PRAXIS MEDICINAE THEORICA ET EMPIRICA...

Gualterus Bruele, Farnese

Digitized by Google

BLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XXX
B
31
NAPOLI

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

XXX
B
31

Digitized by Google

PRAXIS
MEDICINAE THEORICA ET EMPIRICA
FAMILIARISSIMA

GVALTERI BRVELE:

In qua pulcherrima dilucidiſſimaque ratione morborum internorum cognitio, eorundemque curatio traditur.

LVGDVNI BATAVORVM,
Ex officinâ IOANNIS MAIRE.
cIↄ. Iↄ. c XXVIII.

Digitized by Google

Digitized by Google

LLVSTRISSIMO HEROI AC DOMINO, D. HENRICO COMITI HVNTINTONIENSI, HASTINGVÆ

Domino, &c. Conſilii Maieſtatis Regiæ in parte Boreali Præſidi digniſſ. omniq; virtutum genere ac doctrina clariſſimo, bonorumq; ſtudiorum omnium Mæcenati præſtantiſſimo,

ualtherus Bruele, aliàs Brant, Doctor medicinæ matheſeoſque ſtudioſus, perpetuam precatur felicitatem.

M IRABILEM *quandam diuinæ naturæ pulcritudinem atque varietatem ob oculos cùm propoſuerit nobis omnibus in hoc pulcherrimo mundi domicilio atque theatro habitantibus rerum omnium parens Deus, in eum hauddubiè finem, vt in eius ſummam nos admirationem, in-
tiabilemque alliceret amorem mirabili hac rerum pulchritudine,
m iucunda earundem varietate, incomprehenſibilique durabili-
te; omnes perfectò ingenii vires in contemplatione tam ſtupendi
ificii, homo, (qua nulla creatura in hoc mundo eſt nobilior) im-
ndere deberet, quoties per propria officia & occupationes vacare
cet; cùm nihil ad cultum Dei eiuſdemque amorem, meo iudicio,
agis, quàm aſſidua diuinarum humanarumq. rerum cognitio, at-
e immenſorum operum Dei contemplatio nos promoueat: in eum-
ue finem procul dubio mentem rationalem nobis indidit, diuinitatis-
ue particepes nos effecit, quod manifeſtè hinc conſtat, cùm in cælum
nni quaſi momento nobis aſcendere mente ipſa liceat, ſiderumque
tiones ac motus mirabiles, ipſamque totius vniuerſi pulcherrimam
armoniam perſcrutari, ſi ipſi velimus, conceditur; ne dicam quòd
medio aſtrorum, & in ipſis quoq. orbibus cæleſtibus nobis expa-
ari quaſi integrum eſt, quotieſcumque lubet. Eſtque hæc res ma-
imum profectò præſagium quòd maximi nos faciat æternus Deus,
mmoque nos proſequatur amore, & quòd tandem ſuæ æternita-
s nos ſit facturus participes, modò piè illum colamus, & reue-
amur omnibus diebus vitæ noſtræ. Quapropter non poſſum non*

mirari, & quidem quàm maximè, præpoſterum plurimorũ iudicium, qui alto quaſi ſilentio inuoluenda hæc ſtudia eſſe volunt, quæ cognitionẽ rerum naturalium tradunt in hoc pulcherrimo mundi theatro ab ipſo omnium rerum conditore Deo, ob eam quam diximus cauſam, ſenſibus noſtris obiectarum; cùm mirabilem tamen vim habeat recta rerum naturalium cognitio, ad pleniorem cognitionẽ omnipotentis Dei; præſertim ſi fide Chriſtiana quis fuerit interiùs illuſtratus. Tanta enim videmus hîc paſſim in naturalium rerum contemplatione miracula, vt nihil in diuinis difficile ſit mihi ad credendum. Vnde rectè Apoſtolus inquit, Inuiſibilia Dei per ea quæ facta ſunt, intellecta conſpiciuntur; ſempiterna quoque eius virtus atque diuinitas: ita vt inexcuſabiles ſint qui ex creaturarum cognitione non ſtuduerint dignas creatori gratias referre, cultuque debito famulari. Mirabilium enim huius mundi conditor ipſe Deus, à mirabilibus creaturis æſtimari poteſt ex parte, quàm nimirum ipſe ſit potens atque fortis qui de nihilo fecit omnia. Atq. vtinam omnes Chriſtiani hæc ſæpiùs ſecum alto ſilentio reuoluerent, cùm aliud vix quicquã ſit quod nobis magis in memoriam reuocare poſſit ſpem immortalitatis noſtræ. Atque haud dubiè deberemus omnes Chriſtiani ſæpius hoc naturæ templum, quod omnium ſapientum conſenſu, cuiuſcumque etiam ſint hæreſeos tandem, in humani generis gratiam eſt conditum, aſpicere quò ituri ſumus vita functi, paulatimque ipſa mente ſic nobis familiarem illam noſtram beatam habitationem facere deberemus. Alii ſunt qui licet rerum naturalium cognitionem vt priores non damnent; omnia tamen ea quæ de rebus naturalibus poſteritati à præſtantiſſimis viris non abſque inſpiratione diuina tradita ſunt, prorſus immutare vaniſſimè laborant. In qua re, præter multos alios, Paracelſus ſe magnam gloriam conſecutum ſibi ipſi pollicetur; idque plurimis voluminibus ita agit, vt etiam è doctioribus permultos dubios aliquamdiu reddiderit. Et, vt verũ fatear, me etiam aliquot menſibus ſuis labyrinthis detinuit. Magnis equidẽ præconiis quæ paſſim de Paracelſo publicè ſpargebantur, prouocatus, non alienum à ratione aliquando eſſe duxi, ſi nonnulla illius perluſtrarer ſcripta, cùm per negotia commodè liceret. Sperabã enim me inde aliquid commodi relaturum, cùm quaſi ſupra aſtra huius viri ſcripta à multis extollerentur; quorum nonnulli inauditam etiam nobis minabantur metamorphoſin, qui rationem medendi ipſius Galeni profitemur. Ego verò id tandem magnis laboribus, maximiſque expenſis conſecutus ſum; quòd nunc ſciam quibus rationibus alios ab hac arte plurimis damnoſa dehortari poſſum; maximis præterea veriſ-

ſimiſque

q; argumentis aſſerere poſſum, Galeni fundamenta, quantũ
licem rationem medendi ſpectat, numquam euerſum iri à
celſorũ nouis hypotheſibus; id quod latiùs oſtendemus in li-
noſtro quem De corollariis philoſophicis *inſcripſimus.*
to libello in eorum gratiam qui ita auidi ſunt rerum noua-
vt à lectione Paracelſi abſtinere nequeant, ea quæ à Para-
multis libris arrogantiſſimè, à Raimundo Lullio plurimis
minibus verboſiſſimè, & à Gebro obſcuriſſimè traduntur,
ſimè, quantumq; res ipſa patitur, apertiſſimè atq; breuiſſimè
oſtro modulo proponemus; neque enim aſſero nihil omnino
tatis ab iſtis ſcriptoribus lectorẽ poſſe cõſequi: ſcio enim per-
iè; etiamſi Chaos illud alchimiſticum aſpectu ſit vile, omni-
a deſtitui videatur, in ſuo tamen ſinu foueri, quod Alchi-
rũ altiſſima inuolucra atq. ænigmata, nõ mera eſſe ſomnia
icare poteſt. adde quòd nihil ſit in vniuerſa philoſophãtium
s, quod carnis noſtræ reſurrectionẽ (& quidem cum magna
tatione, atque gloria) certiùs nobis perſuadere poteſt quàm
s illud Alchimiſticum, ſeu, vt, vocant, philoſophicum. Ipſa
ue Alchimia ex metallis præparare docet præſtantia medi-
nta, quæ quamuis ab arte medica meritò excludãtur ob ve-
os ſpiritus quibus omnia quaſi perfunduntur, artẽ tamen
rgia exornare poſſunt, ſi dextrè à chirurgo corporib. huma-
commodentur. Sed quantum peccent priores, qui rerum na-
ium cognitionẽ non niſi iniquo admittunt animo; tum po-
res, qui omnino inuertere ſtudẽt ea quæ à præſtãtiſſimis phi-
is, medicis, aſtronomis, aſtrologiſq;, idq; dubio procul non
inſpiratione diuina, poſteris quaſi per manus tradita ſunt,
ſentia oſtendere cõſultum minimè exiſtimo. cùm tanta fa-
bis concitata fuerint non ita pridẽ à nonnullis qui meo no-
meaq; famæ maleuolè inſidiabantur, vt mirum ſit dictu.
rei occaſio hinc orta eſt, quòd maiorem ſemper maieſtatem
auctoritatem attribuerim ſacrato Dei verbo (& meritò
m: Cælum *enim* & terra tranſibunt, verbum autem
ini manet in æternum) *quàm vt eius veritas humanis*
artibus probari poſſet aut deberet, cũ nulla quaſi ſint diſ-
æ humanæ quin plurimis paſſim implicentur erroribus.
ntum autem à me peccatum fuerit, alienum à ratione non
iſtimo ſi ingenuis præditis animis vno verbo ſignificẽ, in eũ
mùm finẽ, vt ſibi quoque cauere diſcant qui virtuti ſe cõ-
unt, quiq; animum ad cauendum fallendumq; minimè

 inſtructum

Digitized by Google

inſtructum habent. Recentē qui adhuc habent memoriam ignitarum impreſſionum quæ in æthere Septentrionali apparuere anno Dom. 1575. circa nonā horam noctis pridie diui Michaëlis, multos eſſe ſcio vbique locorum. Rogat à me mulier cula, vbi iam dies aliquot elapſi eſſent, primò anne prædicta vidiſſem lumina, vltimò quidnam de facibus illis cæleſtibus ſentirem. Inquā ego, me, & magna quidem cum admiratione vidiſſe prædicta meteora; naturalē autem cauſſam me nullam poſſe augurari, quæ rationi ſatis eſſet conſona horum luminū. Hoc interim addidi, hanc nimirum, quam dicam cauſam non omnino videri alienā à ratione. Poteſt fieri, inquam ego, vt huiuſmodi faces excitatæ fuerint ratione magnæ alicuius tempeſtatis tunc temporis ſub terra exiſtentis; radii equidem ſolares in denſam concretamq́; nubium molem ſub terra collectam, quaſi in corpus ſolidum incidentes, fortè ad ſuperiora tantiſper reflectebantur, donec alteri alicui occurrebant corpori ſolido: cumq́; eodē tempore nubium quoq. denſiſſima moles ſupra terram verſus Septentrionē diuerſis concitaretur motibus, poteſt fieri, inquam, vt radii ſolares in illis nubibus ſupra terrā in ea orbis parte reciperentur, dictaſq́; excitârint faces, haud aliter atque ſpeculo radii ſolares à quouis homine in hoc aut illud abiectū tranſmitti ſubinde ſolent, quò radii ſolares per ſe tunc temporis nullo modo peruenire poſſunt. Hæc ego more eorum qui rerū naturalium contemplatione delectantur, interrogatus candido animo in medium proferebam. His à me dictis, inquit muliercula, Extremi diem iudicii nos oppreſſurū ſignificare nobis ego auguror has faces cæleſtes. Cui reſpondi, me id certò aſſerere nō poſſe ratione vlla naturali, cùm à ſacrato Dei verbo diſcere debeamus, quidnam de hac ſimiliq́; quæſtione, quæ omnium philoſophorum ſapientumque rationes atque capacitatem longè excedit (vtpote qui omnia naturalibus rationibus metiuntur) ſtatuendum ſit, cùm hoc ſoli Deo notum ſit, qui reuera ſolus nouit omnium rerum durationem atque terminos. Fuere nihilominus, inquam ego, inter priſcos philoſophos permulti viri magna laude digni, etiamſi diem illum Domini magnum ignorauerint, ob ſummam vitæ ſobrietatem, necnon mirabilem quam nobis reliquerant de rebus naturalibus cognitionē, praſtantiſſimaſq́; leges quas in hunc finem condiderant, vt bona eorum ſeruari poſſet reſpublica. Quamuis enim heroici illi viri nullam artem quam humana excogitauit induſtria, abſolutam nobis reliquerint; præclara tamē in omnibus artibus indefeſſis laboribus,

Digitized by Google

agiſſimisq. obſeruationibus inuenerunt, poſteris q. inſtar teſtamen- fideliter tradiderunt; quam ob cauſam meritò etiam auctores po- eritatis vocari poſſunt. Hoc quoque addidi prædictis, huiuſmodi ſcio ietcora, ſignaque cæli, tam philoſophorum quàm aſtrologorum teſti- ionio, nobis plerumque denunciare magnas calamitates. Cui quoque acra ſcriptura aſſentitur, cùm inquit: A ſignis cæli nolite me- tuere. *Signa enim cùm ſint, aliquid boni aut mali nobis ſignificare ertum eſt. Quantumuis autem maximas calamitates nobis ſignifi- care huiuſmodi ſigna cæli ex eorum obſeruationibus intelligamus, non eſt tamen, inquam ego, quòd metuamus quicquam, ſi firma fide & abſque omni dubitatione nos commiſerimus tuitioni omnipotentis Dei, ipſumque plena fiducia inuocemus, vt nobis adeſſe velit nunc, & in omnibus anguſtiis noſtris, vtque imminentia mala mitigare velit, cùm propè ſit Deus omnibus verè inuocantibus eum. Huiuſmodi ita- que ſigna cæleſtia cùm magna ex parte calamitates nobis denunciẽt; idq. propter peccata populi, ſemper timentes Deum, piosque excitabũt animos ad inuocandum Deum, vtque pietatem atque virtutẽ am- plectantur, commonefacient. Eſtque hæc reuera pia doctrina de cæli ſignis. Ex prædicta tamen hac candida reſponſione tantæ nobis con- citatæ fuere faces, quaſi impudenter irreligioſeq. aliquid adſeruiſſem, vt mirum profectò ſit dictu; cùm accuſare, addere, mutare, diminue- re, calumniari mea colloquia non dubitauerit, antequam ea quæ à me dicta fuerant, aut audiret, aut leuiter ſaltem intelligeret. Cumq. Poë- ta dicat, ſe odiſſe memorem compotorem; poſſem & ego æquo iure odiſſe, ſi Chriſtiana charitas permitteret, & falſum commemorato- rem. At quantum hîc peccauerim, nullus eſt candidi iudicii, Chri- ſtianaque charitate imbutus, qui non facilè obſeruare poſſit. Sunt & alia quæ de rebus naturalibus ab aliis aliquando inuitatus in mediũ protuli, quorum nonnulla in deteriorem etiam à nonnullis detorta fuere partem: verùm quàm iniquè id fecerint, vnico verbo indicabo, vt omnibus ſatisfaciam calumniatoribus; & ita quidem dilucidè, vt etiam vel omnium rerum quaſi ignarus obſeruare haud difficul- ter poſſit, iniquè frequenter viros bonos calumniari ab iis qui num- quam, aut ſaltem infeliciter didicère ingenuas artes, quæ emollire in omnibus quaſi profeſſoribus ſolent mores, eoſdemque non ſinunt eſſe feros. Teſtes mihi erunt omnes illi qui diligenter rerum humana- rum ſtudium cum ſtudio diuino coniunxerunt (quos verè heroi- cos viros eſſe meritò dicere licet) quòd paſſim in omnibus ſcholis philoſophicis apud Chriſtianos, dum nouitii in rebus philoſophi- cis atque Ariſtotele (qui meritò dicitur etiam hodie princeps phi-*

 loſopho-

loſophorum) inſtituuntur: auditores omnium primò diligenter admoneri à præceptoribus, auctorem quem lecturi ſunt, eſſe ethnicum quidem ſcriptorem, rerumque naturalium cognitionem illum optimè quidem doctiſſimeque proponere, nihilominus magna cum cautela eſſe legendum tum illum, tum omnes alios ethnicos philoſophos; cùm multa paſſim ſcribant quæ cum veritate ipſa manifeſtiſſimè pugnant. nec id mirum eſt, cùm humanis ſolùm rationibus innitantur. Vnde nonnulli eorum ſunt qui aſſerunt mundum numquam habuiſſe principium, nec habiturum finem: alii ſunt qui contrariam ſeriò tuentur partem. Nonnulli quatuor eſſe mundi elementa: ſunt alii qui tria tantùm eſſe ſeriò contendunt, ſunt etiam qui duo ſolummodò admittunt. Suntque alia quamplurima de quibus non ſatis inter illos conuenit. Prædictis quoque addit qui in philoſophia nouitios introducit præceptor. Cùm itaque plurima paſſim philoſophorum ſcriptis permiſta ſint quæ cum veritate pugnant, vt conſtet quando ſcripta eorum veritati conſona ſint, & quando cum veritate pugnent, certò diiudicare poſſitis, ne quis erroribus philoſophorum implicetur, reuocanda ſunt omnium philoſophorum atque aſtrologorum dicta atque ſcripta ad ſacratum Dei verbum, tamquam ad lydium lapidem, eiusque auctoritate examinanda ſunt; cùm illud veriſſimè omnes lites dirimat atque componat, cùm ibi quieſcere debeamus ab vlteriori inquiſitione veritatis in iis in quibus ratio humana deficit. Ita quidem me meosque collegas optimi mei erudiere præceptores; quibus me non minus quàm piis meis parentibus debere, lubenter confiteor. Eſtque hoc tam notum in ſcholis philoſophicis, vt neminem eſſe qui hæc ignoraret, aliquando præſuppoſuerim. Hoc ſolidum ſtudiorum fundamentum vbi aliquis iecerit, quare quæſo liberum non erit apud bonos (quibus omnia bona) data occaſione, referre, quidnam ſenſerint philoſophi de mundi creatione, de eiuſdem duratione, de hominis anima, de morte, de Deo, de corporibus cæleſtibus, de ſtellarum motibus atque influentiis, de terræ motu, de tonitru, de cometis, de tempeſtatibus maximis, de eclipſibus, aliiſque ſimilibus naturæ portentis. Cur quæſo omnes diſciplinas liberales & quæ humana induſtria inuentæ ſunt, hoc ſtudiorum iacto fundamento peruagari tunc non poterit, apumque more ea quæ profutura ſunt, ſeligere? aquo iure meo iudicio peritis nautis non temerè comparari poterit, qui hoc ſolidum ſtudiorum ſuorum fundamentum iecerit. Nam quemadmodum nauta ſi nauem acumque habeat magneticam vſui nauigationis artificioſè concinnatam; forti quidem animo periculoſiſſimum primò conſcendit

mare,

re, etiamſi maximè furioſum ſit, & frequenter nil niſi mortem netur; illudque feliciſſimè percurrit, etiamſi nunc ad ſidera quaſi tempeſtatis atollatur, iterumque ſubitò ad tartara quaſi præcipi-ur, quod etiam tam in hemiſphærio inferiori (quod magis etiam rum eſt) quàm ſuperiori perficere non dubitat. Rectum prætereà r ad patrios quoque inuenit lares; idque abſque errore notabili, et-nſi vi ventorum atque tempeſtatum ad remotiſſimas maximeque otas mundi partes ſit deuolutus, totoque aberrauerit à deſtinato ere cælo: eodem quoque modo, animo conſtanti poterit omnium loſophorum, aſtrologorúmque dicta atque ſcripta perlegere, doce-exponere, commentariiſque illuſtrare, quantumuis in multis à ve-ate aberrauerint, quiſquis ſtudiorum prædictum fundamentum erit: nec eſt quod vereatur ne erroribus eorum implicetur, cùm in nibus dubiis ad ſacram ſcripturam tamquam ad veriſſimum ılum atque refugium ſi diuerterit, facilè num verum falſúmve ceat philoſophus intelligere poterit, cùm ea in omnibus dubiis cer-ſimè decîdat omnem ambiguitatem. Non dubito quin vulgari et-n ſolummodò præditus ingenio, facilè videre poſſit, iniquè ſæpe umniari viros bonos; primò ab iis qui non animaduertunt aliud gè eſſe philoſophorum recenſere opiniones, & eaſdem approbare; nde etiam ab iis qui ignari ſunt libertatis atque moris qui in loſophicis ſcholis obſeruari ſolet. Ex dictis quoque facilè quiuis ſimare poteſt, maximè quoque à ratione deficere eos qui natura-m rerum cognitionem explodendam tamquam humano generi ciam, aſſerunt; à nemineque has artes addiſci poſſe putant, quin nùs Chriſtianus efficiatur: id autem quàm alienum ſit à veritate, n eſt quod pluribus oſtendere conemur, cùm nullus ferè tam puer qui id intelligere, modò velit, ex prædictis non poſſit. Tantumque eſt vt ego ita ſentientibus aſſentiar, vt etiam meo iudicio au-ſcribi mereatur litteris hoc philoſophi dictum; Illud, *inquit,* od exiguum & tentando potiùs quàm aſſerendo de blimi dignitate cæleſtium naturarum attingimus, ıamuis tenuiter ea cognoſcamus, dignius tamen eſt & ıtatius multa ſcientia quam de inferioribus habemus, quòd hinc viuacitas ingenii ad penetrandum mirabi-a ſubleuatur: hinc enim theoremata enaſcuntur quæ credendum non inducunt, ſed cogunt. *Hoc quoque ſu-ioribus addo; cùm bonas horas meæ vitæ reſiduas collocare de-uerim in iis quæ mea ſtudia aliquo modo promouere poſſunt, tam iudicium priorum, qui naturalium rerum cognitionem*

 damnant,

damnant, quàm poſteriorum, qui immutare ſtudent ea quæ optimè de rebus naturalibus poſteritati à præſtantiſſimis viris tradita ſunt non abſque inſpiratione diuina, lubenter inijcere, cùm noſtra ſtudia tam priores quàm poſteriores remorentur potiùs quàm promoueant. Eam quoque ob cauſam numquam me in morborum curationibus à Galeni, Hippocratiſque ſolidiſſimis iactis fundamentis abduci patiar; id quod meritò etiam ob hanc fecero cauſam; medicinæ enim ſtudio cùm me omninò conſecrauerim tempore iuuentutis propter aduerſam valetudinem, qua ea ætate ita grauiter diuque opprimebar, vt diuturnioris vitæ ſpes quaſi nulla mihi supereſſet; nihilominus (ſit laus Altiſſimo) ex quo huius artis fundamenta (quæ vt iucundiſsima, ita & firmiſsima ſunt) aliqualiter aſſecutus eſſem, vitaque modum ſecundum eius præcepta dirigere cœpi, valetudinem recuperaui, huiusque ſcientiæ beneficio, ſeriò aſſero me ſuperaſſe morboſam mei corporis conſtitutionem, hactenusque tranſegiſſe vitam minùs ægritudinibus obnoxiam. Cùm autem huius artis beneficium in meipſo omnium primò ita felici cum ſucceſſu (ſic monente Deo) expertus eſſem, omnes conatus inſumere in hac arte medica, non alienum eſſe à ratione duxi; ſponteque hoc genus ſtudii mihi eligere decreui, quod ad hoc ſtudium (ſentiens vim latentis naturæ) officiumque me natum eſſe diuerſis indiciis augurari liceret, ratus verum eſſe, quòd nihil feliciùs fit quàm quod impellente genio peragitur. Itaque quoniam omnium primò in meipſo didici certiſsima experientia, artem medicam plurimum in propulſandis morbis momenti habere; non immeritò magis illam tandem colere cœpi, & quidem in eum etiam finem, vt aliis ex morbis periclitantibus data occaſione ſuccurrere poſſem, eorumque languores lenire: etiamſi enim homo inter omnia alia animalia dominetur, haud aliter quàm ſol inter ſtellas, interque metalla aurum (nullum enim aliud eſt diuinius homine animal) tamen in terris nihil eſt homine quoque calamitoſius. Ad hoc quoque me incitauit, quòd nihil magis in votis mihi fuerit in hoc breui vitæ curriculo ab ineunte etiam ætate, quàm vt aliquo modo poſſem præſtare ne fruſtrà natus eſſe viderer in hoc pulcherrimo naturæ templo; in quem finem ſæpiùs etiam genium defraudare voluptatibus, & quæ ab aliis plurimi fiunt, negligere non dubitaui. Atque iam dicta occaſione, tandem mihiipſi hanc præſentem artis medicæ Praxim, ex Galeno, Hippocrate, (quibus præcipuus debetur honos) Auicenna, Aëtio, Paulo Ægineta, Gatinaria, aliisque præſtantiſsimis ſcriptoribus collegi, in præſentemque quem videtis ordinem redegi, ne librorum bibliothecam vbique locorum circumferre cogerer,

ægris mihi inſeruiendum eſſet. Partim quoque vt memoriæ con-
em, quæ ætate langueſcere ſolet. In hoc autem libello, curandi ra-
m expreſſimus claram, breuem, methodoq́. conſtantem, memo-
q́. quæ aliqualiter iuuare poteſt. medicamenta præterea ratione
ientiaq́. comprobata, necnon tuta, plurimisq́. cognita & paratu
a ſolummodò admittimus, quibus nihilominus grauiſſimi morbi
nt è corpore expelli; modò vniuerſalia particularibus debita ra-
accommodentur: quod plenius in Vniuerſali noſtra meden-
Methodo indicabimus. iis quoque efficere licebit vt ſit mens ſa-
corpore ſano; quo nihil mortalibus eſt expetendum magis, cùm
ui pauper ſanus magis ſit felix quàm diues affecto corpore. Id
ue ex his laboribus mihi obtigit, quòd plurima paſſim obſeruaue-
quæ alioqui neglecturus, præterituruſq́. eram. Internorũ autem
orum hîc potius curandi rationẽ proponimus, eò quòd tum cog-
ne, tum curandi ratione, externis iisq́. quæ ad chirurgiam perti-
(quam ſuo quoq. loco pro noſtro modulo exornare non grauabi-
ſi æquo has noſtras primitias admiſeritis animo) ſint difficilio-
Medicamentorum quoq. repetitio hîc aliquoties fit in morbis di-
s, vt inexercitatis magis fiat clara atq. familiaris, minusq́. labo-
noſtra Praxis: id quod meo iudicio fieri non poterat, ſi toties ad
loca relegaremus lectorẽ, quoties alioqui id fieri licebat: inexerci-
enim compendia, diſpendia eſſe ſolent; iisq́. numquã bene dicitur
ſatis non dicitur. Hîc quoq. paſſim ſimplicia addimus compo-
medicamentis, eò quòd ſæpe præſtantiorẽ edant effectum ſimpli-
multis in vnum coactis medicamentis. Adde quòd cùm auxilia
enter mutanda ſint, & potiſſimũ in contumacioribus morbis, ne
ſueta natura medicamento, illud tandem aſpernetur, ſatis co-
m vbiq. eorum adducimus ſiluam. Ex Galeni autẽ, Hippocratis
umq́. præſtantiſſimorum medicorum fontibus, permulta huic no-
Praxi inſperſimus; iisq́. parum immutatis, cùm ea fœliciùs, do-
q́. proponi vix poſſint. A plurimis autem amicis frequenter ex-
cùm fuerit hæc noſtra Praxis (non in eum reuera finem natam
am typographis committerem) vobis viris generoſis, qui aliqua-
ognitionem artis medicæ expetitis, quibusq́. prolixa medicorum
mina euoluere non licet propter alia ſtudia atq. negotia, de qui-
quoque iudicium ferre difficile vobis fuerit abſq. ope medici docti,
um copia multis in locis cùm denegetur, me meam dedicaſſe
tim ſcito candide lector, non autem iis qui longis laboribus, diu-
que experientia in hac arte diuina ſatis profecerunt. Quam-
tem impoſſibile ſit vt immortalis permaneat homo, tamen &
diutiſſimè

Digitized by Google

diutiſsimè viuat; poſſe multum, ne dicam mira præſtare hanc noſtrā artem medicam (ſi principiis obſtet, temporeque debito admittat medicum, vniuerſali aque particularibus debita ratione adhibeantur) veriſsima diuturnaque experientia edoctus tum in me, tum in frequentiſsimo amicorum numero, idque diuerſis in locis, aſſerere etiam plurimorum teſtimoniis poſſum. Cùm autem maxima ſit ingeniorum varietas, nihilque à quoquam hiſce temporibus in medium proponi poſſit, quin ſuos habeat detractores atque zoilos, quibus facilius multò eſt reprehendere quàm emendare (cùm aliorum vituperare labores ars nulla ſit) difficillimum mihi fuerit omnibus operam gratam præſtare poſſe, præſertim cùm pro nullo vitio à multis habeatur alienam proſcindere famam: qui plurimùm ſibi quoque plaudunt, ſi doctiores, virtuteque præcellentes, re vel minima reprehendere poſſint. Quorum multi quoque ſunt, qui in re parua magnas poſſe excitare tragœdias gloriantur, modò inde commodum aliqua ratione metiantur: quorum hominum ipſe miram varietatem non ita pridem expertus ſum. Cumque hæc noſtra tanta non ſint, vt per ſe maleuolorum iniuriam euadere poſsint, mihique natura ingenium concesſerit mite, ſimplex, animumque innocentem, ego propterea multorum virorum conſuetudinem imitari quoque decreui, qui vt tutiùs eorum ſcripta à calumniis & iniuriis defendantur maleuolorum, & qui ad cauendum fallendumque inſtructiſsimi ſunt, præſtantioris alicuius patroni vlnis ea commendare ſolent, cùm non minimam gloriæ partem viri natura præſtantes atque generoſi ſemper exiſtimauerint, viros protegere doctos. Celebri autem tui nominis fama atque auctoritate adductus, Mæcenas illuſtriſsime, ſub tuo patrocinio hanc de internorum morborum curationibus Praxim, cum viris generoſis atque beneuolis communicare non grauabor. Optimè autem mihi conſcius ſum, nulla mea eſſe merita, quibus aliquid à te impetrare poſſim viro illuſtriſsimo; meæ tamen quod ignoſcet audaciæ, bono me animo eſſe iubet tua in omnes, etiam exteros, beneuolentia. Adde quòd plurimùm me quoque incitat, quòd te ad heroicam aſpirare virtutem, certò mihi perſuaſum habeam; eiuſque te ingenii eſſe conſtat, qui bene velis doctis & eruditis omnibus. Adde quòd diuinæ artis medicæ, omniumque aliarum ſcientiarum te candidiſsimum eſſe patronum, iam diu didici. Verùm ſubſiſtendum hîc in tuis laudibus mihi conſultiſsimum eſſe exiſtimo, propterea quòd epiſtolaris breuitas non ferat ea quæ cum veritate commemorare liceret. Tibi, tuæque celſitudini me meaque ſtudia reuerenter commendo; tibique omnem animi mei promptitudinem libentiſsimè offero.

Digitized by Google

Methodus pro cognitione
CEPHALALGIÆ
INSERVIENS.

CEPHALALGIA eſt laborioſus ſenſus ipſius capitis, propter gravem ejus mutationem aut triſtẽ. Ab affectu ipſo, & etiam ipſa parte affecta nomen inditum huic malo eſt. Contingit autem caput plus ceteris partibus doloribus torqueri; ita quidẽ vt vix vlla alia corporis pars doloribus ita opportuna ſit: quod partim fit propter poſitionem; facillimè enim vapores acres humoresq. turgentes ex inferioribus partibus eò impetum faciunt. Cùm denique frigidæ humidæq. admodum ſit naturæ ipſum cerebrum, plurima in eo generantur excrementa: quæ ſi increſcant, nec debito tempore excludantur à virtute expultrice, caput doloribus quoq; perturbare ſolent. Dolor autem hic ſubinde exterius verſatur, tuncq. capilli exacerbantur ſi caput p̄ematur: hæc autem nequaquam accidunt dum dolor intus exiſtit. Si autem dolor hic vetuſtus ſit, ſæpiusq. repetat, diuq. perſeueret, totumq. caput occupet, aut maiorem ejus partẽ, *Cephalea* dicitur. Alteram autem capitis partem ſi tantùm occupet, *Hemicranea* erit; ſubditarumq. partium conſenſu oritur. *Cephalea* autem proprio & primario fit capitis affectu. Vti autem dictæ duæ ſpecies, ſic etiam dolor capitis ex febris occaſione ortus, aut potatione ſtrenua, aliàve aliqua cauſâ externa, *Cephalalgia* dicitur.

PARS AFFECTA. Membranæ ipſius cerebri vt plurimùm hîc afficiuntur: cùm enim exquiſitè ſentiant, in illis potiſſimum dolores fiunt, & quidem magna ex parte punctorii, vti ſubſtantiam cerebri dolor potius grauans exercet; obtuſum enim ſenſum conſecuta eſt cerebri ſubſtantia. afficitur autem cerebrum aut per ſe, turque dolor magis eſt aſſiduus; aliàs verò per con[...] ſubiectarum partium, à quibus levia facilè aſc[...]

à cerebro facilè admittuntur. Frequentiſſimè autem fit à ventriculi conſenſu, propter ſextum par neruorum illi implantatorum. tūnc dolor minus eſt aſſiduus, ſed per interualla repetit potius, inualeſcitq́. dolor incremento mali ipſius ſtomachi; vti contrà quoque leuatur, dum ſtomachus melius ſe habet. Solet quoque mitigari poſtquam cibum ſumpſerit æger; contrà verò exacerbari, ſi diutius inediam pertulerit; humores enim crudi aut acres, tempore inediæ à ventriculo attrahūtur à partibus vicinis, cerebroq́. communicantur vapores inde profuſi. Sæpius quoque vteri fit vitio, tuncq́ue potius in poſteriori capitis parte dolor verſatur quàm anteriori; per ſpinalem enim medullam cerebro noxa communicatur tunc. Solet tamen à poſteriori capitis parte in alias quoque adiacentes noxa diffundi, quod ſæpe fit in menſium ſuppreſſione, ſeminíſve corruptione. Si ab alia aliqua parte fiat dolor, ex propriis ſignis innoteſcet. Solet autem cerebrum per communitatem læſum, tandem etiam per eſſentiam affici: longo equidem dolore, contingit cerebrum ſubinde ita debilitari, vt facilè recipiat ſuperfluitates aliarum partium. Hinc quoque contingit ſpiritus reſoluti, vnde virtus digeſtiua debilitatur, temperiesq́ue immutatur, vnde quàm plurima excrementa in cerebro generantur.

SIGNA. Ex ægri querimoniis, ſubiectisq́ue, conſtat huius mali præſentia.

CAVSAE. Sæpe excitatur à frigida pituitoſaque materia, tuncq́ue dolor grauans, aliquando etiam multum vehemens, ſi ſubitò ſcilicet inuadat, excitatur; facieiq́ue pallor adeſt, vſus ciborum humidorum frigidorumque præceſſit, humidi frigidiq́ue temperamenti eſt. Solet autem hæc materia, ob craſſitiem atque viſcoſitatem, obſtruendo anguſtos meatus capitis, dolorem excitare. Aliàs à copia fit ſanguinis, totiúſve plenitudine; id quod victus ratio, temperamentum, ætas, cæli ſtatus, & reliqua quæ ſanguinem augere poſſunt, indicabunt. Rurſus fit hoc à mēſibus hæmorrhoïdibúſve ſuppreſſis, nec non à ſanguinis ſuppreſſione, qui erumpere ſolebat ſuis temporibus; tunc grauitatis diſtentionisq́ue ſenſus ..lore, caliditateq́ue, idq́ue maxima ex parte in

fronte

onte aderit: vrina intenſi eſt coloris, rubedo in facie culiſque obſeruatur. Aliàs fit à ſanguine bilioſo atque tenui, cuius parua quantitas maximos ſæpe dolores excitat, fit tunc abſque grauitate dolor mordax, acutus, perforans, pulſans validè, erodens, & vt plurimùm in dextra capitis parte; oris amaritudo, vigiliæ, capitiſque ardor magnus concurrit. Contingit aliàs quoque à copia ſpirituum immodica, ſeu à materia multum flatuoſa dum redundat, dolorem capitis excitari, quæ per minimas vias facilè penetrare poteſt, & per neruos, membranas, arterias, venáſque, nec non intra membranas & oſſa ſe inſinuat, ſicque diſtenſione ſeparationẽ partium coniunctarum moliuntur; tuncq. fit dolor in capite diſtendens ſine grauitate, & ſonitus aurium, qui ſtatis ſæpe diei horis recurrit; magnaque ex parte per conſenſum fieri ſolet hic dolor. Alias quoque ab intemperie notabili calida aut frigida vehementiſſimus ſæpe dolor in capite oritur. Non ita diu tamen durare capitis dolores ſolent ex ſola intemperie orti, quin humorum colligatur copia, à qua dolor etiam fieri ſolet: & potiſſimùm hoc fit ſi diu duret dolor, corpuſque plethoricum aut cacochymicum ſit. Cum calida autem intemperie concurrit dolor magis intenſus quàm cum frigida: capitis quoque calor adeſt notabilis, oculorumq. rubedo: à frigidis leuantur. Contrarium in frigida capitis intemperie euenit, quæ validiſſimum etiam dolorem excitat, & magis diu durare ſolet, quàm qui à calida intemperie fit. Ex ſicca autem intemperie non ita validi oriuntur dolores, eò quòd ſubitò non inducatur, ſed ſolent eſſe lenti longiq́ue. calor non ita hîc moleſtat, ſed capitis cutis magis ſicca perſentitur. ab humectãtibus leuantur, ab exiccantibus verò offenduntur. Ab humida autem intemperie dolor non excitatur per ſe, eò quòd violentam repentinamq. mutationem in parte ſimilari efficere nequeat per ſe, nec continuitatem eiuſdem ſoluere poteſt, niſi copia humorum concurrat.

PROGNOSTICA. Vetus capitis dolor ex frigida materia ortus, difficillimè ſaneſcit, & potiſſimùm in ſenibus. Dolor autem capitis cõtinenter excrucians, ſomnumq. auferens, periculo haud vacat; inſaniam enim in

proximo eſſe ſignificat, & maximè ſi vomitus accedat æruginoſus. Item ſurditatem, phrenitidem, apoſtema, ſpaſmum, ſingultumq́ue minatur dolor capitis ſi graviter urgeat, neque curatione ſaneſcat, ſed potius increſcat. Magno dolori capitis ſi diſtenſio neruorum concurrat, ſummum periculum oſtendit. Quicunque ſani dolore capitis repentè corripiuntur, & ſtatim muteſcunt & ſtertunt, in ſeptem diebus moriuntur, niſi febris apprehenderit. Cùm caput parte aliqua, vel circumcirca dolet, ſi pus vel aqua, vel ſanguis è naribus, ore, aut auribus exit, ſcire licet malum ſolui. Dolor quoque capitis qui à principio non fuit, certum eſt indicium futuræ criſis per vomitum, aut ſanguinis fluxum è naribus, eiq́ue dolori curatio molienda non eſt, ne prohibeamus ſanguinis eruptionem, quæ naturæ providentia inſtituitur, morbumq́ue aut ſoluet, aut ſaltem levabit.

Methodus pro Curatione CEPHALALGIÆ FRIGIDÆ INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit calidus atque ſiccus, aut arte aut natura.

Cibus. avium montanarum carnes, item gallinarum, caponum, oua ſorbilia. aſſæ autem carnes elixis meliores. Coquantur alimenta cum betonica, maiorana, ſerpyllo. Inter fructus conveniunt amygdalæ dulces, piſtaciæ, vuæ paſſæ.

A cibo, diacydonites cum ſpeciebus ſumat nonnihil.

Potus ſit vinum tenue: parum quoque bibere poterit vini potentis. Aliquando bibat hauſtum mulſæ, cui aliquid nucis muſcatæ, nec non piperis immittemus.

Motus exercitiumq́ue ſit mediocre.

Somnus ſit mediocris: & elato coopertoq́ue mediocriter capite quieſcat.

Vomitus hîc vitandus, niſi per ſtomachi communionem caput doleat.

Animi

ıi accidentia vitentur: levis interim cura non hîc in Cephalea biliosa eſt noxia.

PRAEPARANTIBVS.

de hyſſopo, de radicibus acori, de betonica, ſtœcha- :. Mel roſatum. Syr. acetoſus ſim- .ex. Oxymel ſimplex, ſcylliticum & compoſitum.
a hyſſopi, betonicæ, maioranæ, ſaluiæ, meliſſophylli.
octum ligni guaiaci cum rebus capitalibus.
octum betonicæ, hyſſopi, apii, fœniculi, ſaluiæ, ma- ıranæ, meliſſophylli, pulegii.
octum florum ſtœchados cum melle.
er plures autem dies materia mali iſtis concoquenda , antequam eradicativè vacuabitur; humores enim ſi, viſcidi atque lenti graviorem ferè atque contuma- em morbum alunt. Si tamen admodùm ægrum affli- ,tunc vacuationem ejuſdem inſtituemus, non exſpe- ıdo concoctionem.

VACVANTIBVS.

ıæ ſectio fiet ſi plethoricum corpus ſit; alioqui in craſ- s, viſcidis, multumque frigidis humoribus vena non :cabitur; periculum enim eſt, ne frigidus affectus in- crementum ſumat. Secabitur autem Cephalica dextri rachii: hinc ſi malum perſeueret, venam frontis ſe- abimus, & potiſſimùm ſi in poſteriori parte capitis olor hæreat. Propter autem humorum craſſitiem, ſa- ıs amplum vulnus inſtituetur.
ctuarium Indum, diacatholicum, diaphœnicum.
uis ſenæ præparatæ, plurimùm hîc valet.
:ra ſimplex diacolocynthidos, logodali, agaricus tro- hiſcatus.
. de agarico, alephanginæ, cocciæ, arabicæ, fœtidæ, naſticinæ, aſſaieret. Agaricus, Turbith.
:io ex rad. acori, betonica, hyſſopo, roremarino, ſtœ- :hade, ſeminibus aniſi, fœniculi, vuis paſſis, glycyrrhi- a, floribus violarum, bugloſſæ, polypodio, ſena, nuce nuſcata, cinnamomo, diaphœnicone. Potio x ligno guaiaco, rebus capitalibus, ſena, polypodio. ſtere ex decocto betonicæ, majoranæ, ſtœchados, fo- iorum meliloti, maluæ, braſſicæ, addito melle roſato, diaphœ-

Digitized by Google

diaphœnicone, oleo roſato, ſale, hiera diacolocynthidos.

Proderit laborantibus hoc malo, non ſemel, ſed bis aut ter purgare, eò quòd pedetentim purgando humores concocti faciliùs medicamento obediant. Craſſi enim & tenaces humores ſubitæ purgationi non cedunt. Potiùs autem pillulæ quàm electuaria conueniunt, eò quòd plenius meliusque à partibus diſtātibus attrahant quàm electuaria.

AVERTENTIBVS.

Clyſtere prædictum. Eo purgantis medicamenti vice conuenientiſſimè vtemur, materiam equidē deorſum ſic reuellemus, doloremque qui à vaporibus ſurſum elatis ob alui ſuppreſſionem excitatur, ſedabimus.

Venæ ſectio.

Lotiones crurum ex aqua calente.

Sanguiſugæ venis eminentibus circa locum affectum applicabuntur, aut extremitati naſi.

Suppoſitoria fortia.

Ligaturæ dolorificæ fiant partium oppoſitarum, necnon earundem frictiones validæ.

Fomentationes quoq. earundem partium ex decocto ſaluiæ, hyſſopi, maioranæ, aliisque herbis capitalibus.

Sternutatorium ex pyrethro, pipere, caſtoreo, nigella, elleboro albo, ſucco maioranæ, betonicæ, cyclaminis.

Naſale vel errhinum ex ſtaphiſagria, nigella, hiera picra, ſucco iridis, pipere, aurea Alexandrina, elleboro, euphorbio, pyrethro, caſtoreo, cyclamine, ſinapio, aqua maioranæ.

Apophlegmatiſmus ex manſu hyſſopi, condiſi, pyrethri, piperis, ſtaphiſagriæ, glycyrrhizæ, maſtices, vuarum paſſarum, maioranæ, pauco melle addito.

Gargariſmus ex vino rubro, in quo decoquantur radices pyrethri, glycyrrhizæ, folia hyſſopi, betonicæ, ſinapium, melle roſato addito.

Summè conueniunt diuerſiones omnes in dolore capitis, à quacumque tandem etiam foueatur cauſa. Magna tamen cum cautela gargariſmatibus atque apophlegmatiſmis vtemur, ſi pulmonum adſit affectus, aut ſi æger catarrho ſit ſubiectus. A partibus autem propinquis incipiemus,

Digitized by Google

nus, & paulatim ad magis remotas tranſibimus.

OBORANTIBVS, *reſoluentibúsque reliquias, intemperiémque relictam emendantibus.*

ıminum, aurea Alexandrina, diacaſtorium, theriaca, thridatum, cum aqua betonicæ.

aticum roſatum, diacorum, plereſarconticum, mbra.

ıuſcum, dulce & amarum.

rum maioranæ, betonicæ, roriſmarini.

:rua anthos, acorus condîtus.

ctum ligni Guaiaci cum floribus cardui benedicti timum valet, tam in Cephalea quàm Hemicranea.

be, muſcus, maiorana, ambra, nux muſcata, cinnamum.

ema fronti fiat ex ſtillaticio liquore vini.

capitis ex lixiuio, in quo betonicæ, maioranæ ia, & flores meliloti, camomillæ infuſi aliquot hofuerint. Irrigationes capitis fiant ex decocto iorum lauri, florum betonicæ, maioranæ, meliloti.

:a piperina mirificè doloribus capitis auxiliantur.

culus odoriferus ex cinnamomo, caryophyllis, ſtœıde, foliis lauri, maiorana, maſtice, nuce muſcata.

ıenta ex oleo irino; rutaceo; liliorum; anethino; nomelino: quibus tum frontem, tum narium mea: inungemus.

laſtra ex rad. cucumeris aſinini, & abſinthio.

:um ex euphorbio in antiquis capitis doloribus, veibus comprobatum eſt medicamentum.

urimum hæc medicamenta cerebrum ipſum robo, intemperiem eius frigidam auferendo. Præciutem id præſtabunt ſi ſumantur ventriculo medio vacuo, quo etiam tempore ea quæ extrinſecus apri ſolent, admouenda erunt; alioqui vapores in caacilè prolicient ex infernis partibus. In declinatioıtem & in fine declinationis, vtemur digerentibus rantibusque annexis medicamentis.

Theorica & emplrica medicamenta nobilia,

IN

CEPHALALGIA FRIGIDA,

SÆPIVS CVM SVMMA SALVTE PLVRIMORVM AEGROTORVM

à GVALTERO BRVEL *experta.*

CVRATIO CEPHALALGIAE FRIGIDAE. ℞ folior. ſaluiæ, betonicæ, rutæ, maioranæ ana m. j. flor. ſtœchados, centaurei minoris, ana p. j. maluarum, meliloti, althęæ ana m. j. ß ſeminum aniſi, fœniculi ana ℥ ß. nucis muſcatæ, cinnamomi ana ʒ ij. colocynth. ʒ ß. coquantur in aqua quantum ſatis ad ℔ j. ß. colaturæ adde electuarii eleſcopi ℥ ß. Sp. benedictæ laxatiuæ ʒ j. diaturbith cum rhabarbaro ʒ iij mellis roſati colati ℥ j. olei rutacei, laurini ana ℥ j. ß. ſalis ʒ j. fiat *Clyſtere*, detur ante prandium hora conuenienti.

℞ oxymellis compoſiti ℥ iij. ſyr. ſtœchados ℥ j. decocti ſtœchados, betonicæ, roriſmarini ℥ x. ſumat ℥ iij. per aliquot dies. aut ℞ radicum graminis, aſparagi, petroſelini ana ℥ j. foliorum ſaluiæ, verbenæ, betonicæ, hyſſopi ana m. j endiuiæ m. j. ß. glycyrrhizæ raſæ ℥ j. ß. ſeminum petroſelini, aniſi ana ʒ vj. florum roriſmarini, ſtœchados ana p. j. nucis muſcatæ numero ij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔ j. ß. colaturæ addantur oxymellis ſquilitici ℥ ij. ſyrupi ſtœchados ℥ j. fiat *Potio*.

℞ rad. acori ℥ j. aſparagi, petroſel. ana ℥. j. ß betonicæ, maioranæ ana m. j. ß. vuarum paſſarum enucl. ℥. j. ſeminum apii, aniſi ana ʒ iiij. flor. bugloſſæ m. j. roriſmarini m. ß. ſenæ Alexand. ℥. j. agarici albi & leuis ʒ vj. turbith albi & gummoſi ʒ j. zinzib. albi ℈ ij. ß. coquantur in ſufficienti quantitate aquę ad ℔ j. colaturæ addatur mellis roſati, ſyrupi Byzantini ana ℥ j. ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Potio*. ſumat in aurora ℥ iiij.

℞. pillul. de agarico, cochiar. ana ʒ ß. diagridii g. iij. ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiant *Pillulæ* ſeptem, aut octo.

℞ agarici trochiſcati, hieræ diacoloc. ana ℈ j. ß. nucis muſcatæ gr. octo, ſyrupi ſtœchados & abſinthii ana q.

ſ. fiant

Digitized by Google

int *Pillulæ* octo. Aut harum loco ſumat diacatholico- electuarii Indi ana ʒ iij. ß. fiat *Hauſtus* cum aqua be- icæ. Aut ℞ diaturbith cum rhabarb. electuarii ele- ›i, diacatholic. ana ʒ ij. ß. ſyrupi ſtœchados, oxymel- implicis ana ℥ ß. decocti betonicæ, ſaluiæ q. ſ. fiat *ſtus*. detur in aurora.

ℽ. diamuſci dulcis ʒ j. diamargariti calidi ℈ ß. diam- ℈ ij, aquar. betonicæ, & ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *tuarium in tabulis:* detur tabella vna ſumpto ſyrupo.

ℽ. Sp. pleresarchontici, diagalangæ, diamuſci dulcis ʒ ij. ß rad. enulæ campanæ ʒ j. ß. conſ. anthos ℥ j. ıpi ſtœchados q. ſ. fiat *Electuarium* in forma opiati.

ℽ conſeruæ anthos ℥ j. ß. acori ℥ ß. aureæ Alexandrinę, matici roſati, mithridatici ana ʒ j. ſyrupi ſtœchados fiat *Mixtura:* doſis ʒ j. cum aqua betonicæ.

ℽ Sp. diamuſci dulcis, diambræ ana ʒ j. dianthos, cin- ıomi opt. ana ℈ ß. nucis muſcatæ, macis, ſeminum ıiculi ana ℈ j. ſacchari albiſſ. diſſoluti in aqua beto- æ & roriſmarini ana q. ſ. fiat *Electuarium in tabulis:* ſu- horis tribus ante paſtum morſellum vnum. In eun- ı finem ℞ Sp. diambræ, diamuſci dulcis ana ʒ j. conſ. iſmarini, flor. ſaluiæ, acori ana ℥ ß. maſticis, cinna- mi, corticum mali citri ana ʒ ß. ſyrupi ſtœchados q. l conſiſtentiam electuarii mollis.

ℽ nucis muſc. ℈ ij elleb. albi, pyrethri ana ℈ ß. nigel- naioranæ ana ℈ j. ß, caſtor ℈ j moſci gr. j. fiat *Puluis tat.* pauxillum eius calamo in nares inſuffletur.

ℽ hyſſopi, maioranæ, betonicæ ana m. j. ſtaphiſagriæ . ſinapis, piperis longi, pyrethri ana ʒ j. ß. coquantur ıqua q. ſ. ad tertias decocti accipiatur ℔ j. oxymellis plicis, mellis roſati ana ℥ j. fiat *Gargariſmus*, quo manè tur ante paſtum.

ℽ pulueris ſeminum ſtaphiſagriæ, nigellæ ana ℈ ij. :is muſcatæ, piperis ana ℈ j. ſcammonii ℈ ß. ſucci ma- anæ, mellis deſpumati ana q. ſ. fiat quaſi *Linimentum*, › narium interiora inungantur.

ℽ roriſmarini m. ij. betonicæ, maioranæ ana m. j. ca- millæ, meliloti, origani ana m. j. ß. coquantur in ıa quantum ſatis ad tertias, ſub finem adde aliquid i ſtillaticii; fiat *Embrocha vel irrigatio.*

℞ olei chamæm. lilior. ana ℥ j. de euphorbio ʒ j. nucis muſcatæ, flor. ſtœch. ana ℈ ij. ß. ceræ patum; fiat *Vnguentum*, tempore uſus diſſoluantur cum pauca quantitate æquæ vitæ; qua ſola ſubinde quoque caput irrigandū eſt.

℞ olei liliorum alborum ℥ j. olei aniſi ℈ j. nucis muſcatæ ʒ ß. cum bombace excipiantur, auribusq́ue iuxta mentum ſuperponantur.

℞ olei liliorum alborum, laurini, rutacei ana ʒ vj. vitrioli Romani modicè vſti ℈ iiij. ceræ & croci nonnihil; fiat *Vnguentum*: quod in contumaciori capitis dolore admodum eſt efficax.

℞ flor. ſtœch. roriſmar. ſaluiæ, beton. maioranæ, origani, abſinthii ſicci ana m. ß. nucis muſc. maceris, ana ʒ j. conterantur vnà, ſericoq́. panno rubeo inſuantur; fiat *Sacculus* ad modum pileoli; per duos aut tres menſes vtatur, qui ſubinde aſpergetur vino ſtillaticio.

APPENDIX
ad prædicta pro curatione CEPHALAEGIAE FRIGIDAE inſeruiens.

Omnium primò ventris regio expurganda eſt clyſterio. Hinc incidentibus medicamentis, ſi materia mali lenta viſcoſaque fuerit, natura obediens reddetur. Poſtea humores è corpore deturbabimus, à capitéque eorum impetum auertemus. Quibus peractis caput roborabimus, reliquiasque conſumemus. Quæ omnia nunc, anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione accommodentur. Hîc quoque notandum, quòd prædicta medicamenta conueniunt in Cephalæa & Hemicranea, fortiora interim eſſe debent, & potiſſimum topica medicamenta, eò quòd contumaciora ſint mala. Inter reliqua autem proderit cauterium aut actuale, aut potentiale. Dolorem capitis à morbo Gallico provenientem ſuo loco tractabimus. Si ratione febris fiat, ea curanda primò erit. Si ex mora quam ſub radiis ſolaribus fecit, dolorem contraxerit capitis, ex oleo roſaceo & aceto, nec non aqua roſacea fiat mixtura, in qua madefacti panni capiti dolenti applicentur actu frigidi. Somnus imperetur longus.

Methodus

Digitized by Google

Methodus pro cognitione PARALYSIS INSERVIENS.

ARALYSIS eſt ſenſus & motus priuatio, non qui-
dem totius corporis, ut fit in apoplexia, ſed vbi alte-
rum latus, aut partes omnes corporis quæ ſub capi-
it aliud aliquod membrum ſenſu motuque deſtitui-
ri eſt maxilla, lingua, oculus, pes, manus, brachium,
um. Sæpe quoq. accidit partem aliquam ſentiendi fa-
ate priuari, illæſa motrice; & contrà, ſenſu integro
nanēte, motus perit. contingit quoq. nec ſenſum nec
um auferri omnino, ſed tantùm hebeſcere, & torpore
oreq. corripi, hancq partem imperfecta paralyſi labo-
dicimus, eſtq. nuncius paralyſis. Cùm autem per vnū
ùm neruum motus & ſenſus diſtribuitur, contingit
dem motū auferri permanente ſenſu, eò quòd mem-
ſæpe duri inſerantur nerui, qui ſi paruā noxā perpe-
tur, ſentient quidē, eò quòd parua facultatis portio
ciat, vt ſenſus perficiatur: tactionis enim ſenſus po-
pati aliquid videtur quàm agere; vt motus verò per-
itur, plurima indiget animali facultate; vnde parua
a motum citiùs abolebit, quàm ſenſum. Senſus perit,
nanente motu, eò quòd aliquæ partes duplici genere
iorum participent. Familiare autē eſt hoc malū apo-
iæ; à debili enim apoplexia aliquando fit, dicitúrque
: Paraplexia. Differt ab Apoplexia, quòd in ea omnes
niuerſum corporis partes ſenſum & motū amittunt,
m ipſum caput; in paralyſi verò contingit ipſum ca-
magna ex parte ſentiendi mouendiq. virtutē habere;
quæ verò partes, ſenſum motúmque amittunt, idque
erſimodè. Si enim principium ſpinalis medullæ affi-
ur, omnes partes ſub facie conſtitutæ; ſi verò eiuſdē
s dimidia afficiatur, omnes annexæ partes eiuſdem
ris ſenſum motumq. amittent. Si verò illæſis prædi-
partibus, particularis alicuius partis neruus reſol-
ur, pars ea quoque ſenſu motuque priuabitur, cui ner-
ille implantatur, illi ſenſum motumque conferens.

Digitized by Google

Pars affecta. Sæpiùs hîc principium ſpinalis medullæ, omnium neruorum primaria origo grauiſſimè offenditur potius quàm cerebrum, tuncque facie illa ſa, omnes capiti ſubiectæ corporis partes afficiuntur; aliàs verò apprehendit eiuſdem ſpinalis medullæ dextram vel ſiniſtrã partẽ, vnde corporis partes dextrę vel ſiniſtrę ſenſu motúve deſtituuntur. Contingit autẽ vnius lateris aliquando omnes partes ſenſu motuque priuari, illæſis alterius lateris partibus, propterea quòd ſpinalis medulla, vti cerebrum, in duas medietates dividitur ſecundum totam longitudinem ſpinæ, vnde dextri nerui ſeparantur à ſiniſtris membranula quadam, interim obſcura: ſicque prout obſtructio neruorum, in dextra aut ſiniſtra parte aut vtriſque fuerit; ſic quoque paralyſis fiet lateris dextri aut ſiniſtri, aut utriuſque. Subinde etiam cerebrum hîc afficitur, non quidem ſecundum totum, cùm ſic apoplexia excitaretur, ſed ſecundum eius aliquam partem dextram vel ſiniſtram, tuncque faciei partes quoque reſoluentur dextræ vel ſiniſtræ, & cum eis reliquæ partes corporis eiuſdem lateris. Dum pars aliqua faciei ſenſu motuque priuatur, nerui qui à tertia coniugatione cerebri oriuntur, afficiuntur. Aliquando verò aliqua determinata corporis pars ſenſu motuque deſtituitur, quod fit propter alicuius nerui, qui à cerebro, aut ab aliqua parte ipſius ſpinalis medullæ oritur, reſolutionem, à quo ſenſum motumque ſuſcipit pars reſoluta. vnde diligenter in anatomicis laborandum, vt cognoſcamus primam ſedem mali, neruorumque omnium diſtributionem, & à qua ſpinalis medullæ parte neruos ſuos partes ſingulæ habeant. Eſt autem ſymptoma pertinẽs ad actionẽ læſam facultatis animalis motricis & ſenſitiuæ.

Signa. Pars reſoluta ſua gravitate relabitur ſi attollatur, facileq. refrigeſcit, mollis eſt, tempore quoq. emarceſcit. Vrina vt plurimùm eſt alba, quandoque tamen ad rubedinem tendit, eò quòd in regione renum dolor magnus ſit, vel quòd imbecilliores ſint quàm vt ſanguinem accuratè à ſeroſa humiditare ſecernant. Si latus alterum corripiatur, id ſæpe frigidũ eſt, altero ardeſcente: oculus quoq. lateris affecti minuitur. Si maxilla aliáve aliqua faciei pars reſoluatur, in aduerſam ſanam contorquetur.

hoc malo aliquando, vt antè diximus, ſenſus, integro tu, perit; aliàs motus aboletur, ſenſu ſuperſtite; frenter vtrumq;, dum ſcilicet conſummatum eſt malum, e pulſus languidus, tardus, paruus atque mollis eſt.

CAVSA. Magna ex parte fit ab intemperie frigida umida, aliàs fit ab apoſtemate, alióve tumore comnente neruum aut medullam. Sæpe quoque fit à vul-e, caſu, fractura, vinculo arctiori, luxatione vertecum, percuſſione. Frequentiſſimè verò fit ab humoris aquoſis tenuibusque à cerebro ſæpe deriuatis, qui neruorum ſubſtantiam poroſitatesque ſe facilè inſint, ſicque nerui nimium molles effecti reſoluuntur, elaxantur, tantumque humoris imbibunt, vt obant neruorum principia, ita ut impediatur tranſitus nali facultati, quæ à cerebro tanquam primo princi-originem habet; & tanquam radius inde effloreſcit, n partes inferiores diffunditur, ſenſumque partibus partitur & motum; quo ſpiritu animali pars cùm deitur, quaſi flaccida concidit, immobiliſque permae cuius ſignum erit, ſi ſubitaneus eius ſit aduentus. utem pars à nimia copia tenuium humorum plurim intumeſcat, ſpaſmus tunc excitabitur in parte ab aſmodi humore. Æquè frequenter quoque fit à craſumoribus, qui neruis impacti, obſtructionem effiit, & ſæpe quidem tantam, quòd ſpiritui animali ſitus impediatur; vnde nerui quoque flaccidiores it, & quaſi concidunt. A ſpiritibus quoque craſſis n malum fit aliquando; qui id ſæpe quoque efficiunt, quòd maligna aliqua qualitate perfundantur, ſiue oca, ſiue manifeſta ea fuerit.

PROGNOST. Paralyſis ex nerui inciſione per tranſſum, incurabilis eſt. Paralyſis hiemali tempore ſæs concitatur, & in ſenibus vix aut nunquam curatur, quòd natiuum calorem habent debilem admodum; le etiam frigidi craſsíque in illis generantur humores. alyſis quæ in partibus fit, nunquam eſt acutus, ſæpe ò longus morbus. Sæpe ex debili fit apoplexia; & ne anc rurſus terminetur, periculum eſt. Plus tempore atis, & veris, ſperare licet, ſi rectè regatur æger. Si ris tremórve concurrat, pro valetudine eſt.

Methodus

Methodus pro curatione
PARALYSIS
INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit calidus & ſiccus; luculentoque comparetur foco, ſi tempus anni requirat, aut ſuffitu ex caryophyllis, roremarino.

Cibus ſit calefaciens & ſiccans, carnibusque vtatur aſſis pullorum, caponum, gallinarum, auicularum. oua etiam conueniunt ſorbilia. A carne ſuilla, piſcibus, ſorbitionibus abſtineat; aut ſaltem arte corrigantur. Sit autem ad diem decimumquartum victus valdè tenuis: tolerare equidem famem & ſitire plurimum in hoc morbo adiumenti præſtat.

Potus ſit exiguus, vtaturque aqua mulſa, aut aqua cinnamomi, vino hippocratico.

Exerceat partes reſolutas moderatè; maximè equidem proderit. Somnus diurnus vitetur.

Aluus vt reſpondeat mediocriter, conandum.

Animi perturbationes fugiant.

PRAEPARANTIBVS.

Hydromel & oxymel ex decocto radicum ireos, ſaluiæ, ſtœchados, nucis muſcatæ, cinnamomi.

Syrupus ſtœchados, de hyſſopo, acetoſus ſimplex, Byzantinus. Mel roſatum, oxymel ſquilliticum.

Aqua ſaluiæ, roriſmarini, betonicæ, maioranæ, meliſſophylli, primulæ veris.

Potus ex decoctione ſaluiæ, betonicæ, hyſſopi, nucis muſc. caryophyllor. cinnamomi, flor. ſtœchados, roriſmarini, radice acori; ſyrupo prædicto aliquo addito.

Per quinque vel ſex dies humores extenuabimus, incidemus, expulſioniq; præparabimus, & primò lenioribus. Hinc vacuabimus, tunc rurſus præparantibus vtemur validioribus. Acetum autem recipientia hîc non conueniunt,

ıueniunt, eò quòd id neruis ſit inimicum, niſi alia
:miſceantur neruos corroborantia medicamenta.

VACVANTIBVS.

næ ſectio fiet ipſius cephalicæ in latere ſano, ſi à ſan-
guine paralyſis fiat, corpusque ſit plethoricun. Educe-
:ur autem mediocris quantitas, ne calor natiuus in fri-
gido corpore frigidoque morbo extinguatur.
tus ex radicibus acori, ireos, ſaluia, roremarino, beto-
ıica, floribus ſtœchados, ſena, agarico, turbith, zinzi-
bere, nuce muſcata, cinnamomo, melle, ſaccharo.
lulæ cocciæ, aſſaieret, de agarico, alephang. fœtidæ,
naſtichinæ, de ſagapeno, de opopanace, euphorbio.
era diacolocynth. Hiera picra Gal. Hiera logodal.
acatholicum, agaricus trochiſcatus.
mitus & clyſteres in hoc malo maximè laudantur ſe-
nel in ſeptimana.
Pillulis potius quàm electuariis vtemur in hoc mor-
, eò quòd à remotis partibus feliciùs materiam mor-
attrahant. A lenioribus autem purgantibus curam in-
iemus, & potiſſimùm in graui paralyſi; fortioribus
m non vtemur antequam ad decimum quartum diem
uenerimus; tunc enim ſi lenioribus parum profece-
ıus, ad fortiora tranſire licebit.

REVELLENTIBVS.

yſteres ex ſaluia, betonica, ſtœchade, origano, malua,
:amomilla, maiorana, centaurea minori, althæa, ruta,
nercuriali, electuario eleſcopi, hiera picra, benedicta
axatiua, diacatholicone, oleo camomelino, liliorum,
paulatimque validioribus vtemur.
ıcurbitulæ principio neruorum affigantur, ſine ſcari-
ficatione. ſicq. paulatim ad membrum reſolutũ tranſ-
ferantur, vt ſpiritus calórque natiuus ad ea trahatur,
facultasque ſopita excitetur. Ne autem vires diſſol-
uantur, ſit cucurbitularum mora breuis.
aſticatoria ex nuce muſcata.
ırgariſmata.
ıſalia.
ernutatoria.
ictiones ſiccæ cum manibus vel panno calente, præ-
ſtantiſſimæ ſunt.

Emplaſtrum

Emplaſtrum è ſinapi nucæ apponatur.

Hiſce reuellentibus medicamentis non vtemur antequam ter aut quater purgatus erit æger.

CORROBORANTIBVS *cerebrum & neruos, reliquiásque digerentibus, & intemperiem emendantibus.*

Theriacæ & mithridati vſum hîc plurimum iuuare conſtat aurea Alexandrina, aqua theriacalis.

Diarhodum abbatis., pliris archonticum, diamuſcum dulce, diambra, roſata nouella, confectio anacardina.

Acorus condîtus. Zinziber condîtum. Pyrethrum conditum. Diacaſtorium. aqua menſalis noſtræ deſcrip. magnarum hîc eſt virium.

Conſerua ſaluiæ, betonicæ, anthos, florum ſtœchados, enulæ campanæ galangæ; eſtque præſtantior aliis.

Pillulæ fiant è caſtoreo, aſſa fœtida, nuce muſcata. Columbarii aër à proprietate occulta valet.

Nux muſcata ore detineatur & maſticetur. Cerebrum leporis aſſum.

Decoctum ligni guaiaci, ſarſæparillæ, cynæ cum melle in contumaciori paralyſi.

Decoctum radicis acori, ireos, zedoariæ, zinziberis, ſtœchados, ſaluiæ exiccatæ, hyſſopi, maioranæ, roriſmarini, chamæpitys, nucis muſcatæ, caryophyllorum, radicum cynæ, ligni guaiaci, mellis.

Fomentatio fiat partis cum decocto maioris tithymalis hincque decoctum totum ſuperponatur; vel ex oleo fiat calente.

Balneum fiat pro parte affecta ex decocto vulpis, cuius pelle calente pars quoque cooperienda erit; antè tamen oleo vulpino inungatur, idque poſt vſum balnei fiat. aut huius loco vtatur balneo ſulfureo aut nitroſo; lutum autem horum balneorum magno cum commodo accommodabitur parti quæ omnium primariò afficitur.

Hypocauſtũ vel ſtufa ſicca fiat cum vaſculo idoneo, quod ingredietur manè & veſperi, imponenturq́. lapides igniti vino calido irrigati. Poſt exitum autem hypocauſti vel balnei, componat ſe in lecto vt ſudet. Quod vt maiori cum commodo fiat, ſumet ℥ j. theriacæ veteris, & origo neruorum aliquo vnguento conuenienti vngatur.

gatur. Poterit quoque balneum ſiccum fieri cum coćto aliquo conuenienti, quod in vaſculo ponatur, bonibusq circumdetur; hinc fiſtula in tinam conuenienter coopertam deducatur vapor.

ientum Agrippæ, Martiatum, de bdellio, Vnguentum ex oleo vulpino, de caſtoreo, nuce muſc., ol. rdino, oleo ex piperibus, camomelino, liliorum, luere lumbricor. galanga, pipere, melle, oleo ru:eo, philoſophorum, hypericonis, laurino, terebinino, coſtino, aqua vitæ, oleo ſulfuris.

ſus calidorum medicamentorum nimius reſolutio inducit. Vnde nec olea multum calentia exſiccanie admittentur cum commodo. Reſoluentibus aumedicamentis non vtemur antequam ſæpius purgauerit, ad minimum quidem quater. Huic autem reiorum generi frićtio peroptimè adnumerari pote. In applicandis autem externis medicamentis diliiſſimè inquirere debemus partem primariò affećtã; nim potiſſimùm adaptanda ſunt medicamenta; non m partibus ſecundariò affećtis.

HEORICA ET EMPIRICA

nedicamenta nobilia in Paralysi *ſæpius um ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

Cvratio paralysis.

ſaluiæ, maioranæ, hyſſopi, calaminthæ, centaurei ioris ana m. j. ß. agarici albi & leuis ℥ ß. florum cahillæ, meliloti, ſtœchados ana m. j. coquatur in ſ. q. æ ad ℔. j. colaturæ addatur benedićtæ laxatiuæ, eleatii eleſcopi ana ʒ vj. olei liliorum ℥ iij. vini malua ℥ iij. ß. ſalis communis ʒ ß. miſceantur, fiat *Enema*; o bis in ſeptimana vtetur, donec ſanitatem conſeitur.

℞ ſyrupi ſtœchados ℥ ij. mellis roſati, ſyrupi de hyſo ana ℥ j. decoćtion. ſaluiæ, aquarum hyſſopi, roriſrini ana ℥ iij. fiat *Iuleb.*

℞ hyſſopi m. iij. ß. ſaluiæ, roriſmarini ana m. j. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem. colaturæ addatur mellis q. ſ. fiat aqua mellis; vtatur pro potu menſe vno cum dimidio.

℞ radicum angelicæ ℥ ß. ariſtolochiæ rot. ʒ iij. acori ℥ j. ſaluiæ, maioranæ, betonicæ, ana m. j. ß. flor. ſtœchados m. ß. ſenæ Alexand. ℥ j. ß. agarici albi & leuis ʒ j. ß. cinnamomi, zinzib. ana ʒ j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ addantur ſyrupi ſtœchados ℥ iij. fiat *Potio*.

℞ pillularum de euphorbio, fœtidarum ana ℈ ß. cochiarum, turbith electi ana ℈ j. caſtorei ℈ ß. diagridii grana tria. fiant *Pilulæ*, ſub ingreſſum lecti ſumantur.

℞ agarici trochiſcati ℈ j. hieræ diacolocynthidos ʒ j. ß. nucis muſcatæ ℈ ß. conſeruæ anthos q. ſ. fiat *Bolus*.

℞ pillularum de opopanace ℈ ij. fœtidarum, caſtorei ana gr. xij fiant *Pilulæ*. ter in ſeptimana iis vtatur, aut bis.

℞ ſeminis ſinapi, ſtaphiſagriæ ana ʒ j. pyrethri ʒ j. ß. turbith ℈ iiij. rutæ, ſaluiæ hyſſopi ana m. ij. ß. fiat decoctio in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. addendo oxymellis ſimplicis, ſquillitici, mellis roſati ana ℥ j. fiat *Gargariſmus*.

℞ nigellæ Romanæ ʒ j. cyclaminis ʒ ß. piperis albi, caſtorei ana ℈ j. miſceantur cum melle, eoque nares illinantur, vt ſternutamenta prouocentur.

℞ nucis muſcatæ, pyrethri, ſeminum ſtaphiſagriæ ana ʒ j. ß. hyſſopi ʒ ij. piperis albi, vuarum paſſarum ana ʒ j. cum melle q. ſ. fiant *Paſtilli manſiles* ſeu *maſticatorium*.

℞ oxymellis ſquillitici ℥ ij. decoctionis raphani & ſampſuchi ℥ vj. olei nardini ℥ j. ß. miſceantur; fiat *Vomitorium* medicamentum; iuuetur æger cum pluma in oleo intincta, ſi opus erit.

℞ conſeruæ acori, roriſmar. ana ℥ j. diacaſtorei ʒ ij. theriacæ veteris ʒ ij. ß. confect. anacardinæ, diamuſci dulcis ana ʒ iij fiat *Mixtura*: ſumat manè, necnon ſub noctem alternis diebus ad quantitatem nucis caſtaneæ.

℞ theriacæ ʒ j. aquæ vitæ, ſucci betonicæ ana ℥ j. ſumat bis in ſeptimana.

℞ conſeruæ flor. ſaluiæ, anthos ana ℥ j. radicis enulæ camp. conditæ, zinzib. conditi ana ℥ ß. theriacæ Andromachi, mithridati ana ʒ j. ß. nucis muſc. ʒ j. ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiat *Conditum*. doſis ℥ ß. ſub ingreſſum lecti.

℞ con-

Digitized by Google

conſer. flor. ſaluiæ ℥ j. roriſm. radicum acori ani ℥
cis muſc. piperis, caryophyllorum ana ℈ ij. ſyrupi
nados q. ſ. fiat *Mixtura;* detur ʒ j. poſt prandium.
mithridati ℈ j. theriacæ ʒ j. aq. ſaluiæ ℥ iiij. fiat
lus. ℞ olei terebinthinæ, petrolei, lateri-
ulpini ana ℥ ß. de caſtoreo, lumbricorum terræ ana
maſtichini ʒ j ß. pyrethri ʒ j. ſaluiæ, nucis muſca-
na ℈ j. ß. gummi ammoniaci ʒ j. ß. caſtorei ʒ ß. diſ-
antur in vino, & cum ſufficienti quantitate ceræ fiat
ntum molle; quo vnges membra reſoluta, & initium
orum, poſteaquam eadem prius inunxeris aqua vi-
primoque fricentur partes dorſi & colli cum panno
to. Sequenti tamen vnguento omnium primò vti
rimus. ℞ olei camomelini, nardini ana ʒ vj. li-
um, terebinthinæ, axungiæ vulpinæ, olei lumbri-
m terræ ana ℥ ß. aquæ vitæ ʒ vj. ceræ q. ſ. fiat *Vnguen-*
quo inungendæ ſunt partes quæ mouendi ſenſum
erunt; nec non eæ quæ iiſdem ſentiendi vim impar-
tur: hinc coopertuiis à frigore defendantur quàm
mè. ℞ olei camomelini ℥ iij. liliorum ℥ j. eo
q. ſolo origo neruorum inungetur, corpore purga-
qua etiam ardenti ſola, membra affecta inungi mul-
prodeſt, ſi validiuſculè illud fiat. ℞ granorum
ris, iuniperi, ſinapis ana ℈ ij. fructuum anacard.
radicum pyrethri, ſalis ammoniaci ana ʒ j. ß. in vini
ntis ℥ iiij. maluatici ℥ viij. olei terebinthini, lauri-
petrolei ana ℥ ij. ad vini conſumptionem bulliant,
endo caſtorei, euphorbii, galbani, myrrhæ, bdellii
ʒ j. ß. ceræ q. ſ. fiat *Vnguentum* molle; poſtea pars ope-
ir pelle vulpina. Omnium tamen primò fricabitur
s affectus ſingulis vicibus panno calente. Ex vulpe
liſque exenteratis excoriatiſq. balneum fiat pro par-
is reſolutis, ſpinaliq. medulla, addendo ſaluiam, hyſ-
um, lauri folia, ſtœchadem, roſmarinum, rutam, ra-
es pyrethri, acori, ireos, enulæ campanæ, flores camo-
læ, meliloti. ℞ olei hypericonis, liliorum, ca-
nillæ ana ℥ ij. lateritii, terebinthini, vulpini ana ℥
lana carpta iis imbuatur, partéſq. affectæ iis foucan-
hinc contegantur; fiat autem inunctio ad ignem.
: foliorum lauri, ſaluiæ, hyſſopi ana m. ij. coquan-

tur in vino; quo liquore lapides igniti in vaſculum aliquod idoneum immiſſi, conſpergantur; ſicque æger in hypocauſto conuenienti aërem admittat quam poterit diutiſſimè manè & veſperi. Sub exitum hypocauſti ſumat ℥ j. theriacæ magnæ, ſicque lectum calentem ingrediatur vt ſudare poſſit. Poſt horas tres principium ſpinalis medullæ inungatur vnguento dicto.

℞ foliorum rutæ, lauri, hyſſopi, hyperici, ſaluiæ ana m. j. ß. florum ſtœchados; ſpicæ ana m. ß. caſtorei ℥ j. nucis muſcatæ, caryophyllorum, macis ana ℥ ß. omnibus in puluerem redactis, fiat *Sacculus*.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Enemate clementiori aluus ſubducenda eſt omnium primò. Deinde per quinque vel ſex dies, ea quæ materiam præparare poſſunt, propinanda ſunt; deinde clementer purgantia præſcribantur, antequam humores aliò deriuentur: hinc per aliquot dies abſtineat à præparantibus purgantibúſque medicamentis. Interim humores qui ad partem affectam ruunt, diſtrahantur clyſteribus, gargariſmatibus, ſternutatoriis vomitoriiſque medicamentis. Poſtea iterum medicamenta quæ humores naturæ obedientes reddere, concoctóſque expellere poſſunt, in vſum reuocabuntur; pauloque validioribus tunc vtemur medicamentis. Poſtea pars reſoluta corroborabitur, reliquiæque conſumentur. Hinc iterum ab aliis abſtineat medicamentis per aliquot dies, ſed bis in ſeptimana vacuetur enemate conuenienti; denuóque ad præparantia purgantiáque confugiendum erit: Interea quoque temporis cucurbitulæ principio ſpinalis medullæ affigendæ ſunt; ſic equidem ſenſus ad partem affectam reuocatur. Pro curatione particularis partis reſolutæ, obſeruandum vt topica medicamenta ponantur ſupra partem, à qua neruus reſolutus oritur, non toti ſpinæ, neque cerebro. Hoc quoque adiiciendum eſt, quòd ea quæ ſpiritus atque ſanguinem allicere poſſunt ad partem affectam, (vti ſunt dropaces ex pice, ſale, ſinapio) ſuperponenda ſunt parti affectæ. Prædicto quoque modo curabimus ſtuporem, ſi aliquam corporis partem opprimat; cùm quaſi diminuta quædam paralyſis ſit. leuioribus id interim debet fieri remediis. Si paralyſis fiat à mala complexione frigidâ ſine materia, purgantibus nequaquam vtemur medicamentis, ſed ſolummodo alterantibus calidis.

Methodus

Methodus pro cognitione MELANCHOLIAE INSERVIENS.

MELANCHOLIA eſt delirium quoddam ſine febre ex melancholico humore naſcens, qui mentis ſedem ita perturbat, vt loquātur & ſæpe etiam ciant longè à ratione abhorrentia, idq. cum metu & eſtitia. Hoc autem nomē huic malo impoſitum eſt ab a materia cauſaque à qua excitari ſolet. Vſus longus tauit tres eſſe melancholicorum differentias. Prima ouenit à melancholico ſanguine craſſo & feculento in o cerebro congeſto: à calore enim interno cerebri mecholicus ſuccus iuſto plus exaſſatur ſæpe, reliquo ſanine corporis innoxio exiſtente. Secunda prouenit, oties omnes venæ corporis melācholico perfuſæ ſunt guine, quod magna ex parte vitio iecoris fit, dum humodi craſſum feculentumque procreat ſanguinem: l lienis, cùm ipſe ob imbecillitatem vel obſtructionē ur non expurgat ab eiuſmodi fece. Tertia hypochoniaca vocatur melancholia, de qua in ſequentibus.

PARS AFFECTA. ipſum eſt cerebrum, quod innocit, eò quòd princeps facultas cerebri aliqua læditur. erebro enim omnes principes animæ facultates efflocunt. Contingit autem cerebrum hîc lædi ſecundum od eſt pars ſimilaris. totius equidem cerebri tempes mutatur verſus frigidum & ſiccum ab humore mencholico. Hoc autem conſtat ex eò quòd neque ſubitò ueniat, neq. ſubitò ſoluatur. Cerebrum autem ſubinde c læditur per eſſentiam, tuncque ſigna nulla præcororum, hypochondriorum, ventriculi, alteriúſve partis ſæ apparuerunt. Contingit etiam tunc melancholicom ſymptomata eſſe auctiora: atque in facie quædam erumque tunc liuedo appâret. aliâs ſæpe per conſenm læditur, idque ſæpe ipſius ventriculi atque mirach, quo pòſt. Aliquando quoque fit vitio totius corpos, tuncque color faciei ad nigredinem vergit: retentio

 denique

denique ſanguinis menſtrui hæmorrhoidúmve, aut alia aliqua conſueta excretio ſubſtitit, ſuperfluitates ſcilicet iecoris vel ſplenis: habitus corporis eſt gracilis, hirſutus, ad nigrediné vergens, venas latas habens. Cùm ex dictis intelligere liceat hunc affectum eſſe deprauatam quamdam functionem ipſius principis facultatis, ſymptoma eſſe, non morbum, in confeſſo eſt. Imaginandi autem facultas, non cogitandi, nec memorandi hîc læditur; eritque ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis principis, imaginatricis ſcilicet.

SIGNA Melancholiæ cuiuſvis, ſunt metus & mæſtitia: malæ concurrunt cogitationes abſq. cauſa manifeſta; vapores enim ab atra bile ęnati, eleuatíque, tenebras menti offundunt, eò quòd cerebrum tenebris ſimile eſt redditum, aut quaſi tenebroſum ſit effectum: haud aliter enim mentem mutare videntur quàm nocturnæ tenebræ, quæ timoris terroríſque non nihil mouent hominibus in iis ambulantibus. Item tædio vitæ, necnon malis intentíſque animi cogitationibus afficiuntur; tandem etiam abſque vllo ordine verba profundere incipiunt inania. Frequenter etiam in lacrymas prorumpunt, ſolitudinibúſque nunc gaudent, eaſdémque rurſus damnant: cogitabundi ſunt, alii ſe ſemper decipi, inſidiáſque ſibi ſtrui credunt: ſomnus perbreuis eſt, turbulentíſque inſomniis perturbantur. Præter jam dictos autem affectus, qui omnibus melancholicis communes ſunt; aliqui quaſi ſemper rident, vti contrà alii ſemper lacrymantur; alii vates ſe augurantes, de rebus futuris multa pollicentur; nonnulli ſe potentes eſſe putant; alii in nouam ſpeciem ſe transformatos exiſtimãt, vnde alii cuculorum, alii gallorum aut aliorum animalium voces geſtúſque imitantur. Alii fictilia vaſa ſe eſſe autumant, eáque ratione ne ab occurrentibus lædantur, cedunt. Alii quamuis mortem pertimeſcant, hanc tamen exoptant, & aliquando conſciſcunt ſibi; alii ſe capite, nonnulli cruribus brachiíſq. deſtitui putant; alii etiam cibum recuſant, nihil vitæ ſupereſſe exiſtimantes; alii latrones adeſſe, aut præfectos qui ad vincula deducere velint, in domo eſſe ſuſpicantur; nonnulli ne terra eos abſorbeat verentur; alii aliis imaginationibus, prout fuit

vitæ inſtitutum, perturbantur. Nonnulli aut bello
ontentionibus aut ſtudiis aut precationibus aliiſve
inſtitutis, quibus addicti fuerũt, toti occupati ſunt;
vigilantibus accidit, quod ſanis ſępe dormientibus.
AVSA. Intemperies cerebri frigida ſiccaque ſæ-
in cauſa eſt, ſiue naturaliter, ſiue aliunde acciderit,
umore nimirum melancholico, eiuſdemque vapori-
in aliis partibus generatis, vel ibidem relictis, vnde
ores atri atque feculenti in mentis ſedem repunt, à
us cerebrum redditur ſimile tenebris. Fit etiam ob
tis calorem immodicum, ita vt ſanguis aduratur,
enim vapores quoque fiunt melancholici; quod ali-
ndo obſeruatur in febribus. Triſtitia denique lon-
vigiliæ ſuperfluæ, ſolitudines, menſtruorum hæ-
rhoïdumq. retentio hoc malum accerſunt; mentem
n paulatim corrumpit vapor malignus à vitioſo
guine ſublatus. Alimentorũ quoque prauorum vſus,
otiſſimùm ſi non bene digerantur, dicti mali ſæpe
que cauſa eſt. In viduis, necnon iis qui amoribus
rdinatè vtuntur, hoc etiam accidit; eò quòd mens
citudinib. mæroribuſque conficiatur. Contingit ſæ-
tiam ob vitium iecoris, cùm ob intemperiem ali-
m magnam, ſanguinis melancholici copiam gignit.
às etiam lienis fit vitio, cùm is magnam copiam hu-
nodi ſanguinis allicit, nec expellit; hinc enim vni-
ſum corpus ſanguine melancholico perfunditur tem-
e.

ROGNOSTICA. Melancholia per eſſentiam cere-
proueniens & inueterata, & veluti in naturam con-
ſa, incurabilis propemodum euadit; circa initia verò
ilior eius eſt curatio. Mæſtitia timorque immodicus
gò tempore perſeuerans, melancholiam ſignificat.
rùm ſi ipſis melancholicis hæmorrhoïdes ſuperuene-
t, bonum erit. Periculum autem eſt, ne vergat in apo-
xiam, vel conuulſionem, aut furorem, aut epilepſiam:
nque ob cauſam mox curandum erit hoc malum. me-
cholia autem omnis familiarior viris & ſenioribus,
erior verò feminis eſt. Melancholia quæ fit vitio to-
s corporis, difficillimè curatur, vti & ea quæ vitio fit
ebri.

Digitized by Google

Methodus rationalis pro curatione MELANCHOLIAE INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit lucidus, bene olens, humidus, in reliquis temperatus. Cibus mediocriter corpus humectans, quique boni ſit ſucci, faciliſque digeſtionis, flatusque minimè pariat, præſcribatur: vt ſunt oua ſorbilia, carnes gallinarum, caponum, pullorum, perdicum, piſces mollem habentes carnem petroſelinum, vuæ paſſæ, endiuia, borago, bugloſſa, lactuca, malua, ſpinachia: ex hiſce juſcula fieri poterunt.

Potus ſit vinum album tenue.

Exercitium ſit mediocre, vt eſt deambulatio per amœna loca.

Somnus conſuetum tempus nonnihil ſuperet.

Excrementa alui arte prolectentur; ſi natura negligat ea propellere tempore conuenienti.

Animi perturbationes ſummè fugiendæ ſunt, potiſſimum metus & mæſtitia; eorumque loco animus demulcendus hilaritate, animi conſtantia, bona ſpe.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus de ſucco boraginis ſeu bugloſſæ, violarum.

De epithymo, de pomis. Syrupus cydoniorum.

Syrupus de fumo terræ, lupulorum. Oxymel ſimplex.

Aqua bugloſſæ, lupulorum, fumariæ, intubi vtriuſque, meliſſophyli.

Decoctum radicum fœniculi, petroſelini, capparorum, glycyrrhizæ, corticum tamariſci, epithymi, thymi, fumariæ, ſcolopendriæ, florum boraginis, bugloſſæ, violarum, vuarum paſſarum; ſyrupo de epithymo, glycyrrhizæ, fumariæ, bugloſſæ, violarum addito.

Quæ humectare poſſunt modiceque calefacere inter omnia

ia conueniunt; humor equidem peccans frigidus eſt
ıs & ſiccus ratione aduſtionis.

VACVANTIBVS.

ɔctum prædictum; addendo Damaſcena pruna, po-
podium, ſenam, myrobalanos empeliticos, Indos,
aſenam, caſſiam.
ıtum folior. ſenæ & epithymi mirificè conducunt.
fectio hamech, hiera.diacoloſocynthidos, logodali.
ſena N. Pillulæ Indæ, de lapide Lazuli.
s Armenus, cyaneus, polypodium, epithymus, ſena,
yrobalani kebuli, nigri, elleborus niger.
boriſmus Mathioli.
æ medianæ ſectio fiat ab initio, ſi vniuerſum corpus
nguine abundet melancholico, ſecundum virium
ılerantiam. Si mediana non appareat, commodè mal-
oli talíve venam ſecabimus, potiſſimùm in mulie-
bus, in quibus menſtrua ſuppreſſa ſunt, aut viris
ui hæmorrhoïdibus expurgari ſolebant. Si verò ce-
bri vitio fiat; non tam erit neceſſaria venæ ſectio,
iſi fortaſſe aliis non curetur, tunc enim cephalica ſe-
ıbitur; quo facto, ſi adhuc perſiſtat malum, etiam vena
ontis aperietur.

lenioribus auſpicandum, rariúsq. purgantibus me-
mentis vtendum erit, cùm plus æquo exſiccare cale-
réque poſſint; eritque per interualla vacuanda ma-
ı, vt natura releuetur, ídque duobus aut tribus die-
poſtquam ſanguinem æger miſerit. Semper autem
licinis ſolutiuis humectantia permiſcebuntur, &
: confortare poſſunt partes principes & ſpiritus.

AVERTENTIBVS.

ſteres ex decocto ſeminum aniſi, fœniculi, carthami,
upuli, thymi, epithymi, maluæ, mercurialis, fuma-
iæ, bugloſſæ, polypodii, ſenæ, diaſena, confectione
ıamech, diacatholicone, hiera logodali, caſſia; oleo
iolarum, amygdalarum dulcium addito.
poſitoria.
ctiones extremarum partium, earundémque ligatu-
æ, & fotus ex aqua calida.

Digitized by Google

Sternutamenta.

Maſticatoria.

Hæmorrhoïdum menſiumq́ue prouocatio fiat, ſi ex eorum ſuppreſſione ortum habuerit.

Cucurbitulæ ſine ſcarificatione hypochondriis vtiliter apponentur.

Sanguiſugæ fronti aliiſq́ue locis apponantur.

Cauteria in ſutura coronali fiant, fluereq́. permittantur diu loca vlcerata. Trepano etiam cranii denſitas imminui poterit, vt vaporibus fuliginoſis exitus pateat.

CORROBORANTIBVS *reſoluentibúſque reliquias, & intemperiem emendantibus.*

Electuarium lætificans Galeni de gemmis. Diamargaritum frigidum, dianthos.

Pleresarcoticum. Confectio de granis tinctoriis. Diagalanga, diacuminum, diabugloſſatum, diaboraginatum.

Diambra, electuarium Conciliatoris. Diamuſcum dulce & amarum. Syr. cydoniorum, de pomis.

Conſerua magna noſtræ deſcriptionis, boraginis, bugloſſæ, violarum, roſarum, fumariæ. Cortices citri conditi. Conſerua enulæ campanæ.

Conſerua ſatyrionis. Decoctum radicum Cynæ.

Lactis ſerum per decoctionem eiuſdem temperatum.

Saccharum violatum, roſatum, manus Chriſti.

Odoramentum ex aqua roſacea, violacea.

Irrigatio capitis raſi ex decocto florum nymphææ, lactucæ, maluæ ſtœchados, violarum, camomillæ, althææ, capitum veruecum; quo pluribus diebus manè vtetur.

Epithema pro corde ex aqua bugloſſæ, boraginis, nymphææ, violarum, vino odorifero, foliis meliſſophylli, nuce muſcata, behen vtroque, caryophyllis, ſemine acetoſæ.

Fomentatio fiat ventris ex oleo in quo cocta ſint ſemina cumini, rutæ, dauci, anethi.

Vnguentum pro ſpina dorſi ex oleo violarum, amygdalarum dulcium, anethino, camomelino, nymphææ.

Balnea frequentia mirificè proſunt ex aqua dulci, in qua decocta ſint folia maluæ, violarum, roſarum, nymphææ,

, capita veruecum, ſemina lini, fœni Græci, ſloglosſæ, camomillæ, meliloti.

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

ous de papauere, violarum cum aqua lactucæ.
onium Romanum. Triphera magna. Requies N.
lulæ de cynogloſſa.
capitis ex decocto flor. nymphææ, violar. folior.
radic. mandragoræ, hyoſcyami, papaueris albi.
ientum ex oleo anethino, nenupharino, populeo-
s, violarum, croco, opio.

onciliantibus ſomnum ſtudioſè vtemur; hinc enim mùm alleuiabitur æger; vti contrà vigiliis contimalum incrementum ſumet. Opiata tamen non ittantur, niſi magna vrgeat neceſſitas.

HEORICA ET EMPIRICA
nedicamenta nobilia in MELANCHOLIA, *æpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotoum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO MELANCHOLIAE.

: foliorum betæ, maluæ, violarum, mercurialis, lu-
, ana m. j. ß. boraginis m ij. epithymi ℥ ß. florum
buci m. j. ß. ſeminum aniſi, lini ana ℥ j. ſeminum
hami contuſi, polypodii quercini ana ℥ j. ß. ſenæ
xandrinæ ℥ j. corticum ellebori nigri ʒ j. coquantur
ero lactis q. ſ. ad ℔ j ß. colaturæ addatur ſp. hieræ lo-
l. ʒ ß. olei violarum, liliorum ana ℥ j. ß. ſalis ʒ j. fiat
ſtere; eo bis in ſeptimana vtetur.
℞ ſyrupi de epithymo, ſyr. de pomis, violarum ana
bugloſſæ, fumariæ ana ℥ ß. aquarum bugloſſæ, fu-
riæ, violarum ana ℥ iiij. fiat *Serapium.*
℞ ſem. aniſi ʒ iij. folior. ſenæ ℥ j. ß. epithymi ℥. ß. pru-
damaſc. num. x. craſſiuſculè contundantur, maceren-
que die vno in ſero lactis caprini q. ſ. fiat *Hauſtus.*

℞ rad.

℞ rad. fœniculi, graminis ana ℥ j. ß. florum boraginis, violarum, epithymi ana m. j. ß. lupulorum, fumariæ ana m j ſeminum aniſi ℥ ß. vuarum paſſarum enucleatarum, hordei mundi ana ℥ j. glycyrrhizæ raſæ ʒ iij. corticum tamariſci ℥ ß. ſenæ alexandrinæ ℥ j. ß rhabarbari, myrobalan. Indorum ana ʒ ij. polypodii quercini ʒ x. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ addatur ſyrupi de epithymo, de fumaria ana ℥ j. ß. fiat *Potio*.

℞ confectionis hamech ʒ v. pulueris ſancti ʒ j. ſyrupi de epithymo ℥ j. aquarum fumariæ, boraginis ana ʒ j. ß. fiat *Hauſtus*.

℞ confectionis hamech. diapruni compoſiti ana ʒ iiij. ſyrupi de cichoreo cum rhabarbaro ℥ j. decoctionis communis q. ſ. fiat *Hauſtus*.

℞ pillularum Indarum ℈ ij. pul. hieræ logod. ℈ j. trochiſci alhandal gr. iij. ſyrupi de epithymo q. ſ fiant *Pillulæ*.

℞ maſſæ pillularum de hiera compoſita ʒ ß. cochiarũ ℈ j. trochiſcorum alhandal gr. iiij. ſyrupi ſtœchados, violarum ana q. ſ. fiant *Pillulæ*.

℞ pillul. de lapide lazuli, aggregatiuarum, Indarum ana ℈ j. diagr. gr. iiij. ſyr. de epithymo q. ſ. fiant *Pillulæ*.

℞ hieræ logod. ʒ j. hieræ diacoloc. ℈ j. ſenæ Alexandrinæ ℈ j. ß. ſyr. violarum ℥ j. ß. aquarum violarum ℥ iij. fiat *Hauſtus*.

℞ rad. raphani iuſtæ magnitudinis: diuerſis in locis perforetur, infigantúrque claui ellebori albi; poſt tertium diem, vbi viribus ellebori perfuſa erit radix raphani, coquatur raphanus in oxymelite ſquillitico, prius exemptis quàm diligentiſſimè partibus omnibus ellebori; huius ℥ ij. exhibeantur cum ℥ iiij. aquæ calidæ; fiat *Vomitorium medicamentum*.

℞ radicum ellebori albi ʒ iiij. infundantur in aquæ bugloſſæ ℔. ß. in cineribus calentibus maceretur aliquandiu, hinc coletur, & cum melle deſpumato fiat ſyrupus. detur cochlear vnum cum iuſculo parum pingui, cui addantur hieræ logod. ℈ ij. fiat *Vomitorium medicamentum*.

℞ conſeruæ violarum, bugloſſæ ana ℥ j. ß. ſp. lætificantis Gal. ℈ ij. dianthos, diamuſci dulcis, elect. de gemmis ana ʒ ij. diamargriti frigidi, diatragacanthi frigidi

ıa ʒ j. ß. ſyr. violarum, pomorum ana q. ſ. fiat *Ele-*
.etur ʒ j. duabus horis ante cibum.
ectuarii lætificãtis Gal. ℥ ß. corticum citri condi-
ʒ iij. ſacchari violarum, roſarum ana ℥ ß. ſyr. de
ɔoraginis q. ſ. fiat *Electuar.* molle.
.eri ſarch. lætificantis Gal. ana ʒ ij. ſacchari viola-
roſacei ana ℥ j. dentur ʒ iiij. cum vino aliquo ge-
).
onſeruæ bugloſſæ ℥ j. ß. ſp. lætificantis Gal. ℈ j. ſp.
›donis abbatis ſine moſco ℈ ß. ſeminum citri, cin-
ni electi ana ℈ ß. ſyr. violarum, bugloſſæ ana q. ſ.
›nditum in forma opiati.
›. electuarii de gemmis ʒ j. ß. dianthos, diambræ
ij. ſaccari albiſſimi diſſoluti in aqua violarum &
ſſæ q. ſ. *Electuarium in Tabulis.*
lorum nenupharis, boraginis, bugloſſæ, violarum
n. ij. camomillæ, meliloti ana m. iij. foliorum
e, althęæ ana m. ij. seminum lini, fœni Græci, hor-
a ℥ iij. cucumeris, cucurbitæ ana ℥ ij. capita duo
ia veruecum, coquantur omnia in aqua q. ſ. ali-
diu, fiat *Balneum;* addendo lactis vaccini recentes
:i libras aliquot, butyri recentis non ſaliti libras
› tepente corpus ſex horis ante cibum lauetur.
lorum camomillæ m. ij. ß. ſtœchados, nymphęæ
ı. j. lactucæ, maluæ, violarum, althææ ana m. j. ß.
a veruecum duo, coquantur in aqua q. ſ. ad tertias,
Embrocha. qua per multos dies caput madefiet ſpon-
raſum. Hinc pulmonem arietis adhuc calentem ca-
ıpplicabimus.
olei violacei ℥ j. amygdalarum dulcium, camome-
ına ℥ ß. anethini, olei de maccribus ana ℥ ij. fiat *Vn-*
ım: quo caput poſt lotionem vngendum erit.
olei violarũ, liliorum ana ℥ j. amygd. dulcium, pin-
linis gallinæ, axungiæ humanæ ana ℥ ß. fiat *Vnguen-*
quo dorſum vngatur cùm balneum exibit.
ſyr. de papauere ℥ j. ß. viol. ℥ ß. aquarum viol. la-
æ ana ℥ j. ß. fiat *Syrupus* ſomnum concilians.
olei violarum, mandragoræ, nenupharini ana ℥ ß.
s muſcatæ ℈ ß. croci gr. quinque, opii gr. iij. ceræ
, fiat *Vnguentum* pro ſomno; quo tempora, pulſus
manuum,

manuum, & plantæ pedum inungentur.

℞ foliorum vitis, violarum, lactucæ ana m. ij. ſalicis, florum violarum, bugloſſæ, nenupharini ana m. j. capita papaueris albi quatuor vel quinque; coquantur in aqua q. ſ. pro balneo manuum atque pedum ſomni cauſa commendatum.

APPENDIX
ad prædicta pro curatione MELANCHOLIAE inſeruiens.

Omnium primò aluus clyſteri emolliente, flatusq́; diſcutiente, nec non humores concoquente, ſoluatur. Demum vena ſecabitur. Hinc humores naturæ obedientes reddentur. Tandemq́; purgantibus medicamentis, primò multum lenibus, (ne exiccemus calefaciamusq́; corpus) excludentur è corpore. Demum paulo fortioribus vtemur, potiſſimùm ſi contumax malum fuerit; vti eſt hiera diacolocynthidos, logod. Potius autem potionibus purgantibus quàm pillulis vtemur, quòd magis ſiccent pillulæ liquidis medicamentis. Humores poſtea à cerebro auertemus ligaturis, frictionibus, clyſteribus fortioribus, ſuppoſitoriis, cucurbitulis, ſimilibusq́; diuerſionum inſtrumentis. Mox corroborabimus principes corporis partes, cerebrum potiſſimùm atque cor, necnon reliquias reſoluemus. Somnum quoque quæ conciliare poſſunt, interea temporis adminiſtrabimus. Quæ omnia nunc anteáque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequemur, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Omnibus autem medicamentis addemus ea quæ humectare poſſunt; cùm maiori ex parte ab intemperie ſicca hic morbus proueniat. Sunt ſubinde hoc morbo laborantes nonnulli, qui rem admodum ſeriò agunt, eò quòd ſerpentes aut ranas, aut ſpiritum, aliúdve ſimile ſe in viſceribus habere exeſtimant: quorum nonnulli ſanati ſunt, eò quòd in excrementis eorum, dum purgantia medicamenta oblata fuerunt, huiuſmodi data opera inſciis ægris, immiſſa fuerint; iis enim viſis, falſam imaginationem depoſuerunt.

Methodus

Methodus pro cognitione [M]ELANCHOLIÆ HYPOCHONDRIACAE INSERVIENS.

[H]YPOCHONDRIACA melancholia vel flatuoſa, fit quotieſcumq. iuxta ventriculum aut hypochondria feculentus exaſſatur ſanguis, ex intemperie ie- ,ventriculi aut venarum mezeraicarum. Hinc enim ingit vapores craſſos aduſtosque atque malignos ad n cerebri eleuari, eamque perturbare, & melancholi- mptomata, vt antè diximus, excitare, ratione ferè i qua in ſuffuſione ab acribus fuliginoſisq. vapori- ıb inferioribus partibus tranſmiſſis, ſymptomata mali excitantur. Contingit enim hîc ab atris vapo- s à ventriculo, iecore, mezenterio, aut partibus illis centibus ad cerebrum tranſmiſſis, temperiem ipſius bri tempore mutari, vnde etiam imaginatrix facul- æditur, memoria cogitationéque illæſa permanen-

Materia huius mali, humor nimirum atrabilarius, gna ex parte principium ſuum habet partim à iecore, tim à liene. A iecore equidem frequenter, ob eiuſdé emperiem generatur humor huiuſmodi melancholi- ; atque atrabilarius; cùm verò ſplen hunc non attra- : humorem, propter aliquam eiuſdem quoque viſceris xam, tunc humor hic in venis mezeraicis ſubſiſtit lo- ſque vicinis.

PARS AFFECTA etiam hîc ipſum eſt cerebrum. ficitur autem aut per conſenſum ventriculi, aut hypo- ıondriorum; illis enim in locis ſanguis ipſe melan- nolicus ſæpe quaſi in parte inflammata coacervatur. liquando quoque ab aliis partibus ventriculo vicinis alentibus iuſto magis, tranſmittitur; hinc enim ſanguis icinus quoq. incaleſcit, & in melancholicũ degenerat; ontingitq. cerebrũ ab illis partibus in conſenſum rapi.

SIGNA. præter cõmunia melancholicorũ ſigna, ex humoris ardore, æſtus in præcordiis ſentitur, cibiſq. frigidis iuuari

iuuari videntur, ſæpe etiam ventriculi hypochondriorumque concurrunt dolores, potiſſimùm ſumpto cibo concoctu difficili; hinc etiam cruditates multæ; & quo maiores fuerint cruditates, eò magis creſcit malum: & contrà, leuatur. Multa edunt, adſtrictam interim aluum habent. Flatus ructuſque acidi redduntur frequentes ab humoribus crudis melancholicíſve dictis in locis concluſis. Iidem in locis rugitus frequentes admodum ſeu quædam murmura oberrant, eſtque ſignum huic morbo maximè proprium. Frequenter etiam humeri ſcapulæq; illis dolent, hypochondria ſurſum trahuntur, arteriæ moleſtè valideque pulſant. A vaporibus eleuatis, aurium ſonitus, venarum, oculorumque inflammationes fiunt. Somnus tum breuis tum turbulentus fit. Vertigine infeſtantur. In plurimis corporis partibus ſaltus quidam diuerſi frequenter eueniunt. Vomitus fit pituitæ crudæ, cui bilis aliquando permiſcetur. Leuantur poſtquam bene concoxerint aſſumpta, item poſt alui deiectionem, vomitionem atque ructus.

CAVSA. Frequenter fit ſplenis vitio, cùm vix attrahit ſanguinem melancholicum à iecoris intemperie factum. Aliàs contingit ſanguinem qui eſt in venis ipſius ventriculi, mezenterii, ſplenis, abdominis, inteſtinorum, partibuſque adiacentibus, à calore nimio, qui ex obſtructione ſæpe fit, aſſari; aliáve aliqua ratione in atrum ſuccum degenerari, qui ſæpe effunditur per mezenterium, ſplenem, parteſque ventris adiacentes, vnde magna ſequitur inteſtinorum caliditas, indeque vapores ad cerebrum transferuntur, vnde hæc iam dicta ſymptomata effloreſcunt.

PROGNOSTICA. Longè eſt mitius hoc malum ſuperioribus dictis: tempore interim in illas ſpecies degenerare contingit. quemadmodum autem ex proba concoctione ſumptorum plurimum leuatur æger; ſic cruditatibus maximè exaſperatur morbus. Diuturno autem errore ſi altiùs radices agat hoc malum, furorem accerſit, aliquando quoque febrem hecticæ non abſimilem. In principio mali curatur faciliùs, vix autem remediis tollitur ſi inueterauerit.

Methodus

Methodus pro curatione

ELANCHOLIAE HYPOCHONDRIACÆ

INSERVIENS.

ficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

: conuenit calidus atque humidus.

ctus ratio ad humidũ vergat. Carnes conueniunt gallinarum, pullorum, caponum, perdicum, vitulinæ, phaſianorum. Iuſcula quoque carnium in parua quantitate data plurimùm conueniunt, cùm alioqui fluctuationem cruditatemq́. in ventriculo faciant. admittuntur vuæ paſſæ, ceraſa dulcia, pruna, poma aſſata, quibus parum ſacchari addatur, ſintq́. refrigerata; eruntque medicamenti alimentíque loco.

otus. Cremor priſanæ cum parua cinnamomi ſeminumque aniſi quantitate. Vinum album aquoſum. Serum lactis: caprinum autem potiùs expetitur.

lotus vitandus validus: & quidem conuenit equitatio, nauigatio, ambulatio, natatio in balneo artificiali dulci.

Somnus conciliandus arte, ſi parum dormiat, plurimùm equidem confert.

Animi perturbationes procul relegandæ, muſicisque inſtrumentis, cantilenisq́. oblectantibus reficiendus eſt.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de ſucco fumariæ, violarum, capillorum Veneris.

De pomis odoriferis, de ſucco boraginis, endiuiæ, de epithymo.

De corticibus citri, de abſinthio.

Syrupus Byzantinus abſque aceto.

Aquæ lupulorum, bugloſſæ, fumariæ, meliſſophylli, boraginis, violarum, endiuiæ, ſcabioſæ.

Decoctum radicum aſari, fœniculi, petroſelini, aſparagi, ruſci, graminis, valerianæ, cyperi, cichorei.

Decoctum pulegii & centaurei minoris, nec non abſin-thii, à multis felici cum ſucceſſu ſumitur.

Præparantibus miſcenda quæ obſtructionem tollere, ventriculumque confortare poſſunt.

VACVANTIBVS.

Confectio hamech, diacatholicon, diaphœnicum.
Diaſena, puluis ſanctus.
Elleboriſmus Matthioli, hiera logod. diacolocynthidos.
Pillulæ de lapide lazuli, fumariæ, Indæ.
Syr. de multiplici infuſione roſarum.
Sena, polypodium, elleborus niger, epithymus.
Manna.
Vomitus plurimùm iuuat, ſi diuturnum fuerit malum, potiſſimùm ſi facilè vomat, ventriculusque crudis opprimatur humoribus. Poſt cibum autem excitabitur cum aqua tepida, oxymelite ſimplici, aut cum infuſione radicum raphani & ellebori albi vel nigri.
Clyſtere ex decocto camomillæ, betonicæ, artemiſiæ, centaurei min. betæ, cuſcutæ, lupulorum, fumariæ, carthami, epithymi, polypodii, foliorum ſenæ, addito melle, hiera picra, logod. ol. liliorum, violarum.
Venæ ſectio fiat iecorariæ ſiniſtri brachii, ſi plenitudo magna fuerit; aut ſaluatellæ, ſi menſes hæmorrhoïdésve ſubſiſtant. Et ſi pertinax morbus fuerit, ſecabitur quoque vena frontis.

Vti autem præparantia medicamenta, ſic etiam purgantia ſæpiùs reiterare conuenit, eò quòd humores hunc morbum facientes, ſecundum plurimum multùm ſunt terreſtres, vnde morbi plurimùm oriuntur contumaces.

AVERTENTIBVS.

Lotiones, frictionesque, necnon ligaturæ crurum.
Clyſteres.
Hæmorrhoïdarum menſiumque prouocatio.
Cucurbitulæ cum ſcarificatione hypochondriis apponitur, ſi dolor nullus adſit: flatus enim validè educunt.

Multum

ltum hîc momenti habent ea quæ à capite auocare
it humores caput grauantes.

CORROBORANTIBVS, *intemperiemq; membri emendantibus.*

aca, diacuminum, aromaticum roſatum, diamar-
itum frigidum.
iarium de gemmis, diamuſcum dulce, diagalanga.
:rua radicum & florum bugloſſæ, violarum, con-
ia magna.
ctũ centaurei minoris, pulegii, abſinthii, chamæpi-
, chamędtyos, ſeminum aniſi, fœniculi, petroſelini.
us fiat ex radice aſari, boragine, bugloſſa, cichoreo,
:ibus roſarum, centaurei minoris, camomillæ, fo-
fumariæ, abſinthii, chamædryos, chamæpityos,
lopendrii, boraginis, lupulorum, hyſſopi, betoni-
ſeminis aniſi, fœniculi, dauci, vuis paſſis, ſyrupo
natorum, pomorum dulcium & acidorum.
ientum pro hypochondriis & ventre ex oleo cappa-
um, liliorum, camomillæ, rutæ, amygdalarum dul-
im, floribus geniſtæ, ſeminibus nigellæ Romanæ,
namomo, ammoniaco, aceto.
:amentum.
:ntum fiat pro hypochondriis ex aqua & vino, in
bus ſint decocta abrotanum, melilotus, ebulus,
nomilla, epithymus, thymus, artemiſia, ſena, po-
odium; aceti aliquid addendo.
eum aquæ dulcis mirificè iuuat ex maluis, violis,
ta, camomilla, roſis ſiccis, fœniculo, butyro, lacte.

edicamenta valenter calefacientia & exiccantia hîc
admittemus, vti eſt aurea Alexandrina, aliaque ſi-
a. Imò aſſignatis pulueribus cordialibus modicè ad-
um vtemur, cùm corpus humoreſque ſiccent, eaque
ne morbum augeant.

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

arbitulæ ſine ſcarificatione mirè flatus reſoluunt.
ientatio hypochondriorum ex decocto pulegii, ane-

thi, rutæ, abſinthii, foliorum lauri, ſerpylli. Aut fiat ex aceto in quo decocta ſint ſemina cumini, aniſi, pulegium.

Sacculus ex floribus camomillæ, roſarum, ſeminibus aniſi, cumini, fœniculi, fœnugræci, foliis lauri, ſerpylli, abſinthii, rutæ, pulegii. . Aceto irrigetur, caleatque dum apponitur ventriculo.

Vnguentum ex oleo nardino, abſinthii, rutæ.

Cataplaſma ex radice cyperi, floribus camomillæ, ſeminibus fœniculi, aniſi, cumini, fœnugræci, foliis artemiſiæ, ebuli, roriſmarini, abſinthii, oleo rutaceo, abſinthii.

Irrigatio fiat capitis, cum aqua dulci in balneo deſcripta; ſomnum equidem optimè allicit.

Dolorem horum nonnulla mitigant, nonnulla flatus diſcutiunt, aliqua ſunt quæ ſomnum inuitare poſſunt.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* HYPOCHONDRIACA MELANCHOLIA, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO MELANCHOLIAE HYPOCHONDRIACAE.

℞ foliorum mercurialis, maluæ, pulegii, florum ſambuci, camomillæ, meliloti, centaurei minor. ana m. j. geniſtæ m. j. ß. foliorum betæ, braſſicæ, lupulorum ana m. ß. cuſcutæ m. j. ſeminum aniſi, carthami, fœniculi ana ʒ vj. polypodii quercini ℥ j. ß. ſenæ Alexandrinæ ℥ j. epithymi ʒ v. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔ j. ß. colaturæ addatur ſp. hieræ logod. pul. ſancti ana ʒ j. ß. confectionis hamech ʒ iij. olei liliorum, violarum, anethini ana ℥ j. mellis violacei ℥ j. ß. ſalis communis ʒ j. fiat *Clyſtere*, quo ſemel in ſeptimana vtatur. & reſiduo clyſteris poterit fieri cataplaſma pro ſplenis regione. Reddito clyſterio dentur ſequenti die mithridati optimi, theriacæ magnæ ana ℈ ij. vini Hippocratici ſubiecti ℥ iiij. fiat *Hauſtus*.

℞ ſyrupi

Digitized by Google

℞ ſyrupi de epithymo, violarum ana ℥ j. de ſucco boraginis, byzantini abſque aceto ana ℥ j. ß. aquarum violarum, boraginis, lupulorum ana ℥ iiij. fiat *Iuleb.*

℞ radicum fœniculi, graminis ana ℥ j. boraginis ℥ ij. foliorum betonicæ, pulegii, hyſſopi, centaurei minoris ana m. ß. ſeminum aniſi, fœniculi, dauci ana ʒ iij. fumariæ, capreolorum lupuli ana m. j. epithymi ℥ ß. nucis muſcatæ ʒ iij. corticum citri ʒ v. vuarum paſſarum enucleatar. ℥ j. glycyrrhizæ raſæ drachmas quinque, ſeminis cucumeris ʒ vj. florum cordialium ana m. j. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem: colaturæ addatur ſyrupus granatorum, pomorum dulcium acetoſorumque, de ſucco boraginis ana ℥ j. fiat *Potio.*

℞ rad. boraginis ℥ j. ß. centaurei minoris, pulegii ana m. j. ß. ſeminum aniſi, fœniculi ana ʒ iij. vuarum paſſarum ℥ j. ß. foliorum ſenæ, polypodii quercini ana ℥ j. epithymi ℥ ß. florum cordialium ana m. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔ j. ß. colaturæ addatur diacatholiconis ℥ j. ſp. hieræ logod. ʒ j. ſyr. byzantini, de epithymo ana ℥ j. ß. fiat *Potio*; qua frequenter vtetur.

℞ confectionis hamech ʒ iij. pulueris ſancti ʒ j. diacatholiconis ʒ ij. fiat *Bolus.*

℞ pul. hieræ logod. ℈ j. ß. ſp. hieræ picræ Gal. ℈ ij. ſyr. de abſinthio q. ſ. fiant *Pillulæ.* Poſt horam bibat decocti hordei mundi, aut ptiſanæ hauſtum, addendo aliquid ſacchari. Vomitus poſtea prouocetur cum vnciis ſex aquæ tepentis, in qua oxymellis ℥ ij. diſſolutæ ſint, aut cum raphani ſucco, qui ellebori albi viribus perfuſus ſit: in quem finem dragma vna ellebori albi raphano paſſim inſeratur, & per triduum detineantur partes, hinc ſuccus raphani expreſſus propinetur.

℞ conſeruæ rad. bugloſſæ ℥ j. ß. violarum ℥ ß. diamuſci dulcis, roſatæ nouellæ ana ʒ ij. lætificantis Galeni ʒ ij. ß. ſyrupi de ſucco borag. de corticibus citri ana q. ſ. ad *Electuarii* mollis conſiſtentiam.

℞ ſp. diarhod. abbatis ℈ ij. roſatæ nouellæ, aromatici roſati Gabr. ana ℈ j. florum bugloſſæ ℈ j. ß. corticum citri ʒ j. ſeminum aniſi ʒ iij. ſacchari violacei, roſacei, conſeruæ radicum bugloſſæ ana ℥ j. ſyr. de ſucco boraginis q. ſ. fiat *Electuarium* in forma opiati.

℞ radicum borag. ℥ ij. polypodii ℥ ß. corticum radicum capparorum ʒ ij. ſeminum aniſi, carui ana ʒ iiij. florum violarum, bugloſſæ ana m. j. ß. coquantur in duabus libris aquæ ad medietatis conſumptionem: ſub finem coctturæ adde vini odorati libram vnam, modiceq́. vnà bulliant. hinc colaturæ adde nucis muſcatæ, cinnamomi, roſatæ nouellæ, ana ʒ ß. ſacchari albi q. ſ. ſecundùm artem fiat *Potus Hippocraticus*.

℞ pulegii, abrotani ana m. j. ß. florum camomillæ, meliloti ana m. j. ſeminum aniſi, cumini ana ℥ j. epithymi, polypodii quercini ana ʒ vj. centaurei minoris, rutæ, ana m. ß. coquantur in æquis portionibus aquæ & vini, ad tertiæ partis conſumptionē; ſub finem addatur aliquid aceti ſquillitici; fiat *Fomentatio* pro ventriculo.

℞ olei capparorum, liliorum, amygdal. dulcium ana ℥ ß. ſeminum nigellæ, anethi, cinnamomi electi ana ℈ ß. croci g. xij. ammoniaci ʒ ij. ceræ q. ſ. fiat *Vnguentum* molle, quo poſt fomentationem partes ventriculo ſubiectæ vngentur matutina veſpertinaque hora.

℞ olei rutacei, in quo ſemina aniſi, cumini, centaurei minoris cocta ſint, ℥ j. picis naualis ℥ iij. miſceantur, ventríque accommodentur, ſi flatibus turbetur; ſtomachus autem cum oleo maſtichino atque macis vngatur.

℞ roſarum rubrarum, florum camomillæ ana m. j. foliorum centaurei minoris, pulegii, abſinthii ana ℈ iiij. ſeminum rutæ, aniſi, fœniculi, cumini, fœni Græci ana ʒ j. ß. craſſiuſculè contundantur; fiat *Sacculus* pro ſtomacho, cum aceto vinoque albo irroretur ſæpius, ventriculoq́. applicetur calens.

℞ radicum ebuli ℥ j. foliorum rutæ, ſambuci, anethi ana m. ß. ſeminum aniſi, cumini, dauci ana ℥ j. cinnamomi ʒ ß. contuſa coquantur in æqua portione vini odoriferi & aquæ; fiat *Fomentatio* abdominis, in quo flatus obmurmurare ſolent.

℞ rad. ebuli ℥ ij. foliorum betæ, violarum, braſſicæ, maluæ, mercurialis ana m. ij. lupulorum, fumariæ, centaurei minoris ana m. j. ß. florum camomillæ, meliloti ana m. ij. ß. ſeminum lini, fœni Græci, ana ℥ iiij. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem; in quo lactis menſuræ aliquot infundantur; & butyri

recentis

Digitized by Google

ecentis l'iij. diſſoluantur, fiat *Balneum.* Cum ficubus, ermento, ſinapio, cantharidibus, aceto, fiat *Cauterium* otentiale; quod ſiniſtro hypochondrio ſuperponatur.

APPENDIX

ad prædicta pro curatione MELANCHOLIAE FLATVLENTAE inſeruiens.

Beneficio clyſteris aluus primò ſubducatur, hinc vena aperiatur. !umor deinde melancholicus obediens naturæ reddatur. Humores :mum noxii è corpore protrudantur. Mox quæ corroborare cerebrum, :ur, atque ſplenem, & quæ relictam materiam diſsipare poſſunt, æſcribantur. Hinc rurſus propter pertinaciam mali humores præcto modo concoquemus atque purgabimus; parteſque prædictas borabimus; idq; toties repetemus donec malum miteſcere videmus. tandem etiam è loco affecto materiam peccantem aut venſis aut emplaſtris rubificantibus educemus. Quæ omnia nunc, ıteaque dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi terimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhiantur. Cauendum autem hîc diligenter à multùm calefacientibus que exiccantibus, ſiue alimenta hæc fuerint, ſiue medicamenta. ıde nonnulli vt ventoſitates rugituſq; compeſcant, huiuſmodi :entes medicamentis, nec non alimentis, plurimùm peccant, morım ſic augentes. debent tamen medicamenta ſubinde declinare agis ad calidum, aliàs magis ad frigidum, ſecundum exigentiam um circumſtantium, materiei nimirum accidentiumq;. Ea inver quæ flatus generare, aut in corpore exiſtentes retinere poſſunt, : quoque inhibenda ſunt.

Digitized by Google

Methodus pro cognitione VERTIGINIS INSERVIENS.

VERTIGO malum eſt in quo tum caput, tum alia omnia circumagi videntur; ita quidem cerebrum ſenſusque exagitans, vt ſæpe laborans corruat, niſi propinquis nitatur adminiculis. Cõtingit enim hoc malo laborantes in terram ſubinde citra corporis rotationẽ in circuitum cadere, haud ſecus atque illi qui in circulum circumuertuntur; hocque ſi attentent, ab vna rotatione id illis accidit, quod aliis à pluribus contingit, cùm etiam citra circuitionẽ illud illis accidat quod aliis euenit cùm frequẽter in circulo circũferuntur. Imò idem aliquando perpetiuntur, ſi alium aliquem, aut rotam, aut aliud aliquid circumagi viderint. Læditur hinc virtus viſiua, hinc ſenſus communis, necnon imaginatiua. Eſt autẽ hæc paſſio Epilepſiæ multum vicina; à qua differt in hoc, quòd ſenſibus vertiginoſus non priuetur, neque ad modum ſpaſmatis, diuerſo raptu afficitur.

PARS AFFECTA eſt cerebrum: ex functionum oblæſione hoc euidenter conſtat; animalis enim functio oblæditur. In hoc malo cerebrum ſubinde primariò afficitur, tuncque præceſſit capitis dolor, eiuſdemque grauitas, olfactus guſtusque læſio, aurium quoque ſonitus, nulliusque partis ſubiectæ læſio obſeruata fuit. Aliàs verò cerebrum ipſum afficitur, eò quòd ori ipſius ventriculi, præcordiis, aliíſve partibus inferioribus conſentiat; ſæpe enim ibi praui humores aceruantur, aut alimenta corrupta continentur, cruditateſque generantur noxiæ. Tunc præcedit nauſea, ſtomachique morſus, proſtratio appetitus, cordis eroſio. Si ab alia aliqua corporis parte fiat, menſibúſve ſuppreſſis; id ex propriis ſignis elucebit. Eſt autem vertigo ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis viſiuæ & imaginatiuæ; vtraque enim deprauata eſt.

SIGNA.

SIGNA. Intuitum non ferunt eorum quæ velociter gyrum mouentur. Fit viſio deprauata quoque, omnia im circumagi videntur, oculiſque ſæpe tenebræ offunduntur. Adde quòd diſpoſitio fiat ad caſum. Sæpe iam cadunt ſi vel parum admodum in circulum circumuertantur; animalis enim actio princeps & ſenſibilis læditur. Fit & imaginatio deprauata: concurritque rius capitis grauitas. Erunt autem huiuſmodi accidenta magis continua, ſi primario cerebri vitio fiat, nec lterius alicuius partis ſubiectæ affectio aliqua per propria ſigna adeſſe intelligatur.

CAVSA. Frequenter fit ab abundantia ſanguinis eruidi, multumque ſpirituoſi, ſi naribus non reiiciatur paratus vt effluat. Hoc frequenter in acutis obſeruamus morbis. Sæpe quoque ab humoribus fit crudis, ſubinde etiam malignis, qui aut in capite, aut in ſubiecta corporis parte aliqua generantur, & vt plurimùm à ſtomacho, dum multæ cruditates in eo generantur; nec non à matrice ortum habet, propter communitatem quam dictæ partes cum cerebro obtinent. Præterea conſuetæ excretiones ſuppreſſæ, & vt in genere dicam, omnes humores à quibus generantur atque eleuantur multi vapores ſpiritusque flatuoſi, craſſi atque calidi, turbulenti, maligniquc, hi enim poſtea ſuo motu mouent ſpiritum animalem (qui animæ vehiculum eſt, potiſſimùm in anterioribus ventriculis cerebri) in circuitum, aut alio quaſi ſimili motu inordinario, ita quidem ſeriò, vt homo idem exteriùs fieri exiſtimet quod interiùs accidit; ſicque imaginatricis facultatis iudicium peruertitur; ſeque homo verè circumagi, necnon prolabi ſubinde exiſtimat. Nec mirum, in orbem equidē feruntur dicti vapores, haud ſecus atque flamma, necnon fumus in furno circumagi ſolet; dum iis exitus non patet per cerebri meatus obſtructos. Fit etiam ab intemperie calida ipſius cerebri, quæ multos vapores validè allicere poteſt, necnon humores extenuare, & in feruorem furoremq. agere. Rurſus omnia quæ cerebrum conturbare aut humores exagitare calefacereque poſſunt, vti ſunt exercitia immodica, ſolis calor, aliaque conſilia quæ acceſſionem reuocare poſſunt, malum etiam hoc excitare ſolent.

 PROGNO-

PROGNOSTICA. Vertigo ſi diu durauerit, apoplexiæ & morbo comitiali proxima eſt; & quidem paruam Epilepſiam ſuperior ætas vocauit: vnde negligenda nequaquam eſt, cùm in pernicioſiſſimos iam dictos affectus facilè permutari poſſit.

Methodus pro curatione VERTIOINIS INSERVIENS.

Perficitur autẽ ſubſequentibus remediorũ generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit temperatus, lucidus atque purus.

Cibus conuenit qui bonum ſuccum generare poſſit, & qui facilè concoquatur, minimeque exiſtat flatuoſus; ſit quoque ſtomacho gratus.

Tam autem hîc cauendum à fame quàm à ſatietate.

Potus ſit vinum aquoſum.

Motus atque exercitium conuenit temperatum. capiti tamen quies potiùs expedit.

Somnus conuenit mediocris.

Excrementa alui arte aut natura promouẽda ſunt indies.

Animi perturbationes non admittat; iram nimirum, mærorem triſtitiámve.

VACVANTIBVS.

Syr. de multiplici infuſione roſarum.

Diaprunum ſolutiuum.

Diacatholicum, electuarium de pſyllio, hiera logodii.

Hiera picra, diacolocynthidos.

Pillulæ cocciæ, aureæ, arabicæ, maſtichinæ, aggregatiuæ, ſine quibus eſſe nolo, de quinque generibus myrobalanorum.

Tamarindi, rhabarbarum.

Manna, ſena, polypodium, epithymus, myrobalani citrini. Agaricus trochiſcatus.

Vomitus confert, dum à ventriculo ortum habet.

Humori

Humori peccanti conuenientia eligemus medicamẽta; neq. enim vnus eſt ſemper humor peccans; frequenter enim bilis aliis humoribus prauis in hoc malo permiſceri ſolet: & propterea quæ bilem purgare poſſunt, aliis magna ex parte permiſcenda ſunt.

REVELLENTIBVS *diuertentibusq;*.

Vena cephalica ſecetur, idque repetitis vicibus, modò à ſanguine, vel à calidis humoribus malum fiat.

Clyſteres acres plurimùm hîc proſunt, potiſſimùm ſi ſanguinem educere non licet.

Frictiones extremitatum panno lineo calente fient; plurimùm enim laudantur: deſcendemus autem ſenſim, à brachiis colloque vſque ad pedes. Caput autem non attingemus, eius enim frictio nocet, niſi optimè purgatum fuerit anteà corpus vniuerſum, cùm caput potiùs repleat vaporibus humoribusque.

Cucurbitulæ cum ſcarificatione partibus diſtantioribus primò applicentur, hinc occipitio apponantur.

Hæmorrhoidarum venarum apertio fiat, menſtruorumque prouocatio.

Sternutamenta.

Gargariſmi.

Apophlegmatiſmi.

Cauterium è fermento, cantharidibus, aceto, occipiti poſt aures apponetur. Vel eius loco fiat cauterium actuale in capitis ſummitate; optimè enim reſoluuntur vapores hac ratione.

Errhina è ſucco cyclaminis, aut anagallidis, qui naribus attrahetur. Aut nigella oleo veteri, nitroque admiſto; prædicto modo naribus attrahatur; optimè enim caput per nares purgat.

SISTENTIBVS *ſpirituum motus turbulentos*.

Syrupus cydoniorum, granatorum, roſatus.

Saccharum roſaceum.

Succus berberorum, Ribes.

Diacydonium ſine ſpeciebus.

Aqua lactucæ, roſacea, violarum, plantaginis, meliſſophylli.

Odoramentum cum camphora, roſis, acetoque fiat.

Oleum

Oleum roſaceum.
Irrigatio capitis ex oleo roſaceo & aceto.

Poſtquam alimenta ſumpſerit æger, dentur præſentia in eum finem, ne vapores ad caput ferantur.

CONFORTANTIBVS, *& reſoluentibus reliquias.*

Syrupus de pomis, ſtœchade, bugloſſa.
Conſerua boraginis, bugloſſæ.
Saccharum roſatum.
Diarhodum abbatis, aromaticum roſatum.
Diatragacanthum frigidum, diatrium ſandalorum.
Diamuſcum dulce.
Decoctum roriſmarini, betonic., euphraſiæ, menthæ, ſaluiæ, ſtœchados, centaurei minoris, galangæ, cinnamomi, ſeminum fœniculi, aniſi, glycyrrhizæ.
Odoramentum ex nigella, maiorana, caſtoreo.
Embrocha capitis fiat ex digerentium materia.
Balneum fiat ex iiſdem.
Cauterium prædictum.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* VERTIGINE, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO VERTIGINIS.

℞ radicum acori, galangæ, angelicæ ana ʒ iiij. ſaluiæ, origani, menthæ ana m. j. *ß.* florum betonicæ, ſtœchados, centaurei minoris ana m. j. ſeminum aniſi, fœniculi, carui ana ℥ j. agarici albi & leuis ʒ ij. ſeminum carthami ℥ *ß.* polypodii, ſenæ Alexandrinæ ana ʒ vj. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔ j. *ß.* colaturæ adde pulueris diaſenæ ʒ ij. hieræ diacolocynth. ʒ j. diacatho. ℥ j. fiat *Clyſtere.*

℞ ſyrupi de cichoreo cum rhabarbaro ℥ ij. ſyrupi de ſucco endiuiæ ℥ j. *ß.* aquarum abſinthii, cichorei, endiuiæ ana ℥ iij. fiat *Iuleb.*

℞ rad.

℞ rad. graminis ℥ j. ß. foliorum endiuiæ, cichorei a m. j. ß. ſeminum aniſi, fœniculi ana ʒ iij. glycyrrhiraſæ ℥ ß. polypodii quercini ℥ j. rhabarb. electi ʒ iij. quantur in aqua q. ſ. ad ℔ j. ß. colaturæ adde ſyrupi arum ſolutiui ℥ iij. fiat *Potio*.

℞ pillul. hieræ picræ Galeni, aggregatiu. ana ℈ j. ß. mentæ q. ſ. fiant *Pillulæ*, quæ imperabuntur ſi à ventriculo mobiles vapores cerebri ſpiritus perturbent.

℞ pill. Arabicar. ſp. hieræ ſimp. Galeni ana ʒ ß. rhabartimi, agarici trochiſc. ana ℈ ß. diagridii gr. iiij. ſyrumentæ & ſtœchados q. ſ. fiant *Pillulæ*; ante cœnam ſuit hora vna ſemel in ſeptimana dragmam mediam.

℞ radicum betonicæ, aſari ana ℥ j. hordei mundi ℥ ß. n. raphani ʒ ij. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ parconſumptionem. Huius colaturæ ſumantur ℥ v. quis adde oxymellis ſquill. ℥ ij. ſumatur in aurora. Poa ſumat iuſculi gallinarum bonam quantitatem, pauq. pòſt ad vomendum ſe componat, & reiteret iuſcula.

℞ ſyrupi granat. acetoſi ſimplicis ana ℥ j. ß. decoctios hordei ℥ vj. aquarum endiuiæ, plantaginis, lactucæ a ℥ ij. ß. fiat *Iuleb*. vapores aſcendentes prohibet, ſitque ſpirituum motus.

℞ carnis cydoniorum ℥ ij. conſer. roſar ℥ j. anthos ℥ aromatici roſati Gabri. ʒ j. ß. ſyr. roſati ℥ j. ß. miſceanr; fiat *Mixtura*; à cœna necnon à prandio detur ʒ j.

℞ foliorum ſaluiæ m. iij. ſeminum pæoniæ ℥ j. aniſi ℥ glycyrrhizæ raſæ ʒ vj. caſtorei ℈ j. coquantur in vini fficienti quantitate ad ℔ j. fiat *Potio*.

℞ radicum galangæ, zedoariæ ana ℈ iiij. ſaluiæ ʒ ij. ß. nziberis conditi ℥ j. nucis muſcatæ, cinnamomi ana j. ſeminum pæoniæ ʒ j. ß. iuniperi ʒ j. menthæ ℈ j. ß. rupi roſati ſimplicis q. ſ. fiat *Electuarium* molle.

℞ aromatici roſati, diarhod. abbatis ſine moſcho ana j. ſacchari albiſſimi & aquarum abſinthii ana q. ſ. fiat *ectuarium in Tabulis*.

℞ ſeminum nigellæ Romanæ ʒ ij. nitri ʒ j. olei antiii q. ſ. fiat *Capu:purgium*.

℞ ſucci betæ, maioranæ ana ℥ j. ß. ſucci foliorum cumeris ſilueſtris ʒ iiij. nigellæ Romanæ ʒ j. miſceanur; huius portio aliqua naribus attrahatur.

℞ vuarum

℞ vuarum paſſarum enucleatarum ℥ ij. hyſſopi, origani ana ʒ j. acori conditi, ſeminum ſinapi ana ʒ i. ß. piperis, maſtichis ana ʒ j. mellis q. ſ. fiat *Maſticatorium.*

℞ radicum aſari ℥ ß. foliorum betonicæ, ſaluiæ ana m. j. pyrethri, ſeminum ſinapi ana ʒ ß. coquantur in aqua q. ſ ad tertiæ partis conſumptionem; colaturæ adde oxymellis ſquillitici ℥ ij. fiat *Gargariſmus.*

℞ olei liliorum alborum ℥ j. ß. de caſtoreo ℥ ß. vini odoriferi ℥ iij. bulliant ad vini conſumptionem; hinc adde ceræ & aceti parum; fiat *Vnguentum.*

℞ foliorum betonicæ, florum camomillæ, roſarum ana m. j. ſeminum nigellæ ℥ ß. coriandri præparati ʒ iij. ſiccata modicè contundantur, & conſuantur in panno lineo ad *Pileoli* formam.

APPENDIX ad prædicta pro curatione VERTIGINIS inſeruiens.

Omnium primò acri clyſterio excrementa quæ in inteſtinis obhærent, à quibus vapores acres ad caput deferuntur, educemus. Demum venæ ſectionem inſtituemus vt prædictum eſt; ſi nihil impediat. Hinc purgante medicamento vacuabimus pleniùs humores peccantes, vaporúmque copiam generantes. Poſtea frictionibus, ventoſis, ſcarificationibus, clyſteribus, reuellemus vaporum impetum in partem oppoſitam. Adſtringentia vaporúmque aſcenſum ad caput prohibentia, etiam mox à principio imperabuntur, cum aquæ nimirum roſatæ ℥ ij. aceti ℥ iij. Poſtremò ventriculum caputq; roborabimus, reliquiasq; diſcutiemus maſticatoriis, naſipurgiis, aliisq; huiuſmodi ingeniis. Quæ omnia nunc anteáque dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Si à ſtomacho malum originem habeat, quod vt plurimum fit, vomitus prouocetur, vt prædictum eſt. Si à matirce aut aliis membris id fiat, curetur vt in iis locis oſtenditur: pòſt confortetur cerebrum. Si fiat à rebus velociter circumductis vel motis, à conſpectu eorum ablegetur. Si ob diuturnam fiat inediam, cruſtam panis in vino generoſo madefactam ſumat. Si ab humoribus ſubſiſtentibus fluereq. ſolitis oriatur; eorum excretionem vſitatam ſollicitabimus.

Methodus

Methodus pro cognitione INCVBI INSERVIENS.

CVBVS eſt paſſio, in qua homo à magna mole in-
ımbente ſuffocari ſe in ſomno putat : loquendi re-
irandique concurrit magna difficultas, ſenſusq; ſtu-
unt, non autem adimuntur. Ab epilepſia differt in
juòd materia epilepſiam faciens ſit venenata, nequa-
n autem in incubo. Præterea hîc nulla fit conuulſio
n epilepſia euenit.

ARS AFFECTA. Præcordia diaphragmatisque
:s hîc affici contingit; id quod ex actione læſa con-
homo equidem ſe ſuffocari ab aliqua re incumbente
;inatur, ſpiritus quoque cum difficultate magna du-
. Cerebrum inſuper in hoc malo lædi contingit, per
:nſum partium ſubiectarum; à fumis equidem aſ-
lentibus contingit motrices ſenſibilesque functio-
erturbari; ſenſus equidem fit torpidus, difficilisq.
ıs; malè denique imaginantur.

GNA. Difficilis fit motus, atque ab aliqua re ſe
li aut opprimi homo credit; aliquid enim ſuo in-
e pectori putat, torpidusq. fit in ſomno ſenſus, ſuf-
ionisque fit imaginatio, ita vt vocem edere non
: etiam ſi clamare laboret, aut ſaltem incertā male-
liſcreta editur vox, & aliquando quoque mugit vt
es. Phantaſia ita quoque offenditur, vt ſubinde ſpe-
n ſeriò adeſſe exiſtimet, vnde anxietas tādem etiam
urrit, clamandique deſiderium enaſcitur, hincque
ainem quaſi ebullire contingit atque incaleſcere:
e ſpiritibus attenuatis, meatibusque apertis, per-
ɔ ſomno, repente homo excitatur.

VSA. A craſſa frigidaq. pituita, necnon à ſanguine
o atq melancholico circa pręcordia venasq. pectoris
ente oritur, vnde vapores craſſi eructantur; quibus
quoties-

Digitized by Google

quotieſcunque vapores multi crudi à crapula enati permiſcentur, tunc dictis in locis partes diaphragmatis premuntur, nec non pulmonis, vnde impeditè homo reſpirat, ſeq. ſuffocari putat; hinc vbi in fauces ſe inſinuant, vox ſupprimi videtur. In cerebrum deniq. ſi transmittantur, ſenſum ipſamq. mentem perturbant triſtibus quibuſdam ſpectris. Tales vapores aliquando etiam eructant hæmorrhoïdes menſeſque ſuppreſſi in illis in quibus fluere conſueuerunt. Nequaquam autem ab inſultante fit vetula, vt multis perſuaſum eſt etiam hodie.

PROGNOSTICA. Incubo diæta vtens tenui vix moleſtatur, multis autem cruditatibus oneratis familiare eſt. Rarius quoque irruit in illos qui lateri incumbunt. Hic affectus ſi frequentius diutiusque concurrat, apoplexiam tandem minatur, aut epilepſiam, necnon maniam, ſæpius melancholiam hypochondriacam, vertiginem, paralyſim, ſpaſmum, neruorum diſtentionem, aut ſubitam mortem: Neque enim rarum eſt multos fuiſſe è medio ablatos tempore ſomni in lecto. Pueris magis eſt frequens malum, & obeſis corporibus, nec non quibus concoctio impeditur. In hoc malo poſtquā experrecti fuerint, frigidi ſudores, cordiſve tremores ſi fiant, peſſimum eſt.

Methodus pro curatione INCVBI INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër moderatè ſit calidus atque lucidus. Frigora, ventos, ſolareſque radios vitent.

Cibus ſit facilis concoctionis boniqueſucci, non ventoſus. Parumq. comedat, potiſſimum tempore cœnæ.

Potus ſit vinum album, aquoſum.

Somnus

ınus diurnus, & potiſſimùm qui ſtatim à cibo ad-
ıttitur, noxius eſt.
:ementa alui reſpondeant, arte, aut natura.
mi quies concilianda.

PRAEPARANTIBVS.

ſtœchados, menthæ, abſinthii.
mel ſimplex.
icratum.
a abſinthii, maioranæ, bugloſſæ, betonicæ, fumariæ.
octum radicum fœniculi, petroſelini, roriſmarini,
yſſopi, endiuiæ, boraginis, bugloſſæ, fumariæ, cuſ-
ıtæ, ceterach, cichorei, ſummitatum lupulorum,
ıpillorum Veneris, florum violarum, corticum cap-
arorum, glycyrrhizæ, vuarum paſſarum, melle &
cchar.o addito.
ıpus fumariæ, lupulorum, pomorum.

rioribus dum pituita plus æquo redundat, poſterio-
ıs verò dum melancholia exuberat, vtemur. Idem in
ʒantium materia obſeruetur.

VACVANTIBVS.

ę ſectio fiet ſi corpus fuerit plethoricum, aut ſi men-
s aut hæmorrhoïdes retineantur præter conſuetudi-
:m, primò quidem ſaphenæ, poſtero die ſecetur hu-
ıeraria; eoque liberiùs educatur quò ſanguis craſſior
ıerit: tandem ſi præcedentium ſubſequentiumque
ù malum non profligatur, vena frontis, aut ea quæ
b lingua eſt, ſecetur.
ulæ cocciæ, de agarico, maſtichinæ, ſtomaticæ.
ra picra Galeni, Hiera diacolocynthidos, logodii,
uffi.
ia fiſtula.
ılæ de lapide lazuli.
:atholicum, Diaphœnicum.
ena.
ı.

REVELLENTIBVS *deriuantibusq;.*

teres acres.
urbitulæ ſuris crurum appoſitæ.

Frictiones capitis in poſteriori parte fiant, atque pectinationes.

Errhina leuia.

Gargariſmi.

Sternutamentum cientia.

Apophlegmatiſmi leues.

PROHIBENTIBVS *vapores ſurſum aſcendere.*

Diarhodum abbatis.

Caro cydoniorum ſine ſpeciebus.

Diamargitum frigidum.

Saccharum roſatum.

Corallum.

CORROBORANTIBVS, *digerentibus, reſoluentibusq́; reliquias.*

Theriaca, Diambra; Diamoſcum dulce.

Aromaticum roſatum; Pliriſarcoticum.

Dianthos.

Conſerua anthos, buglosſę, acori.

Pęonię ſemen nigrum, & radix.

Nux muſcata.

Vnctio capitis, pectoris, & ventriculi ex oleo camomelino, anethino, calido vino.

Fomentatio capitis ex oleo anethino calente.

Dropax tum capiti, tum hypochondriis aptari poteſt ex quinque partibus picis, & vna olei ſpicę, vel maſtiches: modicè autem caleat dum applicatur; linteoloque detrito implicetur, ne cuti pertinaciùs inhęreat.

Sacculus ex floribus buglosſę, violarum, roſarum, foliis melisſę, quę vino albo & aqua melisſę irrorentur, cordique applicentur; modicè autem caleant.

Cucupha fiat ex betonica, ſampſucho, floribus anthos, ſtœchados, roſarum rubrarum, cortice citri, caryophyllis, nuce muſcata, radice cyperi, coriandro præparato, oleo anethino.

THEORI-

ꟷHEORICA ET EMPIRICA
medicamenta nobilia in INCVBO, *ſæ-* *iùs cum ſumma ſalute plurimorum ægroto-* *rum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO INCVBI.

decocti ſubiecti ℔. j. in eo diſſoluantur ſp. hieræ lo- ʒ j. ß. pul. ſancti ʒ ij. ß. ol. camomelini, anethini, ꝛei ana ℥ j. vini maluatici ℥ iij. fiat *Clyſtere.*

rad. acori ℥ ß. angelicæ ʒ vj. fol. betonicæ, chamęd. ana m. j. roſarum rubr. camomillæ, meliloti ana coquantur in iuſculo carnium q. ſ. ad ℔. j. ß. colatu- lde pul. diaſenæ ʒ ij. hieræ logod. ʒ j. diacatho. ℥ rutacei, camomel. ana ℥ j. ß. ſalis ʒ j. fiat *Enema.*

ſyr. ſtœchados, abſinthii ana ℥ j. ß. oxymellis ſimpl. nenthæ ana ℥ ß. aquarum abſinthii, bugloſſæ, lupu- n ana ℥ iiij. fiat *Iulepium:* dentur ℥ iiij.

diaſenæ ʒ j. ß. diaturb. cum rhab. ʒ vj. oxymellis l. ℥ j. aquarum lupul. fum. ana ℥ j. ß. fiat *Hauſtus.*

pill. de agaric. cochiarum ana ℈ j. ß. pul. hieræ lo- ℈ ß. ſyr. ſtœchados q. ſ. fiant *Pillulæ* viij. ſumantur medium noctis. ℞ theriacæ Androm. ʒ j. mithrid. ingel. ana ℈ j. aquarum angelicæ, cardui benedicti j. ß. fiat *Bolus:* detur poſtero die manè.

oxymellis ſquillitici ℥ ij. decocti raphani ℥ vj. olei s ℥ j. ß. fiat *Vomitorium* medicamentum, quo crudi- ventriculi ex crapula enatæ propellantur.

rad. acori, angelicæ, pæoniæ ana ℥ ß. fœniculi, gra- s ana ℥ j. fumariæ, betonicæ, cuſcutæ, ſcolopen- acetoſæ ana m. j. hyſſopi, praſſii, endiuiæ, boragi- ia m. ß. ſem. aniſi, cumini ana ℥ ß. vuarum paſſa- ; j. pruna Damaſcena numero viij. flor. cordial. ana ſenæ Alexand. polypodii quercini ana ℥ j. agarici k leuis, zinzib. ana ʒ j. ß. nucis muſcatæ ʒ ij. coquā- aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ adde mellis optimè de- ati, ſacchari albiſſimi ana ℥ j. fiat *Potio*; qua vtetur leniùs concocti ex vrina obſeruabuntur humores: ır ℥ iiij. in aurora per quatuor vel quinque dies.

℞ conſ. acori ℥ iij. detur ʒ j. ſingulis vicibus poſt ſumptum pharmacum.

℞ arom. roſ. Gab. ʒ iij. theriacæ veteris ʒ j. ß. pleresarcotici ℈ iiij. diamuſci dul. ℈ ij. ß. conſ. anthos, acori ana ʒ iiij. ſem. pæoniæ ℈ iiij. coriandri præparati ℈ ij. ſyr ſtœch. q. ſ. *ad Electuarii* conſiſt. detur à cibo ʒ j.

℞ diacimini ʒ ij. ſeminum aniſi, rad. enulæ campanæ, angelicæ ana ʒ j. ß. aromat. roſati Gabrielis ʒ ij. ß. nucis muſcatæ, cinnamomi ana ʒ j. corticum citri cond. ℥ j. ß. ſyr. de epithymo q. ſ. fiat *Elect.* ad formam opiati.

℞ olei anethini, amygdalarum dulcium ana ℥ j. camomelini ℥ ß. ſeminum pæoniæ ʒ ß. vini generoſi nonnihil, & ceræ q. ſ. fiat *Vnguentum* pro thorace & ventriculo.

℞ betonicæ ſiccæ ʒ j. flor. ſtœchados. roſar. rubr. flor. anthos ana ʒ ß. nucis muſc. caryophyll. ana ʒ. ij. rad. cyperi, corticum citrei mali ana ℈ iiij. fiat *Cucupha.*

℞ cortic. citri ſicci ℥ ß. cyperi, caryophyllorum ana ʒ ij. cocci infect. ℈ iiij. coriandri præp. ʒ ij. ß. ſampſuchi ſicci, betonicæ ſiccæ ana ʒ ß. ſtœchados Arab. roſar. rub. ana ℈ ij. fiat *Puluis* craſſiuſculè contuſus, pro *Sacculo;* qui capiti accommodatus, plurimùm confortat cerebrum.

℞ ſem. & cort. citri, radic. galangæ ana ʒ iij, foliorum meliſſæ m. j. flor. bugloſſæ, boraginis, ſtœchados, roriſmarini ana m. j. electuarii de gemmis ʒ j. ß. fiat *Sacculus,* qui cordi applicetur, cum vino maluatico irrigatus.

APPENDIX
ad prædicta pro curatione INCVBI inſeruiens.

Clyſteri primò leni materiæ communes educantur; hinc ſanguine abundante venæ ſectio fiat, vt prædictum eſt. Demum humores peccantes naturæ obedientes reddantur; poſtea conuenientibus medicamentis è corpore excludantur. Hinc cerebrum vacuandum quoque erit gargariſmate, aut apophlegmatiſmate, ſternutatorióve medicamento conuenienti, aliisve ingeniis antè dictis. Poſtea quæ vaporum aſcenſum ad cerebrum prohibere poſſunt, præſcribantur. Tandem corroborantibus, reliquiáſque conſumentibus locus erit. Quæ omnia nunc anteaq; dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus; modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur.

Methodus

Methodus pro cognitione EPILEPSIÆ INSERVIENS.

PILEPSIA, ſeu morbus caducus, eſt conuulſio omnium corporis partium, non perpetua, ſed quæ temporũ accidit interuallis, cum mentis ac ſenſuum ſione. Nomenq́. inditum eſt à ſymptomate ingenti in hoc malo hominem vrgere ſolet. Statuuntur n epilepſiæ differentiæ tres. Vel enim fit cùm cere- laborat per ſe, quod fit cùm fomes mali ibi ortum t: Vel oritur propter conſenſum oris ventriculi ma- ecti: aut propter conſenſum cuiuſpiam alterius par- ıbiectæ, à qua per occultos ductus in cerebrum ſer- eneni labes: aliqui enim dicunt ſe laboraturos an- am paroxyſmus inuadat; ſentiunt enim cauſam mali parte corporis in qua mali fomes eſt, inſtar vapo- rigidiorisq́. auræ, in cerebrum traduci per partium inuitatem. Eſtq́. cauſa mali plerumq. vapor quidam nosus ab inferiori aliqua corporis parte ad cerebrum us; tuncq́. homo ſubitò conuulſione concidit. Ca- autem primaria affectione laborante, oculi obſcu- ır & caligant, caput dolet, eiusq́ concurrit graui- tarditate ſenſuum atque mentis laborant, turbulen- ſomniis agitantur, ſubitóque fit acceſſio. Dum ab entriculi malum originem habuerit, plerumque deteriùs ſe habent: imò & paroxyſmus inuadit, cùm eiuni permanent, aut cibum nullum ſumunt. Et an- am acceſſio fit, nauſeam, eroſionem, atque perturba- em iuxta ſtomachum percipiunt, necnon fluctuatio- palpitationemq́. Tandem etiam ſyncope ſuccedit. pituitę aut bilis vomitus concurrit cùm paroxyſ- ſoluitur. Differt à ſpaſmi ſpeciebus, eò quòd in pſia non ſit perpetua conuulſio, vti eſt in ſpeciebus ni. Senſibiles denique operationes, necnon princi- in epilepſia laborant; in ſpaſmo verò principes fun- ıes illæſæ permanent. Eſt etiam leuior epilepſię

 ſpecies,

ſpecies, in qua ſymptomata multo mitiora concurrunt, affinitatem magnam cum vertigine habens.

PARS AFFECTA eſt cerebrum; id quod patet ex functionibus oblæſis. Læduntur enim tam principes quàm motrices atque ſenſibiles facultates. Cerebrum autem hîc, vti dictum eſt, afficitur aut per ſe, aut per cõſenſum oris ventriculi, aut per conſenſum alterius partis. Signa autem partis affectæ, ex prædictis parent. Cùm autem ſubitanea fit acceſſio, cerebrum vt inſtrumentalis pars, ſecundum ventriculos nimirum afficitur; & potiſſimùm ſecundum medium, non ita ſecundum anteriores. Non autem afficitur, vt ſimilaris, cùm id abſque intemperie fieri haud poſſit. Eſt autem epilepſia ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatum animaliũ; contingit enim motum, ſenſum, principesq̃. facultates omnes oblędi, differenter tamen: motrix equidẽ facultas deprauata eſt, princeps autem & ſenſibilis ablatè læſa.

SIGNA. Cum multa ſpuma fit acceſſio ſæpe ſubitò. Eſtq̃. præcipua ſeu peculiaris huius mali nota, ſpuma; quę in longum deduci poteſt ſi trahatur. In leuiori tamen epilepſia non appâret. Hinc ſenſibus orbatus vbi eſt, ſequitur caſus cum valida corporis concuſſione: contorta concurrit facies; oculi quoque inuertuntur: ſubinde pectori maxilla impingitur, aliquando verò in ſcapulas contorquetur. Sæpe quoque ſeminis, ſubinde etiam ſtercoris, necnon vrinæ inuoluntaria fit effuſio; ſolutis muſculis: hæcq̃. fortis epilepſiæ ſigna ſunt. Præterea ſtertunt, interdumq̃. vociferantur: impotens vox ſæpe concurrit, qualis ſtrangulatis pænè. Linguam ſæpè exerunt, quam ne dentibus vulnerent, periculum eſt. Aliàs ita arctè dentes inter ſe colliduntur, & ita arctè clauduntur, vt ne ſuffocentur quoque periculum ſit. Tempore aliquo interpoſito ad ſe redeunt, propriiſque viribus ſurgunt, vbi remiſſio fit mali. Præcedit autem frequenter ſpiratio impedita. Aliqui ab occipitio ad capitis verticem vaporem ſentiunt aſcendere frigidum. Venter præcordiáque flatibus tument, & ſępe obmurmurant aliquibus. Faciei etiam prędedit pallor, inordinatusque linguę motus, capitisq̃. dolor atque grauitas, necnon obliuio, triſtitia, animique inconſtantia, ſomnia turbulenta,

ulenta, hinc vertigine agitantur. Obiiciunt ſe oculis
ando tenebræ, aliàs ſplendores obſcuri variiq́ue.
AVSA. Magna ex parte fit à copia humoris melan-
ici atque pituitoſi, vnde vapores corrupti, venenoſi,
entiq́. efflorescunt, à quibus obſtructiones in mea-
s cerebri fiunt, ſpirituumq́ue hac ratione tranſitus
editur; vnde cerebrum, principiumq́ue neruorum,
pellat id quod obluctatur, ſeipſum quaſi contrahit
e concutit, id quod noxium eſt vt propellat, ſiue
r, ſiue humor fuerit.
ROGNOSTICA. Pueros maximè moleſtare ſo-
æc calamitas, eò quòd humidiore ſint cerebro; dein-
dolescentes, poſt hos ætate conſiſtentes, minimè
ium ſenes. Magis etiam familiaris eſt viris quàm
inis. Longus autem ſolet eſſe morbus: qui niſi pu-
atis tempore, vel menſtruorum initio tollatur, vſq.
ortis diem ſæpe prorogatur. Cùm enim magnæ al-
tiones fiant in pubertate, ſi tunc non ſoluatur, vſq.
aturam ætatem comitabitur. Epilepſia inueterata
rabilis eſt, vti & ea quę ab ortu comitatur. Quem-
odum autem tempore Veris magis irruit hic mor-
ſic eodem quoque tempore magis eſt periculoſus.
ſum cùm vniuerſum corpus afficitur, & derepentè
it, abſque eo quòd ſenſum ipſius mali in aliqua cor-
s parte à capite ſemora priùs percipiat, vix ſaneſcit.
uoque morbus hic acutiſſimus fuerit, crebriſq. ac-
onibus, & ſymptomatum magnitudine vrgeat, breui
pore ipſum iugulabit. Quartana aliáve febri diutur-
corripiatur, ſępe pro valetudine eſt ipſi epileptico.

Methodus pro curatione
EPILEPSIÆ
INSERVIENS.

ficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

ſit calidus atque ſiccus.
us. Carnes conueniunt auicular. montanar. gallina-
um. Vitentur piſces, legumina, carnes porcinę, al-
 lium,

lium, ſinapi, cepe, daucus, nuces, palmulæ. Capparorum vſus plurimùm hîc prodeſt. Incidentibus extenuantibusque alimenta rebus condiantur, vti eſt ſerpyllum, hyſſopus, pulegium.

Potus. Vinum ſit aquoſum tenue, non vetuſtum. Mulſa.

Exercitationes corporis proderunt, capitisque frictiones. Vti moderatus vſus Veneris iuuat, ſic immodicus plurimùm nocet.

Somnum fugiat quàm maximè diurnum; ſitque nocte mediocris.

Excrementa alui reſpondeant, arte aut natura.

Sollicitudines, timores, aliæque animi perturbationes vitentur.

PRAEPARANTIBVS.

Oxymel ſquilliticum, ſimplex.

Syr. de hyſſopo.

Syrupus ſtœchados.

Syrupus de abſinthio, pomisque.

Syrupus acetoſus ſimplex & compoſitus.

Decoctum betonicæ, hyſſopi, ſtœchados, radicum & ſeminum pæoniæ, maioranæ, roriſmarini, abſinthii, ſeminum fœniculi, aniſi, cinnamomi, glycyrrhizæ, oxymelle ſimplici addito.

Aqua betonicæ, pæoniæ, hyſſopi, primulæ veris, ſaluiæ, buglоſſæ, meliſſophylli.

VACVANTIBVS.

Venæ malleoli ſectio fiet; hinc cephalicæ in principio veris, ſi inueteratũ ſit malum; & ſi per conſenſum fiat.

Diaphœnicum, electuarium Indum.

Agaricus trochiſcatus præſtans in hoc malo eſt medicamentum.

Hiera Galeni ſimplex, logodii, hiera diacolocynth. præſtans eſt & hoc medicamentum.

Pillulæ aureæ, ſine quibus eſſe nolo, alephanginæ, aſſaieret, de hermodactylis.

Pillulæ cocciæ, fœtidæ, maſtichinæ, de euphorbio.

Elleborus niger.

Decoctum radicum pæoniæ, foliorum ſaluiæ, hyſſopi, betonicæ, primulæ veris, meliſſophylli, ſtœchados, bugloſſæ, ſeminum aniſi, pæoniæ, glycyrrhizæ, cinnamomi,

ımi, nucis muſcatæ, addito electuario Indo, agarico chiſcato.

AVERTENTIBVS.

ıſteribus ex decocto ariſtolochiæ, mercurialis, camonillæ, radicum pæoniæ, betonicæ, thymi, pulegii, ẽtaurei minoris, agarici, calaminthæ, addita hiera pira, melle roſato, hiera diacolocynthidos, oleo rut.
ppoſitoria.
ophlegmatiſmi ex ſeminibus pæoniæ, pyrethro, maſtiche. Maſticatoria ex ıyſſopo, nuce muſcata, caſtoreo, radice pæoniæ, pyethro, zinzibere, maſtichẽ, ſtaphiſagria, vuis paſſis.
ſalia ex ſucco rad. pæoniæ, rutæ, mummia, melle.
rgariſmus ex vino & aceto in quo coquantur flores tœchados, folia origani, hyſſopi, betonicæ, ſampſuhi, calaminthæ, ſinapi, pyrethrum, nigella Romana; ddaturque oxymel ſquilliticum.
rnutatorium ex pipere, elleboro, caſtoreo, radice pæoniæ, nuce muſcata. Cucurbitulæ cum ſcarificatione, ſcapulis atque hypochondriis, necnon poplitibus vel malleolis affigendæ, ſi per conſenſum fiat. Hinc etiam occipitio. Maximè autem apponentur partibus extremis, ſi ab illis malum deriuetur, & potiſſimùm ſi pars ea ligari non poſſit, vt eſt matrix: hinc mplaſtra apponenda, aut mithridatum, aut theriaca, ut hæc eadem cum rubificantibus apponantur.
gaturæ partium extremarum fient, præſertim ſi ab iis nalum oriri videatur, viaq́; ſic vapori præcludatur.
ctiones fient à partib. ſ.pernis ad infernas tráſeundo.
morrhoides aperiantur ſanguiſugis.
ıguiſugæ fronti apponantur, aut aliis conuenientibus ocis ipſius capitis. Cauteria in poſteriori capitis parte fiant, ſi per ſe laboret cerebrum. Nequaquam autem id fiat dum à parte diſtanti erebro vapor venenoſus communicatur, niſi vbi temporis diuturnitate cerebrũ per eſſentiam laborauerit.
bificantia medicamenta collo, necnon parti à qua vapor venenatus profunditur, adhiberi quoque poterũt, x ſinapio, euphorbio, pipere, cantharidibus, aceto orti, fermentoque.

CORROBORANTIBVS, *reſoluentibusq; materiam reliquam, intemperiemq; cerebri emendantibus.*

Theriaca, mithridatum: horumque ſit vſus longus. Conſerua magna noſtræ deſcriptionis mirabiles in hoc morbo ſæpe vires exerit.

Plirisarcoticum, diarhodum abbatis, diacorum, diamuſcum dulce & amarum.

Conſerua roriſmarini, acori, ſtœchados, ſaluiæ.

Cortices citri ſaccharo condîtæ, pyrethrum condîtum.

Aqua è floribus tiliæ deſtillata, præſtans eſt. ſic & ſcobs eboris, necnon viſcus quercinus.

Cornu ceruinum, vngula aſini, oſſa humana combuſta, aſſa fœtida, pyrethrum, hyſſopus, herba paralyſis, enula campana, pæoniæ radix & ſemen, ruta, ſmaragdus, palmæ Chriſti ſemen, agaricus, cranium humanum (pro femina maris, & contrà) ad albedinē vſtum. Ex eius vſu quotidiano malum in aliquibus ſanatur; doſis dragma vna. Veſica apri ab animali cum vrina calens exempta, ſiccataque in furno donec in puluerem redigi poſſit. medicamentum ex ſquilla. Decoctum guaiaci, ſarſæparillæ, cynæ.

Oleum philoſophorum.

Vnguentū ex ol. rutac. euphorbii, de lateribus, vulpino.

Cataplaſma ex pane toſto, & tritico, cum mithridato, radice pæoniæ, ſerpyllo, aqua mulſa.

Balneum.

Cauterium fiat in occipite aut in carnoſa brachii parte, ſi prioribus nil profecerimus, aut in commiſſura capitis anteriori.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* EPILEPSIA, *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO EPILEPSIAE.

℞ rad. pæoniæ ℥ j. acori, ariſtolochiæ ana ʒ ß. rutæ, centaurei min. abſinthii, ſaluiæ, hyſſopi, betonicæ ana m. ß. ſem. aniſi ʒ j. pulpæ colocynthidos ℈ j. coquantur

in aqua

in aqua q. ſ. ad lb. j. ß. colaturæ adde ſp. hieræ logod. ʒ j. diacatho. ℥ j. ß. olei camomelini ℥ iij. mellis ℥ ij. ſalis communis ʒ j. fiat *Clyſtere:* detur ante prandium hora cõueniẽti, tum in acceſſione ſi diutiùs duret, tum extra.

℞ ſyrupi ſtœchados, hyſſopi, oxymellis ſquillitici ana ℥ j. ß. decoctionis hyſſopi, ſtœchados, calaminthæ, ſaluiæ, betonicæ, roriſmarini ℥ x. fiat *Iuleb;* dentur vnciæ quatuor in aurora per quatuor vel quinque dies.

℞ oxymellis ſquillitici lb. ß. detur ℥ j. ß. cum decocto ſaluiæ, pæoniæ, hyſſopi.

℞ pill. fœtidarum, alephanginarum, cocciarum ana ℈ j. ellebori nigri gr. vj. ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiant *Pillulæ* octo, dentur poſt medium noctis.

℞ radicum acori, angelicæ ana ʒ iij. corticum radicum ſambuci ℥ ß. ſem. rutæ ʒ ß. rad. pæoniæ ℥ ß. foliorum betonicæ, roriſmarini, hyſſopi, pulegii, abſinthii, thymi, ſaluiæ, meliſſæ ana m. j. ſtœchados arab. maioranæ ana m. ß. florum bugloſſæ, boraginis ana m. j. ß. ſeminum aniſi, fœniculi ana ʒ iij. glycyrrhizæ raſæ ʒ v. vuarum paſſarum enucleatarum ℥ j. agarici albi & leuis ʒ vj. ſem. carthami contuſi ℥ ß. polypodii quercini ℥ j. ß. viſci quercini ʒ iij. ſenæ Alexandrinæ ʒ vj. ellebori nigri. ʒ j. zinziberis ℈ j. coquantur in aqua q. ſ. ad lb. j. ß. colaturæ addatur nucis muſcatæ, cinnamomi ana ʒ j. ß. ſyr. de hyſſopo, oxymellis ſimplicis ana ℥ j. ß. fiat *Potio.*

℞ hieræ diacolocynthidos, pillul fœtidarum, agarici trochiſcati ana ℈ j. caſtorei gr. vj. fiant *Pillulæ* octo, cum ſyrupo ſtœchados q. ſ.

℞ agarici trochiſcati ℈ ij ellebori nigri, nucis muſcatæ, piperis ana ℈ ß. caſtorei grana octo, ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiant *Pillulæ.*

℞ mithridati ʒ j. theriacæ ℈ ß. caſtorei gr. iiij. detur in die paroxyſmi cum decocto hyſſopi, vt antè.

℞ rad. betonicæ, raphani ana ℥ j. ſeminum naſturtii, atriplicis, raphani ana ʒ ij. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem. dentur ℥ vj. huius colaturæ, tempore paroxyſmi, addendo olei nardini ℥ j. fiat *Vomitorium.*

℞ nucis muſcatæ, radicũ pæoniæ ana ʒ j. ellebori nigri ℈ ij pyrethri, piperis albi ana ℈ j. miſceãtur. fiat *Puluis* ſternuta.

ſternutatorius, cuius portio calamo ſuffletur in nares.

℞ nucis muſcatæ, radicum acori, pæoniæ, zinziberis condîti ana ʒ iiij. ſinapi candidi, pyrethri ana ʒ j. ß. vuarum paſſarum, maſtiches ana ʒ j. fiant *Paſtilli maſticatorii.*

℞ corticum radicum ſambuci ℥ j. pyrethri, galangæ ana ʒ ß. foliorum betonicæ, origani, meliſſophylli ana m. j. glycyrrhizæ raſæ ʒ iiij. ſeminum aniſi ʒ iij. cubebarum ʒ j. ß. vuarum paſſarum enucleatarum m. j. coquantur ad ℔. j. ß. in ſufficienti quantitate aquæ. colaturæ adde oxymellis ſquillitici ℥ iiij. fiat *Gargariſmus.*

℞ conſeruæ roriſmarini, bugloſſæ ana ℥ j. diamuſci dulcis ʒ ij. theriacæ veteris, mithridati optimi ana ʒ j. ß. ſeminum pæoniæ & radicum ana ʒ ij. herbæ paralyſis, rhabarbari ana ʒ j. pyrethri, ſeminis ſanctonici ana ℈ ij. ß. ſaluiæ ℈ ij. viſci quercini ʒ j. oſſis caluariæ ℈ ij. corticum citri conditorum ʒ ij. ß. ſyrupi de hyſſopo q. ſ. fiat *Mixtura;* poſtquam purgatus erit, detur ʒ j. quatuor horis ante prandium, ſuperbibat aliquantulum poſt hauſtum decocti hyſſopi.

℞ ſp. diamuſci dulcis ʒ ß. nucis muſcatæ, myrrhæ ana ℈ ß. granorum pæoniæ ℈ ij. pulueris cranii humani vſti, raſuræ eboris, cornu ceruini ana ℈ j. ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua roriſmarini & hyſſopi q. ſ. fiat arte *Electuarium in Tabulis.* capiat morſellum vnum aliquando.

℞ pul. cranii humani vſti, pulueris radicum & ſeminum pæoniæ ana ʒ j. ß. caſtorei, opopanacis, mithridati optimi ana ʒ ij. fiat *Electuar.* cum ſyrupo facto cum decocto ſaluiæ, pæoniæ, roriſmarini, betonicæ, ſquinanthi.

℞ aſſæ fœtidæ, caſtorei ana ℈ ij. ſeminum & radicum pæoniæ ana ʒ j. nucis muſcatæ ℈ ij. diagalangæ ʒ ij. cum iam dicto ſyrupo fiant *Pillulæ;* detur ℈ ß. tempore ſomni.

℞ radicum ireos, pæoniæ, cyperi ana ℥ ß. ſeminum pæonię, caluariæ humanę ana ʒ ij. macis, nucis muſcatæ ana ʒ j. ß florum camomillę m. ß. fiat *Cucupha.*

℞ viſci quercini, radicis & ſeminis pæonię ana ʒ j. ß. nucis muſcatę ʒ j. ſeminum aniſi ʒ j. ß. ſacchari bugloſſati dragmas ſeptem; fiant *Pillulæ;* doſis ʒ j.

APPEN-

APPENDIX
ad prædicta pro curatione EPILEPSIAE inſeruiens.

Abſtineat à rebus vaporoſis, & ab iis quæ morbum hunc à proprietate prouocare ſolent, uti eſt apium vulgi, caro caprina, lactuca, portulaca, omniaq; refrigerantia. Tempore intermiſsionis in maioribus natu clyſterio materiæ communes educantur; hinc ſi plethoricum ſit corpus, venæ ſectio fiat. Demum humores peccantes conuenientibus medicamentis naturæ obedientes reddantur, hinc è corpore perturbentur, idq; fiat ſemel ſingulis ſeptimanis. Humores poſtea ad cerebrum ruentes, auertantur frictionibus, clyſteribus paulo fortioribus. Vinculis quoque vaporibus venenoſis præcludatur via, ſi ab extrema aliqua parte aſcendere videantur, & ad cerebrum repere. Vincula autem parum ſupra locum vnde vapores eleuantur, applicabimus. Demum quæ caput vniuerſumq; corpus corroborare poſſunt imperabimus. Quæ omnia nunc, anteaq; dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Prædictis autem ſi parum profecerimus, cauterium actuale aut eius loco potentiale profundum excitabimus, ex cantharidibus, fermento acetoque in commiſſura coronali ſi à cerebro huiuſmodi venenati vapores profundantur. In pueris autem fiet maximo cum commodo in poſteriori parte capitis; veſiculæ autem acu pungantur; fluereque per 60 dies permittantur. Trepano quoque abſque detrimento in eundem finem cranium aperiri poterit, vt vapores ſcilicet atri exhalari, materiaque à qua illi eleuantur, poſsit conſumi. Prædicta cauteria locum etiam habebunt in partibus ſubiectis, à quibus huiuſmodi vapores aſcendunt. Tempore autem paroxyſmi, ſi diu perſeueret, vt citiùs finiatur, vocetur ſonora voce, nares conſtringantur, digiti contorqueantur, ſternutamenta prouocentur, fiant ligaturæ frictioneſque partim doloriſicæ, dentes diducantur mediante baculo; lingua fauceſq; fricentur: linguæ extremitati linteolum adaptetur, intingaturq; in ſucco rutæ in quo theriaca ſit diſſoluta. Ruta quoque confricetur, caſtoreoq;, necnon ſeminibus pæoniæ commiſceatur, naribuſq; indatur; plurimum enim abbreuiabit acceſsionem. Si per conſenſum oris ventriculi fiat; vomitus excitetur, deinde cum hiera purgetur; hinc vnguenta, emplaſtra, aliaq; ſtomachum confortantia præſcribantur medicamenta.

Digitized by Google

Methodus pro cognitione
SPASMI.

SPASMVS, conuulſio, ſeu diſtenſio neruorum, eſt affectio quæ neruos muſculosq. ad eundem præter voluntatem cogit affectum, in quem ab animali facultate cùm naturalem habitum ſeruarent, ducebantur: inuoluntarius equidem hic fit motus in parte quæ voluntate moueri ſolebat. Aliquando autem totum corpus conuulſione ſubitò corripitur; id quod in Epilepſia accidere diximus; in quo caſu neruorum principium læditur, cerebrumque totum quaſi contrahitur in ſe, noxium vt expellat. Vnà autem hîc cum ſenſibus etiam mens ipſa vitiatur, quòd ipſum cerebrum hîc laboret. Per interualla quoque quaſi recurrit malum, non autem continuò affligit, vti in reliquis neruorum diſtentionibus accidit. Interdum omnes corporis partes, capite excepto, conuelluntur. Sæpiùs quoque accidit vnam ſolummodo corporis partem diſtendi; oculum nimirum, linguam ſecundum eius radicem, frontis cuticulam, ceruicem, crus, brachium. Motus autem iſte deprauatus, qui in conuulſis partibus accidit, à motu naturali eiuſdem partis non aliter differt, quàm quòd muſculi neruiq. verſus ſuam originem trahantur vt in motu naturali; ſed hîc præter voluntatem illud fit, & etiam cum maximo dolore. Contingit equidem motum naturalem à voluntate procedere, quæ iuxta principium neruorum reſidens in cerebro, primis neruis confert principium motionis, & hiſce mediantibus ipſis muſculis confertur: ſicq. contingit muſculos tendi, & ad initia propria retrahi; corporisque partes quibus implantantur, hac ratione ſecum etiam trahunt. Eſt quoque conuulſionis quædam ſpecies, ſuperioribus interim multo lenior, quæ à craſſis flatibus originem habet, dum in neruorū ſubſtantiam ſe inſinuant: dolorem autem & hi quidem validum excitant, ſed perbreuem; ſæpiùs enim per ſe breuiſſimo temporis ſpatio ſoluitur; aliàs etiam frictione miteſcit. Per horæ autem ſpatium vix affligit; experimurq. hanc ſpeciem ſpaſmi frequenter in cruribus, aliàs in manuum

pedumque

mque digitis. Nonnullis tamen ita arctè ex hac contrahuntur crura, brachiaque, & ſubinde etiam is, vt vix magnis viribus ab aſtantibus exporrigi nt, priuſquam acceſſio finiatur.

rs affecta. Aliquando afficitur hîc cere-n primariò, tuncque concurrit conuulſio faciei cum corpore, nullaq. affectio præcedit. Sæpiùs verò ac-conuulſio muſculis determinatę partis, vnde partes tæ muſculum affectum oſtendũt; ſemper enim affe-referri debet ad muſculum aut neruum qui author tius motus qui iam læſus eſt in parte aliqua. Muſ-s enim eſt proprium motionis inſtrumentum: qui ſi er voluntatem ad ſuũ principium contrahatur, læſus itò dicitur; vt in oculi ſpaſmo, qui ſtrabiſmus dici-muſculi ipſum mouentes conuelluntur: ſicq. de cæ-partibus; in omnibus enim huiuſmodi malis ſem-muſculus vnus, aliquando etiam plures ad ſua ipſo-principia contrahuntur, partemq. cui inſeruntur ſe-adducunt, motuq. priuant, ita vt aut recta videatur, inflexa aut contorta. Si labra conuellantur, muſculus s affectus eſt, ex quo labiorum muſculi oriuntur. n de aliis corporis partibus dicendum.

igna. In omni neruorum diſtentione dolor ple-ique concurrit vehementiſſimus, qui vires immodi-conſumere poteſt, ſi perſiſtat. Pars affecta ſic verſus n originem attrahitur, mediantibus neruis muſcu-que (idque præter voluntatem) vt ad priſtinum habi-reduci non poſſit. Dum autem partes omnes capiti iectæ conuelluntur, contingit præter dicta, corpus nullo modo inflecti poſſe, aut in priora ita incurua-vt mentum iungatur pectori; aut in poſteriora ita de-queri, vt caput ſcapulis quaſi committatur. Facies ore perfunditur, doloreque moleſtatur. Ex oculis la-mæ fluunt, qui etiam diſtorquentur. os ipſum vix eriri poteſt. Dorſum, maxillæ, manus atq. crura rigent. nc vbi malum incrementum ſumit, dolorum magni-dine ita excarnificatur æger, vt è lecto exiliat, pollicem gno concludens; clamoribus vociferatur, quaſique ente ſit captus magnas profundit nugas; tandem etiam tum aliquando per nares reiicit.

CAVSA.

CAVSA efficiens eſt aut repletio aut inanitio. Repletio autem fit vel à ſanguine: tuncq. accidit conuulſio repentè etiam in corpore ſano; præceſſit vita otioſa, crapula, temulentia. Fit etiam ſimili ratione ab humore pituitoſo, qui ſe vti ſanguis in neruorum muſculorumq. ſubſtantiam inſinuat: ſic enim contingit ipſos aliquando intumeſcere & dilatari ſecundum profunditatem atque latitudinem, & ſecundum longitudinem neceſſariò contrahuntur, ſicque ſpaſmum efficiunt. Dum verò pituitoſus humor ſolidam ſubſtantiam ita penetrat vt non intumeſcat membrum, ſed potiùs relaxetur ob madorē; tunc paralyſis, vt antè diximus, fit. Diuerſa itaque ratione & ſpaſmum & paralyſim humor pituitoſus efficere poteſt. Fit etiam ab apoſtemate, necnon ex ſuppreſſione alicuius vacuationis conſuetæ. Aliquando etiam à vaporibus fit craſſis, tuncque vt ſubitò oritur, ſic facilè etiam deſinit. Inanitio quoque ſeu ſiccitas nerui, frequenter ſpaſmi cauſa eſt, tuncque longiori gignitur tempore; præceſſitque labor vel vigilia immodica, febris ardens, fames, ſolicitudo, ſudor immodicus, vomitus, alui deiectio, ſanguinis immodicum profluuium, nimius coitus, inflammatio ardorq magnus partium neruoſarum. Ex iſtis enim cauſis contingit corpus ſubinde, & etiam ipſos neruos ita exiccari, proprio neruorum humido radicali exhauſto, vt propterea haud ſecus atque coria iuxta ignem poſita ſicceſcant, ac in ſe contrahantur.

PROGNOSTICA. Conuulſio ex vulnere, vti ex elleboro, lethalis eſt. Inſanabile quoque malum ferè eſt ſi ex inanitione fiat: imò omnium peſſima eſt conuulſio talis: ſolumque laborabimus ne fiat, cauſam auferendo. Difficulter quoque curabitur, ſi febris ardentis occaſione enata ſit: vnde febrem conuulſioni ſuperuenire melius eſt, quàm febri conuulſionem; qui enim à conuulſione vel neruorum diſtentione tenetur, febre ſuperueniente liberatur. Quicumque tetano corripiuntur, in quatuor diebus pereunt; ſi verò hos euaſerint, ſani fiunt. Sæpe nimiis doloribus excarnificatus æger, furibundo ſimilis redditur: ſi tunc etiam vocis vſum amittat, viribusque deſtituatur, ſudoribusque diſſoluatur, potumque per nares reiiciat, mortiferum eſt.

Methodus

Methodus pro curatione SPASMI INSERVIENS.

icitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

ſit calidus & ſiccus.

us. Conuenit cremor ptiſanæ, ouum ſorbile, caro ca- onum, gallinarum, pullorum; aſſæ autem potiùs ſint uàm elixæ. Inter olera; maiorana, ſaluia, ſerpillum, yſſopus. Inter fructus conueniunt amygdala, vuæ aſſæ.

us. A vini potu in principio mali abſtineat; cuius oco bibat aquam mulſam, in qua nonnihil ſaluiæ aut nnamomi decoctum ſit.

tus vitandus, quieſque imperanda. frictiones inte- m vertebrarum fiant atque colli.

nnus ſit mediocris.

rementa alui quotidie reſpondeant.

mi perturbationes fugiendæ.

VACVANTIBVS.

turbith cum rhabarbaro.

ra logodii, diaphœnicum.

ricus trochiſcatus.

uſum agarici.

lulæ cocciæ, fœtidæ, de ſagapeno, de opopanace. qui- us caſtorei nonnihil addemus.

æ ſectio ipſius medianæ præſcribatur, ſi à ſanguine onuulſio fiat, ſatiſque tunc liberè educat: partitis ta- nen id fiat vicibus, eò quòd vires ratione morbi hîc dmodùm reſoluantur; feces alui tamen antè enema- e leni emolliantur.

Præparantibus medicamentis vix vti conceditur, eò od peracutus ſit morbus, non dans inducias, cùm vires

Digitized by Google

breui temporis ſpatio omnino proſternantur, eaq. ratione medicamentis purgantibus clementioribus vtemur à principio, etiamſi materia non ſit concocta. Morbus autem periculum ſi non minetur, tunc vti licebit præparantibus medicamentis in paralyſi dictis.

AVERTENTIBVS.

Clyſteres ex decocto ſeminum fœniculi, aniſi, radicum pæoniæ, ſaluiæ, betonicæ, maioranæ, hyſſopi, pulegii, camomillæ, roriſmarini, oleo communi addito.

Sternutamentum cientia.

Naſalia.

Maſticatoria.

Gargariſmata.

Frictiones cum pannis calentibus plurimùm proſunt, & potiſſimùm ſi à flatibus fiat.

Cucurbitulæ cum ſcarificatione muſculorum principio aut medio, non fini, apponentur, purgato corpore, morboq. progreſſo, & cùm materia iam fluere deſierit.

Vniuerſum corpus hîc optimè purgandum erit, antequam ad præſentium vſum deueniamus.

MITIGANTIBVS *dolorem, qui plerumque intolerabilis eſt.*

Balneum ex decoctione ſeminum lini, fœnugræci, maluæ, althææ, camomillæ, ſaluiæ, betonicæ, ſtœchados, capitum veruecum aut vulpium, cui addetur olei vulpini bona quantitas; non diu tamen permittantur in balneo, eò quòd vires multùm reſoluat, & propterea redeuntibus doloribus balneum rurſus intret; aut ſi vires non admittant balneum, irrigationes fiant partium laborantium ex materia iam dicta.

Sacculus ſale torrefacto refertus, plurimùm, ſi neruis affectis apponatur, in doloris mitigatione valet.

Fotus fiat ceruicis partiumque vicinarum, cum lana in oleo emolliente tepido immerſa, aut camomelino, vt natiuus partis calor conſeruetur.

Veſica oleo repente ex dimidio impleta, parti ſuperponetur; natiuum enim calorem conſeruat; ſimili enim calore natiuus noſter calor gaudet.

Oleum

Digitized by Google

m liliorum,vulpinum,cyprinum.
entum ex oleo lumbricorum,ligni guaiaci,terebinnæ, liliorum, camomillæ : medulla cruris vaccæ, ngia humana. Eo poſt exitum balnei vngetur tota uix & vertebræ dorſi. Si verò ab inanitione fiat poſt tum balnei dulcis aquæ atque tepidæ, vngentur di- partes oleo roſacco,violacco,ne humiditas balneo quiſita exſpiret.
plaſma ex lumbricis terreſtribus,oleo vulpino.

m ſæpè dolor intolerabilis in hoc malo concurrat, a confugiendum erit ad prȩſentium medicamentorſum, quæ emollire poſſunt vehementem neruocontractionem. Nulla autem ratione admittemus æ aſtringere poſſunt, ſiue linimenta fuerint, cùm ous ex iis incrementū potiùs ſumat quàm leuamen.

ORROBORANTIBVS, *reliquiasq́; digerentibus.*

iaca, confectio anacardina.
ridatum ſemel in ſeptimana.
erua magna noſtræ deſcriptionis nobile eſt in omous ſpaſmi ſpeciebus medicamentum.
orum, diamuſcum dulce.
us conditus. Caſtoreum cum mulſa præſtans eſt hîc oque medicamentum.
panax.
pus de calamintha.
cardui benedicti data in potu plurimum iuuat.
uentum ex oleo vulpino,liliorū, bdellio, adipe gal- ıæ,axungia humana,anſeris,pinguedine catuli,oleo ilosophorum,de euphorbio,de piperibus.
li viui per medium ſecti,vel
nones è viuis animalibus exempti, parti diſtentæ cumponantur quamdiu calebunt poſt vnctiones ædictas; maximo enim id fiet cum commodo.
s felium, vulpium, veruecum, luporum, quibus rtes conuulſæ veſtiri debent mox ab vnctione connienti: quæ poſtquam refrixerint, iterum in oleo lente immergendæ ſunt vt recaleſcant, iterumque perponi poſſint.

Vnguentum ex oleo terebinthino, amygdalino, lilio-rum, de caſtoreo, guaiaci.

Succus malorum ſilueſtrium, locis affectis accommodatus debitè.

Suffitus ſub papilione fiant ex decocto materiarum pro clyſteri inſeruientium, ignitique lapides coctiles iniiciantur in cacabum ſub papilione ita compoſitum, vt calor vaporque non exſpirent.

Balnea naturalia, ſulfurea, ſalſa aut aluminoſa. hiſce ſi deſtituamur, arte fiant ex ſulfure, ſale, alumine: aut ex ſaluia, betonica, malua, hypericone, foliis lauri, abſinthio, ruta, abrotano, maiorana, pulegio, meliloto, camomilla, radicibus liliorum, ireos, ſemine lini, fœnugræci. Plurimùm ſæpe profuere huiuſmodi balnea poſt diligentem corporis purgationem, cùm ab omnibus partibus æqualiter reliquias reſoluant: bis terve autem in die illis vtetur.

Cucurbitulę conuenient tandem cum ſcarificatione collo occipitiq. applicatæ; à quibus abſtinendum quamdiu cacochymia corporiſque plenitudo affuerit; periculum enim eſt ne maior excrementorum copia in partem diſtentam illabatur.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* SPASMO, *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO SPASMI.

℞ radicum liliorum alborum ℥ j. ariſtolochiæ rotundæ ʒ iij. foliorum ſaluiæ, betonicæ ana m. j. ß. florum cardui benedicti, camomillæ, mercurialis, centaurei minoris ana m. j. furfuris m. ij. agarici albi & leuis ℥ ß. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ addantur ſp. hierę picræ ſimplicis ʒ j. ß. benedictæ laxatiuæ ʒ j. mellis roſati ℥ j. olei liliorum alborum ℥ iij. ſalis parum; fiat *Clyſtere.* Omnium primò tamen ex decocto hordei, liliorum, foliorum maluæ, althææ, ſeminum lini, fœnugręci, oleo liliaceo, communi; fiat *Enema* emolliens.

℞ ſyrupi

ſyrupi de calamintha ℥ ij. oxymellis ſquillitici, ſy-
de hyſſopo, ſtœchade ana ℥ ß. aquarum cardui be-
cti ℥ vj. decoctionis cicerum, betonicæ, cardui bene-
℔. ß. fiat *Iuleb.*

florum anthos, ſtœchados, foliorum ſaluiæ, beto-
, origani ana m. j. hyſſopi m. j. ß. fiat decoctio in aqua
ad tertiæ partis conſumptionem; colatura iterum
atur cum mellis ſufficienti quantitate ad ſyrupi cõ-
tiam: detur ℥ j. ß. cum decocti foliorum ſaluiæ, be-
cæ, cardui benedicti ℥ iij.

caſſiæ recenter extractæ ℥ j. terebinthinæ ℥ ß. nucis
catæ ℈ j. fiat *Bolus.*

theriacæ veteris ʒ j. caſtorei ℈ j. ß. olei amygdala-
dulcium, liliorum alborum ana ℥ j. miſceantur; fiat
ctus: detur tempore matutino.

conſeruæ acori ℥ iij. granorum iuniperi ʒ j. ß. ca-
i, aſſæ fœtidæ ana ℈ j. ß. ſyrupi de calamintha, ſtœ-
dos ana q. ſ. fiat *Electuarium.*

conſeruæ anthos, betonicæ ʒ vj. confectionis ana-
inæ ʒ ij. diamuſci dulcis ʒ iij. mithridati optimi ʒ
caſtorei ℈ ij. ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiat *Mixtura.*

nucis muſcatæ, maceris ana ʒ j. pyrethri, ſeminum
hiſagriæ ana ʒ j. ß. maſtiches ʒ ij. acori condîti, zin-
ris condîti ana ℈ ij. ß. ſucci betæ q. ſ. fiant *Paſtilli*
ſiles.

betonicæ ℥ j. ſeminis naſturtii, erucæ ana ʒ ij. ſemi-
raphani ʒ j. ß. coquantur ad tertias; decocti colati
antur ℥ v. oxymellis ſquillitici, olei liliorum albo-
ana ℥ j. ß. miſceantur; fiat *Potus* vomitum prouo-
s: detur à comeſtione.

℞ foliorum ſaluiæ, rutæ ana m. iij. ſeminum fœnu-
ci ℔. ß. olei communis & aquæ q. ſ. fiat *Fomentatio.*

℞ radicum maluæ, liliorum, narciſſi ana ℥ vj. folio-
ſaluiæ m. iij. abſinthii, origani ana m. ij. florum
omillæ, meliloti, ſtœchados ana m. ij. ß. ſem. lini, fœ-
græci ana ℔. j. coquãtur in aqua q. ſ. pro balneo in ma-
rincipio; demùm addatur olei liliorum aut commu-
℔. j. Eo ter aut quater in die vtatur. Cum prædictis
oque magno cum commodo vulpes coqui poterit.

℞ olei nucis muſcatæ ʒ ij. terebinthinæ, liliorum

nardini ana ℥ ß. caſtorei, vermium terreſtrium, hypericonis ana ʒ ij. fiat *Vnguentum.*

℞ olei liliorum alborum, terebinthinæ ana ℥ j. ß. irini ʒ iij. axungiæ vulpis, humanæ, vnguenti Agrippæ ana ℥ ß. fiat *Linimentum*; eo molliter poſterior pars capitis, nucha nimirum, ac tota ſpina dorſi, parsque ſpaſmatica inungenda erit atque fouenda, lanâque iis immerſâ erit contegenda.

℞ florum roriſmarini, ſtœchados, ſerpilli, ſampſuchi, hyſſopi ana m. j. maceris, cinnamomi, nucis muſcatæ, caryophyllorum ana ʒ ß. caſtorei ℈ j. coquantur in oleo liliorum, irino; fiat *Vnguentum*, quo vtetur à balneo; hinc lana ſuccida inuoluantur partes vnctæ.

℞ ſalis torrefacti adhuc calentis, furfuris frixi, florum camomillæ ana m. j. ſeminum lini ʒ iij. miſceantur, fiat *Sacculus.*

℞ artemiſiæ, rutæ, camomillæ ana m. ß. nucis muſcatæ, granorum iuniperi ana ℈ ij. coquantur in oleo communi q. ſ. addendo farinam ſeminum lini, fœnigræci ana ℥ ij. hordei ℥ j. galbani ʒ ij. mellis, terebinthinæ ana q. ſ. fiat *Cataplaſma.*

Ab inanitione ſi fiat: ℞ conſeruæ bugloſſæ, violarum ana ℥ j. manus Chriſti ℥ ß. diamargariti frigidi ʒ v. nucleorum pini ℥ ß. ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiat *Electuarium* molle. Clyſtere fiat ex decocto caponis, foliorum violarum, maluæ, hordei, capitum agnorum, veruecum; addanturque olei violarum vnciæ tres.

℞ foliorum maluæ m. iiij. capita quatuor aut quinque veruecum, coquantur aliquandiu in ſufficienti quantitate aquæ, addendo lactis recenter mulcti ℔. vij. butyri non ſaliti ℔. ij. fiat *Balneum.*

℞ olei violacei ℥ iij. liliorum ℥ ii. amygdalorum dulcium, maſtichini, roſacei ana ℥ j. Spinalis medulla eo inungatur vnguento atque locus affectus. Aut totum corpus inungi eo poterit poſt exitum balnei: poſtquam autem vnctæ fuerint partes, pelle vulpina veſtientur.

APPEN-

APPENDIX

ad prædicta pro curatione SPASMI inſeruiens.

! repletione frigidorum potiſſimùm humorum dum fit ſpaſ- primò clyſterio aluum ſoluemus: deinde clementioribus me- nentis humores præparabimus, modò malum inducias admit- Hos demum euacuabimus; hinc quæ auertere, necnon euacua- parte affecta humores poſſunt, præſcribantur; vti ſunt ones, ligaturæ, cucurbitulæ, ſternutatoria medicamenta, gar- ſmata, clyſteres, apophlegmatiſmi. Poſtremò quæ reliquias luere, parteſq; neruoſas corroborare poſſunt, ex vſu erunt; ntrò ſumantur, ſiue extrinſecus adhibeantur. Quæ omnia : anteaq; dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi imus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione accom- entur. Obſeruandum autem eſt in hoc malo, vt vnguenta, laſtra, cataplaſmata, aliaq; quæ extrinſecus admouentur, in cipio ſint moderatè calida; hincq; paulatim calidiora ad- entur, vt eſt caſtorium. Præterea vnà quoque emolliant, dige- t, reſoluant oportet. A flatibus ſi fiat, cum pannis calentibus es fricentur placidè. Si fiat à venenoſorum animalium mor- s conuulſio, contundatur ſcabioſa, cui theriacæ aliquid cum oui llo permiſceatur, partique affectæ ſuperponatur. A puncturæ neruì ſi fiat, cùm plerumque dolor validiſſimus concurrat, roſato aliquid terebinthinæ permiſceatur, neruoq; læſo accom- letur; dolorem enim mirè compeſcit. Aut in oleo terebinthinæ aut bricorum terræ lumbrici incoquantur, ex quibus tam fotus, m cataplaſma fiet efficaciſſimum.

Methodus pro cognitione APOPLEXIAE INSERVIENS.

Apoplexia eſt totius corporis, ſenſus & motus priuatio, cum principis animæ functionum noxa. Nomen habet inditũ à maximo ſymptomate quod in hoc malo accidit. Morbus attonitus vocari poteſt, eò quòd vnà cum corpore etiam mens ſtupeat: periculoſiſſimúmque eſt malum, à quo perpauci liberantur; aut etiam ſi ſuperuiuant, in paralyſim tamen frequenter tranſeunt, tuncque mens ipſa reſtituitur homini. Affectionis autem ſeu periculi magnitudinẽ metiemur commodiſſimè ex anhelitus magnitudine. anhelitus enim inter omnes animales functiones maximè neceſſarius eſt, vita equidem aufertur, vbi ille omnino ablatus fuerit: in apoplexia enim & in omnibus aliis ſimilibus affectibus licet ſenſus motusque auferatur, ſola tamen reſpiratio ſeruatur, cõtingitq́ apoplecticos mori, eò quòd reſpirare non poſſint. Periculoſiſſimam itaque dicimus eſſe apoplexiam, maximamque in cerebro eſſe noxam, cùm ægrum ſpirare non percipimus; omnino enim aliquando mortuo eſt apoplecticus ſimilis, tuncq. an adhuc viuat ſignis à reſpiratione ſumptis eſt perquirendum; quod fieri commodè poterit, ſi vaſculum aliquod aqua impleatur, pectorique ſuperponatur; ex motu equidem aquæ certum vitæ erit indicium, cùm hominem adhuc reſpirare nobis ſignificare poſſit; reſpiratio enim à vita ſeparari non poteſt, quemadmodum nec vita à reſpiratione. Idem lana molliter carpta, aut ſpeculo terſo, aut candela cerea ardente addiſci poterit, ſi ori admoueantur; ſi enim viuat, continget flammam nonnihil moueri, ſpeculumque caligine obduci. Dum autem ſpiritus omnino intermittitur, aut cùm eos ſpirare percipimus magna interim violentia, illos magno morbo & graui, fortique apoplexia laborare dicimus. Qui autem ſpiritum ducunt, prioribus minùs violenter, etiamſi inæqualiter inordinateque id fiat, non ita fortiter tamen laborant,

laborant, mitioriq́. apoplexia affliguntur; atque in hac aliquando ſenſus eſt, ſubinde etiam motus, ſed multùm ſtupidus, vt paralyſis alterius partis plerumque etiam relinquatur. Affine multùm hoc malum eſt cum præfocatione forti vteri, vti ex eius tractu facilè conſtat; differt tamen ab eo malo, eò quòd in apoplexia ſemper ferè ſpiritus difficulter trahitur, in vteri verò ſtrangulatu reſpiratio ſatis facilis liberáque ſit.

Pars affecta. Cerebrum, quod eſt neruorum principium, in hoc malo oblæſum eſſe conſtat, eò quòd præter ſenſibiles & motrices animæ functiones, ipſæ etiam principes animæ facultates lędantur, quarum fons ac commune principium ipſum eſt cerebrum. Ipſis ergo omnibus oblæſis facultatibus, neceſſariò & cerebrum oblæſum erit. Potiſſimùm autē in ipſius cerebri ventriculis præcipuis impedimentum erit, potiùs quàm in cerebri corpore, eò quòd ſubitanea eius eſt generatio. Eſt autem apoplexia ſymptoma pertinens ad actionem læſam omnium functionum, cùm ſenſus, motus, principéſque functiones non tantùm minuantur, ſed auferantur. Sequitur autem morbum in via, conſtipationem nimirum aut aſtrictionem aut obſtructionem ventriculorum cerebri.

Signa. In apoplexia non fortiſſima ſubitus fit in terram lapſus cum clamore: tantáque mox oritur ſpiritus difficultas, vt ſenſum quaſi effugiat, iaceatque vt ſuffocatus æger, pectore ita ſe habente, ac ſi vinculo ligatum attolli prohiberetur. Subitò quoq. animales actiones è medio tolluntur, fitque motus ac ſenſus priuatio, ita vt etiā rectrix anima quaſi extincta videatur: dormiētium inſtar eorum oculi occluduntur, ſoláque reſpiratione à mortuis diſſident; quæ mox etiam admodum fit difficilis, vti diximus. Capitis dolor ſubitò adueniens, vertigo, extremarum partium totiúſque corporis frigus apoplexiam ſępe pręcedunt; validiſſima tamen apoplexia ſubitò inuadit, nullis præcurrentibus ſignis prædictis.

Cavsa. Frequentiſſimè à pituita lenta, craſſa, frigidáque excitatur apoplexia; ab ea enim contingit cerebri ventriculos arteriáſque retis admirabilis, per quas ſpiritus ex corde in cerebri ventriculos influunt, impleri

ſternutatorius, cuius portio calamo ſuffletur in nares.

℞ nucis muſcatæ, radicum acori, pæoniæ, zinziberis condîti ana ʒ iiij. ſinapi candidi, pyrethri ana ʒ j. ß. vuarum paſſarum, maſtiches ana ʒ j. fiant *Paſtilli maſticatorii.*

℞ corticum radicum ſambuci ℥ j. pyrethri, galangæ ana ʒ ß. foliorum betonicæ, origani, meliſſophylli ana m. j. glycyrrhizæ raſæ ʒ iiij. ſeminum aniſi ʒ iij. cubebarum ʒ j. ß. vuarum paſſarum enucleatarum m. j. coquantur ad ℔. j. ß. in ſufficienti quantitate aquæ. colaturæ adde oxymellis ſquillitici ℥ iiij. fiat *Gargariſmus.*

℞ conſeruæ roriſmarini, bugloſſæ ana ℥ j. diamuſci dulcis ʒ ij. theriacæ veteris, mithridati optimi ana ʒ j. ß. ſeminum pæoniæ & radicum ana ʒ ij. herbæ paralyſis, rhabarbari ana ʒ j. pyrethri, ſeminis ſanctonici ana ℈ ij. ß. ſaluiæ ℈ ij. viſci quercini ʒ j. oſſis caluariæ ℈ ij. corticum citri conditorum ʒ ij. ß. ſyrupi de hyſſopo q. ſ. fiat *Mixtura*; poſtquam purgatus erit, detur ʒ j. quatuor horis ante prandium, ſuperbibat aliquantulum poſt hauſtum decocti hyſſopi.

℞ ſp. diamuſci dulcis ʒ ß. nucis muſcatæ, myrrhæ ana ℈ ß. granorum pæoniæ ℈ ij. pulueris cranii humani vſti, raſuræ eboris, cornu ceruini ana ℈ j. ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua roriſmarini & hyſſopi q. ſ. fiat arte *Electuarium in Tabulis.* capiat morſellum vnum aliquando.

℞ pul. cranii humani vſti, pulueris radicum & ſeminum pæoniæ ana ʒ j. ß. caſtorei, opopanacis, mithridati optimi ana ʒ ij. fiat *Electuar.* cum ſyrupo facto cum decocto ſaluiæ, pæoniæ, roriſmarini, betonicæ, ſquinanthi.

℞ aſſæ fœtidæ, caſtorei ana ℈ ij. ſeminum & radicum pæoniæ ana ʒ j. nucis muſcatæ ℈ ij. diagalangæ ʒ ij. cum iam dicto ſyrupo fiant *Pillulæ*; detur ℈ ß. tempore ſomni.

℞ radicum ireos, pæoniæ, cyperi ana ℥ ß. ſeminum pæonię, caluariæ humanę ana ʒ ij. macis, nucis muſcatæ ana ʒ j. ß florum camomillę m. ß. fiat *Cucupha.*

℞ viſci quercini, radicis & ſeminis pæonię ana ʒ j. ß. nucis muſcatę ʒ j. ſeminum aniſi ʒ j. ß. ſacchari bugloſſati dragmas ſeptem; fiant *Pillulæ*; doſis ʒ j.

APPEN-

APPENDIX
ad prædicta pro curatione Epilepsiae inſeruiens.

Abſtineat à rebus vaporoſis, & ab iis quæ morbum hunc à proprietate prouocare ſolent, vti eſt apium vulgi, caro caprina, lactuca, portulaca, omniaq; refrigerantia. Tempore intermiſſionis in maioribus natu clyſterio materiæ communes educantur; hinc ſi plethoricum ſit corpus, venæ ſectio fiat. Demum humores peccantes conuenientibus medicamentis naturæ obedientes reddantur, hinc è corpore perturbentur, idq; fiat ſemel ſingulis ſeptimanis. Humores poſtea ad cerebrum ruentes, auertantur frictionibus, clyſteribus paulo fortioribus. Vinculis quoque vaporibus venenoſis præcludatur via, ſi ab extrema aliqua parte aſcendere videantur, & ad cerebrum repere. Vincula autem parum ſupra locum vnde vapores eleuantur, applicabimus. Demum quæ caput vniuerſumq; corpus corroborare poſſunt imperabimus. Quæ omnia nunc, anteaq; dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Prædictis autem ſi parum profecerimus, cauterium actuale aut eius loco potentiale profundum excitabimus, ex cantharidibus, fermento acetoque in commiſſura coronali ſi à cerebro huiuſmodi venenati vapores profundantur. In pueris autem fiet maximo cum commodo in poſteriori parte capitis; veſiculæ autem acu pungantur; fluereque per 60 dies permittantur. Trepano quoque abſque detrimento in eundem finem cranium aperiri poterit, vt vapores ſcilicet atri exhalari, materiaque à qua illi eleuantur, poſsit conſumi. Prædicta cauteria locum etiam habebunt in partibus ſubiectis, à quibus huiuſmodi vapores aſcendunt. Tempore autem paroxyſmi, ſi diu perſeueret, vt citiùs finiatur, vocetur ſonora voce, nares conſtringantur, digiti contorqueantur, ſternutamenta prouocentur, fiant ligaturæ frictionesque partim dolorificæ, dentes diducantur mediante baculo; lingua faucesq; fricentur: linguæ extremitati linteolum adaptetur, intingaturq; in ſucco rutæ in quo theriaca ſit diſſoluta. Ruta quoque confricetur, caſtoreoq;, necnon ſeminibus pæoniæ commiſceatur, naribusq; indatur; plurimum enim abbreuiabis acceſsionem. Si per conſenſum oris ventriculi fiat; vomitus excitetur, deinde cum hiera purgetur; hinc vnguenta, emplaſtra, aliaq; ſtomachum confortantia præſcribantur medicamenta.

Methodus

pedumque digitis. Nonnullis tamen ita arctè ex hac cauſa contrahuntur crura, brachiaque, & ſubinde etiam manus, vt vix magnis viribus ab aſtantibus exporrigi poſsint, priuſquam acceſſio finiatur.

PARS AFFECTA. Aliquando afficitur hîc cerebrum primariò, tuncque concurrit conuulſio faciei cum toto corpore, nullaq. affectio præcedit. Sæpiùs verò accidit conuulſio muſculis determinatę partis, vnde partes affectæ muſculum affectum oſtendũt; ſemper enim affectio referri debet ad muſculum aut neruum qui author eſt iſtius motus qui iam læſus eſt in parte aliqua. Muſculus enim eſt proprium motionis inſtrumentum: qui ſi pręter voluntatem ad ſuũ principium contrahatur, læſus meritò dicitur; vt in oculi ſpaſmo, qui ſtrabiſmus dicitur, muſculi ipſum mouentes conuelluntur: ſicq. de cæteris partibus; in omnibus enim huiuſmodi malis ſemper muſculus vnus, aliquando etiam plures ad ſua ipſorum principia contrahuntur, partemq. cui inſeruntur ſecum adducunt, motuq. priuant, ita vt aut recta videatur, aut inflexa aut contorta. Si labra conuellantur, muſculus latus affectus eſt, ex quo labiorum muſculi oriuntur. Idem de aliis corporis partibus dicendum.

SIGNA. In omni neruorum diſtentione dolor plerumque concurrit vehementiſſimus, qui vires immodicè conſumere poteſt, ſi perſiſtat. Pars affecta ſic verſus ſuam originem attrahitur, mediantibus neruis muſculiſque (idque præter voluntatem) vt ad priſtinum habitum reduci non poſſit. Dum autem partes omnes capiti ſubiectæ conuelluntur, contingit præter dicta, corpus aut nullo modo inflecti poſſe, aut in priora ita incuruari, vt mentum iungatur pectori; aut in poſteriora ita detorqueri, vt caput ſcapulis quaſi committatur. Facies rubore perfunditur, doloreque moleſtatur. Ex oculis lacrymæ fluunt, qui etiam diſtorquentur. os ipſum vix aperiri poteſt. Dorſum, maxillæ, manus atq. crura rigent. Hinc vbi malum incrementum ſumit, dolorum magnitudine ita excarnificatur æger, vt è lecto exiliat, pollicem pugno concludens; clamoribus vociferatur, quaſique mente ſit captus magnas profundit nugas; tandem etiam potum aliquando per nares reiicit.

CAVSA.

Digitized by Google

CAVSA efficiens eſt aut repletio aut inanitio. Repletio autem fit vel à ſanguine: tuncq. accidit conuulſio repentè etiam in corpore ſano; præceſſit vita otioſa, crapula, temulentia. Fit etiam ſimili ratione ab humore pituitoſo, qui ſe vti ſanguis in neruorum muſculorumq. ſubſtantiam inſinuat: ſic enim contingit ipſos aliquando intumeſcere & dilatari ſecundum profunditatem atque latitudinem, & ſecundum longitudinem neceſſariò contrahuntur, ſicque ſpaſmum efficiunt. Dum verò pituitoſus humor ſolidam ſubſtantiam ita penetrat vt non intumeſcat membrum, ſed potiùs relaxetur ob madorē; tunc paralyſis, vt antè diximus, fit. Diuerſa itaque ratione & ſpaſmum & paralyſim humor pituitoſus efficere poteſt. Fit etiam ab apoſtemate, necnon ex ſuppreſſione alicuius vacuationis conſuetæ. Aliquando etiam à vaporibus fit craſſis, tuncque vt ſubitò oritur, ſic facilè etiam deſinit. Inanitio quoque ſeu ſiccitas nerui, frequenter ſpaſmi cauſa eſt, tuncque longiori gignitur tempore; præceſſitque labor vel vigilia immodica, febris ardens, fames, ſolicitudo, ſudor immodicus, vomitus, alui deiectio, ſanguinis immodicum profluuium, nimius coitus, inflammatio ardorq. magnus partium neruoſarum. Ex iſtis enim cauſis contingit corpus ſubinde, & etiam ipſos neruos ita exiccari, proprio neruorum humido radicali exhauſto, vt propterea haud ſecus atque coria iuxta ignem poſita ſicceſcant, ac in ſe contrahantur.

PROGNOSTICA. Conuulſio ex vulnere, vti ex elleboro, lethalis eſt. Inſanabile quoque malum ferè eſt ſi ex inanitione fiat: imò omnium peſſima eſt conuulſio talis: ſolumque laborabimus ne fiat, cauſam auferendo. Difficulter quoque curabitur, ſi febris ardentis occaſione enata ſit: vnde febrem conuulſioni ſuperuenire melius eſt, quàm febri conuulſionem; qui enim à conuulſione vel neruorum diſtentione tenetur, febre ſuperueniente liberatur. Quicumque tetano corripiuntur, in quatuor diebus pereunt; ſi verò hos euaſerint, ſani fiunt. Sæpe nimiis doloribus excarnificatus æger, furibundo ſimilis redditur: ſi tunc etiam vocis vſum amittat, viribusque deſtituatur, ſudoribusque diſſoluatur, potumque per nares reiiciat, mortiferum eſt.

Methodus

Digitized by Google

Methodus pro curatione SPASMI INSERVIENS.

Perſicitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit calidus & ſiccus.

Cibus. Conuenit cremor ptiſanæ, ouum ſorbile, caro caponum, gallinarum, pullorum; aſſæ autem potiùs ſint quàm elixæ. Inter olera; maiorana, ſaluia, ſerpillum, hyſſopus. Inter fructus conueniunt amygdala, vuæ paſſæ.

Potus. A vini potu in principio mali abſtineat; cuius loco bibat aquam mulſam, in qua nonnihil ſaluiæ aut cinnamomi decoctum ſit.

Motus vitandus, quieſque imperanda. frictiones interim vertebrarum fiant atque colli.

Somnus ſit mediocris.

Excrementa alui quotidie reſpondeant.

Animi perturbationes fugiendæ.

VACVANTIBVS.

Diaturbith cum rhabarbaro.

Hiera logodii, diaphœnicum.

Agaricus trochiſcatus.

Infuſum agarici.

Pillulæ cocciæ, fœtidæ, de ſagapeno, de opopanace. quibus caſtorei nonnihil addemus.

Venæ ſectio ipſius medianæ præſcribatur, ſi à ſanguine conuulſio fiat, ſatisque tunc liberè educat: partitis tamen id fiat vicibus, eò quòd vires ratione morbi hîc admodùm reſoluantur; feces alui tamen antè enemate leni emolliantur.

Præparantibus medicamentis vix vti conceditur, eò quòd peracutus ſit morbus, non dans inducias, cùm vires

breui temporis ſpatio omnino proſternantur, eaq. ratione medicamentis purgantibus clementioribus vtemur à principio, etiamſi materia non ſit concocta. Morbus autem periculum ſi non minetur, tunc vti licebit præparantibus medicamentis in paralyſi dictis.

AVERTENTIBVS.

Clyſteres ex decocto ſeminum fœniculi, aniſi, radicum pæoniæ, ſaluiæ, betonicæ, maioranæ, hyſſopi, pulegii, camomillæ, roriſmarini, oleo communi addito.

Sternutamentum cientia.

Naſalia.

Maſticatoria.

Gargariſmata.

Frictiones cum pannis calentibus plurimùm proſunt, & potiſſimùm ſi à flatibus fiat.

Cucurbitulæ cum ſcarificatione muſculorum principio aut medio, non fini, apponentur, purgato corpore, morboq. progreſſo, & cùm materia iam fluere deſierit.

Vniuerſum corpus hîc optimè purgandum erit, antequam ad præſentium vſum deueniamus.

MITIGANTIBVS *dolorem, qui plerumque intolerabilis eſt.*

Balneum ex decoctione ſeminum lini, fœnugræci, maluæ, althææ, camomillæ, ſaluiæ, betonicæ, ſtœchados, capitum veruecum aut vulpium, cui addetur olei vulpini bona quantitas; non diu tamen permittantur in balneo, eò quòd vires multùm reſoluat, & propterea redeuntibus doloribus balneum rurſus intret; aut ſi vires non admittant balneum, irrigationes fiant partium laborantium ex materia iam dicta.

Sacculus ſale torrefacto refertus, plurimùm, ſi neruis affectis apponatur, in doloris mitigatione valet.

Fotus fiat ceruicis partiumque vicinarum, cum lana in oleo emolliente tepido immerſa, aut camomelino, vt natiuus partis calor conſeruetur.

Veſica oleo tepente ex dimidio impleta, parti ſuperponetur; natiuum enim calorem conſeruat; ſimili enim calore natiuus noſter calor gaudet.

Oleum

Oleum liliorum, vulpinum, cyprinum.
Vnguentum ex oleo lumbricorum, ligni guaiaci, terebinthinæ, liliorum, camomillæ: medulla cruris vaccæ, axungia humana. Eo poſt exitum balnei vngetur tota ceruix & vertebræ dorſi. Si verò ab inanitione fiat poſt exitum balnei dulcis aquæ atque tepidæ, vngentur dictæ partes oleo roſaceo, violaceo, ne humiditas balneo acquiſita exſpiret.
Cataplaſma ex lumbricis terreſtribus, oleo vulpino.

Cùm ſæpè dolor intolerabilis in hoc malo concurrat, ſtatim confugiendum erit ad præſentium medicamentorum vſum, quæ emollire poſſunt vehementem neruorum contractionem. Nulla autem ratione admittemus ea quæ aſtringere poſſunt, ſiue linimenta fuerint, cùm morbus ex iis incrementū potiùs ſumat quàm leuamen.

CORROBORANTIBVS, *reliquiaſq; digerentibus.*

Theriaca, confectio anacardina.
Mithridatum ſemel in ſeptimana.
Conſerua magna noſtræ deſcriptionis nobile eſt in omnibus ſpaſmi ſpeciebus medicamentum.
Diacorum, diamuſcum dulce.
Acorus conditus. Caſtoreum cum mulſa præſtans eſt hîc quoque medicamentum.
Opopanax.
Syrupus de calamintha.
Aqua cardui benedicti data in potu plurimum iuuat.
Vnguentum ex oleo vulpino, liliorū, bdellio, adipe gallinæ, axungia humana, anſeris, pinguedine catuli, oleo philoſophorum, de euphorbio, de piperibus.
Catuli viui per medium ſecti, vel
Pulmones è viuis animalibus exempti, parti diſtentæ circumponantur quamdiu calebunt poſt vnctiones prædictas; maximo enim id fiet cum commodo.
Pelles felium, vulpium, veruecum, luporum, quibus partes conuulſæ veſtiri debent mox ab vnctione conuenienti: quæ poſtquam refrixerint, iterum in oleo calente immergendæ ſunt vt recaleſcant, iterumque ſuperponi poſſint.

Digitized by Google

Vnguentum ex oleo terebinthino, amygdalino, liliorum, de caſtoreo, guaiaci.

Succus malorum ſilueſtrium, locis affectis accommodatus debitè.

Suffitus ſub papilione fiant ex decocto materiarum pro clyſteri inſeruientium, ignitique lapides coctiles iniiciantur in cacabum ſub papilione ita compoſitum, vt calor vaporque non exſpirent.

Balnea naturalia, ſulfurea, ſalſa aut aluminoſa. hiſce ſi deſtituamur, arte fiant ex ſulfure, ſale, alumine; aut ex ſaluia, betonica, malua, hypericone, foliis lauri, abſinthio, ruta, abrotano, maiorana, pulegio, meliloto, camomilla, radicibus liliorum, ireos, ſemine lini, fœnugræci. Plurimùm ſæpe profuere huiuſmodi balnea poſt diligentem corporis purgationem, cùm ab omnibus partibus æqualiter reliquias reſoluant: bis térve autem in die illis vtetur.

Cucurbitulę conuenient tandem cum ſcarificatione collo occipitiq. applicatæ; à quibus abſtinendum quamdiu cacochymia corporiſque plenitudo affuerit; periculum enim eſt ne maior excrementorum copia in partem diſtentam illabatur.

THEORICA ET EMPIRICA

medicamenta nobilia in SPASMO, *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO SPASMI.

℞ radicum liliorum alborum ℥ j. ariſtolochiæ rotundæ ʒ iij. foliorum ſaluiæ, betonicæ ana m. j. ß. florum cardui benedicti, camomillæ, mercurialis, centaurei minoris ana m. j. furfuris m. ij. agarici albi & leuis ℥ ß. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ addantur ſp. hierę picræ ſimplicis ʒ j. ß. benedictæ laxatiuæ ʒ j. mellis roſati ℥ j. olei liliorum alborum ℥ iij. ſalis parum; fiat *Clyſtere*. Omnium primò tamen ex decocto hordei, liliorum, foliorum maluæ, althææ, ſeminum lini, fœnugręci, oleo liliaceo, communi; fiat *Enema* emolliens.

℞ ſyrupi

℞ ſyrupi de calamintha ℥ ij. oxymellis ſquilliticі, ſyrupi de hyſſopo, ſtœchade ana ℥ ß. aquarum cardui benedicti ℥ vj. decoctionis cicerum, betonicæ, cardui benedicti lᵗ. ß. fiat *Iuleb.*

℞ florum anthos, ſtœchados, foliorum ſaluiæ, betonicæ, origani ana m. j. hyſſopi m. j. ß. fiat decoctio in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem; colatura iterum coquatur cum mellis ſufficienti quantitate ad ſyrupi cõſiſtentiam: detur ℥ j. ß. cum decocti foliorum ſaluiæ, betonicæ, cardui benedicti ℥ iij.

℞ caſſiæ recenter extractæ ℥ j. terebinthinæ ℥ ß. nucis muſcatæ ℈ j. fiat *Bolus.*

℞ theriacæ veteris ʒ j. caſtorei ℈ j. ß. olei amygdalarum dulcium, liliorum alborum ana ℥ j. miſceantur; fiat *Hauſtus*: detur tempore matutino.

℞ conſeruæ acori ℥ iij. granorum iuniperi ʒ j. ß. caſtorei, aſſæ fœtidæ ana ℈ j. ß. ſyrupi de calamintha, ſtœchados ana q. ſ. fiat *Electuarium.*

℞ conſeruæ anthos, betonicæ ʒ vj. confectionis anacardinæ ʒ ij: diamuſci dulcis ʒ iij. mithridati optimi ʒ j. ß. caſtorei ℈ ij. ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiat *Mixtura.*

℞ nucis muſcatæ, maceris ana ʒ j. pyrethri, ſeminum ſtaphiſagriæ ana ʒ j. ß. maſtiches ʒ ij. acori condîti, zinziberis condîti ana ℈ ij. ß. ſucci betæ q. ſ. fiant *Paſtilli manſiles.*

℞ betonicæ ℥ j. ſeminis naſturtii, erucæ ana ʒ ij. ſeminis raphani ʒ j. ß. coquantur ad tertias; decocti colati ſumantur ℥ v. oxymellis ſquilliticі, olei liliorum alborum ana ℥ j. ß. miſceantur; fiat *Potus* vomitum prouocans: detur à comeſtione.

℞ foliorum ſaluiæ, rutæ ana m. iij. ſeminum fœnugræci lᵗ. ß. olei communis & aquæ q. ſ. fiat *Fomentatio.*

℞ radicum maluæ, liliorum, narciſſi ana ℥ vj. foliorum ſaluiæ m. iij. abſinthii, origani ana m. ij. florum camomillæ, meliloti, ſtœchados ana m. ij. ß. ſem. lini, fœnugręci ana lᵗ. j. coquâtur in aqua q. ſ. pro balneo in mali principio; demùm addatur olei liliorum aut communis lᵗ. j. Eo ter aut quater in die vtatur. Cum prædictis quoque magno cum commodo vulpes coqui poterit.

℞ olei nucis muſcatæ ʒ ij. terebinthinæ, liliorum

nardini ana ℥ ß. caſtorei, vermium terreſtrium, hypericonis ana ʒ ij. fiat *Vnguentum*.

℞ olei liliorum alborum, terebinthinæ ana ℥ j. ß. irini ʒ iij. axungiæ vulpis, humanæ, vnguenti Agrippæ ana ℥ ß. fiat *Linimentum*; eo molliter poſterior pars capitis, nucha nimirum, ac tota ſpina dorſi, parsque ſpaſmatica inungenda erit atque fouenda, lanâque iis immerſâ erit contegenda.

℞ florum roriſmarini, ſtœchados, ſerpilli, ſampſuchi, hyſſopi ana m. j. maceris, cinnamomi, nucis muſcatæ, caryophyllorum ana ʒ ß. caſtorei ℈ j. coquantur in oleo liliorum, irino; fiat *Vnguentum*, quo vtetur à balneo; hinc lana ſuccida inuoluantur partes vnctæ.

℞ ſalis torrefacti adhuc calentis, furfuris frixi, florum camomillæ ana m. j. ſeminum lini ʒ iij. miſceantur, fiat *Sacculus*.

℞ artemiſiæ, rutæ, camomillæ ana m. ß. nucis muſcatæ, granorum iuniperi ana ℈ ij. coquantur in oleo communi q. ſ. addendo farinam ſeminum lini, fœnigræci ana ℥ ij. hordei ℥ j. galbani ʒ ij. mellis, terebinthinæ ana q. ſ. fiat *Cataplaſma*.

Ab inanitione ſi fiat: ℞ conſeruæ bugloſſæ, violarum ana ℥ j. manus Chriſti ℥ ß. diamargariti frigidi ʒ v. nucleorum pini ℥ ß. ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiat *Electuarium* molle. Clyſtere fiat ex decocto caponis, foliorum violarum, maluæ, hordei, capitum agnorum, veruecum; addanturque olei violarum vnciæ tres.

℞ foliorum maluæ m. iiij. capita quatuor aut quinque veruecum, coquantur aliquandiu in ſufficienti quantitate aquæ, addendo lactis recenter mulcti ℔. vij. butyri non ſaliti ℔. ij. fiat *Balneum*.

℞ olei violacei ℥ iij. liliorum ℥ ij. amygdalorum dulcium, maſtichini, roſacei ana ℥ j. Spinalis medulla eo inungatur vnguento atque locus affectus. Aut totum corpus inungi eo poterit poſt exitum balnei: poſtquam autem vnctæ fuerint partes, pelle vulpina veſtientur.

APPEN-

APPENDIX
ad prædicta pro curatione SPASMI inſeruiens.

A repletione frigidorum potiſsimùm humorum dum fit ſpaſmus, primò clyſterio aluum ſoluemus: deinde clementioribus medicamentis humores præparabimus, modò malum indutias admittat. Hos demum euacuabimus; hinc quæ auertere, necnon euacuare è parte affecta humores poſſunt, præſcribantur; vti ſunt frictiones, ligaturæ, cucurbitulæ, ſternutatoria medicamenta, gargariſmata, clyſteres, apophlegmatiſmi. Poſtremò quæ reliquias diſſoluere, parteſq; neruoſas corroborare poſſunt, ex vſu erunt; ſiue intrò ſumantur, ſiue extrinſecus adhibeantur. Quæ omnia nunc anteaq; dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione accommodentur. Obſeruandum autem eſt in hoc malo, vt vnguenta, emplaſtra, cataplaſmata, aliaq; quæ extrinſecus admouentur, in principio ſint moderatè calida; hincq; paulatim calidiora admittentur, vt eſt caſtorium. Prætcrea vnà quoque emolliant, digerant, reſoluant oportet. A flatibus ſi fiat, cum pannis calentibus partes fricentur placidè. Si fiat à venenoſorum animalium morſibus conuulſio, contundatur ſcabioſa, cui theriacæ aliquid cum oui vitello permiſceatur, partique affectæ ſuperponatur. A puncturæ verò nerui ſi fiat, cùm plerumque dolor validiſsimus concurrat, oleo roſato aliquid terebinthinæ permiſceatur, neruoq; læſo accommodetur; dolorem enim mirè compeſcit. Aut in oleo terebinthinæ aut lumbricorum terræ lumbrici incoquantur, ex quibus tam fotus, quàm cataplaſma fiet efficaciſsimum.

Methodus pro cognitione APOPLEXIAE INSERVIENS.

APOPLEXIA eſt totius corporis, ſenſus & motus priuatio, cum principis animæ functionum noxa. Nomen habet inditũ à maximo ſymptomate quod in hoc malo accidit. Morbus attonitus vocari poteſt, eò quòd vnà cum corpore etiam mens ſtupeat: periculoſiſſimúmque eſt malum, à quo perpauci liberantur; aut etiam ſi ſuperuiuant, in paralyſim tamen frequenter tranſeunt, tuncque mens ipſa reſtituitur homini. Affectionis autem ſeu periculi magnitudinẽ metiemur commodiſſimè ex anhelitus magnitudine. anhelitus enim inter omnes animales functiones maximè neceſſarius eſt; vita equidem aufertur, vbi ille omnino ablatus fuerit: in apoplexia enim & in omnibus aliis ſimilibus affectibus licet ſenſus motusque auferatur, ſola tamen reſpiratio ſeruatur, cõtingitq́ apoplecticos mori, eò quòd reſpirare non poſſint. Periculoſiſſimam itaque dicimus eſſe apoplexiam, maximamq́ue in cerebro eſſe noxam, cùm ægrum ſpirare non percipimus; omnino enim aliquando mortuo eſt apoplecticus ſimilis, tuncq. an adhuc viuat ſignis à reſpiratione ſumptis eſt perquirendum; quod fieri commodè poterit, ſi vaſculum aliquod aqua impleatur, pectoriq́ue ſuperponatur; ex motu equidem aquæ certum vitæ erit indicium, cùm hominem adhuc reſpirare nobis ſignificare poſſit; reſpiratio enim à vita ſeparari non poteſt, quemadmodum nec vita à reſpiratione. Idem lana molliter carpta, aut ſpeculo terſo, aut candela cerea ardente addiſci poterit, ſi ori admoueantur; ſi enim viuat, continget flammam nonnihil moueri, ſpeculumq́ue caligine obduci. Dum autem ſpiritus omnino intermittitur, aut cùm eos ſpirare percipimus magna interim violentia, illos magno morbo & graui, fortique apoplexia laborare dicimus. Qui autem ſpiritum ducunt, prioribus minùs violenter, etiamſi inæqualiter inordinateque id fiat, non ita fortiter tamen laborant,

Digitized by Google

laborant, mitiori'q. apoplexia affliguntur; atque in hac aliquando ſenſus eſt, ſubinde etiam motus, ſed multùm ſtupidus, vt paralyſis alterius partis plerumque etiam relinquatur. Affine multùm hoc malum eſt cum præfocatione forti vteri, vti ex eius tractu facilè conſtat; differt tamen ab eo malo, eò quòd in apoplexia ſemper ferè ſpiritus difficulter trahitur, in vteri verò ſtrangulatu reſpiratio ſatis facilis liberáque ſit.

PARS AFFECTA. Cerebrum, quod eſt neruorum principium, in hoc malo oblæſum eſſe conſtat, eò quòd præter ſenſibiles & motrices animæ functiones, ipſæ etiam principes animæ facultates lędantur, quarum fons ac commune principium ipſum eſt cerebrum. Ipſis ergo omnibus oblæſis facultatibus, neceſſariò & cerebrum oblæſum erit. Potiſſimùm autē in ipſius cerebri ventriculis præcipuis impedimentum erit, potiùs quàm in cerebri corpore, eò quòd ſubitanea eius eſt generatio. Eſt autem apoplexia ſymptoma pertinens ad actionem læſam omnium functionum, cùm ſenſus, motus, principéſque functiones non tantùm minuantur, ſed auferantur. Sequitur autem morbum in via, conſtipationem nimirum aut aſtrictionem aut obſtructionem ventriculorum cerebri.

SIGNA. In apoplexia non fortiſſima ſubitus fit in terram lapſus cum clamore: tantáque mox oritur ſpiritus difficultas, vt ſenſum quaſi effugiat, iaceátque vt ſuffocatus æger, pectore ita ſe habente, ac ſi vinculo ligatum attolli prohiberetur. Subitò quoq. animales actiones è medio tolluntur, fitque motus ac ſenſus priuatio, ita vt etiā rectrix anima quaſi extincta videatur: dormiētium inſtar eorum oculi occluduntur, ſoláque reſpiratione à mortuis diſſident; quæ mox etiam admodum fit difficilis, vti diximus. Capitis dolor ſubitò adueniens, vertigo, extremarum partium totiúſque corporis frigus apoplexiam ſępe pręcedunt; validiſſima tamen apoplexia ſubitò inuadit, nullis præcurrentibus ſignis prædictis.

CAVSA. Frequentiſſimè à pituita lenta, craſſa, frigidáque excitatur apoplexia; ab ea enim contingit cerebri ventriculos arteriáſque retis admirabilis, per quas ſpiritus ex corde in cerebri ventriculos influunt, impleri

Digitized by Google

affatim, vnde ſpiritus ipſi, facultatesque animales etiam impediuntur ne in ſenſuum motuumque inſtrumenta diffundantur, vnde contingit ſenſu motuque hominem priuari. Ob ſimilem cauſam quoque malum iſtud à cruditatibus, crebrisque ebrietatibus, à vini generoſioris plurimo vſu, ab aëre ambiente admodùm frigido, à victus ratione quoque frigida excitatur. Rurſus caſus, capitisque ictus, humorum fluxus promouet ad ipſum cerebrum; qui ſi principaliores ventriculos cerebri impleant, apoplexiam excitant; contingit aliquando copiam prædictorum humorum eſſe minorem quàm vt fortem apoplexiam excitare poſſit. Concidunt quoque nonnulli apoplecticorum more ex obſtructione leui, quæ fit ſubinde à vaporibus craſſis, aut ab humoribus paucis impactis in cerebri ventriculis.

PROGNOSTICA. Apoplexiæ exponuntur crapulæ addicti, maximeq. ſenes, item qui frequenter graui ſopore tentantur, corporisque pigritia magna corripiuntur, ex quibus frequenter tenebræ oculis offunduntur, qui breuem anguſtamque habent ceruicem. Morbus attonitus ſi magnus fuerit, vix ſanatur, vnde remedia non ſunt adhibenda, cùm ſuapte natura exitialis ſit: debilis autem difficulter ſanatur. Quamuis autem perpauci ab hoc malo liberantur, ii tamen qui periculum mortis effugiunt, in diuturnum plerumque morbum incidunt, paralyſim nimirum aliquarum partium, ſubinde etiam totius corporis; aut memoriæ iacturam faciunt: ſenes autem potiſſimùm ſi temperamento pituitoſiores, modoque ſimili victus ratione vſi fuerint, huic morbo maximè obnoxii ſunt, pauciſſimiq. euadunt, propter morbi magnitudinem ætatisque grauamen. Dum hieme perfrigidi venti ſpirant, denſæque nebulæ cælum obſident, hic morbus potiſſimùm inſultare ſolet. Fortiter ſternutamentum prouocantibus ſi æger non ſternutet, neque impreſſionem ſentiat, mortale.

Methodus

Digitized by Google

Methodus pro curatione APOPLEXIÆ DEBILIS INSERVIENS.

Perficitur antē ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit calidus.

Cibus, vbi malum remiſerit nonnihil, conuenit paucus: ſit calidus, concoctu facilis, & qui facilè quoque diſtribuatur: vti ſunt pulli, gallinæ, capi. Poterunt alimenta condiri cum ſaluia, thymo, hyſſopo, roremarino, maiorana.

Potus, aqua mulſa. A vino abſtineat.

Exercitii loco frictiones validæ, extremarumq. partium ligaturæ fiant, cucurbitulæque humeris affigantur: commodè quoque penſili lecto geſtabuntur, aut curriculo vehentur: balneum quoque poſt duas aut tres ſeptimanas conuenit.

VACVANTIBVS.

Electuarium Indum maius, diaphœnicum.

Trochiſci de agarico, alhandal.

Pillulæ fœtidæ, cocciæ, de fumo terræ, Arabicæ, de lapide lazuli, de euphorbio.

Hiera diacolocynthidos, picra, logodii, pacchii.

Vomitoriis medicamentis in morbi progreſſu vtetur commodiùs quam in principio. Clyſteria.

Venæ ſectio fiat in corpore plethorico, cùm meliùs nonnihil ſpirabit, & poſtquam clyſteri aluus ſoluta fuerit, ipſius cephalicæ in vtroque brachio: non vnica autem vice, ſed ſenſim educatur ſanguis; repetendo venæ ſectionem, ſi prima vice non ſatis euacuaueris.

Si paululum ad ſe redeat æger, & loqui incipiat, viresque recolligat, iſtis purgantibus vtemur medicamentis. A mitioribus autem clyſteribus primùm auſpicabimur. Præparantibus autem medicamentis hìc non vtemur, eò quòd morbus non dat inducias: verſus declinationem tamen præſcribi poterunt.

Clyſtere

AVERTENTIBVS.

Clyſtere ex betonica, ſaluia, roremarino, ſtœchade, hyſſopo, foliis lauri, maioranæ, ruta, centaurea minori, pulegio, ſeminibus fœniculi, aniſi, colocynthide, hiera diacolocynthidos, hiera picra, logodii, polypodio, ſena, ſale, oleo rutaceo, laurino, camomelino.

Venæ ſectio.

Suppoſitorio aluus ſubducatur interea temporis quo clyſtere paratur, quo etiam vtetur ſi clyſtere non reiiciatur, ex hiera Galeni, logodii, agarico, elleboro.

Ligaturæ dolorificæ arctiſſimæque fiant partium extremarum, vt facultas conſopita excitetur, vtque horum dolorum vehementia natura irritata expellantur ea quæ parant obſtructionem in cerebro.

Frictiones duræ multæque cum linteolo aſperiori, necnon corporis agitationes concuſſionésque fiant validæ circa collum, vbi arteriarum venarúmque congeries eſt. Vniuerſum etiam agitabitur corpus, cùm aliqui ſubinde concidant apoplecticorum more, propter obſtructiones leues; túncque ſperandū eſt, quòd hę obſtructiones potiſſimùm leues, ex corporis ipſius agitationibus diſcutientur, naturaliſque vis excitabitur, ſanguis quoque atque humores fundentur, congelaríque prohibebuntur.

Pilorum vellicatio fiet tum barbæ tum pubis.

Cucurbitulæ quoque lumbis, ſcapulis, natibus, venis iugularibus, inferioribúsq. partibus, hypochondriis exceptis (ne muſculis abdominis impedimento ſimus, qui reſpirationi inſeruiunt) applicentur, aliquando leues, ſubinde etiam cum ſcarificatione, modò venæ ſectionem vires non patiantur, aut venæ ita lateant, vt adminiſtrari non poſſit. Maiori autem cum commodo iugularibus affigentur venis, eò quòd maioribus viribus auertant ibi hærentes, quàm aliis locis dictis ſi apponantur.

Sanguiſugæ dictis quoque locis, necnon hæmorrhoïdibus apponentur etiam cum ſcarificatione.

Errhina, gargariſmata.

Sternutamentum cientia ex caſtoreo, pipere, elleboro, euphorbio, quod potentiſſimè ſternutamentum mouet,

net, perque nares cerebrum purgat: non admittendum tamen antequam bene purgatum erit corpus.
Apophlegmatiſmus ex pipere, pyrethro, caſtoreo, per palatum materiam obſtruentem viſcoſam educit. Palatum autem, reliquasque oris partes internas digitis fricabimus pul. prædicto.
Sinapiſmus ex ſinapio, ficubus decoctis in aqua ad formam emplaſtri.

EXCITANTIBVS *cerebri vim ſopitam.*

Odoramentum ex galbano, caſtoreo, opopanace.
Vnguentum ex dictorum materia.
Sartago candens capiti à longè applicetur, priùs autem capilli abradãtur. calor enim ſic capiti conciliatur, humores craſſi imminuuntur, & in vapores vertuntur.
Sinapi comminutum ſalique permixtum, & in aqua vitæ maceratum, ori iniiciatur, naribusque illinatur.

CORROBORANTIBVS, *intemperiémque cerebri emendantibus.*

Aurea Alexandrina, anacardina confectio, theriaca, mithridatum, diamuſcum dulce.
Diacorum, diambra, acorus condîtus.
Conſerua betonicæ, maioranæ, acori, ſaluiæ.
Aqua vitæ, in qua prædictorum nonnulla macerari poterunt, aut nux muſcata, caſtoreum, radix acori, ſaluia, maſtix; aut propinentur cum aqua vitæ.
Caſtoreum magnarum eſt virium in hoc malo.
Irrigatio lotioque fiat capitis raſi ex oleo aut aqua, in qua decocta ſint flores ſtœchados, folia origani, lauri, roriſmarini, ſaluiæ, camomillæ, meliloti, pulegii, ſaturegiæ, nux muſcata, ruta.
Emplaſtrum veſicatorium rubificans ex oleo euphorbii, caſtorei, ſinapio, ſagapeno, euphorbio, caſtoreo.
Vnguentum cum oleo caſtorei, aqua vitæ.
Vnguentum ex oleo liliorum, irino, nardino, rutæ, ſpicæ, nuce muſcata, euphorbio, caſtoreo, pipere, ſinapio, pyrethro, aceto, cera; ſitque raſum caput.
Balneum tandem conuenit poſt tres ſeptimanas.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* APOPLEXIA, *cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO APOPLEXIAE.

℞ rad. angelicæ ʒ vj. ſaluiæ, rutæ, mercurialis, betonicæ, hyſſopi ana m. j. flor. ſtœchados, centaurei min. ana p j. ſeminum aniſi, vrticæ, cumini, fœniculi, lauri ana ʒ iiij. agarici albi & leuis ℥ ß. colocynth. ʒ ij. ß. fiat decoctio in ſ. q. aquæ ad ℔. j. ß. colaturæ addatur hiera logodii, diacolocynthid. ana ʒ j. ß. benedictæ laxatiuæ, diaturbith cum rhab. ana ʒ iiij. opopanacis ʒ ij. mellis roſati ℥ ij. olei de caſtoreo, laurini ana ℥ j. ß. ſalis ʒ ij. ß. fiat *Enema;* quo paulatim per interualla vacuabimus humores è toto corpore, donec pharmacum ſolutiuum per os ſumere poterit. Hoc autem clyſterio vti poterimus, ſi ſummum impendére periculum videatur; alioqui præſtat prima vice omittere colocynthidem, necnon hieram diacolocynthid. Tertia verò vice aſſignatum iniicietur enema: poſtquam equidem prima corporis regio inanita fuerit ex parte, tunc attrahere licebit à partibus ſuperioribus validioribus medicamentis. bis autem iniici licebit lene clyſtere, vt fiat euácuatio auerſicq́.

℞ nucis muſcatæ ʒ j. ellebori albi, pyrethri, caſtorei ana ℈ ß. nigellæ, piperis albi ana ʒ j. fiat *Puluis ſternutatorius.* inſuffletur in nares pauxillum eius calamo.

℞ oxymellis ſquillitici, decoctionis raphani ana ℥ iij. olei liliorum ℥ ij. fiat *Vomitorium medicamentum.* aut ſic:

℞ radicum aſari ℥ j. ß. radicum raphani ℥ j. coquantur in aqua communi q. ſ. ad medietatis conſumptionē; huius colaturæ ℥ vj. addantur oxymellis ſquillitici ℥ ij. ß. olei liliorum alborū ℥ ij. fiat *Vomitorium medicamentum.*

℞ mithridati ʒ ij. theriacæ antiquæ, confectionis anacardinæ ana ʒ j. ß. caſtorei ℈ ß. aquæ vitæ in qua infuſa fuit nux muſcata, ſaluia ℥ j. oxymellis ſquillitici ℥ ij. aut decocti nucis muſcatæ, acori ℥ ij. fiat *Hauſtus.*

℞ hieræ logod hieræ diacolocynth. ana ʒ j. caſtorei ℈ ß. theriacæ

℈ ß. theriacæ vet. ℈ ij. decocti ſaluiæ, roriſm. calendulæ, beton. centaurei min. q. ſ. fiat *Potus*. detur poſtquam clyſterio leuatus erit; ſyphone autem poterit dimitti in gulam. Si clyſtere non reddatur tempore expectato;

℞ hieræ logodii ʒ j. colocynthidos ʒ ß. ſalis gemmæ, caſtorei ana ʒ j. mellis cocti & concreti q. ſ. fiat *Suppoſitorium* longum; filoque alligatum immittatur. aut,

℞ ellebori nigri, hieræ diacolocynth. ana ℈ j. ß. ſalis comm. ℈ ß. mellis cocti & concreti q. ſ. fiat *Suppoſ.*

℞ mithridati, theriacæ magnæ ana ℈ ij. hieræ diacoloc. ʒ ij. caſtorei ʒ j. vini generoſi ℥ iiij. fiat *Potus*.

℞ pillularum de agarico Meſuæ, de euphorbio ana ℈ j. cochiarum ℈ j. ß. caſtorei ℈ j. diagrid. gr. iij. decocti ſaluiæ, nucis muſcatæ, betonicæ, angelicæ ℥ iij. aquæ vitæ ℥ j. fiat *Hauſtus*.

℞ pillularum fœtid. cochiarum, aurearum ana ℈ j. diagred. gr. v. caſtorei ℈ j. fiant *Pillulæ*, quæ dum deglutire poteſt imperabuntur, alioqui prædicto modo ſoluantur.

℞ hyſſopi, ſaluiæ ana m. j. ß. florum roriſmarini m. iij. nucis muſcatæ ʒ j. ß. in aquæ vitæ P. ß. maceretur viginti quatuor horis aqua calente; hinc coletur, abiectiſq. prioribus noua imponantur, dictoque modo aqua calente macerentur, idque aliquoties repetatur, fiatque *Potus* præſtans atque generoſus.

℞ conſeruæ betonicæ, maioranæ, acori ana ℥ j. confectionis anacardinæ ʒ vj. diamuſci dulcis, diambræ ana ʒ ij. ß. mithridati electiſſimi, theriacæ veteris ana ʒ iij. ß. nucis muſcatæ, zinziberis ana ʒ j. ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiat *Conditum* in forma opiati; poſt horam ſi bibat hauſtum decocti hyſſopi, multùm proderit.

℞ foliorum lauri, hyſſopi, ſaluiæ, betonicæ, roriſmarini ana m. ij. florum camomillæ, meliloti, ſtœchados, betonicæ, calaminthæ, maioranæ ana m. j. coquantur in æquali quantitate aquæ & vini ad tertiæ partis conſumptionem; fiat *Embrocha*; qua caput irroretur atque madefiat mediante ſpongia, ab alto decidente liquore.

℞ rad. liliorum alborum ℥ ij. florum camomillæ, meliloti ana m. j. ß. folior. maioranæ, pulegii, meliſ. rutæ, origani ana m. j. ſem. aniſi ℥ j. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumpt. fiat *Fomentatio* pro capite.

Prædictis

Prædictis ſi addatur olei rutacei ℥ j. olei liliorum alborum q. ſ. poterit fieri *Cataplaſma* quod capiti accommodabitur.

℞ olei nardini, petrolei ana ℥ j. caſtorei ʒ ij. euphorbii ʒ ß. fiat *Vnguentum*, quo caput abraſum vngatur.

℞ olei lateritii, de caſtoreo, laurini, iuniperi ana ℥ ß. in his diſſoluatur euphorbii ℈ ß. ceræ & aceti parum; fiat *Vnguentum* molle, pro capite ſpinalique medulla, eiusq. potiſſimùm principio. Interiora verò narium vngantur oleo nardino rutaceoque; in quibus aliquid caſtorei nucisque muſcatæ diſſolutum ſit.

℞ olei nucis muſcatæ, nardini ana ℥ ij. rutacei ℥ j. de caſtoreo ʒ vj. fiat *Linimentum* molle cum pauca cera, quo tota ſpina dorſi inungatur, incipiendo ab eius principio. hinc inſpergatur puluis ex radice pyrethri, ſeminibus ſinapi, ſtaphiſagriæ, euphorbii, caſtorei. os aperiatur, & palatum linguaque confricetur cum mithridato, confectione anacardina, theriaca veteri: aut confectionis anacardinæ ℥ j. ß. in ore ponatur ægroti.

℞ olei liliorum alborum ℥ ij. caſtorei ʒ ß. euphorbii ℈ ij. olei nardini ʒ iij. fiat *Vnguentum* pro capite ſpinaque dorſi; quo vtemur ſi prioribus lenioribus parum profecerimus.

℞ olei maſtichini, nucis muſcatæ, abſinthii ana ʒ vj. menthæ ℥ ß. macis, nucis muſcatæ, cinnamomi ana ℈ j. fiat *Vnguentum* pro ſtomacho. Cauterium potentiale commiſſuræ coronali applicetur, veſiculæ acu perforentur, granumque ciceris ſic paulatim imprimatur, vt veſtigium eius relinquatur aliquale; apertumque ſeruetur per duos aut tres menſes. aut eius loco actuale fiat cauterium candente ferro, quod apertum ſeruabitur eodem modo, cruſta vbi ablata erit. Licebit etiam cauterii loco ſartaginem, aut æream patellam candente foco ignire ita vt rubeſcat: ſicque capiti accommodabitur vt cutis incaleſcat, capillique quaſi exurantur; idque repetendum donec excitetur.

℞ caſtorei ʒ vj. euphorbii ʒ ß. ſeminis ſinapi ℥ ij. vrticæ ℥ ß. ficuum pinguium molliter coctorum, caricarum ana xij numero; fiat *Emplaſtrum*, quod capiti raſo imponetur, vt materia foras euocetur.

APPEN-

Digitized by Google

APPENDIX

ad prædicta pro curatione APOPLEXIÆ DEBILIS, & in qua reſpiratio non ita intercipitur, inſeruiens.

Fortis enim incurabilis eſt, cùm ſit morbus acutiis, celerrimeq́; hominem occîdat. validis autem vtcumque debemus hîc vti medicamentis: omniumq́; maximè ſtatim à principio fortes conueniunt clyſteres. Huiuſmodi autem permiſcenda ſunt medicamenta quibus totum corpus incaleſcere poſsit, obſtructionesq́; tolli. Omnium autem primò agitandus atque concutiendus eſt æger; ligneoq́; bacillo os apertum ſeruabitur. Extremarum quoque partium vincalis, frictionibus dolorificis, cucurbitulis, ſuppoſitoriis, clyſteribus, veneq́; ſectione humores à capite auertemus. Demum medicamentis ſternutamentum cientibus, necnon apophlegmatiſmis, gargariſmatibus caput vacuabimus, & quæ vniuerſum corpus purgare poſſunt, eodem quaſi tempore offeremus. Tandem quæ caput vniuerſumq́; corpus corroborare, necnon reliquias digerere poſſunt, imperabimus. Si vena iugularis aperiatur, emplaſtrum fiat è bolo Armena, aloë, pilis leporinis, albumine oui, ſuperponaturq́; foramini, ne ſanguis immodicè profundatur.

Digitized by Google

Methodus pro cognitione
LETHARGIÆ SEV VETERNI
INSERVIENS.

LETHARGIA ſeu Veternus, eſt cùm inexpugnabilis dormiendi neceſſitas vrget; ſeu morbus eſt obliuioſus, ab apoſtemate proueniens cerebri frigido. Mãgnam affinitatem cum iſto malo Caros habet; à quo tamen differt in hoc, quòd febri non laboret Caro correptus. Maior quoque & profundior dormiendi neceſſitas vrget in Caro; ſtimulati enim vix excitantur, interrogatiq. non reſpondent. A phrenitide differt in eo, quòd illi inſomnes permanent, cuius contrarium in lethargia accidit. Ab apoplexia Caros ſeu Veternus grauis vix diſcernitur, cùm hîc eodem modo non ſolùm ſenſus & motus, ſed etiam mentis functio concidat. Differt tamen, quòd ille qui Caro laborat, liberè facileque reſpiret, cuius contrarium accidit in apoplexia; ſenſim enim reſpiratio hîc opprimitur, ita vt tandem ſtertat æger.

PARS AFFECTA eſt ipſius cerebri ſubſtantia, & maximè quidem poſterior eius pars, non autem eius ventriculi, id quod ex functionibus cerebri oblæſis conſtat: in hoc enim malo experimur potiſſimùm memoriam atque rationem lædi, quæ præcipua ipſius cerebri munia ſunt. Eſtque ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis memoratiuæ potiſſimùm, necnon ratiocinatricis, imaginatricis, ſenſusque communis.

SIGNA. Inexpugnabilis pænè dormiendi neceſſitas vrget; cumque obliuione, febris concurrit lenta continuaque; plerumque tamen vix perſentitur febris, dum leuiter ſcilicet phlegma putreſcit. Tardè reſpondent etiamſi vrgeantur. Oculis plerumq. iacent clauſis, ſubinde tamen aperiunt, ſi altiùs voce compellantur; quibus occluſis, mox ad priſtinum ſomnum redeunt, aliquando

ita pertinaciter, vt æger capillis fortiter tractus non doleat, ita ſtupore oppreſſus eſt: id quod potiſſimùm fit, cùm in ſubſtãtia cerebri ipſum apoſtema fuerit factum. Quo caſu oculi quoque magis eminent. Maior quoq; fit difficultas motus; necnon linguæ adeſt albedo. Obliuio aliquando hîc concurrit tantã, vt omnium veluti amentes obliuiſcantur; matulam enim expetentes meiendi cauſa, mingere tamen nonnulli obliuiſcuntur; vnde memoriam rationemq́ue abolitam eſſe, dicere licebit, imaginationemq́ue deficere. oſcitant frequenter: cumq́ue lenta febri concurrit pulſus lentus, vndoſus, languidus atque tardus. Excrementa alui liquidiora ſunt nonnullis, aliis verò compreſſa eſt aluus: ſic quoque & vrinæ fluor. fiuntq́ue iumentorum vrinis ſimiles, magnamq́ue ſpirituum perturbationem in venis ſignificant. Sudor aliquibus vnà cum tremore occurrit. Spiratio magna, rara, & imbecilla eſt. Magna eſt vniuerſi corporis ſegnities grauitasq́ue, potiſſimùm tamen ipſius capitis. Etiamſi in latus ab aſtantibus conuertatur æger, in dorſum tamen vltrò reuoluitur.

CAVSA. Ex intemperie cerebri frigida humidaq́ue oritur. Hanc autem intemperiem cerebri frigidam efficit pituitoſi humoris putrefacti, ita vt febrem accerſere poſſit, magna copia in cerebri corpore redundans, frigidumq́ue tumorem efficiens: vnde mirum non eſt, etiamſi difficultas mouendi atque inſenſibilitas quædam hominem opprimat; cùm ex calore motus, ex frigore verò ſegnities proueniat.

PROGNOSTICA. Hic affectus celerrimè iugulat, niſi celeriter occurratur: in ſeptem enim diebus occîdit: hos verò ſi effugerint, ſæpe ſani euadunt. Vti autem lethargia vera vt plurimum eſt mortalis, ſic quoque maximi periculi, in hoc malo, nuncius tremor eſt, itemq́ue frigidus circum caput ſudor. Conualeſcentibus quoque ex hoc malo, ſuppuratio frequenter in pectore naſcitur. Optimum autem eſt abſceſſum in lethargo poſt aures fieri; malum equidem tunc ſoluitur. Ea quæ aluo excluduntur, magna ex parte liquida ſunt, periculumq́ue minantur ſi multa ſint atque liquida quæ deiiciuntur.

Digitized by Google

Methodus pro curatione LETHARGIÆ INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorũ generibus,

VICTVS RATIONE

Aër ſit lucidus, calidus atque ſiccus; rectificeturq́. cum lignis iuniperi, roremarino, foliis lauri.

Cibus ſit extenuans. Caro caponum, gallinarum, perdicum, pullorum, auicularum montanarum, phaſianorum; condianturque cinnamomo, caryophyllis. Iuſcula quoque conueniunt carnium, in quibus nonnihil cinnamomi aut piperis decoquetur. Potus ſit vinum tenue, ptiſana, fietque cum thymo, hyſſopo, aqua mellis ſeu hydromel. à potu aquæ ſibi caueat.

Somnus impediatur, quoad fieri poteſt, punctione, pilorumq́. euulſione, aut fumo è ſulfure, caſtoreo, galbano, ſagapeno; atque ita naribus ſubiiciatur, vt attrahere per nares fumum cogatur. acerrimo quoque aceto nares irritabimus in eundem finem.

Excrementa alui ſubducantur clyſteri aut glande.

Exercitii loco, frictiones ligaturæque partium extremarum fiant, pedum nimirum manuumque.

PRAEPARANTIBVS.

Decoctum ſaluiæ, hyſſopi, thymi, maioranæ, betonicæ, pulegii, fœniculi, apii, adianthi, meliſſæ; radicum ruſci, graminis: colaturæ mel roſaceum aut oxymel addatur.

Syrupus ſtœchados, betonicæ, boraginis.

Melicratum, hydromel.

Oxymel ſimplex, compoſitum.

Aqua maioranæ, roriſmarini, betonicæ, ſaluiæ, ſtœchados.

Præparantibus hiſce medicamentis primò vtemur, modò diuturnum malum eſſe cœperit, alioqui purgantibus potiùs malum oppugnabimus medicamentis. Per

fiſtulam

fiſtulam autem conuenientem medicamenta vt ſumat laborabimus, ſi negligat ſumere.

VACVANTIBVS.

Clyſtere è malua, camomilla, ſaluia, calamintha, maiorana, origano, centaurea minori, roremarino, betonica, ſemine fœniculi, colocynthide, agarico, hiera ſimplici, hiera logod. Archigenis, electuario Indo, diaphœnicone, oleo camomelino, rutaceo, melle roſato.
Hiera diacolocynthidos, logodii, picra.
Diaphœnicum.
Electuarium Indum maius.
Agaricus trochiſcatus, agaricus.
Suppoſitorium ex hiera picra, benedicta laxatiua, colocynthide, melle, & ſale communi.
Vomitus cum decocto raphani, atriplicis, anethi, oxymelle ſquillitico.
Venæ ſectio fiat ipſius cephalicæ ſtatim ab initio, cò quòd magna ex parte concurrat repletio corporis. Deinde frontis quoq. vena ſecabitur; feces tamen priùs clyſteri leni educentur.

Repetendus eſt horum medicamentorum ordo: potiusque hîc conueniunt clyſteres acres, ſuppoſitoriaque fortia, quàm medicamenta per os ſumpta.

AVERTENTIBVS, *ægrumq; excitantibus.*

Venæ ſectio. Clyſtere. Suppoſitorium.
Frictio palati atque linguæ fiet cum melle, aceto; quibus pyrethrum, ſinapi, theriaca, mithridatum, aurea Alexandrina permiſcebitur. Extremæ corporis partes fricabuntur abſque intermiſſione donec rubeſcant, doleantque.
Vellicationes & punctiones partium extremarum fient, capitisque capilli validiùs trahendi ſubinde, vt excitetur, & vt materia reuellatur.
Cucurbitulæ occipitio capitis, necnon primæ ſecundæque vertebræ apponendæ; item clunibus cruribusque: nonnullæ earum cum ſcarificatione, aliæ abſque ea; plurima tamen cum flamma.

Errhina ex aceto fiant, in quo decoquantur origanū, thymus, pulegium. Eius vapor naribus exceptus, craſſitudinem humorum diſſecat aliqualiter.

Suffumigium è galbano & cornu ceruino, hoc malo correptum excitat.

Gargariſmus, apophlegmatiſmi.

Epithema fiat è ruta, in vino cocta.

Sternutamentum cientia ex elleboro albo, pipere, caſtoreo.

Irrigatio & fomentatio capitis priùs raſi, & potiſſimùm ſincipitis; ex decocto rutæ, origani, ſatureiæ, ſerpylli, hyſſopi, caſtoreo in oleo communi diſſoluto.

Sinapiſmus è ſinapi, caricis, columbarum ſtercore, cantharidibus; quibus addi poterit piper, euphorbium, ſi validius expetatur. Poſtquam autem mediocriter vires exercuerit hoc medicamentum, tunc loca ipſa calido oleo ſunt fouenda; dolorque ſedandus erit decocto roſarum, maluæ, camomillæ, ſi res ita dictet.

Crura cum vrtica fricentur.

REPELLENTIBVS.

Vnguentum pro capite ex oxyrrhodino, minuta aceti quantitate addita.

Vnguentum ex oleo roſaceo, camomelino, paruaque quantitate aceti.

Primo die medicamento hoc ex oxyrrhodino vtemur, verſus augmentum verò eo vnguento quod ſequitur. Aut eius loco priori incoquentur thymus, calamintha, pulegium, radices liliorum alborum, necnon aliquid caſtorei; coronali autem commiſſuræ admouenda ſunt hæc medicamenta.

CORROBORANTIBVS, *intemperiemq; relictam emendantibus.*

Theriaca, mithridatum cum aqua vitæ; Diamuſcum dulce, diambra.

Conſerua ſaluiæ, betonicę, maioranę.

Caſtoreum cum oxymelite detur; magnatum enim eſt virium in cura huius mali.

Odoramentum fiat è ſucco laſerpitii, pulegio, abrotano, thymo, origano, galbano, ſagapeno, caſtoreo, cornu ceruino, aceto, ruta.

Balneum

Balneum ex aqua dulci præſtans eſt.

Vnguentum fiat ex caſtoreo pro capite, aut ex oleo laurino, philoſophorum, de piperibus, coſtino, nardino, aceto ſquillitico.

Embrocha è betonica, ſaluia, ſerpyllo, maiorana.

Sacculus capiti raſo imponendus è milio, ſaleq. toſto.

Hîc opus eſt fortibus reſoluentibus, præter morem aliorum apoſtematum, eò quòd reſolutio apoſtematis aliter vix fieri poterit, propterea quòd in cranii parte interna obhæreat.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* LETHARGIA, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO LETHARGIAE.

℞ radicis lilii albi ℥ j. foliorum rutæ, ſaluiæ, maioranæ, maluæ ana m. j. florum roriſmarini, camomillæ, meliloti, centaurei minoris, betonicæ ana m. ß. ſeminum lini, aniſi ana ℥ ß. agarici albi & leuis ʒ iij. polypodii quercini ℥ j. colocynthid. ʒ j. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ addatur hieræ logod. ℥ ß. electuarii Indi ʒ v. mellis roſacei ℥ j. ß. olei rutacei ℥ iij. caſtorei ʒ j. ß. fiat *Clyſtere.* Aut eius loco ſuppoſitorium fiat ex mellis ℥ j. ß. hieræ logod. ʒ ß. ſalis communis ʒ j.

℞ ſyrupi ſtœchados, betonicæ ana ℥ j. boraginis, oxymellis ſimplicis ana ℥ ß. aquarum roriſmarini, hyſſopi, betonicæ, maioranæ, ana ℥ iij. fiat *Iuleb:* dentur ℥ iij. hora matutina. ℞ radicum fœniculi, petroſelini, graminis, angelicæ ana ʒ vj. hyſſopi, thymi, pulegii, meliſſæ, ana m. j. ſaluiæ m. ß. florum betonicæ, roriſmarini ana m. j. boraginis, bugloſſæ ana m ß. ſeminum aniſi, fœniculi, apii ana ʒ iij. glycyrrhizę raſæ ℥ ß. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ addatur mellis roſacei, oxymellis ſimplicis ana ℥ j. ß. miſceantur, fiat *Potio:* dentur ℥ iiij. in aurora.

℞ elect. Indi maioris ʒ ij. diacatholiconis ʒ iiij. dia-

Digitized by Google

phœniconis, diaturbith cum rhabarbaro ana ʒ j. ſyr. ſtœchados ℥ j. aquarum betonicæ, ſaluiæ ana ℥ j. ß. miſceantur. fiat *Hauſtus*.

℞ pillularum hieræ picræ Galeni ℈ ij. hieræ diacolocynthidos, pillularum cochiarum, caſtorei ana ℈ ß. cum ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiant *Pillulæ* octo. aut ſi deuorare illas non poſſit, diſſoluantur cum ℥ iij. aquæ betonicæ, mellis roſati ℥ j. fiat *Hauſtus;* ita enim ſtupet hîc ſentiendi facultas, vt amaris parum admodum moleſtetur.

℞ hieræ logod. ℈ j. ß. hieræ diacolocynthidos ℈ ij. decocti ſerpylli, pulegii, betonicæ, calendulæ ℥ iij. ſyrupi ſtœchados ℥ j. fiat *Hauſtus*.

℞ decocti raphani ℥ v. oxymellis ſimplicis, ſquillitici ana ℥ ß. olei communis ℥ ij. miſceantur, fiat *Vomitorium* medicamentum, quod tepidum bibet. aliquamdiu autem poſt, ſi vltrò non vomat, penna in oxymelite ſquillitico intincta, cui nonnihil permiſtum ſit ſinapii, fauces atque palatum irritet.

℞ confectionis anacardinæ, mithridati, theriacæ ana ʒ ß. nucis muſcatæ, caſtorei ana ℈ ß. aquæ vitæ, calendulæ ana ℥ j. ß. fiat *Potio*.

℞ conſeruæ anthos ℥ j. aromatici roſati Gabrielis ʒ j. ß. theriacæ veteris ℈ ij. mithridati ℈ j. ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiat *Conditum* forma opiati.

℞ radicum angelicæ ℥ ß. ſatureiæ m. iij. thymi, pulegii ana m. j. coquantur in vino albo q. ſ. fiat *Potus;* dentur in aurora ℥ iij. per aliquot dies.

℞ origani, betonicæ, ſatureiæ, ſerpylli, pulegii, rutæ ana m. j. florum ſtœchados m. j. ß. coquantur in æquali portione vini & olei camomelini, ad conſumptionem vini. fiat *Fomentum* pro capite.

℞ nucis muſcatæ, piperis ana ℈ ij. ellebori albi, euphorbii ana gr. vj. caſtorei, pyrethri, nigellæ ana ℈ ß. fiat *Sternutatorium* medicamentum, cuius portiunculam per nares attrahat poſtquam commodè purgatus erit; non autem in principio; periculum enim eſt ne noxia materia nimium exagitetur.

℞ hyſſopi ʒ j. nucis muſcatæ ʒ ß. pyrethri, ſinapi ana ʒ j. ß. ſtaphiſagriæ ℈ iiij. linteolo tenui inſuantur contuſa, fiatque apophlegmatiſmus.

℞ con-

Digitized by Google

℞ confectionis anacardinæ, mithridati ana ʒ j. aureæ Alexandrinæ ℈ ij. ſinapi, radicum pyrethri ana ℈ j. hieræ picræ Galeni ʒ j. mellis parum; fiat *Mixtura*, qua palati, linguæque fiet illinitio atque frictio. Id quod cum ſolo quoque ſinapi contuſo, melli acetoque permixto fieri poteſt. ℞ gummi ammoniaci, aſſæ fœtidæ ana ʒ j. cornu ceruini ʒ ij. galbani, caſtorei ana ʒ ß. thuris ʒ j. ß. fiat *Suffumigium*.

℞ olei de lateribus ℥ j. de euphorbio ʒ iij. irini, laurini ana ʒ vj. caſtorei ℈ j. ß. euphorbii gr. x. nucis muſcatæ ℈ ij. fiat *Vnguentum*.

℞ olei lateritii, laurini, lilior. ana ʒ iiij. nucis muſcatæ ʒ j. ß. caſtorei ℈ ij. theriacæ ʒ j. ß. ceræ q. ſ. fiat *Ceratũ*.

℞ ſeminum ſinapi ʒ ß. cantharid., alis capitibusque ablatis, numero vj. fermenti, ſtercoris columbarum ana ℥ j. euphorbii ℈ ß. cepæ crudæ ℥ ß. emplaſtri apoſtolorum ʒ iij. aceti parum, fiat *Emplaſtrum* rubificatorium, quod poſteriori capitis parti accommodabitur abraſis capillis.

℞ olei irini, aceti ſquillitici, ana ℥ iij. in quibus coquatur nonnihil thymi, pulegii, origani, addendo colaturæ caſtorei parum, capillorum hominis combuſtorum ʒ ß. miſceantur, naribus frontiq. accommodetur totum.

APPENDIX
ad prædicta pro curatione LETHARGIÆ atque Cari inſeruiens.

Omnium primò ipſius cephalicæ ſectio fiat: clyſtere interim emolliens atque lene præmitti poterit. Secta autem vena enemate fortiori materia grauans euocabitur; idq; aliquoties repetetur, eò quòd humores hîc viſcidi craſſique ſint, virtusq; ſopita. Interea autem temporis etiam ſtatim à principio repellentibus vtemur medicamentis, quandiu materia ad cerebrum ruit; in eum finem, vt repellant materiam à cerebro, oleo nimirum roſaceo & aceto, quæ commiſſuræ coronali applicabimus. Poſt quartum autem diem reſoluentia addimus prædicto vnguento, vt eſt oleum liliorum, caſtoreum, oleum rutaceum, camomelinum, telaq; linea prædictis imbuta, commiſſuræ coronali accommodabitur. Quæ verò retrahere diuertereque poſſunt materiam mali, ægrotumq; excitare,

Digitized by Google

excitare, maximè hic neceſſaria ſunt. id quod fit clyſteribus, ligaturis, frictionibus, cucurbitulis, quæ humeris admouebuntur cum ſcarificatione, in principio potiſſimùm mali. Verſus autem ſtatum occipiti accommodabuntur. Purgantibus deinde medicamentis locus erit. Cùm autem morbus acutus ſit, ſtatimq; occîdat, diligenti curâ prædicta medicamenta adminiſtrabuntur, etiam ſi concoctionis ſigna non appareant. Poſtremò quæ corroborare intemperiemq; relictam emendare poſſunt, præſcribantur. Hæc autem omnia nunc anteaq; dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione accommodentur.

Methodus pro cognitione CATALEPSIS SEV CONGELATIONIS INSERVIENS.

CATALEPSIS ſeu congelatio, eſt ſubita quædam detentio, tum animæ, tum corporis, qua qui corripitur, eam partium corporis retinet figuram quam habebat cùm corriperetur; ſedens equidem aut iacens permanet, ſi iacebat aut ſedebat dum corriperetur; vnde ſtupor vigilans ab aliquibus dicitur, eò quòd hoc morbo correptus, ſenſus expers redditur, & motum in toto corpore amittit. Cum apoplexia conuenit in hoc, quòd quemadmodum hîc, ſic etiam in catalepſi ſenſus & motus voluntarius perit. Differt autem in eo, quòd hîc ipſi ſpiritus etiam afficiantur; nam congelantur quaſi, quietique manent, in quacumque corporis parte intercepti fuerint, parteſque permanent rigidæ; hoc autem nequaquam in apoplexia fit, tantummodo enim propter obſtructionem impediuntur quò minus ad partes corporis diffundantur, vnde partes relinquuntur quaſi reſolutæ atque laxæ, non frigidæ neque rigidæ, vt in catalepſi. Priorem quoque figuram commutare poſſunt in

apoplexia

apoplexia ipſa membra, cùm ſpiritus ſint integri. Oculi apoplecticis quoque clauduntur.

PARS AFFECTA. Cerebrum hîc quoque affectum eſſe indicat actionis animalis, tam imaginatiuæ quàm ſenſitiuæ atque motiuæ, læſio. Læditur autem cerebrum hîc ſecundum poſteriorem eius partem.

SIGNA. Statim obmuteſcit æger; interrogatus enim nihil reſpondet: motu denique atque ſenſu corpus priuatur; & licet vigilantis formam retineat, adeò tamen mens & omnes ſenſus conſopiuntur, & quidem ſubitò, vt admiratione ſuſpenſos reddat æger intuentes, ita quidem vehementer, vt nonnulli eos raptos eſſe exiſtiment in neſcio quod cælum potiùs quàm mortuos: tam enim mens validè detinetur, vt in eadem figura permaneant in qua erant cùm percellerentur; nam ne oculi quidem clauduntur, ſi priùs aperti erant, ſed attentè aſtantium iudicio rem aliquam intuentur; fixæ equidem permanent palpebræ. Si ſedebat, ſedens permanet; ſi cubuerit, in eadem quoque figura permanet. Alui & vrinæ fit ſuppreſſio propter ſenſuum torporem; ſenſus enim ſtupidus eſt effectus. Pulſus eſt paruus, languidus, multumque denſus, interim æqualis.

CAVSA huius mali, eſt intemperies valdè frigida atque ſicca cerebri, vnde contingit tum cerebrum, tum ſpiritus animales congelari arefieriq́ue; non tantùm autem refrigerari. Hanc autem intemperiem frequenter materia frigida & ſicca introducit, qualis eſt melancholia. Aër quoq; valdè frigidus & ſiccus eius cauſa eſt. Cōmiſtio quoq; pituitæ cum flaua bile, cùm ſimul immodicè exuberant, eandem intemperiem proferunt. Prædictæ hæ cauſæ cerebrum ſpiritusq́. animales non tantùm refrigerant, ſed etiam arefaciunt & quaſi congelant.

PROGNOSTICA. Frigidioribus regionibus malum hoc magis familiare eſt quàm calidis. Laborant autem periculoſiſſimè qui catalepſi corripiuntur; quare confeſtim medicandi erunt; niſi enim maturè curentur, ſtupidi ac velut quodam frigore enecti, moriuntur. Si tamen congelatio fuerit fortis, vix aut numquam curabitur.

Methodus

Digitized by Google

Methodus pro curatione CATALEPSIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit calidus atque humidus.
Cibus. Ptiſanæ conuenit ſuccus.
Potus. Vinum album, tenue, ſubaſtringens.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus de epithymo.
De ſucco fumariæ.
Stœchados, buglosſæ.
Aqua buglosſæ, fumariæ, meliſſophylli, lupulorum, betonicæ.
Decoctum apii, fœniculi, calaminthæ, anethi.

VACVANTIBVS.

Decoctum fumariæ, lupulorum, boraginis, polypodii, ſenæ, epithymi, in quo diaſena diſſoluatur.
Confectio hamech.
Diacatholicum.
Diaſena.
Hiera logodii, Hermetis, hiera diacolocynthidos.
Sena, polypodium quercinum.
Vomitus prouocetur.
Clyſtere ſatis acutum fiat è ſtœchade, ſaluia, beta, calamintha, pulegio, epithymo, camomilla, mercuriali, boragine, buglosſa, thymo, polypodio, ſena, elleboro nigro, hiera logodii, confectione hamech, Indo maiori, oleo camomillæ. In phlegmate vitreo purgantiũ iam dictorum loco, ponatur agaricus, colocynthis, electuarium de baccis lauri.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio fiet cephalicæ, dum à magna ſit copia ſanguinis, & vires conſtant; educemusque ſanguinem liberaliter.
Clyſtere ſuperiùs commemoratum.

Frictiones,

Frictiones, ligaturæque fiant brachiorum, dorſi, crurum, pedumque.
Hæmorrhoïdes, potiſſimùm ſi antè fluxerint, prouocentur.
Clamores fortes fiant.
Sternutatoria medicamenta cum elleboro nigro.

CORROBORANTIBVS, *reſoluentibus, intemperiémque relictam emendantibus.*

Theriaca, mithridatum.
Confectio anacardina, diamuſcum dulce.
Lætificans Galeni.
Pliri ſarcoticum.
Diambra.
Conſerua radicum bugloſſæ.
Vinum maluaticum, hypocraticum.
Fomentum pro poſteriori capitis parte ex aqua vitæ.
Vnguentum martiatum & dialthææ.
Decoctum pro fomento fiat ex maiorana, ſtœchade, ſaluia, betonica, floribus camomillæ, meliloti in vino.
Fomentatio ex oleo liliorum, camomillino, amygdalorum dulcium, ſeſamino. Tempore verò vti licebit fortioribus; laurino nimirum, rutaceo, euphorbii, ſpicato; aut prædictis aliquid euphorbii addetur.
Vnguentum pro capitis parte poſteriori ex oleo liliorũ, camomillæ, ſambuci, anethi, rutæ, caſtoreo addito. In prædictis quoque coquere licebit hyſſopum, thymum, ſerpyllum, epithymum, fumum terræ, flores bugloſſæ, boraginis; linteolis excipiantur, & apponantur.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* CATALEPSI *cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO CATALEPSIS.

℞ florum camomillæ, meliloti ana m. ij. mercurialis m. j. ß. ſaluiæ, thymi, pulegii, epithymi ana m. j. polypodii quercini, ſenæ Alexandrinæ ana ℥ v. epithymi ℥ ij. ellebori nigri ℥ j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ ad-

ræ adde conf. hamech ʒ iij. hieræ logodii ʒ vij. ß. mellis roſati, olei cõmunis ana ℥ ij. ſalis communis ʒ j. ß. miſceantur; fiat *Clyſtere*. ℞ theriacæ præſtantioris ʒ j. mithridati ℈ j. aquarum cardui benedicti ℥ iij. fiat *Hauſtus*: detur ſtatim vbi enemate purgatus fuerit.

℞ hieræ logodii ℈ ij. hieræ diacolocynthidos ℈ j. diagridii grana ſex, ſalis communis ʒ j. mellis coctura concreti q. ſ. fiat *Suppoſitorium*, quod filo alligatum immittatur, ſi clyſtere non retineatur, aut præter expectationem diutius in corpore obhæreat. ℞ ſyr. de epithymo, ſtœchados ana ℥ j. ſyrupi de fumoterræ, bugloſſæ ana ℥ ß. aquarum lupulorum, boraginis, betonicæ ana ℥ iij. fiat *Iuleb*.

℞ diaſenæ ʒ iij. confectionis hamech ʒ ij. ſyr. de epithymo ℥ j. aquarum betonicæ, cardui benedicti ana ℥ j. ß. fiat *Hauſtus*: detur in aurora. ℞ radicum bugloſſæ, boraginis ana ℥ j. ß. florum ſtœchados, bugloſſæ, cardui benedicti, epithymi ana m. j. ſeminum fœniculi ʒ v. hordei mundati ℥ ij. vuarum paſſarum enucleatarum ℥ j. ß. coquantur in aqua bugloſſæ & betonicæ q. ſ. ad ℔. j. addatur ſub finem cocturæ vini albi & tenuis parũ, in quo nux muſcata duodecim horarum ſpatio infuſa fuerit. colaturæ expreſſæ permiſceantur ſyrupi ſtœchados ℥ iij. ſyrupi de epithymo ℥ j. ß. fiat *Potio*. ℞ folior. ſenæ ℥ ß. rhabarbari elect. ʒ j. polypodii quercini ʒ iiij. flor. ſtœchados m. ß. nucis muſc. ʒ ij. ß. infundantur in prædicti decocti ℔. j. horis duodecim, colaturæ addantur ſyrupi ſtœchados ℥ iij. fiat *Potio*. ℞ ſpecierum lætificantis Galeni ℈ ij. conſeruæ rad. bugloſſæ ℥ ij. nucis muſc. ℈ j. ß. omnia infundantur in vini maluatici libra vna & media duodecim horarum ſpatio. detur *Hauſtus* vnus ter in die. ℞ Diamuſci dulcis, lætificantis Galeni, trochiſcorum de eupatorio ana ℈ ij rad. angelicæ ℈ ß. aquarum cardui benedicti, angelicæ & ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis. Sumat morſellum vnum donec conualuerit, manè & veſperi. ℞ theriacæ veteris ʒ j. diamuſci dulcis, lætificantis Galeni ana ʒ ij. ß. conſeruæ bugloſſæ, anthos ana ℥ ß. ſyrupi bugloſſati q. ſ. ad electuarii mollis conſiſtentiam. ℞ folior. betonicæ, ſaluiæ ana m. iij. fumariæ, epithymi, meliſſophylli ana m. j. radicum liliorum alborum ℥ ij. flor. ſtœchados, cardui

cardui benedicti, camomillæ ana m. j. ß. coquantur in æquis portionibus vini & aquæ, fiat capitis lotio ipſa colatura; reliqua verò ſacculo concludantur calentia, podiciq́. ſubiiciantur propiùs, pannisque calentibus calor conſeruetur. ℞ rad. bugloſſæ, boraginis ana ℥ ij. ſpecierum diamuſci dulcis, lætificantis Galeni ana ℈ iiij. flor. cardui benedicti m. iij. vna ebullitione facta in vini maluatici ſufficienti quantitate, fiat pro cordis confortatione *Epithema*. ℞ olei anethini, camomelini, lilior. ana ℥ j. ß. coquantur in iis hyſſopi, thymi, & ſerpylli aliquid: poſtea addatur colaturæ caſtorei ℈ j. ß. fiat *Vnguentum* pro capitis parte poſteriori; quo etiam à principio vti poterimus. ℞ olei liliacei, ſambucini ana ℥ j. caſtorei ʒ ij. euphorbii ℈ j. aquæ vitæ ℥ ß. fiat *Vnguentum* cum cera mediocriter molle.

APPENDIX ad prædicta pro curatione CATALEPSIS inſeruiens.

Pro curatione huius grauiſsimi mali iis quæ modicè calida atque humida ſunt, egemus. Omnium autem primò aluus eluenda eſt prædicto clyſterio. Hinc clamoribus, ligaturis, frictionibusq́; partium extremarum dolorificis ægrum excitabimus. In eundem etiam finem ſternutatoria medicamenta præſcribantur. Venæ quoque ſectionem eodem tempore inſtituemus, vt prædictum eſt, ſi res ipſa patiatur. Vnguentis denique confortantibus, reſoluentibusq́; malum remittemus. Poſteriori autem capitis parti ea potiſsimùm accommodabimus. Balneum quoque ex oleo tepente communi, in eundem finem præſcribetur. Vbi autem nonnihil ad ſe redierit æger, iis commodè vtemur quæ humores naturæ obedientes reddere poſſunt: idq́; per quatuor aut quinque fiat dies. Demum eoſdem è corpore annexis medicamentis propellemus. Poſtea quæ corroborare, reliquiáſque conſumere poſſunt, præſcribantur. Quæ omnia nunc, anteaq́; dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. A mitioribus autem medicamentis reſoluendi vim habentibus auſpicabimur, hinc ad validiora ſenſim tranſitio fiet. A principio quoque cum pannis calentibus frictiones vniuerſales inſtituemus. Ab acetoſis hîc diligenter abſtinendum, aliisq́; multùm ſiccantibus medicamentis.

Methodus

Digitized by Google

Methodus pro cognitione

M A N I AE.

MANIA, furor ſeu inſania, eſt intentio melancholiæ ad maiorem feritatem, alienationemq́. mentis, ſine febre, timore, & mæſtitia. Inſtar ferarum quaſi furere aliquando videntur hoc malo laborantes: cùm enim calidus ſit hîc humor peccans, grauia admodùm deliramenta excitat; qui humor quamdiu abſque putredine in corpore hæret, ſine febre hominem vrget. Differt autem à phrenitide in hoc, quòd in phrenitide ſemper febris concurrat, furor autem ſemper à febri immunis eſt. Deniq; phrenitici ſemper primaria affectione cerebri laborant; maniaci verò etiam per conſenſum aliarum partium. A melancholia autem differt, quòd ex calida cerebri intemperie mania excitetur; melancholia verò fit à frigida. Præterea melancholia fit cum metu & mæſtitia, mania nequaquam. In melancholia quoque imaginatio ſolùm læditur, in furore autem læditur cum imaginatione ipſa etiam cogitatio ſeu ratiocinatio.

PARS AFFECTA eſt ipſum cerebrum; quod patet ex principalibus animæ functionibus oblæſis. Contingit autem cerebrum hîc ſubinde laborare per ſe, aliàs verò per conſenſum aliarum partium; atra enim bilis à qua hoc malum fit, aliquando in capite oritur, aliàs in toto corpore hæret, aliàs quoque in ipſis generatur præcordiis. Eſt autem ſymptoma pertinens ad actionem læſam principum facultatum, quæ deprauatè læduntur; non autem ablatè, neque diminutè.

SIGNA. Qui Mania affliguntur, proni ſunt magna ex parte nunc in riſum hilaritatemque, nunc in mærorem; interdum etiam (rariùs tamen) in timorem inanium rerum labuntur. Subitò etiam temerarii, iracundi, clamoſi & minaces fiunt. Aliquando ſaltant, inordinataque corporis agitatione feruntur. Nonnumquam verò ita ſeriò rem agunt, vt amicos atque aſtantes,

aut

aut verberibus, aut morſibus, aut aliis iniuriis lædant; moresque quaſi ferinos exprimunt. Toruos, intrepidos, attentosq. habent oculos, ſemperq. aliquid mali meditantur. Tantum etiam ſubinde inſaniunt, vt ſibi ipſis iniurientur, tuncque vinculis detinendi ſunt. Vigiliæ etiam immodicæ concurrunt, à febri tamen pro maiori parte ſunt immunes. Excauantur oculi tempore. Præcedit plærumq. inſaniam iracundia præter conſuetudinē. Oculis ſplendores, auribus autem ſonitus extranei obuerſantur. In Venerem pronitas oritur, necnon curæ de rebus extraneis; quæ paulatim omnia augentur.

CAVSA. Oritur ex calida cerebri intemperie, quæ ſubinde ſola eſt. Aliàs ex humorum calidorum mordaciumque præſentia fit; & ſubinde quidem ex melancholico humore plurimùm exuſto, ita vt in atram bilem degeneret, fit: tuncq. ſemper ferè cum metu delirant, taciturnique per interualla fiunt; qui, cùm loqui incipiunt, ſilere nequeunt, ita vt admodum loquaces rurſus fiant. Aliàs etiam fit ex præaſſata bile flaua, atque tunc ferina deliramenta excitantur, ita vt admodum fiant temerarii; plerumque etiam fortitudo aliena comitatur, ita vt violento corporis impetu formidabiles fiant. ſæpè tunc obuiis, etiam domeſticis, frequenter vim inferunt, percuſſores equidem & iniurioſi euadunt. Aliquando etiam ex copia feruentis ſanguinis exuſti, in atramque bilem mutati, generatur, ſi ad caput impetum fecerit, tunc plerumque cum riſu atq. cantu immodico inſanire ſolent. Hæc autem victus ratio, temperamentum, aliaque ſimilia indicabunt. Aliàs etiam oritur inſania ex immodicis vigiliis, ſolicitudinibus, nimiis cerebri excalfactionibus.

PROGNOSTICA. Magis eſt frequens iuuenibus ac mediæ ætatis hominibus hoc malum. Deſipientiæ quæ cum riſu fiunt, minus periculoſæ ſunt iis quæ cum ſtudio accidunt; eoque periculoſiores ſunt quò maior concurrit temeritas. Omnium verò periculoſiſſimæ ſunt deſipientiæ quæ ſuperaſſatione flauæ bilis fiunt. Menſes autem hæmorrhoïdesque hîc ſi fluant, bonum eſt. Malum eſt appetitum proſtratum eſſe, vlceraque in facie, ano, pedibúsve enata eſſe.

G Methodus

Methodus pro curatione
MANIAE
INSERVIENS.

Perficitur autē ſubſequētibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit temperatus, ad humiditatem nonnihil vergens.

Cibus ſit liquidus, ſorbilis, corpusq́ue humectans in principio, vti eſt ptiſana. Iuſculum colaticium, gallinarum, perdicum, pullorum. Minimè ſint flatuoſa quæ offeruntur, bilémve gignentia.

Potus ſit aqua hordei. Vinum non admittatur. Interim ſi ob metum aut melancholiam aduſtam hoc malum originem habuerit, vinum proderit tenue.

Exercitium conuenit moderatum.

Somnus hîc quoque conuenit conſueto tempore diuturnior; qui prouocandus omnino erit, tum ſumptis, tum admotis medicamentis.

Excrementa alui arte, ſi non reddantur natura, prouocanda ſunt, aluum enim neceſſum eſt habeat humidā.

Amicorum admittatur præſentia; ignotorum verò, quibusq́ue iratus eſt, ingreſſus prohibeatur.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus violarum, fumariæ, nenupharinus.

Acetoſus ſimplex.

Syrupus bugloſſæ, boraginis.

Syrupus de cichoreo cum rhabarbaro.

Aquæ violarum, lupulorum, bugloſſæ, nymphææ, cichorei, endiuiæ, acetoſæ.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiat, ſi ex abundantia feruentis ſanguinis inſania excitetur; & quidem copioſè tunc educatur. Primò autem ſaphenæ ſectio fiet, ſequenti autem die ſecabitur mediana humeraria. Poſtea ſecabimus etiā venam

venam in fronte, ſi malum non leuetur. Nequaquam autem vena ſecabitur, ſi malum hoc à cholera fiat aduſta, abſque ſanguinis plenitudine, cùm ſanguis ſit frenum cholerę.

Syrupus de multiplici infuſione roſarum.

Confectio hamech, diacatholicum.

Diaſena Nicolai, hiera logodii.

Hiera picra, hiera diacolocynthidos.

Pillulæ Indæ, de lapide Armeno.

Potus ex violis, cichoreo, fumaria, intubo, bugloſſa, chamædry, floribus nymphæę, ſeminibus frigidis maioribus, fumaria, glycyrrhiza, vuis paſſis, epithymo, manna, caſia, polypodio, ſena, myrobalanis citrinis.

Clyſtere ex foliis violarum, lactucæ, althææ, maluarum, ſeminibus frigidis maioribus, oleo violarum.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſaphenæ ſectio fiet primò, vti prædictum eſt.

Hirudines ſincipiti aliiſque partibus capitis per ambitum admouebimus.

Hæmorrhoïdes aperiantur.

Menſes vt fluant, procuretur.

REPELLENTIBVS.

Irrigatio capitis fiet cum roſaceo, ſucco polygonii, aceto; quæ ſincipiti cum linteolo apponentur, frequentiuſque mutabuntur.

Fomentatio capitis fiet cum decocto florum ſtœchados, camomillæ, violarum, roſarum, foliis lactucæ, capitibus papaueris albi; aceto addito.

ROBORANTIBVS *cerebrum, intemperiémque emendantibus.*

Diamargaritum frigidum, electuarium de gemmis, diarrhodum abbatis.

Diatrion ſandal. manus Chriſti.

Conſerua roſarum, bugloſſæ, nymphææ, adianthi, boraginis, violarum.

Epithema pro hepate ex aqua intubi, roſarum, acetoſæ, ſeminibus portulacæ, camphora, ſpica nardi.

Epithema pro corde ex aqua bugloſſæ, roſarũ, nymphææ, aceto, trochiſcis de camphora, diamargarito frigido.

Digitized by Google

Balneum ex aqua in qua decoquantur flores camomillę, meliloti, violarum, folia violarum, lactucæ, ſalicis, nymphææ, maluæ, bugloſſæ; quo caput quoque irrigabitur quamdiu balneo inſidebit.

Vnguentum pro ſpinali medulla atque pectore ex oleo nymphææ, amygdalarum dulcium, roſarum, violarum: eo poſt exitum balnei vtetur.

Cauteria coronali commiſſuræ applicentur.

Provocantibus *ſomnum*.

Diarhodum cum ſyrupo nymphææ.

Embrocatio capitis ex ſeminibus papaueris, floribus nymphææ, roſarum, violarum, lactuca.

Vnguentum pro temporibus atque fronte, ex oleo violarum, mandragoræ, mulieris lacte.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* MANIA, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

Curatio maniae.

℞ foliorum maluæ, lactucæ, violarum, florum violarum, boraginis, endiuiæ, ana m. j. hordei ℥. j. coquantur in iuſculo carnium q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ addantur hieræ picræ ſimplicis ʒ ij. ß. caſſiæ recenter extractæ ℥ j. olei violarum ℥ iij. fiat *Clyſtere* emolliens.

℞ ſyr. endiuiæ, acetoſi ſimplicis, violarum, bugloſſæ ana ℥ j. ſyrupi fumariæ ℥ ß. aquarum endiuiæ, bugloſſæ, violarum, boraginis ana ℥ iij. fiat *Iuleb;* dentur ℥ iij. in aurora.

℞ radicis bugloſſæ ℥ j. ß. foliorum intubi, cichorei, fumariæ, lupulorum ana m. j. ß. florum boraginis, bugloſſæ, violarum ana m. j. ſeminum melonum, cucumeris, cucurbitæ, ana ʒ ij. ß. ſenæ Alexandrinæ, polypodii quercini ana ℥ j. epithymi ℥ ß. rhabarbari ʒ j. ß. glycyrrhizæ raſæ ʒ iij. vuarum paſſarum enucleatarum

℥ j.

℥ j. tamarindorum ℥ ß. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ adde diaſenæ ʒ vj. caſſiæ recenter extractæ ℥ j. ſyr. roſarum ſolutiui ℥ ij. fiat *Potio*, ſumet ℥ iiij. in aurora per quinque vel ſex dies.

℞ confectionis hamech ʒ ij. ß. electuarii de ſucco roſarum ʒ ij. diacatholici ʒ iij. ſyrupi violarum ℥ j. aquæ violarum, bugloſſæ ana ℥ j. ß. fiat *Hauſtus*, detur hora quinta manè.

℞ pillularum de lapide lazuli, Armeno, indarum ana ℈ j. cum ſyrupo de epithymo q. ſ. formentur *Pillulæ* ſeptem vel octo, ſumantur poſt primum ſomnum.

℞ diarhod. abbatis ſine moſcho ʒ iij. ſp. diatrion ſandal. ʒ j. ß. ſacchari roſacei, ſyrupi violarum ana ℥ j. ß. fiat *Electuarium* molle. aut,

℞ ſp. diamargariti frigidi ʒ ij. conſeruæ violarum, bugloſſæ ana ʒ vj. conſeruæ roſarum ℥ ß. lohoch de papauere ʒ iij. ß. ſyr. violarum, pomorum ana ℥ j. miſceantur, fiat *Electuarium* molle: detur duabus vel tribus horis ante prandium & cœnam ℥ ß.

℞ olei violarum, roſarum ana ℥ j. olei amygdalarum dulcium, nenupharini ana ℥ ß. eo caput à principio mali vngatur, hinc ſpinalis medulla & pectus poſt exitum balnei.

℞ aquæ bugloſſæ, roſarum, nymphææ ana ℥ v. aceti ℥ ß. ſp. diatrion ſandal. diatrag. frigidi ana ℈ iiij. croci ℈ ß. fiat pro cordis regione *Epithema*, quo cor bis in die refocilletur ante cibum.

℞ foliorum violarum, lactucæ, nymphææ, maluæ ana m. iij. foliorum ſalicis, vitis, florum camomillæ, meliloti ana m. ij. coquantur in aqua q. ſ. pro *Balneo*, cui poſt purgationem æger committetur, ſit autem calidum modicè, plurimum equidem confert. Caput etiam eo poteſt irrigari raſum, vteturque eo ante cibum, poſt exitum autem ita lecto committatur vt non ſudet.

℞ folia lactucæ, violarum, ſalicis, florum nenupharis, roſarum ana m. j. ß. florum camomillæ p. j. ſeminum lactucæ ℥ ß. papaueris albi ʒ j. ß. capita veruecum numero duo; fiat *Embrocha*, qua quater vel quinies in die vtetur.

℞ ſyr. violar. papauerini, diacodii ana ℥ ß. aquę lactucæ, ſucci ptiſanę ana ℥ ij. fiat *Potus* pro ſõno, detur hora ſõni.

℞ olei violarum, mandragoræ, ana ʒ iij. cum peplo temporibus atque fronti admoueantur.

℞ olei amygdalarum dulcium, camomelini ana ℥ j. ß. olei violarum ℥ ij. fiat *Vnguentum* pro capite; quo poſt principium, vbi materia reſoluenda eſt, vti poterimus. In eundem quoque finem catuli aut pulli per medium diſſecentur, aut pulmo arietis adhuc calens capiti accommodetur; roborant enim hæc cerebrum, vaporesque relictos reſoluunt ſuo temperato calore, & humectant.

APPENDIX

ad prædicta pro curatione MANIÆ ſeu furoris inſeruiens.

Omnium primò aluus ſubducatur clyſterio: Demum vena ſecetur cum cautela prædicta. Humores hinc peccantes naturæ obedientes reddantur, necnon purgentur. Interea quoque temporis humores auertemus iis quæ hæmorrhoïdes aut menſes prouocant; id quod etiam fieri poteſt ſectione ipſius ſaphenæ. Demum ea quæ cerebrum necnon cor roborare poſſunt offerantur, & quæ materiam reliquam diſſipare poſſunt. Quæ omnia nunc, anteáque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Cauterio quoque actuali aut potentiali locus erit, dum prædictis non cedit remediis; anteriori autem parti capitis apponemus, vbi commiſſura eſt coronalis cum ſagittali. Imprimemus autem ita altè, donec oſsis denudationem conſecuti fuerimus, de quo portiunculam etiam auferemus, ſicq; apertum quaſi per menſem ſeruabimus: hoc enim medicamento malum tandem ſuperare ſolemus. In eo autem differt cura maniæ à melancholia, quod in mania debeat eſſe maior intentio remittendi acrimoniam humoris, quod humectantibus, modiceq; fit refrigerantibus.

Methodus

Digitized by Google

Methodus pro cognitione PHRENITIDIS INSERVIENS.

PHRENITIS vera, eſt cerebri aut membranarum eius inflammatio, febrem acutam, delirium mentisque alienationem inducens. Inſaniæ genus eſt admodum horrendum periculoſumque, cùm in ea parte generetur morbus in qua princeps animæ facultas reſidet. Cùm autem magna ex parte phrenitis vera è non vera oriatur, ideò de hac etiam hîc tractabimus. Eſt itaque phrenitis non vera, mentis alienatio, cum inquietudine, ſine cerebri apoſtemate. Sequitur autem febrem ſanguineam aut bilioſam. Deliria autem non ſunt hîc ita notabilia, nec perpetuò affligunt, augentur equidem & minuuntur, prout febris intenditur vel minuitur. Potiſſimùm autem fit hora criſis, quam etiam interdum præuenit, vnaque cum morbo incrementum ſumit: & hac quoque ratione vehementior erit hora & die exacerbationis quàm quietis; in iſtis enim febribus contingit vapores aridos ad arcem cerebri aſcendere, vnde ſpiritus animales perturbantur haud leuiter. Sequitur etiam ſubinde apoſtemata & abſceſſus, ex quibus graues febres oriuntur. non itaque morbus, ſed morbi alterius eſt ſymptoma. Frequentiùs autem multò quàm vera phrenitis accidit, hæc enim rariùs.

PARS AFFECTA, eſt cerebri pia aut dura mater, id quod conſtat ex læſione functionum inde prodeuntium; ſæpius autem fit in hac, tuncque minus eſt perniciosa. Laborat autem ſemper propria primariaque affectione, & æger continuò moleſtatur, eſtque phrenitis vera, morbus in compoſitione; in magnitudine equidem peccat, & in intemperie, calida nimirum.

SIGNA. Febris adeſt continua atque arida, vigiliæq. fiunt moleſtæ, & ſomnus difficilis, vnde plurimum turbantur, è lectoq. ſubitò interrupta quiete exiliunt: ſpiratio fit ex interuallis, ſeu rara & magna, oculis rubedo,

 ſqualli-

ſquallidaque ſiccitas inſolitaque mobilitas accidit; ex altero tamen oculo ſæpe etiam fluit lacryma acris: oculorum venæ ſanguine turgent: pulſus frequens, celer & magnus eſt. Adeſt delirium, mentiſque alienatio, ita vt nihil reſpondeant quod ad prudentiam attinet, interrogati: imò propter abolitam memoriam, non ſunt memores eorum quæ dicunt aut faciunt; vnde verba nullo ordine ſenſuq. proferunt, & varia imaginantur, modò plorant, modò cantant, aliàs vociferantur, aliàs quoq. ferociter in omnem audaciam procliues fiunt, variaque nugantur. Lingua fit quaſi aſpera, ſquallida atque nigra: admodum ſitiunt, floccos & feſtucas digitis colligunt, manus tremunt, altè ſpirant: vrina tenuis flammeaque eſt, aliquando quoque alba eſt & tenuis, eſtque maioris perniciei nota.

CAVSA. Magna ex parte ex ſanguine exuperante originem habet, & hi ſæpe cum riſu inſaniunt, delirant minùs, nec ita febricitant. Dum verò à bile aduſta & efferata fit, nunc admodum immaniter inſaniunt, & neceſſum eſt illos ſubinde vinculis cohibere; fortiſſimos enim motus edunt phrenitici, quod contingit propter ſiccitatem. Maxima comitatur febris quoque.

PROGNOSTICA. Acutiſſimus periculoſiſſimusq. eſt affectus, breuique hominem occîdit, niſi ſuccurratur. vniuerſum enim phrenitidis genus eſt exitiale, eò quòd in loco in quo princeps animæ pars reſidet, generetur. Interim deſipientiæ quæ cum riſu fiunt, minùs periculoſæ; quæ verò cum ſtudio, periculoſiores ſunt: omnium autem grauiſſima cenſetur, quæ ex aduſta bile generatur. Vbi deſipientiam ſomnus ſedat, bonum; ſi non, malum. Continua autem vigilia atque dementia, mortiferum.

Methodus pro curatione PHRENITIDIS INSERVIENS.

Perſicitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër temperatus concilietur, & luminoſus mediocriter, varietasque picturarum abſit.

Cibus. ea quæ humectare refrigerareq́. corpus poſſunt præſcribantur, vt eſt priſanæ cremor. Moderatus autem admodum debet eſſe alimentorum vſus; vti enim immodica copia malum auget, ſic inedia nimia vires plurimùm proſternit. Olera fiant è lactuca, malua, intubo. Verſus declinationem morbi offerri poterunt piſces ſaxatiles, ſquamoſique.

Potus ſit aqua hordei in principio; cui vtile erit addere aliquid ſyrupi violacei, nymphææ, roſacei. Subinde quoque decoctum cinnamomi imperabitur.

Motus inordinatus vitandus, potiusque quies imperanda. Frictiones tamē partium infernarū fiant eo potiſſimùm tempore quo ſymptomata magis erunt propitia.

Somnus conciliandus eſt tum localibus, tum ſumptis medicamentis.

Excremēta alui mouenda; detenta enim morbū augent.

Animi perturbationes hìc plurimùm incommodant; quare gratiſſimi amici aduocandi, qui aliàs blandè illum conueniant, ſubinde etiam acerbiùs obiurgent.

VACVANTIBVS.

Venę ſectio fiat protinus ab initio, modò vires conſtēt; in mora enim periculum eſt, vix enim aliud ſalubrius utque magis præſens remedium eſt huic malo deſtinatū: in mitioribus autem morbis priùs aluus eluenda arte eſt. ſecabimus autem primò venam humeralem; hinc cephalicam, aut medianam, ſi prior non appareat. tandē vbi materia iam fluxa eſt, etiam in fronte venam ſecabimus; idq́. vt rectè fiat, conſtringemus collum artificioſè aliqua faſcia, vt vena attollatur.

Clyſteres primò clementiores ex decocto maluarum, betæ, violarum, lactucæ, hordei, ſeminum cucumeris. cucurbitæ, caſſia fiſtula, electuario de ſucco roſarum, diapruno ſolutiuo, diacatholicone, hiera picra; oleo violarum, melle roſato.

Electuarium Indum, de ſucco roſarum, electuarium roſarum.

Diaprunum ſolutiuum. Syrupus roſarum laxatiuus.

Pillulæ aggregatiuæ, aureæ. Trochiſci de rhabarbaro.

Caſſia recenter extracta. Manna, myrobalani, rhabarbarum in aqua endiuiæ infundatur.

Materia biliosa vacuanda erit etiam in principio mali: interim leue præſcribatur deiectorium medicamentũ, ne humores potiùs exagitentur quàm purgentur. Clyſteres emollientes & alterantes dentur tertio quoque die.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio inſtituatur, vt prædictum.

Clyſteres leues fiant primò, hinc validiores.

Purgantia prædicta medicamenta; auertendi enim cauſa maximè etiam proderunt, ne ſcilicet abſoluatur eryſipelas.

Cucurbitulæ cum ſcarificatione ſpinæ, occipitio, humeris, natibusque admouendæ erunt, ſi vena cubiti ſecta non fuerit ob aliquam cauſam; ſine ſcarificatione autem applicentur, ſi vena ſecta fuerit.

Sanguiſugas fronti temporibusque admouere poterimus, cùm morbus ad ſtatum tendit.

Vincula, ligaturæque, necnon frictiones extremarum partium dolorificæ, non parum conferunt ad humorum à capite auerſionem, cùm motum humorum ſiſtant atque reuellant.

Lotiones pedum manuumque fiant ex decocto lactucæ, violarum, hordei, capitum papaueris; quo decocto cerebrum etiam humectãdum mediante ſpongia erit.

REPELLENTIBVS.

Oxyrhodum ex aqua roſacea, aceto, oleo roſato; hæc panno excepta ſincipiti, collo, capitique admouebuntur frigida, ſæpiusq. repetantur; hinc tempore oleum camomelinum admiſcebimus.

Aqua roſacea, plantaginis, acetum, oleum roſatum.

Embro-

Embrocatio fiat ex decocto ſeminis papaueris albi, hyoſcyami, florum nymphææ, violarum, roſarum, ſucco plantaginis, lactucæ addito : petiæ laneæ iis infundantur, ſincipitique admoueantur, colloque circumponantur; vapores enim humoreſque incraſſant; ineptioreſque ad motum reddunt, cùm eorum virtute, meatus corporis per quos humores ad cerebri arcem repunt, contrahantur.

Succus lactucæ, roſarum, plantaginis, nymphææ, cucurbitæ.

Odoramentum ex aqua plantaginis, roſarum, ſemperuiui, acetoſæ, camphora, floribus roſarum, nymphææ; pane aliqualiter torrefacto.

Vnguentum populeonis non ita pridem factum.

Mox ab initio his vti licebit medicamentis abſque vllis reſoluentibus, quæ verſus incrementum, ſtatum atque declinationem permiſcemus ſecundum plus & minus, prout ratio ſcilicet dictabit. vti autem in augmento repellentia debent ſuperare reſoluentia; ſic in declinatione reſoluentia debent ſuperare repellentia; in ſtatu autem par ſit pondo vtriuſque : vnde ſeriò vitandus eſt continuus horum vſus; materias enim incraſſant, reſoluique prohibent. vnde ex continuo eorum vſu lethargia accerſiri poteſt; quare verſus ſtatum omnino à repellentibus abſtinebimus, cùm tunc maximè expediat apertionem meatuum, humorumque diſcuſſionem procurare.

CORROBORANTIBVS, *reſoluentibusq; morbi reliquias.*

Diamargaritum frigidum, caſtoreum.

Syr. granatorum, roſarum, cum aqua roſarum, bugloſſæ, plantaginis: detur poſtquam alimentum ſumpſerit, ſic enim ad caput eorum vis meliùs transfertur.

Conſerua roſarum, violarum, florũ nymphææ, bugloſſæ.

Irrigatio fiet capitis ex violis, roſis, floribus nymphææ, lactuca, papauere, camomilla, meliloto, althæa.

Balneum aquæ dulcis tepidum conuenit.

Pulmo arietis, aut eiuſdem hepar, aut catulus, capo, gallina, ælurúſve, aliáve huiuſmodi animalia exenterata,

per

per medium ſpinæ ſecabuntur, ſicque adhuc calentia capiti admouebuntur, magno cum cerebri commodo.
Sanguiſugæ fronti temporibusque admoueantur.

Vt feliciùs autem localia medicamenta hîc præſcripta capiti accommodari poſſint, meliusque excrementa exhalare valeant, radendum caput phreniticorum erit remiſſionis tempore, & aliquandiu poſt cibum ſumptum.

CORROBORANTIBVS *accidentia.*

Philonium Romanum, philonium Meſuæ; cum aqua lactucæ aut ſyr. papaueris, potenter ſomnum inducit.
Syr. violatus, papauerinus, cum aqua lactucæ.
Iuſcula in quibus ſemina frigida maiora, aut caput vnum papaueris albi, coquantur, aut folia lactucæ.
Succus violarum, papaueris.
Vnguentum populeonis, roſaceum, ex oleo violarum, nenupharis, papaueris, mandragoræ, ſeminibus hyoſcyami, croco, opio, aceto.
Lotio fiat capitis, faciei, manuum atque pedum, in aqua in qua decocta ſint folia lactucæ, violarum, flores roſarum, nymphææ, ſemina papaueris albi, cucumeris, cucurbitæ, melonum.
Odoramentum fiat cum ſpongia prædicto decocto imbuta.

Fomentatio pubis perineique fiet cum decoctione parietariæ, radicum aſari, petroſelini in vino.
Cataplaſma quoque fiet ex parietaria cocta cum vini parte aliqua; addito oleo ſcorpionum, pubi perineoque admouebimus.
Vnguentum ex oleo fiat ſcorpionum, vnguentoque Agrippæ: iis pubis regio illinetur.

Syr. violarum.
Decoctum hordei.
Aqua communis, cui ſyr. de ſucco ribes, aut ſyrupum de ſucco citri addemus.

Prouocantibus ſomnum plurimùm hîc egemus, eò quòd

quòd continuis quaſi vigiliis æger conficiatur. Ne autem calor qui ſupereſt debilis, extinguatur, calida admiſcebimus opiatis; periculum enim eſt ne lethargus accerſatur ex immodico eorum vſu. Contingit quoque vrinam frequenter ſupprimi in hoc malo. huicque malo medebimur ſequenti ordine locatis. Poſtremo autem loco poſitis, ſitim immodicam mitigabimus.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* PHRENITIDE, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO PHRENITIDIS.

℞ quatuor ſeminum frigidorum minorum, ſeminis papaueris albi ana ʒ iij. coquantur in aqua q. ſ. Vnciis tribus huius decocti adde ſyr. de papauere ℥ j. ß. aceti boni parum; fiat *Serapium*; detur manè & tẽpore ſomni.

℞ foliorum lactucæ, maluarum, violarum, betæ, boraginis ana m. j. hordei, capitum papaueris ſine ſemine ana ℥ j. ſeminum cucumeris, cucurbitæ ana ℥ ß. fiat decoctio in aqua q. ſ. ad ℔. j. colaturæ addantur olei violacei ℥ iij. caſſiæ recenter extractæ, diacathol ana ℥ j. ſalis ʒ j. fiat *Clyſtere*.

℞ ſyrupi granatorum, violarum, acetoſi ſimplicis ana ℥ ij. ſumat ℥ ij. cum decocto hordei, violarum, prunorum, glycyrrhizæ, ſeminum lactucæ, cucurbitæ; quibus quoque aquæ roſaceæ aut bugloſſæ nonnihil permiſceri poterit in eundem finem, necnon ſyrupus papauerum, vt ſomnum conciliemus.

℞ caſſiæ recenter extractæ ℥ j. ſyr. roſarum ſolutiui ℥ ß. aquarum bugloſſæ, boraginis, violarum ana ℥ j. fiat *Hauſtus*: detur ſequenti die in aurora.

℞ rad. graminis ℥ j. florum cordialium ana p. j. foliorum acetoſæ, endiuiæ ana m. j. ß. violarum m. j. ſeminum cucurbitæ, melonum ana ʒ j. ß. vuarum paſſarum ℥ j. polypodii quercini ℥ ß. rhabarbari electi ʒ ij. tamarindorum ʒ iij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. colaturæ adde ſyr.

de ſyr. de multiplici infuſione roſarum ℥ iij. fiat *Potio*.

℞ electuarii de ſucco roſarum ʒ ij. diacatho. ʒ ij. ſyrupi violarum, de multiplici infuſione roſarum ana ℥ ß. decocti hordei ℥ iij. fiat *Hauſtus*.

℞ hieræ picræ ʒ j. diagrid. gr. vj. ſalis gemmæ ʒ ß. mellis per coctionem concreti; fiat *Suppoſitorium*.

℞ conſeruæ roſarum, violarum ana ʒ v. conſeruæ buglosſæ, nymphææ, diatragacanthi frigidi ana ℥ ß. diamargariti frigidi ʒ j. ſeminis acetoſæ, portulacæ ana ℈ ij. ſyr. violarum q. ſ. ad *Electuarii* mollis conſiſtentiam; aliquoties in die accipiat dragmam.

℞ aquæ buglosſæ, roſarum, violarum ana ℥ v. diatrion ſandal. ʒ j. ß. aceti & croci parum; fiat *Epithema*, quo calente cor irrigetur.

℞ florum violarum m. ß. roſarum m. j. ß. foliorum lactucæ m. ij. ß. ſeminis papaueris albi, lactucæ ana ʒ iij. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad tertias; ſub finem parum adde aceti. fiat *Embrocha*, qua calente parum coronalis commiſſura irrigetur tonſis capillis.

℞ olei roſacei ℥ ij. aquæ roſaceæ ℥ iiij. aceti ℥ ß. miſceantur, frontique panno lineo illis imbuto applicetur.

℞ ſyr. violarum, nenupharini ana ℥ j. ß. papauerini ℥ j. decocti violarum, capitum papaueris albi vncias nouem; fiat *Iuleb*: detur tempore ſomni, eundem vt concilies. In eundem finem gallinæ iuſculum paretur cum foliis lactucæ, capite vno vel altero papaueris albi. Aut fiat decoctum ex roſis, violis, foliis abſinthii, capite vno papaueris, opii gr. j. ſumanturque huius decocti ℥ iij. cum iuſculo caponis. Item,

℞ hordei mundati m. iij. ſeminum cucumeris ʒ iiij. papaueris ʒ j. ß. foliorum lactucæ m. ij. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem. In eundem finem lotio fiat faciei atque pedum ex decocto capitum papaueris albi, foliorum violarum, nenupharis, hordei excorticati, radic. mandragoræ. Odoramentum quoque fiat ex dicto decocto.

℞ olei roſacei ℥ iij. aceti ℥ j. opii gr. ij. fiat *Mixtura*; quæ fronti temporibusque applicetur modicè calens. Item inungatur cum capite lactis, quod bullitione extractum

tractum fuerit, ipſum caput raſum; aut ſequenti vnguento.

℞ vnguenti roſacei, populeonis ana ℥ j. olei nenupharini, mandragoræ ana ℥ ß. aceti ʒ j. fronti applicetur & temporibus. Si ſomnus his non concilietur, adde prædictis opii gr. iij. vel iiij. croci gr. v. omnia diligentiſſimè commiſceantur; fiat *Vnguentum* pro anteriori parte capitis temporibusque.

℞ foliorum lactucæ m. ij. florum roſarum m. j. ſeminum papaueris albi ʒ j. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad mollitudinem, addendo farinæ tritici ʒ vj. olei violarum q. ſ. fiat *Cataplaſma* pro fronte.

℞ olei violacei ℥ j. nymphææ ℥ ß. camomillæ, papauerum ana ʒ iij. aceti guttas aliquot, ceræ q. ſ. fiat *Vnguentum*, quo præſtat vti loco prædicti vnguenti, eò quòd admodum ſit forte: repellit hoc, ſomnumque conciliat.

℞ betonicæ, fœniculi, maluæ ana m. j. ß. florum camomillæ, meliloti, ſambuci ana m. j. ſeminum lini, fœniculi, fœnugræci ana ℥ ß. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem, fiat pro capite *Fotus*; verſus declinationem enim mali reliquias reſoluit. In eundem finem catuli vnius menſis per medium dorſum ſecti, aut pulli columbini viui, pulmonesque calentes arietis aut pecoris, commiſſuræ coronali applicentur actu calentes, donec refrigeſcant: poſtquam refrixerint, ponantur in decocto calente camomillæ, roſarum; & iterum applicentur vti prius, idque multis vicibus repetatur.

℞ oxymellis ſquillitici, ſyr. de duabus rad. ana ℥ ij. gummi prunorum ʒ ij. decocti fructuum alkekengi, rad. petroſelini, ſaxifragiæ ℔. j. fiat *Potus* ad prouocandum vrinam. eoque in fine augmenti potiùs vti poterimus quàm in principio, cùm obſint calefacientia.

APPEN-

APPENDIX
ad prædicta pro curatione PHRENITIDIS inſeruiens.

Cùm vix quicquam in hoc malo medicamentis præſtare liceat, ſi apoſtema abſoluatur; omnium primò, ne incrementum ſumat, ſanguinem, vt prædictum eſt, mittemus, ſi nihil obſtiterit; cùm nullum eo ſit magis præſens remedium. Primò tamen aluus ſubducatur clyſterio leniente. Eodem quoque tempore humores, ſanguinemq́; ad caput ruentem, repellentibus medicamentis arcebimus; cucurbitulas verò cum ſcarificatione, ſi aliquam ob cauſam venæ ſectio prætermiſſa fuerit (aliàs fiet ſine ſcarificatione) admouebimus partibus capiti ſubiectis, viciniſq́;, vt humoris impetus ad caput ſiſtat. Demum vt ſanguinis feruor nonnihil temperetur (facilè enim in bilem hic ſolet mutari) ſerapium conueniens, quod ſomnum etiam allicere eadem opera poſſit, propinetur. Deinde purgantibus medicamentis humores acres è corpore educemus. Poſtea frictionibus partiumq́; extremarum ligaturis, necnon lotionibus, eoſdem quoque humores à capite auertemus. Cerebrum deinde roborabimus. Quæ omnia nunc anteaq́; dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, ſi vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Sitim interim quoque ſedare debemus, cùm plurimùm moleſta hîc eſſe ſoleat: in quem finem detur ℥ j. ſucci ribes cúm decocto conuenienti. Somnum quoque aptis medicamentis conciliabimus; vrinamq́;, ſi neceſſum eſt, prouocabimus. Semper quoque hîc omnibus medicamentis quæ intrò ſumuntur ea admiſcebimus, quæ vt morbum, ſic etiam partem affectam reſpiciant.

Methodus

Digitized by Google

Methodus pro cognitione CATARRACTÆ SEV SVFFVSIONIS INSERVIENS.

SVFFVSIO eſt vbi viſio paulatim hebeſcit, propter humorem lentum & glaciei modo concretum, qui iuxta foramen pupillæ, vel inter cryſtallinum humorem & rhagoïdem tunicam obhæret, prohibens tranſitũ ſpecierum rerum obiectarum, eaq́. ratione viſum impediens. Contingit autem eum humorem eò deferri per opticum neruum è cerebro, ſæpè ita lentè vt animaduerti non poſſit in initio. Aliquando etiam repentè pauciſſimisq́. fit diebus; eo autem humore circa pupillam obhærente, externæ rerum ſpecies impediuntur, ne cryſtallino humori præcipuo videndi inſtrumento communicari poſſint; diciturque hoc malum in principio imaginatio, in augmento nebula, eò quòd nubes videatur tandem apparere.

PARS AFFECTA eſt oculus ipſe, qui circa pupillam potiſſimùm afficitur. Proprio autem vitio id aliquãdo contingit; tunc neque ſimul incipit, neque eodem modo vterque afficitur; ſubinde enim alterum tantùm occupat oculum. Preterea continuò hîc ſuffuſionis ſymptomata percipiuntur. Si verò propter conſenſum oris ventriculi fiat, tunc viſa vtrique oculo ſimul & ſimiliter appârent; tunc neque obſcuritas, neque concretus obſeruabitur humor : tunc autem potiſſimùm hoc accidit, cùm ventriculi concoctio bona non fuerit. Rurſus à ſtomacho prouenire indicat alleuiatio poſt vomitum : id quod ſæpe fit tempore criſis, cùm tunc natura ſæpe id quod noxium eſt, oculumq́ue perturbat, hac ratione expellat, dum ſtomachi vitium in cauſa fuerit : huiuſmodi autem ſymptomata perpetuò non appârent; ſi enim concoctio ſtomachi bona fuerit, nulla ſymptomata tunc oculum moleſtabunt; à ſtomacho enim dum prouenit,

intenditur, remittitur, vel omninò intermittitur, prout ſtomachus bene vel malè concoquit; neque vmquam in pupilla tenebroſi quicquam obſeruatur per plures etiam menſes. Eſt autem morbus in compoſitione ſeu numero, cùm aliquid toto genere præter naturam ſuccreſcat.

SIGNA. In mali huius exordio, ſolummodò quidam ſpiritus atque fumi, aliàs etaim muſcæ vel culices, necnon caliginoſa quædam corpuſcula, ſubinde etiam lucentia, oculis obuerſari videntur. Incerto autem videntur motu huc atque illuc agi. Aliis verò aranearum telæ, aliàs verò lanarum filamenta oculis obiici videntur. nonnumquam circuli circa lucernas appârent, aliáque huiuſmodi ſimulachra non conſueta oculis offunduntur: viſus autem paulatim hebeſcit, prout ipſe vapor tenuis, humorque incraſſeſcit & congelatur, tuncq́ quaſi nubeculæ videntur oculis obuerſari. Omnium poſtremò, ex maiori congelatione in panniculum vertitur; tuncque pupilla turbida eſſe incipit & tenebroſa, temporeque color ipſius maris in oculo appâret; & eouſque progreditur tandem malum, donec æger ampliùs non videat, cùm ſcilicet totum pupillæ foramen occludit; lumen interim animaduertit adhuc. Si autem minima eius humoris quantitas pupillæ obiiciatur, ita vt circumſtantes partes puræ ſint, foraminulentum videtur corpus obiectum eſſe. Tandē malo progrediente, pupilla vix lumen tranſmittit, & ad albedinem mutatur; hinc aliquibus cæruleus fit oculi color, aliis verò glauceſcit. Hoc vitium alterum ſæpe occupat oculum, & poſtquam ſemel radices egit, continuò immoratur.

CAVSA. Frigidi craſſique humores in opticum neruum incidentes, vel inter humorem cryſtallinum rhagoïdémve tunicam concreſcentes, hoc malum efficiunt, dum pupillæ foramen obſtruunt: vnde externarum rerum ſimulachra quæ ad videndi facultatem importari debent, ratione obſtructionis impediuntur, ne cryſtallino humori, qui præcipuum eſt inſtrumentum viſus, communicari poſſint.

PROGNOSTICA. Inter leuiores ſuffuſiones ea deterior eſt, quæ grauioribus morbis, ex magniſque capitis doloribus orta eſt: poteritque in principio hoc ma-
lum

lum curari; verùm ſi diu conſtiterit, ſuffuſioque glauceſcat, oculus viſu priuabitur. ferè autem, quæ ſine ſplendore eſt ſuffuſio, & quæ ad candorem vergit, curam non recipit. Rurſus ſi liuida, nigra, vel multum flaua eſt ſuffuſio, neque medicina, neque acu curari poterit; ſic nec ea quæ nihil concreſcentis materiei intuentibus exhibet, ſed oculi videntur clari atque sereni, & tamen nihilominus nihil vident, diciturq́. gutta ſerena, tunc nihil quoque in ſuffuſione medicamentis proficiemus, quę pupillæ figuram commutauit. Si humor panniculi conſiſtentiam fuerit conſecutus, non niſi acu per corneam tranſmiſſa curari poterit, neceſſumque eſt vt humor concretione firmitudinem conſecutus ſit; niſi enim acui ſubiici poſſit, anceps eſſe ſolet cura: in quintum autem vſque annum acui inidoneum eſſe ſolet concretum; vetuſtatem autem ſi ſapiat, curam non admittit. Si autem id quod accreſcit, perfrictum diducitur, neque ſic manet, ſed iterum rediens iungitur, coloremque exhibet obſcurè album, curam admittere videtur.

Methodus pro curatione SVFFVSIONIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorū generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit calidus atque ſiccus.

Cibus. Conueniunt carnes gallinarum, caponum, pullorum, auicularum montanarum. Conſultò abſtineat ab iis quæ corpus nimium humectare poſſunt. Inter olera; fœniculum, betonica, ſaluia, ſerpyllum, maiorana pulegiumque conueniunt.

Potus ſit decoctum cinnamomi, aqua mulſa: vinum verò inhibendum eſt.

Exercitium ſit moderatum: infernarumque partium frictiones frequenter inſtituantur.

Somnus ſit breuior conſueto tempore.

Digitized by Google

Excrementa alui quotidie reſpondeant.

Animi perturbationes, vt mæſtitia, aliiq́ue huiuſmodi immodici affectus animi vitentur; gaudiumq́ue amplectatur.

PRAEPARANTIBVS.

Oxymel ſimplex.

Mel roſatum.

Syrupi ſtœchados.

Syr. de hyſſopo.

Aqua fœniculi, betonicæ, euphragiæ, hyſſopi, maioranæ.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiat cephalicæ eiuſdem lateris in mali principio, modò plethoricum ſit corpus, alioqui admittenda non erit, cùm hinc cerebrum magis refrigerari contingat, eaq́ue ratione maior excrementorum copia generari poſſit.

Pillulæ.

Aureæ, cocciæ.

De agarico.

Lucis maiores.

Aſſaieret, maſtichinæ.

Sine quibus eſſe nolo.

Hiera picra.

Agaricus trochiſcatus.

Sæpius autem purgandus quoque hîc eſt æger ab aquoſa materia, quæ hoc malum fouere ſolet.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio in fronte, miſſioq́. fiat ſanguinis è naribus.

Clyſtere ex radicibus fœniculi, floribus ſtœchados, camomillæ, meliloti, centaureæ minoris, betonicæ, ſeminibus aniſi, fœniculi, colocynthide, diacatholicone, hiera Galeni, hiera diacolocynthidos, oleo camomillæ, liliorum.

Sapo aut ſanguiſugæ poſt aures applicentur, aut eorundem loco cauterium fiat.

Frictiones atque fotus ex aqua calente partium extremarum, earundemq́ue ligaturæ dolorificæ.

Apophlegmatiſmi.

Maſticatoria

Maſticatoria è cubebis, ſemine fœniculi, maſtiche, pyrethro.

Cucurbitulæ cum ſcarificatione occipitio ſunt affigendæ.

Sternutatoria medicamenta.

Seto ceruici affigetur magno cum commodo.

Cauterium ex cantharidibus, fermento, ſtercore columbino poſt aures, aut in commiſſura coronali potiùs fiet quàm in occipitio, eò quòd maior ſit conſenſus cum oculis; per plures autem menſes fluere permittatur humor.

CONFORTANTIBVS, *diſcutientibuſque reliquias.*

Collyrium ex aqua euphragiæ, chelidoniæ, fœniculi, in quibus aliquid mellis, pompholygis, ſagapeni diſſoluatur.

Melli conſerua fellis permiſceatur pro pueris; plurimùm enim iuuat, cùm fel multum ſubtiliet.

Aqua mellis deſtillata.

Fel caprinum, porcinum, fœniculi ſucco diſſoluatur.

Sagapenum in aqua mellis reſoluatur deſtillata, aut aqua roſacea; per aliquot eo menſes maximo cum commodo vtetur.

Lotio capitis ex decocto foliorum betonicæ, maioranæ, abſinthii, fœniculi, florum ſtœchados in lixiuio.

Mithridatum, theriaca, diamargaritum calidum.

Diagalanga, diarhodon abbatis, diamuſcum dulce, conſerua bugloſſæ.

Decoctum guaiaci cum rebus capitalibus; aut eius loco decoctum fœniculi, euphragiæ, betonicæ, caryophyllorum, cinnamomi, cubebarum, maceris.

Aqua mellis oculis inſtilletur.

Collyrium è melle, ſuccoque fœniculi atque felle fiat.

Vrina infantis facultate ſua exiccatoria curat humiditates malum fouentes.

Lotio capitis ex decocto maioranæ, rutæ, ſtœchados, fœniculi, betonicæ, euphragiæ, abſinthii.

Vnguentum ex felle perdicis, ſucco fœniculi, melle.

Punctio cum acu non fiet antequam materia ſuffuſionis mediocriter concreuerit.

Digitized by Google

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* SVFFVSIONE, *cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta,*

CVRATIO SVFFVSIONIS.

℞ florum camomillæ, meliloti ana m. ij. betonicæ, euphraſiæ, centaurei minoris, fœniculi ana m. j. ß. ſeminum aniſi, fœniculi ana ʒ iij. agarici ʒ j. ß. colocynthidos ʒ j. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad P. j. ß. colaturæ addantur benedictæ laxitiuæ ʒ vj. olei rutacei, liliorum ana ℥ j. ß. ſalis communis ʒ j. fiat *Enema:* ſemel in ſeptimana ante prandium iniiciatur.

℞ ſyr. de hyſſopo ℥ ß. ſyrupi ſtœchados, oxymellis ſimplicis, ſquillitici ana ℥ j. aquarum euphraſiæ, fœniculi, betonicæ ana ℥ iiij. miſceantur, fiat *Iulcb.* dentur vnciæ quatuor in aurora per quatuor aut quinque dies.

℞ pillul. lucis, cochiarum, aurearum ana ℈ j. agarici trochiſcati ℈ ß. ſyrupi ſtœchados quantum ſatis; fiant *Pillulæ* ſeptem vel octo numero: ſumantur poſt noctis dimidium cum pulpa pomi.

℞ hieræ diacolocynthidos ℈ ij. ß. agarici trochiſcati ℈ j. nucis muſc. grana vj. ſucci centaurei minoris quantum ſatis, fiant *Pillulæ:* dentur bis vel ter in menſe.

℞ theriacæ magnæ, aureæ Alexandrinæ ana ʒ j. nucis muſcatæ, cinnamomi, caryophyllorum ana ʒ ß. ſeminum fœniculi, euphraſiæ ana ʒ j. ß. conſeruæ anthos ℥ j ß ſyrupi ſtœchados quantum ſatis; fiat *Electuarium* molle. ſumat ʒ j. ter in ſeptimana, quatuor horis ante prandium.

℞ florum camomillæ m. ij. ß. foliorum maluæ, althææ ana m. ß. ſeminum fœnugræci, lini ana ℥ ß. mediocriter contundantur & coquantur in aqua q. ſ. fiat *Fomentatio* oculi antequam collyria inſtillentur cum ſpongia liquori immerſa nonnihilque expreſſa. Aut,

℞ florum camomillæ, meliloti, fœniculi, betonicæ ana m. j. ſeminum fœnugræci ℥ j. coquantur in aqua & vino quantum ſatis; fiat *Fotus* pro oculo.

℞ decoctionis chelidoniæ, betonicæ, roſarum, tormentillæ

Digitized by Google

mentillæ ℥ ij. ſucci fœniculi, euphraſiæ ana ʒ iij. myrrhæ ʒ j. mellis deſpumati q. ſ. fiat *Collyrium.*

℞ pulueris capitis hirundinũ ʒ ß. fellis lucii ʒ ij. pompholygis ℈ j. ß. myrrhæ ℈ ß. aquæ decoctionis tormentillæ, fœniculi ℥ ij. mellis deſtillati q. ſ. fiat *Collyrium.* Palpebris autem & non oculo imponetur collyria acria.

℞ aquæ mellis deſtillatæ vncias aliquot; iis ſacchari candi aliquid immiſceatur & myrrhæ : huius liquoris gutta vna aut altera oculo inſtilletur; fiat *Collyrium* præſtans.

℞ terebinthinæ ℥ ij. ß. ſulfuris viui ℥ j. ß. mellis roſati ℥ vj. ſalis communis ʒ iiij. ſucci fœniculi, vrinæ pueri ana f. j. diſtillentur pro *Collyrio.* Si dolet oculus à collyrio, oui albo conquaſſato, aut lacte mulieris, aut aqua roſata mitigetur.

℞ aquarum fœniculi, euphraſiæ ana ℥ iij. vitrioli albi ℈ ij. aloës ℈ j. fiat *Collyrium.*

℞ centaurei minoris, maioranæ, betonicæ, abſinthii ana m. ij. fœniculi, maioranæ ana m. ß. florum ſtœchados m. j. nuces muſcatas numero ij. coquantur in æqua portione aquæ & vini; fiat *Lotura* pro capite.

APPENDIX
ad prædicta pro SVFFVSIONIS curatione.

Clyſterio via paretur naturæ ad expulſionem ſuperfluitatum: hinc vena proximo die ſecetur, modò corpus ſit plethoricum. Demum naturæ obediens reddatur materia mali, poſtea purgante medicamento expellatur: quod iteratis debet fieri vicibus. Hinc cauterium fiat ex fermenti ʒ iij. cantharid. alis capitibusq; abſciſsis numero vj. fiat cauterium; quod coronali commiſſuræ applicetur, aut poſt aures. Apponantur demum ficus cum melle, fluereq; permittantur veſiculæ apertæ. Plurimùm autem poſt aures appoſitum cauterium iuuabit; aut eius loco ſetonem ceruici affigemus. Hinc extremorum ligaturis, ſternutatoriis medicamentis, errhinis, apophlegmatiſmis, frictionibus, clyſteribus, acribus ſuppoſitoriis materia auertetur. Poſtea quæ caput viſumq; roborare poſſunt, reliquiasq; diſſoluere, præſcribantur.

A mitioribus autem incipiemus medicamentis; ſic enim melius aſſueſcet admittere præſtantiora. addentur autem ea quæ oculi ardorem remittere poſſunt, ſi aliquis excitatus ſit. Dum autem per ventriculi conſenſum fit Suffuſio, in eo collecta vacuentur. Si autem ita malum increuerit, vt nubeculæ iam oculis obuerſari videantur, tunc purgantia ventriculum, necnon caput, imperanda ſunt. Demum optimè digerentia diſcutientiaq; medicamenta oculo accommodabimus, quod collyriis commodè fieri poterit. Conſultum quoque erit tunc temporis cauterium in occipitio excitare, ne humores ad oculum vi digerentium ruant maiori impetu, vnde etiam inflammatio concurrere poſſet. Suffuſio per conſenſum ventriculi facta ſæpe curatur vomitu; cauendum autem ne fiat capite pleno exiſtente, ne materia ruat ad neruos opticos. Pillulæ quoque maſtichinæ plurimùm hic valent, ſi frequenter offerantur. Si verò abſoluta fuerit Suffuſio, humor qui pupillæ obiicitur, remoueri debet acu ad paruum oculi angulum: debetq; humor mediocris eſſe conſiſtentiæ dum hæc fient; nam liquidus acum, vt remoueatur, vix admittet: tenax verò ſi nimium fuerit, tunicam potiùs lacerabit quàm abducet; adde quòd dolorem præterea maximum cauſabit.

Methodus pro cognitione OPHTHALMIÆ INSERVIENS.

OPHTHALMIA ſeu lippitudo eſt inflammatio tunicæ vel membranæ agnatæ ſeu coniunctiuæ oculi, ex oculorum angulis in totam membranam effuſa. A pericraneo autem originem habet frequenter hoc malum, à quo venæ in oculum mittuntur per frontem & tempora.

PARS AFFECTA, eſt oculus, & præſertim ipſius tunica agnata: quod manifeſtiſſimè patet ex ipſa vidēdi functione læſa, & ex læſione manifeſta ipſius oculi, necnon ipſius tunicæ agnatæ.

SIGNA. Concurrit oculi tumor, dolor grauans, atque rubor. Sæpe autem ita in tumorem attollitur, vt tunica,

nica,necnon partes quæ in viciniis ſunt, admodùm tendantur; imò aliquando etiam ipſe oculus vſque ad malas intumeſcit. Lacrymæ etiam fœcundæ ex oculo decidunt à vehementi dolore accerſitæ; tanta enim aliquando punctio concurrit oculi, vt acu alióve corpore pungenti ſtimulari videatur. Principium autem morbi indicant huiuſmodi tenues humores. Hinc ſordes ſubſequuntur, quæ in maioribus oculorum angulis inhæreſcunt,eruntque incrementi teſtes. Paulatim autem ſordes ita incraſſeſcunt, vt oculos quaſi gluten oblinant, ſtatumque mali adeſſe ſignificant. In hoc malo quoque arteriæ circumſitæ validè pulſant. Venæ quoque exiles quæ in albo oculi antea latebant,iam tumidæ & conſpicuæ fiunt,rubeſcitq.quod album eſſe ſolebat. Atq; prędicta ſigna prout intenſa ſunt & magna, ita etiam affectus magnus eſt;& prout ſunt mitia,ita etiã affectus leuis eſt.

Cavsa. A tribus potiſſimùm cauſis excitari ſolet hoc malum. Primò quidem à plenitudine,magnáve ſanguinis copia originem frequenter habet, vnde contingit membranam agnatam humoribus impleri atque diſtendi. Tunc fit pulſatio temporum multa, dolor magnus circa oculum verſatur. Venæ videntur latæ,facies tunicaque agnata fit rubra,palpebrarumque ſæpe clauſio. Lacryma fluit non multùm erodens neq. acris. Adde quòd ætas, victus ratio, temperamentum, anni tempus, regiõ calida & humida præceſſit. cuncta quoque circa oculum rubea ſunt, non ſolùm agnata tunica, ſed etiam ipſa facies. Si à ſanguine pituitoſo fiat,hæc non ita intenduntur. Vti autem frequenter fit à ſanguine, ſic etiam ſæpenumero à bile fit acri atque tenui è temporum angulorumq. venis in oculorum venas latenter irruente: tuncque lacrymæ admodum feruidæ erodentesque effluunt, vt partes vicinæ etiam vri videantur;nonnumquã etiam exulcerantur. Excrementa tunc circa oculorum angulos coaceruantur ſicca atque aſpera. Huius humoris teſtes erunt ætas,tempus anni, temperamentum biliosum; victus ratio præceſſit acres humores generans. Fit etiam ſubinde, rariùs tamen, à flatuoſo ſpiritu ventoſitatibuſque;tuncq.admodum tunica agnata extenditur, ita quidem vt ſæpe rumpi videatur, vnde plurimùm quoque

 dolet.

dolet. Tunc non currunt, neq. ſuboriuntur lacrymæ, niſi ſubinde paruæ; non tanta percipitur grauitas oculi neque feruor, eroſióve, etiam ſi ſubinde rubor appareat.

PROGNOSTICA. Ophthalmia frequenter perducit ad exitum vueæ, cùm cornea tunica ſæpè diſrumpatur per corroſionem aut putrefactionem, ſi diu duret malum, materiaq. erodens continuò ad oculum fluat. Ophthalmia quæ venit à velaminibus intrinſecis, & quæ à cerebro eſt orta, deterior eſt illa quæ venit à panniculo cooperiente craneum. Quanto magis lacrymæ currunt, & in ſe habent mordacitatem & acuitatem, tanto citiùs reducitur ophthalmia ad ſtatum. Periculum autem eſt exulcerationis ipſius pupillæ, cùm ſalſa fluit lacryma multumq. calida. Si ophthalmia laborantibus continnò diuque doleat oculus, periculum cæcitatis affert. Ophthalmia laborans ſi alui profluuio corripiatur, bonum eſt. A tumore magno, ſicco, parumque dolente nullum periculum impendet. A tumore autem magno, ſicco, multumque dolente, periculum eſt ne oculus exulceretur.

Methodus pro curatione
OPHTHALMIÆ
INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit frigidus, ſiccus & obſcurus.

Cibus nonnihil refrigerans, parumque ſit alens, exiguaque primis diebus quantitas offeratur.

Potus ſit aqua hordei.

Motus vitandus, quieſque imperanda.

Somnus paulò ſit tempore conſueto longior, humorum enim agitationem dolorémque ſedat.

Excrementa alui reſpondeant indies arte, aut natura.

Perturbationes animi fugiendæ.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus roſatus, de roſis ſiccis.
Violarum, granatorum.
Oxalidis, nymphææ.
Acetoſus ſimplex.
Aqua oxalidis, endiuiæ, plantaginis, roſarum, violarum.

VACVANTIBVS.

Syr. ex multiplici infuſione roſarum.
Diaprunum ſimplex, diacatholicum.
Electuarium de ſucco roſarum.
Pillulæ aureæ, aggregatiuæ, lucis.
Hiera picra, hiera diacolocynthidos.
Tamarindi, myrobalani, rhabarbarum, manna, caſſia.

Diaphœnicum.
Pillulæ cocciæ, alephanginæ, ex hiera picra, de agarico, fœtidæ.

Venæ ſectio fiat omnium primò ipſius cephalicæ eiuſdem lateris, ſi magna plenitudo adſit, magnusque ſit affectus; ſanguinisque ſatis magna educatur quantitas: nam venæ ſectio magna ex parte malum ipſum eradicabit. ſi bilis tamen aliis humoribus plus abundet, non tantum ſanguinis detrahemus atque ſi à dominio ſanguinis fiat, ſed alterantibus vacuantibusque medicamentis compenſabimus.

A fortioribus abſtinebimus etiam hîc medicamentis; periculum enim eſt ne humores exagitati medicamento valido in oculum confluant maiori copia. Prioribus autem vtemur dum multùm fuerit ſanguis bilioſus; ſequentibus verò, ſi potiùs aquoſus aut nimium fuerit phlegmaticus.

AVERTENTIBVS.

Venæ frontis ſectio fiat.
Clyſtere, ſuppoſitorium.
Frictio, ligatio, lotio pedum, ſpatularum, brachiorum, coxæ, crurum.
Cucurbitulæ cum ſcarificatione ſcapulis, collo, ſummitati brachiorum initioque ceruicis affigendæ.
Hirudines etiam venis frontis applicari poterunt, aut poſt aures, ſi venæ ſectio omiſſa ob aliquã cauſam fuit.

Cauterium

Cauterium in coronali capitis parte (prius raſis capillis) applicetur.

Gargariſmus, maſticatorium.

Paracenteſis fiet apprehenſa cute ceruicis ipſis digitis, acusque filum craſſum habens traducetur, atque inſtar fontanellæ per dies quadraginta effluere ſinemus capitis excrementa, trahendo aliquando huc atque illuc ſetam immiſſam: vel comprimemus ceruicis cutem cum forcipe habente duo foramina, & cum stylo ignito cutis perforetur; hinc acus accipiatur, cui imponatur funis ex ſerico ſatis craſſus, vt non corrumpatur citò, moueaturque quotidie bis aut ter: ſeruetur que apertum, vt prædictum fuit.

REPELLENTIBVS *modicè, viasq; per quas materia ruit, contrahentibus.*

Fomentatio fiat ex aqua tepida ſæpiùs in die, in qua coquantur roſæ, violæ, flores nymphææ, folia & radices plantaginis, ſemina papaueris albi, myrtillorum, radices mandragoræ; hinc verſus augmentum addemus prædictis folia maluæ, camomillæ, meliloti.

Circa ſtatum, addemus fœnugræci ſemina.

Inſtilletur oculis aqua roſacea.

Collyrium ex tragacantho, pompholyge, gummi Arabico, maſtiche, bolo Armena, corallo rubro: quibus parum opii addere poſſumus, ſi dolor iſtis medicamentis non ſuperetur; efficacia enim magna fluxum humorum ſiſtit.

Liquor oui lacte mulieris permiſtus oculis apponatur; aut idem liquor cum decocto papaueris albi, aut aqua roſacea, mulieriſque lacte commixtus.

Aqua roſacea, ſolani, plantaginis, in quibus papaueris ſemina decoquantur, quibus tandem etiam liquor albuminis oui conquaſſati permiſcebitur.

Trochiſci albi Raſis cum aqua roſacea diſſoluantur, ſi dolor magnus adſit.

Cataplaſma ex capitibus papauerum, roſis, balauſtiis, ſolano, plantagine, corticibus granatorum, bolo Armena, ſanguine draconis; fronti temporibusque adaptetur cum oui vitello.

Emplaſtrum

Digitized by Google

nplaſtrum ex farina fabacea, ſemine lini, fœnugræci, aceto, albumine oui, fronti applicetur.

SI per venas & arterias fluat humor extra craneum iſtentes, oculis imponantur non multùm ſtyptica; peculum enim ex fortioribus impendet, ne materia inò pellatur ad oculorum neruorumque concauitatem, eque cataractam cæcitatémque inducant perpetuam; uod magis quoque metuendum erit ſi per venas fluat nateria in craneo hærentes, cùm ſic quoque validiùs ongelent materiam circa neruos opticos. In ambitu autem potiùs oculi, aut temporibus frontiq. accommodantur ea quæ multum adſtringere poſſunt, non ſupra partem affectam. ter autem aut etiam quater in die renouentur; aut etiam ſæpiùs, ſi dolor multùm vrgeat. Stupefacientium autem medicamentorum non erit hîc vſus, niſi dolor admodum magnus ſit; viſum enim offendent. Verſus autem morbi incrementum, reſoluentia repellentibus permiſcenda erunt; eòque magis eorum quantitas augebitur, quò magis ad declinationem ipſum malum tendet.

CORROBORANTIBVS, *reſoluentibusq; reliquias.*

Diatragacanthum frigidum, diamargaritum frigidum, decoctum radicum Cinæ.

Fœniculi aqua in qua aloës portio aliqua ſit eliquata, præſtans eſt. Lac mulieris, aut aqua roſacea in qua ſarcocolla ſit diſſoluta. Collyrium ex aqua euphragiæ, fœniculi, roſarum, pompholyge, aloë.

Fomentatio ex decocto florum meliloti, ſeminum fœnugræci aliquoties loti, medicamentum præſtans eſt.

Fœnugræcum lauetur bis aut ter aqua calente, hinc ad mellis ſpiſſitudinem coquatur.

Ouum vſque ad duritiem coctum quaſi, oculo adhuc calens apponatur.

THEORI-

Digitized by Google

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* OPHTHALMIA, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO OPHTHALMIAE.

℞ radicum fœniculi ℥ ij. hordei mundati m ij. fol. maluæ, mercurialis, viol. ana m. j. ß. florum camomillæ, meliloti ana m. j. ſeminum cucumeris, melonum ana ℥ ß. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ adde electuarii de ſucco roſarum ʒ v. olei violarum ℥ iij. fiat *Clyſtere.*

℞ oxymellis ſimplicis, ſyrupi de ſtœchade ana ℥ j. ß. mellis roſati colati ℥ ß. aquarum fœniculi, roriſmarini, maioranæ ana ℥ iij. fiat *Iuleb.*

℞ caſſiæ recenter extractæ ℥ j. electuarii de ſucco roſarum ʒ j. ß. ſyrupi ex multiplici infuſione roſarum ℥ j. aquarum lactucæ, violarum ana ℥ j. ß. fiat *Hauſtus.*

℞ pillularum ſine quibus eſſe nolo, cochiarum ana ℈ j. pillularum lucis ℈ j. ß. rhabarbari electiſſimi ℈ ß. diagridii gr. iiij. ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiant *Pillulæ*: dentur poſt primum ſomnum.

℞ maſſæ pillularum de hiera cum agarico ℈ ß. pillularum lucis ℈ ij. diagridii gr. ij. ſyrupi ſtœchados & aquæ euphraſiæ q. ſ. fiant *Pillulæ* vj. vel ſeptem.

℞ diamargariti frigidi ℥ ß. diatragacanthi frigidi ʒ v. ſyrupi de roſis ſiccis, violarum ana ℥ j. fiat *Mixtura.*

℞ aquæ roſaceæ ℥ iiij. mucilaginis fœnugræci ℥ ß. albuminis oui conquaſſati ℥ ij. ß. lactis mulieris ℥ j. miſceantur, oculoque circumponantur. In principio mali multùm conuenit; dolorem equidem remittit, & humoris impetum ſiſtit. ℞ aquæ roſaceæ, decocti papaueris albi ana ℥ ij. albuminis oui in aquam diſſoluti ℥ j. camphoræ, croci ana gr. iiij. opii, ſi dolor plurimum vrgeat, gr. j. miſceantur & in oculum inſtillentur; hinc decocto meliloti oculus foueatur.

℞ pulpæ pomi dulcis & maturi ſub cineribus cocti ℥ iiii camphoræ ℈ j. ß. croci ℈ ß. aquę roſaceæ, lactis mulieris ana q. ſ. fiat *Cataplaſma* in dolore acerbiſſimo oculi.

℞ maſti-

Digitized by Google

z maſtichis, olibani ana q. ſ. cum albumine oui diſ-
uantur, temporibusque applicentur. mirè valet ad-
ſus humores fluentes ad oculos & dentes.

℞ lactis mulieris ℥ ij. vitella ouorum tria, farinæ ſe-
nis lini ℥ ß. olei roſacei ℥ j. ſimul permiſceantur & ap-
nantur in principio mali; modicè expellit & mirificè
lorem mitigat Emplaſtrum. E farina quoque hordei,
ure, olibano emplaſtrum fieri poterit, quod optimè
ohibet deſcenſum lacrymarum ad oculum.

℞ thuris, balauſtiorum, ſanguinis draconis, boli Ar-
enæ ana ℥ j. albuminis oui q. ſ. ad incorporandum præ-
cta, tempore vſus diſſoluantur in aceti quantitate ſuf-
cienti, in quo decocta ſint roſæ, maſtix, olibanum,
ndala rubea; fiat *Emplaſtrum* fronti temporibusque ap-
licandum.

℞ boli Armenæ, maſtichis, ſanguinis draconis, farinæ
ordeaceæ ana ℥ j. ß. roſarum rubrarum m. j. albumen
nius aut alterius oui, olei roſacei ℥ j. ß. aceti parum,
iat *Cataplaſma*, quod fronti temporibusque applicabi-
ur, modò per externas capitis partes humores in ocu-
um deriuentur, id quod magna ex parte accidit.

℞ maſtichis, thuris, myrrhæ ana ʒ j. ß. boli Armenæ,
arinæ fabaceæ ana ℥ ß. croci ℈ j. cum albumine oui, oleo
oſato & aceti pauxillo, fiat *Frontale*, lana teláve linea
xcipiantur, aut panno molliori iiſdem imbuto, fronti
ccommodentur.

℞ radicum mandragoræ ʒ ij. foliorum violarum, rubi,
ſalicis ana m. j. roſarum p. j. papaueris albi ʒ ß. ſemi-
num pſyllii, cydoniorum ana ʒ j. coquantur in aqua q.
ſ. ad tertiæ partis conſumptionem, fiat *Fotus* ab initio
mali dum adhuc fluunt humores. Addes autem prædi-
ctis verſus augmentum folia maluæ, althææ, flores ca-
momillæ, meliloti, ſemina lini, fœnugræci, ſarcocol-
lam; auctis ſemper poſterioribus, prout morbus verſus
ſtatum declinationémve procedit.

℞ tutiæ præparatæ tenuiſſimeque pulverizatæ, ita vt
per ſindonem facilè traiici poſſit ʒ j. ß. camphoræ gr. xij.
hæc ſimul in ſindone concluſa munda, in aquæ roſarum
viniq. albi ℥ iij. madeſcant, fiat *Collyrium*: guttæ duæ vel
tres in oculum inſtillentur.

℞ farinæ

℞ farinæ hordei ℥ ij. croci ʒ ij. aquæ roſarum & vitelli ouorum q. ſ. fiat *Emplaſtrum*. oculo placidè ſuperponatur; plurimùm enim in oculorum inflammatione, rubore, doloreque eorundem iuuat.

℞ lactis mulieris calentis, decocti papaueris albi, albuminis oui conquaſſati ana ℥ ß. in principio mali humorum fluxum inhibet, dolorem lenit, ſomnumque accerſit. ℞ collyrii albi ʒ ß. mucilaginis pſyllii ℥ iij. lactis mulieris recentis ℥ iiij. miſceantur exquiſitiſſimè lapide pictoris, addendo albuminis oui conquaſſati ʒ j. fiat *Collyrium*.

℞ aquæ roſaceæ ℥ iij. euphragiæ ℥ j. mucilaginis fœnugræci ʒ ij. ß. camphoræ ℈ j. albuminis oui aliquid, opii gr. j. terantur optimè lapide pictoris, fiat *Collyrium*. ante tertium autem diem nullum collyrium oculis inſtillabitur. ℞ albuminis oui in aquam ſoluti ℥ ij. ß. lactis mulieris ℥ iiij. ſucci camomillæ, aquæ roſaceæ ana ℥ j. opii gr. j. ſi doloris vehementia vrgeat, oculo inſtilletur, demum tela linea molliuſcula iiſdem imbuta oculo ſuperligetur, aliquotieſque renouetur.

℞ florum meliloti m. iij. fœnugræci craſſiuſculè contuſi ℥ iij. coquantur in aqua q. ſ. ad tertias, fiat oculi fomentatio, liquore tepente ſæpiùs in die cum ſpongia. plurimum ſine offenſione diſcutit.

℞ collyrii Rhaſis ʒ j. ß. diſſoluatur in lacte muliebri, ſicque oculis inſtilletur: tandemque coquantur ſemina fœnugræci in aqua communi bene lota priùs, vt arenulæ abſcedant: colatura hac lauetur oculus; aut ſpongia foueatur, ſi ab humoris acrimonia exulceratio aut adſit, aut impendeat.

℞ ſeminum fœnugræci contuſorum ℥ ij. florum meliloti m. ij. coquantur in aqua q. ſ. ad mollitudinem, fiat *Fomentatio* oculorum cum ſpongia, aut panno lineo duplicato aliquoties in die oculus fouebitur; admodum feliciter diſcutit. In eundem finem ouum coquatur duriuſculè, oculoque calidum ſuperponatur; præterquam enim quòd concoquit & digerit, ruboris quoque reliquias potenter tollit. ℞ medullæ panis albi ℥ j. madefiat in aqua roſacea: hiſce adde pomorum dulcium ℥ ij. lactis mulieris q. ſ. fiat *Emplaſtrum* pro oculo.

APPEN-

APPENDIX ad prædicta pro OPHTHALMIÆ curatione inſeruiens.

Omnium primò aluum ſubducere conuenit clyſterio conuenienti. Hinc vena ſectio ſecundo die inſtituetur, prout prædictum eſt. Demum quæ repellere poſſunt materiam ad oculum fluentem, fronti admouebuntur, necnon in oculum inijcientur durante mali principio; quibus ea addemus quæ dolorem lenire poſſunt. Interim quoque humores craſſos flatulentosq́; naturæ obedientes reddemus. hocq́; cùm conſecuti fuerimus, purgante medicamento è corpore propellemus eoſdem: qui ſi fuerint acres multùm, ita vt oculi eroſionem minentur, abſque vllo præparante medicamento præmiſſo, ſtatim vacuabimus. Demum ventoſis, frictionibus, lotionibus, clyſteribus materiam ad oculos ruentem auertemus. Hinc reſoluentia repellentibus permiſcebimus quinto magna ex parte die; tunc equidem morbus ad incrementum plerumque peruenit: aqua autem roſacea ſordes antea abluantur: hinc paulatim ad digerentia tranſibimus. quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis facilè conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Prædictis verò ſi malum non vincatur, funiculus ex ſerico filo multiplicatus in poſteriori capitis parte in initio ceruicis ex oppoſito oculorum ita traijciatur, vt hinc inde traduci poſſit; id fiat apprehenſa digitis cute cum carne. Ophthalmia ſi fiat cum dolore capitis, oportet omnium primò dolorem ſedare, eò quòd dolor humorem excitet, ſicq́; cauſam mali augeat; quo ſedato, inflammatio ſedanda eſt ingeniis prædictis. Inflammatio ſi à percuſſione facta ſit, aqua roſacea cum albumine oui concutiatur, inter reliqua enim maximè conuenit ſtatim à principio. Si parua ſit inflammatio, ſufficit ad remouendum malum aqua roſacea, aqua albuminis ouorum, lac muliebre, pſyllii mucilago; inſtilletur oculis, & lineus pannus iiſdem liquoribus imbutus, oculo ſuperponatur. Sæpius autem in die renouanda erunt remedia, quater nimirum vel quinies. augmento inſtante aliquid ſarcocollæ, quod tam digerentem quàm repellentem vim habet, in lacte mulieris diſſoluemus.

Methodus pro cognitione GRAVITATIS AVDITVS INSERVIENS.

GRAVITER AVDIENTES dicuntur. qui exiguas voces penitus non audiunt, magnaſque vix percipiunt. Vbi autem auditus ita offenſus fuerit, vt neque magnas, neque exiguas voces percipiant, ſurdos nihilq́. audientes dicimus. Sola itaque magnitudine diſtant grauis auditus atque ſurditas.

PARS AFFECTA. Ex functione læſa aures ipſas hîc affici conſtat. Contingit autem aures hîc oblædi per ſe, dum primum audiendi inſtrumentum afficitur; per accidens verò, cùm cerebrum vnde facultas effloreſcit, aut neruus per quem eadem defertur facultas, oblæditur. Si propter cerebri læſionem fiat, tunc præter læſionem ipſius cerebri etiam alii ſenſus afficiuntur. Eſt autem ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis audiendi, cùm ſit diminuta aut ablata. ſequitur autem hoc ſymptoma aut morbum in vnitatis ſolutione, aut morbum in intemperie, aut deniq. morbum in compoſitione.

SIGNA. Ex ægri ipſius querimoniis malum hoc innoteſcit.

CAVSA. Frequentiſſimè intemperies cerebri aut organi auditorii frigida in cauſa eſt. Fit quoque frequenter à craſſis frigidiſque humoribus qui ad aures protruduntur, iiſque impinguntur; omnium enim maximè huiuſmodi humores ipſos ſenſus ſenſuumque functiones conſopire ſolent: id autem potiſſimùm indicabit capitis partiumque affectarum grauitas; alii quoque ſenſus impediti fuerunt. bilioſus quoq. ſanguis ſurſum aſcendens aliquando auditus meatum obſtruit, dum eius magna

copia

copia in primum audiendi organum illabitur; quod ſæpè fit tempore criſis in febribus acutis. A ſordibus quoque aurium anfractibus concluſis, à ſcirrho, callo, carnoſoque tuberculo, ab vlcere, ab apoſtemate, à rebusque extrinſecus incidentibus grauitas auditus quoque excitatur. Contingit quoque è ſubditis viſceribus, & ſæpe quidem à ſtomacho calidos copioſosque vapores in caput auresque euolare, vnde audiendi ſenſu bene ſe habente, malè tamen atque perturbatè homo audit; multique ſunt qui ob hanc ſolam cauſam grauiter audiunt: potiſſimumque hoc illis euenit, cùm viſcera eorum impuris excrementis grauantur; acciditque hominem ſic eodem modo malè audire, vti contingit malè illum videre in ea ſuffuſionis ſpecie, quæ ventriculi vitio oritur; tunc per interpolationem malum infeſtare ſolet. Dolorem autem magnum ſæpe excitant huiuſmodi ſpiritus flatulenti, dum copia membranas validè diſtendunt, proptereà quòd exitus iſtis non pateat; cuius ſigna ſunt, ſonitus diſtentioque aurium, idque abſque ardore grauitateque.

Prognostica. Multum ſemper ſuſpectus eſt grauis auditus, & potiſſimùm paulatim increſcens; eò quòd temporis progreſſu perfectam ſurditatem inducat. Quæcumque autem ab origine, aut etiam poſtea abſolutæ fuerint ſurditates, nullo remedio curantur. Quæ verò abſoluta non eſt, diuturna tamen ſi fuerit, aut curationem non admittit, aut ſanè quàm ægrè curatur. Quæ verò à craſſis humoribus orta eſt, modò neque diuturna neque abſoluta ſit, curationem admittit. Sic etiam ſurditas à bilioſis humoribus ſurſum ruentibus nata, medicamentis bilem ducentibus curatur; ſubinde etiam ſua ſponte ſoluitur, bile inferiùs deſcendente. ab ictu ſi ſurditas nata ſit, & ſi per menſes aliquot durauerit, incurabilis eſt, maximè ſi ſoluta ſit vnitas nerui auditorii. Surditas quoque ab apoſtemate indurato interiùs latente, incurabilis eſt.

Methodus pro curatione GRAVITATIS AVDITVS INSERVIENS.

Perficitur autẽ ſubſequẽtibus remediorum generibus,

VICTVS RATIONE.

Aër calidus ſit atque ſiccus.

Cibus. Victu tenui vtantur, omniq́ue ratione repletionem fugiant, ſed potiùs famem ſubinde perpetiantur: ea autem quæ craſſum nutrimentum, vaporesq́ue generare poſſunt, ablegentur; vt ſunt caſeus, legumina, fructus. Condiantur alimenta cum ſeminibus aniſi, carui, cumini, petroſelini.

Potus ſit vinum dilutum; recens autem omnino interdicatur.

Exercitium ſit moderatum.

Aluum ſolutam habeat arte, aut natura æger.

PRAEPARANTIBVS.

Oxymel ſquilliticum.
Syrupus ſtœchados.
Aqua ſambuci, betonicæ, meliſſophylli.

Syrupus violarum.
Nymphææ.
Intubi.
Aquæ acetóſæ, bugloſſæ, cichorei.

Dum à craſſis frigidisq́ue humoribus, priori loco poſitis; cùm verò à calidis ſit, ſubſequentibus vtemur medicamentis: ſic quoque purgantia conuenientia eligenda medicamenta erunt.

VACVANTIBVS.

Venæ humerariæ ſectio fiat eiuſdem lateris.
Electuarium de roſarum multiplici infuſione.
Pillulæ aureæ, aſſaieret.
Diaphœnicum.

Rhabarba-

Digitized by Google

℞ habarbarum, caſſia recenter extracta.
Aqua intubi, nymphææ.

Pillulæ cocciæ, de agarico, Arabicæ.
Diacatholicum. Indum maius. Hiera Galeni.
Agaricus trochiſcatus.

Frequentiùsq; reiteranda ſunt purgantia in hoc malo medicamenta, dum à craſſis humoribus fit auditus grauitas, ob humorum frigidorum pertinaciam.

REVELLENTIBVS.

Venæ ſectio.
Apophlegmatiſmata è pyrethro, maſtiche, pipere, linteolo tenui concludantur, maſticenturque aliquamdiu indies.
Errhina è ſinapi, pyrethro, ſucco ſampſuchi, cum vino albo.
Gargariſmus ex decocto florum ſtœchados, ſinapi, origani, calaminthæ, oxymelle ſquillitico addito.
Sternutamentum cientia è zinzibere, pyrethro, elleboro albo.

CONFORTANTIBVS, *obſtructionem tollentibus, intemperiemq; relictam emendantibus.*

Diamuſcum dulce.
Theriaca.
Conſerua anthos, ſtœchados.
Decoctum ligni guaiaci.
Mel in quo parum elleborí albi aut caſtorei maceratum ſit: eius gutta vna aut altera in aurem inſtilletur.
Rutæ ſuccus cum melle mixtus.
Decoctum ſtœchados, origani, maioranæ, abſinthii, menthaſtri, cuius decocti vapor infundibulo traducetur in aurem.
Fomẽtatio auris ex aceti vapore plurimùm ſæpe profuit.
Oleum petrolei, amygdalorum amarorum, raphaninum, nardinum, ſuccus cepæ; horum gutta vna tepida in aurem immittatur manè & veſperi.
Oleum baccarum lauri, in quo ariſtolochiæ aliquid ſit diſſolutum.
Balneum naturale.

Electuarium diatrion ſandalorum.
Conſerua roſarum, bugloſſæ.
Oleum nymphææ, roſarum, violarum, amygdalorum amarorum.
Albumen oui cum lacte mulieris; horum gutta vna aut altera in aurem inſtilletur.

A craſſis humoribus ſi fiat hoc malum, prioribus; poſterioribus verò vtemur modò à calidis fiat. Quantitas autem corũ quæ auri inſtillantur, ſit gutta vna aut altera.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* GRAVITATE AVDITVS *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO GRAVITATIS AVDITVS.

℞ ſyr. ſtœchados ℥ iij. oxymellis ſquillitici ℥ j. aquarum betonicæ, hyſſopi, maioranæ, ana ℥ iij. fiat *Iuleb.* dentur ℥ iiij. in aurora per ſex vel ſeptem dies.

℞ diaturbith cum rhab. elect. Indi maioris ana ʒ iij. ß. ſyr. ſtœch. ℥ j. aquarum betonicæ ℥ iij. fiat *Hauſtus*,

℞ pillularum aſſaieret, ſine quibus eſſe nolo, ana ℈ j. cochiarum ℈ j. ß. ſyr. ſtœchados q. ſ. fiant *Pillulæ*: dentur poſt primum ſomnum.

℞ pillul. cochiarum, ſine quibus eſſe nolo, ana ℈ j. ß. trochiſc. alhandal gr. vj. cum ſyr. de ſtœchade; fiant *Pillulæ* ſeptem. ℞ mithridati opt. ʒ j. theriacæ magnæ ℈ j. detur ſequenti die in aurora poſt vſum pillularum.

℞ rad. pyrethri, ſtaphiſagriæ, ſeminum ſinapi ana ℈ j. ß. ſucci ſampſuchi ℥ iij. fiat *Errhinum.*

℞ rad. pyrethri, piperis, ſinapi ana ℈ iiij. maſtichis ʒ vj. fiat *Apophl.g.* ℞ rad. ellebori albi gr. xij. zinziberis, pyrethri ana ʒ j. ß. pulueriſata commiſceantur; fiat *Sternutatorium* medicamentum, naribusque nonnihil attrahatur. ℞ foliorum calaminthæ, origani, ſampſuchi, florum ſtœchados ana m. j. pyrethri, ſinapi ana ʒ j. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad tertias; addantur colaturæ oxymellis ſquillitici ℥ ij. ß. fiat *Gargariſmus.*

℞ carnis

℞ carnis cydoniorum ʒ vj. cinnamomi optimi ʒ j.ß
ninum aniſi, fœniculi, coriandri præparati ana ʒ ij.
ctuarii anacardini ʒ ij. ß. ſyr. ſtœchados q. ſ. fiat *Electuarium* molle; ſub finem paſtus vtetur.

℞ ol. amygdal. amar., laurini, de caſtor. ana ʒ ij. roſati . elleb. albi gr. vnum aut alterũ; aceti vini ʒ ß. feruent ſimul in patella ferrea ad conſumptionẽ aceti, gutta ifũdatur in aurẽ: cum lana obſtruantur foramina. vel ſic,
℞ olei nardini, amygdalorum amarorum ana ℥ j. ſucci cepę ℥ j. ß. caſtorei ʒ j. guttatim in aurem inſtilletur. Aut,
℞ olei amygdalorum, camomillæ, roſacei ana ℥ ß. panis porcini ʒ j. ß. foco aliquamdiu ferueant. huius colaturæ gutta vna aut altera in aurem inſtilletur. Illi quod relictum eſt poſt colaturam, adde farinæ lini, fœnugræci ana ʒ j. olei amygdalorum amarorum, butyri recentis ana q. ſ. fiat *Cataplaſma*; auri ſupraponatur.

℞ cepe numero iij. coquantur ſub feruentibus cineribus: terantur in mortario, addendo croci ʒ ß. butyri recentis quantum ſatis, fiat *Cataplaſma*.

℞ folior. lauri, origani, hyſſopi, maioranæ, ana m. j. ß. abſinthii m. ij. mentaſtri m. ß. florum ſtœch. m. j. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad tertias: ſub finem aliquid aceti addatur. fiat *Fomentatio* auris cum ſpongia, & vapor mediante fiſtula ad auditorii inſtrumentum diducatur.

℞ rad. raphani ʒ iij. ellebori albi gr. ij. caſtorei, pyrethri ana ℈ ß. modicè ebulliant in vino generoſo. huius gutta vna aut altera mittatur in aurem cum ligneo ſtylo in frigida cauſa. In calida autem cauſa inſtilletur ſuccus mali granati in quo aliquid olei roſati & aceti, aut ſucci lactucæ diſſolutũ ſit. Confert quoq. oleum roſaceum ſolum in quo aceti nonnihil ebullitione conſumptum ſit, ſi inſtilletur parum eius tepidum in aurem. Medicamẽto immiſſo, quieſcat per horam vnam aut alteram ſuper aurem ſanam, vt ad interiora virtus medicamenti traducatur: poſtea per totidem horas ſupra ægram quieſcat, vt excrementa elabantur melius. Hinc poſt ſex vel ſeptem horas in loco lucido à ſordibus inibi collectis mundetur auris. Albumẽ oui conquaſſatum, cui lactis mulieris nonnihil permiſceatur, inſtilletur in calida cauſa, aut aqua quæ emanat à vite abſciſſa tempore conuenienti.

Digitized by Google

APPENDIX
ad prædicta pro curatione GRAVITATIS AVDITVS inſeruiens.

Omnium primò humores crudos naturæ obedientes reddemus concoquentibus medicamentis, deinde pillulis aliiſve conuenientibus medicamentis eoſdem è corpore deturbabimus: idq; bis in ſeptimana moliemur. Hinc materiam auribus impactam euocabimus errhinis, ſternutatoriis medicamentis, gargariſmatibus: hoc facto conſultum erit ad pillulas rurſus confugere, cerebrumq; ab humoribus redundantibus purgare. Tandem quæ reliquias abſumere, cerebrumq; roborare poſſunt, offerantur. Quæ omnia nunc anteaq; dictis medicamentis feliciſſimo tum ſucceſſu conſequi poterimus, modò uniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Illud autem hic quoque addendum eſt, vt olea calentia magna cautione auri imponantur, ne dolor inflammatioque excitetur. Conſultum itaque erit paruam eorum quantitatem commiſcere cum oleo amygdalorum amarorum. Si vlcus adſit ſanioſum, ea quæ mundare poſſunt partem affectam iniiciantur; in quem finem ex melle & ſucco cucumeris agreſtis, aut felle aliquo mitiori, veluti agnino, medicamentum arte paretur: hinc conſolidatio vlceris inſtituatur cum iis quæ exiccandi vim habent; in quem finem tutia, ferri ſcoria, pompholyx, ceruſa in vino decoqui poterunt; colaturæ gutta in aurem iniiciatur: gutta aceti addi etiam poterit. Quemadmodum autem omnibus vlceribus olea quaſi inimica ſunt, paucis exceptis, ſic maximè aurium vlceribus nocent. Quare vitanda ſunt iniectiones ex oleo, modò vlcus adeſſe aliquibus indiciis intelligamus. A mitioribus autem hic quoque procedere debemus medicamentis, paulatimq; fortiora admittemus. Potiùs quoque externis vtemur medicamentis, cùm minus ab his periculi quàm ab iniectis, impendet; à quibus ſi æger leuetur, mutandum non erit medicamentum, eò quòd frequentiùs obſint quàm proſint medicamenta; niſi magna cum cautela adhibeantur. Parua quoque ſemper eſſe debet quantitas eorum quæ in aurem inſtillantur, alioqui ad neruum ruent auditorium & ad os petroſum, ſicq; maiorem excitabunt audiendi grauitatem.

Methodus

Methodus pro cognitione HÆMORRHAGIÆ SEV PROFLVVII SANGVINIS E NARIBVS INSERVIENS.

HAEMORRHAGIA hîc ſignificat profluuium ſanguinis è naribus potiſſimùm, ſiue mediatè veniat à naribus per venas ex palati ſedibus eò deriuatas, per quas quidem maiori ex parte natura ſuperuacaneum ſanguinem expellere ſolet in multis; ſiue à venis magis diſtantibus quæ ſunt in capite. In genere verò ſignificat quodcumque ſanguinis profluuium ſiue è naribus, ſede, vterôve id fiat, ſiue ex alia aliqua corporis parte profundatur. E naribus autem tanto ſubinde impetu profunditur ſanguis, vt homo exanimetur ob magnam copiam ſanguinis effuſi: ſicque ſemper nociuus eſt; vti ſi moderatè fluat in principio alicuius apoſtematis, pleuritidis, anginæ, febrium ardentium, morbillorum, variolarum, ſæpè cum naturæ commodo fit. Aliquando tantummodo deſtillando effluit è naribus, nonnumquàm quoque quaſi medio modo ſe habet. Contingit quoque hunc fluxum aliquando criticum eſſe aliorum morborum; aliquando non eſt.

PARS AFFECTA. Nares hîc afficiuntur non ſemper quidem per eſſentiam, ſed etiam per conſenſum alterius ſubinde partis. Venæ autem quibus hic ſanguis è naribus profunditur, ex palato ipſoque ore in nares excurrunt, & ſubinde ex ipſo capite. Eſt autem hæmorrhagia, ſymptoma pertinens ad excretionem immodicam ſeu actionem læſam facultatis retentricis aut expultricis, ſequiturque morbum inſtrumentalem, reſerationem nimirum orificiorum quibus venæ terminantur, vel earundem venarum diuiſionem vel eroſionem.

SIGNA. Si ſanguinis copia nimia profundatur, ſe-

quitur pallidus tandemque liuidus corporis color, extrema frigeſcunt, hinc ſequitur ſyncope, quam mors aliquando etiam excipit.

CAVSA. Sanguinis profluuium è naribus ſæpe fit ab ipſa facultate ſeu natura, dum id quod moleſtum eſt, hac via è corpore exturbat. Hocque ſæpe fit in morbis acutis, cùm materiei noxiæ magna quantitas eſt, cumque ad muſti concluſi ſimilitudinem quaſi ebullit. Fit quoque ſanguinis profluuium ob venas malè affectas quibus continetur, effluereque è venis ſanguinem contingit, primò quia venæ nimium reſerantur. Et reſerari quidem ora venarum contingit ſæpe à ſanguinis magna copia, quæ aliquando tanta eſt, vt ipſis venis contineri non poſſit; ſic enim impetu quodam ad oſcula vaſorũ ruens, ea tandem reſerat, ſubinde etiam diſrumpit. Sæpe quoque vaſa reſerari contingit nulla ſanguinis concurrente copia; ſed quia acri aliqua qualitate ſanguis perfuſus eſt, aut alio modo vitiatus, ſicque vaſorum ora diu irritando, aperit. Aliàs venæ quoque ſanguinem fundunt, propterea quòd venæ ipſæ à ruptura, vel vulnere, vel contuſione diuiſæ ſint. Tertiò ſanguinem fundunt venæ, quia ſunt eroſæ, exulceratæque à pernicioſo aliquo humore intùs latente, aut à medicamento valido extrinſecus admoto; tuncque ea quæ cruſtam inducere poſſunt, vſui erunt. Vltimò ſanguinem profundere contingit venas, propterea quòd ſanguis nimium attenuatus eſt aut exercitio, aut aliam aliquam ob cauſam, venarumq. tunicæ rariores ſunt effectæ; ſic enim contingit venas ſanguinem quoque fundere per viam tranſcolationis. Hîc quæ ſanguinem venasq. incraſſare poſſunt, ſeroſumque humorem purgare, conueniunt.

PROGNOSTICA. Si ſanguinis profluuium è naribus longo tempore perſeuerauerit, timendum erit aut animi deliquium, aut hepatis imbecillitas ac refrigeratio, necnon cachexia atque hydrops. Sanguinis narium fluxus cum extremarum partium frigiditate, mortalis eſt. Sanguinis narium fluxus cum alleuiatione patientis, bonus eſt. Fluxus ſanguinis narium quarto die in febribus acutis contingens ſuſpicione haud vacat. Sanguinis narium profluuium ſi fiat poſt capitis dolores tempore

crifis

Digitized by Google

criſis in febribus, laudabile eſt; & modò non fuerit immoderatum, remedia nulla poſtulat. In fluxu ſanguinis, deſipientia & ſpaſmus, malum eſt; ſpaſmus enim ex inanitione, mortale eſt. In menſium ſupreſſionibus ſi erumpat ſanguis per nares, ad tempus vt fluat permittemus: ſic equidem per ſuperiora reiiçit natura impedita, quæ ad pulmones iecúrve erant ruitura, & quæ per vterum excerni debebant. Omnis ſanguinis fluxus ſuperfluus, à quacumque parte ſit, debilitat hepar; vnde cachexia, animi deliquium, hydrops atque mors frequenter irruit.

Methodus pro curatione HÆMORRHAGIÆ INSERVIENS.

Perficitur autē ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ad frigidum declinet.

Cibus boni ſucci atque concoctu facilis offeratur, vt ſunt carnes pullorum aſſæ, aut elixatæ. Sint autem actu frigida dum offeruntur alimenta. Inter fructus conueniunt mala cydonia, pyra. Inter olera, intubus vterque, lactuca.

Potus. Vinum rubrum craſſum bibat; album verò atque tenue deuitet. Poterit quoque loco vini aqua vti, in qua parum cinnamomi ſit decoctum.

Motum corporis exercitiaq. omnia vitet: parum quoque loquatur. Curandum quoq. vt partes capiti ſubjectæ, altiùs capite ſituentur; ita vt caput deorſum ſpectet, cùm ſic in contrariam ſui motus partem impellatur.

Animi pathemata, & potiſſimùm iram fugiat.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus myrtillorum, nymphææ.

Roſarum, granatorum.

De ſucco acetoſæ, cydoniorum. Papaueris.

Aqua oxalidis, plantaginis, portulacæ.

Præſentia

Præſentia calorem, acrimoniam, mordacitatemque ſanguinis remittunt, aliqualiterque ſanguinem refrigerant, & ad motum ineptiorem hac ratione reddunt.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio fiat baſilicæ aut cephalicæ eiuſdem lateris, ſi æger adhuc non ſit reſolutus, & per interualla repetatur, ter vel quater ſcilicet in die, & potiſſimùm vbi copia ſanguinis aut eiuſdem acrimonia huius mali cauſa eſt; tunc enim nullum aliud remedium huic quaſi par reperitur; efficaciſſimè enim in contrarium reuocat ſanguinem : neque antea inſtituetur quàm moderata ſanguinis quantitas effluxerit.

Ligaturæ dolorificæ extremarum partium fiant.

Cucurbitulæ ſtatim poſt vincula ſcapulis, ceruici, hypochondriis applicentur, etiam cum ſcarificatione.

Frictiones brachiorum manuumque validæ fiant deorſum.

Sanguiſugæ applicabuntur poſt aures, aut ſedi, ſi hæmorrhoïdes fluere conſueuerint, & ſuppreſſæ ſint.

Fotus & immerſiones in aqua calida partium extremarum fiant.

Timor ſubitaneus incuſſus ex iniectione aquæ frigidæ, præſentaneum aliquando eſt remedium; ad interiora enim corporis reuocatur ſanguis vnà cum ſpiritibus atque calore à circumferentia.

In iſtis inſtrumentis præcipua curationis ſpes conſiſtit; quare ab iſtis auſpicari cogimur ſæpius ipſam curã.

VACVANTIBVS.

Syr. de multiplici infuſione roſarum.

Rhabarbari infuſio. Decoctum ex rhabarbaro, myrobalanis citrinis.

Manna.

Potus ex decocto epithymi, polypodii, ſenæ, myrobalan. Indorum, florum violarum, nymphææ, ſeminum plantaginis, melonum, cidoniorum; ſyr. de epithymo, fumaria addita.

Agaricus.

Sena, myrobalani kebuli.

Venæ ſectio, ut prædictum eſt.

Digitized by Google

Si fluxus ſanguinis narium det inducias, modoq́ vitioſus exiſtat, hiſce purgantibus vtemur medicamentis poſt ſiſtentium & avertentium vſum. Alioqui erit quaſi omnium primò in opus deducenda hæc intentio, cùm vt plurimùm ab acri mordacique ſanguine fiat hic fluxus. Deligemus autem medicamenta priori locô poſita, ſi plurimùm bilioſus fuerit ſanguis; ſequentibus autem, ſi nimium ſit aquoſus, aut melancholicus.

SISTENTIBVS *ſanguinem fluentem.*

Trochiſci de terra ſigillata, potati cum aqua plantaginis, aut temporibus cum ſucco plantaginis, & oui candido illiti.

Trochiſci de ſuccino, de ſpodio.

Conſerua roſarum, violarum, nymphææ, cydoniorum, additô bolo Armeno, corallo, cornu cerui vſto, ſeminibus plantaginis.

Syr. nymphææ, roſarum ſiccarum, cydoniorum, de papauere, limonum, oxalidis, granatorum, myrtillorum.

Aquæ iam dictorum.

Potus ex aqua plantaginis, portulacæ, burſæ paſtoris, caudæ equinæ, bolo Armeno, terra ſigillata.

Decoctum ex lactuca, malicorio, balauſtiis, gallis.

Athanaſia recens, mycleta, phylonium Romanum cum ſucco plantaginis, tum ſomnum accerſunt, tum fluorem ſedant.

Opium, papauer, camphora, ſemen ſemperuiui, lactucæ ingroſſant & congelant ſanguinem.

Equiſeti radix contundatur, naribusq́ue indatur; aut ſuccus porri, vrticæ, baſilici, plantaginis, caudæ equinæ, burſæ paſtoris, millefolii, ſanguinariæ, aut acetum generoſum calens ſpongia excipiatur, naribusq́ue indatur; aut aceti acerrimi vapor, qui ex iniectione eiuſdem aceti in lapidem molarem candentem excitatur, naribus excipiatur.

Irrigationes vel perfuſiones fiant facici atque frontis cum aqua frigidiſſima, aut roſacea: quæ teſticulis etiã applicari poteſt cum commodo. Aut frontis irrigatio fiat cum acetô ſpongiaque.

Spongia

Spongia acerrimo aceto bene irroretur, piceque liquida vndique oblinatur, comburaturque in terreo vaſculo donec in puluerem tranſeat, qui per ſe inflatur naribus, aut liquidis medicamentis permiſcetur.

Naſalia vel anacollemata fiant ex aloë, thure, bolo Armeno, ſtercore aſinino vſto, teſtis ouorum, telisque pannorum vſtis, mentha ſicca, gypſo, caſeo veteri, bolo Armeno, ſanguine draconis, ſucco polygonii, plantaginis, candido oui. Ex iis licinia vel penicilli fiant; naribusque indantur cum pilis leporinis.

Eſcharotica fiant ex chalcantho, tartaro, chalcitide, calce viua, quibus adſtringentia aliqua addemus; meliùs enim eſchara hærebit.

Vnguentum ex oleo roſaceo, violaceo, nymphææ, cerato ſandalino, aceto. Cataplaſma fiat ex bolo Armeno, cauda equina, burſa paſtoris, portulaca, terra ſigillata, ſemperuiuo, hæmatite, aqua roſacea, aceto, ouique candido, pro temporibus atque fronte.

Colli lateribus, nec non fronti & temporibus, veniſq. ſanguinem profundentibus etiã diſtantioribus, apponemus præſentia medicamenta, & hoc quidem poſtquam ſanguinis impetum auerterimus: non autem à principio hæmorrhagiæ; periculum enim eſſet ne in caput, aſperam arteriam, pulmones, aut ventriculum ruat ſanguis; ſicq. ſuffocetur æger, aut conuellatur. Horum autem aliqua ſanguinem narium ſiiſtunt, virtute adſtrictoria qua prædita ſunt, qua ſanguinem condenſant, ineptioremque ad fluendum reddunt. Alia ſua frigiditate, vt eſt lactuca, papauer, opium. Alia quòd venarum hiantium ora glutinent, vt eſt thus, albumen oui, gummi Arabicum, aliaq. ſimilia. Nonnulla verò occulta proprietate, vt eſt ſuccus porri, menthæ. Alia verò id perficiunt cruſtam operculi vice inducendo, cauteriſandoque; vt eſt arſenicum, calx viua, vitriolum. Hiſce quinque medicamentorum generibus ſanguinis narium fluxus immodicus moderari poterit. Illa autem medicamẽta quę aſtringunt & refrigerant, per os ſumi poſſunt, vel naribus immitti, aut collo, fronti, vertici capitis, teſtibus, lumbis, linamentis iis immerſis, leviterque expreſſis, admoueri poterunt.

THEORI-

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* HAEMORRHAGIA, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO HAEMORRHAGIAE.

℞ ſyrupi violati, nymphææ, myrtini, cydoniorum, papauerini ana ℥ j. aquarum plantaginis, burſæ paſtoris ana ℥ iiij. oxalidis, roſarum ana ℥ ij. ß. miſceantur, fiat *Iuleb.* dentur vnciæ quatuor per tres dies manè & veſperi.

℞ rad. & foliorum plantaginis m. j. ß. roſarum rubrarum, burſæ paſtoris ana m. j. ſeminum lactucæ, portulacæ, plantaginis ana ʒ ij. coquantur in aqua chalybeata ad tertiæ partis conſumptionem, addendo colaturæ ſyrupi nymphææ, cydoniorum, papauerini ana ℥ j. dentur ℥ iiij. cum ʒ ß. trochiſcorum de terra ſigillata; fiat *Potio.*

℞ radicum plantaginis ℥ ij. myrobalanorum Indorum ʒ iij. agarici albi & leuis ʒ ij. ß. epithymi, fumariæ ana m j. polypodii quercini, ſenę Alexandrinę ana ʒ iij. rhab. electiſſimi ʒ ij. ſebeſten, tamarindorum ana ʒ ij. ß. coquãtur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem; colaturæ addantur ſyrupi roſarum laxatiui ℥ iij. fiat *Potio.*

℞ aquæ frigidæ ℥ iiij. aceti ℥ ij. ſacchari, aquæ roſaceæ ana ℥ j. fiat *Hauſtus* pro duabus vicibus.

℞ conſeruæ nymphææ, roſarum ana ℥ j. trochiſcorum de ſpodio, de terra ſigillata, de ſuccino ana ʒ ij. ß. boli Armeni, ſeminum plantaginis ana ʒ j. ſacchari roſacei ℥ j. ß. ſyrupi papauerini, nymphææ ana q. ſ. fiat *Mixtura.*

℞ lap. hæmatitis, coralli rub. gummi Arab. aſſati ana ℈ j. roſar. rubr. ℈ ß. rhabarbari modicè aſſati ℈ j. diatragacanthi frig. ad pondus omnium, fiat *Puluis* tenuis. doſis ℈ ij. cum ſyrupi cydon. ℥ j. aquarum plantaginis ℥ iij.

℞ athanaſiæ Nicolai ℥ ß. ſacchari roſacei, conſeruæ roſarum ana ℥ j. fiat *Mixtura.*

℞ aq. roſ. portulacæ, plantag. acetoſæ, intubi ana ℥ iiij. ſem. portulacæ, acetoſæ, intubi ana ʒ j. trochiſc. de caphura, ſandalorum citrinorum ana ʒ ij. aceti parum; fiat *Epithema* pro hepatis regione; admodum enim impetum

impetum ſanguinis è naribus ſiſtunt frigida medicamenta hepati cautè admota, modò ab hepate ſanguis ad nares mittatur. Idem de liene iudicium eſto.

℞ radicum & foliorum plantaginis, burſæ paſtoris, polygonii ana m. iiij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. iij. adde colatnræ aceti optimi ℔ j. ß. fiat *Fomentatio* cum ſpongia, pro pedibus, manuumq. volis, & hepatis regione. Panni verò intincti applicentur venis iugularibus, temporibus atque fronti. ℞ trochiſcorum de carabe ʒ j. radicum equiſeti ℈ ij. ß. boli Armeni, ſanguinis draconis ana ʒ ß. thuris ʒ j. ß. aloës ℈ ij. ß. albumine oui incorporentur, penicilliq. fiant è tenuiſſimis pilis leporinis: prædictis intinge, naribusque indatur. eius vſus erit poſt ſectionem venæ, cucurbitularum vſum, partiumque extremarum ligaturas; periculum enim eſt alioqui ne ad aſperam arteriam, in ſtomachúmve aut ad interna capitis ruat ſanguis.

℞ aloës ʒ ij. thuris ʒ iij. camphoræ gr. v. opii (in magna neceſſitate) gr. ij. cum albumine oui incorporentur, naribusque modo iam dicto indantur. Vel cinis teſtæ ouorum in nares inſuffletur.

℞ caudæ equinæ m. ij. burſæ paſtoris, plantaginis ana m. j. addatur contuſis boli Armeni ʒ j. ß. aquæ roſaceæ & aceti nonnihil, linteoloque excepta fronti applicentur & temporibus. ℞ cineris teſtæ ouorum ʒ iij. florum balauſtiorum, malicorii, boli Armeni, gallarum ana ℥ ß. ſeminis papaueris albi ʒ ij. cum aceto & albumine oui incorporentur. fiat *Cataplaſma*: fronti, temporibus, veniſque iugularibus accommodetur. ℞ lapidis hæmatitis, boli Armeni, terræ ſigillatæ ana ℥ j. ß. ſucci caudæ equinæ, portulacæ, polygonii, ſemperuiui ana ℥ ß. albumina ouorum duo, aquæ roſaceæ & aceti parum, fronti, temporibus atque teſticulis applicetur.

℞ olei roſacei, cidoniorum, ſucci cidoniorum ana ℥ j. boli Armeni, balauſtiorum ana ʒ ß. gallarum ℈ j. ceræ & aceti parum, fiat *Vnguentum* pro venis iugularibus, fronte, temporibusque. coquantur autem olea & ſucci, ad ſuccorum conſumptionem placidiſſimo igne, alioqui coire non poſſunt in formam vnguenti, propter ſuccorum aquoſitatem, quæ oleis commiſceri nequit.

APPEN-

APPENDIX
ad prædicta pro curatione Hæmorrhagiae inſeruiens.

Omnium primò venæ ſectio fiat in magna ſanguinis abundantia. Si autem plus ſanguinis per nares effluxerit quàm vt vena cubiti ſecari poſsit, eius loco cucurbitulas magnas hypochondriis affigemus, necnon ſcapulis atque ceruici; ligaturæq́; inſtituentur, necnon frictiones artuum. Lotionibus quoque pedum cum aqua calente ſanguinem fluentem ad alias corporis partes auertemus. Demum acres humores ſanguini permiſtos, naturæ obedientes reddemus: quos tandem purgante medicamento è corpore propellemus. Hinc ſanguinem fluentem ſiſtemus, partes ægras corroborabimus, à quibus ſanguinem fluere omnium primò augurari licet. Naribus autem, fronti, iecori, necnon lieni talia admouebimus medicamenta. Hic autem neque narcoticis, neque eſcharoticis medicamentis vtemur, niſi ſumma neceſsitate coacti fuerimus: tunc enim athanaſiæ ℈ ij. ß. imperabimus; aut ex vitriolo, gypſo, maſtiche puluerem faciemus, & in nares inſufflabimus, aut penicillis excipiemus. In omni quaſi ſanguinis è naribus profluuio medicamenta placidè refrigerãtia hepati accommodabimus; plurimùm enim proſunt. Optimum autem eſt epithema iecori ſi fiat ex ſeminibus intubi, oxalidis, ſandalis, aqua roſacea, cichorei; aut cerato ſandalino aliquid addetur olei nymphææ, fiatq́; linimentum molle.

Methodus pro cognitione
CATARRHI
INSERVIENS.

DESTILLATIO communiter ſumpta, eſt defluxus humorum ſeu excrementorum è capite cerebróve in ſubiectas corporis partes. Cerebrum quidem cùm natura ſua frigidæ & humidæ ſit naturæ, multóque egeat ob molis magnitudinem alimento, plurima excrementa procreat. Id quoque promouebit leuis eius intemperies frigida atque humida: propter ſitum quoque

Digitized by Google

vapores eò facilè aſcendunt; hique condenſati, à cerebro, propter ſubſtantiæ eius raritatem, facilè ſuſci piuntur. Prout autem excrementa huiuſmodi ſuperflua in hanc aut in illam corporis partem propelluntur, ſic appellationem ſuam hoc mutat malum. Contingit enim huiuſmodi excrementa in interioribus cerebri receptaculis aliquando, & frequenter quidem (quamdiu in quantitate non multum peccant) in anterioribus ventriculis cerebri quieſcere; omniumq́. promptiſſimè per palatum expurgantur tunc. Aliàs verò contingit ea diffundi per cerebri loca diverſa, cùm nimirum immodicè exuperant; tuncq́ue partim per nares, partim per palatum, aliquando etiam per aures, aliàs etiam per oculos excluduntur. Sæpe quoq. prolabuntur in interiores corporis ſedes, vt in pectus, pulmonem; vnde peripneumonia, aſthma. Aliàs in aſperam arteriam fauceſque ruunt, vnde raucitas. Subinde in ventriculũ deuoluuntur, tuncq́ue aſſumpta alimenta corrumpuntur, appetitus concoctioque ſubuertitur. Aliquando etiam lienteriam excitant, vti dum in inteſtina prolabuntur, vnde fit alui profluuium. Nonnunquam huiuſmodi excrementa colliguntur extra caluariam ſub capitis cute; idq́ue ſæpe in vertice percipitur capitis, vbi extremitates venarum, faciem temporaq́ue perreptantes, deſinunt. Frequenter enim, dum excrementorum inutili copia onerantur hæc vaſcula, in hæc loca ſe exonerant per plures etiam dies; vnde in externas corporis partes ſubiectas paulatim viam ſibi ſua tenuitate parant, quæ ſenſim tamen craſſeſcit calore partis à qua excipitur; vnde ſæpe procedit dolor lateris, lumborum, brachiorum, ſpatularum, oculorum, dentium, humerorum, adenum, coxendicis, crurum, diuerſorumq́ue articulorum. Potiſſimùm autem hîc agimus de ea fluxionis ſpecie quæ in pulmones fit.

Pars affecta, magna ex parte eſt cerebrum: id quod ex actionibus læſis patet; item per ea quæ excernuntur per os, per nares, per palatum, tuncq́ue magis eſt continuum malum, neque perſentitur alicuius alterius partis ſubiectæ offenſa à qua foueri poſſet. Dum verò ab aliis fit corporis partibus, ex propriis ſignis intelligetur,

gêtur. eſt autem ſymptoma pertinens ad excretionem immodicam.

SIGNA. In pulmones ſi feratur capitis excrementũ, ſpirandi difficultatem magnamque tuſſim excitat. Titillatio quoque frequenter in gutture ſentitur, portioque aliqua ipſius humoris illapſi ſputo reiicitur, temporeque concurrit corporis laſſitudo, capitis grauitas, calor atque ſitis. Vrina intenſi ſæpe eſt coloris. Si in aſperam arteriam faucésve ruat, tuſſiculam raucitatémque affert; loca denique iam dicta exaſperat.

CAVSA. Aliquando eſt intemperies cerebri calida, quæ humores in cerebro diſſoluit atque extenuat, pluresque vapores à ſubiectis partibus attrahit quàm concoquere aut per halitum expellere poſſit. Hanc autem intemperiem cerebri adeſſe ſignificabunt ætas, regio, anni tempus, temperatura calida, naſus facieſque rubicunda, partes capitis calidæ, temporum arteriæ multùm pulſantes, acris tenuisque humor qui ſubinde per os, aliàs etiam per nares excernitur: febris ſæpe comitatur, cibi concurrit faſtidium. Multò autem frequentiùs cauſa catarrhi eſt magna cerebri imbecillitas, necnon intemperies cerebri frigida atque humida, tuncque contingit alimentum ad cerebrum tranſmiſſum non probè digeri, atque hinc ſuperfluitates aggregari quamplurimas; vnde magnus in cerebro fit excrementornm prouentus. Huius conſtitutionis ſigna ſunt ætas, anni tempus, victus ratio, temperaturaque frigida, pituitoſorum craſſorumque humorum per nares excretio, eorumdemque multitudo; ad ſomnum inclinatio, diſtentio, necnon grauitas capitis & frontis, faciei pallor, grauans obſtructio in viis narium. Victus ratio humidior atque intemperata fuit. Idem fit ab omnibus vaporibus copioſis qui caput immodicè replere poſſunt. Vapores enim condenſati in ſubiectas partes tandem protruduntur. malum hoc quoque auget crapula, nimiàque repletio, & præſertim à potentibus vinis orta. A ſomno immodico. Item ob debilitatem virtutis digeſtiuæ, necnon expulſiuæ ipſius cerebri oritur, ſiue hoc à principio generatio-

nis, ſiue ex aliqua longa cerebri ægritudine contractum ſit; ſic equidem contingit alimentum adductum, crudum quaſi relinqui, & in corpore ob debilitatem virtutis expulſiuæ ſubſiſtere.

PROGNOSTICA. Si ex capite in nares diſtillet humor, leue eſt malum; ſi in fauces, peius; ſi verò in pulmones, peſſimum eſt: exulcerationis enim pulmonum periculum eſt, vnde tabes, corporiſque conſumptio. Cunctæ quoq. deſtillationes breues ſi neglectæ fuerint, longæ tandem fiunt. A periculo omnino non ſunt tuti ſæpius catarrhum incurrentes; variis enim obnoxii ſunt ægritudinibus: minatur equidem apoplexiam, pleuritidem, cæcitatem, dentium dolorem, phthiſim, paralyſim, ſurditatem, anginam, mortem ſubitaneam, apoſtema pulmonum, iecoris, veſicæ, renum, oculorum, ſtomachi dolorem atq. debilitatem, ſchiaticam, podagram, diarrhœam, colicam. Magis catarrho obnoxii ſunt, frigidum imbecillumque habentes cerebrum. Catarrhus quoque cum capitis continuo dolore, eſt difficilis curæ. Autumnale autem tempus maximè eſt deſtillationibus obnoxium, propter cæli mutationes frequentes.

Methodus pro curatione CATARRHI INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorũ generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër calidus ſit modicè; ventoſus autem, pluuioſus, Aquilonaris atque Auſtrinus vitetur.

Cibus ſit concoctu facilis, bonumque ſuccum generans; vt ſunt oua ſorbilia, carnes gallinarum, pullorum, caponum, perdicum, vitulinæ. Moderata autem ſit cibi quantitas. Sit quoque cœna parcior prandio. Sub finem autem refectionis detur carnis cydoniorum portio aliqua; inhibet enim vaporum aſcenſum ad caput.

Admit-

Admittuntur inter fructus pruna, vuæ paſſæ, amygdala dulcia.

Potus ſit vinum aquoſum, aut aqua mulſa, aut aqua in qua cinnamomum atque glycyrrhiza ſint decocta. Parum autem bibat, ſitimq. ſubinde datâ operâ patiatur.

Somnus moderatus, non diurnus. Tegmen capitis admittatur tale, vt neq. frigore neque calore caput moleſtetur, cùm tam frigus quàm calor morbum exaſperet.

Excrementa alui indies reſpondeant.

Motus vitetur immodicus.

Animi perturbationes vitentur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. violarum, glycyrrhizæ, ziziphorum, de roſis ſiccis, papauerinus, nenupharinus.

Decoctum quatuor ſeminum frigidorum communium, florum cordialium, papaueris albi.

Aqua violarum, cichorei, roſarum.

Decoctum hordei, aqua frigida.

Mel roſaceum, oxymel ſimplex, compoſitum, ſquilliticum.

Syr. de betonica. ſtœchados, capilli Veneris, de hyſſopo, glycyrrhiza, de duabus radicibus, de praſio.

Decoctum radicum glycyrrhizæ, fœniculi, acori, cyperi, cinnamomi, betonicæ, hyſſopi, maioranæ, capillorum Veneris, ſaluiæ, roriſmarini, bugloſſæ, ſerpylli, florum ſtœchados, nucis muſcatæ, vuarum paſſarum, ficuum.

Aqua capillorum Veneris, hyſſopi, ſcabioſæ, ſaluiæ, betonicæ, adianthi.

Prioribus, dum à calida; poſterioribus verò dum à frigida ſit materia ipſe catarrhus, vtemur.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiet humerariæ, aut medianæ, ſi anginæ aut pleuritidis, febríſve aut ſuffocationis periculum impendeat, ſi vires permiſerint, ſanguineq́ue abundauerit æger.

Electuarium de ſucco roſarum, diaprunum ſcammoniatum, diaphœnicum.

Pillulæ aggregatiuę, aureæ, aſſaieret, maſtichinæ, cochię, de agarico, de ſarcocolla.

Agaricus trochiſcatus, caſſia, rhabarbarum, polypodium.

Syr. de multiplici infuſione roſarum.

Electuarium Indum, diacatholicum.

Clyſtere validum plurimùm proderit in catarrho vehementi, periculumque ſuffocationis minante, ex decocto florum ſtœchados, maioranæ, ſaluiæ, calaminthæ, origani, maluarum, hordei, hiera picra, melle roſato, oleo violarum.

A validè purgantibus medicamentis hîc abſtinebimus, ne materiam grauantem magis ad fluxum irritemus.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio. Clyſtere prædictum. Vacuantia medicamenta.

Cucurbitulæ brachiis, ſcapulis, natibusque affixæ.

Sudor excitatus cum decocto ſalſæ parillæ.

Frictiones extremarum partium, potiſſimùm pedum, non capitis; & eorum continuus motus; trahitur equidem materia ad inferiora.

Ligaturæ dolorificæ.

Sternutamentum ex elleboro, caſtoreo, pipere; in principio tamen non conuenit, cùm ex humorum motu eorum digeſtio prohibeatur.

Apophlegmatiſmi ex pyrethro, pipere, hyſſopo, maſtiche, cortice radicum capparorum, cubebis, vuis paſſis.

Gargariſmus ex maiorana, hyſſopo, origano: ſi tamen materia ad pulmones aut ad pectus ruat, aut ſi multum materiei ſit ſubtilis, multumque moueatur, à gargariſmate abſtinebimus; iis enim in caſibus ſuſpectus eſt vſus.

Errhina ex ſucco ireos, betæ, maioranæ, cyclamine, pyrethro, ſemine melanthii, in materia frigida; ex ſucco violarum, aqua hordei, in calida.

Lotiones crurum, brachiorum.

Narium emunctiones fient ſæpe; ſic enim tutiùs humores craſſi necnon tenues expurgantur, quàm per ſputũ.

Cauterium in commiſſura coronali, aut poſt aures excitabitur priùs raſo capite; ſeruabiturq. vlcus diu apertum;

tum: in quem finem caulium folia calida, & axungia porcina iuncta ſuperponentur.

Auertentia localiaque hæc medicamenta cerebrum purgantia, capiti adhibenda non erunt, priuſquam materia bene digeſta atque euacuata erit; alioquin enim materiam catarrhalem potiùs ad motum irritarent.

SISTENTIBVS *ipſum catarrhum.*

Philonium Meſ. cum decoctione olibani, rob. nucum, conſerua roſarum antiquarum, ſaccharum violatum, dianucum.

Diacodium, diapapauer, diatragacanthum frigidum & calidum, pillulæ de cynogloſſa, loch de caulibus.

Loch de papauere, bolus Armenus, ſuccus glycyrrhizæ, trochiſci bechici, maſtix.

Syr. violarum, papauerinus, glycyrrhizæ, iuleb violarum.

Decoctum ex plantagine, portulaca, hordeo, papauere albo, roſis, bolo Armeno, gummi iuniperi, addendo diacodium.

Pillulæ quæ ore retinebuntur ex roſis ſiccis, ſemine papaueris, camphora, terra ſigillata.

Spica nocturno tempore in ore detinebitur.

Nigella & cuminum torrefiant, linteoloque concludantur; odoramentumque fiat.

Suffumigium cum ſola nigella pulueriſata, torrefactaq;

Vnguentum ex oleo roſaceo.

Emplaſtrum pro capite raſo ex terra lemnia, roſis, plantagine, bolo Armeno.

Niſi grauia vrgeant ſymptomata, præſentibus non vtemur quoque medicamentis ante humorũ purgationem, eorundemque auerſionem. Verùm ſi materia immodicè ad pulmones fluat, ita vt tuſſim moleſtam, aut inſomnia diuturna, aut periculum ſuffocationis, aut excoriationis, ob materiei acrimoniam minetur; ſtatim hiſce ſiſtentibus medicamentis vtemur, non exſpectando humorum purgationem, corundémve auerſionem; vix enim ſperare licet tenuem catarrhum tanta copia tantoque impetu ad pulmones ruentem poſſe purgantibus medicamentis educi, aut auerti; cùm potiùs motum humorum augeant

purgantia medicamenta, auertentiáque. Eodem quoque tempore venæ ſectionem, necnon cucurbitularum applicationes inſtituemus ipſis ſpatulis. Grauibus ergo concurrentibus ſymptomatibus, ea quæ ſanguinem incraſſare, catarrhúmque ſiſtere poſſunt, potiùs offeremus, etiamſi ſputi eductionem remorentur aliqualiter; periculum enim aliàs ſuffocationis impendebit.

CORROBORANTIBVS *caput, & digerentibus reliquias, intemperiémque relictam emendantibus.*

Diamuſcum dulce & amarum, diambra, theriaca, Mitridratum mediocris ætatis, pliriſarcoticum.

Conſerua ſaluiæ, betonicæ, roriſmarini, acori, cortices citri condîti, nux muſcata, cubebæ, nigella Romana.

Radices cyperi, macis, caryophylli, ſtœchas, gallia moſcata, lignum aloës, ladanum.

Globulus odoriferus, ex caryophyllis, gallia moſcata, nuce muſcata, ſtyrace, calamintha, ladano, cubebis, tragacantha, aqua maioranæ.

Cucupha aut pileolus ex foliis lauri, origani, ſaluiæ, betonicæ, maioranæ, ſeminibus nigellæ; camomilla, meliloto, ſtœchade, thure, maſtiche, cinnamomo, mace, nuce muſcata, caryophyllis, roſis rubris.

Lotio capitis ex decocto rerum prædictarum in vino maluatico.

Suffitus ex caryophyllis, cinnamomo, ligno aloës, roremarino, ſaluia, foliis lauri, maiorana, maſtiche, thure, gallia moſcata, moſcho.

Saeculus ex ſale, milio, furfure, ſaluia, maiorana.

Vnguentum pro capite raſo, ex oleo rutaceo, anethino: & pro pectore, ex oleo liliorum, camomillæ, amygdalorum dulcium, lini, butyro recenti.

Frictiones fotuſque capitis fient cum linteolo aſpero calente, quod vaporibus thuris, maſtichis, ſtyracis, ladani imbuetur.

Cauterium anteriori capitis parti ex cantharidibus, fermento applicetur, ſi prædictis non aboleatur malum.

Digitized by Google

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* CATARRHO, *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO CATARRHI.

℞ betonicæ, maioranæ, ſaluiæ, rutæ ana m. j. ß. florum roriſmarini, ſtœchados, centaurei minoris, camomillæ ana m. j. origani, calaminthæ ana m. ß. furfuris m. ij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ addatur electuarii eleſcopi ℥ j. hieræ picræ ſimp. ʒ j. diaturb. cum rhab. ʒ iij. ß. mellis roſati ℥ j. olei rut. ℥ iij. ſalis ʒ j. fiat *Clyſtere*.

℞ mellis roſacei, oxymellis ſimplicis, ſyr. ſtœch. glycyrrhizæ ana ℥ j. aquarum roriſmarini, betonicæ ana ℥ iiij. hyſſopi ℥ ij. miſceantur, fiat *Iuleb*. ℞ pillul. de agarico ʒ ß. cochiarum, fœtidarum ana ℈ j. diagridii gr. iij. ſyr. violati q. ſ. fiant *Pillulæ* ſeptem aut octo numero.

℞ diaturbith cum rhabarbaro ʒ v. electuarii Indi, diacatholiconis ana ʒ j. ſyr. ſtœch. ℥ ß. aquæ maioranæ, betonicæ ana ℥ j. ß. fiat *Hauſtus*. ℞ ſucci braſſicæ, betæ ana ℥ j. ß. ſucci cyclaminis ℥ ß. piperis albi, nigellæ ana ℈ j. miſceantur, naribusque illinantur, cùm periculum eſt ne in aſperam arteriam ruat catarrhus. ℞ maioranæ, nigellæ, nucis muſcatæ ana ℈ j. ß. pyrethri, ellebori albi ana ℈ j. miſceantur, fiat *Puluis* ſternutatorius; attrahatur per nares, vel calamo impellatur. ℞ ſeminum ſtaphiſagriæ, ſinapi, pyrethri ana ʒ j. ß. acori condîti, cubebarum, maceris ana ʒ j. nigellæ Romanæ, vuarum paſſarum, maſtiches ana ʒ j. ß. mellis q. ſ. fiant *Paſtilli* manſiles, lineo panno raro concludantur. ℞ ſeminum ſinapis, piperis ana ʒ ij. radicum pyrethri ℥ j. zinziberis ℥ ß. coquantur in aqua q. ſ. ad tertias; fiat *Gargariſmus*: ad os humores auocat fluentes in pulmones.

℞ ſyr. de roſis ſiccis ℥ iij. roſacei, myrtillorum ana ℥ j. aquæ violarum, plantaginis, hyſſopi ana ℥ iij. fiat *Iuleb*.

℞ roſar. rubrarum m. j. ſeminum papaueris albi, olibani ana ʒ j. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. colaturæ adde ſyrupi papauerini ℥ iij. glycyrrhizæ ℥ j. fiat *Iulapium*.

℞ conſeruæ roſarum antiquarum ℥ j. diacodii ℥ ß. diatragacanthi frigidi ʒ iij. ſyrupi roſarum q. ſ. fiat *Linctus*.

℞ olibani, maſtichis ana ʒ ß. carnis cydoniorum ℥ j. ß. ſumat in ingreſſu lecti ʒ ij. ſuperbibendo vini hauſtum.

℞ boli Armeni, terræ ſigillatæ, maſtiches ana ʒ ij. ſucci glycyrrhizæ ℥ ß. conſeruæ roſarum ℥ ij. fiat *Mixtura*.

℞ diacodii ʒ ß. ſyrupi papauerini ℥ j. aquarum betonicæ ʒ iij. fiat *Hauſtus*. ℞ diacodii ʒ vj. ſyrupi papauerini ʒ ij. boli Armeni ʒ ij. camphoræ ʒ j. detineat in ore cochlear vnum aliquoties. aut, ℞ ſeminum papaueris albi, lactucæ ana ℈ iiij. amyli, diatragacanthi frigidi ana ʒ j gummi Arabici, tragacanthi, boli Armeni ana ℈ ij. opii ℈ j. ß. ſacchari roſacei, ſucci glycyrrhizæ ana ʒ j. ß. miſceantur, fiat *Maſſa* ſolida cum ſucco cydoniorum & aqua infuſionis gummi tragacanthi. Huius maſſæ portionem aliquam detineat ore, vt fluxus catarrhalis prohibeatur. ℞ corticum granatorum ℥ ß. iaceæ nigræ m. ij. radicum ebuli, plantaginis ana m. j. gallarum, thuris, maſtiches ana ʒ j. roſarum m. j. ſeminum portulacæ ℈ ij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ adde ſyrupi myrtillorum, diamori, ſtœchados ana ℥ j. fiat *Gargariſmus*: humores fluentes in aſperam arteriã, ſiſtit. ℞ boli Armeni, ſanguinis draconis, thuris ana ʒ j. ſtyracis, maſtiches ana ʒ ß. bulliant in ℔. ß. aquæ mellis, colaturæ portio naribus attrahatur. ℞ thuris, olibani ana ʒ j. ß. roſarum rubrarum ʒ ij. ſeminis papaueris albi ʒ ß. ſandaracæ, maſtichis ana ℈ ij. cum vino aſtringenti: fiant *Pillulæ* pro ſuffumigio, quo capitis tegumenta ſuffumigabuntur. ℞ conſeruæ roriſmarini, betonicæ, ſaluiæ ana ʒ vj. ſp. diamuſci dulcis ʒ iiij. theriacæ veteris ʒ ij. diambræ ʒ j. nucis muſcatæ ʒ j. ß. ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiat *Electuarium* molle. ℞ ſp. diamuſci dulcis, diambræ ana ʒ ij. ß. ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua roriſmarini & betonicæ q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis. Radices draconteæ aſſatæ plurimùm iuuant. ℞ radicum ariſtolochiæ rotundæ, pyrethri, ſpicæ ana ʒ ß. ligni aloës, thuris, caryophyllorũ ana ʒ ij. maſtichis ʒ j. ß. fiat *Puluis*, cuius portio aliqua carbonibus inijciatur, vt tegmina capitis vaporibus fumoſis imbuantur. ℞ florum betonicæ, roſarum, ſtœchados,

camomillæ,

camomillæ, meliloti ana m. j. thuris, maſtichis, nucis muſcatæ, macis, caryophyllorum ana ʒ j. ß. foliorum lauri, origani ana m. ß. fiat *Sacculus* è ſerico panno, cui prædicta tenuiter comminuta imponantur, coronalique commiſſuræ applicentur. aut, ℞ furfurum, milii ana m. j. ſalis puluerilati ℥ j. ß. torrefiant omnia nonnihil in ſartagine, fiat *Pileolus*, capitiſque commiſſuræ accommodetur: cerebrum roborat, humoreſque exſiccat.

℞ nigellæ Romanæ torrefactæ ℥ ß. radicum cyperi ʒ j. ß. florum ſtœchados, roſarum ana m. ß nucis muſcatæ, caryophyllorum ana ℈ iiij. fiat *Puluis*, quo anterior pars capitis aſpergatur ſub ingreſſum lecti. ℞ nigellæ torrefactæ ℥ j. ſinapis torrefacti, thuris ana ʒ v. maſtichis ʒ iij. ſtercoris columbini, farinæ hordei ana ℥ j. oxymellis ſquillitici q. ſ. fiat *Emplaſtrum* pro commiſſura coronali.

APPENDIX
ad prædicta pro curatione CATARRHI inſeruiēs.

Clyſterio leni primò ſentina corporis eluatur. Deinde humores naturæ obedientes reddantur. Hoc vbi conſecuti fuerimus, purgantibus medicamentis humores grauantes è corpore propellemus. Tandem caput purgabimus errhinis, apophlegmatiſmis, ſternutamenta prouocantibus, cauterio actuali aut potentiali, admouebimuſq; anteriori parti capitis vbi digitus maximus deſinit, cùm manus radix naſo admouetur. Veſiculæ autem vbi excitatæ fuerint, perforabuntur vt humor aqueus effluat: in quem finem folia braſſicæ ſuperponemus ipſis veſiculis ruptis. Demum quæ humorum fluxum prohibere poſſunt, conueniunt; quibus etiam ſtatim a principio locus erit ſi ſuffocationis periculum impendeat ex catarrhi vehementia. Prædictis demum medicamentis ſubſtitui debent quæ cerebrum roborare, reliquiaſq; conſumere poſſunt, quod fiet tam ſumptis quàm admotis medicamentis. Quæ omnia nunc anteaq; dictis medicamentis facilè conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione accommodentur. Pillulæ autem conuenientes etiam mox à principio in catarrho ſuffocante imperabuntur; in mora equidem periculum eſt. Si ad nares, aut ad os labatur aquoſa ſubſtantia, ferro lateríve candenti acetum roſaceum, cui puluis roſarum rubearum permiſceatur, inſtilletur; fumúmque naribus atque ore excipiat.

Method-

Methodus pro cognitione ANGINÆ INSERVIENS.

Angina, eſt faucium ſeu ſummarum gulæ partium inflammatio, anhelitum atq. deglutitionem impediens, nullo etiam vitio exiſtente in pectore aut pulmone. Malum iſtud ſtrangulatu præſentaneum periculum minatur, eò quòd ſummæ gulæ gutturisque partes quaſi occludantur, per quas homo ſpiritum, potũ, alimentumque admittit. Subitò autem hoc malum irruere ſolet: per viam enim defluxus fit magna ex parte.

Pars affecta. In hoc malo afficiuntur ſæpe muſculi gutturis interni, maximoq. cum periculo tunc laborat æger: hæcque ſigna concurrunt, dolor vehemens eſt in gutture, febris etiam aliquando valida concurrit. Spiritus non niſi recta ceruice trahitur, vox etiam læditur. Nullum indicium appâret caloris neque tumoris in ore, neque in faucibus, neque in ceruice; anguſtia verò magna percipitur in gutture; aperto ſæpe ore hiant, aëreque frigido reficiuntur; aliquando etiam linguam exerunt, oculi rubent prominentesque fiunt, refluit per nares potio, variè iactantur. Aliàs verò externi gutturis muſculi afficiuntur, eſtque omnium leniſſima ſpecies; tunc dolor tantus non eſt circa guttur, nec tanta anguſtia ſpirandique difficultas vrget. Sæpe viſus atque tactus tunc malum deprehendit. Si verò fauces locúsve vbi aſpera arteria & gulę partes extremę coëunt, afficiantur, tunc minùs difficulter ſpirat: præterea calor, tumor, dolor, atque pondus in faucibus magis percipitur, imò etiam viſui expoſita ſunt ſi lingua deprimatur, minorique fit cum periculo quàm prima ſpecies. Aliàs fit in pluribus partibus ſimul, & tam interni quàm externi muſculi afficiuntur, tuncque omnia magis intenduntur.

Signa. Difficultas comitatur ſpirandi, nullo vitio in pulmone aut pectore exiſtente, dolor concurrit acutus, necnon rubor facici & colli: ægrè alimentum potionemque

tionemque tranſglutire poteſt æger, in tantum quidem difficulter, vt potus per nares etiam refluat: ſæpe febris adeſt, apertoque hiant ore, frigidum aërem attrahere expetentes. Aliquando etiam vbi validius malum vrget, linguam exerunt.

Cavsa. Maiori ex parte fit à ſanguine qui per modum defluxus è venis iugularibus, in quibus eſt magna copia, eò deriuatur. Pulſus erit plenus tunc & vndoſus, tranſglutiendi ſpirandique erit maxima difficultas; rubedo in lingua atque facie excitatur, febris multum moleſta concurrit. Sæpè præceſſit victus ratio multum ſanguinis generans, ver temperatum, calidum, humidumque. Si à bilioſo ſanguine fiat, febris fit admodum acuta, incendiumque intolerabile. ſpirandi quoq. & tranſglutiendi concurrit difficultas, anguſtia tamen minor eſt. oris adeſt amaritudo; victus ratio, ætas, temperamentum, regio, aliáque concurrunt quæ bilem generare ſolent. Si verò à fluxione frigidi humoris fiat, notha angina excitabitur. Multa tunc in ore adeſt humiditas & viſcoſitas, febris nulla aut ſaltem admodum erit exigua, dolor multo mitior, tumor eſt laxior, minusque rubet; ea quæ pituitoſum ſanguinem generare poſſunt, præceſſerunt. Semper autem à fluxionibus malum iſtud originem habet, quæ in hoc malo è venis iugularibus atque è capite ipſo deriuantur.

Prognostica. Si in muſculis internis inflammatio fiat, tertio vel quarto die iugulat; velociſſimæ enim terminationis eſt. Deſperata quoque, omniumq. horrendiſſima angina eſt, cùm nuſquam appâret inflammatio, cùm grauiſſimus eſt dolor, magnaque febris, cùm ore hiat exerta lingua, cùm intercepta degluriendi via eſt, & potus per nares refluit, cùm oculi more eorum qui ſtrangulantur, inuertuntur & quaſi prominent, ſpumoſaque ſaliua funditur, cùm labra liueſcunt, & è lecto exilire laborat, cùm denique viſus, auditus, intellectusque hebeſcit, ita vt non intelligat ea quæ penes illum aguntur, talis enim ſtrangulatu atque ſyncope perit. bene autem ſperandum eſt; cùm rubor tumorq. foris conſpicui fiunt. Prout autem prædicta accidentia minuuntur, ita leuior morbus eſt; eò enim magis periculoſum

hoc

hoc malum eſt, quo accidentia anginæ fuerint fortiora: vti contrà, quanto fuerint debiliora, tanto minùs perículoſum. Non ſine magno quoque periculo tumores ſine manifeſta cauſa, boniſque ſignis deſinunt, præcordiorum dolore concurrente, corporiſque torpore, viribusq. imbecillis; ſæpe equidem mors in proximo eſt: etiamſi rectè æger ſe habere exiſtimet, ſuffocatione equidem è medio tollitur: vel ſaltem in ſupputationem tranſit.

Methodus pro curatione ANGINÆ INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorũ generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit temperatus, lucidus, à ventis immunis.

Cibus ſit liquidus ac mollis, vt ſunt oua ſorbilia, cremor ptiſanæ: iuſcula è carnibus pullorum, gallinarũ. In primis autem tribus diebus ſit victus tenuiſſimus. Vitent omnia quæ ſanguinem calefacere poſſunt; piper nimirum, aliáque aromata.

Potus ſit ptiſana cum ſaccharo, aut cum iure pulli. Aqua mulſa; vinum autem vitent.

Exercitium nullum admittatur, ſed quies imperetur; parum quoque loquatur.

Somnus ſolito ſit breuior, dataque opera interrumpatur aliquando ab aſtantibus; ex plurimo equidem ſomno ſolet hoc malum exaſperari; humorum enim copia in parte affecta incrementum inde ſumit. Caput mediocriter contegatur; eius autem frictiones hîc nullo modo admittantur in mali principio.

Aluum arte aut natura ſolutam vt habeat, diligenter procurandum eſt.

Animi curæ vitentur, ſubornenturque quæ gaudium excitare poſſunt.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiet eiuſdem lateris ſtatim ab initio mali in omni

omni angina, cùm difficultatem aliquam percipiet in reſpiratione & deglutitione, etiam vſque ad ſyncopen, ſi modò magna fuerit plenitudo, viresque ſint validæ; aliàs partitis id fiet vicibus. Id etiam fiet in muliere vterum gerente, modò vires non ſint debiles. Primò autem cephalica aperietur; hinc quæ ſub lingua eſt, vbi humor non ampliùs fluit, ſecabitur; in principio autem ſi ſecetur, inflammatio augebitur, eò quòd ad partem affectam materia trahatur. In magna plethora ſaphena omnium primò ſecabitur; dum autem ea quæ ſub lingua eſt vena ſecatur, lingua ad palatum inclinabitur.

Electuarium eleſcopi.
Syrupus ex multiplici infuſione roſarum.
Diacatholicum, hiera picra.
Pillulæ aureæ, de agarico.
Caſſia, manna, tamarindi.

Statim alui deiectione materia mali educẽda erit, præſertim ſi materia peccans fuerit bilioſa, ferè enim turget: ea ratione ſtatim vacuare licebit, non exſpectando digeſtionem, cùm ſemper periculum hic morbus minetur. Conueniunt autem medicamenta liquida potiùs quàm pillulæ, cùm eas ob tranſglutiendi difficultatem tranſmittere non poſſit. A fortiter autem purgantibus medicamentis hîc conſultò abſtinebimus in principio mali; humores enim potiùs exagitabuntur, eaque ratione ad locum affectum vt liberiùs fluant, occaſio dabitur.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio fiet modo prædicto.
Cucurbitulæ inferioribus partibus primò affigentur, hinc ſuperioribus.
Sanguiſugæ iiſdẽ etiam locis affigi poterunt cum commodo.
Fotus pedum manuumque ex aqua calida fiet.
Ligaturæ hinc fient extremarum partium dolorificæ.
Frictiones item extremarum partium validæ.
Clyſtere validum, ſi febre vacet, ſectioq. venæ facta non fuerit: leniori interim clyſterio primò alui excrementa eluemus, etiam primo die, quantumuis ſolutam

alnum

aluum habeat; in qua re plurimùm hieræ picræ vſus commendatur.

REPELLENTIBVS.

Gargariſmus ex decocto plantaginis, roſarum, malicorii, balauſtiorum, lactucæ, lentium, aqua roſacea, ſucco granatorum acidorum, diamoro, diacodio, ſyr. de ſucco acetoſæ, granatorum, roſarum.

Syr. de papauere, rob de papauere.

Diacodium, diamorum, ſyr. de ſucco acetoſæ, granatorum.

Succus lactucæ, roſarum, plantaginis, granatorum, ſolani, mororum, acetoſæ.

Aqua roſarum cum decocto ſumach & aceto.

Vnguenta repellentia ex oleo roſato, loco affecto extrinſecus non adhibeantur.

Gargariſmate primis diebus vti poterimus, quod tempus principium morbi complectitur, & tam diu ore detinebit donec incaluerit, & quantum fieri poterit, intimas faucium partes ea leuiter colluet: id equidem præſtat ne humores ita liberè in locum affectum irruant, viis ipſis anguſtioribus redditis, partiumq. ſubſtantia roborata. Vnguento præſenti repellente non ita liberè vti poſſumus, vti nec vllo alio medicamento repellente foris adhibito, niſi in principio ipſius mali; metuendum enim eſt ne intrò materiam mali propellant; circumiacentes tamen partes, & potiſſimùm ſuperiores, eò inungemus.

CORROBORANTIBVS, *reſoluentibusq;*, *vbi humorum impetus iam deſierit.*

Gargariſmus ex decocto glycyrrhizæ, ficuum, florum camomillæ, meliloti, hyſſopi, betonicæ, fœnugræci, dactylorum, vuarum paſſarum, albo Græco, diamoro, melle roſato, ſyrupo roſato, oxymelle ſimplici.

Gargariſmus ex aqua in qua mica panis albi cocta atque expreſſa fuerit.

Stercus caninum colore candidum, & pulli hirundinum vſti cum melle permiſceantur, in fauciumque loca affecta diducantur.

Lupi gutturis potum ebibat.

Filum

Digitized by Google

Filum coctum cum cineribus vt albeſcat: adhuc calens loco affecto admoueatur.

Vnguentum ex oleo camomelino, amygdalorum dulcium, liliorum, quo anterior pars colli vngetur, & poſterior, deinde lana ſuccida tegetur.

Cataplaſma ex floribus camomillæ, meliloti, foliis maluæ, radicibus althææ; farina hordei, lini, fœnugræci, ſtercore canino, nido puluereque ipſarum hirundinum, oleo liliorum, lini, camomillæ, amygdalorum dulcium.

Emplaſtrum de meliloto, mucilaginibus.

Prædictorum materia poſt primum diem minuetur paulatim, prout morbus incrementum ſumit; in quorum locum reſoluentia aliqua ſubſtituemus, quæ exterius quoque potiorem locum habent; materiam enim ad externas partes euocare conſultum eſt. Si reſoluentibus angina curetur medicamentis: confeſtim omnia ſymptomata remittuntur abſque vllo alio incommodo relicto; è contrà verò ſuppuratio ſi fiat, omnia ſymptomata incrementum ſumunt, febris nimirum, dolor & tranſglutiendi difficultas.

THEORICA ET EMPIRICA

medicamenta nobilia in ANGINA, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO ANGINAE.

℞ ſeminum fœniculi, petroſelini ana ʒ v. ſaluiæ, betonicæ ana m. j. florum camomillæ, meliloti ana m. j. ß. agarici albi & leuis ℥ ß. pulpæ colocynthidos ʒ j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. colaturæ addatur caſſiæ recenter extractæ, ſacchari rubri ana ℥ j. olei lini, violacei ana ℥ j. ß. ſalis ʒ j. fiat *Clyſter*. tertio quoq. die repetetur.

℞ caſſiæ recenter extractæ ℥ ß. diaphœniconis ʒ iij. aquarum ſcabioſæ ℥ iij. fiat *Hauſtus*: detur ſequenti die poſt venæ ſectionem in aurora.

℞ ſyrupi ſcabioſæ ℥ iij. mellis roſacei ℥ j. ß. aquarum

ſcabioſæ, caprifolii ana ℥ v. miſceantur, fiat *Iuleb.* detur tribus vicibus.

℞ diaturbith cum rhabarbaro ʒ v. diacatholiconis ʒ j. ß. electuarii de ſucco roſarum. ʒ ß. ſyrupi violarum, ſtœchados ana ℥ ß. aquarum betonicæ ℥ iij. fiat *Hauſtus.*

℞ ſyrupi de multiplici infuſione roſarum ℥ ij. ſp. diaturbith cum rhabarbaro ℈ ß. aquarum betonicæ ℥ iij. fiat *Hauſtus.*

℞ ſyrupi violarum ℥ ij. diacodii, ſyrupi glycyrrhizæ ana ℥ ß. aquarum violarum, ſcabioſæ ana ℥ ij. fiat *Potus.*

℞ hyſſopi, iaceæ nigræ ana m. j. glycyrrhizæ raſæ ʒ ij. corticum granatorum ʒ ß. fiat decoctio in aqua q. ſ. ad ℔. j. colaturæ addatur aluminis vſti ʒ j. ß. mellis roſati ℥ j. ß. fiat *Gargariſmus.*

℞ corticum granatorum ℥ ß. florum roſarum m. j. ſumach, ſeminum antheræ, plantaginis, berberorum ana ʒ j. ß. aluminis vſti ℈ j. balauſtiorum ʒ j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. colaturæ addatur ſyrupi myrtini ℥ j. diamori ʒ vj. fiat *Gargariſmus:* in principio mali in ore detinebitur donec incaleſcat.

℞ aquæ plantaginis, roſarum, caprifolii ana ℥ ij. ß. diamori ℥ j. ſyrupi acetoſi ſimplicis, oxymellis ſimplicis ana ℥ ß. fiat *Gargariſmus.*

℞ decocti antheræ, roſarum, balauſtiorum, granorum ſumach, plantaginis, ſolani, gallarum ℔. j. aquæ roſaceæ ℥ iij. aceti ℥ ij. ſacchari albiſſimi ℥ ij. ß. fiat *Potus.* Cum eodem quoque liquore gargariſmus fiet optimus.

℞. liquoris prædicti ℥ viij. in eo infundantur ſemina papaueris contuſa aliquamdiu, hinc exprimantur; detur in *Potu* liquor.

℞ florum balauſtiorum ʒ ij. ſeminum antheræ, plantaginis, granorum ſumach, berberorum ana ʒ j. gummi tragacanthi ʒ ij. ſalis ammoniaci, camphoræ ana ʒ j. fiat *Puluis;* cuius portiuncula inſufflетur in guttur. fieri quoque è iam dictis poterunt pillulæ, quarum vna aut altera ſub lingua detinebitur. Aqua quoque roſacea, oxymelle ſimplici, & aceto, necnon diamoro poterit fieri *Gargariſmus* in principio mali, ſiue calida ſiue frigida fuerit cauſa.

℞ ſyrupi violati ℥ j. ß. diamori ℥ j. dianucum, loch de papauere

papauere ana ℥ ß. ſacchari violati ʒ iij. fiat *Loboch*, quo in principio, glycyrhizæ radice modicè tuſa, vtatur.

℞ olei liliorum, camomillæ ana ℥ ß. pinguedinis hirci ℈ ij. ceræ parum, fiat *Vnguentum*; eo collum vnctum lana ſuccida contegatur.

℞ vnguenti dialthææ ℥ j. ß. olei camomelini, amygdalorum dulcium ana ℥ j. olei violacei, axungiæ gallinæ ana ℥ ß. fiat *Vnctio* colli frequens, hinc lana ſuccida ſupraponatur.

℞ florum camomillæ, meliloti ana m. j. foliorum origani, betonicæ, hyſſopi ana m. ß. glycyrrhizæ raſæ ʒ j. ſeminum lini ʒ vj. fœnugræci ℥ j. coquantur in aqua q. ſ. ad ſ. j. ß. colaturæ addantur ſyrupi roſacei ℥ iiij. fiat *Gargariſmus* diſsipans & concoquens.

℞ olei amygdalorum dulcium, butyri recentis ana ʒ iij. ceræ q. ſ. fiat *Linimentum*.

℞ florum camomillæ, meliloti ana m. ß. radicum liliorum, althææ ana ℥ j. ſeminum lini, fœnugræci ana ʒ vj. coquantur ad mollitudinem, deinde piſtentur, addendo farinæ fabarum, hordei ana ʒ vj. butyri, olei liliorum ana q. ſ. fiat *Cataplaſma*.

℞ florum camomillæ, meliloti ana m. ij. ß. hyſſopi m. j. farinæ fœnugræci, hordeaceæ ana ℥ j. lini ℥ ß. foliorum maluæ m. ij. albi græci ℥ j. radicum althææ ℥ j. ß. ficuum pinguium numero decem, olei liliorum, camomillæ, pinguedinis gallinæ ana q. ſ. fiat *Cataplaſma*, cui in augmento mali locus erit.

℞ roſarum rubrarum m j. hordei m. j. ß. glycyrrhizæ ℥ iij. ficuum pinguium numero ſex, coquantur in aqua q. ſ. ad ſ. j. ß. colaturæ addatur mellis roſacei ℥ j. ß. fiat *Gargariſmus*.

℞ aquar. caprifolii, roſar. ana ℥ iiij. ß. diamori ℥ j. oxymellis ſimplicis, mellis roſati ana ʒ vj. fiat *Gargariſmus*.

APPENDIX

ad prædicta pro curatione ANGINAE inſeruiens.

Prohibere hic diligenter debemus apoſtematis augmentum; frequenter enim hominem ſuffocando occidit, ſi ad complementum

perueniat, eâque ratione præſtantiſſima debemus adhibere medicamenta mox à principio. Quamprimùm ergo aluus ſubducenda eſt clyſterio leniori, demum verò fortiori. Mox quoque inſtituetur venæ ſectio, non exſpectando horam; eſt equidem magnum in hoc malo remedium. Poſt venæ ſectionem, ſequenti die, humorum copia ſi adſit, minuatur purgante aliquo leni medicamento, non exſpectando humorum concoctionem, cùm morbus non admittat inducias. Per os autem ſi medicamentum non admittat, clyſterio id fieri debet paulo fortiori. Interim quoque humorum impetum ad partem affectam repellemus, aſſumptis medicamentis potiùs quàm admotis, ſtatim in principio mali. Exteriùs autem repellentium loco, parti affectæ ſuperponetur lana ſuccida oleo camomelino optimè imbuta. Repellentium autem vires eò magis imminuemus, quò plus ad augmentum ipſum properat malum, reſoluentiaq́; poſt tertium diem admittemus, quæ materiam parti affectæ impactam diſſipare poſſunt, vt eſt dianucum, diamorum, decoctum glycyrrhizæ, ficuum. Semper hîc quoque addemus etiam in principio mali, quæ dolorem lenire poſſunt; cùm magnus dolor, humorum attractionem ſemper faciat. Optimè autem lac dolorem ſedat, etiam per ſe ſolum. Inter ea quoque temporis ligaturis, cucurbitulis, fotibus, frictionibus aliisq́; huiuſmodi inſtrumentis auertemus humorum motum. Venam quoque ſub lingua tunc ſecare licebit. Demum naturæ obediens reddatur materia mali, ſi ratio ſuadeat. Si autem prædictis ingeniis materiam reſoluere non poſſimus, ſed potiùs in ſaniem mutari veriſimile ſit, hîc quoque naturam iuuabimus ad puris generationem, quibus tandem addemus pyrethrum, ſinapi, vbi ſuppurata erit materia, rumpendusq́; eſt abſceſſus; qui tandem purgabitur cum gargariſmate facto ex hydromelite. Vltimò glutinantibus medicamentis vlcus conſolidabitur. Quæ omnia nunc anteaq́; dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus; modò vniuerſalia particularibus debita ratione accommodentur.

Digitized by Google

Methodus pro cognitione

TVSSIS

INSERVIENS.

TVSSIS eſt valida efflatio, qua plurimus ſpiritus celerrimè foras erumpens impetu ſuo explodere nititur excrementa acria pulmones laceſſentia, meatusque obſtruentia, aliáve ratione moleſtantia. Hic motus fit à natura atq. facultate, in quo inſtrumenta ſpirituum coacta à cauſa aliqua violenta, deprauatè mouentur Subinde tuſſicula mouetur, ita tamen mitis, vt etiamſi homo frequenter tuſſiat, ſupprimi tamen poteſt ne eueniat; vnde etiam ſæpe curatur, propter calorem qui in ſpiritualibus partibus ex ſpirituum retentione excitatur, qui per anguſtos quoque meatus permeant vi quadam. Initium autem motionis in tuſſi à facultate pulmonum potiſſimùm eſt, à qua pectoris muſculi etiam excitantur, thoracemque validè comprimunt; ea quidem ratione id quod in viis ſpirituum continetur, melius expellitur, cùm ſic ſpiritus feratur foras vehementiùs; qua vehementia, ſecum rapit excrementa in itinere exiſtentia. Hoc autem ſymptomate vtitur pulmo, vti ſternutatione cerebrum; quem motum vt in actum producat, dilatatur primò, demum conſtringitur, concurritq. motus diaphragmatis tamquam auxiliator.

PARS AFFECTA eſt pulmo, qui aliàs per ſe, aliàs per conſenſum alterius partis, pectoris nimirum aut diaphragmatis, aliquando etiam iécoris læditur. Pulmo equidem ſentiens prædictarum partium læſionem, hoc motu quoque movetur, vt id quod noxium eſt expellat. Pulmones autem hîc affici, euidenter confirmat reſpiratio læſa. Eſt autem tuſſis ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis motricis ipſius pulmonis; nam neque pectus in pleuritide, neque iecur læſum tuſſim moueret; niſi nocumenta eorum pulmoni communicarentur. Aliquando quoquè ſequitur tuſſis morbum in via, cùm ſcilicet fit propter obſtructionem viarum per quas ſpiritus mouetur.

SIGNA mali per ſe ſunt manifeſta; ita enim valida frequenter eſt tuſſis, vt prohibere etiamſi velit homo, non poſſit; contingitque thoracem hîc admodum comprimi. Haud enim aliter id quod noxium eſt ex iis locis educi poteſt, propter ſitum & conformationem earum partium quæ reſpirationi inſeruiunt. Sæpe quoque hîc titillatio in intima oris parte percipitur.

CAVSA. *Sæpe* fit ab humore qui à capite in aſperam arteriam & pulmones fluit; qui ſi magna copia, magnoque impetu feratur, maxima concurrit difficultas ſpirandi, grauitas magna in pectore percipitur, & in dorſo, vbi pulmones illi membranis affiguntur. Contrà lenia hæc erunt ſymptomata, cùm pauca excrementa eò deriuantur. Si autem recens fuerit deſtillatio, titillatio ab vtraque palati parte percipitur, acrimonia denique humoris fluentis, guttur quaſi corradi videtur: tuſsicula frequens concurrit, qua parum tamen reiicitur, eſtque tenue. Sunt autem hi humores ſubinde nimium tenues fluidiq. tuncq. illudunt naturam; quæ tuſsim excitat coacta; nam etiamſi validè tuſsiat, parum aut nihil tamen exſpuit. Vnde aliquando nonnulli falluntur qui ab intemperie ſicca potiùs quàm ab humorum præſentia tunc tuſsim fieri contendunt, hac ratione, quòd nihil etiam frequenti tuſsi reiiciat, quaſi propterea nulla adeſſet materia grauans. Hoc autem vti fit cùm materia eſt multùm ſubtilis, ſic idem quoque accidit cùm materia nimium eſt viſcida & glutinoſa, ita vt extundi non poſſit. Subinde itaque tenuantibus atque inſpiſſantibus medicamentis nos egemus, cùm materia craſſa & viſcida latet in pectore vel pulmone; aliàs verò opus eſt incraſſantibus. In vtroque quidem caſu materia grauans ſua craſsitie aut tenuitate naturam illudit, vnde magna ſæpe virium ſequitur imbecillitas; contingit enim vires infirmas laboribus tantis tandem opprimi, cùm materiam intùs continuò quaſi expellere conetur, vt ſpiritibus via ad cor pateat, nihilque tandem longioribus etiam laboribus proficiat. Subinde etiam miſti ſunt humores, qui vel à capite eò ruunt, vel detenti ſunt iis in locis; id quod in pleuritide, phthiſi, pulmonumque inflammatione accidit; tuncque dictorum malorum ſymptoma

ptoma exiſtit tuſſis, id quod ex propriis eorum ſignis intelligetur. aliàs quoque fit à lumbricis ſtomachum infeſtantibus: aliàs quoq. ab intemperie ſubinde frigida, ſicca; aliàs etiam calida ipſius aëris excitatur, tuncque adeſt tuſſis exigua, parumque aut nihil expuitur. Aliquando quoque ſequitur affectum iecoris, ventriculi vel lienis; inflammationem nimirum vel ſcirrhum prædictarum partium; vnde tuſſicula oritur arida, in qua nihil reiicitur ex ſepti tranſuerſi compreſsione.

PROGNOSTICA. Somnum ſi auferat tuſsis, mala cenſetur. Tuſsis quoque nimia & diu perſeuerans cum deſtillatione, mala cenſetur, quia tandem ducit ad phthiſim; aliquando etiam rupturam excitat in pectore, ſputúmque ſanguinis mouet. Tuſsis cum modico conatu, alleuiatione multa & veloci expulſione, ſine labore & fatigatione, ſine periculo eſt; ſi contraria accidant, cum periculo fit. Tuſsis item ex vlcere ſpiritualium partium, aut ex earundē partium abſceſſu, periculoſiſsima eſt. Periculoſa quoq. eſt tuſsis quæ cùm antè humida fuit, iam ſubitò ſicca ſi reddatur, pectoris grauitate permanente; pulmonum enim exulcerationē minatur. A pulmonibus veteri obſtructione laborantibus, aut etiam corruptis, continua ferè tuſsis excitatur; nequaquā autē à deſtillationibus hoc fit, ea quidē ſubſiſtente, tuſsis etiam deficit.

Methodus pro curatione
TVSSIS
INSERVIENS.

Perficitur autē ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit temperatus, potiusque ad ſiccum declinet.

Cibus ſit facilis digeſtionis, ſitque parua alimentorum potusque quantitas. Carnes conueniunt vitulinæ aſſę, pullorum, gallinarum, leporinæ, auium montanarum. Ex fructibus conueniunt vuæ paſſæ, dactyli, amygdala, ficus. vitentur acetoſa, ſalſa, acria amaraque.

Panis condiatur ſemine aniſi aut fœniculi.
Potus ſit ptiſana, hydromel.
Exercitium conuenit ante cibum mediocriter ſerium.
Somnus diuturnus atque diurnus noxius.
Aluus arte ſoluatur, ſi natura non reſpondeat.
Iram, timorem, aliasque fugiat animi perturbationes.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus de hyſſopo, de praſio, de glycyrrhiza, capillorum Veneris.
Syrupus de calamintha, antiquæ conuenit tuſſi, de ſtœchade.
Oxymel compoſitum, ſquilliticum, ſyr. acetoſus, mel roſatum.
Decoctum ficuum, paſſularum, glycyrrhizæ, capillorum Veneris, hyſſopi, praſii.
Aqua ſcabioſæ, marrubii, capillorum Veneris, hyſſopi, fœniculi.

Syr. violatus, papauerinus, iuiubinus.
Nymphææ, violarum, myrtinus.
Aqua hordei admodum iuuat.

Priori loco poſitis tenuantibus, incidentibus, tergentibusque ſcilicet medicamentis vtemur, ſi à frigido, craſſo, viſcidoque humore tuſſis excitetur. Secundo verò loco poſitis, incraſſantibus, inſpiſſantibusque ſcilicet, vtemur, dum à tenui calidoque humore prouenit; inſpiſſata enim materia tenuis, faciliùs reiicitur. Per ſe autem potiùs offeremus, ſumetque paulatim lambendo; ebibiti enim non ita integris viribus ad pulmonem transferuntur.

VACVANTIBVS.

Diaturbith cum rhabarbaro, hiera diacolocynthidos.
Electuarium Indum maius, diaphœnicum.
Electuarium roſatum, hiera picra.
Pillulæ cociæ, alephanginæ, aureæ, aſſaieret, de ſarcocolla, de agarico, maſtichinæ.
Agaricus trochiſcatus, manna, caſſia.
Decoctum radicum fœniculi, ſeminum aniſi, apii, vrticæ, glycyrrhizæ, hyſſopi, praſii, iridis, dactylorum,

capillorum

capillorum Veneris, ſcabioſæ, enulæ campanæ, paſſularum, agarici, ſalis gemmæ, zinziberis, diacatholicone, electuario Indo, melle roſato additis.

Vomitus.

Quamuis Auicenna à purgantibus medicamentis hîc abſtineat, eò quòd via communis nulla ſit qua pulmones expurgemus, tamen purgantia plurimùm emolumenti attulerint, eò quòd caput purgent, vnde materia fluens originem habet. Denique expurgata infima corporis ſentina, caput ſe exonerabit faciliùs à ſuperfluis; neque ita replebitur, inferioribus partibus bene conſtitutis.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio fiet ipſius quidem cephalicæ potiſſimùm, ſi fluxio etiam adſit moleſta, ſiue materia calida fuerit, ſiue frigida, modò corpus multùm ſit repletum, ita vt inde pectori pulmonibusq́. libertas ſe mouendi adimatur, alioqui frigida redundante materia à venæ ſectione abſtinebimus.

Clyſteres fiant ſecundum rei exigentiam mediocriter fortes.

Errhina ex melle, ſucco ſampſuchi, betæ, zinzibere.

Cauterium etiam conuenit, ſi multum vrgeat malum: in ceruice autem, aut ſincipite, ſcapulíſve excitabitur.

PROMOVENTIBVS *ſputum.*

Syr. glycyrrhizæ, ſuccus glycyrrhizæ, diatragacanthum.

Lohoch ſanum, è pulmone vulpis, lohoch de pino.

Lohoch è pillulis bechicis, diatragacantho, ſucco glycyrrhizæ, ſyr. violarum, ſaccharo violato, roſato, roſis ſiccis, myrrha.

Diapenidium ſine ſp. diaireos Nicolai

Succus glycyrrhizæ, enula campana, ireos.

Vnguentum pro pectore ex oleo lini, irino, butyro recenti, oleo amygdalorum dulcium, mucilag. lini, fœnugræci, croco.

CORROBORANTIBVS, *digerentibus, intemperiemq́ue emendantibus.*

Theriaca, mithridatũ ex vino albo bis in ſeptimana imperabitur. Diaireos Salomonis, lohoch ſanum, de pino.

Diaireos ſimplex, diamuſcum dulce, diatragacanthum calidum, diacalamenthum, diapenidium cum ſpeciebus.

Conſerua capillorum Veneris, betonicæ, hyſſopi, meliſſæ, loch ad aſthma.

Decoctum ligni guaiaci.

Vnguentum pectoris ex oleo anethino, camomelino, amygdalorum dulcium, irino, liliorum, butyro, croco, pinguedine anſeris, gallinæ.

Vnguentum ex oleo in quo decoctæ ſint radices enulæ campanæ, ireos, hyſſopus, ſemina lini, fœnugræci.

Cucupha ex roſis, caryophyllis, mace. nigella Romana, radice cyperi, cortice citri, labdano, ſtyrace, calaminth...

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* TVSSI, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO TVSSIS.

℞ radicum enulæ campanæ, angelicæ ana ʒ vj. hordei mundati m. ij. praſii, hyſſopi, foliorum vrticæ ana m. j. agarici albi & leuis ʒ iiij. florum camomillæ, meliloti ana m. j. ſeminum aniſi, fœniculi ana ℥ j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ adde diaturbith cum rhab. ʒ vj. olei lini, rutæ, amygdalorum ana ℥ j. fiat *Enema*.

℞ ſyrupi de hyſſopo, glycyrrhizæ ana ℥ j. ß. ſyrupi ſtœchados ℥ ß. aquarum ſcabioſæ, hyſſopi, marrubii ana ℥ iiij. fiat *Iuleb*: dentur ℥ iij. per quatuor dies in aurora, ſingulisque vicibus ſumpto ſerapio, diatragacanthæ morſellum vnum ore detineat.

℞ radicum glycyrrhizæ ℥ j. ſcabioſæ, hyſſopi, vngulæ caballinæ, capillorum Veneris ana m. j. vuarum paſſarum m. ij. pruna Damaſcena numero x. ficuum pinguiũ numero vj. dactylorum numero iij. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem. colaturæ addantur ſyrupi glycyrrhizæ ℥ iij. diaireos ſimplicis ℥ ß. fiat *Syrupus* cum ſacchari candi ℥ iij.

℞ ſyrupi

℞ ſyrupi iuiubini ℥ ij. glycyrrhizæ, mellis roſati ana ℥ j. ſacchari candi ʒ vj. aquarum praſii, violarum ana ℥ v. fiat *Iulapium*.

℞ radicum enulæ campanæ ℥ j. ß. hordei mundati m. ij. praſii, hyſſopi, betonicæ ana m. j. ſcabioſæ m. ß. glycyrrhizæ raſæ ℥ j. ſeminum aniſi ʒ vj. vuarum paſſarum enucleatarum m. j ficuum pinguium numero x. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. & cum ſaccharo q. ſ. fiat *Potio*.

℞ oxymellis ſquillitici ℥ j. ß. ſyrupi glycyrrhizæ ℥ j. decoctionis prædictæ ℥ iij. fiat *Hauſtus*.

℞ radicum fœniculi, petroſelini, draguntеæ ana ℥ j. radicum enulæ campanæ, iridis ana ʒ iij. capillorum Veneris, hyſſopi, praſii ana m. j. ß. ſeminum aniſi ʒ iij. paſſularum mundatarum ℥ j. ß. agarici albi & leuis ℥ ß. zinziberis ʒ j. ſalis gemmæ ʒ ß. ſenæ Alexandrinæ ʒ vj. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad ℔. j. ß. colaturæ addantur ſyrupi glycyrrhizæ ℥ iij. fiat *Potio*.

℞ diaturbith cum rhabarbaro, electuarii Indi ana ʒ iij. ſyrupi glycyrrhizæ, praſii ana ℥ ß. decocti agarici, hyſſopi, fœniculi ℥ iij. fiat *Hauſtus*.

℞ pillularum de agarico, aurearum, cochiarum ana ℈ j. rhabarbari electiſſimi ℈ ß. ſyrupi ſtœchados q ſ. fiant *Pillulæ* octo numero; ſumat poſt medium noctis. Sequenti die detur theriacæ magnæ ʒ j. cum aquæ draguntеæ ℥ iij. ℞ ſyrupi de hyſſopo, de iuiubis ana ℥ ß. adianthi ℥ j. lohoch ſani, de pino ana ʒ v. ſacchari violati ʒ iij. miſceantur, fiat *Lohoch*. ℞ mellis roſati colati, oxymellis ſimplicis, glycyrrhizæ ana ℥ j. ſyrupi violarum ℥ ß. ſacchari candi ʒ iij. diatragacanthi frigidi ʒ ij. fiat *Lohoch*. ℞ balauſtiorum, corticum malorum granatorum ana ʒ iij. roſarum m. j. ß. iuiubarum, ſebeſten ana ℥ ß. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ adde ſyrupi papauerini ℥ ij. myrtini ℥ ß. fiat eorum mixtura pro *Gargariſmate*. ℞ diacodii ℥ ij. thuris ʒ j. ß. miſceantur, detur ℥ ß. cum ℥ iij. decocti hordei, ſyrupi roſati de roſis ſiccis ℥ j. fiat *Hauſtus*.

℞ diatragacanthi frigidi ʒ j. ß. pillularum de cynogloſſa ℈ ß. diacodii ʒ iij. boli Armeni, ſucci glycyrrhizæ ana ʒ j. ß. amyli ʒ ß. ſyrupi roſati, papauerini ana q. ſ. fiat maſſa *Pillularum*: teneat vnam in ore.

℞ roſarum

℞ roſarum rubrarum m. ß. ſandalorum citrinorum, maſtichis, thuris ana ʒ ij. ß. labdani, ſtyracis ana ʒ j. ß. fiat *Suffitus*; cuius vapore capitis tegmina manè & veſperi perfundantur.

℞ ſyrupi papauerini ℥ j. ß. roſarum, myrtillorum ana ℥ j. aquæ violarum ℥ iiij. decoctionis hordei, paſſularum, quatuor ſeminum frigidorum maiorum ℥ vj. miſceantur. fiat *Potus* in calida cauſa.

℞ olei violarum ℥ j. ß. amygdalorum dulcium ℥ j. olei itini, butyri Maialis ana ℥ ß. croci ℈ ß. ceræ q. ſ. fiat *Vnguentum* molle, quo pectus aliquoties in die inungatur. Caput autem abradatur, & inungatur cum oleo roſaceo, camomelino, anethino vnà mixtis.

℞ mithridati optimi, theriacæ Andromachi ana ℈ j. ß. decocti glycyrrhizæ, radicum enulæ campanæ, capillorum Veneris, hyſſopi ℥ iiij. ſyrupi glycyrrhizæ, fiat *Potus*. plurimùm in tuſſi inueterata valet.

℞ radicis draganteæ condîtæ ℥ ij. radicum ariſtolochiæ rotundæ ℥ j. ſeminis lini, croci, thuris, maſtichis ana ℈ j. ß. fiat *Electuarium* cum ſyrupo glycyrrhizæ: ſi tuſſi catarrhus coniungatur, maximè proderit.

℞ myrrhæ ʒ iij. ſagapeni ʒ j. ß. mellis & aquæ vitæ q. ſ. fiant *Pillulæ*. doſis ʒ j.

℞ diaſulfuris Meſuæ ℥ j. ʒ j. carbonibus iniiciatur pro *Suffumigio*, quo vtetur vt reliquiæ abſumantur materiæ peccantis.

℞ roſarum ſiccarum m. j. ß. florum camomillæ m. ij. ß. furfuris frixi m. j. fiat *Sacculus* in eundem finem pro capite.

℞ ſeminum naſturtii torrefactorum ℥ j. fimi columbini ʒ j. ß. nucis cupreſſi ʒ v. cum aqua decoctionis cupreſſi & ſtaphiſagriæ fiat *Emplaſtrum* pro capite: cerebrum confortat, ſuperuacaneas abſumit quoque eius humiditates.

APPENDIX

ad prædicta pro curatione TVSSIS inſeruiens:

Prouenientis propter materiam quæ meatus obſtruit pulmonis, cui fluxus quoque aliqualis coniunctus etiam eſt, qua ratione ab

ne ab Aſthmate ſecernitur. Humores in corpore redundantes omnium primò naturæ obedientes reddemus: hoc cùm conſecuti aliqualiter fuerimus, purgante medicamento eos euacuabimus. Deinde materiam ad pulmones ruentem auertemus clyſteribus, errhinis, venæ ſectione, cauteriis, balneo quod manibus cruribusque accommodabitur. Deinde quæ ſiſtere poſſunt materiam ad pulmones labentem, ſi id quoque concurrat (neque enim ſemper neceſſarium hoc eſt vt tuſſis fiat) accidens, è capite de catarrho huc quoque in vſum aduocabimus: illi enim malo ea medicamenta potiſſimùm dicata ſunt. Poſtremò quæ materiam pulmonibus concluſam educere poſſunt, imperentur: quibus addemus ea quoque quæ idem viſcus roborare ſolent. Quæ omnia nunc anteaq; dictis medicamentis facilè conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Tuſſis autem ſi fiat propter pleuritidem, aut pulmonum inflammationem, aut empyema, aut rupturam alicuius venæ in pulmone, non poterit probè curari, niſi dicta mala primò curentur; & propterea niſi tuſſis nimium affligat, illarum partium cura primùm inſtituatur: id autem quo pacto fieri debeat, ſuis locis indicatur. Decoctum hordei cum ſacchari quantitate multa, plurimùm prodeſt, ſi propter irritationem nimiumq; ſenſum fiat tuſſis. In quem quoque finem, & vt tuſſis ſedetur, narcotica nonnulla detergentibus medicamentis permiſcenda ſunt: vt, ℞ *ſucci glycyrrhizæ* ℥ ij. ß. *farinæ amyli* ℥ j. ß. *croci, myrrhæ ana* ℈ j. ß. *opii gr.* iiij. *ſtyracis calamitæ* ℥ iij. *ſyrupi violarum q. ſ. fiant* Pillulæ, *detur* ℈ j. *ſub ingreſſum lecti. Aut,* ℞ *diacodii* ℥ j. *Vbi autem materia maturitati appropinquauerit, ſatiſque attenuata erit, plurimùm gratificabitur decoctum ex ficubus, vuis paſſis, glycyrrhiza, hyſſopo, violis, ſeminibus cydoniorum, radice althææ. Hinc* ℞ *olei violacei* ℥ j. ß. *amygdalorum dulcium* ℥ j. *mucilaginum ſeminum lini, pſyllii ana* ℥ ß. *ceræ q. ſ. fiat* Vnguentum *pro pectore.*

Methodus

Methodus pro cognitione ASTHMATIS.

Asthma eſt denſa ſeu crebra quædam reſpiratio citra febrē, qualis currentibus accidit. Difficultatis autē ſpirandi tres ſunt ſpecies; dum enim ita placidè vrget, vt neque ſonus neq. anhelatio fiat, febreq. vacat, Dyſpnœa dicitur. Cùm verò ſpirare ſine ſono & anhelatione non poteſt, Aſthma dicitur: ſi autem ita vrgeat, vt non niſi recta ceruice ſpiritum ducere poſſit, & abſq. febre hoc fiat, Orthopnœa ſeu recta ſpiratio vocabitur. in hac ſpecie, ſi decumbant iaceantq, ægri, quaſi ſuffocantur; contingit equidem vias ſpirituum in pulmonibus exiſtentes, & etiam aſperam arteriam, omnesque regiones internas, multo ſtrictiores & anguſtiores fieri, quàm dum erecto corpore ſedent, eò quòd thorax totus ſupra ſpinam quaſi concidat illis decumbentibus; minus enim ductus illi propaginesq. aſperæ arteriæ, per quas ſpiritus fluunt, comprimuntur, ſi caput, collum, thoracemq. ſubleuent, quàm ſi iiſdem partibus curuatis ſpirare velint, cùm ſic meatus comprimantur manifeſtè. Differunt autem dictæ ſpecies ſecundum magis & minus ſolùm; omnes enim continentur ſub denſo ſeu crebro ſpiritu, qui ob tenacium & craſſorum humorum copiam, pulmonum branchiis infractam, fit. arctatio enim neceſſum eſt fiat ex humore craſſo, frigido atq. viſcoſo, qui meatibus pulmonis impactus eſt, vnde ſpiritualium membrorum anguſtia hîc fit. Non agimus hîc de ea quæ propter virium imbecillitatem difficultas ſpirandi fit: nam licet omnes muſculi thoracis tunc quoq. moueantur, id tamen ſenſim fit; non autem crebra concurrit reſpiratio, neq. dilatatio magna; ſoletq. ſpiritus potiùs per nares emitti, & etiam reuocari. Vires autem omnino proſtratas eſſe, ſatis ſeriò ſignificabitur, ſi narium pinnæ manifeſtè contrahi videantur per inſpirationem. Neque de ea difficultate ſpirandi hîc agimus quæ fit propter cordis aut pulmonum calorem magnum, etiamſi neceſſariò calidus hîc frequenter exſufflетur ſpiritus, ſpiratioq magna, frequens

Digitized by Google

quens atque celer fiat. Sic quoque in pleuritide & ſynanche quædam denſa atque crebra reſpiratio: quæ omnia aliam ab hoc malo curandi rationem cùm requirant, hîc locum non habent; vti nec ea quæ fit ob ſplenis magnam molem, aut ob aquarum copiam in ventris capacitate contentam; ab his enim malis contingit maximam fieri reſpirandi difficultatem, eò quòd ſeptum tranſuerſum comprimatur.

PARS AFFECTA. propagines aſperæ arteriæ in pulmonum ſubſtantiã diſſeminatę hîc afficiuntur; cùm enim ſtrictiores in hoc malo ſint, citiùs afficiuntur ab humoribus illapſis, anguſtiæq. fiunt; vnde accidit quantitatem inſpirati aëris non reſpõdere magnitudini diſtentionis, etiamſi pectus multùm dilatetur, vnde crebrò celeriterq. coguntur reſpirare laborantes, cùm parua admodum ſit quantitas quę inſpiratur, cùm ſpiritus liberè intrare non poſſint ob anguſtiam viarum. Contingitq. copiam ſpirituum non eſſe proportionalem magnitudini diſtentionis quæ fit à thorace; cùm enim thorax plurimùm dilatetur, parum tamen externi aëris inſpiratur, cuius contrarium accidit cùm aſpera arteria eiuſdemque propagines ſecundum naturam ſe habent. Eſt autem difficultas ſpirandi, de qua hîc agimus, ſymptoma pertinens ad actionem læſam functionis voluntariæ, reſpirationis nimirum quæ debilis eſt aut deprauata. Sequitur autem hoc ſymptoma morbum in via, obſtructionem nimirum anguſtiámve viarum per quas aër inſpiratur.

SIGNA. Magna denſaque fit ſpiratio ſine febre, aliquando quidem etiam cum anhelatione atque ſono, id quod magis iacentibus quàm ſedentibus accidit: pectus graue eſt, & anguſtiam arctationemque in ea percipiunt: frequenter tuſſiunt, purulenti tamen nihil reiectant; & hoc malum increſcit eouſque aliquando, vt recta ceruice ſpirare cogantur, vt à metu ſuffocationis ſe ſaluent; pallor quoque faciei tempore efflorеſcit, ſcapulæ interdum etiam dolent: & iam dicta accidentia modò intermittunt, temporeque rurſus reuertuntur.

CAVSA. Malum hoc quandoque generat fumus argenti viui, aër cauernarum in quibus metalla effodiuntur; ab iis enim vaporibus contingit pulmonẽ nimium

exiccari.

Digitized by Google

exiccati. Victus quoq. intẽperantia, necnon corporis craſſities otio aut natura contracta, anheloſos ſubinde facit, omnium autem frequentiſſimè fit à pituita craſſa & viſcida, quæ in aſperæ arteriæ ductibus inuiſcata hæret, ſiue aliunde influat, quo tempore ſæpè ſubitò ſpirandi difficultas oritur, ſiue ibi generati ſint; ſæpe enim ſpirãdi inſtrumenta ſui mali principium habent, cùm ſcilicet multæ ſuperfluitates in ipſis generantur, quæ aliquando tempore vi caloris in pituitam vitream aut gypſeam permutantur, hinc tempore quoq. in grandinem atque calculos degenerant. Subinde quoque fit propter tuberculum crudum in pulmonibus enatum, qui iuxta aſperam arteriam, aut eius propagines oritur, eaſq. coarctare poteſt; & hi quidem tempore ſanitatis dum ſe exercent, difficulter quidem ſpirant, nihil tamen quaſi exſpuunt, paulatimq. difficultas ſpirandi increſcit, ſine ſtertore tamen. Aliquando etiam fit propter pectoris anguſtiam, malamque conformationem.

Prognostica. Aſthma in ſenibus nunquam curatur, in iuuenibus verò difficulter. Aſthma quoque propter diſlocationem ſpondylium, vix aut nunquam curatur, niſi reducantur ſpondylia. Affectus hic ſæpe acutus fit, temporumque interuallis recurrit, ob vehementiſſimasque acceſſiones aliquando ægrum ſtrangulat; quod tunc potiſſimùm fit, cùm noua aliqua deſtillatio è capite in pulmones iam antea coarctatos irruit, & potiſſimùm ſi humidum frigidumq; cælum concurrat, aut ſi ex multis cruditatibus, aſthmatis materia multum humectetur & quaſi diffundatur; hiſce enim concurrentibus in veteri aſthmate, acceſſiones multò fiunt periculoſiores, ſic equidem ingeminatur obſtructio. Sæuitiam autem mali mitigat cæli ſerenitas, vitæ ſobrietas, corporisque quies. Qui pectus à natura habet ſtrictum, paruumque pulmonem, iugiter fit aſthmaticus. Syncope concurrens cùm pulſu languido, intermittente, inæquali, inordinato tardoque, peſſimum eſt. Periculoſa quoque tremula ſpiratio eſt, & eò magis, ſi ſcapulæ, necnon omoplatæ cum muſculis intercoſtalibus vnà cum inſpiratione & exſpiratione deprimuntur & attolluntur, præſertim viribus exiſtentibus debilibus.

Methodus

Methodus pro curatione
ASTHMATIS
INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorũ generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit calidus & ſiccus.

Cibus. Carnes conueniunt gallinarum, perdicum, pullorum, auicularum montanarum. Vitentur omnia quæ craſſum lentumque ſuccum procreant. Inter olera admittantur fœniculum, thymus, hyſſopus, calamintha.

Potus ſit vinum tenue aut aqua mulſa; in qua aliquid praſii aut hyſſopi incoctum ſit.

Exercitium leue, vt ambulatio lenta ante cibum facta ferè vſque ad laſſitudinem, frictioque infernarum partium fiat.

Somnus ſit moderatus, non diurnus.

Animi perturbationes vitentur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. capillorum Veneris, de marrubio, glycyrrhizæ, hyſſopi, de duabus rad. violarum, calaminthæ, ſtœchados.

Mel roſatum.

Oxymel ſimplex, compoſitum, ſquilliticum.

Acetum ſquilliticum.

Decoctum radicum enulæ campanæ, epithymi, ariſtolochiæ rotundæ, hordei, ſeminum lini, fœnugræci, cydoniorum, vrticæ, fœniculi, aniſi, capillorum Veneris, hyſſopi, praſii, ſcabioſæ, betonicæ, vuarum paſſarum, ficuum, dactylorum.

Aqua hordei cum ſaccharo.

Aqua praſii, hyſſopi, betonicæ, hordei, fœniculi, violarũ.

Decoctum guaiaci.

Multùm calida, cùm id quod tenue eſt conſumant, craſſumque relinquant, hîc non conueniunt; cùm autem

morbus ipſe longus ſit, difficulterque medicamentis expellatur, mutanda ſubinde remedia ſunt: cùm enim ab aſſuetis paſſio non fiat, tandem natura contemnet eorum continuum vſum. His quoque addemus ſyr. papauerinum, myrtillorum, cydoniorum, bolum Armenum, ſi catarrhum ſiſtere velimus.

VACVANTIBVS.

Agaricus trochiſcatus, diaturbith cum rhabarbaro, diaphœnicum, diacatholicum, electuarium Indum.

Hiera diacolocynthidos, hiera ſimplex & compoſita, pilul. de hiera cum agarico.

Pillulæ maſtichinæ, aggregatiuæ, aſſaieret, alephanginæ, aromaticæ, cociæ.

Agaricus, caſſia. Colocynthis.

Vomitus excitetur rationibus antedictis, potiſſimùm ſi facilè vomat; magis enim conuenit quàm ventris ſolutio, eò quòd pulmonibus ſit via magis vicina, magiſque à ſtomacho phlegma euacuet.

Clyſteres molles ex decocto pectorali, caſsia, hiera picra, diaphœnicone.

Venæ ſectio hîc conuenit, ſi æger ſanguine abundet, ſi hæmorrhoïdes menſeſque ſuppreſſæ ſint; alioqui vix admittenda.

In hoc malo pillulæ ſunt efficaciores, eò quòd à diſtantibus partibus feliciùs materiam grauantem attrahant A purgantibus autem medicamentis abſtinebimus omnino tempore paroxyſmi; periculum enim eſt, ne tunc materia vi medicamenti agitata in pulmones largiùs ruat. extra quoq. paroxyſmum rariùs purgantibus vtemur medicamẽtis, eò quòd viſcida & craſſa eſt materia quæ obſtruit; purgantia autem medicamenta ad pulmonem vix pertingunt; diligenter autem præparanda erit materia antequam purgantibus medicamentis educatur.

AVERTENTIBVS.

Naſalia fiant ex nigella Romana, cubebis, nuce muſcata, ſucco ſampſuchi, betæ, aqua mulſa, vino.

Maſticatoria.

Lotiones pedum in decocto florum camomillæ, meliloti, betonicæ, ſaluiæ, ſampſuchi, foliis lauri, roriſmarini.

Cauſtica

Cauſtica & veſicatoria medicamēta in commiſſura coronali tēpore neceſſitatis fiāt, ſi catarrhus malū auget.

Frictiones vinculaque partium infernarum fiant, potiſſimùm ſi ſuffocationis periculum impendeat: tandem cùm verſus augmentum vergit, fricandum erit ipſum pectus linteolo vtcumque aſpero, vt meatus earum partium reſerentur, virtusque medicamentorum meliùs ſe inſinuet in profundum.

Cucurbitulæ humeris affigentur ſine ſcarificatione tempore ſuffocationis, & cùm difficulter admodum ducitur ſpiritus, paulum ſupra renes vbi diaphragmatis pulmonumque portio quieſcit. matutino id fiet tempore, pluribusque vicibus.

PROMOVENTIBVS *ſputum, thoracem pulmonesq; roborantibus.*

Syr. glycyrrhizæ, de iuiubis, hyſſopo, praſio.

Diahyſſopus, diapenidion, loch ſanum, de caulibus, de pino, diairis, diatragacanthum cum oleo aniſi.

Conſerua enulæ campanæ, ius galli antiqui, cum ſyr. capillorum Veneris.

Pulmo vulpis exiccatus, ſyr. glycyrrhizæ exceptus. Ericinus ſilueſtris. Millepedæ ſeu aſelli; animalcula ſunt quæ ſub vaſculis aquariis morantur.

Squilla, glycyrrhiza, braſſica, allium, hyſſopus, enula campana, ariſtolochia rotunda, rad. ſerpentariæ ſub cineribus aſſa, cum ſyr. glycyrrhizæ, loch de pulmone vulpis, de pino. Vuæ paſſæ, ficus ſicci, ſemen lini, iuiubæ, ſcabioſa, glycyrrhiza.

Decoctum ex ficubus, hyſſopo, fœnugræco, glycyrrhiza, vuis paſſis, melle, croco. Vnguentum pro toto pectore ex oleo lini, amygdalorum dulcium, anethino, rutaceo, irino, liliorum, camomelino, butyro recenti, pinguedine gallinæ, mucilagine fœnugræci, althææ, croco, rad. iridis. Vnguentum Agrippæ.

Cataplaſma ex farina hordeacea, ficubus, iride, melle, reſina.

Præſentibus medicamentis euacuandi ſunt humores in meatibus carneq. ſpongioſa pulmonum concluſi, potiùs quàm purgantibus aut vomitum concitantibus medicamentis; hæc equidem inſtrumenta potiùs locum

habebunt cùm humores ſunt plurimi in toto corpore redundantes, à quibus cauſa coniuncta incrementum ſumere poteſt. Poros autem pectoris aperire quoque hôc eadem opera laborabimus cum frictionibus molliuſculis; hinc inungemus prædictis vnguentis, demum cataplaſmata admouebimus.

DIGERENTIBVS *reliquias.*

Theriaca cum vino albo veteri, aurea Alexandrina, diaireos ſimplex. Mithridatum, diamuſcum dulce & amarum, pliriſarcoticum, loch ad aſthma, loch è ſquilla.

Decoctum ligni guaiaci. Melicratum. Caſtorei pul.

Suffitus cum ſulfure, thure, maſtiche, ligno iuniperi, terebinthina.

Vnguentum ex oleo rutaceo, irino, anethino, rad. iridis, enulæ campanæ, ſemine lini, adipe gallinæ.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* ASTHMATE, *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO ASTHMATIS.

℞ radicum ariſtolochiæ rotundæ, iridis ana ℥ ß. centaurei minoris, hyſſopi, calaminthæ ana m. j. agarici albi & leuis ʒ v. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad tertias; colaturæ addatur ſp. hieræ diacolocynthidos ʒ j. ß. diaturbith cum rhabarbaro ʒ v. olei liliorum, camomelini, rutacei ana ℥ j. ſalis ʒ j. fiat *Clyſtere.*

℞ ſyr. glycyrrhizæ, ſyr. de praſio ana ℥ ß. de hyſſopo ℥ j. ß. oxymellis ſquillitici ℥ j. aquarum marrubii, hyſſopi, vngulæ caballinæ, ſcabioſæ ana ℥ iiij. fiat *Iuleb*: dentur ℥ iiij. in aurora, ſumatque morſellum vnum diaireos ſimplicis ſingulis vicibus poſt ſumptionem ſyrupi.

℞ radicum enulæ campanæ, ireos ana ℥ ij. hyſſopi, vngulæ caballinæ ana m. ij. ß. glycyrrhizę raſæ ℥ j. ß. ſeminũ aniſi ℥ j. paſſularum enucleatarum ℥ iiij. ſeminum fœnugræci ℥ j. florum violarum, thymi ana m. j. ficuum pinguium numero vj. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem, hinc cum melle q. ſ. fiat *Syrupus*;

cochlear

cochlear vnum lambendo admittat aliquoties in die.

℞ oxymellis ſquill. ℥ j. ß. detur cum preſenti decocto. ℞ enulæ campanæ, vngulæ caballinæ, hyſſopi, capillorum Veneris, praſii ana m. j. glycyrrhizæ raſæ ℥ j. ſeminum aniſi ℥ ß. fiat arte *Potio*: ſumat ℥ iij. in aurora, ſi malum inducias dederit, huius decocti, cum ℥ j. ß. prædicti ſyrupi per tres aut quatuor dies. Poſtea prædictis, dum coquuntur, addemus ſenæ Alexandrinæ ℥ j. agarici albi & leuis ℥ iij. ſeminum carthami ℥ ß. fiat *Potio* purgatoria pro tribus vicibus. ℞ agarici trochiſcati, hieræ diacolocynthidos ana ℈ j. ß. pillularum alephanginarum ℈ j. oxymellis ſquillitici q. ſ. fiant *Pillulæ* octo numero: dentur poſt primum ſomnum. ℞ pillul. cochiarum ℈ j. pillularum de agarico ℈ ij. rhabarbari ℈ ß. fiant *Pillulæ* vt prædictum eſt. ℞ diaphœniconis, caſſiæ recenter extractæ ana ℥ ß. agarici trochiſcati ℈ ß. ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Bolus*. ℞ radicum raphani ℥ ij. betonicæ ℥ j. ſeminum naſturtii, atriplicis ana ʒ ij. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem: vnciis quinque huius colaturæ addatur ℥ j. ß. oxymellis ſquillitici, ſucci cepæ domeſticæ ℥ ß. miſceantur, fiat *Vomitorium* medicamentum: detur poſt ſumptum cibum, hinc obambulet aliquamdiu. Vomitum quoque inſtituere poterit cum radice raphani & elleboro albo, vt prædictum fuit in melancholia. ℞ conſeruæ violarum, radicum enulæ campanæ ana ʒ vj. conſeruæ florum anthos ℥ ß. ſp. diaireos Salomonis, diatragacanthi frigidi ana ℈ ij. ß. ſyrupi violacei, capillorum Veneris ana q. ſ. fiat *Linctus*. ℞ ſyrupi de hyſſopo, de praſio ana ℥ j. lohoch è ſcilla, è pulmone vulpis ana ℥ ß. rad. enulæ campanæ ʒ ij. ſucci glycyrrh., ſacchari Candi ana ʒ j. ß. fiat *Lohoch*.

℞ ſyrupi de hyſſopo, de marrubio, violarum ana ℥ j. oxymellis ſimplicis ℥ j. ß. ſumat cochleare loco lohoch cum hauſtu ptiſanæ. ℞ ſyrupi glycyrrhizæ ℥ ß. oxymellis ſimplicis ℥ j. ß. lohoch de pulmone vulpis ʒ vj. gummi ammoniaci ʒ ß. fiat *Linctus*: ſæpiùs vtatur in die.

℞ radicis enulæ campanæ conditæ, draguntææ ana ℥ ß. lohoch de pulmone vulpis, lohoch ſani ana ʒ v. radicum ireos ℈ ij. ſyrupi de hyſſopo q. ſ. miſceantur, fiat *Mixtura*, de qua frequenter in die ſumat nonnihil.

℞ radicum enulæ campanæ, gentianæ, pulmonis vulpis ana ʒ ij. diaireos ℈ iiij. mellis ſquillitici q. ſ. fiat *Electuarium* molle: detur ʒ j. cum decocto hyſſopi, ſcabioſæ, capillorum Veneris. ℞ glycyrrhizæ raſæ ʒ ij. ß. hyſſopi ʒ j. croci ℈ j. radicum vngulæ caballinæ ʒ j. ß. macis ℈ ij. fiat *Puluis* quo cibaria condientur.

℞ lohoch è pulmone vulpis ℈ j. aureæ Alexandrinæ, mithridati optimi ana ʒ j. ſquillæ aſſæ ʒ j. conſeruæ radicum enulæ campanæ ℥ ß. fiat *Electuarium*: dentur bis in ſeptimana dragmæ duæ cum vino in quo calidis cineribus infundatur ſcabioſa, vngula caballina per aliquot horas. ℞ rad. enulæ campanæ conditarum ℥ ij. radicis ireos condîtæ ℥ j. ſucci glycyrrh. ℥ j. ß. ſucci hyſſopi ℥ j. piperis, ſem. vrticæ ana ℈ iiij. paſſularum enucleatarum, amygdalorum amarorum ana ℥ ß. ſyr. de hyſſopo q. ſ. fiat *Electuarium* molle. ℞ granorum lauri ʒ vj. radicum dragonteæ ʒ j. boli Armeni ʒ ij. ſucci glycyrrhizæ ʒ j ß. ſyrupi de hyſſopo q. ſ. fiat maſſa *Pillularum*: capiat tres aut quatuor verſperi. ℞ thuris, maſtichis ana ʒ j. ß. ſulfuris ʒ ij. ß. ligni iuniperi ℈ ij. ſtyracis ℈ j. terebinthinæ q. ſ. fiat maſſa pro *Suffumigio*. Tempore vſus pillula vna aut altera viuis carbonibus immittatur, fumuſque per fiſtulam conuenientem ore excipiatur, & tegmen capitis eo ſuffiatur: placidè ſuperfluam cerebri exiccat humiditatem.

℞ olei camomelini ℥ j. ß. anethini ʒ vj. amygdalorum dulcium ʒ iij. ſp. diaireos ʒ ß. radicum enulæ campanæ, dragonteæ, ana ℈ j. ceræ & aceti parum, fiat *Vnguentum*.

℞ olei lilior. alborum, amygdalorum dulcium, lini ana ℥ ß. olei laurini, camomelini ana ʒ iij. butyri recẽtis, pinguedinis gallinæ, anatis, ana ʒ iij. ſucci hyſſopi, enulæ campanæ ana ʒ ij. radicum dragonteæ ʒ ß. croci ℈ ß. ceræ q. ſ. fiat *Vnguentum* digeſtiuum & emolliens pro pectore.

℞ radicum iridis, enulæ campanæ ana ℥ ß. farinæ hordeaceæ, oleaceæ, ſeminum lini ana ℥ j. ficuum pinguium numero decem, reſinæ terebinthinæ ℥ j. ß. mellis deſpumati q. ſ. fiat *Cataplaſma*.

APPEN-

APPENDIX
ad prædicta pro curatione ASTHMATIS inſeruiens.

Omnium primò aluus ſubducatur clyſterio conuenienti; horum autem hîc frequens vſus admodum probatur. Deinde dante inducias ipſo malo natura obedientes reddemus humores peccantes pulmonesq́; grauantes. Hos poſtea è corpore educemus placidè purgantibus medicamentis. Hinc auertemus humores ad pectus ruentes errhinis, ſternutatoriis medicamentis, apophlegmatiſmis, cucurbitulis, quarum vna magno cum commodo dorſo è regione cordis applicabitur, ſi materia ſit ventoſa. Materia quoque frictionibus auocabitur, necnon balneo calente, in quo crura fouebuntur. Demum quæ materiam in pulmonibus ſepultam educere poſſunt, offeremus, in quorum numero ſunt quæ ſputum promouere poſſunt; quibus addemus ea tandem quæ reliquias diſsipare, pulmonesq́; roborare poſſunt. Hîc autem cauendum, ne ea quæ multùm calefacere aut exiccare poſſunt, offerantur medicamenta, ſic equidem difficiliùs multò humores grauantes educerentur adhuc; cùm enim magna ex parte humor huius mali ſit craſſus atque viſcoſus, diutiusq́; in pulmonibus plerumque detineatur, intenſo calori ſi exponeretur, facilè quandam quaſi duritiem inducet. Quare ea quæ placidè calefacere humectareq́; poſſunt, addemus medicamentis incidentibus, lenientibus abſtergentibusq́;. Hîc quoque medicinæ multùm frigidæ vitandæ, haud ſecus atque multùm calentia medicamenta, niſi periculum ſuffocationis aut exulcerationis à catarrho impendeat. Et hîc quoque, vt in reliquis ægritudinibus diuturnis, medicamenta aliquando permutabimus, cùm ab eo quod conſuetum eſt non fiat paſsio.

Digitized by Google

Methodus pro cognitione PLEVRITIDIS.

PLEVRITIS eſt inflammatio membranæ intrinſecus coſtas ſuccingentis, quæ pleura dicitur: vnde etiã morbus hic nomen ſumpſit; à parte videlicet affecta cui inſidet. Hinc patet non quemcumque lateris dolorem, pleuritidem dici; quamuis enim plures laterum dolores ſint, hîc tamen de eo agimus laterum dolore qui morbum acutum conſequitur propter inflammationem membranæ intrinſecus ſuccingentis coſtas. Si enim in exterioribus muſculis inflammatio conſiſtat, aut ſi à flatibus dolor ibidẽ magnus fiat, iam notha erit pleuritis: tunc febre carent, dolorem interim percipiunt in pectoris regione, qui tactu etiam irritatur ex parte; non ita tamen ſtabilis eſt, remittiturque aliquando ex applicatione eorum quæ flatus diſcútere poſſunt.

PARS AFFECTA, eſt membrana coſtas ſuccingens intrinſecus: huius ſigna ſunt præter reſpirationem impeditam, tuſſimque concurrentem, dolor punctorius, qui membranas eſſe affectas ſignificat, & eiuſdem doloris poſitus.

SIGNA. Dolor fit punctorius multùm moleſtus, & quidem plus ob dilatationis magnitudinem quàm motionis velocitatem. magnitudo equidem dilatationis, tum comprimendo, tum diſtendendo, tum violenter mouendo pectus, dolorem àuget. Dolor autem hic aliquando ad hypochondrium, ſubinde ad clauiculam extenditur. Spiratio eſt frequens propter vrgentem neceſſitatẽ; atque parua propter dolorem, qui prohibet inſtrumenta reſpirationis plurimùm attolli; id quod tamen neceſſarium eſt propter magnam inflammationem, vnde duplare cogitur homo reſpirationem, vt vel hac ratione in maximo calore refocilletur cor. Febris quoque adeſt continua, propterea quòd inflammatio vſque eò vicina eſt cordi. Pulſus eſt frequens, non nimis magnus, durus, & inæqualis, eaq. ratione ad ſerræ modum aſper. Concurrit quoque tuſſis, primò quidem ſicca, quo tempore nihil quaſi extunditur; tandem ſputa pro diuerſa natura

excrementi

Digitized by Google

excrementi variè colorata reiiciuntur,& magis fiunt humida : plura quoq. reiicere incipit,eſtq. magna ex parte id flauum quod reiicitur, hinc fit rubeum & cruentum; tandē verò ad maturitatem perducto apoſtemate, fit purulentum. Decubitus in affectā partem facilior quàm in alterā. potius tamen ſupinè cubat æger: malè enim affecto lateri ſi incūbat,dolor augetur,eò quòd ſubiecto corpore materia plus diffundatur propter preſſurā: in latus verò ſanum ſi conuertatur, pleura, vel membrana affecta magis diſtenditur, eò quòd tumor ſuſpendatur, & quaſi pondere dependeat. Sub noctem dolor hic plerūq. intenditur. Contingit autem hoc malum quandoq. terminari, eò quòd materia exudet ſenſim ad pulmonem, ſicq. cum tuſſi expellitur; quod vt frequēter euenit, ſic maximè optandum eſt. Alias quoq. per cutis poros inſenſiles quaſi euaporat; hocq. rariùs accidit. Aliàs materia maturatur, in ſaniemq. tranſit; apertoque abſceſſu, niſi tunc tuſſi reiiciatur, in quadraginta diebus empyicus aut phthiſicus fit æger. Materia autem dum ſuppurari incipit, dolores febresq. intenduntur, difficiliùs ſpirat, parum aut nihil tuſſi reiicit, maior in maxillis rubedo effloreſcit; vigiliis, ſitiq. torquetur. Remittuntur autem pure iam confecto, dolor atq. febris; magis autem tuſſit; parum interim reiicitur. Tempore autem eo quo ruptio abſceſſus inſtat, dolor febriſque increſcit, ſpiritus difficiliùs ducitur: vires labuntur, homo inhorreſcit. Viribus conſtantibus hæ ſi fiant, bonaq. ſint quæ ſputo redduntur, bene ſperandū eſt. Et quò maior febris atq. dolor, nec non ſpiritus difficultas tunc fuerit, eò eruptio erit celerior; & contra quò mitiora hæc fuerint accidentia, eò tardiùs fiet. Principium autem morbi adhuc eſſe dicimus cùm parum ſpuit, idq. indigeſtum eſt: quod ſi ſubrubeum aut ſubcitrinum appareat, iam finis inſtat principii. Hoc idem cū à ſubrubedine aut ſubcitrinitate in albedinem aut ſubliuidum colorem mutatur, maioriq. copia redditur, accidentiaq. increſcunt, augmentum mali dicimus. Statum verò adeſſe ſignificat ſputum æqualiter album, accidentiumque remiſſio. Cùm autem ſputum minuitur vna cum aliis accidentibus, erit declinatio. Subinde quoque poſtquam materia digeſta eſt, tranſmittitur per

venas chylis vel ad inteſtina, ſicq. per ſeceſſum excluditur, aut ad vrinarios meatus inde deducitur, per vrinamq. expellitur. Aliàs ad fauces, cerebrum, aures, neruos tranſmittitur, vnde fiunt apoſtemata faucium, aurium, phrenitides, paralyſis; nonnumquã labitur ad iuncturas, ſubinde ad inguina. Dũ dolor ad externa potiùs vergit, grauansq. non autẽ pungens fuerit, pleuritis erit notha, contingitq. omnia mala mitiora eſſe. prætereà compreſſione externa, dolor ingraueſcit, decubitus in ſanam partem minùs moleſtus eſt quàm in ægram. pulſus neque tenſus, neque durus; inæqualis tamen atque frequens eſt. A febre immunis eſt. Contingit tamẽ tam immanes dolores interdũ excitari à flatibus, vt veram accerſant pleuritidem. Dolor in latere quoque excitatur in iecoris inflammatione, verùm punctorius non eſt. perpetuò quoque ſicca atque exigua eſt tuſſis à iecoris malo orta.

Cavsa eſt ſanguis magnà ex parte, affluens ex vena caua per venam azimos in tenues coſtarum venas; eſtq. ſubinde bonus ſimpliciter, quod ſignificat ſputum rubrum, tempus vernum, adoleſcentia, victus ratio multum ſanguinis generans, temperamentum calidum & humidum, regio temperata. aliàs verò fit à pituitoſo ſanguine, tuncque morbus magis oritur diuturnus, tunc quoque ſpumans, candidumque eſt quod extunditur ſputum: tempus anni hibernum, aëris conſtitutio regioq. frigida. victus ratio pituitoſum ſanguinem generans. E venis quoque ſæpe ſanguinem, cùm immodica ſua copia grauat, exprimit nimium frigus, calórve nimius, aquæ frigidæ liberalior potus, caſus, portatio alicuius rei magni ponderis, frigus dum corpori calenti aut ſudanti occurrit. Aliquando quoque multum eſtillioſus dictus ſanguis; tuncque excitatur morbus magis acutus. Hæmorrhoïdum menſiumque ſuppreſſio, pleuritidem quoque excitare poſſunt.

Prognostica. Senibus, mulieribusque vtero gerentibus, iiſque qui iam bis térve eo malo laborauerunt, pernicioſa eſt pleuritis. Solet autem nocturno tempore magis moleſtare quàm diurno. Quicumque laterali morbo laborantes in quatuordecim diebus non purgantur, ii ad ſuppurationem vertuntur. In pleuritide in qua

in qua nihil expuitur, aut in qua aliquid ſputo reiectum eſt, nunc autem omnino deſiit, ſuperſtite dolore pectoris atque grauitate, maximum periculum eſt; crudiſſimus enim morbus eſt, ita vt vel celeriter hominem rapiat, vel longo temporis ſpatio finiatur. Sputum omnino cruentum vel flauum, malum eſt; ſubcruentum verò multum à principio, malum non eſt: ſputum enim omne quanto magis commiſtos humores habet & non diductos inter ſe, tanto deterius eſt. Pulſus in pleuritide paruus, plurimumq. creber atque durus, mortem ſignificat. Cùm autem ſpecies morbi ex propriis accidentibus cognoſcatur, magnitudo autem morbi ex quantitate eorundem accidentium, dicimus pleuritidem ſatis mitem futuram, ſi dolor, anhelitus difficultas, febriſque non multùm moleſtent; præter eà ſi tuſſi reiiciatur aliquid coloratum, & decubitus in vtramque partem ſatis perferatur. Contrà verò maximam periculoſiſſimamque pleuritidem eſſe dicimus, ſi maximus fuerit dolor, qui ad iugulum & ad hypochondria ſe extendat, ſi tuſſis magna fuerit, cum qua nihil expellitur; rurſus febris ſi ſit valida, anhelituſque difficultas maxima. Prout itaque accidentia intenſa ſunt vel remiſſa, ſecundum hoc magnitudinem periculumque pleuritidis prognoſticare licet. Occidit autem ſuffocatione, aut nimio dolore, aliiſve huiuſmodi ſymptomatibus magnis; aut denique tranſlatione materiei in pulmones, vnde vlcera atque tabes.

Methodus pro curatione
PLEVRITIDIS
INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorū generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit temperatus; modicè interim ad calidum declinet. Cibus ſit leuis atque tenuis, vt iuſcula gallinarum, cremor ptiſanæ, cremor amygdalorum. Parum autem in

morbi principio alendum erit, poſteà verò pleniùs offeretur alimentum.

Conueniunt vuæ paſſæ, amygdala, mala dulcia. Inter olera, malua, intubus.

Potus: ptiſana, decoctum cinnamomi, glycyrrhizæ, florum violarum. Vinum non admittatur antequam morbus nonnihil fuerit remiſſus.

Quies corporis imperanda.

Somnus protrahatur ſolito diutiùs.

Excrementa alui mouenda indies.

AVERTENTIBVS.

Venæ cubiti ſectio fiet etiam media nocte, ita occaſione dictante; perniciem enim minatur tum febris acuta, tum reſpiratio impedita, tum dolor acerbiſſimus. Secabimus autem, vbi nonnihil mitiùs ſe habebit, baſilicam, aut medianam, ſi dicta lateat, è directo ipſius lateris laborantis; ſimul enim euacuat, reuellit, necnon diuertit: partitis autē vicibus id fiet, potiſſimùm ſi vires ſint debiles, nec plethora adſit.

Clyſteres clementes iniiciantur ſi adſtricta ſit aluus, vel eorum loco ſuppoſitoria.

Ligaturæ, necnon

Frictiones, fotusque calidi artuum.

Cucurbitulæ hypochondriis inguinibusque affixæ; hinc etiam humeris, in ſenibus puerisq. magis quàm ſanguinis miſsio commendatur, niſi vires ſint validæ.

Sanguiſugæ etiam apponentur, ſi vena non appareat, potiſsimùm quidem in pueris; caudæque earum abſcindentur, vt plus ſanguinis ſanguiſugæ proliciant.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. violatus, de iuiubis, capillorum Veneris, addendo ſaccharum violatum; meliùs enim ſputum educit; poſteà etiam parum mellis addemus.

Syr. glycyrrhizæ cum aqua hordei.

Aqua ſaccharata, cui cinnamomi etiam aliquid addetur.

Aqua endiuiæ, hordei cocti.

Decoctum hordei, violarum, glycyrrhizæ, iuiubarum, ſebeſten, cardui benedicti; ſyrupis dictis additis, ad ſitim remittendam; ad detergendum & incidendum præſtans eſt potus.

VACVAN.

VACVANTIBVS.

Diaprunum lenitiuum.
Diacatholicum, diaphœnicum.
Syr. roſarum laxatiuus.
Agaricus cum decocto pectorali.
Rhabarbarum cum manna & ſyr. glycyrrhizæ.
Caſſia nouiter extracta.
Clyſtere potiùs quàm purgatorium medicamentum conuenit, ex decocto communi, oleo violato, camomelino, caſſia extracta.

Si materia aliqua præter ſanguinem peccet, conuenienti medicamento educatur. Diligentiſſimè autem hîc obſeruandum, ne validum medicamentum purgans offeramus, & potiſſimùm ſi aliquibus indiciis augurari liceat materiam adhuc fluere. Omnino autem hîc abſtinebimus ab elleboratis, ſcammoniatis, aliiſque huiuſmodi medicamentis validis; multi equidem inde periere; contingit enim virtutem multùm inde debilitari: ſanguis præthereà magis vt fluat, huiuſmodi purgante medicamento irritatur. Si autem à catarrho malum oriatur, aut ſi verſus hypochondria dolor vergat, aut ſi in inteſtinis, aut ventriculo, aliíſve partibus vicinis; copiam humorum, à quibus ipſe morbus incrementum ſumere poſsit, ſubſiſtere intelligamus, tunc conuenienti leniente medicamento has partes exonerare licebit, aut clyſterio. Ante ſeptimum tamen diem deiectorium medicamentum non offeremus; periculum enim eſt ne ſputa inhibeamus, quæ omni ratione promouere debemus. Et ne ſeptimo quidem die peracto, admittemus deiectorium medicamentum, ſi corpus ſit admodum extenuatum, febriſque fuerit vehemens; magis enim colliquabit corpus, quàm humorem peccantem è loco affecto educet.

FACILITANTIBVS *ſputum, quæ via eſt accommodatiſsima, vt materia pleuritidis educatur.*

Syr. iuiubarum, glycyrrhizæ, violarum, cum duplo aquæ hordei ad quartum vſque diem imperabitur: tunc paulatim imminuemus ſyrupum violarum, & increſcet ſyrupi glycyrrhizæ quantitas.

Syr.

Syr. ziziphorum.

Saccharum violatum, Candum, pillulæ albæ.

Diapenidium, diatragacanthum frigidum, cum iulebo violato; cui tandem etiam addetur diaireos Salomonis parum.

Lohoch de pino, lohoch ſanum.

Decoctum ficuum, hordei, violarum, ziziphorum, glycyrrhizæ; cui addemus ſyr. glycyrrhizæ poſt tertium vel quartum diem.

Diabugloſſatum prædictis permiſcebitur pro cordis confortatione.

Vnguentum ex oleo violato ad quartum diem præſcribetur, eo autem pectus vngetur; poſtea addemus oleũ amygdalorum dulcium, liliorum, camomelinum. aut ſolo vtemur oleo amygdalorum; poſtea addemus puluerem ireos, aut hyſſopi.

Ab aſtringentibus hîc abſtinebimus medicamentis; eorumque loco digerentibus, & quæ partem tenſam relaxare poſſunt, vtemur; id quod oleum violatum optimè inter reliqua hîc præſtat; præterea caloris acrimoniam optimè remittit: pro varietate autem temporis hoc variabimus.

DIGERENTIBVS *reſoluentibusq; reliquias, ſuppurationémque prohibentibus; hinc enim periculum ne à ſanie vlcus pulmonum, & hinc phthiſis oriatur.*

Diahyſſopus. Prædicta ſputum promouentia.

Fomentum ex vino albo in quo decocta ſint flores camomillæ, meliloti; radices althææ, ſemina lini, fœnugræci, furfures, anethum, hyſſopus, folia violarum, maluæ. Veſica decocto ex parte impleatur; in flatibus quidem multum emolumenti habet in principio ſi adhibeatur; ſi verò ſanguis huius mali cauſa fuerit, potiùs augebitur malum, quare in principio non niſi cautè eo vtendum, poſteà verò liberiùs.

Vnguentum dialthææ, cui pul. ireos modicum addetur.

Vnguentum ex oleo camomelino, pinguedine gallinæ, oleo amygdalorum dulcium, violarum, radice ireos.

Braſſicæ folia iuxta ignem quaſi areſcant; laterique, vbi butyro illita erunt, ſuperponantur.

Cataplaſma

Digitized by Google

Cataplaſma vel emplaſtrum fiat ex fomentorum materia, oleo amygdalorum dulcium, liliorum, lini, camomelini; mucilagine ſeminum lini, fœnugræci, altheę, maluæ: quibus inſpergere licebit nonnihil pul. ſinapi, naſturtii, vbi iam lateri accommodari decretum erit.

Sint mollia, actuq; calentia, atque tenuia omnia quæ lateri admouentur; cumq. refrixerint, remouenda ſunt.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* PLEVRITIDE, *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO PLEVRITIDIS.

℞ hordei mundi m. j. foliorum maluæ, mercurialis, violarum ana m. j. ß. pruna damaſcena numero xij. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad l'. j. ß. colaturæ addatur caſſiæ recenter extractæ, ſacchari rubri ana ℥ j. olei violarum, lini ana ℥ j. ß. vitellum oui, fiat *Clyſtere* emolliens, alternis diebus iniiciatur.

℞ ſyrupi de iuiubis, glycyrrhizæ ana ℥ j. ß. ſyr. violati ℥ j. aquarum vngulæ caballinæ ℥ v. decoctionis hordei, ficuum, capillorum Veneris ℥ vj. fiat *Iuleb.*

℞ ſyrupi violacei, glycyrrhizæ, acetoſi compoſiti ana ℥ j. aquarum ſcabioſæ, vngulæ caballinæ, decocti hordei mundi ana ℥ iiij. fiat *Iuleb.*

℞ hordei mundi m. iij. paſſularum mundatarum ℥ ij. glycyrrhizæ raſæ ℥ j. hyſſopi, vngulæ caballinæ ana m. j. ſeminis aniſi, lini, melonum ana ʒ j. florum cordialium p. j. fiat decoctio in aqua q. ſ. ad l'. ij. colaturæ addantur ſyrupi violati ℥ iiij. fiat *Ptiſana.*

℞ ſyrupi violati, glycyrrhizæ, oxymellis ſimplicis ana ℥ ß. diatragacanthi frigidi, ſacchari candi ana ʒ iij. fiat *Lohoch.*

℞ caſſiæ recenter extractæ, diacatholiconis ana ℥ ß. decoctionis communis q. ſ. fiat *Hauſtus,* detur manè.

℞ caſſiæ recenter extractæ ʒ vj. diapruni ſolutiui ʒ ij. rhabar-

Digitized by Google

rhabarbari electiſſimi ℈ ß.ſyrupi violati ℥ j.decocti hordei ℥ iij. fiat *Hauſtus.*

℞ agarici albi & leuis ʒ ij. rhab. electi ʒ ij.ß.ſpicæ gr. 12. infundantur in ℥ v. iuſculi carnium,colaturæ addantur diacatholiconis ʒ iij. ſyrupi violati ℥ j.fiat *Hauſtus.*

℞ ſacchari violati ℥ j. manus Chriſti perlati ʒ vj. ſacchari candi ℥ ß.ſp.diatragacãthi frigidi ʒ ij. ß.ſyrupi violati q. ſ. fiat *Linctus.* Aut ſaccharum candum, necnon violatum in ore detineat.aut diapenidion.

℞ ſyrupi de iuiubis,violarum, glycyrrhizæ ana ℥ j. capillorum Veneris ℥ ß. ſacchari candi ʒ vj. fiat *Lohoch,* incraſſans ſputum, ſi ſua tenuitate illudat.

℞ ſyr. glycyrrhizæ, de hyſſopo, acetoſi ſimplicis ana ℥ j. oxymellis ſquillitici ʒ vj. fiat *Lohoch,*quo vtetur ſi ſputum ita craſſum viſcidumq. ſit, vt ea ratione difficulter extundatur. Iuſcula carnium quoque cum ſaccharo ſæpiuſculè dentur. optimè enim ſputum promouent.

℞ diaireos ſimplicis, pillularum bechicarum ana ℥ ß. diatragacanthi frigidi ʒ iij. ſacchari candi, ſucci glycyrrhizæ ana ʒ ij. ß. ſyrupi violati q. ſ. fiat *Linctus,* coquit & expurgat; eius portionem cum bacillo glycyrrhizæ lambendo tranſmittat paulatim æger.

℞ olei violarum, amygdalorum dulcium ana ℥ j. ceræ & croci parum, fiat *Vnguentum:* hinc tempore cùm magis reſoluere conſilium eſt, addemus radices liliorum alborum,hyſſopum,oleum camomillæ. aut ſic:

℞ vnguenti pectoralis,ol.lini,amygdalorum dulcium, pinguedinis capi ana ʒ ij. olei camomelini ʒ iij. croci gr. ij. ceræ q. ſ. fiat *Linimentum.*In principio autem mali,

℞ olei viol.℥ j. amygdalorum dulcium ℥ ß.linei panni iis imbuantur; quibus locus vngatur,faſciaq. firmentur.

℞ olei amygdalorum dulcium, keirini, liliorum, vnguenti dialthææ ana ℥ ß.pinguedinis capi, butyri recentis non ſaliti ana ʒ ij. ceræ & aceti parum,fiat *Linimentũ.*

℞ radicum liliorum,florum camomillæ, meliloti, roſarum rubrarum, foliorum maluæ, ſcabioſæ ana m. j. furfurum,ſeminum lini, fœnugræci ana m. j. ß. coquantur in aqua q. ſ. pro fotu: ſpongiaque aut veſica porcina lateri accommodentur dolenti; panno lineo lateri priùs ſuperpoſito,ne locus nimium madeſcat.

℞ olei

℞ olei violacei, amygdalorum dulcium ana ℥ß. camomillæ, butyri maialis, vnguenti dialthææ ana ʒj. olei anethini, liliacei ana ʒ iij. radicum ireos ʒ j. ceræ parum; fiat *Vnguentum* mollis conſiſtentiæ. ℞ olei lini, camomelini, violatum ana q. ſ. pro *Fomentatione*.

℞ radicum ireos, enulæ campanæ ana ℥ j. radicum althææ ʒ vj. thymi, vngulæ caballinæ, ſaluiæ, hyſſopi, betonicæ ana m. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem. colaturæ adde mellis deſpumati q. ſ. fiat *Iuleb*. lenit, coquit atque educit materiam mali: maximeque verſus declinationem conuenit.

℞ ſeminum cumini ℥ j. roriſmarini, hyſſopi, origani ana m. j. ſalis torrefacti m. j. ß. furfuris frixi m. ij. conſpergantur vino albo tenui dum friguntur. fiat *Sacculus*, qui dolenti loco calidus ſuperponatur verſus ſtatum. In vino calente immergetur vbi refrixerit, ſicque iterum applicabitur, linteolisq; calentibus calor conſeruabitur; cauendum enim diligenter ne frigeſcant admota lateri.

℞ maluæ, biſmaluæ ana m. j. flor. camomillæ, meliloti, artemiſiæ ana m. ß. hyſſopi p. ij. abſinthii p. j. radicum althææ ℥ ß. fiat decoctio in aqua q. ſ. ad ſpiſſitudinem, piſtentur in mortario, addaturque farinæ hordei ℥ j. ß. farinæ ſeminis lini ℥ j. pinguedinis capi, butyri ſine ſale ana ℥ ß. olei camomelini q. ſ. fiat *Cataplaſma*.

℞ radicum althææ ℥ j. florum camomillę, anethi ana m. j. farinæ hordei, ſeminum lini, fœnugræci ana ℥ j. ſeminum aniſi ʒ ß. coquantur in aqua q. ſ. ad mollitudinem; piſtatis in mortario conuenienter, addatur olei camomelini q. ſ. fiat *Cataplaſma*.

℞ ſyrupi violacei ℥ j. papauerini ℥ ß. decocti hordei ℥ iij. detur ſub noctem ſi vigiliæ multùm perturbent. Vnguentum pro temporibus atque fronte fiat cum oleo violarum, necnon populeonis.

APPENDIX
ad prædicta pro curatione PLEVRITIDIS inſeruiens.

Ne incrementum ſumat, omnium primò aluus clyſterio abluatur, eoque reiecto vena incidenda erit, vti prædictum eſt; complementum morbi hoc equidem remoratur. Hinc clyſteribus lenioribus, cucurbitulis quæ hypochondriis affigentur, ligaturis,

frictionibus, ſuppoſitoriis materia ad partem affectam ruens auertetur, complementumq́ue morbi prohibebitur. Materia quoque ſi magna copia grauet corpus, aut furioſa ſi fuerit, aut ſi nondum fluxa ſit in partem affectam, furioſa modò tamen ſit, dolorq́ue ad inferiorem thoracis partem vergat, leni aliquo purgante medicamento vacuabitur etiam ante digeſtionem, vt augmentum morbi, eiuſdemq́ue complementum inhibeamus, quod omni ratione prohibere debemus. Demum materia pleuritidis quæ in pulmones exudat, naturæ obediens reddetur cum iis quæ thoraci familiaria ſunt, quæque ſputum promouere poſſunt. Prædictis autem ſi ſuppurationem materiei prohibere non poſſimus, ea quæ pus efficere poſſunt præſcribentur. In quem finem bibet decoctum ficuum, dactylorum, hordei, radicum liliorum, maluæ, ſeminum naſturtii, lini, fœnugræci, ſinapi, glycyrrhizæ, paſſularum. Fomentationes fiant cum decocto maluæ, althææ, ſeminum fœnugræci, lini, cydoniorum, ficuum. Cataplaſma fiat cum malua, althæa, ſemine lini, fœnugræci, cydoniorum, dactylis, ficubus, butyro, melle, adipe gallinæ, anatis, porci. Maturationem factam eſſe poſtquàm ex febris doloriſque remiſſione, necnon ex grauedinis incremento circa locum affectum, intellexerimus: tunc data opera tuſſiet frequenter, idq́ue hora vna interiecta; & in latere affecto potiùs decumbet quàm ſano: Titillabit interiora palati placidè digito vel calamo, ita vt ad vomitum ſolummodo irritetur, non vomat tamen. Abſceſſu rupto, propinabimus aquam mellis, aut ſacchari, aut aquam hordei cum ſyrupo de hyſſopo, mundificandi gratia. Fomentabimus partem affectam cum decocto hyſſopi aut calaminthæ. Vngemus pectus oleo liliorum, camomillæ, puluere ireos. Dabimus iuſculum antiqui caponis, in quo coctus ſit hyſſopus, capillus Veneris. Demum quæ conſolidare poſſint, propinabimus, vt eſt lac caprarum, & alia quæ in capite De ſputo ſanguinis dicentur. Pleuritis autem ſi fuerit non vera, tunc quæ leuiter reſoluere poſſunt, imperabuntur. ℞ florum camomillæ m. j. ß. foliorum rutæ, anethi, violarum, maluæ ana m. j. coquantur in aqua ad tertias; ſpongia magna immergetur liquori calenti, laterique dolenti applicetur, mediante panno lineo calente, vt calor diutiùs conſeruetur: hoc multoties repetetur; ſingulisq́ue vicibus nouo panno calente concludatur ſpongia dum apponitur. Ab vlteriori autem operatione excuſabimur, ſi corporis abſit plenitudo, & ſi materia dolorem excitans, ventoſa fuerit, & ex pauca humoris quantitate conſtiterit atque ſubtili.

tili. In eundem finem ſacculus poterit applicari ex ſale, milio, furfuribus. Aut tale cataplaſma: ℞ florum camomillæ, meliloti ana m. j. foliorum rutæ, maioranæ, nepitæ ana p. j. ſeminum aniſi ʒ ij. baccarum lauri ʒ iij. modicè coquantur: hinc piſtentur, addendo mellis q. ſ. fiat Cataplaſma. *Aut emplaſtrum fiat ex oleo camomelino, pice nauali. Cucurbitulus etiam euocare foràs optimè poterimus materiam mali.*

Methodus pro cognitione
SPVTATIONIS SANGVINIS
INSERVIENS.

SPVTVM SANGVINIS ſeu cruenta ſpuitio, eſt quælibet ex ore ſanguinis excretio. Eſt autem hic affectus ſæpe cauſa morborum peſſimorũ longorumq́. Variis autem ex locis contingit ſanguinem reiici, vti ex ſubſequentibus intelligi poteſt. Obſeruandum autem hîc erit diligenter num ſanguis antea fluere è naribus conſueuerit; illinc enim ſæpe in ventriculnm, fauces, interdum etiam in pulmones ruere contingit; ſed plerumque concreſcit, & in grumum tranſit. Si itaque ſanguis ſpuatur, neque ſanguinis fluxus narium præceſſit, è parte aliqua ſubiecta prouenit; quod peculiaribus ſignis, vt ſequitur, innoteſcet.

PARS AFFECTA. A gingiuis atque ipſo ore ſæpe redditur ſanguis ſputo, tuncq́ue eſt ſanguinei coloris, eiusq́ue pauci expuitio, idq́ue ſine tuſſi. ſolutio quoque continui hîc ſæpe ſenſui manifeſta eſt. Si à faucibus aut gurgulione proueniat, tunc ſcreatu reiicitur, non tuſſi, ſolutioq́ue continui appâret in locis dictis, ſi lingua deprimatur. Si verò à capite deferatur, capitis præceſſit grauitas & dolor, auriumq́; ſonitus: venæ frontis ſunt elatæ: in ore quidam ſenſus caloris, ſanguinisq́ue, & iuxta palatum titillatio quædã percipitur ſi in guttur irruat, vnde cum frequenti ſcreatu etiam reiicitur. Sæpe etiam cupiditas tuſſiendi, abſque multa tamen tuſſi eſt. Si verò

à pulmonibus deferatur, tunc ſanguis erit ſpumoſus atque floridus; ſemper quoque tunc cum tuſſi frequenti, citraque dolorem reiicitur, idque per interualla. Quotieſcumque autem ſanguis rejicitur, propterea quòd rupta eſt vena aliqua magna, tunc magna copia exfunditur, etiam nulla notabili præcedente cauſa, quaſique vomitu propellitur ita, vt aliquando etiam eo pelues impleantur. Si verò effundatur propter venæ alicuius in pulmone eroſionem, quæ ſæpe ab acri humore deſtillante fit, tunc ſenſim & per modica interualla, minuſque copioſè profunditur, niſi magna aliqua vena ſit eroſa; tunc enim copioſè etiam profunditur, eſtque hoc periculoſum magis. Solet tunc tuſſis fieri ſicca atque magna. Sputum fit purulentum vel ſubcruentum, prauique fit coloris atque odoris. Febris hîc quoque concurrit. Aliquando etiam pulmonis pars aliqua putrefacta reiicitur tuſſi; eſtque illud omnium certiſſimum indicium propriam pulmonum ſubſtantiam eſſe vlceratam. Subinde etiam ſanguis reiicitur ſputo ex venæ ſolius apertura, vti in calidiore humidioreque victus ratione accidit; tunc in parua quoque quantitate in principio reiicitur, eſtque tenuis rubeuſque. Si verò à thorace, pectoréve reiiciatur, minimè eſt tunc ſanguis ſpumoſus, ſed nigricans ac grumoſus; quem colorem aliquando quoque conſequitur in pulmonibus, dum è naribus eò deuolutus in grumum concreuit. Interdum etiam fœtidus, aliquando puri eſt permixtus, & tuſſi reiicitur magis valida atque frequenti, eò quòd neceſſum ſit vt ad pulmones trahatur antequam per aſperam arteriam propellatur; in pauca autem quantitate etiam reiicitur, idque non abſq; thoracis dolore. Si ab aſpera arteria prodeat, id cum aliquali fit dolore; ſanguis quoque paucus, ruber, calidusque cum parua tuſſi reiicitur. Si à ventriculo deferatur, id fiet abſque tuſſi, & cum vomitu, eritque non multus, eò quod paruæ venæ ſint in ſtomacho. grauitas in ſtomacho etiam percepta fuit. Si verò ab hepate deferatur, ſplene vel ventre, dolor grauans has partes turbauit, vomitione tunc ſanguis redditur. Maiorem autem quantitatem ipſo ſtomacho, reliquæ ſolent cōferre partes. Obſcuri quoque coloris erit; ad nigredinem enim aliqualem

aliqualem vergit: grumoſus inſuper nonnihil erit, potiſſimùm tamen ſi à ſplene eructetur. Diligenter itaque priuſquam remedia inſtituantur, proprii reiectionis modi ſingularum prædictarum partium obſeruandi ſunt. Eſt autē cruenta ſpuitio, ſymptoma pertinens ad exiens mutatum toto genere præter naturam.

SIGNA ipſius affectus partiumque affectarum ex prædictis patent.

CAVSA. Fit frequentiùs à plenitudine, & à ſanguine peccante in quantitate, multitudine nimirum; hinc enim oſcula vaſorum reſerari contingit: cuius ſigna ſunt, bona corporis habitudo, alimentorum calidorum, viniq́ue immoderatus vſus; menſium ſupreſſio. nullus autem tunc incidit dolor; ſed potiùs corporis alleuiatio ſequitur, grauitasq́ue eiuſdem anteceſſit. tuncq́ue paucus eſt, necnon floridus, ſpumoſus, rubeusq́ue. Mulieres aliquando abſque vllo tabis periculo hac ſanguinis profuſione in menſtruorum ſuppreſſione leuatæ ſunt. Sæpe quoque ex laboribus, caſu, valido clamore venam pulmonum rumpi contingit, ſanguinemq́ue hac ratione profundi. Interdum etiam fit propter vaſorum eroſionem; tuncq́ue ſanguinis reiectio fit paulatim, vt prædiximus, & per modica interualla, & non confertim; præceſſit acris deſtillatio. Si quoque purulentus ſit ſanguis, magis certò in pulmonibus aliquid exulceratum eſſe ſignificabitur: vti ſi pars aliqua venæ vel arteriæ pulmonum reiiciatur; certum eſt eaſdem pulmonum partes exeſas eſſe.

PROGNOSTICA. A pulmone vlcerato plurimum impendet periculi, cùm inde ſuppuratio & tabes certò exſpectanda ſit; ratione enim continui motus, conſolidari non niſi difficulter poſſunt pulmones: adde quòd in ſpongioſo membro ſanies firmiùs hæret, ita vt non niſi magna cum difficultate educi poſſit; eaque ratione maiorem acredinem contrahit, magisq́ue pulmonem exulcerat, vnde anhelitus impeditur, calor incrementum ſumit, corpusq́ue tabeſcit. Vena autem pulmonum aperta aut rupta, ſperare quidem licet etiamſi ſanguis copioſè profundatur, modò ſubſtantia pulmonum integra ſit; tabis tamen periculum ſignificatur, ſi ſanguis qui

ex venæ ruptura in pulmonum ſubſtantiam illapſus eſt, ibi detineatur, ſicque inflammetur & putreſcat; pulmonum enim ſubſtantiam tandem corrumpit & exulcerat. Periculum quoque eſt ex venæ magnæ ruptura aut apertura, ne ſanguinis multitudine cor ſuffocetur: aliquando enim tanta copia inde profunditur ſanguis, vt etiam pelues magnaq́; vaſcula brevi tempore impleta fuerint. Sanguinis ſpuitio ſi ex pulmonum eroſione ortum habeat, incurabilis eſt. Si ex thorace ſanguis profluat, minoris eſt periculi quàm ſi ex pulmone id fiat. Sputum ſanguinis ſuccedens ſputo ſaniei, ſignificat vlcus pulmonis. Sanguinis ſputum diu durans in tabem tranſit. Sanguinem ſputo qui reiiciunt, dum infirmo lateri incumbunt, impenſiùs id facere ſolent. Non ſemper tamen timendum eſt ſanguinis ſputum, cùm præſeruet ſubinde viſcera interna, iecur nimirum aut ſplenem, ab apoſtemate.

Methodus pro curatione SPVTATIONIS SANGVINIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorũ generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ad frigidum ſiccumque parum declinet. Vitet ſolares radios, ventumque Meridionalem, atque lucentem focum.

Cibus ſit refrigerans, ſiccans atque aſtringens; imò viſcoſa ſint atq; glutinoſa, ſi à ruptura alicuius venæ in pulmonibus fiat; vt lac, pedes vitulorum, ſuum, hædorum, gluten piſcium. Conueniunt carnes gallinarum, columbarum, cuniculorum, capreolorum, perdicum, phaſianorum, auicularum, piſces ſaxatiles; cancri quoque fluuiales. Sit quoque parua cibi quantitas.

Potus ſit vinum aut aquoſum, aut aqua roſata dilutum.

aliquando

aliquando etiam detur vinum rubellum aſtrictorium, ſi vires imbecilles ſint. Lac caprinum bibat.

Exercitium fugiat omne, eiusque loco quies imperetur. Spiritus leniter ducatur; magna equidem reſpiratio offendit.

Somnus conuenit nocturnus moderatus, nequaquam diurnus.

Excrementa alui reſpondeant indies arte aut natura. A Venere abſtineat.

Animi perturbationes vitet, & potiſſimùm iram.

PRÆPARANTIBVS.

Syr. de ſucco acetoſæ.
Syr. violarum, roſarum.
Syr. myrtilorum, cydoniorum.
Succus granatorum, omphacini.
Aqua acetoſæ, roſarum, ſolani, plantaginis, portulacæ.

Bilis feruorem hæc leniunt, ſanguinis quoque fluorem aſtrictione ſua inhibent.

VACVANTIBVS.

Rhabarbarum cum aqua plantaginis.
Myrobalani citrini, chebuli.
Caſſia.
Turbith cum zinzibere.

Hæc pituitoſos humores ſanguini permiſtos, necnon bilioſos acresque, à quibus ſæpe venarum fit apertura, & aliquando etiam eroſio, & per conſequens etiam ſanguinis ſputum purgant.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio fiet internæ, aut medianæ; bis aut ter autem inſtruetur in die; parumque euacuabitur ſi iam bona ſanguinis quantitas ſit excreta: contrà verò ſi recens malum ſit, & ſi vaſorum adſit plenitudo, parumq; ſanguinis excreuerit, & ab vlcere ſit immunis, liberiùs euacuabitur. ſecabitur autem vena in eo latere in quo occaſionem mali eſſe veriſimile eſt, ſiue ob aperturam aut rupturam ſanguinis effuſio fiat. Malleoli verò venæ aperietur ſi à menſium ſuppreſſione ortum habeat.

Cucurbitulæ natibus, coxis, inguinibus, hypochondriis, hepatisque regioni affigentur.

Frictiones infernarum partium dolorificæ, & ligaturæ paululum ſupra genu, vel malleolos, necnon ſuprà cubitum & brachia fient.

Fotus earundem partium fiet ex aqua calente; tam enim calor quàm dolor attrahit.

Sanguiſugæ pectori apponentur.

Hæmorrhoïdum prouocatio fiat, aut menſtruorum.

Vena aperta vel rupta, præſentibus remediis ſummoperè ſanguinis impetum auertere debemus.

SISTENTIBVS *ſanguinis motum, vaſorumque ora contrahentibus, tenuitatemque ſanguinis atque humorum incraſſantibus.*

Trochiſci de terra ſigillata cum aqua plantaginis, de ſpodio, cum ſyr. cydoniorum plurimùm iuuant.

Athanaſia, phylonium Perſicum, Romanum.

Syr. granatorum, myrtinus, cydoniorum, roſatus.

Saccharum roſatum, conſerua roſarum antiquarum.

Diacydonium.

Cornu cerui vſtum, corallum album vſtum, terra lemnia, ſigillata, ſemina cydoniorum, myrtilorum.

Bolus Armenius, malicorium, balauſtiæ, ſuccus ribes.

Maſtix, tragacanthum, gummi Arabicum.

Plantago atque portulaca magnarum ſunt virium in hoc malo.

Centinodium, decoctum hordei cum ſyr. roſato, cydoniorum, de roſis ſiccis, ſaccharo roſato.

Vinum ſaluiatum, portulaca commanſa ore diutiùs.

Diatragacanthum frigidum.

Loch è lapide hæmatite, bolo Armeno, balauſtiis, malicorio, myrtilis, maſtiche, tragacantho, corallo, gummi Arabico, cornu cerui vſto, amylo, terra Lemnia, conſerua roſarum, diatragacantho frigido, ſyr. violato.

Fomentum fiat cum aqua ſcabioſæ, & vino aſtringente, oleo roſato, cydoniorum, myrtino.

Vnguentum ex oleo cydoniorum, myrtilorum, roſarum, amygdalorum dulcium, camomelino.

Siſtunt

Siſtunt ſanguinem fluentem hæc aſtrictione ſua, & bilis quoque vim obtundunt, vlcus denique vſu glutinant, & catarrhum tenuem incraſſant & obtundunt: quæ aliquamdiu continuabuntur, etiamſi fluxus ſit ſuppreſſus; facilè enim repetere ſolet. Sumuntur autem hîc omnia actu frigida. Addenda quoque ſunt aliqua quæ tenuium ſunt partium, eò quòd eorum vis non admodum penetrat, vt eſt cinnamomum, ſpica. Cauendum quoque à medicamentis nimium aſtringentibus, aut refrigerantibus, cùm ſanguinem intrò in pulmones impellant, ſiſtantque; vnde eius putrefactio, pulmonumque vlcera ſequuntur inſanabilia. Ante vſum autem auertentium iſtis nequaquam vtemur extrinſecus; periculum enim eſt ne ſanguinem intrò in pulmones propellant, cùm magna inde venarum internarum repletio tumefactioque ſequatur.

CORRIGENTIBVS *ſymptomata grauia.*

Oxymel ſimplex, compoſitum, ſquilliticum.

Oxycratum, ſeu aqua aceto ita permixta, vt bibi poſſit, in principio potiſſimùm mali plurimùm iuuat, ſi grumi obhæreant ſanguinis concreti.

Diacurcuma, theriaca cum aqua ſcabioſæ.

Coagulum leporis celebre medicamentũ, cerui, hædiq;.

Mummia.

Succus ſaluiæ cum ſaccharo roſato.

Aqua oxalidis, ſaluiæ, ſcabioſæ.

Theriaca vnius anni.

Phylonium Romanum cum ſucco polygonĩ.

Syr. papauerinus, violarum.

Semen papaueris albi.

Cortex radicum mandragoræ.

Iuſcula carnium expreſſa.

Diarhodum abbatis.

Aromaticum roſatum.

Prima ſanguinem concretum ad exitum adiuuant, ſequentia tuſſim ſedant, ſomnumque accerſunt. Poſtremo ordine poſita, vires reſtaurant.

Digitized by Google

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* SPVTATIONE SANGVINIS *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO SPVTATIONIS SANGVINIS.

℞ ſyrupi myrtini, de portulaca, cydoniorum, violati ana ℥ j. boli Armeni, lapidis hæmatitis vſti ana ʒ j. ß. aquæ portulacæ, plantaginis, burſæ paſtoris ana ℥ iiij. miſceantur, fiat *Iuleb*: detur quatuor vicibus actu frigidum.

℞ hordei mundati, roſarum ſiccarum ana m. ij. ſeminum plantaginis ℈ j. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem: colaturæ ℥ iiij. addatur ſacchari roſacei ℥ ß. ſyrupi de roſis ſiccis ℥ j. fiat *Potus* quo familiariter vtatur.

℞ ſyrupi papauerini, de roſis ſiccis ana ℥ j. ß. cydoniorum ℥ j. aquarum burſæ paſtoris, plantaginis, violarum ana ℥ iiij. fiat *Iuleb*.

℞ radicum & foliorum plantaginis ana m. j. glycyrrhizæ raſæ ʒ ij. rhabarbari electi ʒ j. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem: huius colaturæ accipe ℥ iiij. caſſiæ recenter extractæ, ſyrupi violarum ana ℥ j. miſceantur, fiat *Hauſtus*. detur frigidum.

℞ ſucci plantaginis, portulacæ, virgæ paſtoris, millefolii ana ℥ j. ß. ſyrupi violati ℥ j. myrtini ℥ ß. boli Armeni, lapidis hæmatitis ana ℈ ß. miſceantur; fiat *Potus* præſtans.

℞ ſacchari roſacei veteris ℥ ß. ſucci plantaginis, ſaluiæ ana ℥ j. ß. boli Armeni, phylonii Romani, theriacæ recentis ana ℈ ß. miſceantur; fiat *Potus*, aut eius loco theriaca recens propinetur; aut ſi antiqua fuerit, momentum opii permiſcebitur.

℞ radicum plantaginis ℥ j. ß. portulacæ, polygonii ana m. j. fructuum rubi immaturorum, vuarum acerbarum ana ℥ j. ß. balauſtiorum ℥ ß. glycyrrhizæ raſæ ℥ j. coquantur in aqua quantum ſatis ad tertiæ partis conſumptionem:

Digitized by Google

ſumptionem: colaturæ addatur ſacchari albiſſimi q. ſ. iterumque ad ſyrupi conſiſtentiam coquatur: de quo capiat ℥ ij. cum ſucci plantaginis & portulacæ vncia vna & media.

℞ diatragacanthi frigidi, ſacchari roſacei veteris ana ℥ j. ß. rob berberorum ℥ ß. pillularum de cynogloſſa ℈ ij. ſyrupi violarum ℥ ij. ß. fiat *Linctus*: ſæpiùs in die lambendo tranſmittat portionem ad pectoris regionem.

℞ ſacchari roſacei ℥ j. terræ ſigillatæ, boli Armeni, mummiæ, roſarum rubrarum, rhabarbari toſti ana ℈ j. ß. pulueris pulmonis vulpis exiccati, cinnamomi, lapidis hæmatitis ana ℈ j. ſeminis plantaginis, papaueris, antheræ ana ℈ ß. fiat *Puluis*: doſis ʒ j. cum aqua ferrata detur.

℞ mororum rubi immaturorum & exiccatorum ʒ ij. cornu cerui vſti ʒ ij. ß. boli Armeni, ſeminum plantaginis ana ʒ j. trochiſcorum de carabe ʒ j. ß. thuris, myrrhæ, maſtichis ana ℈ j. glycyrrhizæ ʒ j. miſceantur, fiat *Puluis*. detur ʒ j. cum vino rubro aſtringente.

℞ trochiſcorum de terra ſigillata ʒ ij. trochiſcorum de carabe ʒ j. ß. pillularum de cynogloſſa ℈ j. cum ſyrupo violarum, fiat maſſa *Pillularum*: detur ʒ j. in aurora.

℞ roſarum ſiccarum m. j. granorum ſumach, myrtillorum, hypociſthidos ana ℥ j. ſandalorum rubrorum, corticum malorum granatorum ana ʒ iij. coquantur in vino auſtero q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem: fiat *Epithema*, quo pectus forinſecus irrigetur.

℞ olei roſacei, cydoniorum ana ʒ v. boli Armeni ℈ j. trochiſcorum de carabe ʒ ß. malicorii ʒ j. fiat *Vnguentum* pro pectoris regione.

℞ farinæ hordei, lentium, radicum ſymphyti ana ℥ j. malicorii ℥ ß. foliorum ſanguinariæ, portulacæ, plantaginis ana m. j. coquantur in vino auſtero q. ſ. ad mollitudinem: hinc adde thuris, aluminis ana ʒ j. ß. boli Armeni ʒ ij. ß. corallorum rubeorum ʒ j. olei roſacei, myrtini ana q. ſ. fiat *Cataplaſma*.

℞ maſtichis, thuris ana ℥ j. boli Armeni ʒ iij. ß. mummiæ ℥ ß. picis & ceræ quantum ſatis; fiat *Emplaſtrum* molle.

APPEN-

APPENDIX

ad prædicta pro curatione SPVTATIONIS SANGVINIS inſeruiens.

Omnium primò vena interna ſecabitur, obſeruatis antea dictis. Deinde cucurbitulis, ligaturis, ſanguiſugis, frictionibus, ſanguinis motum auertemus. Hinc medicamenta quæ immodicè fluentem ſanguinem ſiſtere poſſunt, offeremus. Magis autem præſens remedium in potionibus quàm in localibus medicamentis eſt. Deinde quæ conglutinare partes diuiſas poſſunt, præſcribentur, potiſsimùm ſi ſanguis profundatur propter rupturam venæ alicuius ipſius pulmonis, antequam ſanies generetur: magna equidem cum difficultate alioqui ſanabitur ſi in ſaniem atque putredinem tranſeat ſanguis excretus antequam vena rupta fuerit conſolidata. Multum autem in præſenti malo iuuare compertum eſt potum ex aceto, cui multum permiſtum ſit aquæ; ſanguinem equidem infrigidat, & incraſſat, ſicque à fluxu, & ne congeletur, prohibet; vix tamen eò quod tuſsim nonnihil moueat, admittetur, niſi ea quæ tuſsim ſedare poſsint, commiſceantur. Narcoticis autem medicamentis hîc nequaquam vtemur in mali principio; ſed vbi fruſtrà leuioribus remediis vſi fuerimus, calamitatemque potiùs incrementum ſumere obſeruabimus, maiora auxilia adhibebimus; viribusque conſtantibus, narcoticis tunc vti licebit. Si autem à capite ad pulmonem ſanguinem illapſum eſſe ex colore aliqualiter nigricante intellexerimus, aſtringentia intrò non dentur.

Methodus

Methodus pro cognitione

PALPITATIONIS CORDIS.

PALPITATIO CORDIS eſt immodica cordis eleuatio atque depreſſio, & quidem moleſta, præterque naturam, ab excretrice facultate id quod noxium eſt excludere nitente, incitata. In pulſu quidem naturaliter & ex ſeipſo cor mouetur; in hoc verò malo, quamuis à corde fiat ipſe motus, nequaquam tamen fit naturaliter, ſed ab excretrice facultate irritatur, & quodammodo concutitur cor, moueturque quaſi tremulo quodam motu, cùm ſe nunc dilatet, nunc contrahat, vt noxium vaporem, & id quod moleſtum eſt, diſſoluat atque excutiat. Operatio itaque motus qui in pulſu fit, naturalis eſt; qui verò in palpitatione cordis motus accidit, præter naturam eſt. Affectus autem hic nomen inuenit à parte affecta atque ſymptomate quo moleſtatur æger. A cardiaca paſſione plurimum differt palpitatio cordis; illa enim ipſius oris ventriculi affectus eſt, nequaquam autem cordis, vti hoc de quo nunc agimus malum.

PARS AFFECTA, eſt ipſum cor, quod cum pericardio afficitur aut primariò, aut per conſenſum ſtomachi, matricis, inteſtinorum, lienis, hepatis, aut alterius partis; quod fit, cùm in iis humores aut vapores maligni latent, cordique inde communicantur, quod intelligitur per nocumenta earundem partium quæ adſunt aut præceſſerunt. Eſt autem palpitatio cordis, ſymptoma quod continetur ſub deprauato motu ipſius cordis, qui toto genere præter naturam eſt.

SIGNA. Spiratio eſt exigua atque rara; pulſus ipſe eſt inæqualis: cor ipſius ægri quaſi concuſſum, tremit & palpitat, ita vt id medicus etiam primo occurſu quaſi percipiet, modò manum cordis regioni applicet: facileque obſeruabit, multum differre hanc motionem cordis, à vero pulſu cordis. Totius quoque corporis arteriæ, potiſſimùm tamen quæ iuxta iugulum ſunt, validè pulſant. In aliquibus quoque tantus eſt tremor cordis,

vt etiam

vt etiam panni qui pectus ab iniuriis externis muniunt, videantur ab aſtantibus ad motum cordis per interualla eleuari atque deprimi; ſubinde quoque ſonitum audire ſolent aſtantes ſatis manifeſtum.

Cavsa. Frequentiſſimè fit à flatuoſis, fumoſis, malignis, craſſis vaporibus atque ſpiritibus in pericardio magna ex parte, aliquando quoque in ſinibus cordis concluſis, qui aut in corde generantur, aut aliunde importantur, nimirum ex hypochondriis, in hypochondriaca melancholia, matrice, ventre, aliiſque corporis partibus malè diſpoſitis; ex partibus enim prædictis facilè multi feculenti, fuliginoſique vapores per arterias in cor ſubeunt. Sæpe quoque fit ab aquoſo putridoque humore, vrinæ ſimili, à quo malus odor quoque efflorescit, qui maiori copia pericardio concluditur quàm vt cor liberè ſe dilatare poſſit. Ab ira, Venere, crapula, cibis flatuoſis, balneorum denique vſu, laboribuſque validis hoc malum ſæpe irritatur, corporiſque quiete remittitur; contingit equidem cor à prædictis cauſis irritari, tuncque nititur id quod noxium eſt, valida pulſatione expellere. Poteſt idem malum naſci ex tumore aliquo aquoſo, ſanguineo, vel carnoſo in pericardio enato. Intemperies quoque cordis calida vel frigida, huius mali cauſa eſt, vti ſubita quoque euacuatio, necnon imprægnatio idem incommodum adducere ſolet interdum.

Prognostica. Quamuis nonnulli ab hoc ſymptomate liberati ſint per venæ ſectionem, victumque extenuantem, ac medicamentorum ope; nihilominus permulti eorum qui poſt annum vel plures menſes eodem malo rurſus correpti fuerunt, ante ſenectutem morte præuenti ſunt; verùm alii quidem per acutas febres, alii verò cùm ſani degerent, ſyncope correpti, extincti ſunt; periculum enim repentinæ mortis impendet, ſi diutiùs ſuperflueque affligat, crebroque repetat. Hoc malum familiare eſt ſyncope correptis; quam ægritudinem & antecedere, & in quam etiam mutari ſolet; rurſus etiam iis quibus lien tumidum eſt atro feculentoq; ſanguine: & qui hypochondriaca melancholia laborant, hoc etiam malo familiariter perturbari ſolent.

Methodus

Digitized by Google

Methodus pro curatione PALPITATIONIS CORDIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ad caliditatem ſiccitatemque declinet, ſitque ſuauiter olens.

Cibus. Carnes conueniunt pullorum, perdicum, caponum, gallinarum, vitulorum, quæ condiri poterunt ſiue elixentur, ſiue aſſentur, caryophyllis, pipere, cinnamomo, fœniculo, hyſſopo, ſerpyllo. Inter olera conueniunt ſerpyllum, hyſſopus, maiorana, borago, fœniculum, ſaturcia, meliſſa, pulegium.

Potus. Vinum conuenit dilutum aqua, in qua borago aut meliſſa eſt cocta.

Exercitium ſit moderatum.

Somnus quoque ſit moderatus.

Excrementa alui reſpondeant arte aut natura.

Animo ſit quieto; non conturbetur ira, aut mœſtitia, gaudióve immodico.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. acetoſus compoſitus, ſimplex, de duabus radicibus, de bugloſſa.

Syr. Byzantinus, glycyrrhizæ, de praſio.

Mel roſaceum.

Oxymel ſimplex, compoſitum, ſquilliticum.

Syr. de hyſſopo, de quinque & duabus radicibus.

Aqua betonicæ, praſii, ſcabioſæ.

Decoctum aniſi, fœniculi, galangæ, meliſſophylli, betonicæ, praſii, ſcabioſæ, fœniculi marini ſeu empetri, caryophyllorum, macis.

Syr. de epithymo, de lupulis, pomis dulcibus.

Syr. de fumaria, ſucco boraginis.

Aqua

Aqua bugloſſæ, ſcolopendriæ, boraginis, fumariæ, meliſſæ, fœniculi.

Syr. violatus, acetoſus ſimplex.
De cichoreo cum rhabarbaro.
De ſucco limonum.
De ſucco acetoſæ.
Aqua lactucæ, violarum, bugloſſæ, roſarum, cichorei.

Prioribus vtemur, ſi fiat à materia craſſa pituitoſaque; ſequentibus verò, ſi à materia fiat melancholica, quæ frequentiſſimè quidem hunc affectum adducere ſolet. Vltimo verò loco poſitis vtemur, cùm materia calida huius mali cauſa fuerit.

VACVANTIBVS.

Agaricus trochiſcatus.
Electuarium Indum, diaphœnicum.
Myrobalani kebuli.
Pillulæ de agarico.

Dicatholicum, confectio hamech.
Diaſena.
Pillulæ Indæ, de lapide lazuli, aureæ, aggregatiuæ, ſine quibus eſſe nolo.
Hiera ſimplex.
Myrobalani Indi, ſena, epithymus.

Syr. de multiplici infuſione roſarum.
Myrobalani citrini.
Rhabarbarum.

Venæ ſectio inſtituenda erit in plethorico quidem corpore ipſius baſilicæ in dextro brachio, ſi fortè periculum ſit alicuius apoſtematis, aut ſi hæmorrhoïdarum menſiúmve ſubſiſtentium ratione fiat hoc malum, aut ſi ab aquoſis multis humoribus fiat pericardio concluſis; ſæpenumerò enim breui admodum temporis ſpatio finire malum ſolet. In ſiniſtro verò brachio inſtituetur venæ ſectio, ſi à melancholia ortum trahat, aut ſi vapores melancholici in cauſa ſint.

ſint. Si verò id quod noxiam affert, ex inferioribus partibus illabatur, ſectio fiet ipſius malleoli.

Poſteriora conueniunt, dum à calidis humoribus ortum habet malum; priora verò dum à frigidis pituitoſiſque oritur: medio verò loco poſitis vtemur, dum à melancholicis fit humoribus. Purgantibus autem hiſce vtemur medicamentis, ſi corpus fuerit cacochymicum, etiam ſtatim à principio ante præparantium vſum, ſi neceſſitas vrgeat, & cùm à malignis multiſque fit humoribus aliunde tranſmiſſis, aut ibidem generatis; aut cùm materia multa ſubitò ad cor ruit. Hinc per interualla humores præparabimus; rurſúſque paulò fortioribus medicamentis euacuabimus.

AVERTENTIBVS *materiam, vaporeſque à corde.*

Venæ ſectio ipſius malleoli.
Clyſteres.
Cucurbitulæ.
Ligaturæ dolorificæ tempore acceſſionis ſolummodò.
Frictiones cum linteolis odoratis fient.

ROBORANTIBVS, *intemperiemque relictam corrigentibus.*

Diambra, confectio de granis tinctoriis, diarhod. abbatis, aromaticum roſatum, theriaca cum aqua bugloſſæ.
Conſerua magna noſtræ deſcriptionis mirificas hìc habet vires.
Mithridatum, confectio de ligno aloës; electuarium de hyacintho, de gemmis, ſp. lætificantis Galeni.
Diacinnamomum, diamuſcum dulce, dianiſum, diabugloſſatum, diaboraginatum, diamargaritum calidum, pliri ſarcoticum.
Vinum Hippocraticum, ſuccus bugloſſæ, cortices citri conditi, ſeminaque; zedoaria, doronicum.
Moſcus, ambra, caryophylli, nux muſcata, galanga, amomum, cinnamomum, macis, mentha, roſmarinus.
Auri laminæ tenues frequentiſſimè incaleſcant, totieſque extinguantur vino aliquo generoſo.
Epithema ex aqua boraginis, meliſſę, maioranę, ſp. diam-

O bræ,

bræ, diamoſci dulcis, ligno aloës, ſeminibus citri, mace, cinnamomo, caryophyllis, nuce muſcata, vino aromatico.

Diarhodum abbatis, diamargaritum frigidum, diatrion ſandali.
Syr. de ſucco granatorum, acetoſæ, è perſicorum floribus.
Succus ribes, camphora, ſandali, coriandrum præparatum, ſuccus granatorum, limonum, pomorum odoratorum, cydoniorum.
Epithema è floribus nymphææ, roſarum.
Sacculus ex prædictis, quibus addere licebit moſcum, ambram, flores bugloſſi.
Pomum odoriferum fieri poterit ex dictis, addendo cetam & labdanum.
Vnguentum ex oleo liliorum, amygdalorum dulcium, ſpicæ; croco, ligno aloës, mace, alipta moſcata, cera.

Meliſſa, bugloſſum, borago, corallum, margaritæ, ſmaragdus, hyacinthus, aurum, cornu ceruinum, vnicornu, ebur, os de corde cerui.

Prioribus, ſi cordis intemperies frigida in cauſa ſit; poſterioribus verò, ſi calida eam excitârit, vtemur. Vtrique autem malo conueniunt meliſſa, carduus benedictus, bugloſſum, aliaque quæ vltimo ordine ponuntur.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* PALPITATIONE CORDIS *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO PALPITATIONIS CORDIS.

℞ radicum angelicæ ℥ iij.ß. bugloſſæ ℥ j.ß. maioranæ, meliſſæ, hyſſopi ana m. j.ß. ſeminum aniſi, fœniculi ana ʒ iiij. cardui benedicti ʒ j.ß. corticum aurantiorum, limonum ana ʒ j. florum cardui benedicti m.ß. ſenæ Alexandrinæ

xandrinæ ℥ j. rhabarbari ʒ ij. ß. myrobalanorum citrinorum, Indorum ana ʒ ij. ß. caryophyllorum ʒ ß. coquantur in iuſculo carnium ad libram j. ß. colaturæ adde olei amygdalorum dulcium, liliorum ana ℥ j. ß. pulueris diaſenæ ʒ j. fiat *Clyſtere.*

℞ ſyrupi pomorum dulcium ℥ j. ß. bugloſſæ, de corticibus citri, oxymellis ſquillitici ana ℥ j. aquarum boraginis, bugloſſæ, cardui benedicti ana ℥ iiij. fiat *Iulebus*: detur tribus vicibus in aurora.

℞ ſucci boraginis, pomorum odoriferorum, cydoniorum, acetoſæ, è floribus perſicorum, granatorum ana ℥ ij. ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat arte *Syrupus*: detur ℥ j. ß. cum aquæ cardui benedicti ℥ iiij.

℞ radicum fœniculi, petroſelini ana ℥ j. zedoariæ ʒ iij. roriſmarini, menthæ ana m. j. florum cordialium m. ß. ſeminum cardui benedicti ʒ j. aniſi ʒ ß. agarici albi & leuis ʒ ij. zinziberis ℈ j. ß. polypodii quercini ʒ vj. ſenæ Alexandrinæ ℥ j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ adde diaturbith cum rhabarbaro ʒ vj. ſyrupi de ſucco acetoſæ ℥ iij. fiat *Potio*: ſumat ℥ iiij. in aurora.

℞ pillularum cochiarum, agarici trochiſcati, pillularum de rhabarbaro ana ℈ j. trochiſcorum alhandal gr. iiij. ſyrupi granatorum q. ſ. fiant *Pillulæ* ſex aut ſeptem numero; dentur poſt primum ſomnum.

℞ radicum angelicæ, galangæ ana ʒ ij. ſeminum aniſi ʒ j. ß. cardui benedicti ʒ j. rhabarbari electi ʒ j. ß. agarici albi & leuis ʒ ij. zinziberis ʒ j. ß. calentibus cineribus viginti quatuor horarum ſpatio macerentur in aqua cardui benedicti, fumariæ & bugloſſæ q. ſ. hinc fortiter exprimantur. colaturæ addantur ſyrupi de multiplici infuſione roſarum ℥ iij. diacatholiconis ʒ vij. fiat *Potio* pro duabus vicibus. ℞ confectionis hamech, electuarii Indi maioris ana ʒ iij. ß. corticum myrobalanorum chebulorum ʒ j. ß. ſyrupi de epithymo, byzantiis ana ℥ ß. aquarum cardui benedicti, boraginis ana ℥ ij. fiat *Hauſtus*, detur ſex horis ante prandium.

℞ mithridati electi ʒ j. radicum angelicæ, theriacæ andromachi ana ℈ j. radicum zedoariæ ℈ ß. vini hypocratici ℥ iiij. fiat *Hauſtus*; detur die ſequenti in aurora, vbi purgatus fuerit.

℞ radicum angelicæ ℥ j. caryophyllorum ʒ j. cinnamomi ʒ ij. ß. in vino generoſo infundantur per aliquot horas, colaturæ addatur ſacchari albiſſimi q. ſ. ad dulcorandum: detur hauſtus tempore prandii & cœnæ per aliquot dies. ℞ ſp. aromatici roſati, diacinnamomi ana ʒ ß. ſp. diamuſci dulcis, diambræ ana ℈ ij. dianiſi, ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua boraginis, bugloſſæ ana q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis.

℞ conſeruæ bugloſſæ, violarum ana ℥ ß. ſp. diamuſci dulcis, theriacæ veteris, electuarii de gemmis, diarhodonis abbatis ana ʒ j. ß. dianiſi ʒ j. cinnamomi ℈ j. ſacchari roſacei ℥ j. ſyr. de corticibus citri q. ſ. ad *Electuarii* mollis conſiſtentiam.

℞ vini odoriferi ℥ iiij. in eo diſſoluantur muſci gr. iiij. ambræ ℈ ß. huius portio aliqua naribus attrahatur. fiat *Naſale*. ℞ aquarum acetoſæ, maioranæ, roſarum, boraginis, bugloſſæ, meliſſæ ana ℥ iiij. vini generoſi ℥ iij. ſp. electuarii de gemmis, diamuſci dulcis, diambræ ana ʒ j. ß. ſandalorum ʒ j. ligni aloës, maceris, doronici, croci ana ℈ ß. muſci gr. ij. aceti guttas aliquot, fiat *Epithema*, quo repente cor refocillabimus manè & veſperi. ℞ florum meliſſophylli, roſarum rubrarum ſiccatarum, lauendulæ, roriſmarini, boraginis, bugloſſæ, maioranæ ana m. ß. foliorum lauri numero iij. ſandalorum citrinorum, caryophyllorum, maceris, corticum citri, cinnamomi, ligni aloës, oſſis de corde cerui, galliæ muſcatæ ana ℈ ij. ambræ, moſchi ana gr. j. fiat *Sacculus* è ſerico, in quo ſuperiora inſuantur; habeatque figuram pyramidis; tempore vſus irrigetur aqua roſarum, bugloſſæ, vino odorifero, cordique applicetur ad conſeruandum eius vires.

℞ olei nardini, liliacei, balſami ana ℥ ß. olei roſacei ℥ iij. ſeminis acetoſæ, nucis muſcatæ, caryophyllorum, doronici, zedoariæ, macis ana ʒ j. ß. croci gr. iij. ceræ quantum ſatis; fiat *Vnguentum*, quo cor poſt epithematis vſum inungetur.

℞ olei liliorum alborum ℥ j. olei lateritii ʒ j. rad. angelicæ ℈ j. aquæ vitæ & ceræ parum; fiat *Vnguentum*, quo ſpina dorſi inungetur calentibus manibus, ſecundum eius longitudinem.

APPEN-

APPENDIX

ad prædicta pro curatione PALPITATIONIS CORDIS inſeruiens.

Omnium primò vena incidatur, ſi vires aliaque prædicta admittant, & ſi ab humoribus inuicem permiſtis, vaporibusque fiat, id quod magna ex parte accidit. Demum ſi cacochymicum fuerit corpus; humores naturæ obedientes reddantur; hinc è corpore excludantur; interim caueat ſibi diligenter à medicamentis fortiter purgantibus. Demum materiam peccantem ad partes ignobiles deducemus; id quod omnium commodiſſimè fiet clyſteribus, necnon cucurbitulis; nonnihil quoque frictiones ad id adiumenti afferent. Poſteà roborabimus ipſum cor, intemperiemque emendabimus. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus; modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Si à vermibus hoc malum fiat, occidantur & expellantur, vti ſuo loco indicabitur. Si ab humiditate fiat in capſula cordis exiſtente, non multùm in quantitate peccante, vtatur cibis bonum ſanguinem generantibus, interim parcè. Si per conſenſum ventriculi fiat, ante cœnam detur ℈ j. ß. hieræ picræ Galeni bis in ſeptimana. Eodem modo ſi per conſenſum alterius membri fiat, curetur illarum partium affectus omnium primò: hinc quæ cor corroborare poſſunt, propinentur.

Methodus pro cognitione SYNCOPES INSERVIENS.

SYNCOPE eſt præceps virium lapſus, malumque eſt morti finitimum, cùm ſit ſolutionis initiū ipſius naturæ. Solet autem Lipothymia præcedere Syncopen. Significat autem Lipothymia animi quidem defectionem, abſque ſudore tamen, frigeſcentibus tantùm extremis corporis partibus, vnà cum virium præcipiti lapſu; tuncque ſpiritus vel diſſoluti, vel aliqua ratione vitiati ſunt, facultate vitali non omnino diſſoluta exiſtente. Præter animales autē facultates, contingit quoq. cor & vitales facultates, quæ aliarū facultatum fundamentū exiſtunt, in ſyncope ſemper oblædi, etiamſi primariò non laboret cor, vnde reliquæ etiam corporis vires ſeu facultates neceſſariò offenduntur. Omnes equidem corporis partes peculiari cordis temperie actiones ſuas perficiunt; vnde ſi huius vires infringantur, reliquarū etiam ſequitur iactura atque detrimentum, actionumque priuatio.

PARS AFFECTA: eſt ipſum cor, id quod patet ex præcipiti omnium virium lapſu, ex imbecillitate paruitateque pulſus, ab extremorum frigiditate. Eſt autem ſymptoma pertinens ad actionem læſam omnium facultatum, omnium tamen primò vitalium. Contingit autem cor laborare aliquando per ſe, cùm videlicet nullus alius affectus anteceſſit, nullumque ſignum præceſſit alicuius alterius partis affectæ. Id autem accidit, aut propter magnam eius intemperiem; tunc autem ſubitò non perit animal: aut propter vitioſum venenoſúmve aliquem humorem. Subinde quoque fit propter inflammationem tumorémve ab aliquo alio humore excitatum, tuncque plerumque ſubitanea comitatur mors. Aliàs laborat per conſenſum alterius partis, & ſubinde quidem ob conſenſum quem habet cum ore ventriculi, diciturque tunc ſyncope ſtomatica, id quod patet ex propriis eius mali ſignis; & ſic de reliquis partibus intelligendum erit.

SIGNA.

SIGNA. Magna ex parte facies homini mortuo ſimilis fit, ita faciei color mutatur ad pallorem, cineritiumq́ue, propterea quod ſanguis intrò ruat: extremæ corporis partes frigent, propter caloris exolutionem, ſudoremq́ue reddunt ingratum, propter ſolidarum partium diſſolutionem. Anxietas ſuboritur atque animi perturbatio. tandemq́ue animus deficit, ita vt corpus reſolutum, ſentiendi mouendiq́ue vi deſtituatur, in tantum, vt ſtans cadat, pedesq́ue nec non brachia & manus plicabiles manent. Spectra noua malo invadente viſui offeruntur: impotentia ſequitur ad loquendum, & pænè reſpirandi facultas intercipitur, palpebræ cōcidunt, pulſus fit rarus, obſcurus, & quaſi abolitus, necnō formicans.

CAVSAE Syncopes ſunt frequenter vigiliæ immodicæ, ira, triſtitia, magna anxietas, timor grauis, dolor acerbus, febres acutæ, prolixæ. Immodicæ corporis inanitiones per famem, ſudores, labores, vomitiones, ventris vacuationes, ſanguinis profuſionem, per aquæ in hydrope vacuationem ſubitò factam. Immodicæ equidem hinc ſpirituum euacuationes atque reſolutiones fiunt, vnde non poſſunt non fieri cordis maximæ euerſiones. Frequenter quoque fit à copia craſſorum, crudorum, putridorum, acrium, mordaciumq́ue humorum, quorum poſtremi aſſidua mordicatione vellicant os ſtomachi; præcedentes verò vias ſpirituum ita obſtruunt, vt à motu intercipiantur, haut ſecus atque fit in reſpiratione prohibita, ſicq́ue ſyncopen frequentiſſimè inducere ſolent. Nec mirum eſt ſpiritus poſſe intercipi, cùm in reſpiratione id etiam fiat, cùm tanta humorum copia in ductibus pulmonum concludatur aliquando, vt ſpiritum attrahere æger non poſſit. Aëris quoque ambientis malitia, necnon venenatus humor vel vapor ex aliqua corporis parte, vel intrinſecus cordi communicatus aut ſtomacho: item inflammatio & reliqua huiuſmodi quæ immodicè alterare vel corrumpere poſſunt cordis, vel ſtomachi, vel ſpirituum temperiem, ſyncopen quoque frequenter inducunt, cùm virium robur conſiſtat in earundem partium bona conſtitutione. Spiritus quoq. ſoli prædicto modo læſi, affectionē ſuam principibus partibus, illiſq́ue conſentientibus, communicant, earumq.

temperiem infringunt, ſic ſyncope irruit periculoſa, ſæpe quidem mortalis, cui ſudor concurrit magna ex parte. Atque hoc ſymptoma potiorem quaſi partem morientium inuoluit. Subitò autem vires, quæ in ſpiritibus, nec non in temperamento partium ſolidarum quaſi habitant, labuntur; aut propter ſpirituum defectum, aut eorundem alterationem, aut ob eorum corruptionem, aut propter partium ſolidarũ temperamenti deſtructionẽ, quod morbi tam acuti quàm diuturni ſæpe efficiunt.

PROGNOSTICA. Si ſyncope correpti caput in humeros aut thoracem delabatur, pulſus atque reſpiratio aboleatur, facieſque fuerit viridis, nigra vel liuida, ſumptoque medicamento ſternutatorio conuenienti fruſtra, iam præſens adeſt exitium. Qui ſæpe & ſubitò exoluuntur ſine cauſa manifeſta, ne ſubitò moriantur, periclitantur. Quando cauſæ ſyncopen accerſentes non fuerint fortes, tremorem ſæpe; cùm verò multùm fortes fuerint, ſyncopen inducunt; ſi verò magis adhuc increſcant, tandem mortem immittunt. Syncope ex animi affectibus inducta, nequaquam mortalis eſt, ſi robur ſit validum. Quemadmodum ſyncope ex cerebri intemperie orta, grauior erit quàm ſi ex iecore originem haberet, ſic quoque ſi ex cordis intemperie fiat, deterior eſt quàm ſi ex cerebro id fieret intemperato, aut ſtomacho.

Methodus pro curatione SYNCOPES INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit temperatus; plurimùm enim tam frigidus quàm calidus aër offendere ſolet laborantes. Modicè quoque luceat cubiculum.

Cibus facilis concoctu conuenit; iuſcula carnium nimirum, cremorque priſanæ.

Potus ſit vinum tenue dilutum, aqua hordei cui oxymellis parum

Iis parum addatur. Mulſa quoq; in principio mali per aliquot dies imperetur, in parua interim quantitate, in qua hyſſopi manipulus vnus aut alter coquatur.

Exercitium motusque vitentur, quiesque imperetur.

Somnus conſueto tempore longior non ſit, vigiliasque admittat moderatas. Si tamen ſyncope fiat ob magnū dolorem, aut magnos labores, aut immodicam famem, aut grauia animi accidentia, ſomnus protrahetur diutiùs. Idque hîc obſeruandum, quòd medicum quaſi requirat aſtantem, vt obſeruet qualiter æger in ſomno ſe habeat, & qualiter tempore vigiliarum; & ſecundum hoc ſomnum admittat, aut vigilia imperetur: ſi enim dum vigilat, pulſus, faciei color, anhelitusque ſibi magis conſtent, à ſomno interpellabitur; ſi verò eadem accidentia meliùs ſe habeant tempore ſomni, vt dormiat potiùs conſulemus.

Animi perturbationes longè ablegentur; amicisque iucundis vtatur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de corticibus citri, Byzantinus.
Syr. de ſucco granatorum.
Syr. de pomis, oxymel ſimplex, compoſitum.
Oxyſaccharum ſimplex.

Syr. acetoſus, violarum, limonum, de perſicis, cydoniorum, roſarum, de ſucco endiuiæ.
De acetoſitate citri, de pomis.
Aqua boraginis, violarum, roſarum, bugloſſæ, acetoſæ.

Poſterioribus in calida, prioribus verò in frigida cauſa vtemur.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio dum à plenitudine fit, præſentaneum admodum eſt remedium.
Manna, agaricus.
Caſſia recenter extracta.
Diaphœnicum.
Rhabarbarum.
Pillulæ alephanginæ.

Tamarindi. Clyſtere lene.

Vomitus cum aqua calida, ſy. acetoſo ſimplici, oleo cõmuni, vbi à phlegmate viſcoſo aut putridis humoribus ventriculo concluſis oritur, aut ſuſpicio veneni eſt; tuncq; repetetur, digitisq. aut penna adiuuabitur.

Purgantia medicamenta hîc non conueniunt fortia, ſic nec venæ ſectio, cùm etiam ſine his ſæpe ſyncope incidat; niſi dolor acerbus à vitioſis humoribus excitatus, ſyncopen inducat.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio.

Frictiones fient tam in tempore paroxyſmi quàm extra, à ſummitate humerorum verſus inferiora, cum linteolis modicè aſperis. Spina quoque dorſi ſimiliter fricabitur.

Frictio linguæ, tempore paroxyſmi cum mithridato, theriaca.

Ligaturæ dolorificæ fient crurum, necnon brachiorum; ſic equidem ſpiritus ad externas partes reuocabuntur, qui ad cor iam ſe receperant.

Cucurbitulæ.

Iniectio fiet in faciem ab alto, aquæ roſaceæ, aut frigidæ, cui aceti nonnihil permiſcebitur; ſic equidem ſpiritus euocantur; id tamen vitiabitur, ſi à fluore fiat alui, aut à frigida cauſa.

Clamores atque vociferationes fiant altæ.

Sternutamentum cientia, & potiſſimùm ſi à præfocatione fiat.

Oris, narium, digitorum atque manuum compreſſio fiet.

Frictionibus atque ligaturis non vtemur, ſi ab immodica fiat euacuatione; periculum enim eſt ne ii qui reliqui ſunt ſpiritus circa cor, ſi reuocentur, omnino diſſoluantur, ſed his potiùs quietem imperabimus, viniq́ue generoſioris pauxillum per interualla offeremus.

CORROBORANTIBVS *alterantibusque ſpirituum intemperiem.*

Diamuſcum dulce, diambra, theriaca, mithridatum.

Electuarium

Electuarium de gemmis, aromaticum roſatum, diatrium pipereon.
Ol. cinnamomi arte chymica extracti.
Syr. de corticibus citri, vinum generoſum.
Epithema pro corde, ex caryophyllis, cinnamomo, croco, moſcho, ligno aloës, ambra, cortice mali citri, aqua roriſmarini, aqua roſacea, meliſſæ, maioranæ, vino odorifero.
Vnguentum ex oleo camomelino, anethino, liliorum alborum, quo dorſi ſpina atque artus fricabuntur.
Odoramentum ex ligno aloës, corticibus mali citri, floribus citrangulorum, ambra, moſcho, acero, aqua roſacea, meliſſæ, maioranæ.
Sacculus ex caryophyllis, cinnamomo, ligno aloës, corticibus mali citri, croco, moſcho, roſis ſiccis, floribus roriſmarini, maiorana, meliſſa, ſerpyllo.
Emplaſtrum ex farina hordei, palmulis, maſtiche, aloë, croco, vino.

Syr. de pomis limonum.
Saccharum roſarum, violarum.
Diamargaritum frigidum, diattion ſandali.
Conſerua bugloſſæ, oxyſaccharum, diabugloſſatum.
Potio ex decocto abſinthii.
Epithema pro corde ex ligno aloës, ſp. ſandalorum, croco, oſſe de corde cerui, cortice mali citri, moſcho, corallo rubro, aqua roſarum, acetoſæ, boraginis, meliſſæ, vino generoſo.
Sacculus ex ligno aloës, ſandalis, ambra, croco, cortice citri, floribus roſarum, violarum, boraginis, nymphææ, meliſſophylli.
Odoramentum ex ſandalis, corticibus mali citri, corallo rubro, aceto, moſcho, aqua nymphææ, roſarum, myrtilorum.

Prioribus, dum à frigida; ſecundo verò ordine poſitis, dum à calida cauſa ortum habet ſyncope, locus erit. Epithemata autem atque vnctiones ſub ſiniſtra papilla applicabuntur.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* SYNCOPE *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO SYNCOPES.

℞ radicum angelicæ, corticum mali citri ana ʒ vj. foliorum meliſſæ, maioranæ, acetoſæ ana m. j. florum cordialium p. j. agarici albi & leuis ʒ iij. rhabarbari ʒ ij. coquantur in aqua q. ſ. ad l'. j. colaturæ adde diacatholiconis ʒ vij. olei roſacei, liliorum ana ℥ j. ß. vini maluatici ℥ iiij. fiat *Enema.* ℞ ſyrupi de corticibus citri, mellis roſati colati, ſyrupi Byzantini ana ℥ j. aquarum boraginis, meliſſæ ana ℥ iiij. vini odoriferi ℥ iij. fiat *Iuleb.* ℞ radicum fœniculi, petroſelini ana ℥ j. radicum angelicæ ʒ iij. foliorum meliſſæ, florum boraginis, bugloſſæ ana m. j. corticum mali citri ℥ j. ſeminum aniſi, glycyrrhizæ raſæ ana ʒ v. agarici albi & leuis ʒ ij. zinziberis ʒ ß. rhabarbari ʒ j. nucis muſcatæ, cinnamomi ana ℈ ij. coquantur in aqua q. ſ. ad l'. j. ß. colaturæ addantur ſyrupi Byzantini ℥ ij. de corticibus citri ℥ j. diaphœniconis ʒ vij. miſceantur, fiat *Potio.*

℞ diaphœniconis ʒ vj. caſſiæ recenter extractæ ʒ v. aquæ boraginis ℥ iij. fiat *Hauſtus.*

℞ ſyrupi acetoſi ſimplicis ℥ j. ß. aquæ calidæ ℥ vj. miſceantur pro *Vomitorio* medicamento. digito autem aut calamo incitabitur. ℞ diaphœniconis ℥ ß. agarici trochiſcati ʒ ß. rhabarbari electi ℈ j. decocti radicum angelicæ, maioranæ, meliſſæ, corticum citri, nucis muſcat. ℥ iiij. miſceantur pro hauſtu.

℞ mithridati ʒ j. theriacæ Andromachi ʒ ß. ſyrupi de corticibus citri ℥ ß. aquarum meliſſæ, cardui benedicti, angelicæ ana ℥ iij. fiat *Hauſtus;* detur ſequenti die manè poſtquam purgatus erit: in veneni ſuſpicione multùm etiam valet. ℞ caſſiæ recenter extractæ ʒ vj. rhabarbari electiſſimi, agarici trochiſcati ana ℈ ij. cinnamomi gr. xij. ſyrupi menthæ q. ſ. fiat *Bolus.*

℞ pillularum alephanginarum ℈ ij. agarici troch. ℈ j. rhabar-

rhabarbari electiſſimi ℈ ß. ſyrupi de ſucco acetoſæ q. ſ. fiant *Pillulæ* ſeptem aut octo numero. ℞ diambræ, diamuſci dulcis ana ʒ ij. ſpecierum lætificantis Galeni ʒ j. aromatici roſati Gabrielis ℈ iiij. ſyrupi menthæ q.ſ. fiat *Electuarium* ad formam opiati; ſumat dragmam vnam cum vini odoriferi ℥ iiij. ſex horis ante prandium.

℞ ſpecierum lætificantis Galeni, electuarii de gemmis ana ℈ j. ß. aromatici roſati, cinnamomi, nucis muſcatæ ana ℈ j. corticis citri ℈ j. ß. caryophyllorum gr. xij. fiat *Puluis*. Cum iuſculis alimentíſq. conuenientibus ſumat.

℞ corticum mali citri ℥ j. nucis muſc. ʒ. j. ſ. caryophyllorum, cinnamomi ana ʒ j. infundantur viginti quatuor horarum ſpatio in vini maluatici ℔. j. colaturæ adde ſacchari albiſſimi q.ſ. huius hauſtũ tempore prandii & cœnæ bibat. ℞ ſpecierum diamuſci dulcis ʒ ß. pliriſarcotici ℈ j. electuarii de gemmis, caryophyll. cort. mali citri ana ℈ ß. ſacchari albiſſimi in aqua menthæ diſſoluti q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis, detur tabella vna aliquoties in die. ℞ cort. citri, cinnamomi, nucis muſc. ana ʒ j. maſtiches, caryophyll. ana ʒ ß. mithridati optimi ʒ j. ß. electuarii de gemmis ℈ ij. conſ. bugloſſę ℥ j. conſ. anthos ℥ ß. ſyr. de pomis dulcibus q.ſ. fiat *Electuarium* molle.

℞ caryophyll. cinnamomi ana ℈ ij. oſſis de corde cerui ʒ j. corticum mali citri, ligni aloës ana ℥ j. roſar. m. j. ſpecierum electuarii lætificantis Galeni ʒ ij. moſchi, croci ana gr. iij. vini odoriferi ℥ vj. aquæ meliſſæ, cardui benedicti, maioranæ, bugloſſæ, vini maluatici ana ℥ iiij. miſceantur: fiat *Epithema* pro cordis regione. ℞ ol. camomelini, liliorum alborum ana ʒ iij. electuarii de gemmis, corticum mali citri ana ℈ ß. aquæ cinnamomi ʒ j. ß. ceræ parum; fiat *Vnguentum* molle pro cordis regione.

℞ ligni aloës, cinnamomi, caryophyllorum, corticum mali citri ana ʒ j. croci gr. xij. florum roſarum ℈ ij. roſmarini, meliſſæ, maioranæ ana ʒ ß. fiat *Sacculus*; eo cor languidum recreabimus poſtquam inunctũ erit prædicto vnguento: calens autem cordi applicetur, vinóque generoſo calente irroretur.

℞ olei nucis muſcatæ, maſtichini, liliorum ana ʒ iij. camomelini ℥ ß. cinnamomi, caryophyllorum ana ℈ ß. fiat *Vnguentum*, quo ſpina dorſi vngetur.

APPEN-

Aqua bugloſſæ, ſcolopendriæ, boraginis, fumariæ, meliſſæ, fœniculi.

Syr. violatus, acetoſus ſimplex.
De cichoreo cum rhabarbaro.
De ſucco limonum.
De ſucco acetoſæ.
Aqua lactucæ, violarum, bugloſſæ, roſarum, cichorei.

Prioribus vtemur, ſi fiat à materia craſſa pituitoſaque; ſequentibus verò, ſi à materia fiat melancholica, quæ frequentiſſimè quidem hunc affectum adducere ſolet. Vltimo verò loco poſitis vtemur, cùm materia calida huius mali cauſa fuerit.

VACVANTIBVS.

Agaricus trochiſcatus.
Electuarium Indum, diaphœnicum.
Myrobalani kebuli.
Pillulæ de agarico.

Dicatholicum, confectio hamech.
Diaſena.
Pillulæ Indæ, de lapide lazuli, aureæ, aggregatiuæ, ſine quibus eſſe nolo.
Hiera ſimplex.
Myrobalani Indi, ſena, epithymus.

Syr. de multiplici infuſione roſarum.
Myrobalani citrini.
Rhabarbarum.

Venæ ſectio inſtituenda erit in plethorico quidem corpore ipſius baſilicæ in dextro brachio, ſi fortè periculum ſit alicuius apoſtematis, aut ſi hæmorrhoïdarum menſiúmve ſubſiſtentium ratione fiat hoc malum, aut ſi ab aquoſis multis humoribus fiat pericardio concluſis; ſæpenumerò enim breui admodum temporis ſpatio finire malum ſolet. In ſiniſtro verò brachio inſtituetur venæ ſectio, ſi à melancholia ortum trahat, aut ſi vapores melancholici in cauſa ſint.

Digitized by Google

ſint. Si verò id quod noxiam affert, ex inferioribus partibus illabatur, ſectio fiet ipſius malleoli.

Poſteriora conueniunt, dum à calidis humoribus ortum habet malum; priora verò dum à frigidis pituitoſiſque oritur: medio verò loco poſitis vtemur, dum à melancholicis fit humoribus. Purgantibus autem hiſce vtemur medicamentis, ſi corpus fuerit cacochymicum, etiam ſtatim à principio ante præparantium vſum, ſi neceſſitas vrgeat, & cùm à malignis multiſque fit humoribus aliunde tranſmiſſis, aut ibidem generatis; aut cùm materia multa ſubitò ad corruit. Hinc per interualla humores præparabimus, rurſúsque paulò fortioribus medicamentis euacuabimus.

AVERTENTIBVS *materiam, vaporeſque à corde.*

Venæ ſectio ipſius malleoli.

Clyſteres.

Cucurbitulæ.

Ligaturæ dolorificæ tempore acceſſionis ſolummodò.

Frictiones cum linteolis odoratis fient.

ROBORANTIBVS, *intemperiemque relictam corrigentibus.*

Diambra, confectio de granis tinctoriis, diarhod. abbatis, aromaticum roſatum, theriaca cum aqua bugloſſæ.

Conſerua magna noſtræ deſcriptionis mirificas hîc habet vires.

Mithridatum, confectio de ligno aloës; electuarium de hyacintho, de gemmis, ſp. lætificantis Galeni.

Diacinnamomum, diamuſcum dulce, dianiſum, diabugloſſatum, diaboraginatum, diamargaritum calidum, pliri ſarcoticum.

Vinum Hippocraticum, ſuccus bugloſſæ, cortices citri conditi, ſeminaque; zedoaria, doronicum.

Moſcus, ambra, caryophylli, nux muſcata, galanga, amomum, cinnamomum, macis, mentha, roſmarinus.

Auri laminæ tenues frequentiſſimè incaleſcant, totieſque extinguantur vino aliquo generoſo.

Epithema ex aqua boraginis, meliſſę, maioranę, ſp. diam-

Digitized by Google

bræ, diamoſci dulcis, ligno aloës, ſeminibus citri, mace, cinnamomo, caryophyllis, nuce muſcata, vino aromatico.

Diarhodum abbatis, diamargaritum frigidum, diatrion ſandali.

Syr. de ſucco granatorum, acetoſæ, è perſicorum floribus.

Succus ribes, camphora, ſandali, coriandrum præparatum, ſuccus granatorum, limonum, pomorum odoratorum, cydoniorum.

Epithema è floribus nymphææ, roſarum.

Sacculus ex prædictis, quibus addere licebit moſcum, ambram, flores bugloſſi.

Pomum odoriferum fieri poterit ex dictis, addendo ceram & labdanum.

Vnguentum ex oleo liliorum, amygdalorum dulcium, ſpicæ; croco, ligno aloës, mace, alipta moſcata, cera.

Meliſſa, bugloſſum, borago, corallum, margaritæ, ſmaragdus, hyacinthus, aurum, cornu ceruinum, vnicornu, ebur, os de corde cerui.

Prioribus, ſi cordis intemperies frigida in cauſa ſit; poſterioribus verò, ſi calida eam excitârit, vtemur. Vtrique autem malo conueniunt meliſſa, carduus benedictus, bugloſſum, aliaque quæ vltimo ordine ponuntur.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* PALPITATIONE CORDIS *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO PALPITATIONIS CORDIS.

℞ radicum angelicæ ʒ iij.ß. bugloſſæ ℥ j.ß. maioranæ, meliſſæ, hyſſopi ana m. j.ß. ſeminum aniſi, fœniculi ana ʒ iiij. cardui benedicti ʒ j.ß. corticum aurantiorum, limonum ana ʒ j. florum cardui benedicti m.ß. ſenæ Alexandrinæ

xandrinæ ℥ j. rhabarbari ʒ ij. ß. myrobalanorum citrinorum, Indorum ana ʒ ij. ß. caryophyllorum ʒ ß. coquantur in iuſculo carnium ad libram j. ß. colaturæ adde olei amygdalorum dulcium, liliorum ana ℥ j. ß. pulueris diaſenæ ʒ j. fiat *Clyſtere*.

℞ ſyrupi pomorum dulcium ℥ j. ß. buglоſſæ, de corticibus citri, oxymellis ſquillitici ana ℥ j. aquarum boraginis, bugloſſæ, cardui benedicti ana ℥ iiij. fiat *Iulebus*: detur tribus vicibus in aurora.

℞ ſucci boraginis, pomorum odoriferorum, cydoniorum, acetoſæ, è floribus perſicorum, granatorum ana ℥ ij. ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat arte *Syrupus*: detur ℥ j. ß. cum aquæ cardui benedicti ℥ iiij.

℞ radicum fœniculi, petroſelini ana ℥ j. zedoariæ ʒ iij. roriſmarini, menthæ ana m. j. florum cordialium m. ß. ſeminum cardui benedicti ʒ j. aniſi ℥ ß. agarici albi & leuis ʒ ij. zinziberis ℈ j. ß. polypodii quercini ʒ vj. ſenæ Alexandrinæ ℥ j. coquantur in aqua q. ſ. ad l. j. ß. colaturæ adde diaturbith cum rhabarbaro ʒ vj. ſyrupi de ſucco acetoſæ ℥ iij. fiat *Potio*: ſumat ℥ iiij. in aurora.

℞ pillularum cochiarum, agarici trochiſcati, pillularum de rhabarbaro ana ℈ j. trochiſcorum alhandal gr. iiij. ſyrupi granatorum q. ſ. fiant *Pillulæ* ſex aut ſeptem numero; dentur poſt primum ſomnum.

℞ radicum angelicæ, galangæ ana ʒ ij. ſeminum aniſi ʒ j. ß. cardui benedicti ʒ j. rhabarbari electi ʒ j. ß. agarici albi & leuis ʒ ij. zinziberis ʒ j. ß. calentibus cineribus viginti quatuor horarum ſpatio macerentur in aqua cardui benedicti, fumariæ & bugloſſæ q. ſ. hinc fortiter exprimantur. colaturæ addantur ſyrupi de multiplici infuſione roſarum ℥ iij. diacatholiconis ʒ vij. fiat *Potio* pro duabus vicibus. ℞ confectionis hamech, electuarii Indi maioris ana ʒ iij. ß. corticum myrobalanorum chebulorum ʒ j. ß. ſyrupi de epithymo, byzantiis ana ℥ ß. aquarum cardui benedicti, boraginis ana ℥ ij. fiat *Hauſtus*, detur ſex horis ante prandium.

℞ mithridati electi ʒ j. radicum angelicæ, theriacæ andromachi ana ℈ j. radicum zedoariæ ℈ ß. vini hypocratici ℥ iiij. fiat *Hauſtus*; detur die ſequenti in aurora, vbi purgatus fuerit.

℞ radicum angelicæ ℥ j. caryophyllorum ʒ j. cinnamomi ʒ ij. ß. in vino generoſo infundantur per aliquot horas, colaturæ addatur ſacchari albiſſimi q. ſ. ad dulcorandum: detur hauſtus tempore prandii & cœnæ per aliquot dies. ℞ ſp. aromatici roſati, diacinnamomi ana ʒ ß. ſp. diamuſci dulcis, diambræ ana ℈ ij. dianiſi, ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua boraginis, bugloſſæ ana q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis.

℞ conſeruæ bugloſſæ, violarum ana ℥ ß. ſp. diamuſci dulcis, theriacæ veteris, electuarii de gemmis, diarhodonis abbatis ana ʒ j. ß. dianiſi ʒ j. cinnamomi ℈ j. ſacchari roſacei ℥ j. ſyr. de corticibus citri q. ſ. ad *Electuarii* mollis conſiſtentiam.

℞ vini odoriferi ℥ iiij. in eo diſſoluantur muſci gr. iiij. ambræ ℈ ß. huius portio aliqua naribus attrahatur. fiat *Naſale*. ℞ aquarum acetoſæ, maioranæ, roſarum, boraginis, bugloſſæ, meliſſæ ana ℥ iiij. vini generoſi ℥ iij. ſp. electuarii de gemmis, diamuſci dulcis, diambræ ana ʒ j. ß. ſandalorum ʒ j. ligni aloës, maceris, doronici, croci ana ℈ ß. muſci gr. ij. aceti guttas aliquot, fiat *Epithema*, quo tepente cor refocillabimus manè & veſperi. ℞ florum meliſſophylli, roſarum rubrarum ſiccatarum, lauendulæ, roriſmarini, boraginis, bugloſſæ, maioranæ ana m. ß. foliorum lauri numero iij. ſandalorum citrinorum, caryophyllorum, maceris, corticum citri, cinnamomi, ligni aloës, oſſis de corde cerui, galliæ muſcatæ ana ℈ ij. ambræ, moſchi ana gr. j. fiat *Sacculus* è ſerico, in quo ſuperiora inſuantur; habeatque figuram pyramidis; tempore vſus irrigetur aqua roſarum, bugloſſæ, vino odorifero, cordique applicetur ad conſeruandum eius vires.

℞ olei nardini, liliacei, balſami ana ℥ ß. olei roſacei ℥ iij. ſeminis acetoſæ, nucis muſcatæ, caryophyllorum, doronici, zedoariæ, macis ana ʒ j. ß. croci gr. iij. ceræ quantum ſatis; fiat *Vnguentum*, quo cor poſt epithematis vſum inungetur.

℞ olei liliorum alborum ℥ j. olei lateritii ʒ j. rad. angelicæ ℈ j. aquæ vitæ & ceræ parum; fiat *Vnguentum*, quo ſpina dorſi inungetur calentibus manibus, ſecundum eius longitudinem.

APPEN-

Digitized by Google

APPENDIX

ad prædicta pro curatione PALPITATIONIS CORDIS inſeruiens.

Omnium primò vena incidatur, ſi vires aliaque prædicta admittant, & ſi ab humoribus inuicem permiſtis, vaporibuſque fiat, id quod magna ex parte accidit. Demum ſi cacochymicum fuerit corpus; humores naturæ obedientes reddantur; hinc è corpore excludantur; interim caueat ſibi diligenter à medicamentis fortiter purgantibus. Demum materiam peccantem ad partes ignobiles deducemus; id quod omnium commodiſſimè fiet clyſteribus, necnon cucurbitulis; nonnihil quoque frictiones ad id adiumenti afferent. Poſteà roborabimus ipſum cor, intemperiemque emendabimus. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus; modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Si à vermibus hoc malum fiat, occidantur & expellantur, vti ſuo loco indicabitur. Si ab humiditate fiat in capſula cordis exiſtente, non multùm in quantitate peccante, vtatur cibis bonum ſanguinem generantibus, interim parcè. Si per conſenſum ventriculi fiat, ante cœnam detur ℈ j. ß. hieræ picræ Galeni bis in ſeptimana. Eodem modo ſi per conſenſum alterius membri fiat, curetur illarum partium affectus omnium primò: hinc quæ cor corroborare poſſunt, propinentur.

Methodus pro cognitione SYNCOPES INSERVIENS.

SYNCOPE eſt præceps virium lapſus, malumque eſt morti finitimum, cùm ſit ſolutionis initiũ ipſius naturæ. Solet autem Lipothymia præcedere Syncopen. Significat autem Lipothymia animi quidem defectionem, abſque ſudore tamen, frigeſcentibus tantùm extremis corporis partibus, vnà cum virium præcipiti lapſu; tuncque ſpiritus vel diſſoluti, vel aliqua ratione vitiati ſunt, facultate vitali non omnino diſſoluta exiſtente. Præter animales autẽ facultates, contingit quoq. cor & vitales facultates, quæ aliarũ facultatum fundamentũ exiſtunt, in ſyncope ſemper oblædi, etiamſi primariò non laboret cor, vnde reliquæ etiam corporis vires ſeu facultates neceſſariò offenduntur. Omnes equidem corporis partes peculiari cordis temperie actiones ſuas perficiunt; vnde ſi huius vires infringantur, reliquarũ etiam ſequitur iactura atque detrimentum, actionumque priuatio.

PARS AFFECTA: eſt ipſum cor, id quod patet ex præcipiti omnium virium lapſu, ex imbecillitate paruitateque pulſus, ab extremorum frigiditate. Eſt autem ſymptoma pertinens ad actionem læſam omnium facultatum, omnium tamen primò vitalium. Contingit autem cor laborare aliquando per ſe, cùm videlicet nullus alius affectus anteceſſit, nullumque ſignum præceſſit alicuius alterius partis affectæ. Id autem accidit, aut propter magnam eius intemperiem; tunc autem ſubitò non perit animal: aut propter vitioſum venenoſúmve aliquem humorem. Subinde quoque fit propter inflammationem tumorémve ab aliquo alio humore excitatum, tuncque plerumque ſubitanea comitatur mors. Aliàs laborat per conſenſum alterius partis, & ſubinde quidem ob conſenſum quem habet cum ore ventriculi, diciturque tunc ſyncope ſtomatica, id quod patet ex propriis eius mali ſignis; & ſic de reliquis partibus intelligendum erit.

SIGNA.

Digitized by Google

Signa. Magna ex parte facies homini mortuo ſimilis fit, ita faciei color mutatur ad pallorem, cineritiumque, propterea quod ſanguis intrò ruat: extremæ corporis partes frigent, propter caloris exolutionem, ſudoremque reddunt ingratum, propter ſolidarum partium diſſolutionem. Anxietas ſuboritur atque animi perturbatio. tandemque animus deficit, ita vt corpus reſolutum, ſentiendi mouendique vi deſtituatur, in tantum, vt ſtans cadat, pedesque nec non brachia & manus plicabiles manent. Spectra noua malo invadente viſui offeruntur: impotentia ſequitur ad loquendum, & pænè reſpirandi facultas intercipitur, palpebræ cõcidunt, pulſus fit rarus, obſcurus, & quaſi abolitus, necnõ formicans.

Cavsae Syncopes ſunt frequenter vigiliæ immodicæ, ira, triſtitia, magna anxietas, timor grauis, dolor acerbus, febres acutæ, prolixæ. Immodicæ corporis inanitiones per famem, ſudores, labores, vomitiones, ventris vacuationes, ſanguinis profuſionem, per aquæ in hydrope vacuationem ſubitò factam. Immodicæ equidem hinc ſpirituum euacuationes atque reſolutiones fiunt, vnde non poſſunt non fieri cordis maximæ euerſiones. Frequenter quoque fit à copia craſſorum, crudorum, putridorum, acrium, mordaciumque humorum, quorum poſtremi aſſidua mordicatione vellicant os ſtomachi; præcedentes verò vias ſpirituum ita obſtruunt, vt à motu intercipiantur, haut ſecus atque fit in reſpiratione prohibita, ſicque ſyncopen frequentiſſimè inducere ſolent. Nec mirum eſt ſpiritus poſſe intercipi, cùm in reſpiratione id etiam fiat, cùm tanta humorum copia in ductibus pulmonum concludatur aliquando, vt ſpiritum attrahere æger non poſſit. Aëris quoque ambientis malitia, necnon venenatus humor vel vapor ex aliqua corporis parte, vel intrinſecus cordi communicatus aut ſtomacho: item inflammatio & reliqua huiuſmodi quæ immodicè alterare vel corrumpere poſſunt cordis, vel ſtomachi, vel ſpirituum temperiem, ſyncopen quoque frequenter inducunt, cùm virium robur conſiſtat in earundem partium bona conſtitutione. Spiritus quoq. ſoli prædicto modo læſi, affectionẽ ſuam principibus partibus, illiſque conſentientibus, communicant, earumq.

temperiem infringunt, ſic ſyncope irruit periculoſa, ſæpe quidem mortalis, cui ſudor concurrit magna ex parte. Atque hoc ſymptoma potiorem quaſi partem morientium inuoluit. Subitò autem vires, quæ in ſpiritibus, nec non in temperamento partium ſolidarum quaſi habitant, labantur; aut propter ſpirituum defectum, aut eorundem alterationem, aut ob eorum corruptionem, aut propter partium ſolidarũ temperamenti deſtructionẽ, quod morbi tam acuti quàm diuturni ſæpe efficiunt.

PROGNOSTICA. Si ſyncope correpti caput in humeros aut thoracem delabatur, pulſus atque reſpiratio aboleatur, facieſque fuerit viridis, nigra vel liuida, ſumptoque medicamento ſternutatorio conuenienti fruſtra, iam præſens adeſt exitium. Qui ſæpe & ſubitò exoluuntur ſine cauſa manifeſta, ne ſubitò moriantur, periclitantur. Quando cauſæ ſyncopen accerſentes non fuerint fortes, tremorem ſæpe; cùm verò multùm fortes fuerint, ſyncopen inducunt; ſi verò magis adhuc increſcant, tandem mortem immittunt. Syncope ex animi affectibus inducta, nequaquam mortalis eſt, ſi robur ſit validum. Quemadmodum ſyncope ex cerebri intemperie orta, grauior erit quàm ſi ex iecore originem haberet, ſic quoque ſi ex cordis intemperie fiat, deterior eſt quàm ſi ex cerebro id fieret intemperato, aut ſtomacho.

Methodus pro curatione
SYNCOPES
INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit temperatus; plurimùm enim tam frigidus quàm calidus aër offendere ſolet laborantes. Modicè quoque luceat cubiculum.

Cibus facilis concoctu conuenit; iuſcula carnium nimirum, cremorque priſanæ.

Potus ſit vinum tenue dilutum, aqua hordei cui oxymellis parum

Iis parum addatur. Mulſa quoq; in principio mali per aliquot dies imperetur, in parua interim quantitate; in qua hyſſopi manipulus vnus aut alter coquatur.

Exercitium motusque vitentur, quiesque imperetur.

Somnus conſueto tempore longior non ſit, vigiliasque admittat moderatas. Si tamen ſyncope fiat ob magnū dolorem, aut magnos labores, aut immodicam famem, aut grauia animi accidentia, ſomnus protrahetur diutiùs. Idque hîc obſeruandum, quòd medicum quaſi requirat aſtantem, vt obſeruet qualiter æger in ſomno ſe habeat, & qualiter tempore vigiliarum; & ſecundum hoc ſomnum admittat, aut vigilia imperetur: ſi enim dum vigilat, pulſus, faciei color, anhelitusque ſibi magis conſtent, à ſomno interpellabitur; ſi verò eadem accidentia meliùs ſe habeant tempore ſomni, vt dormiat potiùs conſulemus.

Animi perturbationes longè ablegentur; amicisque iucundis vtatur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de corticibus citri, Byzantinus.

Syr. de ſucco granatorum.

Syr. de pomis, oxymel ſimplex, compoſitum.

Oxyſacchar um ſimplex.

Syr. acetoſus, violarum, limonum, de perſicis, cydoniorum, roſarum, de ſucco endiuiæ.

De acetoſitate citri, de pomis.

Aqua boraginis, violarum, roſarum, bugloſſæ, acetoſæ.

Poſterioribus in calida, prioribus verò in frigida cauſa vtemur.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio dum à plenitudine fit, præſentaneum admodum eſt remedium.

Manna, agaricus.

Caſſia recenter extracta.

Diaphœnicum.

Rhabarbarum.

Pillulæ alephanginæ.

Tamarindi. Clyſtere lene.

Vomitus cum aqua calida, ſy. acetoſo ſimplici, oleo cōmuni, vbi à phlegmate viſcoſo aut putridis humoribus ventriculo concluſis oritur, aut ſuſpicio veneni eſt; tuncq; repetetur, digitisq. aut penna adiuuabitur.

Purgantia medicamenta hîc non conueniunt fortia, ſic nec venæ ſectio, cùm etiam ſine his ſæpe ſyncope incidat; niſi dolor acerbus à vitioſis humoribus excitatus, ſyncopen inducat.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio.

Frictiones fient tam in tempore paroxyſmi quàm extra, à ſummitate humerorum verſus inferiora, cum linteolis modicè aſperis. Spina quoque dorſi ſimiliter fricabitur.

Frictio linguæ, tempore paroxyſmi cum mithridato, theriaca.

Ligaturæ dolorificæ fient crurum, necnon brachiorum; ſic equidem ſpiritus ad externas partes reuocabuntur, qui ad cor iam ſe receperant.

Cucurbitulæ.

Iniectio fiet in faciem ab alto, aquæ roſaceæ, aut frigidæ, cui aceti nonnihil permiſcebitur; ſic equidem ſpiritus euocantur; id tamen vitiabitur, ſi à fluore fiat alui, aut à frigida cauſa.

Clamores atque vociferationes fiant altæ.

Sternutamentum cientia, & potiſſimùm ſi à præfocatione fiat.

Oris, narium, digitorum atque manuum compreſſio fiet.

Frictionibus atque ligaturis non vtemur, ſi ab immodica fiat euacuatione; periculum enim eſt ne ii qui reliqui ſunt ſpiritus circa cor, ſi reuocentur, omnino diſſoluantur, ſed his potiùs quietem imperabimus, viniq; generoſioris pauxillum per interualla offeremus.

CORROBORANTIBVS *alterantibusque ſpirituum intemperiem.*

Diamuſcum dulce, diambra, theriaca, mithridatum.

Electuarium de gemmis, aromaticum roſatum, diatrium pipereon.
Ol. cinnamomi arte chymica extracti.
Syr. de corticibus citri, vinum generoſum.
Epithema pro corde, ex caryophyllis, cinnamomo, croco, moſcho, ligno aloës, ambra, cortice mali citri, aqua roriſmarini, aqua roſacea, meliſſæ, maioranæ, vino odorifero.
Vnguentum ex oleo camomelino, anethino, liliorum alborum, quo dorſi ſpina atque artus fricabuntur.
Odoramentum ex ligno aloës, corticibus mali citri, floribus citrangulorum, ambra, moſcho, acero, aqua roſacea, meliſſæ, maioranæ.
Sacculus ex caryophyllis, cinnamomo, ligno aloës, corticibus mali citri, croco, moſcho, roſis ſiccis, floribus roriſmarini, maiorana, meliſſa, ſerpyllo.
Emplaſtrum ex farina hordei, palmulis, maſtiche, aloë, croco, vino.

Syr. de pomis limonum.
Saccharum roſarum, violarum.
Diamargaritum frigidum, diatrion ſandali.
Conſerua bugloſſæ, oxyſaccharum, diabugloſſatum.
Potio ex decocto abſinthii.
Epithema pro corde ex ligno aloës, ſp. ſandalorum, croco, oſſe de corde cerui, cortice mali citri, moſcho, corallo rubro, aqua roſarum, acetoſæ, boraginis, meliſſæ, vino generoſo.
Sacculus ex ligno aloës, ſandalis, ambra, croco, cortice citri, floribus roſarum, violarum, boraginis, nymphææ, meliſſophylli.
Odoramentum ex ſandalis, corticibus mali citri, corallo rubro, aceto, moſcho, aqua nymphææ, roſarum, myrtilorum.

Prioribus, dum à frigida; ſecundo verò ordine poſitis, dum à calida cauſa ortum habet ſyncope, locus erit. Epithemata autem atque vnctiones ſub ſiniſtra papilla applicabuntur.

THEORI-

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* SYNCOPE *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO SYNCOPES.

℞ radicum angelicæ, corticum mali citri ana ℨ vj. foliorum meliſſæ, maioranæ, acetoſæ ana m. j. florum cordialium p. j. agarici albi & leuis ℨ iij. rhabarbari ℨ ij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. colaturæ adde diacatholiconis ℨ vij. olei roſacei, liliorum ana ℥ j. ß. vini maluatici ℥ iiij. fiat *Enema.* ℞ ſyrupi de corticibus citri, mellis roſati colati, ſyrupi Byzantini ana ℥ j. aquarum boraginis, meliſſæ ana ℥ iiij. vini odoriferi ℥ iij. fiat *Iuleb.* ℞ radicum fœniculi, petroſelini ana ℥ j. radicum angelicæ ℨ iij. foliorum meliſſæ, florum boraginis, bugloſſæ ana m. j. corticum mali citri ℥ j. ſeminum aniſi, glycyrrhizæ raſæ ana ℨ v. agarici albi & leuis ℨ ij. zinziberis ℨ ß. rhabarbari ℨ j. nucis muſcatæ, cinnamomi ana ℈ ij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ addantur ſyrupi Byzantini ℥ ij. de corticibus citri ℥ j. diaphœniconis ℨ vij. miſceantur, fiat *Potio.*

℞ diaphœniconis ℨ vj. caſſiæ recenter extractæ ℨ v. aquæ boraginis ℥ iij. fiat *Hauſtus.*

℞ ſyrupi acetoſi ſimplicis ℥ j. ß. aquæ calidæ ℥ vj. miſceantur pro *Vomitorio* medicamento. digito autem aut calamo incitabitur. ℞ diaphœniconis ℥ ß. agarici trochiſcati ℨ ß. rhabarbari electi ℈ j. decocti radicum angelicæ, maioranæ, meliſſæ, corticum citri, nucis muſcat. ℥ iiij. miſceantur pro hauſtu.

℞ mithridati ℨ j. theriacæ Andromachi ℨ ß. ſyrupi de corticibus citri ℥ ß. aquarum meliſſæ, cardui benedicti, angelicæ ana ℥ iij. fiat *Hauſtus;* detur ſequenti die manè poſtquam purgatus erit: in veneni ſuſpicione multùm etiam valet. ℞ caſſiæ recenter extractæ ℨ vj. rhabarbari electiſſimi, agarici trochiſcati ana ℈ ij. cinnamomi gr. xij. ſyrupi menthæ q. ſ. fiat *Bolus.*

℞ pillularum alephanginarum ℈ ij. agarici troch. ℈ j. rhabar-

rhabarbari electiſſimi ℈ ß. ſyrupi de ſucco acetoſæ q. ſ. fiant *Pillulæ* ſeptem aut octo numero. ℞ diambræ, diamuſci dulcis ana ʒ ij. ſpecierum lætificantis Galeni ʒ j. aromatici roſati Gabrielis ℈ iiij. ſyrupi menthæ q. ſ. fiat *Electuarium* ad formam opiati; ſumat dragmam vnam cum vini odoriferi ℥ iiij. ſex horis ante prandium.

℞ ſpecierum lætificantis Galeni, electuarii de gemmis ana ℈ j. ß. aromatici roſati, cinnamomi, nucis muſcatæ ana ℈ j. corticis citri ℈ j. ß. caryophyllorum gr. xij. fiat *Puluis*. Cum iuſculis alimentíſq. conuenientibus ſumat.

℞ corticum mali citri ℥ j. nucis muſc. ʒ. j. ſ. caryophyllorum, cinnamomi ana ʒ j. infundantur viginti quatuor horarum ſpatio in vini maluatici ℔. j. colaturæ adde ſacchari albiſſimi q. ſ. huius hauſtũ tempore prandii & cœnæ bibat. ℞ ſpecierum diamuſci dulcis ʒ ß. pliriſarcotici ℈ j. electuarii de gemmis, caryophyll. cort. mali citri ana ℈ ß. ſacchari albiſſimi in aqua menthæ diſſoluti q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis, detur tabella vna aliquoties in die. ℞ cort. citri, cinnamomi, nucis muſc. ana ʒ j. maſtiches, caryophyll. ana ʒ ß. mithridati optimi ʒ j. ß. electuarii de gemmis ℈ ij. conſ. bugloſſę ℥ j. conſ. anthos ℥ ß. ſyr. de pomis dulcibus q. ſ. fiat *Electuarium* molle.

℞ caryophyll. cinnamomi ana ℈ ij. oſſis de corde cerui ʒ j. corticum mali citri, ligni aloës ana ℥ j. roſar. m. j. ſpecierum electuarii lætificantis Galeni ʒ ij. moſchi, croci ana gr. iij. vini odoriferi ℥ vj. aquæ meliſſæ, cardui benedicti, maioranæ, bugloſſæ, vini maluatici ana ℥ iiij. miſceantur: fiat *Epithema* pro cordis regione. ℞ ol. camomelini, liliorum alborum ana ʒ iij. electuarii de gemmis, corticum mali citri ana ℈ ß. aquæ cinnamomi ʒ j. ß. ceræ parum; fiat *Vnguentum* molle pro cordis regione.

℞ ligni aloës, cinnamomi, caryophyllorum, corticum mali citri ana ʒ j. croci gr. xij. florum roſarum ℈ ij. roſiſmarini, meliſſæ, maioranæ ana ʒ ß. fiat *Sacculus*; eo cor languidum recreabimus poſtquam inunctũ erit prædicto vnguento: calens autem cordi applicetur, vinóque generoſo calente irroretur.

℞ olei nucis muſcatæ, maſtichini, liliorum ana ʒ iij. camomelini ℥ ß. cinnamomi, caryophyllorum ana ℈ ß. fiat *Vnguentum*, quo ſpina dorſi vngetur.

APPEN-

Digitized by Google

APPENDIX
ad prædicta pro curatione SYNCOPES inſeruiens.

Dum ab humoribus obſtruentibus vias ſpirituum fit; Omnium primò enemate aluus eluatur. Demum humores obſtruentes ſpirituum vias, naturæ obedientes reddantur, cùm aliqualiter reſtauratæ fuerint vires. Leni deinde medicamento ſolutiuo è corpore educantur. Procul autem hîc ea medicamenta purgantia ablegentur, quæ ſpiritum vitalem aliquo modo reſoluere poſſint. Auertentibus demum medicamentis quoque locus erit. Cor autem interea temporis quoque roborabimus tam ſumptis quàm admotis medicamentis. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Si ab immodica ſanguinis vacuatione fiat, lectulo quieſcat, atque inſpergatur violenter tempore paroxyſmi in faciem, vt excitetur, aqua roſacea, vel frigida communis, cui vini generoſi aliquid addetur. Atque hoc in omni ſyncope fieri poteſt tempore paroxyſmi, quia inde ſpiritus vitales excitantur, & ad exteriora reuocantur. Digiti quoque tempore paroxyſmi contorquendi ſunt, vt dolores excitentur. Sternutamentum excitantia in eundem finem tunc quoque offerantur. Nares quoque & os conſtringatur vt anhelitus retineatur: exitum equidem non inueniens, ad interiora redit, ſicque ſpiritus vitales commouet atque excitat. Ob morbum verò ſi accidat diuturnum, propterea quòd ſpiritus conſumpti ſunt, nutriatur optimis alimentis. Si ſyncope a venenoſis vaporibus in corpore natis fiat, conſerua magna noſtræ deſcriptionis cum feliciſsimo ſucceſſu propinabitur; mirabiliter enim auxiliatur morbis qui à malignis vaporibus in corpore natis ortum ſuum aliqua ratione habent, vt eſt matricis ſuffocatio, epilepſia, vertigo, incubus, melancholicus affectus omnis, quem comitantur malæ cogitationes, triſtitia atque timiditas ſine cauſa manifeſta, obliuio, ſaltus, tremor, aut inſaniæ quædam ſpecies, qualem in ſpaticis, ſeu iis qui dæmonium quaſi habere videntur, aliquando obſeruamus. Mirificum quoque antidotum eſt contra febres omnes intermittentes atque erraticas, contra neruorum tenſiones, vermium luxuriem. Seminaria enim horum morborum mirificè abſumit, ſpiritusque vitales, humidumque radicale, ſeu vitæ ſubiectum, ſummopere reficit atque præſeruat, & propterea in præcauendis

morbis

Digitized by Google

morbis ſummopere quoque commendatum eſt medicamentum. Si ſtomachus acribus oppreſſus humoribus ſyncopen induxerit, vnguentum pro eo fiat ex oleo roſarum, cydoniorum, myrtilorum. Si poſt purgatorium medicamentum, ſyncope irruat: ℞ *theriacæ nouæ* ℈ iiij. *aut ſi antiqua ſit, addantur gr.* ij. *opii, vini generoſi* ℥ iij. *detur vnica vice. Odoramenta naribus nequaquam offerantur, ſi à præfocatione matricis ſyncope fiat; alioqui verò licebit.*

Methodus pro cognitione

CHOLERÆ

INSERVIENS.

CHOLERA, eſt immodica ventriculi inteſtinorumque perturbatio, in qua ſuprà infraque malignorum humorum fit eruptio. Vſque adeò autem vehemens frequenter eſt hoc malum, vt vno atque altero die ferè ſine febre, vel ſaltem paucis diebus hominem è medio tollat, per vomitum atque ſeceſſum effuſa corporis ſubſtantia; tanto enim impetu deiectio hîc ſæpe fit, vt etiam ſpirituum multitudo vnà cum humoribus expellatur, vnde ſitis, cordis tremor, viriumque languor, tandem etiam ſudor, necnon mors ſuccedit; eſt enim acutiſſimus atrociſſimusque affectus. eſtque huic malo inditum nomen ab ipſa materia, cauſaque efficiente.

PARS AFFECTA, ipſe eſt ventriculus tam ſecundum ſuperiorẽ eius partem quàm inferiorem; ipſe enim primariò totus afficitur. Per conſenſum autem etiam laborant inteſtina, eò quòd per ipſa ventriculus ſe exonerare cogatur. Signa autem indicantia has partes eſſe affectas, eſt vomitus deiectioque concurrens, inteſtinorum dolor, ſtomachique magna torſio, necnon diſtenſio à flatibus facta. eſt autem ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis expultricis.

SIGNA. Vomitibus & deiectionibus biliosa, acida, nidoroſaque deiiciuntur tam supernè quàm infernè per plures etiã horas, haud ſecus atq; ſi talia in maxima copia ebibiſſet; & primò quidem liquidiora minusque maligna,

gna, hinc craſſiora coloratioraque redduntur; nam ſubinde citrino, hinc viridi, aliquando etiam nigro colore tincta profunduntur. In principio malum ſatis leue eſt, verùm tandem in ventriculo & inteſtinis ſuperioribus ſentitur dolor & anguſtia, necnon mordicatio; ſitis quoque concurrit moleſta: ſudoribus quoque languido homine reddito, totum corpus perfunditur: pulſus fit frequens, celer ac ferè paruus, tandem etiam omninò ferè concidit. Malo increſcente, muſculorum, maximè autem ſurarum, ſubinde etiam manuum & pedum fit contractio tenſioque, eſtque maximè proprium huic morbo ſymptoma, magiſque ſi malum increſcat; tandem cum animi deliquio frigidiſque ſudoribus mors haud raro irruit.

Cavsa huius mali plerumque eſt bilis, quæ ſubinde magna copia colligitur vel in toto corpore, aut in folliculo fellis, aliàs in iecore, nonnumquam in meſenterio, ſubinde etiam in inteſtinis aut alia aliqua totius parte, quæ tempore maligna venenoſaq. qualitate aliqua perfunditur, quæ in ventriculum ſi reiiciatur à parte grauata, naturæ ſummè fit infenſa atque moleſta, propter copiam malignamque qualitatem, eroſioniſque ſenſum fortem, quem orificio ventriculi infert; quare huc illucque variè impellitur, tandemque dicto modo excluditur. Idem malum etiam fit frequenter ex prauis corruptiſque alimentis aſſumptis, humoribúsve aliis vnà cum bile in corpore putrefactis.

Prognostica. Morbus hic eſt acutiſſimus: immodicè enim vires in eo breuiſſimo etiam temporis ſpatio reſolui contingit; eaque ratione citò ſuccurrendum eſt. Senioribus autem maximè eſt formidabilis morbus: eo interim rariùs corripiuntur. tunc autem ſummo in periculo res verſatur, ſi continuò vomat, necnon ſudet, ſi ſyncope comitetur, aut ſi quod euomitur malè olet: quando enim fœtentia vomit, vel ſtercus; pulſuſque quaſi deficit vnà cum viribus, partiumque extremarum ſi frigus concurrat, eſt mortale. benè autem eſt ſperandum, ſi vomitũ ſupprimi contingat; meliùs quoq. ſi ſomnus admittatur. In vrinæ autem ardorem aliquando hoc malum tranſit, materia mali ad veſicam depreſſa.

Methodus

Methodus pro curatione CHOLERICÆ PASSIONIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorū generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ad frigidum parum declinet, mediocriter quoque ſit luminoſus: exagitantur enim humores atque ſpiritus à calore atque lumine notabili.

Cibus. Oua ſorbilia, carnes gallinarum, columbarum, leporum, auicularum, perdicum, turturum, capreolorum conueniunt. parum autem alimenti admittat in principio mali, modò vires conſtent; imò à cibo omnino quaſi tunc abſtinebit.

Potus. Vinum generoſum tenue, vt meliùs penetret, offeratur; in eo autem extinguantur auri laminæ aliquoties: hoc quidem ſolo remedio frequenter hoc morbi genus miteſcit. in principio tamen parcè bibat; in quem finem os colluat ſucco cydoniorum aut granatorum.

Quies corporis imperetur: interim vt vomat placidiſſimè iuuandus eſt æger, ſi nauſea moleſtetur, parumque aut nihil vomat.

Somnus omni ratione conciliandus eſt, nocturno potiſſimùm tempore.

Animi pathemata euitentur, mæſtitia nimirum, ſolicitudo, ira.

VACVANTIBVS.

Clyſtere ex aqua hordei, oleo communi, violarum, ſaccharo rubro, vitello oui: quo educto bibat aquæ calidæ vel hordei bonam quantitatem. ſuntque hæc ſæpiùs reiteranda, vt materia mordens atque acris nonnihil temperetur.

Vomitus cum aqua hordei calente & oxymelite ſimplici, vel ſyr. de ſucco acetoſæ, aut decocto raphani & aqua ſaccharata inſtituatur, quibus cumini atque ni-

tri nonnihil incoquemus; magna autem huius copia bibetur; ſic enim retentrix facultas nimio onere grauata, expultricem mouet. digito quoque in os immiſſo, aut penna oleo intincta iuuari, vt meliùs vomat, poterit. dabitur autem in magna quantitate & frequenter, idque ſtatim in principio antequàm alia offerantur remedia. In cauſa frigida addetur cinnamomum, in calida ſaccharum.

Syr. roſarum laxatiuus, pillulæ de hiera picra, pillulæ aromaticæ in cauſa frigida.

Caſſia fiſtula, aloë, manna, rhabarbarum, myrobalanorum decoctum.

Clyſteriis, aut aliis vtemur purgantibus medicamentis, dum ad inferna materiam peccantem deturbare nos poſſe exiſtimamus; ſic enim naturã blandè iuuabimus. Vomitum autem nonnihil promouebimus in principio mali, dum nauſeabundus eſt æger, neque liberè tamen vomit; cumque id quod corruptum atque noxium eſt natura vomitu expellere laborat, quam hoc quoq. ingenio blandè iuuabimus. Vitentur autẽ omninò fortia vomitiua & ſolutiua, ne ſtomachus nimiùm relaxetur; iis autem minus erit opus ſi humores per ſe ad fluendum ſatis ſint parati; quare tunc, quàm ocyſſimè fieri poterit, vomitum componemus, materiamq corruptam atq. exitioſam per infernas corporis partes educere conabimur.

AVERTENTIBVS.

Ligaturæ dolorificæ coxarum, cubitorum: earumdemque partium

Frictiones primò validæ, hinc mediocres.

Cucurbitulæ magnæ dorſo, ſpatulis, regionique mediæ inter vmbilicum & ſtomachum affixæ plurimùm iuuant; nonnunquam etiam ſplenis iecoriſque regioni applicari poterunt; non diu autem permaneant, ſed ſæpiùs permutentur, ne dolorem nimium excitent.

Sudoris prouocatio fiat; plurimùm enim conferre poterit, modò vires ſatis conſtent.

Balneum quoque aquæ calidæ, ſi vires ferant, cùm concoctio peracta erit, conuenit; eo autem non diu detineatur, ne vires proſternantur.

Materia

Digitized by Google

Materia non admodùm maligna exiſtente, hiſce remediis vtemur, & potiſſimùm ſi ſeceſſibus nimium frequẽtibus fatigetur.

SISTENTIBUS *humorum fluxum, roborantibusque ſtomachum & inteſtina.*

Syr. de roſis ſiccis, de ſucco granatorum, limonum, cydoniorum, de acida citri parte.

Aqua menſalis noſtræ deſcriptionis.

Roſata nouella, diacodium, trochiſci de olibano.

Cortices citri conditi. Caro cydoniorum ſine ſpeciebus, conſerua roſarum.

Succus malorum agreſtium, trifolii, tam ſumptus quàm admotus. Dum ſtomacho applicantur, linteolo excipiantur duplici.

Cyathus aquæ frigidæ: modicè interim bibat.

Vinum rubellum aſtringens generoſum, cui aqua chalybeata permiſceatur.

Clyſtere ex decocto capitum papaueris, addito amylo, humorum motum ſiſtit, ſomnumque accerſit, vnde plurimùm iuuantur in hoc & ſimilibus malis ægri.

Aquæ frigidæ in faciem ſubita iniectio vomitum ſiſtere poteſt, ſi fiat eo tempore quo videmus hominem vt vomat inclinari.

Fotus aſtringentes fiant, celeriter enim agunt.

Vnguentum ex oleo violarum, myrtino, roſaceo, cydoniorum, abſinthii, menthæ, maſtichino, nardino, balauſtiis, hypociſtide, malicorio, roſis rubris, bolo Armeno, ſanguine draconis, thure, myrtilis, ſandalis, dactylis, maſtiche, acacia, corallo, rhoë obſoniorum.

Cataplaſma ex dictorum materia.

Dropax ex pice, ol. cydoniorum eximiè vomitum ſiſtit.

Ceratum ſtomachicum Galeni, modò frigida ſit cauſa.

Emplaſtrum diaphœnicum, de mica panis, pro ſtomacho Meſuæ, maſtichinum.

Iſta ductus & vias communes conſtringunt, humoresque currentes incraſſant, ſtomachumque & inteſtina roborant, ne humores eò ruentes ita facilè recipiant. Hiſce interim non vtemur antequam vitioſi humores aut vomitu aut ſeceſſu bona ex parte ſint expulſi, niſi

periculum ſyncopes aut conuulſionis impendére videamus; quantumuis enim hæc excretio vtilis ſit, tamẽ modum ſi exceſſerit, periculo haud vacat, eò quòd ex immodica virium proſtratione ſæpe mors ſequitur. Localia autem medicamenta hîc citiùs operantur, cùm ſumpta ferè reiiciantur à ventriculo iam immodicè perturbato. Vbi verò modicè ſe remittit malum, plus proderunt ſumpta quàm admota, eò quòd tunc citiùs agunt aſſumpta. Omnium autem primò vomitum ſiſtemus. Aluus autem vt moderatè fluat operam dabimus, donec humores malignos mediocriter expulſos eſſe intellexerimus.

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

Vinum rubellum auſteriuſculum, odoriferumque.

Vinum quoque generoſum aqua frigida dilutum, generoſum eſt remedium.

Miua cydoniorum.

Emplaſtrum ex roſis, ſandalis, cydoniis, acetoque, pro ſtomacho.

Vnguentum ex oleo liliorum, amygdalorum, irino, violarum, axungia humana, caſtoreo.

Fomentatio partium contractarum fiet cum iiſdem oleis; vel,

Linamenta oleis calidis conſtantia, partibus contractis circumponantur.

Balneum ex iiſdem etiam oleis pro parte ſpaſmata, maximi eſt iuuamenti.

Decoctũ ſeminis lactucæ, cucurbitæ, intubi, cucumeris.

Aqua communis cocta, cui addatur ſyr. cydoniorum, de roſis ſiccis, de acetoſa citri parte.

Syrupus granatorum, cydoniorum, eorundemque ſucci, ſyr. roſarum.

Clyſtere ex aqua in qua decocta ſint ſemina intubi, lactucæ, papaueris albi capita, amylum.

Singultum priora corrigunt; ſpaſmum verò ex inanitione ſequentia; ſitim ſedant ſomnumque prouocant vltimo loco poſita.

THEORI-

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia*, *in* CHOLERICA PASSIONE *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO CHOLERAE.

℞ hordei mundi m. ij. ß. foliorum violarum, centaurei minoris, abſinthii, menthæ, florum camomillæ, meliloti ana m. j. agarici albi & leuis ʒ ij. rhabarbari electiſſimi ʒ j. ß. polypodii quercini ʒ iij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. colaturæ adde olei rutacei, camomelini ana ℥ j. ß. vini generoſi ℥ iij. diacatholic. ʒ iij. fiat *Clyſtere.*

℞ ſyr. acetoſi ſimplicis ℥ ij. decoctionis hordei, raphani, ficuum pinguium ℥ vj. fiat *Vomitorium* medicamentum; ſumat tepidum. Si verò laborioſè admodùm vomat, purgante medicamento ſequenti naturam iuuabimus.

℞ rhabarbari electiſſimi ʒ j. ſyrupi menthæ ℥ j. gr. iij. ſpicæ, aquæ menthæ ℥ iij. fiat *Hauſtus.*

℞ electuarii de ſucco roſarum, rhabarbari electiſſimi ana ʒ j. ß. ſpicæ gr. iij. ſyr. de cichoreo cum rhabarbaro ℥ ß. aquar. abſinthii ℥ iij. fiat *Hauſtus* choleræ ſolutiuus: dabimusque ſi ad inferiora materiam aliquo modo recipere intelligamus; ſic enim pleniùs ad inferiora conuertetur. Optimè verè clyſteribus frequenter repetitis ad inferiora ducemus materiam.

℞ foliorum violarum m. j. roſarum m. ß. ſeminum portulacæ, plantaginis ana ʒ j. malicorii, ſeminum berberorum ana ʒ ij. ß. myrobalanorum citrinorum ℥ j. cinnamomi electi ℈ j. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. vnciis quatuor colaturæ adde rhabarbari electi ʒ ß. ſyr roſati ℥ ß. fiat *Potio.* ℞ ſyr. cydoniorum, roſarum ana ℥ j. ß. myrtilorum ℥ j. cinnamomi, nucis muſcatæ ana ℈ ß. dentur duo cochlearia ſæpe in die abſque aquis, cùm ventriculus nimia humiditate relaxetur.

℞ ſyr. de agreſta, menthæ ana ℥ j. ß. ſucci granatorum ℥ j. ſumat ℥ j. cum tribus vnciis aquæ cinnamomi aliquoties in die.

Digitized by Google

℞ ſacchari roſati, conſeruæ roſarum antiquarum ana ℥ j.ß. carnis cydoniorum ℥ j. corallorum rubeorum ℈ ij.ß. corticum citri conditorum ʒ ß. cornu cerui vſti, boli Armeni ana ℈ j.ß. ſyr. de acida citri parte, ſy. in quo myrobalani citrini conſeruati fuerint q. ſ. ad *Electuarij* mollis conſiſtentiam, fiat *Mixtura.* vbi materiam mediocriter vacuatam eſſe coniicere licebit, ea vtemur.

℞ foliorum abſinthii, menthæ ſiccæ ana m. j. roſarum rubrarum, camomillæ ana m. ij.ß. malicorii, balauſtiorum ana ʒ ij. ſeminum myrtillorum ʒ j. ſandalorum rubrorum ʒ ij. coquantur in ſufficienti quantitate vini nigri ſtiptici ad tertiæ partis conſumptionem. fiat *Fomentatio* pro ſtomacho.

℞ olei myrtillorum, cydoniorum, roſarum ana ℥ ß. abſinthii, menthæ, ana ʒ ij.ß. ſeminum antheræ, boli Armeni, thuris ana ʒ j. miſceantur, fiat *Vnguentum*, quo ventriculus calidè inungatur manè & veſperi extrinſecus; roborat vires ſtomachi aſtrictione ſua nobili.

℞ cerati ſtomachici Meſuæ ℥ j.ß. maſtichis, turis ana ʒ j. coralli rubri, galangæ, ſandalorum alborum, roſarum rubrarum ana ℈ j. balauſtiorum, menthæ ſiccæ, abſinthii ana ℈ ß. olei nardini, maſtichini, roſacei ana q. ſ. fiat *Scutum* ſtomachicum.

℞ abſinthii, menthæ, ſpicæ nardi ana ℈ ß. roſarum rubrarum, camomillæ ana ʒ j. thuris ʒ j.ß. boli Armeni ʒ ß. fiat *Puluis*, qui ſtomacho inſpergetur poſtquam dicto vnguento inunctus erit.

℞ menthæ, trifolii, abſinthii ana m. j.ß. roſarum rubrarum m. j. cinnamomi, macis, ana ʒ ß. trochiſc. de olibano ʒ j. panis toſti maceratique in vino generoſo adſtringente & aceti nonnihil ℥ ij. fiat *Emplaſtrum*; aut, maſtix diſſoluatur cum albumine oui, hinc cum mica panis toſta, in vinoque generoſo & aceti nonnihil macerata, fiat ad modum emplaſtri.

APPEN-

APPENDIX
ad prædicta pro curatione CHOLERICÆ PASSIONIS inſeruiens.

In principio huius mali, dum ad infernas corporis partes materia peccans moueri aliqua ratione videtur, viresque nimium labi, naturam iuuabimus deiectorio aliquo medicamento conuenienti, cui addemus ea quæ acrimoniam humorum remittere poſſunt, vt eſt caſſia fiſtula, manna, rhabarbarum, aliúdve ſimile conueniens medicamentum: alioqui tantum abeſt vt vomitum ſiſtere debeamus; ſed potiùs ſi non ita liberè vomat æger, iuuandus eſt cum magna quantitate iuſculi carnium pullorum, aut aqua hordei, aut etiam aqua tepida, in qua coquentur aniſi, necnon cumini, ſemina, addendo ſyr. acetoſi ſimplicis portionem. Vomitorio autem præſcripto medicamento nequaquam olea addemus, eò quòd vires inteſtinorum atque ventriculi relaxent. Ab iis interim omnino abſtinere debemus, quæ vomitum intendere poſſunt; nequaquam enim ſimul per ſuperiora & inferiora euocabimus materiam cum impetu: quare ſi vomitu immodico æger perturbetur, clyſterio auertemus materiam. Cùm autem materia mali magna ex parte vacuata erit, quod magna ex parte fit 24. horarum ſpatio, tunc iis quæ auertere poſſunt humorum motum ad ſtomachum vtemur, & quidem clyſterio materiam ad inferiora reuocabimus; quibus ea quoque addemus quæ humorum acrimoniam remittere poſſunt, ſæpiusque repetemus. Ligaturis quoque necnon frictionibus dolorificis, aliisque antea dictis inſtrumentis eorundem humorum impetum ad ſtomachum auertemus. Demum adſtringentibus ſiſtere humorum fluxum, ſtomachumque & inteſtina corroborare debemus. Poſtea cùm in hoc malo ſymptomata concurrant grauia, quæ etiam medicum perterrere ſolent, illis prouidendum erit. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione applicentur. Celerrimè autem hoc malum iuuandum erit, cùm ſubitò maximam virium proſtrationem ſyncopenque periculoſam accerſat.

Methodus pro cognitione SINGVLTVS INSERVIENS.

Singvltvs, eſt motus quidam vehemens ac violentus ipſius ventriculi, quo ea quæ illius tunicis inſident, & in ipſius corpore quieſcunt, pertinaciusque impacta hærent, expellere conatur. Non autem ea quæ in concauitate ſtomachi continentur hoc motu quaſi conuulſiuo excludere laborat natura; vomitu equidem iſta potiùs explodentur à ventriculo. Quamuis autem eiuſdem ſit generis cum vomitu, tamen mouetur in ſingultu ventriculus validiùs quàm in vomitu; eò quòd difficiliùs expellantur quæ in corpore ipſius ventriculi latent, quàm quæ in concauitate ſtomachi oberrant. Humores tunicis ventriculi infarcti ipſius corpus moleſtantes ſua caliditate vel frigiditate, vel mordacitate nauſeam potiùs excitant quàm ſingultum; quamdiu morſum non inferunt valdè moleſtum. Singultus autem potiùs excitatur quàm nauſea, cùm validam mordacitatem humores inferunt.

Pars affecta. Subinde os ventriculi, aliquando etiam totus ventriculus afficitur. Eſt autem ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis expultricis, necnon retentricis. Fit autem aliquando proprio ventriculi vitio; aliàs fit per conſenſum iecoris, in eius nimirum inflammatione. In febribus ardentibus totius fit corporis vitio.

Signa. Frequenter idque per interualla repetit, vt noxium explodat humorem, quemadmodum tuſſis, idq. cum ſonitu, propter anguſtiam exitus aëris, qui in ventriculo continetur magna ex parte.

Cavsae. Frequenter fit à repletione & ſuperflua humiditate; ſic enim aut grauat neruos, aut quaſi contrahit eos replendo; id autem patebit ex ſignis ipſius plenitudinis: aliàs fit ab humoribus acribus, mordacibus, malignisque, qui quaſi pungunt qualitate ſua maligna.

Digitized by Google

ligna. id ex victus ratione præcedente cognoſcitur; tuncque ſi vomitus concurrat, liberantur. Fit etiam ex nimia perfrictione oris ventriculi; cùm enim neruoſum ſit corpus, ex frigiditate ita condenſatur, vt facilè conſeruentur quæ inſinuant ſe in illius ſubſtantiam, ſicque repletio fit, vnde ſingultus. Pernicioſi quoque vapores ad os ventriculi deriuati ſæpe graui ſingultu hominem moleſtant; vti peſtiferæ ardentesque teſtantur febres. Item iecoris necnon ventriculi, alteriúsve viſceris inflammationes magnæ hoc malum producunt. fit quoque ex corruptione alimenti in ventre partibusque vicinis, cùm mordacem qualitatem aſciſcit. Alias fit à pituita viſcida tunicis ventriculi impacta. Subinde quoque fit ex inanitione nimia, ſeu ſiccitate, vt fit in magnis ardoribus, febribusque diu durantibus, corporisque ſubſtantiam immodicè conſumentibus: fit quoque ob immodicam vacuationem per aluum. Idem fit etiam malum ex nimia ſanguinis euacuatione; quod ſæpe fit in menſium fluore nimio; item in dyſenteria magna, in vulnere magno, in vomitu immodico, longa inedia. Ea ergo quæ præceſſerunt, nobis facilè indicabunt, num ob inanitionem ſingultus prouenerit, necne.

PROGNOSTICA. Singultui ſternutatio ſi ſuperuenerit, liberabitur, ſi à plenitudine fiat. Singultus in iliaca paſſione proueniens, malus. Singultum animi deliquio, aut neruorum diſtentionibus, aut delirio ſuperueniſſe, mortiferum eſt. Inflammationi hepatis, vteri, cerebri, vulnerique notabili ſingultus ſuperueniens, periculo haud vacat quoque; vt plurimum enim mortem minatur. In acutis item morbis, febribusque ardentibus ac peſtilentialibus, ſingultus ſuperueniens ferè lethalis eſſe ſolet. Singultus quoque ex inanitione nimia ſi fiat, ſemper malum eſt. Malum quoque eſt ſi à vomitu ſingultus irruat, periculum enim inflammationis ſtomachi vel cerebri minatur. Delirium quoque aut diſtenſio neruorum, ſingultui ſi ſuperueniunt, mortale quoque eſt.

Digitized by Google

Methodus pro curatione SINGVLTVS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër temperatus maximè conuenit; & ſi à frigidis fiat humoribus, id quod frequentiſſimè quidem accidit, ad caliditatem atque ſiccitatem declinet nonnihil.

Cibus. Alimenta quæ calefacere atque exiccare poſſunt, præſcribantur, eaque ratione condîri poterunt caryophyllis, zinzibere, cinnamomo, nuce muſcata, pipere, galanga.

Potus. Conuenit vinum generoſum; parua tamen eius quantitas admittatur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de duabus radicibus, de ſtœchade, oxyſaccharum ſimplex.

Oxymel ſimplex, ſquilliticum, mel roſatum, melicratum cum hyſſopo fiat; acetum ſquilliticum.

Decoctum radicum aſari, galangæ, enulæ campanæ, marrubii, hyſſopi, calaminthæ, apii, pulegii, ſeminum cumini.

Syr. de Epithymo, de thymo.

Syr. de pomis, de fumaria.

Aqua fumariæ, lupulorum, ſcolopendriæ.

Syr. violatus, roſatus, acetoſus ſimplex, de ſucco endiuię.

Aqua hordei, violarum, cardui benedicti, endiuiæ, aqua calida.

Si morbus diu perſeueret, præſentibus concoquenda erit materia, antequā vomitu alióve medicamento purgante educatur. Prioribus autem vtemur commodè, ſi à pituitoſis viſcidiſque fiat humoribus; ſequentibus verò, ſi à melancholicis; poſterioribus autem, dum ab acribus fit

ſit humoribus, altiùs tunicis ventriculi concluſis.

VACVANTIBVS.

Vomitus cum aqua tepida decoctionis hordei. Sit autem magna eius quantitas, cui ſyrupus endiuiæ, oxymel ſimplex aut ſquilliticum permiſcebitur: præſtans eſt hoc remedium, modò ad ſuperiora humores moueantur; alioqui clyſteribus lenientibus, aut purgantibus medicamentis per os ſumptis, vtemur; aliquamdiu autem poſtquam ebiberit, medicamentum retineat; meliùs equidem ſic educetur materia, quàm ſi ſtatim vomitus excitaretur.

Diaphœnicum, diacydonites ſolutiuum.

Hiera picra, ſyr. de multiplici infuſione roſarum.

Pillulæ aromaticæ, ſtomachicæ, cocciæ; quibus in frigida materia caſtorei aliquid addemus.

Rhabarbarum infuſum, manna, caſſia.

Hiſce locus erit cùm malum ab humoribus mordacibus viſcoſisve oritur: nullo autem modo, ſi ab inanitione malum fiat, admittantur; tunc enim, quamuis ferè inſanabile ſit malum, alimenta boni nutrimenti potiùs imperanda erunt.

AVERTENTIBVS.

Clyſteres conueniunt in omnibus ferè cauſis.

Ligaturæ, frictionesque extremarum partium doloriſicæ fiant, digitique dextri medii compreſſio ad latera vtrimque fiat.

Cucurbitulæ dorſo iuxta duodecimam vertebram, ſcapulis, vmbilico, poſtea ori ventriculi cum plurima flamma apponantur; maximo enim hoc fit cum iuuamento magna ex parte dum à flatibus fit malum.

Sternutatio conuenienter excitetur; per concuſſionem enim tum capitis, necnon ventris, totiusque corporis, materia concluſa ſæpe excutitur.

Timor ſubitaneus fiat, aqua gelida in faciem iniecta, præter exſpectationem. Spiritus retentio potiſſimùm dum à flatibus malum oritur, aut ſtomachi intemperie frigida. Rubificantia, ſi malum non ceſſerit: cucurbitularum etiam appoſitione.

Frictiones

Frictiones aut motiones in auribus fiant digito auriculari.

Balneo extremæ corporis partes ſæpe perluendæ calido.

CONFORTANTIBVS, *intemperiemque relictam emendantibus.*

Diagalanga, electuarium de baccis lauri, diacuminum, dianiſum, diacalaminthes.

Theriaca, mithridatum, zinziber condîtum cum vino generoſo oblatum, aqua vitæ in qua cinnamomum infuſum ſit.

Vinum generoſum, in quo decocta ſint ſemina cumini, lauri, iuniperi, dauci, anethi, radices galangæ.

Caſtoreum, cuminum, anethi decoctum.

Retentio anhelitus.

Cucurbitula ſi ori ipſius ventriculi applicetur, mirum in modum malum remittit.

Fomentatio ex decocto ſeminum anethi, aniſi, cumini, fœniculi, ameos, baccarum lauri, galangæ, menthæ, abrotani, origani, in vino atque aqua fiat.

Diatrion pipereon, theriaca, diagalanga, aromaticum caryophyllatum, diarhodon abbatis, ſyr. menthæ, abſinthii.

Aqua menſalis noſtræ deſcriptionis.

Vinum abſinthites, vinum generoſum in quo coctum ſit cinnamomum, nux muſcata, maſtix, galanga, aſarum, zinziber, zedoaria, lignum aloës, coralli rubri.

Caſtoreum, zinziber condîtum, acorus condîtus, caryophylli commanducentur.

Spiritus retentio natiuum calorem adiuuat.

Odoramentũ ex ſemine anethi, in vino odorifero cocti.

Fomentum ex galanga, cumino, abſinthio, ſchœnantho, mentha, origano, calamo aromatico.

Vnguentum ex oleo maſtichino, amygdalorum dulcium, liliorum, violatum, maceris, caſtorei.

Vnguentum ex oleo in quo abſinthium, cuminum, ruta, aniſum decoctum ſit; ventriculo, lana excepta, apponetur.

Ceratum ex caſtoreo & oleo veteri.

Diarhodon

Diarhodon abbatis, diatrion ſandali, ſaccharum violatum, roſatum.

Syr. violaceus, roſaceus, endiuiæ.

Ceratum ſandalinum cum oleo roſaceo malaxetur. oleum roſaceum.

Fomentatio ſtomachi & dorſi partiumque circumſtantium, ex oleo violarum fiat.

Vnguentum ex oleo amygdalorum dulcium, violaceo, pro partibus iam dictis.

Primo loco poſita proderunt, dum à flatibus malum ipſum (quod fit magna quidem ex parte) dependet. Secundo verò loco poſitis vtemur, ſi à frigidis humoribus, aut intemperie frigida ortum habet: vti ſi à cōtraria fiat intemperie, aut humoribus contrariis; tertio loco poſita maximè proderunt. Dum verò ab inanitione malum dependet, vltimo loco poſita præſcribenda erunt.

OBTVNDENTIBVS *vim ſentiendi ipſius oris ventriculi, ſi ab acribus humoribus immodicè irritetur.*

Phylonium Romanum cum ſucco intubi; quo tamen non vtemur, niſi priùs leuiora tentauerimus remedia fruſtrà.

Pillulæ de cynogloſſa; doſis ℈j. theriaca recens.

Syr. nymphææ, violarum, de papauere; doſis cochlearia duo cum aqua violarum.

Saccharum nymphææ, violarum, roſaceum.

Lac aſininum vel bubulum optimè mordacitatem humorum remittit.

Semina lactucæ, portulacæ, cucumeris, papaueris albi cum aqua lactucæ contuſa, coquantur.

Aqua frigida in magna quantitate detur; cautela bona id interim fiat.

Leuioribus primò vtemur, hinc ad fortiora tranſibimus.

THEORI-

Digitized by Google

THEORICA ET EMPIRICA

medicamenta nobilia, in SINGVLTV *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO SINGVLTVS, à materia frigida & flatibus.

℞ radicum aſari ℥ ß. galangæ ʒ iiij. florum camomillæ, meliloti ana m. ij. maluarum m. ij. ß. betæ m. j. ß. caricarum pinguium numero vj. agarici albi & leuis ℥ ß. ſeminum anethi ʒ. v. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ adde hieræ picræ Galeni ʒ ij. diacatholiconis ℥ j. mellis roſati ʒ ij. fiat *Clyſtere.*

℞ oxymellis ſquillitici, oxymellis ſimplicis ana ℥ j. mellis roſati colati ℥ j. ß. aquarum menthæ, abſinthii ana ℥ v. miſceantur: fiat *Iuleb.*

℞ radicum aſari ʒ ij. ariſtolochiæ rotundæ, galangæ, enulæ campanæ ana ʒ ij. ß. calaminthæ, thymi, pulegii, hyſſopi, marrubii ana m. ß. anethi, ſquillæ ana ℥ ß. cinnamomi ʒ ij. coquantur in vino odorifero q. ſ. ad ℔. j. colaturæ addatur oxymellis ſimplicis, ſquillitici ana ℥ j. ß. fiat *Potio.*

℞ pillularum ſtomachicarum, hieræ picræ Galeni, trochiſcorum de agarico ana ℈ j. ſyrupi de hyſſopo q. ſ. fiant *Pillulæ* viij. numero: dentur in aurora.

℞ diagalangæ ʒ j. ellebori nigri ℈ iiij. nucis muſcatæ, cinnamomi ana ℈ ß. fiat infuſio per duodecim horas in vini maluatici ℥ v. fiat *Hauſtus* in contumaciori malo.

℞ radicum galangæ, zedoariæ ana ʒ ij. ß. ſeminum anethi ʒ ij. nucis muſc. ʒ j. ß. mithridati ʒ iij. miſceantur; detur ʒ j. in vino generoſo.

℞ caſtorii ʒ ß. cinnamomi, radicum enulæ campanæ, radicum angelicæ, galangæ ana ℈ ß. vini hypocratici ℥ iiij. fiat *Hauſtus.*

℞ cinnamomi optimi ʒ iij. zinziberis ʒ j. radicum galangæ ʒ v. ſeminum aniſi, anethi ana ʒ ij. radicum enulæ campanæ, angelicæ, zedoariæ ana ʒ j. quieſcant in vino odorifero craſſiuſculè contuſa, ſæpiusque per ſaccum hypocraticum tranſcolentur. colaturæ adde ſacchari albiſſimi

albiſſimi q. ſ. & aceti ſquillitici portionem, fiat *Potus Hypocraticus*.

℞. pillularum de cynogloſſa ℈ ij. ß. phylonii Romani ℈ j. fiant *Pillulæ* octo aut nouem; detur vna ſub noctem; plurimum enim iuuant.

℞ foliorum menthæ, abſinthii, rutæ ana m. j. ſeminum cumini ℥ ß. bulliant nonnihil in olei communis quantitate ſufficienti: fiat *Fomentatio* ſtomachi cum ſpongia, aut lana liquore eo imbuta. ℞ olei de caſtoreo, olei amygdalorum dulcium, maceris, maſtichini ana ℥ j. ß. in iis coquantur nonnihil ſemina anethi, radicum galangæ ana ʒ j. ß. fiat *Vnguentum* pro ſtomacho. ℞ ariſtolochiæ longæ, galangæ, ſeminum aniſi, baccarum lauri, gentianæ, rutæ ana ʒ iij. caſtorii, myrrhæ, caryophyllorum ana ʒ ij, roſarum rubrarum m. j. maſtiches ʒ iij. fiat *Emplaſtrum* cum melle, & aqua ſampſuchi: abſque febre ſi malum affligat, admodum ſæpe iuuat.

A materia autem calida ſi ſingultum originem habere certò intelligamus, tunc ℞ ſyrupi de ſucco acetoſæ, oxyſacchari ſimplicis, ſyrupi roſati ana ℥ j. ß. aquarum endiuiæ, acetoſæ, portulacæ ana ℥ iij. fiat *Iuleb.* aut,

℞ ſyrupi violarum, de cichoreo cum rhabarbaro, acetoſi ſimplicis ana ℥ j. ſyrupi nymphææ, papaueris ana ℥ ß. aquar. cichorei, lactucæ, portulacæ ana ℥ iij. fiat *Iuleb.*

℞ decocti cichorei, endiuiæ, bugloſſæ, hordei, ſeminum cardui benedicti ℥ iiij. in iis infundantur duodecim horarum ſpatio rhabarbari ʒ ij. colaturæ addatur ſyrupi de multiplici infuſione roſar. ℥ j. ß. fiat *Hauſtus*.

℞ hordei mundi m. iij. coquantur in aqua q. ſ. ad dimidium: vnciis ſex colaturæ adde ſyrupi acetoſi ſimplicis ℥ ij. fiat *Vomitorium* medicamentum. ℞ hieræ picræ Galeni, rhabarbari optimi ana ℈ ij. ſyrupi de cichoreo cum rhabarbaro q. ſ. fiant *Pillulæ*. ℞ diarhodonis abbatis ſine moſcho ℥ ß. ſacchari violati, nymphææ ana ʒ v. ſyr. roſacei, violarum ana q. ſ. ad electuarii mollis conſiſtentiam. ℞ butyri recentis modicè ſaliti ℥ ij. decocti ſeminum atriplicis, hordei, amygdalorum ℥ iij. oxymellis ſimplicis ℥ ij. fiat *Hauſtus*: plurimum auxilii affert ſi à re mordente aut acri ſingultus fiat. ℞ olei roſacei, nymphææ ana ℥ v. papauerini, cydoniorum ana ℥ ß.

℥ ß. ceræ & aceti parum, fiat *Vnguentum*. ℞ cerati ſandalini ℥ j. ß. roſarum rubrarum, ſeminum portulacæ ana ʒ ß. olei roſacei q. ſ. fiat *Scutum ſtomachicum*. ℞ phylonii Romani, pillularum de cynogloſſa ana ʒ j. detur pillula ſub noctem.

APPENDIX

ad prædicta pro curatione SINGVLTVS inſeruiens.

Primò materiam peccantem, ſiue frigida, ſiue calida fuerit, naturæ obedientem reddemus. Demum conuenienti medicamento purgante è corpore eandem educemus. Hinc humorum fluxum ad ventriculum, auertentibus impediemus. Poſteà ventriculum tam ſumptis quàm admotis, roborabimus, intemperiemque relictam emendabimus. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modo vniuerſalia particularibus debita ratione applicentur. Ab inanitione autem, aut à ſiccitate ſi ſingultus fiat, propinentur iuſcula carnium, ſyrupus roſatus, aqua hordei, lac caprinum, ſimiliaque alimenta humectantia. Arte quoque chymica è decocto carnium perdicum, caponum, mica panis, conſerua violarum, aqua bugloſſæ, menthæ, vinoque generoſo, liquor eliciatur; cui tempore vſus, ſacchari aliquid permiſcebitur. Conuenit quoque balneum aquæ dulcis. Ventriculus denique, nec non ſpina dorſi cum oleo violato inungatur. Si ab acribus humoribus, medicamentis aut alimentis excitetur, cremor ptiſanæ, oleum amygdalorum dulcium, aut oleum commune plurimum iuuabunt. Si iecoris inflammatio in cauſa ſit, ea primò curanda erit. Si verò à venenoſa aliqua materia ſui ortus principium habeat, conuenit theriaca cum decocto ſeminis cardui benedicti, anethi, galangæ, boraginis, cinnamomi. Si à frigiditate oris ventriculi oriatur, ſpiritus retentio fiat; ſic equidem calor ibidem colligetur, malumque placabitur.

Methodus pro cognitione DOLORIS STOMACHI INSERVIENS.

VENTRICVLI DOLOR, SEV CARDIALGIA, eſt oris ventriculi triſtis quædam ſenſatio, à ſuccis mordentibus proueniens. Huic malo affinitate quadam coniungitur cardiaca paſſio, quæ nihil aliud eſt, quàm ipſius oris ventriculi vitium, ab humoribus prauis, erodentibus virulentisque proueniens, qui eò aut aliunde confluxerunt, aut ibidem collecti ſunt, vnde magna corporis ſequitur imbecillitas atque languor, eiuſdemque per ſudorē reſolutio, vt ſubinde etiam in ſyncopen incidant ſic laborantes; contingitq. partes corporis extimas quaſi frigere, cùm interim è facie, toto thorace, capite atque ceruice glutinoſi ſudores prorumpant. A cardialgia differt in eo, quòd cardiaca paſſio non à mordacibus, vti cardialgia, ſed potiùs à virulentis & venenoſis humoribus excitetur; ita quidem malignis, quòd æſtuoſa acutaq. febris in cardiaca paſſione ſemper cōcurrat. Iſti affectus oris ventriculi diligenter animaduertendi ſunt, propterea quòd os ventriculi magnam ſocietatem habeat cum multis aliis corporis partibus. Cum corde quidem, propter eius vicinitatem; cum cerebro etiam habet maximam, propter neruos recurrentes, illi quaſi implantatos. quorum virtute acutiſſimo ſenſu perfuſum eſt os ventriculi. Cùm itaque principes corporis partes illi tanta affinitate coniungantur, propriumque illius munus ſit cibos appetere, vti cauitatis eiuſdem ventriculi proprium munus eſt, aſſumptos cibos concoquere; magno ſtudio obſeruandi erunt atque placandi dolores huius partis. Ab ipſo autem affectu parteque affecta, malum hoc etiam nomen mutuauit, cùm os ventriculi, cardia, id eſt cor, vocârint ſuperioris ætatis medici, propterea quòd ex oris ventriculi offenſa tam grauia ferè ſequuntur ſymptomata, quàm ſi cor læſum eſſet.

Pars affecta. Os ventriculi primò afficitur, vnde & cor ipſum per conſenſum, propter vicinitatem etiam oblæditur. Id autem teſtatur dolor cum poſitu; ſub pectoris enim cartilagine dolor angorque cum morſu ac roſione ſentitur. Eſt autem tam cardialgia quàm cardiaca paſſio, ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis ſenſitiuæ, ipſius tactus nimirum.

Signa. In cardiaca paſſione ſequitur languor & exolutio innati calidi, totiusque corporis. Adeſt febris acuta maiori ex parte, æſtuoſaq., necnon pulſus obſcurus atque denſus, extremarum partium frigiditas: ſudores interim viſcoſi circa faciem & pectus obhærẽt. Odor diffunditur corporis terreſtris: comitatur deſperatio, angor animi, & corporis iactatio. In cardialgia verò fit eroſio, morſus, atque punctura in ore ventriculi; aliquando aluus bilioſa deiicit; quibuſdam etiam bilis vomitus euenire conſueuit; febris hîc rariùs vrget; non ita ſudore immodico in cardialgia diſſoluuntur, neque tanta imbecillitate toto corpore laborant: magna ventriculi grauitas ſentitur & diſtentio, propter quam magna ſpirandi difficultas adeſt: per aluum ſæpe plurimùm bilioſa excluduntur; recreanturque, ſi ructus, aut per aluum flatus excludantur, & dum alimentum ſumptum ad ventris partes deſcendit.

Cavsa. Excitatur magna ex parte vtrumq. malum ab humore acri atque mordaci, qui iuxta os ventriculi obhæret, vnde appetitus imminuitur, magiſque ante cibum dolent quàm poſt. in cardiaca paſſione prædictus humor præter acrimoniam atque mordacitatem etiam virulenta venenoſaque qualitate participat. A vermibus etiam tam cardialgia quàm cardiaca paſſio excitari poteſt; quod ex ſignis in capite de vermibus poſitis, intelligetur. In bene ſanis quoque, ſi ieiunium diutiùs toleretur, corpuſque validè exciteтur, cardialgia excitatur. Idem malum aliquando fit à mœrore: contingit enim à prædictis cauſis bilem flauam in ventriculum confluere, vnde morſus roſioneſque excitantur. Oritur etiam ex inflammatione alióve tumore, aut vlcere, quod propriis ſignis innoteſcet. Aliquando (& quidem frequenter) quoque dolor fit propter acidos pituitoſoſque humores;

mores; vnde ventoſitates perturbãtes in ventriculo efflo-reſcunt, qui ventriculum haud aliter diſtendunt, quàm inteſtina in colico dolore à flatibus concluſis diſtendi ſolent. ab humoribus autem frigidis acidisque cum ſit, appetitus ſatis conſtat, magis quoque à cibo dolent.

PROGNOSTICA. Cardialgia ſi abſque febre inuadat, minùs eſt periculoſa: cardiacus verò morbus, eò quod cum acuta febri fiat, perpetuò periculum minatur; nec minus erit periculoſus morbus, à lumbricis aſcendentibus ad ipſum os ventriculi ortus. Sæpe autem hoc malum iuuenes moleſtat. In morbis quoque acutis frequenter circa eorum augmentum concurrere ſolet.

Methodus pro curatione
DOLORIS STOMACHI
INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ad frigidum declinet arte aut natura.

Cibus offeratur concoctu facilis, & qui corruptioni minimè ſit obnoxius, vti ſunt auiculæ, capones, perdices, gallinæ, pulli, iuſcula carnium. Condiantur alimenta ſucco granatorum, aurantiorum.

Potus ſit vinum aquoſum tenue, aut cinnamomi decoctum, hordeíve aqua.

Motus vt malum irritat, ſic quies aliqualiter componit.

Somnus ſit moderatus; vigiliæ enim diuturniores noxiæ.

Aluus arte aut natura indies reſpondeat.

Animi perturbationes vitentur; potiſſimùm tamen mœror.

PRAEPARANTIBVS.

Oxymel ſimplex & compoſitum.

Syrupus menthæ, oxymel ſquilliticum.

Syrupus de abſinthio, mel roſatum.

Aqua ſaluiæ, maioranæ, betonicæ, abſinthii, fœniculi.

Syrupus de cichoreo cum rhabarbaro.
Syrupus violatus, roſarum.
Syrupus de ſucco acetoſæ, acetoſitatis citri.
Syrupus granatorum.
Aqua acetoſæ, cichorei, plantaginis, roſarum, bugloſſæ.

Si dolor non ſit tantus vt ordinem curæ inuertat, & materia altiùs in ventriculi tunicis ſit recepta, præſentibus vtemur medicamentis, alioqui ea quæ dolorem placare poſſunt, omnium primò in vſum aduocabimus. Priori autem loco hîc poſitis vtemur, ſi frigida ſit materia; poſterioribus verò, in calida.

VACVANTIBVS.

Vomitus fiat cum aqua tepida & aceto, necnon oxymelle ſimplici, digito irritando, aut calamo palati interiora.
Clyſtere ex decocto camomillæ, meliloti, menthæ, maluarum, abſinthii, mercurialis, additis dicatholicone, benedicta laxatiua.
Syrupus de multiplici infuſione roſarum.
Manna, tamarindi, caſſia, rhabarbarum, myrobalani citrini.
Diaturbith cum rhabarbaro, hiera picra ſimplex, compoſita, hiera logodii.
Pillulæ de agarico, alephanginæ, maſtichinæ, diaphœnicum.
Agarici infuſum & decoctum, agaricus trochiſcatus.
Venæ ſectio fiet ipſius baſilicæ dexteri lateris, ſi à ſanguinis copia ortum habeat, & dolor maximus fuerit; plurimum enim tunc ſemper iuuamenti affert.

Clementioribus vacuantibus medicamentis hîc vtemur, quorum vis hepar non tranſcendat. Scammoniata autem, eaque quæ turbith admittunt, aliaque fortia medicamenta hîc omnino arcebimus, modò leuioribus malum ſuperari poſſit.

SEDANTIBVS *dolorem*.

Decoctum camomillæ cum nuce muſcata in potu detur, aut ſcobs eboris; dolores enim placidè hæc leniunt.

Ariſtolo-

Ariſtolochia longa magnas habet vires in doloribus ſtomachi.

Fomentationes ex vino fiant, in quo decocta ſint ſemina lini, fœnugræci, fœniculi, mentha, calamus aromaticus, ſpongiaque prædictis liquoribus imbuta, expreſſaque, ſtomacho applicetur; poſtquam irrigata fuerit prædicto liquore. Calor autem ſpongiæ conſeruetur pannis calentibus.

Vnguentum ex oleo abſinthii, maſtichino, ſpicæ, nucis muſcatæ, anethino, camomelino.

Sacculi ex floribus camomillæ, meliloti, roſis, abſinthio, furfure, ſale, milio, floribus roriſmarini.

Emplaſtrum ex farina lini, fœnugræci, radicibus altheę, oleo lini, camomelino.

Phylonium Romanum.

Athanaſia Nicolai. Zazenea,

Syrupus papauerinus, neuupharinus, violaceus, roſaceus.

Poſtremo loco poſitis ſtupefacientibus medicamentis non vtemur, niſi periculum viribus immineat, ne ex immodico dolore proſternantur. Ab iis quoque omninò abſtinebimus, in quibus vires admodum ſunt debiles.

CORROBORANTIBVS, *intemperiemque emendantibus.*

Aromaticum roſatum, diacuminum.

Diagalanga. Diarhodon abbatis.

Panis offa infuſa in vino generoſo.

Vnguentum ex oleo nardino, camomelino, axungia humana, abſinthio, oleo maceris, maſtichino, caryophyllorum.

Ceratum Galeni ſtomaticum.

Emplaſtrum ex ladano, ſtyrace calamita, galanga, maſtiche, oleo de abſinthio.

Sacculus pro ſtomacho ex cinnamomo, mace, caryophyllis, ladano, mentha ſicca, coriandro præparato.

Roſata nouella, diarhodon abbatis.

Electuarium diatrion ſandalorum.

Conſerua acetoſæ, roſarum, violarum.

Conſerua noſtra magna magnoperè hîc ſæpe iuuat.
Syrupus roſatus, granatorum.
Saccharum roſatum.
Caro cydoniorum ſine ſpeciebus.
Vnguentum ex oleo roſato, cydoniorum, maſtichino.
Emplaſtrum fiat ex roſis, maſtiche, aloë, alumine, hypociſtide.
Odoramentum concinnetur cum aqua roſarum, aceto roſato, roſis atque vino.

Prioribus locus erit dum à frigidis humoribus flatibúsve malum dependet; poſterioribus verò cum ab acribus humoribus originem habet.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* DOLORE STOMACHI *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO DOLORIS STOMACHI.

℞ ſyrupi de abſinthio, menthæ ana ℥ j. ß. oxymellis compoſiti ℥ j. aquarum menthæ, abſinthii, maioranæ ana ℥ iiij miſceantur, fiat *Iuleb:* detur tribus aut quatuor vicibus in aurora. ℞ diaphœniconis ʒ iij. rhab. electiſſimi, ſpicæ ana ℈ j. caſſiæ recenter extractæ, benedictæ laxatiuæ ana ʒ ij. ß. cum ſaccharo albiſſimo q. ſ. fiat *Bolus.*

℞ radicis ariſtolochiæ longæ ʒ ij. ſeminum aniſi, carui ana ℥ ß. agarici ʒ ij. ß. florum camomillæ, centaurei minoris ana m. ij. croci gr. vj. in ſculo carnium coquantur aliquamdiu. colaturæ ſacchari nõnihil addatur; fiat *Potio.*

℞ hieræ picræ Galeni ℈ ij. pillularum maſtichinarum, agarici trochiſcati ana ℈ j. ſyrupi de abſinthio q. ſ. fiant *Pillulæ* vij. dentur in aurora. ℞ ſeminis raphani, atriplicis ana ʒ ij. radicum aſari ℥ j. coquantur in aqua communi q. ſ. ad medietatis conſumptionem: colaturæ vnciis quatuor addantur oxymellis ſimplicis ℥ ij. ol. lini ℥ j. fiat *Vomitorium* medicamentum, detur tepidum manè.

℞ diaphœ-

℞ diaphœniconis ʒ vj. phylonii Romani ʒ j. decocti camomillæ, fœniculi, aniſi ℥ iij. fiat *Hauſtus*, in dolore admodum vehementi.

℞ ſpecierum diarhodonis abbatis, aromatici roſati Gabrielis ana ʒ ij. ß. zinziberis condîti ʒ j. cinnamomi ʒ ß. caſtorei, ſeminum ameos ana ℈ ij. ß. cumini poſt infuſionem in aceto torrefacti, galangæ ana ʒ j. ß. ſyrupi menthæ & abſinthii q. ſ. fiat *Mixtura*.

℞ mithridati ℈ j. theriacæ Andromachi ℈ ij. ariſtolochiæ longæ ℈ ß. vini generoſi ℥ iiij. fiat *Hauſtus*.

℞ radicum ariſtolochiæ longæ, ſeminum ameos, cumini ana ʒ ß. cinnamomi ℈ j. ß. zinziberis condîti ʒ ij. caſtorei ʒ j. terebinthinæ q. ſ. fiat *Mixtura*, vel maſſa pillularum.

℞ vini rubelli modicè aſtringentis ℔. j. ß. in eo aliquamdiu macerentur panis mediocriter torrefacti ℥ iij. cinnamomi, nucis muſcatæ ana ʒ j. optimè exprimantur, addaturque ſacchari albiſſimi q. ſ. bibat aliquoties in die *Hauſtum* mediocrem.

℞ diagalangæ ʒ iij. diacumini, theriacæ veteris, mithridati optimi ana ʒ j. ſyrupi menthæ q. ſ. fiat *Electuarium* molle. ℞ olei nardini, maſtichini ana ʒ ij. olei macis, camomelini, anethini ana ʒ iij. olei rutacei, axungiæ humanæ ana ʒ iij. ß. nucis muſcatæ ʒ ß. fiat *Vnguentum*.

℞ florum roſarum rubrarum, camomillæ, meliloti ana m. j. ß. foliorum abſinthii m. ij. ſeminum lini, fœnugræci ana ℥ j. ß. ſeminum fœniculi, aniſi ana ℥ ß. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad tertiæ partis conſumptionem, fiat *Fomentatio* ſtomachi aliquoties in die calente liquore.

℞ radicum ariſtolochiæ longæ ℥ ß. florum camomillæ, meliloti ana m. j. ß. roſarum rubrarum m. ß. ſeminum cumini, aniſi, fœniculi ana ℥ j. ß. ſeminum fœnugræci, lini ana ℥ j. foliorum abſinthii m. j. coquantur vt prædictum eſt ad tertiæ partis conſumptionem; fiat *Fomentatio* ſtomachi.

℞ panis mediocriter toſti q. ſ. vino maluatico, ſuccoque menthæ & abſinthii ana q. ſ. maceretur: addito nucis muſcatæ ʒ ij. fiat *Cataplaſma* pro ſtomacho. ſedat dolorem, vomitum & ſingultum.

Digitized by Google

℞ emplaſtri ſtomatici Galeni ℥ j. caryophyllorum, macis, maſtichis, roſarum rubrarum, ſeminum aniſi, fœniculi ana ʒ j. galangæ, menthæ ſiccæ ana ʒ ß. ladani ℈ ij. ß. olei nardini, maſtichini ana q. ſ. fiat *Scutum* ſtomaticum.

℞ florum roſarum rubrarum, menthæ ſiccæ, abſinthii ana ʒ ij. ß. galangæ, cinnamomi, caryophyllorum, maceris, ladani ana ʒ j. ß. comminuantur, pannoque rubeo è ſerico inſinuentur, fiat *Sacculus* pro ſtomacho.

℞ cumini in aceto infuſi, torrefactique, cinnamomi ana ℥ ß. ariſtolochiæ longæ ʒ j. ß. nucis muſcatæ numero iij. macis ʒ ij. ß. diarhodonis abbatis ʒ iij. concludantur linteolo tenui molli que, quo ſcutella cineribus modicè calentibus impleta, cooperietur, ſicque ſtomacho totum accommodabitur.

APPENDIX

ad prædicta pro curatione DOLORIS STOMACHI, ab humoribus frigidis, acidis, flatibusque prouenientis.

Omnium primò natura obedientes reddemus humores peccantes. Demum electo medicamento conuenienti è corpore excludantur. Interea autem temporis ea quoque offeremus quæ dolorem ſedare poſſunt, in quem finem theriacam propinare licebit recentem, ſi dolor admodum vrgeat, aut electuarii diaphœniconis dragmis ſex permiſcebimus Phylonii Romani ʒ j. *Hinc ventriculum, circumſtantesque partes roborabimus, intemperiemque relictam emendabimus. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Oleo quoque roſato, myrtinóve corpus, ſi ſudoribus exoluatur, inungemus. Si à vermibus hoc malum incrementum ſumat, primò interimantur, hinc è corpore excludantur, vti ſuo loco indicamus.*

Methodus

Methodus pro cognitione IMBECILLITATIS VENTRICVLI INSERVIENS.

VENTRICVLI CRVDITAS VEL IMBECILLITAS, eſt diſpoſitio alteratricis facultatis eius in qua cibus aut omninò non, aut ſaltem vitioſè alteratur atque concoquitur. Si prius accidat, tunc priuatio alterationis alimẽtorum accidit. Si verò poſterius, ſolummodo deprauatio alterationis fit. Contingit autem ventriculum bene ſe habentem, alimentum cibumq́ue ſibi aſſimilare, & in conuenientem animali qualitatem alterare, propter certam quandam elementorum temperiem, quæ proprietatem eiuſdem corporis efficit. Si verò ab aliqua cauſa non naturali oppugnetur, mox etiam deprauata ſequitur alteratricis facultatis actio, quam ventriculi cruditas, de qua nunc agimus, excipit.

PARS AFFECTA. Ventriculum eiuſdemq́ue facultatem hîc oblædi contingit magna ex parte: omnium equidem iudicio, alteratio alimentorum à ventriculo fit. Subinde etiam externa aliqua cauſa contingit alteratricem ventriculi facultatem errare, ventriculiq́ue cruditatem ſubſequi, etiamſi ventriculi facultas non lædatur, vti ex ſequentibus patebit.

SIGNA. Tarda difficiliſq́ue fit concoctio, ſubinde etiam concoctricis facultatis fit priuatio, tuncq́ue alimentorum qualitas etiam diu pòſt ſentitur; acidi quoque ructus ſæpè fiunt, halituoſo denique ventriculus ſpiritu grauatur.

CAVSA. Contingit ſæpe ventriculi debilitatem relinqui in conualeſcentibus, morbo acuto aut longo ſuperato, aliquando quidem tantam, vt neque aſſumat alimentum, aut aſſumptum non elaboret: eſtq́ue indicium reliquias morbi relictas in cauſa eſſe, quod ſuctionis ſenſum non percipiat; aliàs autem quoque accidit, quòd ſuctionis ſenſum percipiat quidem, quæ à membris ex-

Digitized by Google

tenuatis ipſius corporis fit, eaque ratione alimentum expetit; elaborare tamen aſſumptum non poteſt ob debilitatem relictam. Frequenter quoque in ſanis ventriculi debilitas accidit, ob ventriculi intemperiem calidam, frigidam, humidam aut ſiccam, quæ aliàs ſola eſt, diu interim ſubſiſtere non poteſt abſque humorum peccantium concurſu; digeſtiua enim ventriculi virtute labefactata, neceſſariò humores crudi colliguntur calidi vel frigidi, aliáve qualitate extranea moleſtantes; tuncq. plerumque concurrit nauſea, ſtomachi grauitas, ructus, aliquando etiam vomitus, & quidem frequenter à vitiato intùs humore pituitoſo fit: tunc ſapor qui linguæ communicatur, dulcis aut aquoſus eſt, multumq. ſaliuæ ſine tuſſi ſcreatúve redditur; acidus fit ructus, impeditur concoctio, inflatur diſtenditurque ventriculus aliquot horis à cibo, magnæ torſiones, grauesque dolores in ventriculo excitantur, vnde ſæpe hydropes, colicæ, iliacæve paſſiones originem habent. Nonnumquan fit à flaua bile: tunc ventriculi eroſio ſentitur, potiſſimùm per inediam, vomitu iniicitur amarus humor, vnde os quoque amarore inficitur, vnde etiam ſubinde in cardialgiá tranſitio fit. Si autem à melancholico ſucco intùs luxuriante fiat, acidus gignitur in ore ſapor, triſtitia afficitur, fitque meticuloſus, inſomniis quoque agitatur turbulentis, palpitatio in ſiniſtro hypochondrio ſentitur, appetitus etiam pro tempore increſcit, ſicque in melancholiam hypochondriacã vel epilepſiam tranſitio fit, ſurarũ muſculi contrahuntur. Subinde verò ventriculi cruditas accidit, cùm læſa nequaquam facultas eſt, ſed fruſtratur vel impeditur ab externo aliquo errore; vt ſunt, immodicæ vigiliæ, exercitationesque mox à cibo factæ, alimentorum maior copia aſſumpta quàm vt à calore naturali confici poſſit, aut eorundem praua aliqua qualitas. Ab humoribus etiam fit vitioſis, aliunde ad ventriculum tranſmiſſis, vt in hæmorrhoïdum menſiumque ſuppreſſione. Sic & in morbis articularibus contingit materiam ſæpe ad ſtomachum tranſmitti, quæ ad alias partes deriuari ſolebat.

PROGNOSTICA. Deterior eſt ea cruditas quam vitioſi ſucci cibaria efficiunt. Æquè mala quoque eſt in

amara bile redundantibus cruditas; citiſſimè enim febrem accendit. Maximè autem vitanda eſt cruditas aſſidua; morbi equidem ex ea gignuntur graues, longi, vanique; imò mater ferè eſt omnium ægritudinum materialium, hydropis nimirum, colicæ iliacæque paſſionis; lienteriæ denique, aliique quamplures morbi ex ea efflorefcunt. Mala complexio ſtomachi poſtquam eſt antiqua & confirmata, non recipit curationem. Qui multum ſpuunt, aquámve quaſi acidam reiectant frequenter, à frigiditate ſtomachi id fieri ſolet.

Methodus pro curatione IMBECILLITATIS VENTRICVLI.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorũ generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër verſus calidũ declinet. Plurimùm autem hîc proderit veſtimẽtis bene muniri aduerſus iniurias externas.

Cibus qui facilè concoqui poſſit offeratur in parua quãtitate; vnicè enim hîc cauendum ne plus quàm vires tolerant, alimenti ſumatur, & ne antequam heſternus cibus concoctus ſit (horam conſuetam præuertendo) alimentum ſumat. Vitentur omnia ea quæ difficulter concoquuntur, vt ſunt carnes ceruinæ, bubulæ, bouinæ duriuſculæ, multumque ſalſæ, pinguia omnia; piſces arefacti duramque habentes carnem. Ea quoque vitabuntur quæ corruptionem citò admittunt, & flatuoſa ſunt, multumque calida aut frigida, grauiterque olentia. Oua ſorbilia cum maſtiche condiantur, aut cinnamomo. Potus: Vinum bonum conuenit. Intempeſtiuus autem vini vſus maximè fugiendus, cùm vnionem alimentorum impediat.

Exercitium conturbans à cibo ſumpto noxium admodũ eſt; eaque ratione quies imperetur. Somnus ſit nocte non turbatus; pauloq; ſublimius caput, connexæq; corporis partes componantur tempore ſomni. Animi accidentia vitentur, gaudiumq; admittat moderatum.

PRAEPA-

PRÆPARANTIBVS.

Syrupus de abſinthio, hyſſopo, calamintha, ſyrupus menthæ. Oxymel compoſitum, ſquilliticum.

Aqua menthæ, abſinthii, fœniculi, betonicæ.

Syr. de ſucco acetoſæ, roſarum, cydoniorum, de ſucco ribes. Aqua acetoſæ, plantaginis, roſarum.

Primo loco poſitis, dum ab intemperie aut materia fit frigida ventriculi debilitas; ſequentibus verò vtemur, ſi ab intemperie aut materia calida dicti viſceris imbecillitas fiat. Tepentia autem nequaquam dabimus bibenda, cùm inde virtus ſtomachi relaxetur, ſed potiùs frigida aut actu calentia offeremus.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio iecorariæ fiet, ſi dolor concurrat multùm moleſtus aut repentinus.

Diaturbith cum rhab. hiera picra, hiera de agarico.

Pillulæ alephanginæ, ſtomaticæ.

Syr. de multiplici infuſione roſarum.

Rhabarbarum infuſum, caſſia fiſtula, myrobalani kebuli, emblici, belliriei, aloë lotum.

Vomitus cum dilutiſſima mulſa, vel aqua tepida, in qua raphanus incoctus fuerit, & cui oleum commune additum ſit, mox prouocandus erit; diuerſis autem alimentis vnica vice vtetur. Per quatuor autem aut quinque dies, inſtituetur ſemel in die, poterimusque addere oxymel ſquilliticum; ſic equidem ſperandum quòd humores phlegmatici aliique maligni eis miſti, expellentur; ſolet enim hoc frequenter euenire.

Leniſſimis hîc vti conuenit medicamentis, dum materia aliqua peccans adeſt; alioqui enim oberunt, eò quòd fortioribus medicamentis vires ventriculi debiles magis debilitarentur. adde quòd materia in propinquo eſt, & parum ſemota.

AVERTENTIBVS.

Clyſteres leues, & aliquando quoque acres, prout res exigit.

Ligaturæ pedum fortes ſupra genua.

Ventoſæ

Digitized by Google

Ventoſæ natibus, coxis, vel aliquando etiam vmbilico appoſitæ.
Lotiones pedum & brachiorum cum aqua calente.
Hæmorrhoïdalium venarum apertio.
Sudores prouocantia.
Vrinæ prouocatio.

SISTENTIBVS.

Syrupus Cydoniorum,
Granatorum.
Trochiſci: de olibano.
Trochiſci de terra ſigillata.

CORROBORANTIBVS *ſtomachum, intemperiemque emendantibus.*

Theriaca, mithridatum.
Diarhodon, abbatis, aromaticum roſatum, diatrion pipereon, diaſpoliticum, diagalanga.
Pliriſarcoticum, diaxyloaloës, diacinnamomum, diacydonium, diacalaminthes.
Syr. menthæ, vinum hypocraticum, abſinthites, aqua vitæ, ſyr. de abſinthio.
Cortices citri condïtæ, zinziber condîtum, galanga condîta, conſerua florum anthos.
Piper longum, cinnamomum, macis, caryophylli, calamus aromaticus, cyperi radix.
Decoctum ligni guaiaci.
Abſinthium, mentha, nux muſcata, maſtix, vuæ paſſæ.
Pueri carnoſi ventriculo admouebuntur. aut,
Pellis leporis, aut catuli, cuniculíve, palma manus calida ventriculo admoueatur.
Decubitus primùm in latus dexterum, hinc ſiniſtrum, iterumque in dexterum.
Fotus ventriculi cum ſpongia immerſa in vino generoſo, cui ſint incocta nonnulla ex ſtomaticis iam dictis.
Vnguentum dialthææ, aut ex oleo abſinthii, menthæ, macis, maſtichis, in his aromata coquantur.
Sacculus ex molliſſima pluma anſeris.
Scutum ſtomaticum ex bombace bene carpto, in vino generoſo immerſo, exiccatoque; cui tandem cinnamomi, abſinthii, nucis muſcatæ, aliorumq. prædictorum aromatum

aromatum portio aliqua permiſcebitur,& infarcietur.
Ceratum ſtomaticum Galeni, ex galanga,nuce muſcata, abſinthio,caryophyllis, mentha.

Syr. de ſucco cydoniorum, de ſucco ribes,de ſucco acetoſæ, de roſis ſiccis, acetoſus ſimplex, vinum granatorum. Conſerua roſarum, violarum,miua cydoniorum, caro cydoniorum.
Diamargaritum frigidum, diatragacanthum, diatrium ſandalorum.
Ambra citrina,cornu cerui,ebur vſtum,corallum.
Aqua acetoſæ, roſarum, plantaginis.
Vnguentum ex oleo roſarum,myrtilorum, cydoniorum.
Vnguentum roſarum, violarum.
Ceratum ſandalinum, ex balauſtiis, corallo,ſandalis, roſis,ſpodio,malicorio.

Priora conueniunt, dum frigidam intemperiem relictam eſſe ſuſpicamur; poſteriora verò, dum calida perſtiterit. Cauendum interim à multùm frigidis erit;ventriculus equidem cùm natura ſua multùm frigidus ſit, læderetur ab immodicè refrigerantibus.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia*, *in* DEBILITATE VENTRICVLI *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta*.

CVRATIO DEBILITATIS VENTRICVLI.

℞ ſyrupi menthæ,cydoniorum,abſinthii ana ℥ j. oxymellis ſquillitici, mellis roſati colati ana ℥ ß. aquarum abſinthii, fœniculi, menthæ ana ℥ iiij, fiat *Iuleb*. dentur in aurora quatuor vicibus vnciæ quatuor. ℞ decoctionis hordei & raphani ℥ vj. oxymellis ſquillitici ℥ j. ß. olei amygdalorum dulcium ℥ j. miſceantur ſimul, fiat *Vomitorium* medicamentum, quo ſæpius vtetur, ſumet autem tepidum. ℞ diaturbith cum rhabarbaro ʒ iij. caſſiæ recenter extractæ ʒ v. ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Bolus*. ℞ radicum petroſelini, buglоſſæ ana ℥ j. ß. galangæ

langæ ʒ ij.ß. foliorum meliſſæ, menthæ ana m. j ß. ſeminum aniſi ℥ß. glycyrrhizæ raſæ ʒ iij. vuarum paſſarum enucleatarum ℥ j. cinnamomi ʒ j. agarici albi ʒ iij. coquantur in aqua q.ſ. ad ℔. j ß. colaturæ adde diacatholiconis ℥ j.ß. ſyr. de corticibus citri ℥ ij. fiat *Potus*, ℞ pillularum maſtichinarum, aloës, ana ℈ j.ß. cum ſyrupo menthæ q. ſ. fiant *Pillulæ* octo numero. ℞ hieræ picræ Galeni, pillularum ſtomaticarum, de agarico ana ℈ j. rhab. electiſſimi ℈ ß. ſyr. abſinthii, menthæ ana q.ſ. fiant *Pillulæ* octo. ℞ ſpecierum aromatici roſati Gabrielis ʒ ß. diagalangę, zinziberis condîti ana ℈ ij. maſtiches, cinnamomi ana ℈ j.ß. caryophyllorum, nucis muſcatæ ana ℈ j. ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua abſinthii & menthæ ana q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis, ſumat vnam hora vna ante cibum: hinc bibat hauſtum vini optimi ſtipticique. ℞ diamargariti calidi ʒ ij. aromatici roſati Gabrielis, mithridati ana ʒ j. diacydonites cum ſpeciebus ℥ j. ſyr. menthæ q. ſ. fiat *Electuarium* molle. ℞ maſtiches ʒ ij. ſpicæ nardi ℈ ß. aloës ℈ iiij. rhab. ʒ j.ß. agarici trochiſcati ℈ j.ß. ſyr. de eupatorio & menthæ ana q. ſ. fiant *Pillulæ*. maximè quidem conueniunt ſtomacho.

℞ maſtiches, olibani ana ʒ iij. cùm ſyr. menthæ figuretur maſſa *Pillularum*. detur ʒ j. liquefacta in vino, propineturq́. in aurora. calefacit atque exiccat ſtomachum, & catarrhum à cerebro deſcendentem reſtringit, ſi manè & ſub noctem iis vtatur pluribus diebus. ℞ radicum ireos ʒ iij. roſarum rubrarum ℈ iiij. menthæ ſiccæ ℈ j. maſtiches ʒ ij.ß. florum nucis muſc. cinnamomi ana ʒ ß. ſyr. granatorum q. ſ. fiat *Mixtura* in humiditate ſtomachi. ℞ ſp. aromatici roſati ʒ ij. diagalangæ ʒ j. zinziberis condîti ʒ j. ß. zedoariæ, nucis muſc. ana ℈ ij. ſyr. de corticibus citri q.ſ. ad conſiſtentiam mollis *Electuarii*.

℞ rad. galangæ ʒ ij.ß. flor. camomillæ, meliloti ana m. j. folior. abſinthii, menthæ, ana m. ij. cinnamomi optimi, macis, nucis muſc. ana ʒ j. contuſa nonnihil bulliant in vino odorifero atque generoſo ad tertiæ partis conſumptionem, fiat *Fomentatio* pro ſtomacho.

℞ olei nardini, maſtichini ana ℥ j. olei roſacei ʒ iij. ol. cydoniorum ʒ j.ß. ceræ & aceti parum, fiat *Vnguentum* molle. ℞ flor. camomillæ, roſar. rubrar. ana m. ß. foliorum

liorũ abſinthii, menthæ ana m. j. cinnamomi, caryophyllorum, macis ana ʒ j. galangæ, ligni aloës, calami aromatici ana ʒ j. ß. maſtiches ʒ ij. olei menthæ q. ſ. fiat *Cerotum*. ℞ menthæ ſiccæ, maioranæ, abſinthii ana m. j. maſtiches, thuris ana ʒ j. maceris, zinziberis, nucis muſc. cinnamomi, caryophyllorum ana ℈ iiij. calami odorati, galangæ, ligni aloës ana ℈ ij. galliæ muſc. ladani ana ʒ ß. terebinthinæ & ceræ q. ſ. fiat *Emplaſtrum* mollis conſiſtentiæ; hinc quoque ſcutum fieri poterit pro ventriculo. ℞ ceroti ſtomatici Galeni ℥ j. ß. radicum cyperi ℈ j. croci ℈ ß. cinnamomi ℈ ij. maſtiches ℥ ß. olei abſinthii q. ſ. fiat *Emplaſtrum*. ℞ roſar. rubrar. m. ß. abſinthii, menthæ, ana m. j. ß. coquantur in vino generoſo q. ſ. ad mollitudinem, piſtatis adde panis toſti q. ſ. fiat *Cataplaſma*. A materia calida dum fit: ℞ ſyr. violarum, de cichoreo cum rhab. ana ℥ ij. aquarum endiuiæ, boraginis, violarum ana ℥ iiij. fiat *Iuleb*. ℞ ſyrupi violarum ℥ ij. roſacei, granatorum ana ℥ j. aquarum violarum, bugloſſæ ana ℥ v. fiat *Iuleb*. ℞ rhabarbari electi ʒ j, myrobalanorum citrinorum ℈ ij. caſſiæ recenter extractæ ℥ ß. ſpicæ gr. iij. fiat *Bolus*. ℞ hordei mundati m. iij. glycyrrhizæ raſæ ʒ vj. ſeminum cucurbitæ, cucumeris ana ʒ iij. acetoſæ ʒ ij. glycyrrhizæ ʒ iiij. vuarum paſſarum m. ij. coquantur ad tertię partis conſumptionem, fiat *Potio*. ℞ ſyr. violarum, roſacei ana ℥ ß. roſatæ nouellæ ʒ ij. ß. conſ. boraginis, roſarum, violarum ana ℥ ß. ſacchari roſacei ℥ j. ß. ſyr. granatorũ ℥ j. miſceantur: fiat *Mixtura*. ℞ diatragacanthi frigidi, diamargariti frigidi ana ʒ j. ß. ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua violarum q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis. ℞ roſarum rubrarum m. ij. foliorum abſinthii m. ß. ſeminum coriandrorum præparatorum, ſandalorum citrinorum, corallorum rubrorum ana ʒ j. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem, fiat *Fomentatio* ventriculi.

℞ olei roſacei ʒ v. cydoniorum, myrtilorum ana ʒ vj. roſarum rubrarum, corallorum rubrorum ana ʒ ß. ſandalorum citrinorum ʒ j. ceræ & aceti parum; fiat *Vnguentum*.

℞ cerati refrigerantis Galeni, ſandalini ana ℥ j. olei roſarum, cydoniorum ana q. ſ. fiat *Cerotum*.

APPEN-

APPENDIX

ad prædicta pro curatione DEBILITATIS VENTRICVLI inſeruiens.

Omnium primò hîc tentandum an medicamento vomitum leuiter excitante, materiam in ventriculo morantem educere poſſimus. Quòd ſi voti compotes minimè ſic fiamus, naturæ obedientes reddemus humores peccantes. Dentur autem actu frigida potiùs aut calida quàm tepida. Demum vbi dictorum vſu humores concoctos obſeruabimus, purgante medicamento è corpore educemus. Hinc quæ ventriculum roborare poſſunt offerenda erunt. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Semper autem aliqua addemus prædictis quæ hepar roborare poſſunt, quamuis læſum non ſit, cùm maximè iuuet ſtomachum in operationibus ſuis naturalibus; eſt equidem principium & ſedes facultatis naturalis. Plurimum autem momenti habet tam in præſeruatione quàm in curatione huius mali, vt alimentum non offeratur antequàm aſſumptum digeſtum ſit. Multumque proderit à menſa ſurgere cum reliquiis famis. Si per conſenſum alicuius partis, aut à toto corpore materia ſuperflua ad ſtomachum deriuetur, id primò purgabimus; poſteà ſtomachum. Deinde adſtringentibus medicamentis locus erit, quibus humores fluentes ſiſtemus; in qua re plurimùm prodeſt ſyrupus papauerinus. Demum roboretur ſtomachus modo prædicto. Ab intemperie ſicca ſi accidat ſtomachi debilitas, iis quæ humectare poſſunt curabitur, lacte nimirum, carnium iuſculis, balneis humectantibus, ſimilibuſque. Cauendum autem ne nimium humectemus, cùm inde virtus diſſoluatur ſtomachi. Si cauſæ diuerſæ complicentur, pro cauſarum diuerſitate curandi rationem inſtituemus. Si debilitas fiat ob imbecillitatem à morbo relictam, vti ſæpe poſt longas accidit ægritudines, cautè prouidendum, vti tantum ſolummodo alimenti offeratur, quantum ſtomachus conficere poteſt; alioquin enim periculum eſt ne in recidiuam incidat.

Digitized by Google

Methodus pro cognitione OPPILATIONIS HEPATIS INSERVIENS.

OPPILATIO HEPATIS, eſt conſtrictio ſeu coarctatio venarum, ſeu foraminum pororúmve qui in hepate ſunt. Malum autem hoc inter omnia alia admodum huic viſceri familiare eſt: nec mirum; iecur equidem vera eſt ſanguinis officina, è qua omnes reliquæ corporis partes alimentum depromunt. Vnà autem cum puriore ſanguine, craſſi quoque humores atq. lenti in iecore, è chymo præſertim minùs puro generantur. Cùm autem rami venæ cauæ, ramis venæ portæ ita obſcurè coniungantur, vt viſum omnino effugiat eorum copula continuatioque; cùm denique alimentum omnium corporis partium traduci tranſportarique debeat per extremitates venæ portæ, necnon venæ cauæ, quæ, vti diximus, admodum ſunt paruæ vbi in iecoris ſubſtantiam terminantur, non eſt, inquam, mirum ſi propter magnam venarum meatuumque anguſtiam obſtructiones frequentiùs hîc fiant quàm in aliis viſceribus. eſt autem hoc malum variorum morborum quaſi ſeminarium. Nequaquam autem hîc agimus de obſtructione iecoris quæ fit ab eiuſdem viſceris inflammatione, aut ab eryſipelate, aliòve aliquo tumore non naturali, ſed de ea læſione quæ ſequitur obſtructionem extremitatum venarum ex infarctu alicuius ſubſtantiæ, flatuoſi condenſatique nimirum ſpiritus, aut alicuius humoris.

PARS AFFECTA. In extremis partibus vaſorum venæ portæ atque cauæ malum iſtud fieri ſolet, vbi in tenuiſſimas extremitates in iecoris ſubſtantia finiuntur, oſculisque admodum exiguis ſibi mutuò quaſi committuntur, per quæ tamen diſtributio alimenti per totum corpus fieri debet; id quod ex doloris qualitate, eiuſdemque poſitu intelligitur: in loco equidem iecoris, dolorem

dolorem grauantem atque obtuſum ſentiunt ægri. Nequaquam autem in viſceris ipſius ſubſtantia fit hæc obſtructio, cùm ibidem viæ nullæ ſint vſque eò ſenſibiles, vt obſtrui poſſint; quamuis ſpatia tamen concedamus ratione potiùs contemplabilia, quæ obſtructa tamen non dicentur.

SIGNA. Dextero hypochondrio grauitas atque diſtenſio cum obtuſo dolore ſi inſideat, tum potiſſimùm perceptibilis, cùm mox à cibo quis exercitatur, certiſſimum erit obſtructionis ſignum. Nulla febris, nullusq. tumor accedit, niſi id diuturnitate incrudeſcat: omnis equidem obſtructio inueterata putrefactionem operatur, eaque ratione febrem tempore parit. Spiritus impeditè trahitur, potiſſimùm ſi iter faciat per loca nonnihil montoſa. Color faciei mutatur in magis fœdum, citrinum nimirum vel pallidum, eò quòd partes diſtantes priuentur alimento conuenienti. Vrina nonnihil fit tenuis aquoſaque. Si in caua iecoris parte fiat obſtructio, vt plurimùm poſt prandium ſentitur dolor atque grauitas in hepatis loco maior, eò quòd humores atque vapores ab alimentis eò delati, non poſſunt ita liberè ſubire iecoris ſubſtantiam per ductus conuenientes, propter eorundem anguſtiam. aluus nunc liquida, nunc adſtricta eſt in hoc malo.

CAVSA. Meatuum venarumque iecoris anguſtia, ſæpe huius mali cauſa eſt, id quòd nonnullis obtigit ab ipſa generatione, tuncque diuturnum eſt malum, & à principio generationis nonnulla adfuere ſigna huius mali; ex omnique leui occaſione obſtructionem in hepate fieri, obſeruare licuit. Frequens autem eſſe ſolet iis qui frigidam intemperiem corporis habent: omnium tamen frequentiſſimè ex multis craſſis lentiſque humoribus obſtructio iecoris fit, qui ſe inſinuant in extremitates ramorum venæ portæ, vbi in iecoris ſubſtantiam diſpergitur; tunc circa dexteram præcordiorum partem grauitatis ſenſus percipitur, aliquando cum dolore obtuſo, aliàs etiam nonnihil intenſo. Idem etiam à multis craſſis viſcoſiſque alimentis fieri ſolet, dum vſu balneorum, aut exercitio validiore mox à cibo, in iecur rapiuntur. Idem malum fit ab humoribus craſſis à cerebro

in ventriculum delapſis, aut circa inteſtinorum loca coaceruatis, ſimili ratione ad iecur tranſmiſſis. Aperientium quoque vſus medicamentorum ventriculo exiſtente pleno crudis humoribus, eandem obſtructionem aliquando facere ſolet. Aliquando quoque ex denſis halituoſiſque vaporibus, cùm exitum non habent, propter corpulentiam quam induerunt, malum etiam iſtud excitatur; ſentiuntque laborantes non ſolùm grauitatis, ſed etiam diſtenſionis tunc ſenſum.

PROGNOSTICA. Totius corporis extenuationem fieri ex eius diuturnitate neceſſum eſt, propter alimenti pænuriam. Ex iecoris obſtructione longiuſcula multi grauesque in corpore naſcuntur morbi: hinc enim durus ſine dolore tumor, inflammatio, febris, humorum putrefactio, fluxio alui, iliaca paſſio, colicusque dolor, icteritia, hydrops. Frigidi humores dum diu in iecoris vaſculo continentur, demum quoque iecoris propriam ſubſtantiam in frigidam mutant, vnde tunc hydrops facilè ſe inſinuat. A natiuitate ob viarum paruitatem, ſi facta ſit obſtructio, curam non admittit; bono tamen regimine à multis ægritudinibus præſeruari poteſt, quæ ad huius præſentiam ſubſequi ſolent.

Methodus pro Curatione
OBSTRVCTIONIS IECORIS
INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër calidus ſit atque clarus.

Cibus. Ea quæ calefacere obſtructionemque tollere poſſunt, admittantur; quæ autem ſuccum craſſum generare ſolent, vitentur. In iuſculis coquantur radices petroſelini, fœniculi, apii, aſparagi, eorundemque ſemina; folia cichorei, pulegii, hyſſopi, intubi; porrum,

ſum. Copiam vitet ferculorum; neque admittat alimenta priuſquam digeſta ſint quæ priùs ſumpta fuerunt; tuncq́ue ita moderatè victitet, vt famis reliquiæ maneant dum à menſa ſurgit.

Potus ptiſana, vinum tenue atque vetus. Vina verò dulcia, adſtringentia, necnon craſſa, vitentur. non bibat, priuſquam pro ratione alimentum aſſumpſerit.

Exercitia ſumpto cibo vitentur, & maximè equidem balnea. Interpoſito autem ſpatio exercitium admittatur moderatum; quies equidem noxia.

Somnus diurnus vitetur atque diuturnus; ſitq́ue nocturnus quaſi ſeptem horarum.

Excrementa alui reſpondeant.

Animi accidentia vitentur; ira nimirum, triſtitia, ſollicitudo.

Ea verò quæ lætitiam mouere poſſunt, admittantur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. Byzantinus, de eupatorio, abſinthio, capillorum Veneris.

Oxymel ſimplex, compoſitum, ſquilliticum, oxyſaccharum. Mel roſatum. Aqua fœniculi, aſparagi, cuſcutæ, abſinthii, eupatorii, apii.

Decoctum radicum ireos, rubiæ maioris, aſari, petroſelini, ſquillæ, ſcolopendriæ, calaminthæ, eupatorii, praſii, hyſſopi, cichorei, ſeminum aniſi, fœniculi, capillorum Veneris, hepaticæ, abſinthii, cuſcutæ, cicerum, vuarum paſſarum, cinnamomi; melle, acetoq́ue addito.

Syr. acetoſus compoſitus, de cichoreo cum rhabarbaro.

Oxymel ſquilliticum, ſyr. de quinque radicibus.

Syr. endiuiæ, eiuſdemq́. decoctum, calorem præternaturalem remittit, qui obſtructioni iecoris coniungitur.

Aqua intubi, cichorei, lupuli, endiuiæ, cuſcutæ.

Decoctum cicerum rubrorum, lupinorum, fructuum alkekengi, cuſcutæ, endiuiæ, ſquinanthi, chamæpityos, radicum graminis, fœniculi.

Prioribus, aperientibus, incidentibus detergentibusq́ue medicamentis vtemur; ſi obſtructio iecoris fiat à materia

materia frigida, craſſa atque viſcoſa, cum qua nec febris, nec ſitis, nec ardor adeſt. Secundo verò loco poſitis vtemur, ſi caliditas, ſitis, ſuſpicioq. febris cum ipſa obſtructione concurrat. In omnibus autem obſeruandum nę à principio incipiamus cum medicamentis fortiter aperientibus, ne materias ruere faciamus ad hepar.

VACVANTIBVS.

Venæ iecorariæ dextræ ſectio fiet, ſi in vetuſtatem malum necdum abierit; aut ſi materia craſſa ſanguini copioſè permiſceatur, hanc enim loco moueri cogit ſanguinis miſſio. In hæmorrhoïdibus tamen, menſibusque ſuppreſſis, cruris venam ſecabimus.

Electuarium Indum, diaphœnicum.

Agaricus trochiſcatus, hiera picra.

Pillulæ alephanginæ, aggregatiuæ, de eupatorio.

Pillulæ de rhabarbaro, de agarico.

Rhabarbarum, caſſia, manna.

Decoctum radicum petroſelini, aſparagi, fœniculi, ruſci, apii, foliorum abſinthii, praſii, hyſſopi, chamæpityos, chamædryos, ſeminum aniſi, epithymi, ſenæ, agarici, rhabarbari, turbith, oxymelite addito.

CORROBORANTIBVS *hepar, obſtructionemque tollentibus.*

Trochiſci de rhabarbaro, de eupatorio, de abſinthio.

Diarhodon abbatis. Diagalanga.

Aromaticum roſatum.

Syr. de eupatorio.

Diacurcuma, dialacca.

Dianiſum, diambra.

Piſtaciæ, vuæ paſſæ, endiuiæ tres ſpecies.

Hepar lupi.

Rhabarbarum.

Succus granati acidi permiſtus cum oxymelite.

Abſinthium, eupatorium, cuſcuta, cichoreum, ſpica nardi, fumaria, dracunculus, radices aſparagi, aſari.

Radices acori, ruſci, ſemina aniſi, lupini, amygdalæ amaræ.

Epithema ex vino mediocriter adſtringente, in quo coquantur radices cyperi, aſari, folia eupatorii, abſinthii,

thii, capillorum Veneris, flores ſpicę, caſſia lignea, cinnamomum.

Vnguentum ex oleo ſpicæ, abſinthii, cinnamomo, caſſia lignea, aceto & cera.

Emplaſtrum de meliloto.

Diachylum ireatum commune.

Quæ multùm ſunt viſcoſa, aut ſtiptica, hîc vitanda omninò ſunt, ea enim potiùs obſtructionem augebunt.

CORRIGENTIBVS *ſymptomata.*

Hydrops.

Colica.

Iliaca.

Fluxus ventris.

Hæc accidentia, aliiq́ue multi morbi qui ex obſtructione iecoris naſcuntur, vti ſuis locis indicatur, curari debent.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* OBSTRVCTIONE HEPATIS *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Brüele experta.*

CVRATIO OBSTRVCTIONIS HEPATIS.

℞ radicum aſari, angelicæ ana ʒ vj. eupatorii, lupulorum, abſinthii, cuſcutæ ana m. j. ſeminum aniſi ℥ j. fructuum alkekengi ℥ ß. cicerum rubrorum ʒ iij. agarici albi & leuis ʒ ij. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad libram vnam & mediam: colaturæ adde diaturbith cum rhabarbaro ʒ vij. olei abſinthii ℥ iij. fiat *Clyſtere.*

℞ pulpę caſſiæ recenter extractæ ℥ j. rhabarbari electi, agarici trochiſcati ana ℈ j. ß. trochiſ. de eupatorio ℈ j. ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Bolus.*

℞ ſyr. de cichoreo cum rhabarbaro, ſyrupi Byzantini, acetoſi compoſiti, de eupatorio ana ℥ j. aquarum cuſcutæ, vini albi odoriferi ana ℥ vj. fiat *Iuleb.* aut,

℞ oxymellis compoſiti ℥ ij. oxymellis ſquillitici ℥ j. decocti eupatorii, ſeminum endiuiæ, radicum fœniculi, aſparagi, petroſelini, dracunculi ℥ x. fiat *Iuleb*; cum ſacchari quantitate ſufficienti.

℞ radicum gentianæ, aſari ana ℥ ß. eupatorii, capillorum Veneris, endiuiæ, cuſcutæ, chamædryos ana m. j. ſeminum carui, cicerum rubrorum, fœniculi ana ʒ iij. cinnamomi, macis, rhabarbari ana ʒ j. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔ j. ß. colaturæ adde oxymellis ſquillitici ℥ iij. fiat *Potio* in cauſa frigida.

℞ radicum fœniculi, petroſelini, aſparagi ana ℥ j. ß. cuſcutæ, foliorum abſinthii, eupatorii ana m. ß. ſeminum fœniculi, aniſi, ana ℥ ß. glycyrrhizæ raſæ ʒ iij. vuarum paſſarum enucleatarum ℥ j. iuiubarum, ſebeſten ana numero viij. ſenæ Alexandrinæ ℥ j. agarici albi & leuis ℥ ß. rhabarbari electiſſimi ʒ ij. zinziberis, ſalis gemmę ana ʒ j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔ j. ß. colaturæ adde ſyrupi Byzantini ℥ iij. fiat *Potio*.

℞ radicum eringii conditarum ℥ ij. corticum aurantiorum conditorum ℥ j. galangæ condîtæ, florum ſambuci conditorum ana ℥ ß. diarhodonis abbatis, trochiſcorum de rhabarbaro ana ʒ ij. ſyrupi de eupatorio q. ſ. fiat *Mixtura*: dentur ante cibum dragmæ duæ aut tres.

℞ diacatholiconis, diaphœniconis ana ʒ iij. agarici trochiſcati, rhabarbari electiſſimi ana ℈ j. ſyrupi Byzantini ℥. j. aquarum intubi, cichorei ana ℥ j. ß. fiat *Hauſtus*.

℞ pillularum de rhabarbaro ʒ j. pillularum de agarico ʒ ß. diagridii gr. iij. ſyrupi Byzantini q. ſ. fiant *Pillulæ* octo numero.

℞ benedictæ laxatiuæ ʒ iij. rhabarbari ʒ j. ſyrupi de eupatorio ℥ j. aquarum endiuiæ ℥ iij. fiat *Hauſtus*.

℞ ſp. diarhodonis abbatis ℈ ij. trochiſcorum de rhabarbaro ʒ ß. radicum ariſtolochiæ rotundæ, aſari ana ℈ ß. ſeminis fœniculi, aniſi, rhabarbari, cinnamomi ana gr. xij. ſacchari albiſſimi in aqua cuſcutæ & eupatorii diſſoluti q. ſ. fiat arte *Electuarium* in tabulis.

℞ trochiſcorum de rhabarbaro ʒ iij. dialaccæ, diarhodonis abbatis, dianiſi ana ʒ j. ß. radicum aſari, glycyrrhiſæ raſæ ana ʒ ß. iecoris lupini ℈ iiij. ſeminum aniſi ʒ j. ſucci fumi terræ in trochiſcorum formam redacti ʒ iij. ß.

iij. ß. ſyrupi de eupatorio, Byzantini ana q.ſ. ad electuarii mollis conſiſtentiam, fiat *Mixtura.*

℞ foliorum abſinthii m. j. cuſcutæ m. j. ß. florum ſambuci m. ß. rhabarbari electi, radicum aſari ana ʒ ij. infundantur in vini generoſi l'. ij. viginti quatuor horarum ſpatio: bibat alternis diebus hauſtum, duabus horis ſumpto *Electuario.*

℞ trochiſcorum de rhabarbaro, de eupatorio ana ʒ iij. fiat *Puluis*, detur ʒ j. cum ſucci endiuiæ ℥ iij. oxyſacchari ſimplicis ℥ j. aquæ cuſcutæ, eupatorii ana vncia media.

℞ vnguenti martiati, olei ſpicæ, abſinthii ana ℥ ß. ſpicæ; cinnamomi electi ana ℈ j. aceti guttas aliquot, ceræ parum, fiat *Vnguentum* molle.

℞ florum camomillæ, meliloti ana m. j. foliorum eupatorii, abſinthii ana m. j. ß. radicum cyperi ℥ j. cinnamomi, ſpicæ ana ʒ j. caſſiæ ligneæ ʒ ß. cumini ℥ ß furfurum ℥ j. coquantur in ſufficienti quantitate vini albi ad tertiæ partis conſumptionem, fiat iecori *Epithema.*

℞ florum camomillæ, meliloti ana m. j. ß. abſinthii, abrotani, eupatorii, cuſcutæ ana m. j. cicerum rubrorum ℥ j. ſeminum endiuiæ, apii ana ℥ ß. ſpicæ nardi ʒ ij. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad mollitudinem; hinc adde olei amygdalorum amarorum q. ſ. fiat *Cataplaſma.*

℞ radicum althææ ℥ iij. eupatorii, cuſcutæ, endiuiæ, fœniculi, maioranæ, fumariæ, violarum ana m. iij. florum camomillæ, meliloti ana m. ij. ß. ſeminum fœnugræci ℥ vj. coquantur nonnihil in aqua q. ſ. pro balneo. Humores craſſos, vias communes obſtruentes, emollit atque eliquat, naturæque obedientes reddit.

℞ emplaſtri de meliloto ℥ j. ß. radicum aſari ʒ ß. maſtiches ʒ j. abſinthii ſicci ℈ j. ß. olei ſambucini q. ſ fiat arte *Cerotum.*

APPENDIX

ad prædicta pro curatione OBSTRVCTIONIS IECORIS, quæ à materia craſſa potiſſimùm fit, inſeruiens.

Omnium primò humores obſtructiones facientes, natura obedientes reddemus medicamentis incidentibus, ſubtiliantibusque: quos vbi concoctos obſeruabimus, purgante aliquo medicamento è corpore educemus. Demum vtemur medicamentis tollentibus obſtructionem: liberatis autem obſtructionibus, intemperiem emendabimus, viſcus roborabimus, putridaque excludemus. Poſtremò ſymptomata grauia ſi aliqua moleſtent, placabimus. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Debet autem æger præſcriptis vti medicamentis per plures dies propter mali pertinaciam. Diligentem quoque operam dabit æger vt bona fiat digeſtio tam prima quàm ſecunda; in quem finem tenui vtetur diæta tam tempore prandii quàm cœnæ. Illi quoque qui frequenter incurrunt obſtructionem hepatis, ea quæ lentum craſſumque ſuccum generare poſſunt, ablegabunt. Si à materia calida craſſaque hoc malum fiat, cum decocto cichorei, endiuiæ, oxalidis, rhabarbari, ſyrupoque de cichoreo cum rhabarbaro emendetur. Aut ℞ radicum fœniculi, ruſci, petroſelini, graminis ana ℥ j. endiuiæ, cichorei, cuſcutæ, capillorum Veneris ana m. j. ſeminum endiuiæ, cucumeris, cicerum rubrorum ana ℥ ß. anethi ℥ j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ adde ſyrupi Byzantini ℥ iij. fiat arte Syrupus.

Methodus

Methodus pro cognitione

DEBILITATIS HEPATIS INSERVIENS.

HEPATIS DEBILITAS, ſeu hepatici dicuntur, cùm citra manifeſtum aliquod in viſcere malum imbecillitas iecoris accidit ex ſola intemperie. Hepatis autem propria principaliſſimaque facultas ſeu actio, eſt vis ſanguifica, quod ei ex propria ſuæ ſubſtantiæ obtigit proprietate; quæ non ex quauis intemperie mox labefactatur: neceſſum enim eſt vt illa intemperies, antequam iecoris actionem propriam imminuere poterit, ita altè radices agat, vt ad iecoris ſubſtantiam perueniat, eiuſque vires & harmoniam diſſoluat. A quacumque autem intemperie hoc fiat, iecur proprium ſuum officium non facit niſi diminutè; excrementa enim tunc funduntur quæ aquam referunt, in qua carnes recenter mactatæ, lotæ ſunt. Quamdiu autem hæc actio propria iecoris labefactata non erit, edet corruptas facultas actiones, non imminutas. Non ergo ab omni intemperie propria iecoris actio læditur; cùm ab ea ſolùm fiat, quæ diuturnitate temporis ſubſtantiam iecoris, vireſque reſoluit. Quòd autem per aluum reddantur potiùs quàm per alia loca huiuſmodi excrementa, fit propterea quòd natura magna ex parte expellere ſoleat ſuccũ imperfectè tranſmutatum à iecore ob eius debilitatem per inteſtina, propterea quòd ſit via magis propinqua, quàm per vrinarios meatus, per quos tamen contingit aliquando huiuſmodi ſuperfluitates loturam carnis referentes quoque excludi; vnde nonnullos contingit decipi, qui à calculo ſemper hoc fieri exclamant. Contingit quoque per aluum ſubinde ſincerum quaſi excludi ſanguinem, & id quidem abſque dyſenteria, & hepate quoque bene conſtituto; id potiſſimùm fit cùm rupta aliqua vena eſt in inferioribus partibus ipſius iecoris. Contingit rurſus per aluum excludi ſanguinem magis nigricantem, qui

præ

præ ſe fert aliquando atram bilem, à qua tamen differt, quòd lintea ea tincta rubeant; hoc autem fit dum vena aliqua rupta eſt in ſuperioribus partibus. Sæpe quoque ſanguis per aluum redditur, propterea quòd conſueta vacuatio aliqua ſubſtiterit, aut propterea quòd mutilatum eſt aliquod membrum. ſed quemadmodum tunc in magna copia ſubitò profunditur, ſic ſubitò quoque deſinit, ſuis temporibus recurrens. Aliquando quoque ab hæmorrhoïdibus, nonnunquam quoque à iecoris apoſtemate, necnon eiuſdem vlcere ſanguis profunditur per ſedem. quæ omnia ſuis locis dicuntur pleniùs: nec enim quicquam de iis ſanguinis excretionibus hîc agimus, cùm propter propriam iecoris actionem læſam non proueniant. Sola itaque ea inter dictas ſanguinis excretiones, in qua ea quæ excernuntur per aluum, aquam referunt, in qua carnes recenter mactatæ, lotæ ſunt, iecur ipſum citra manifeſtum aliquod in viſcere malum in propria eſſentia læſum eſſe oſtendit.

Pars affecta. Iecur hîc oblæditur, id quod ex proprii muneris læſione conſtat, per ſpeciem eorum quæ excernuntur. Contingit equidem hac ratione iecur, vbi malum altiùs radices egerit, ſanguinem probè non elaborare, ſed potiùs crudum aquoſumque relinquere, vnde excrementa per aluum loturæ carnium recenter enectarum ſimilia excluduntur. Poſſumus autem vocare aquoſum ſanguinem; ſignificat autem alimenta ſatis fuiſſe à ventriculo concocta, & etiã aliquamdiu in iecore inchoata, non tamen fuiſſe abſoluta, propter eius debilitatem. eſt autem ſymptoma pertinens ad actionẽ læſã facultatis ſanguificæ ipſius iecoris, quæ debilitata eſt.

Signa. A quacumque intemperie fiat hepatis imbecillitas, ita radicata vt ſpiritum caloremque eius natiuum diſſipare, & harmoniam, necnon vires & actionem diſſoluere poſſit, perpetuò ſanguinem aquoſum & ſemicoctum, ſimilemque aquæ in qua carnes recenter mactatæ, lotæ ſunt, reddit abſq. dolore & copioſè. Semper quoq. corporis color, maximeque faciei, triſtis efficitur; quodam equidem pallore, necnon virore fœdatur.

Cavsa. Imbecillitatis ipſius iecoris cauſa frequenter eſt frigida eiuſdem intemperies; quæ quamdiu leuis eſt,

eſt,albeſcit faciei color,parùm fœtent quę excernuntur, pauca excrementa redduntur, frigeſcit corpus atq.intumeſcit; niſi cordis calor reſarciat iecoris frigidā intemperiem: vrina tenuis eſt:nulla adeſt febris,neq.ſitis,aliàs à calida fit intemperie: quæ quamdiu leuis eſt, graueolentia ſunt bileque craſſa perfuſa, ſubinde etiam variè colorata quæ excernuntur, vrina rufa eſt, ſitis febriſque concurrit, linguæ videtur ſcabrities, flauus effloreſcit in facie color; totum corpus plus æquo calet, præ cæteris tamen volæ manuum, plantæque pedum. Acres vapores per cutim ſæpe deferri ſentiuntur.Contingit etiam tandem bilioſos humores vomitu expelli: ventrem plerumque aſtrictum habent,eò quòd validè attrahat calor. Quotieſcumque verò humida intemperies ſubſtantiam iecoris alterauerit, vix ſitit, ſed potiùs oris concurrit humiditas; aluus plurima reddit excrementa aquoſa,tenuiaque. Iſtis contraria in ſicca intemperie concurrunt; corpus enim ſiccius ſqualidiuſq.redditur,tandem etiam iecoris vires harmoniaque diſſoluitur, facies hinc triſti quodam pallore aut virore fœdatur. Quæ deiiciuntur primò liquida ſunt,vt cremor; tandem præter alia ſymptomata, concurrit fluxus prædictus hepaticus, in quo cruenta ſunt quæ deiiciuntur, loturamque referunt carnium recenter enectarum:hæcque excrementa variè tandem mutantur, prout variè intemperatum eſt ipſum iecur.

PROGNOSTICA. Si antiqua fuerit hepatis debilitas, difficillimè emendatur, temporeque aut in malum corporis habitum, vnde debilitas totius fit corporis, aut in hydropem vertitur, potiſſimùm ſi à frigida intemperie ortum habeat.Hinc tempore colliquationes fiunt, primò quidem ipſorum humorum, deinde ipſius etiam carnis, hinc totum corpus conſumitur. Frequenter quoque contingit in hac iecoris debilitate ſanguinem vltrò è naribus profundi; aliquando verò id fit per vterum, interdum verò per hæmorrhoïdes, nonnumquam etiam per vrinarios meatus.

Methodus

Digitized by Google

Methodus pro Curatione DEBILITATIS HEPATIS INSERVIENS;

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër conuenit temperatus.

Cibi qui facilè concoquuntur, quique modicè calefaciunt, offerantur; carnes caponum, gallinarum, phaſianorum, perdicum, pullorum, paruarum auicularum. Inter olera fœniculum, ſaluia, hyſſopus, ſatureia, intubus conueniunt. Iuſcula condiantur caryophyllis, cinnamomo, galanga. Vuæ paſſæ inter fructus maximè conueniunt.

Potus: tenue atque odoriferum bibat vinum.

Exercitium moderatum otio præferatur.

Somnus ſit mediocris.

Animi perturbationibus non moleſtetur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de eupatorio.

De abſinthio.

De endiuia, de cichoreo cum rhabarbaro.

Aqua endiuiæ, cichorei, eupatorii, cuſcutæ.

Decoctum radicum aſari, fœniculi, petroſelini, cichorei, endiuiæ, cyperi, ireos, abſinthii, origani, menthæ, eupatorii, roſarum, calaminthæ, cuſcutæ, hyſſopi, ſeminum cumini, aniſi, hordei, calami aromatici, cinnamomi, vuarum paſſularum, addito melle & aceto.

VACVANTIBVS.

Diaprunum ſolutiuum.

Electuarium Indum.

Electuarium de ſucco roſarum.

Hiera picra.

Tama-

Tamarindi.
Sena.
Rhabarbarum.
Agaricus, myrobalani.

Si in iecoris corpore, aut venis annexis humores frigidi, aut bilioſi, ex frigida calidáve iecoris intemperie orti atque corrupti obhæreant, nec à natura expellantur, euacuabimus eoſdẽ medicamentis conuenientibus; quibus ſemper quæ corroborare iecur poſſunt, addemus.

CORROBORANTIBVS *intemperiemque relictam emendantibus.*

Diarhodon abbatis, diamargaritum frigidum.
Dialacca, diacurcuma, cum aqua abſinthii, ſyrupo de eupatorio.
Electuarium diatrion ſandalinum.
Trochiſci de rhabarbaro, de eupatorio.
Trochiſci de abſinthio.
Saccharum roſaceum.
Phylonium Romanum.
Rhabarbarum.
Hepar lupi.
Cochlearum carnes.
Syr. abſinthii, eupatorii; & aquæ earundem.
Aqua è limacibus deſtillata.
Aqua hordei, in qua endiuia, cichoreum decocta ſint.
Cuſcuta, vuæ paſſæ, piſtacia, endiuia, intubus.
Abſinthium, eupatorium, ſpica, ſquinanthum.
Cinnamomum, calamus aromaticus, myrrha, vnicornu, raſura eboris. Aqua mellis, mel, terebinthina, virulentum atque putridum abſtergunt, prioraque, ſi quid corrupti eſt, emendant.
Epithema æſtate frigidum actu, hieme verò calidum; ex aqua roſarum, acetoſæ, lactucæ, nymphææ, ſandalis rubris, diarhodone abbatis, diatrio ſandali, camphora.
Fomentationes ex decocto roſarum, acetoſæ, camomillæ, abſinthii.
Vnguentum ex oleo roſarum, nymphææ, cydoniorum, maſtiches, camphora, ſandalis albis & rubris, aceto,

aceto,oleo abſinthii. Lana iiſdem madefacta, illi loco vbi iecur eſt ſitum, imponatur.

Diagalanga,dianiſum,diacalamintha.
Diacinnamomum,trochiſ.de rhabarbaro; ſaccharum ſaluiæ, aqua mellis deſtillata.
Syr. de cichoreo,aqua endiuiæ,cuſcutæ,cichorei.
Abſinthium, eupatorium, caſſia lignea, cinnamomum, acorus condîtus.
Hepar lupi, nardus Celtica,ſquinanthum.
Epithema ex decocto caryophyllorum,cinnamomi,iunci odorati, eupatorii, radicum aſari, ſeminum fœniculi,aniſi,ameos,quibus addetur diagalanga, diacinnamomum,aqua eupatorii,cuſcutæ,acetum.
Vnguentum ex oleo nardino, maſtichino, ſpicæ, abſinthii, ligno aloës,maſtiche,caryophyllis, cinnamomo, ſucco eupatorii.
Ceratum ſtomaticum Galeni, ceratum ex radice aſari, ireos, iunco odorato, abſinthio, eupatorio,meliloto, thure, maſtiche, myrrha, farina ſeminum lupinorum, fœnugræci,oleo maſtichino, roſato,nardino.
Oleum in quo radices enulæ campanæ, gentianæ,cyperi vires depoſuerint.

Dialacca, diacurcuma.
Syr. de abſinthio.
Hepar lupi, ſpodium, ſaccharum roſatum.
Vnguentem ex oleo abſinthii, nardino: iis incoquantur radices enulæ campanæ,gentianæ,iridis.

Prioribus vtemur, dum calida intemperies in cauſa eſt; ex iis autem ſi nonnulla fuerint calidiora iuſto, ad temperiem reduci poterunt commodè cum aqua endiuiæ. Sequentibus in frigida intemperie vtemur; vltimo verò loco poſitis, in humida. Nonnulla eorum omni quaſi iecoris intemperiei conueniunt.

THEORI-

Digitized by Google

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia*, *in* DEBILITATE HEPATIS *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO DEBILITATIS HEPATIS, ob frigidam cauſam. ℞ ſyrupi de abſinthio, de eupatorio ana ℥ j. ß. endiuiæ, oxymellis compoſiti ana ℥ ß. aquarum eupatorii, endiuiæ, centaurei minoris ana ℥ iiij. fiat *Iuleb.*

℞ radicum angelicæ, fœniculi, petroſelini ana ℥ j. ariſtolochiæ rotundæ, gentianæ ana ℥ ß. eupatorii, ſaluiæ, fumiterræ ana m. j. ß. abſinthii, menthæ ana m. ß. glycyrrhizæ raſæ ʒ v. rhabarbari ʒ ij. ſenæ Alexandrinæ ℥ j. agarici albi & leuis ʒ ij. zinziberis ʒ j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colatutæ adde ſyrupi de eupatorio ℥ iij. fiat *Potio.* ℞ pillularum de agarico, cochiarum, de rhabarbaro ana ℈ j. cum ſyrupo de eupatorio q. ſ. fiant *Pillulæ* octo numero. ℞ diagalangæ ʒ j. ß. trochiſcorum de abſinthio ʒ j. ſeminum endiuiæ ℈ j. ſacchari albiſſimi in aqua endiuiæ diſſoluti q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis. ℞ trochiſcorum de rhabarbaro ℥. ß. de abſinthio ʒ ij. dialaccæ ʒ j. ß. aureæ Alexandrinæ ʒ j. radicum aſari, ariſtolochiæ rotundæ, hepatis lupini ana ℈ j. ß. fiat *Electuarium* molle cum ſyrupo de eupatorio quantum ſatis. ℞ radicum aſari ʒ ij. glycyrrhizæ raſæ, ſeminum aniſi, apii ana ʒ j. vuarum paſſarum ℥ j. amygdalorum amarorum ʒ vj. trochiſcorum de abſinthio ʒ ij. ſyrupi de abſinthio q. ſ. fiat *Conditum.* ℞ aromatici roſati Gabrielis, diagalangæ, diarhodonis abbatis ana ʒ ij. glycyrrhizæ ʒ j. vuarum paſſarum ℥ j. ß. ſeminis aniſi ʒ j. ß. iecoris lupini exiccati ʒ ij. ß. conſeruæ florum anthos ℥ j. ß. corticum citri conditarum ℥ ß. ſyrupi de eupatorio q. ſ. fiat *Mixtura.* ℞ foliorum eupatorii, abſinthii ana m. j. ß. ſpicæ nardi, florum camomillæ ana m. j. ß. roriſmarini m. j. cinnamomi ʒ j. ß. in æqua portione vini & aquæ coquantur, fiat *Fotus.* ℞ olei de abſinthio, maſtichini ana ℥ ß. nardini, roſarum ana ʒ ij. caryophyllorum, cinnamomi ana ℈ j. ß. ſucci eupatorii ℥ j. aceti

& ceræ parum, fiat *Vnguentum*. ℞ florum camomillæ, meliloti ana m. j. ß. ſeminum lupinorum ℥ ß. foliorum abſinthii, eupatorii ana m. j. ß. roſarum rubrarum m. ß. coquantur ad mollitudinem, addendo olei de abſinthio q. ſ. fiat *Cataplaſma*. Si à calida fiat cauſa, ℞ ſyrupi violarum ℥ ij. acetoſi ſimplicis & compoſiti ana ℥ j. aquarum endiuiæ, cuſcutæ, eupatorii ana ℥ iij. miſceantur, fiat *Iuleb*. ℞ rad. fœniculi, aſparagi, petroſelini ana ℥ j. folior. ſenecionis m. j. ß. folior. cichorei, endiuiæ, chamæpitys, cuſcutæ, eupatorii ana m. j. ſem. aniſi ℥ ß. glycyrrhizæ ʒ iij. vuarum paſſarum ℥ j. rhab. ʒ ij. ß. agarici ʒ j. ß. cinnamomi ℈ iiij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ adde ſyrupi de cichoreo cum rhab. ℥ iij. fiat *Potio*.

℞ hordei mundati m. iij. endiuiæ, cichorei, acrimonii ana m. j. ß. lactucæ m. ß. ſem. endiuiæ, cucurbitæ, melonũ ana ℥ ß. glycyrrh. raſæ ʒ v. flor. violarum m. j. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem: ad ℔. j. ß. colaturæ addantur ſyr. de cichoreo cum rhab. ℥ iij. fiat *Potio*.

℞ terebinthinæ Venetæ in aqua endiuiæ lotæ ʒ ß. ſeminum endiuiæ ℈ ij. rhabarbari electi ʒ j. roſatæ nouellæ ℈ ß. ſacchari q. ſ. fiat *Bolus*. ℞ roſatæ nouellæ ʒ ij. diarhodonis abbatis ſine moſcho, diatragacanthi frigidi ana ʒ j. ß. iecoris lupini ℈ ij. ſacchari albiſſimi in aqua endiuiæ diſſoluti ana q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis.

℞ diarhodonis abbatis ʒ ij. trochiſcorum de rhabarbaro, ſeminum endiuiæ, diatrium ſandalorum, diamargariti frigidi ana ʒ j. ß. vuarum paſſarum ℥ j. ſyrupi de cichoreo cum rhab. q. ſ. fiat *Electuarium* in forma opiati.

℞ iecoris lupini ʒ j. ß. radic. cichorei ʒ ij. ſchœnanthi ℈ j. cornu cerui ℈ ß. glycyrrhizæ ʒ j. ß. rhabarbari ℈ ij. ß. ſpicæ gr. xij. fiat *Puluis*. doſis ʒ j. cum aqua mellis.

℞ iecoris lupini ʒ j. rhabarbari ʒ ij. ſpicæ nardi ℈ ß. terebinthinæ Venetæ in aqua endiuię lotæ q. ſ. fiat *Maſſa*, ſumat bolum vnum aut alterum alternis diebus.

℞ roſar. rubrarum, flor. camomillæ, cichorei, ſcariolæ ana m. j. ß. ſummitatum abſinthii m. j. ſandalorum alborum & rubrorum ana ʒ vj. camphoræ ℈ ij. ß. cichorei, endiuiæ ana m. j. ß. coquantur in aqua q. ſ. pro *Fotu*.

℞ olei violarum ℥ j. roſacei ℥ ß. camomelini ʒ vj. ceræ & aceti parum. fiat *Vnguentum*.

APPEN-

APPENDIX

ad prædicta pro curatione DEBILITATIS HEPATIS.

Magna ex parte fit ab intemperie eius frigida, vel primariò, ſæpius etiam ſecundariò, dum ſcilicet calori immodico ſuccedit, ſiue attractrix, ſiue retentrix, ſiue alteratrix facultas imbecillis tantùm euaſerit, ſiue omnes ſimul: id quod magna ex parte accidit, eò quòd cùm vna fuerit imbecillis facultas naturalis, omnes ferè debilitantur. Hanc itaque intemperiem emendabimus medicamentis quæ modicè calfaciunt. Prædictis quoque ſemper addimus, quæ corroborare poſſunt hepar, necnon obſtructiones aperire, cùm obſtructio ferè ſemper concurrat. Si autem hæc intemperies foueatur à multitudine crudorum humorum, eos naturæ obedientes reddemus; hinc purgante medicamento euacuabimus: poſtremò iecur roborabimus, intemperiemque relictam emendabimus. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Sicca autem ſi ſit hepatis intemperies, conueniunt balnea, lactis vſus, & quæ humiditatem reſtaurare poſſunt naturalem, & quæ hecticis proſunt. De debilitate autem hepatis quæ prouenit ratione alicuius tumoris, qualis eſt inflammatio, eryſipelas, ſcirrhus, œdema; aut ratione magnæ exulcerationis, aut denique abſceſſus, hìc nequaquam agimus, cùm propriis locis horum cura tradatur. Syrupus de eupatorio, electuarium diatrium ſandalorum in iecoris debilitate ſæpiùs locum habent, eò quòd roborent facultatem iecoris retentricem, attractricem, alteratricem & expultricem; quæ omnes ex vnius læſione perturbari ſolent.

Methodus pro cognitione TVMORIS TVM DVRI TVM LAXI, IPSIVS SPLENIS INSERVIENS.

SPLENIS TVMOR, ſæpe ex eius inflammatione minùs rectè curata ortum habet. Contingit autem ſplenem citò vt iecur indurari, necnon intumeſcere: quamuis habeat ſubſtantiam magis raram quàm iecur; eius enim alimentum admodùm eſt craſſum. Sanguinis præterea feces ſeu limum, partemque eius magis terreſtrem & impuram excipere debet. Propter raritatem autem ſubſtantiæ, contingit ſplenem eouſque aliquando increſcere, necnon intumeſcere, vt ſiniſtram ventris partem omnino quaſi impleat, ſicq́. quaſi ſiſtit ſeptum tranſuerſum, ne liberè attolli deprimique poſſit dum reſpirationi inſeruit; vnde aliquando quaſi grunnitus in ſomno eduntur frequentes atque magni, magnaq́. difficultas ſpirandi accedit. Hepar quoque citò induratur, propterea quòd multùm eſt compactum eius corpus, venasque minimas habet; vnde accidit ea quæ craſſiorem nacta ſunt ſubſtantiam, facilè obhærere in eius meatibus, ſicque indureſcere.

PARS AFFECTA, eſt ipſe lien; quod ex dolore cum poſitu intelligitur, & grauitate.

SIGNA. In loco ſplenis tumor percipitur ob copiam materiei, & dolor grauans. Subinde quidem tumor laxus eſt, aliàs etiam durus, qui aliquando vniuerſum hypochondriũ implet, parsq́. materiei aliquando in omẽtum transfunditur; aliàs verò lienis capacitate concluditur. Dum ſe curſu vel labore exercet æger, difficiliùs ſpirat; id quod etiam accidit dum in dextrum latus decumbit, magis quàm ſi in ſiniſtro quieſcat; eò quòd non ita ſuſpendatur viſcus, neque diaphragma ita à viſceris magnitu-

magnitudine prematur. Cibum malè concoquunt; ſatis tamen appetunt ſic laborantes. Multa fit oris ſaliuatio. flatus multi in corpore generantur, qui rugitum fluctuationemque in ſiniſtra corporis parte excitant, ibidemq. venter intenditur. Corporis magna ſegnities concurrit. Inſomnia fiunt turbulenta, capitisque fit grauitas; hinc timiditas, rerumque contemptus concurrit. Aluum adſtrictam magna ex parte habent. Cùm autem materia mali magis corrumpitur, furereque quaſi in corpore incipit, tunc prædicta omnia grauiora, manifeſtioraque fiunt, faciei color vitiari incipit, totumque corpus inuadit & vitiat; hinc os malè olet, gingiuę exeduntur, à dentibusque diſcedunt, intumeſcit locus ſub inferiori palpebra, eruptio fit ſanguinis, ſub noctem pedes intumeſcunt, ſanguis è naribus quoque profunditur ſæpè, magis prauo colore facies imbuitur, maculæ multæ ſubnigræ, aliàs etiam vlcera mala & quæ difficulter ſanantur, in manibus tibiisque effloreſcunt; præſertim ſi ſanguis per nares non fundatur: tandem ſomnus admodum fit grauis atque turbulentus, & ſpiritum maxima cum moleſtia, & grunnitu quodam atque ſtertore tunc ſæpe ducit æger, potiſſimùm prima noctis parte.

CAVSA. Magna ex parte ex melancholico humore, qui fex ipſius eſt ſanguinis, hoc malum naſcitur, dum in liene magna copia è venis ipſius corporis raptus, ibi diutiùs ſubſiſtit, quod alioqui fit propterea quòd vniuerſæ corporis venæ huiuſmodi ſanguine melancholico abundant. Hoc enim viſcus à natura deſtinatum eſt, vt illum excipiat; aliàs vberius in liene colligitur quàm par eſt, eò quòd meatus obſtructi ſunt, per quos hoc excrementum è liene in ventriculum aut aluum deturbari ſolet. Tantaque ſubinde eius coaceruatur copia, vt vniuerſum lienem diſtendat. Cùm itaque eius copia magna in liene colligitur, tumor laxus primùm generatur; vbi autem diutiùs ſubſiſtit in viſcere, ob debilitatem virtutis expultricis, vel aliam aliquam ob cauſam, tempore vi caloris craſſeſcit & indureſcit, vnde obſtructiones venarum meatuumque per quos expurgari ſolebat, oriuntur maiores, temporeque in duritiem abit materia, vnde ſcirrhus naſcitur lienis. Hoc quoque in inflammatione

lienis fit, cum medicamenta nimium adſtringentia, aut nimium quoque diſſoluentia adhibentur. Aliquando etiam fit ab aquoſo pituoſoque humore, qui aliunde eò deriuatur, vti videre ſæpe licet in illis qui longos morbos, frigidos humidoſque euaſerunt.

PROGNOSTICA. Per initia dum tumor increſcit, non ita difficilis eſt curatio: at ſi is aliqualiter abſoluatur, numquam quaſi medicamentis tollitur. Minus autem periculi eſt in lienis tumore quàm ſi iecori inhæreat: varii tamen eius euentus ſunt; aliquibus enim modò minuitur, modò increſcit, qui prædictis moleſtiis etiam perturbantur; aliis verò durus permanet tumor, & id quidem aliquando fit abſque incommodis, permultos etiam annos durans, dum non ita in magnam extuberat molem. Frequenter autem in hydropem, inteſtinorum leuitatem, corporis liquationem, quartanamque febrem tranſire ſolet: quæ mala medicamentis difficulter ſanantur. Item aliquando hinc phthiſis, cancer, hemitritæi, ſcabieſque euaſcuntur.

Methodus pro curatione TVMORIS SPLENIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit clarus atque lucidus.

Cibus qui aperiendi aliqualem vim habet, & qui facilè concoquitur, bonumque ſanguinem generare poſſit, conuenit: ea verò quæ craſſum ſuccum atque glutinoſum generare poſſunt, vitentur; vti ſunt carnes porcinæ, leporinæ, bouinæ. Tenui quoque vtatur diæta. Flores autem capparum plurimùm hîc laudantur.

Potus ſit vinum ſubtile, quod aqua in qua ferrum candens ſæpiùs extinctum ſit, dilui poterit. ab aqua omninò abſtineat.

Digitized by Google

Exercitium plurimùm prodeſt moderatum, antequam alimenta ſumantur. frictiones quoque, necnon ſudorum prouocationes fiant.

Somnus ſit mediocris; nequaquam autem admittetur ſtatim poſt ſumptum alimentum.

Alui excrementa reſpondeant.

Animi pathemata vitentur, cùm offendere ſoleant concoctionem.

PRÆPARANTIBVS.

Syr. de epithymo, fumaria, ſcolopendria.

Oxymel ſimplex, compoſitum, ſquilliticum.

Syr. acetoſus ſimplex, de calamintha.

Syr. de duabus & quinque radicibus, ſyr. de pomis.

Aqua intubi, ſcolopendriæ, tamariſci, aſplenii.

Decoctum ſarſæparillæ.

Decoctum corticum & radicum geniſtæ, tamariſci, capparorum, cichorei, endiuiæ, ebuli, roriſmarini, ſeminis agni caſti, portulacæ, centaurei minoris.

Pluribus diebus vtetur tum præſentibus, tum ſubiectis medicamentis, eò quòd difficulter admodum humor iſte melancholicus expurgetur.

VACVANTIBVS.

Venæ baſilicæ ſectio fiet partitis vicibus ſiniſtri lateris, modò vires ferant, alioqui vena quæ ad medium digitum eſt, vel minimum, ſecabitur; ſi tamen antiquum ſit malum, à venæ ſectione abſtinebimus, cùm inde magis indureſceret.

Pillulæ aggregatiuæ, aureæ, de agarico, de fumaria.

Pillulæ de lapide armeno, cyaneo.

Confectio hamech, hiera picra, hiera diacolocynthidos.

Diaphœnicum, diacatholicum, diaſena N.

Sena, epithymus, polypodium quercinum, myrobalani Indi.

Clyſteres. iis vtendum potiùs ſi in inferiori viſceris parte obſtructio conſtiterit, tumórve hæreat.

Subinde aliis atque aliis vtendum eſt medicamentis, ne vni natura aſſueſcat; frequenter enim in hoc morbo

repetenda ſunt medicamenta purgantia, ob mali perti-
naciam.

MOLLIENTIBVS *duritiem tumoris, obſtru-
ctionemque tollentibus.*

Decoctum ſarſæparillæ.

Fomentatio ex foliis maluæ, tamariſci, ſcolopendriæ, aſplenii, radicibus capparorum, ſeminibus lini, fœnugræci, floribus geniſtæ.

Vnguentum althææ, Agrippæ, de arthanitha.

Vnguentum ex oleo liliorum, capparorum, amygdalorum dulcium, adipe anſerino, gallinæ, butyro, medulla cruris vituli, aut cerui, ſucco cyclaminis, bryoniæ, gummi ammoniaco in aceto diſſoluto, præſtans admodum eſt remedium.

Vnguentum ex oleo capparorum, adipe camelorum, multum quoque emolumenti adfert.

Squilla cocta in oleo capparorum, addendo radices liliorum.

Ceratum hyſſopi, ceratum ex oleo de lateribus, capparorum, amygdalorum dulcium.

Cataplaſma ex foliis ebuli, maluæ, biſmaluæ, acantho, ficubus pinguibus, rad. liliorum alborum, ebuli, ſquilla in vino auſtero & oleo cocta.

Vnguentum ex gummi ammoniaco diſſoluto in aceto ſquillitico, medulla vitulina, ceruina, pinguedine anatis, adipe ſtruthionis, cameli, cera, butyro, aceto.

Emplaſtrum de meliloto compoſitum, diachylum ſimplex, magnum, de mucilaginibus.

Emplaſtrum ex oleo de lateribus, & gummi ammoniaco, præſtantiſſimum eſt medicamentum.

CORROBORANTIBVS, *reliquiaſque reſoluentibus, intemperiemque relictam emendantibus.*

Diarhodon abbatis, trochiſ. de eupatorio, de cappartibus, de lacca.

Theriaca, diamuſcum dulce & amarum.

Aromaticum roſatum, diacapparum.

Electuarium de baccis lauri.

Decoctum tamariſci, foliorum ſalicis, florum geniſtæ,

ſcolopen-

Digitized by Google

ſcolopendriæ, radicum capparorum, ebuli, ſeminum geniſtæ, endiuiæ, roriſmarini, epithymi.

Sarſæparillæ ʒ j. cum pul. myricæ.

Cappares plurimùm valent, ſcolopendriumque.

Fomentum ex floribus camomillæ, ſeminibus cumini, rutæ, aniſi, foliis pulegii, rutæ, lupulorum, anethi, calaminthæ.

Lapis coctilis aut molaris candens ſæpiùs acerrimo aceto extinguetur, qui adhuc fumans frequenter ſplenis regioni ſuperponetur linteolis.

Vnguentum ex oleo capparorum, rutaceo, maſtichino.

Emplaſtrum de fermento.

Emplaſtrum ex gummi ammoniaco, opopanace, oleo cucumeris aſinini, capparorum, aceto.

Cucurbitulæ cum ſcarificatione venis quę ad lienem nigricant admouendæ, aut harum loco ſanguiſugæ, aut earundem venarum ſectio fiet.

Cauterium actuale.

Vbi priorum medicamentorum ope durities ſplenis emollita erit, pręſentibus, diſcutientibus vtemur aliquãdiu, paulò poſt rurſum ad emollientia tranſibimus, ſicq. alternatim hiſce vtemur medicamentis. Validè autem reſoluentia medicamenta hîc non admittantur.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* TVMORE SPLENIS *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO TVMORIS SPLENIS.

℞ ſyrupi Byzantini, fumariæ, oxymellis ſimplicis ana ℥ j. de calamintha ℥ j. ß. aquarum fumariæ, lupulorum, petroſelini ana ℥ iij. fiat *Hauſtus.* ℞ radicum cyclaminis ℥ ß. radicum filicis ℥ j. corticum radicum capparorum, tamariſci ana ʒ iij. cuſcutæ m j. ſenæ ʒ iij. glycyrh. ℥ ß. ſem. aniſi, fœniculi ana ʒ iij. coquãtur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ adde ſyr. acetoſi compoſiti ℥ iij. fiat *Potio.*

℞ corticum radicum capparorum, tamariſci, radicum ebuli ana ℥ j. fumariæ, cichorei, lupulorum ana m. j. ß. capillorum Veneris, thymi, ceterach ana m. j. epithymi m. ß. glycyrrhizæ raſæ ʒ iij. ſeminum aniſi ℥ ß. fœniculi ʒ ij. ſenæ Alexandrinæ, polypodii quercini ana ℥ j. ß. agarici albi & leuis ʒ iij. zinziberis ʒ j. florum boraginis, geniſtæ ana m. j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ adde ſyrupi acetoſi compoſiti ℥ iij. fiat *Potio.*

℞ confectionis hamech ʒ iij. diaſenæ ʒ j. diacatholiconis ʒ j. ß. ſyrupi de epithymo ℥ j. aquarum ſcolopendriæ ℥ iij. fiat *Hauſtus.*

℞ pillularum Indarum, fœtidarum, agarici trochiſcati ana ℈ j. pillularum de rhabarbaro ℈ ß. de lapide lazuli gr. vj. ſyrupi de epithymo q. ſ. fiant *Pillulæ* ſex aut ſeptem numero. ſumat bis in menſe.

℞ pulueris ſancti ʒ j. ß. diacatholiconis ʒ iij. decocti communis ℥ iij. fiat *Hauſtus.*

℞ trochiſcorum de cappare ℥ ß. flor. geniſtæ m. ij. corticum tamariſci ℥ j. infundantur in vini albi ℔. j. ß. viginti quatuor horarum ſpatio. Huius colaturę bibat hauſtum duabus horis poſtquã ſumpſerit electuarium ſubiectum,

℞ diacurcumæ ℥ ß. dianiſi, diacaſtorei ana ʒ j. ß. theriacæ veteris ʒ ij. fiat *Electuarium* molle.

℞ corticum & radicum capparorum, geniſtæ, tamariſci ana ʒ j. ß. epithymi, ceterach ana ʒ ij. cinnamomi ℈ ij. conſeruæ boraginis ℥ j. ß. aromatici roſati Gabrielis, mithridati ana ℈ j. ß. ſyrupi de fumaria q. ſ. fiat *Electuarium* ad opiati conſiſtentiam.

℞ trochiſcorum de cappare, trochiſcorum de eupatorio ana ʒ ß. corticum radicum tamariſci, ſarſæparillæ ana ℈ ij. radicum ruſci ℈ j. rhabarbari electiſſimi ℈ j. ß. ſacchari albiſſimi diſſoluti in decocto ſarſæparillæ q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis, ſumat rotulam aliquoties in die. ℞ radicum aſari, cyclaminis ana ℥ j. corticum tamariſci, radicum capparorum ana ʒ iij. menthaſtri, abſinthii, origani, centaurei minoris, ſcolopendriæ, fumariæ, mercurialis ana p. j. florum camomillæ, meliloti ana m. j. ſeminum cumini, carui ana ℥ ß ſeminum lini, fœnugræci ana ℥ j. coquantur in vini & aceti quantitate ſufficienti ad mollitudinem, fiat *Fomentatio* lienis

cum

Digitized by Google

cum ſpongia, aut veſica. ℞ olei lateritii, rutæ, capparorum, iuniperi ana ʒ ij. olei camomelini ℥ ß. medullæ vituli ʒ iij. bryoniæ, cyclaminis ana ʒ ß. gummi ammoniáci in aceto diſſoluti ʒ j. ß. fiat *Vnguentum* arte.

℞ vnguenti arthanitæ maioris ℥ j. ß. gummi ammoniaci in aceto diſſoluti ℥ ß. olei capparorum, liliorum alborum ana q. ſ. fiat *Vnguentum* molle.

℞ vnguenti Agrippæ, arthanitæ maioris ana ℥ j. ammoniaci, opopanacis in aceto diſſolutorum ana ℥ ß. olei cucumeris aſinini ℥ ß. fiat *Vnguentum* molle: quo ab exordio mali nequaquam vtendum eſt, ſed vbi iam materia mali vnà cum viſcere emollita fuerit.

℞ ſalis communis ſeminiſque cumini parum torrefacti ana m. j. ß. florum meliloti m. j. radicum ebuli ℥ j. ſeminum rutæ ʒ v. miſceantur contuſa, in tegulaque ſiccata, linteolo rariori intertexentur, fiat *Sacculus* ad ſplenis formam concinnatus, qui tempore vſus acerrimo aceto, in quo lapidis molaris portio candens extincta ſit, irroretur. Duo autem fiant, alternatimque applicentur: emollit, exiccat & reſoluit.

℞ corticum tamariſci ℥ ß. radicum liliorum alborum ℥ j. radicum ebuli ℥ j. ß. florum camomillæ, meliloti, abſinthii, rutæ ana m. j. ſeminum lupinorum, lini, fœnugræci ana ℥ ß. ficuum pinguium numero octo, coquantur in aqua q. ſ. ad mollitudinem, hinc piſtentur; addatur farinæ hordei, fimi caprarum ana ℥ j. gummi ammoniaci, ſagapeni ana ℥ ß. olei lateritii, capparorum ana q. ſ. fiat *Cataplaſma*, poſt fotum adhibebitur maximo cum commodo.

℞ diachyli magni, emplaſtrum de mucilaginibus, de meliloto compoſit. ana ℥ ß. vnguenti dialthææ, Agrippæ ana ʒ iij. corticum tamariſci ʒ j. ſeminum rutæ ʒ ß. fiat *Emplaſtrum* molle.

℞ ſagapeni, gummi ammoniaci ana ℥ j. olei liliorum ℥ ij. radicum ireos ʒ ij. ſalis gemmæ ʒ j. ß. fiat *Emplaſtrum*. Gummi diſſoluantur cum aceto.

APPEN-

APPENDIX

ad prædicta pro curatione TVMORIS SPLENIS inſeruiens.

Omnium primò materiam obſtruentem, extenuantibus incidentibusque medicamentis naturæ obedientem reddemus; primò tamen lenientia aluum medicamenta dabimus, vt melius ad ſplenem vires medicamentorum deduci poſsint. Pluribus autem diebus præparantibus medicamentis vti debet æger. Hoc cùm conſecuti fuerimus, purgante medicamento eandem è corpore educemus. Hinc quæ viſceris duritiem, humoreſque viſcoſos atque congelatos emollire poſſint, præſcribantur, quibus ea quoque permiſcebimus quæ obſtructionem tollere poſſunt. Demum quæ corroborare, reliquiaſque conſumere valent, admittantur. Quæ omnia, nunc anteaque dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Hæmorrhoïdes autem in hoc malo aperire conſultiſsimum erit, cùm plurimum leuaminis afferre ſoleant. Quieſcere quoque in latere ſiniſtro poſtquàm medicamentum ſumpſerit æger, debet; magnopere equidem ad curam huius mali necdum confirmati, adiumenti affert.

Methodus pro cognitione ICTERITIÆ INSERVIENS.

ICTERITIA eſt effuſio bilis modò flauæ, modò atræ, ſubinde vtriuſque (quod in puellis ſæpe accidit) per vniuerſum corpus. Contingit autem hunc bilioſum humorem per vniuerſum corpus diffundi cum ſanguine, eò quod excrementorum ſeparatio, aut omninò non, aut non ritè fuerit peracta. id autem ob has cauſas potiſſimùm fieri ſolet, aut vitio totius corporis, aut iecoris, aut propter vitium aliquod viarum, per quas expurgari debet;

Digitized by Google

debet; aut denique vitio ipſius excrementi. Contingit autem hunc colorem maximè in oculorum albo & circum tempora efflorescere & apparere.

PARS AFFECTA. In morbo regio non perpetuò eadem pars, idemque locus affectus eſt. Interdum enim iecur in cauſa eſt, cùm ſcilicet calidius eſt, vel apoſtemate afficitur, tunc alui vrinæque excrementa plurimùm flaua bile colorata erunt; nonnunquam febris concurrit cum dolore obſcuro in loco iecoris; variè faciei color mutatur. Sæpe quoque folliculus bilis afficitur, tuncque in dextera præcordiorum parte grauitatis ſenſus percipitur. alba plerumque ſunt quæ per aluum excernuntur; vrinæ verò biliosiſſimæ ſunt: à febri immunis eſt. aliàs etiam vniuerſi corporis vitio prouenit, tuncque paulatim fit, paucaque ex commemoratis ſignis aderunt; cutis verò magis fit arida, prurigineque moleſtatur, atque tunc ipſæ ſolidæ corporis partes nimio calore diſtemperantur. eſt autem ſymptoma pertinens ad genus mutatæ qualitatis vniuerſi corporis.

SIGNA. Senſu manifeſtum fit hoc malum; omnium autem maximè oculorum color hominem icteritia laborare teſtatur; lutei enim coloris eſſe conſpicitur, id quod albo ſolet eſſe præditum colore. proſtratio fit appetitus, & increſcit ſitis, orisque amaritudo propter caliditatem, abſque febre tamen eſt magna ex parte: capitis concurrit dolor, membrorumque laxitas: vrina impensè crocea eſt, turbida denique atque craſſa, interdum etiam ſupprimitur. alui excrementa albeſcunt ſi meatus folliculi fellis obſtruatur, & pauca ſunt quæ redduntur, quæ quoque paulatim & crebrò expelluntur. grauitas abſque tumore in iecoris loco ferè percipitur, vrina quandoque vſque ad nigredinem ferè rubra craſſaque eſt. Si verò icteritia ex copia bilis fiat, ab intemperie calida iecoris facta, meatusque ad folliculum fellis pertinentes aperti ſint, alui excrementa tunc quidem bilioſa erunt, eò quòd portio bilis profundatur in aluum: vix febricitat æger, Icteritia verò ſi lienis vitio fiat, corpus non tam graue eſt, vti dum à flaua bile fit; ſiniſtro tamen hypochondrio grauitas ineſt, aliquando etiam ſubdurus tumor, magis fit cogitabundus atq. triſtis: obſcuro corpus

ro corpus colore primò tingitur; hinc ſubliuido atque ſubnigro. Adſtrictam plerumque aluum habent; & plerumque ſubnigra ſunt alui excrementa, necnon vrinæ. Ictericus magna ex parte pruritu tentatur, vix ſudat, tempore longo ſi durauerit, corpus cum pallore inalbeſcit tandem.

CAVSA. accidit aliquando propter choleræ multiplicationem, à nimia iecoris intemperie calida; tanta enim aliquándo copia bilis ſic gignitur, vt à fellis folliculo vix recipi poſſit; tunc plerumque abſque febre, in dextero hypochondrio feruor circa iecoris locum percipitur, alui excrementa bile perfuſa videntur; vrinæ craſſæ, croceæque profunduntur; ſegnities ſpirandique difficultas concurrit, tum potiſſimùm perceptibilis cùm mouetur. frequenter quoque accidit propterea quòd iecur aut meatus illi qui è iecore in veſicam fellis, & inde in inteſtina demittuntur, obſtructi ſunt; tunc enim excernere per loca conuenientia iecur bilioſum humorem non poteſt; vnde neceſſum eſt ſanguinem impurum fieri, in venasque tunc regurgitat, ſanguinique permiſcetur, atque inde in totum corpus diffunditur. In dextra hypochondriorum parte grauitas percipitur; aluique excrementa ſunt alba. Fit quoque totius aliquando corporis vitio, dum calor ſingulis inſitus partibus, nimium fit acris atque mordax, propter intemperiem partium nimis calidam; tunc equidem humores potiùs in bilem abeunt, in magna etiam aliquando copia, qui tandem ſanguini etiam communicantur venis concluſo, vnde totum quoque corpus bile ſæpe perfunditur, aureoque quaſi tingitur colore, ſoletque cum pruritu magno per cutem erumpere: mentis ſenſuumque concurrit hebetudo, corporisque debilitas atque ſegnities. Subinde etiam in febrium bilioſarum iudicationibus contingit morbum hunc oriri, eò quòd à virtute naturali noxia materia in extremas còrporis partes protrudatur, ſicque cuti ſuum imprimit colorem, tuncque vrina aluique excrementa naturaliter ſe habent, & frequenter homo à febre ſic liberatur; ſubitò autem naſcitur hoc modo icteritia procreata. frequenter quoque propter iecoris inflammationem hoc malum accidit: quo caſu totum quoque

que

que corpus bilioſis excrementis perfunditur, propter magnum ſanguinis incendium; tunc vrinę quoque & alui excrementa plurimùm flaua bile colorata ſunt. febris etiam concurrit vehemens, variè faciei color mutatur, ſitiunt ægri, in iecoris regione ſenſum grauitatis percipiunt. Venenata denique qualitas ſanguinem corrumpendo, hunc morbum efficere poteſt; id quod indicatur ſi ſubitò hominis color mutetur, abſque concurſu febris.

PROGNOSTICA. Icteritia ſi fuerit diuturna, periculum hydropis minatur; & potiſſimùm ſi vrina diu etiam fuerit aquoſa: tunc equidem obſtructio magna à viſceris frigiditate prouenit. perniciofiſſimum autem eſt morbo regio laborantibus, durum fieri hepar: malum etiam eſt proſtratum eſſe appetitum, & vigiliis moleſtari, delirioque affici, ſermonemque cum labore formare. E ſplenis autem vitio nata icteritia, plerumque magis eſt diuturna, quàm ea quæ à iecore originem habet. vti icteritia flaua, ſic etiam nigra aliquando etiam originem à jecore habet; lien verò flauum icterum numquam facit. Graue eſt poſt natam auriginem, febrem ſequi. In morbis acutis ſi ſuperueniat, vti ambiguum eſt malum, ſic ſatis difficulter diſcutitur: ſi tamen in die critico fiat, ſignis concoctionis apparentibus, nulla duritie in iecore exiſtente, bonum eſt; facultas enim expultrix ſuperat; ſi verò ante diem criticum fiat, malum eſt. Hæmorrhoïdes verò in hoc morbo fluere, bonum eſt. Periculo quoque obnoxius eſt homo, ſi icteritia confirmata laboret, & non curetur, neque materia expellatur; ſubitò equidem tandem cor aliáve aliqua nobilis pars opprimitur.

Methodus

Digitized by Google

Methodus pro curatione
ICTERITIÆ
INSERVIENS.

Perſicitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër temperatus conuenit.

Cibus ſit qui humectare refrigerareq́. modicè humoresque extenuare poſſit, & qui facilè concoqui ſolet, vt ſunt auiculæ montanæ, pulli, gallinæ, piſces petroſi. Admittũtur pruna, poma, ceraſa, melones; modicè interim. Condiantur alimenta cum ſucco limonum, aurantiorum. Alimenta quæ ſuccum craſſum aut melancholicũ generare, & quæ aſtringere, choleramq́. multiplicare poſſunt, vitentur, vt ſunt dulcia, amara, ſalſa.

Potus. Conuenit vinum dilutum aqua graminis aut petroſelini; ptiſana.

Exercitium ſit mediocre. balneo vtatur hiemali tempore, atque frictionibus.

Somnus ſit moderatus.

Excrementa alui arte aut natura reſpondeant indies.

Animi perturbationes quę ſpiritus inflammare poſſunt, euitentur; quæ autem oblectare poſſunt admittantur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. violarum, endiuiæ, limonum.

Roſarum, acetoſæ, granatorum.

De cichoreo cum rhabarbaro.

Aqua acetoſæ, cichorei, endiuiæ, ſolani, lactucæ, plantaginis.

Syr. de duabus & quinque radicibus, oxymel ſimplex.

Syr. de eupatorio, de abſinthio, ſyr. de cichoreo cum rhabarbaro.

Mel roſatum, ſyr. Byzantinus.

Aqua eupatorii, lupulorum, cuſcutæ, aſparagi, fœniculi, cichorei,

Digitized by Google

cichorei, endiuiæ, raphani, ruſci.

Decoctum radicum angelicæ, gentianæ, rubiæ tinctorum, aſparagi, apii, aſari, fœniculi, ariſtolochiæ, fumariæ, adianthi, ſerpylli, hypericonis, calaminthæ, chamæpityos, acetoſę, roriſmarini, praſii, endiuiæ, cichorei, cinnamomi, ſacchari.

Quoniam plerumque bili permiſceri ſolent humores pituitoſi craſſique, aperientia detergentiaque inſigniter hîc locum habent, perque interualla iis vtemur; continuò enim abſque noxia non feruntur. Prioribus autem ſolùm locus erit, cùm ſolummodò à calidis fieri humoribus augurabimur malum, id quod in purgantium materia etiam obſeruabitur; poſterioribus, cùm frigidi permiſti erunt.

VACVANTIBVS.

Electuarium è pſyllio, de ſucco roſarum, diaprunum ſolutiuum.

Diaphœnicum, hiera picra.

Pillulæ aggregatiuæ, de rhabarbaro, de eupatorio.

Manna, caſſia, rhabarb. eius infuſio fiat in aqua endiuiæ.

Diaphœnicum, pillulæ alephanginæ, aureæ, hiera ſimplex.

Agaricus trochiſcatus; agarici infuſum cum rhabarbaro, caſſia, manna.

Vomitus cum elleboro.

Clyſtere, primò lene vtiliſſimum eſt, ſi adſtricta ſit aluus; retrahit enim humores ad cutim deuolutos; hinc magis validum paretur, & per interualla miniſtretur; fiet autem ex radicibus fœniculi, apii, abſinthio, eupatorio, praſio, adiantho, origano, ſeminibus aniſi, fœniculi, elect. de ſucco roſarum, caſſia fiſtula.

Venæ ſectio fiat ipſius baſilicæ in principio mali, ſi ſanguinis copia oneretur ægrotus: alioqui periculum eſt ne hydrops accerſatur. Maximè autem vena prædicta ſecabitur, ſi icteritia ab obſtructione fiat meatus, per quem fel in folliculum tranſmittitur.

Si excrementorum copiam circa aluum primaſque venas

nas conſiſtere intelligamus, leuiore aliquo medicamento purgante hæc propellenda erunt antequam offerantur prædicta præparantia medicamenta; aperientium enim vi facilè humores praui in venas maiores iecoris rapientur, obſtructionemque magis generabunt. Copia autem excrementorum circa aluum primasque venas hærentium exciſa, humores obſtruentes naturæ obedientes reddemus: hinc præſentibus remediis eoſdem è corpore deturbabimus; idque per interualla repetere ſæpius debemus.

AVERTENTIBVS.

Clyſtere. Errhina.

Sternutatoria medicamenta.

Hæmorrhoïdes ſi fluere conſueuerint, aperiantur.

Menſium fluxus.

CORROBORANTIBVS *intemperiemque in hepate relictam emendantibus.*

Conſerua roſarum, violarum, conſerua magna noſtræ deſcriptionis.

Syr. de ſucco limonum, granatorum.

Guaiaci decoctum cum oxymelite.

Succus cuſcutæ, radicum raphani.

Radix cyclaminis, rhabarbarum, praſium, fumaria.

Epithema fiat hepati è roſis rubris, ſpica, ſpodio, ſandalis, croco, aqua roſacea, bugloſſi, intubi, aceto; ſi cordi deſtinetur, addatur been album & rubrum, lignum aloës, caryophylli.

Balneum ex violis, lactuca, endiuia, cichoreo.

Diacurcuma, dialacca, diacalamintha, diatrium ſandali, diarhodon abbatis.

Theriaca, mithridatum, trochiſci de eupatorio, de rhabarbaro, cum aqua decoctionis cicerum.

Serum caprinum, lac capræ enutritæ aſparago, eupatorio, fœniculo, petroſelino, apio.

Lumbrici exiccati in furno, & ſumpti cum vino albo & ſaccharo.

Decoctum praſii, cicerum rubrorum, aſparagi, raphani, ex vino albo tenui matutinis aliquot horis. Stercus canis oſſibus magna ex parte paſti, ſtercus anſerinum.

Digitized by Google

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

Scobs eboris infuſa in vino aut aqua aliqua aperiente, vermes terreſtres exiccati, cum vino dati.

Fumariæ radix in vino coquatur, propineturque.

Potus ex radice cyclaminis: ſudor eo excitetur.

Odor ex aceto acerrimo calido, cuius portionem aliquam balneo inſidens naribus attrahat æger, & aliquamdiu nares comprimat.

Errhina ex ſucco cyclaminis, nigellæ, betæ, anagallidis.

Aqua roſacea inſtilletur oculis in mali exordio: minori equidem impetu humores ad oculos deriuabuntur.

Fomentum oculorum cum aqua hordei, ſucco acetoſæ, granatorum, aceto.

Balnea ſicca, balneum ex aqua dulci & aceto pro oculis, aut balneum ſulfureum, aut ex decocto florum camomillæ, meliloti, calaminthæ, roriſmarini, parietariæ, anethi, furfurum.

Sternutamenta prouocantia.

Colorem oculorum flauum hæc emendant, iecoriſq. duritiem emolliunt.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* ICTERITIA *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO ICTERITIAE.

℞ radicum fœniculi, petroſelini ana ℥ j. ſcolopendriæ m. j. ß. foliorum maluæ, caulium ana m. j. cuſcutæ m. ß. ſenæ Alexandrinæ, polypodii quercini ana ℥ j. ß. epithymi ℥ j. colocynthidis ℈ ß. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ addatur diacatholiconis ℥ j. ß. olei rutacei ℥ j. camomelini ℥ ij. ſalis communis ʒ j. fiat *Clyſtere.*

℞ ſyrupi Byzantini, oxymellis compoſiti ana ℥ ij. aquar. endiuiæ, cichorei, alkekengi ana ℥ iiij. miſceantur, fiat *Iuleb.*

℞ electuarii de pſyllio ʒ vj. diacatholicōnis ʒ iij. rhabarbari electiſſimi, agarici trochiſcati ana ℈ j. fiat *Bolus*: detur in aurora; aut ſi æger potiùs in liquida forma expetat, diſſoluatur cum decocto raphani, aſari, ariſtolochiæ rotundæ, eupatorii, cuſcutæ.

℞ radicum aſari, ariſtolochiæ rotundæ ana ℥ ß. fœniculi, petroſelini ana ℥ j. ſeminum aniſi, iuniperi, cicerum rubrorum ana ʒ iij. ß. polypodii quercini ℥ j. ß. rhabarbari electiſſimi ʒ ij. ß. zinziberis, ſpicæ ana ℈ ij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. colaturæ addatur ſyrupi de epithymo, Byzantini ana ℥ j. ß. fiat *Potio*.

℞ radicum petroſelini ℥ ij. praſii, ſcariolæ, agrimoniæ ana m. j. ß. ſeminum aſparagi, melonum, aniſi ana ℥ ß. foliorum ſenæ ʒ vj. zinziberis albi ℈ ij. ß. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad ℔. j. colaturæ adde ſacchari albiſſimi ℥ ij. aceti ℥ j. ß. fiat *Potio*.

℞ electuarii de ſucco roſarum ʒ ij. diacatholiconis ʒ j. ß. diaphœniconis ʒ ij. ß. rhabarbari electiſſimi ℈ ß. ſpicæ gr. v. ſyrupi de cichoreo cum rhabarbaro ℥ ß. aquarum cichorei ℥ iij. fiat *Hauſtus*. ℞ pillularum de rhabarbaro, hieræ ſimplicis Galeni, pillularum aggregatiuarum ana ℈ j. diagridii gr. iij. ſyrupi de abſinthio q. ſ. fiant *Pillulæ* ſeptem.

℞ rhabarbari electi ʒ j. aloës ʒ ij. agarici trochiſcati ℈ ij. ß. radicum rubiæ tinctorum, cyclaminis ana ℈ j. diagridii gr. xij. ſyrupi de eupatorio q. ſ. fiant *Pillulæ*, detur ʒ j. poſt primum ſomnum.

℞ aquarum endiuiæ ℥ vj. in ea maceretur per noctem cinnamomi ℈ ß. rhabarbari electiſſimi ʒ j. colatura detur manè cum vncia vna oxymellis compoſiti. reliquiis addatur rhabarbari recentis dragma alia, cinnamomi gr. xij. & aquæ endiuiæ q. ſ. pro *Hauſtu*: iterumque omnia macerentur in cineribus calentibus viginti quatuor horis: colatura propinetur vt priùs. hoc medicamentum ſæpiùs repetat.

℞ radicum aſari, raphani ana ℥ j. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem; huius decocti bonam quantitatem ſumat vna vice, additis olei communis vnciis duabus, fiat *Vomitorium* medicamentum.

℞ trochiſcorum de rhabarbaro ʒ iij. diarhodonis abbatis,

batis, diacurcumæ ana ʒ ij. diatriaſand. ʒ j. ſucci cuſcutæ, praſſii ana ℥ ß. ſyrupi endiuiæ, de ſucco acetoſæ ana q. ſ. ad *Electuarii* mollis conſiſtentiam.

℞ florum ſambuci m. iij. cuſcutæ m. j. ß. eboris vſti ʒ j. radicum aſari ʒ ij. rhabarbari electi ʒ j. ß. infundantur viginti quatuor horarum ſpatio in vini electi l'. j. ß. colaturę addatur ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Potus*: huius hauſtum duabus horis poſt ſumptum electuarium bibat.

℞ trochiſcorum de rhabarbaro ℥ ß. diacurcumæ ʒ ß. vermium terreſtrium præparatorum vt decet ʒ ij. ß. radicum cyclaminis ℈ ij. ſyrupi Byzantini, de eupatorio ana q. ſ. fiat *Mixtura* mollis conſiſtentiæ.

℞ diarhodonis abbatis, diacurcumæ ana ℈ ij. trochiſcorum de rhabarbaro ʒ j. ſacchari albiſſimi in aqua cuſcutę q. ſ. eſt, diſſoluti, fiat *Electuarium* in tabulis. A ſplene autem ſi fiat hoc malum, ſubſequentibus curabitur medicamentis.

℞ radicum fœniculi, petroſelini ana ℥ i. radicum cyclaminis, corticum radicum tamariſci, capparorum ana ʒ ij. cuſcutæ m. j. ß. ſcolopendriæ m. j. ſarſæparillæ ℥ ß. radicum ruſci, ſeminum aniſi ana ℥ j. coquantur in aqua q. ſ. ad l'. j. ß. colaturæ addantur oxymellis ſimplicis ℥ iiij. fiat *Potio*, detur hauſtus in balneo.

℞ radicum cyclaminis ʒ v. raphani ℥ j. radicum acori, glycyrrhizę raſę ana ʒ vj. coquantur in vini albi l'. ij. nonnihil, poſt macerationem aliqualem, colaturæ adde oxymellis ſimplicis ℥ iiij. fiat *Potio*, dentur ℥ iiij. in aurora, ſeque ad ſudandum componat: priùs tamen purgetur ſequentibus.

℞ diacatholiconis ʒ iij. caſſiæ recenter extractæ, mannæ Calabrinæ ana ℥ ß. cum ſero lactis fiat *Hauſtus*, detur omnium primò.

℞ radicum althææ, enulæ campanæ ana ℥ iiij. hordei mundi m. v. cichorei, fumariæ ana m. ij. ß. foliorum acetoſæ, florum camomillæ, meliloti, violarum, bugloſſæ ana m. j. volubilis, centaurei minoris ana m. j. ß. coquantur in aqua q. ſ. aliquantulum: quo cùm humorem cuti incumbentem diſcutere animus eſt, octo dierum ſpatio vtetur.

APPENDIX

ad prædicta pro curatione ICTERITIÆ inſeruiens.

Magna ex parte hic morbus oritur propter obſtructionem meatuum illius vaſculi per quem bilis è iecore atque liene ad inteſtina deriuatur, quæ à craſsis humoribus plerumque initium ſumit; vnde iecur nonnihil incaleſcit, copiamque bilis coacervat. Clyſterio aluum tunc primò ſubducemus, eò quòd aſtrictam aluum plerumque habeant, propterea quòd bilis non deſcendat, quæ inteſtina irritare ſolet. Deinde humores craſſos obſtructiones facientes, naturæ obedientes reddemus incidentibus, aperientibus, tenuantibusque medicamentis; qui poſtquàm concocti fuerint, è corpore vacuandi ſunt. Deinde viſcera roborantibus medicamentis confirmabuntur, meatusque aperientur. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione applicentur. Si à iecoris inflammatione fiat, ea primùm curetur. Si ſit ſuſpicio ne iecur intumeſcat, emplaſtro de meliloto addetur ammoniaci nonnihil. Fomentatio fiet cum decocto radicum liliorum, althææ, ficuum, paſſularum. Vnguentum fiat cum oleo amygdalorum dulcium, vnguento dialthææ. Si à venenoſa aliqua materia fiat, vomitu educatur in mali principio. Clyſterio verò id fiat, ſi ad inteſtina deſcenderit. Si in habitum corporis traducta fuerit, theriaca conuenit cum decocto corticum citri, limonum, endiuiæ, cardui benedicti, angelicæ, bugloſſæ, meliſſæ. Si propter obſtructionem veſicæ fellis fiat, tunc maxima duo remedia principatum obtinebunt, venæ ſectio & purgatio, Agaricus autem cum rhabarbaro præſtans medicamentum hîc eſt. Corporis autem habitum ſeu cutem detergemus balneo, nec non iis quæ ſudorem prouocare poſſunt; ſic equidem ea quæ in habitu corporis latent, euocanda atque diſcutienda ſunt. Faciem & oculos aqua eiuſdem balnei lauabit æger, aut cum aqua deſtillata peponum.

Methodus

Methodus pro cognitione VERMIVM INSERVIENS.

VERMES in variis corporis partibus poſſe generari experientiâ comprobatum habemus. In vlceribus enim putridis, in dentibus, in auribus, adde quòd in renibus quoque naſcantur. In hoc tamen loco de iis tantùm agimus vermibus, qui in inteſtinis generãtur, quos lumbricos communiter nominamus. Horum autem alii longi ſunt teretesq́ue, qui aliis longè frequentiores exiſtunt, ſuntq́ue ſimiles quaſi vermibus in terra ortis. Alii ſunt lòngi & ad ſpeciem ſeminum cucurbitæ lati, illud quoque nomen inde ſeruantes, & hi per tota inteſtina ſubinde extenduntur; incredibilis enim longitudinis ſæpius fuere viſi. Sunt alii admodum exigui, ſi ſuperioribus conferantur, qui Aſcarides tenuesq́ue vocantur, ſuntq́ue vermibus qui in caſeo putrefacto naſcuntur, perſimiles.

PARS AFFECTA. Inteſtina hîc afficiuntur; in iis enim omnes lumbricorum ſpecies, de quibus hîc agimus, gignuntur. Et quidem inteſtinum rectum ab aſcaridibus ſubtilibusq́ue afficitur. Teretes verò ſeu rotundi, in gracilibus, nec non in ſuperioribus generantur, vnde in ventriculum aliquando deuoluuntur; ſæpe quoque per os, aliquando etiam per nares reiiciuntur. Lati verò lumbrici, qui reliquis multo ſunt longiores rarioresq́ue, per tota quaſi inteſtina extenduntur; tam enim tenuia quàm craſſa ſua longitudine attingunt. Eſt autem hic affectus de quo præſens ſermo eſt, morbus in numero, tota ſubſtantia præter naturam.

SIGNA. Ex præſentia tenuium, pruritus ſatis moleſtus in ano rectóve inteſtino generatur, frequentes irritationes ad alui deiectiones fiunt. Subinde quoq. inteſtinum rectum in hoc malo prolabitur: poſt ſolutam quoque aluum minùs moleſtantur; frequentes in ſtercore excreto quoque cernuntur. Ex præſentia verò teretum ſeu rotundorum, qui mirabili ſæpe ſerie in inte-

ſtinorum itineribus implicati hærent, multò grauiora accidentia excitantur, per inediam enim ſæpe ſurſum aſcendunt, ſtomachumque morſibus admodum acribus affligunt; & ſubinde ita acerbos dolores excitant, vt corporis diſſolutio, præfocatio, corporiſque tremor, aliàs etiam animi defectio ſubſequatur, magnaque ſit anguſtia & cordis palpitatio, frigidusque concurrit ſudor, ſæpe quoque nauſea, tandem etiam vomitus, ſingultus, tuſſisque ſicca excitatur, facies multis ſubitò incaleſcit, rubeſcitque, diu tamen non perdurat. Hinc contingit nonnullos tempore ſomni edito clamore expergiſci & exurgere, rurſusque collabi, adde quòd è lecto interdum exiliant; alii verò dentibus ſtrident, & variè corpus iactãt; nocte enim moleſtiores quàm interdiu eſſe ſolent. Pruritus narium plerumque adeſt etiam vigilantibus tantus, vt ſcalpere frequentiùs, dulce ſit: nocturno quoque tempore os ſaliua madeſcit, venter hydropicorum more ſæpe inflatur atque diſtenditur, idque cum torſione multa. Subinde lienteria, aut diarrhœa concurrit, pallorque faciei. magna autem ex parte corpus imminuitur, cùm ſcilicet ita frequens eſt lumbricorum numerus, vt alimentum abſumatur ab iis; quo ſi deſtituantur, ſæpe ad ventriculum aſcendunt, & continuis morſibus, aliiſque ſymptomatibus dictis ægrum affligunt. magnum ſæpe cibi appetitum excitant; aliquando etiam caninam appetentiam: macilenti tamen plerumq. ſunt qui iis affliguntur. ſitiunt multùm, febres ſæpe excitantur inordinatæ quoque quotidianis ſimiles, horrorem inducentes. vti autem appetitus aliquando admodùm intenditur, ſic aliàs quoque omninò proſternitur. Verùm hæc omnia accidentia non in omnibus expectare oportet, ſed plurima tantùm, aut nonnulla illorum. Latus verò lumbricus cùm præſens fuerit in inteſtinis, vt multa ſigna communia cum teretibus habet, ſic corporis concurrit gracilitas, alimenta multa expetuntur, quæ digeſta citò etiam excernuntur, vnde ſæpe cogitur alimenta noua ſumere, alioqui inteſtinorum roſio fiet. Firmum autem admodùm huius lati lumbrici in excrementis ſignum obſeruatur: contingit enim alui excrementis quædam corpuſcula permiſceri, quæ ſemini cu-

curbitæ

curbitæ ſeu cucumeris aſſimulantur; eſtque proprium excrementum huius ſpecici lumbricorum.

Cavsa communis lumbricorum eſt putredo ſeu materia craſſa, phlegmatica, viſcoſa, putredini accõmoda, concurrente, calore non omnino putrido, qui in materia craſſa putridaque exiſtit, & eandem quaſi præparat, quique natiui caloris perfuſione quaſi perficitur, principiumque vitæ vermibus confert. Ab humoribus ſalſis, amaris, aut acribus vermes non generantur, cùm ab iis potiùs interimantur; ſed potiùs ab iis quæ facilè putreſcunt; vt ſunt fructus fugaces, dulceſque.

Prognostica. Multi nulla lumbricorum, teretum præſertim, cura habita, exeſi ab ipſis ſunt, & conuulſi interierunt; & frequenter quidem ita rodunt inteſtina, vt hominem in mortis periculum præcipitent. Deteriores maiores minoribus, paucis multi, & albis rubri, viuentes mortuis. Verſicolores autem lumbrici omnibus aliis ſunt deteriores, putredinem enim indicant deteriorem maioremque. Omnium minùs pericuſoſi ſunt aſcarides; tum quia tenues & exigui ſunt; tum quia in loco generantur à principibus partibus remotiſſimo, in inteſtino nimirum recto. Sæpe alii graues ab iis introducuntur morbi, aliquando enim ſubitaneam mortem accerſunt, nonnumquam ſyncopen inducunt, ſubinde verò etiam epilepſiam, aliàs etiam caninam appetentiam, nonnumquam colicum etiam dolorem, aliàs quoque febrem maximè inordinatam accerſunt; viginti quatuor equidem horarum ſpatio cum maximo frigore ter aut etiam quater affligit. Omnium autem maximè pueros infeſtare ſolent, & illos qui ad pubertatem accedunt. Lumbrici in febrium initiis eiecti plerumque malum ſignificant, putridæ enim materiei multitudinem perniciemque indicant. idem iudicium ſi in vigore ſymptomaticè expellantur; ſanitatis autem ſpem promittunt in declinatione, cùm critica comitatur excretio.

Methodus pro curatione VERMIVM INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit temperatus.

Cibus à quo bonus ſuccus elici poſſit, præſcribatur ; ſatisque liberaliter alatur, alioqui punctiones fient inteſtinorum à lumbricis, ob inediam; quæ cùm fiunt, dulcia offerantur; iis enim placari ſolent lumbrici. Vitentur caſeus, lac, piſces, omniaque quæ pituitoſos humores generare poſſunt.

Potus : vinum conuenit aquoſum.

Somno pro conſuetudine vtatur, nocturno potiùs quàm diurno.

Excrementa alui reſpondeant.

Animi perturbationes magnæ vitentur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de abſinthio.

Syr. de endiuia.

De cichoreo cum rhabarbaro.

De acetoſitate citri.

Aqua graminis, abſinthii, portulacæ.

VACVANTIBVS.

Agaricus trochiſcatus, agarici infuſio in oxymelite multùm conuenit.

Hiera diacolocynthidos, hiera picra.

Pill. communes ſeu peſtilentiales ſumptæ vmbilicoque admotæ, præſtantes ſunt admodum.

Pill. ex aloë, myrrha, rhabarbaro, ſale gemmæ.

Diaturbith cum rhabarbaro, pręſtans eſt medicamentum ad enecandum & ad excludendum vermes.

Diacarthamus vermes enecat, & excludit optimè.

Rhabar-

Digitized by Google

Rhabarbarum. Aloë,turbith.

Decoctum radicum zedoariæ,angelicæ,graminis,ſiliginis, corticum & radicum capparorum,boraginis,bugloſſæ, violarum, ſeminis ſanctonici, diaturbith cum rhabarbaro addito.

Suppoſitorium ex aloë,ſemine ſanctonici,coriandri,cornu ceruino,myrrha, melle,felleq. bouino inungetur.

Hiſce medicamentis materia expurganda eſt, ex qua vermes generantur, quorum nonnulla generatos etiam enecare poſſunt,nec non è corpore propellere.

NECANTIBVS *vermes.*

Conſerua magna noſtræ deſcript. mirificè operatur in hoc malo.

Mithridatum, theriaca Andromachi vermibus enecandis accommodatiſſima eſt.

Hiera picra, zedoaria.

Sanctonici ſemen, corallina, radix graminis, filicis maſculæ,acetum,efficaciſſima ſunt ad vermes enecandum omnia.

Centaurea minor generoſum quoque eſt medicamentum cum ſemine ſanctonici.

Ariſtolochia rotunda,abrotanum vtrumque,abſinthium omne, gentiana,allium.

Aloë etiam præſtantiſſimum eſt medicamentum.

Semen lupinorum, portulacæ, citri, folia perſicorum, menthaſtrum,ſcordium,

Tormentilla, diptamus cum decocto ſauinæ, coloquintida,agaricus,cornu ceruinum.

Succus ellebori nigri, plantaginis,abſinthii.

Aqua abſinthii,rutæ, agrimoniæ,valerianæ, artemiſiæ.

Syrupus de portulaca, cum ſemine citri.

Oleum violatum cum euphorbio.

Vnguentum de arthanita maius tam educit quàm enecat vermes.

Vnguentum pro ventriculo,ventreque, ex oleo rutaceo, abſinthii, menthæ,ſemine ſanctonici, aloë,aceto, felle ſuillo,lacte,melle aut ſaccharo.

Emplaſtrum pro vmbilico, ex aloë, felle bouino, ouino, ſuillo,

ſuillo, abſinthio, zedoaria, tormentilla, theriaca, ol. menthæ, abſinthii, perſicorum ſucco, abſinthii, pane toſto, in optimoque aceto macerato.

Medicamenta hæc variè ad vſum accommodare poſſumus: per os equidem ea aſſumere licet, aut clyſterio iniicere poſſumus, aut exteriùs vmbilico admouere licebit. Si per os offerantur, diutiùs ieiunet antequàm enecantia medicamenta exhibeantur; interim ſi nimiis torſionibus mordicando vrgeant ob alimenti penuriam, aut ſi ventriculum aſcendere tentent, grata exhibebimus pro tempore alimenta, ne dicta accidant incommoda.

EXPELLENTIBVS *enecatos*.

Vacuantia prædicta.

Pillulæ Ruſi præſtantiſſimæ ſunt tam ad enecandum quàm ad educendum vermes.

Theriaca, mithridatum.

Oleum omphacinum, in maiori copia potatum.

Clyſtere ex decocto pulli, hordei, ſebeſten, ſaccharo, butyro non ſalito.

Vnguentum ex oleo rutaceo, abſinthii, ſucco abſinthii, rutæ, pul. diptami, tormentillæ, cornu ceruino.

Emplaſtrum ex foliis abrotani, rutæ, naſturtii, farina lupinorum, foliis praſii, mercurialis, ſaluiæ, abſinthii, felle bouino, aloë.

Fomentatio ex iiſdem iam dictis rebus.

Suppoſitorium fiat pro vermibus in recto inteſtino inhærentibus, cum oleo rutaceo, in quo aloës & fellis vaccini quantitas ſoluatur; bombyce excipiatur, aut ex melle cum aloës bona quantitate fiat. Suppoſitorium quoque ſi fiat cum lardo pingui, anoque ſi immitatur, & filo ſuſpendatur, feliciter operari ſolet.

Poſtquam lumbrici iam enecati erunt, ne grauia ſubſequantur incommoda, ſtatim erunt expellendi è corpore; periculum enim eſt, ne febres putridæ generentur ex malignis vaporibus, aut alia grauia ſymptomata inde effloreſcant.

THEORI-

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in curatione* VERMIVM *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO VERMIVM.

℞ ſyr. de cichoreo cum rhab. Byzantini ana ℥ ij. aquar. fœniculi, petroſelini ana ℥ v. fiat *Iuleb*; detur tribus aut quatuor vicibus matutinis. ℞ rad. graminis, ſiliginis ana ℥ j. corticum & radicum capparorum ana ʒ j. ß. tormentillæ ℥ ß. flor. boraginis, bugloſſæ, violarum ana m. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad medietatis conſumptionem: colaturæ ℔. j. ß. addatur diaturbith cum rhab. ℥ j. ß. fiat *Potio.* ℞ ſeminis plantaginis, lumbricorum, zedoariæ, lupinorum, centaurei minoris ana ʒ j. aloës, myrrhæ ana ℥ ß. cornu cerui vſti, raſuræ eboris ana ʒ j. ß. rad. tormentillæ, diptami ana ℈ iiij. raſuræ vnicornu ℈ ij. fiat *Puluis.* ℞ cornu ceruini vſti ʒ ß. rhab. electi, ſeminis endiuiæ, rad. tormentillæ, diptami ana ℈ ß. ſeminis ſanctonici gr. x. ſacchari albiſſimi ʒ ij. miſceantur. fiat *Puluis.* doſis ʒ j. ℞ ſeminis ſanctonici ʒ j. ß. radic. filicis, tormentillę, diptami ana ℥ ß. centaurei minoris m. ß. in vino optimo macerentur calentibus cineribus horis ſexdecim, ſumat ℥ iij. huius colaturæ; addendo ℥ j. theriacæ præſtantioris, fiat *Hauſtus.* ℞ catapotiorum peſtilentialium Rufi ʒ j. theriacæ optimæ ʒ ß. decocti ſem. ſanctonici ℥ iiij. detur in aurora. ℞ theriacæ præſtantiſſimæ ʒ j. ſcordii, corallinæ ana ℈ ij. detur cum decocto ſeminis ſanctonici. ℞ rad. graminis ℥ iij. ſem. ſanctonici ℥ ß. centaurei minoris m. j. ß. glycyrrh. raſæ ℥ j. zedoariæ, rhabarb. ana ʒ iij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔ j. fiat *Potio*, dentur ℥ iij. addendo dragmam vnam cornu ceruini modicè vſti, & ſacchari q. ſ. ℞ rad. diptami, enulæ campanæ ana ℥ j. ſauinæ ʒ j. ß. capitum alliorum ʒ j. ß. coquantur in aqua q. ſ ad medietatis conſumptionem; colaturæ addatur tantundē lactis vaccini recenter mulcti, farinæ triticeæ tantum vt puls fieri poſſit mediocris conſiſtentiæ, addendo croci atq. ſacchari parum. ℞ corallinæ, ſem. ſanctonici, aniſi ana ʒ j. piperis, ſi non febri-

citet,

citet,pulpæ colocynthidos an.℈j.ſalis nigri gr.vj.mellis deſpumati ℥j.aquar.portulacę ℥vj.detur duabus vicibus; expellit vermes,atq. enecat. ℞ ſem.ſanctonici ʒij ponantur in aqua vitæ viginti quatuor horis ad macerandum.colaturæ vnciis duabus adde theriacæ præſtantiſſimæ ʒj. ℞ ol. lateritii ℥j.ß. aloës ʒiij.ß. pulpæ colocynthidos ʒj.ß.fellis taurini ℥j.far.lupinorum ʒj.ſucci ellebori nigri ʒvj.cum cera q.ſ. fiat *Vnguentum.* ℞ rad. ariſtolochiæ rotundæ,diptami, enulæ campanæ ana ℥j. centaurei minoris m. iij. fol. abſinthii, perſicariæ,abrotani ana m.j.ß. coq. in aqua q.ſ. ad mollitudinem, hinc adde aloës ℥j. myrrhæ ʒiiij. farinæ ſem.portulacæ,ſanctonici,lupinorũ ana ʒiij. fellis bouini,olei rutacei,abſint.ana q.ſ.fiat *Cataplaſma* pro ventris regione,antequã autẽ apponatur,detur ʒj.cornu ceruini cum aqua mellis.

℞ rad.diptami,tormentillæ ana ℥j.filicis ℥ß.centaurei min. abrotani,marrubii ana m. ij.far.lupinorum,fellis bouini an.℥.j.ß.ol.de abſinthio q.ſ. fiat *Cataplaſma.*

℞ centaurei minoris, ſem. lupinorũ ana ℥j.ß. nigellę, aloës, abſinthii ana ʒij. abrotani, cornu ceruini vſti ana ʒj.corallinæ ℥ß.rad.diptami,zedoariæ,calaminthæ,origani an.℈ij.ß. myrrhæ,aloës,farinæ lupinorum an.ʒj.ß. ſucci abſinthii, rutæ, fellis taurini ana ℥ß. ol. lateritii ℥j.ß. ceræ & terebinth. q.ſ. fiat *Emplaſtrum* pro ventre.

℞ rad. diptami, enulæ campanæ ana ℥j.ſauinæ ℥j.ß. coq. in aqua q.ſ. ad tertiæ partis conſumptionem; fiat *Fomentatio* ventris. ℞ rhab.,turbith,hieræ picræ Galeni ana ℈j. zinzib. myrrhæ ana ℈ß. croci, ſalis gemmæ an.gr.vj.ſucci ellebori nigri domeſticati q.ſ. fiant *Pillulæ* numero octo. ℞ diaturbith cum rhab.ʒvj. agarici trochiſcati ℈j, theriacæ electę ℈ß.ſacch.albiſſimi q.ſ. fiat *Bolus.* ℞ diaturbith cum rhabarb. ʒiij.aloës.myrrhæ, agarici trochiſcati ana ℈j. ſalis gemmæ gr. v..ſyr. de cichoreo cum rhabarbaro ℥j. aquarum portulacę ℥iiij.fiat *Hauſtus*; vermes interficit, pariterque expellit.

℞ lactis caprini aut vaccini vncias duodecim, ſacchari rubri ℥j. mellis ℥ß. duo vitella ouorum, fiat *Clyſtere.* miniſtretur aliquamdiu, poſtquam ea quæ enecant vermes, adminiſtrata fuerint; ad inferiora enim alliciuntur, faciliusque exturbantur.

APPEN-

APPENDIX
ad prædicta pro curatione VERMIVM inſeruiens.

Omnium primò ne generentur in corpore vermes, materia maligna vnde generari ſolent, naturæ obediens reddatur: demum purgante medicamento è corpore educatur; quod fieri optimè poterit agarico trochiſcato, diaturbith cum rhabarbaro, aliiſque ſuperiùs in Methodo curandi dictis. Si autem vermes adeſſe intelligamus aliquibus ſignis peculiaribus, quæ eos necare poſſunt præſcribemus medicamenta. Quando autem per os necantia vermes medicamenta propinantur, tunc emplaſtrum quoque ventri exterius applicabimus, quod idem efficere poſſit; ſic equidem duplici ratione opprimentur, aut fugam per inferna inſtituent. Antequàm autem medicamentum vllum ſumat quod vermes necare poſſit, bibat per quatuor aut quinque dies lac recenter mulctum, hinc medicamentum vermes necans, in lacte calente diſſoluatur: ſicque offeratur: id quoque cum melle fieri poterit aut ſaccharo. Pueri autem ſi amara non admittant vltrò, cum fiſtula incuruata, aut clyſterio iniicere licebit, dentibus diductis; vtque commodiùs fiat, cum faſcia contineantur; poſteà quæ eoſdem enecatos expellere poſſunt, præſcribantur. Vermium quoque generatio inhibebitur, imò geniti enecabuntur atque expellentur, ſi æger per plures dies vtatur rebus acetoſis, amaris, acribus & ſalſis. Pro paruis autem vermibus in ano hærentibus clyſteriſetur cum decocto abſinthii, perſicariæ, hiera picra in oleo amygdalorum amarorum: aut ſuppoſitorium ex prædictis fiat, ſuperſpergendo aloën, inuoluaturque viſco cum quo capiuntur aues, ei enim adhærebunt vermes. Sunt autem glandes præſtantiores aliis medicamentis ad necandum aſcarides. Notandum hîc, quòd quamuis aliquando in ægrotantibus videamus vermes excludi per ſuperiora, aut inferiora, non tamen ſtatim curandi rationem inſtituemus vt medicamentis vermes quoque excludamus, cùm hoc ſæpe in morbis accidat acutis, in quibus magna putredo latet in intimis penetralibus. eam itaque potiùs materiam malignam, naturæ obedientem reddere atque expellere debemus, quàm vermes; alioqui periculum erit ne morbum augeamus, ægrotumque ſic occidamus.

ſtercori ſupernatare magis conſueuit, quàm dum in tenuibus hæret vlcus inteſtinis. Si autem circa vmbilicum aut etiam altiùs dolores conſiſtant, ſtercoriq́ue ſanguinis portio omninò permiſta atque immerſa ſit, maleq́ue ſint olentia, billioſa, porriq́ue colorem habentia atque variegata, torminaq́ue quàm maxima excitentur, mordacitatesq́ue validiores, nec non deliquium atque exclutiones animi inducant, in tenuioribus inteſtinis malum eſt; tunc quoque pinguia rariùs excludi cum excrementis ſolent. Ieiunum autem inteſtinum dum afficitur, dolor ſupra vmbilicum eſt: tanta quoque nauſea oritur, vt etiam vomitus ſubſequatur frequenter, maior quoque ſitis cibiq́ue faſtidium excitatur; excrementa magis cruda ſunt, quibus ſanguis magis nigricans vndique permiſcetur. mala hîc plerumque febris oritur, vnde graues virium exolutiones accidunt, tandémque etiam mors. Eſt autem dyſenteria morbus in ſoluta continuitate conſiſtens.

S I G N A. Magna ex parte in principio mali propelluntur excrementa muccoſa, mordacia, bilioſa, variáque, quibus tandem etiam cruoris aliqua portio vnà cum doloribus inteſtinorum mordacibus permiſcetur, & excernitur paulatim cum ſtercore liquido, paulóque pòſt etiam adeps, & hinc ſucceſſu temporis ramenta, particulæque interioris tunicæ inteſtinorum, vnà cum excrementis cruentis purulentísve per aluum deiiciuntur, præcedentibus quaſi ſemper mordacibus inteſtinorum doloribus; vnde frequentes quoque concurrunt deſidendi cupiditates, aníque dolores, ita vt æger etiam aliquando quiete careat, & à ſomno etiam interpelletur; frequenter quoque ſitiunt, febricitántque ægrotantes, potiſſimùm ſi in ſuperioribus inteſtinis vlcus exiſtat, & humor ſit acer admodum; quo tempore etiam cruor ipſe excrementis magis permiſcetur, quàm dum in craſſioribus exulceratio hæret.

C A V S A. Humores acres mordacésque putrefacti, in inteſtinis geniti, aut aliunde, è venis nimirum maioribus è iecore, liene, meſenterio, aliísve partibus circumſtantibus, influentes, anfractibúsque inteſtinorum inhærentes, frequenter dyſenteriam excitant; quales

ſunt, pituita ſalſa, bilis flaua, vnde frequentiùs quidem excitatur, nec non aduſta atque atra, qui originem habent frequenter à cruditatibus frequentibus, ab acribus denique vitioſiſque cibis, à fructibus quoque malis, à pharmacis denique venenatis excoriantibusque, ab intenſo denique frigore caloréve. Subinde quoque ab inflammatione fit dyſenteria; id autem innoteſcit ex ſignis inflammationem ſignificantibus.

Prognostica. Periculum haud paruum oſtendunt appetitus magna proſtratio, ſitis incrementum, continuus alui fluxus, ſi vrina poculis non reſpondeat, ſi corpore macilento ſubitò nigra aluus profluat; ſi carunculæ magnæque inteſtinorum partes excernantur, ipſeque æger inualidus ſit, lethalis eſſe conſueuit dyſenteria, eò quòd neque caro concreſcere, neque vlcus obduci cicatrice poteſt. In longis dyſenteriis cibi faſtidium malum, & peius ſi febris adſit; neque enim ſemper febricitat dyſentericus. Peſſimæ ſunt dyſenteriæ, in quibus quæ excernuntur porri aſpectum habent, & quæ ſunt nigra graueolentiaque. Lienoſis ſuperueniens dyſenteria, bonum eſt, cùm ſic humores melancholici qui in liene erant, euacuentur. Difficilè quoque curatur dyſenteria in tenuibus inteſtinis exiſtens, faciliùs verò quæ in craſſioribus. Ab atra bile ſi fiat, difficillimè ſanatur dyſenteria, quia cancro coniungitur plerumque. Quæuis autem tormina, longa & difficilia eſſe conſueuerunt; quæ ſi à profundo veterique vlcere dependeant, viriumq. imbecillitas concurrat magna, vix quicquam ſperare licebit: contingit autem in huiuſmodi caſu, excrementa alui grauiſſimè olere, cruda leuiaque eſſe, & ſubnigri etiam coloris. Magno cum periculo in lienteriam dyſenteria mutatur. Multoties colica vehemens ſuccedit fluxui, eò quòd expellatur tenue, & relinquatur craſſum. Omnis fluxus ventris qui ducit ad hydropem, eſt mortalis, cùm hydrops curari debeat per fluxum ventris.

Methodus

Digitized by Google

Methodus pro Curatione DYSENTERIÆ INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit temperatus.

Cibus qui facilè concoquitur,& qui bonum ſanguinem generare poſſit, offeratur; imbecillis enim eſt coctrix retentrixque facultas. Conueniunt carnes pullorum, gallinarum, caponum, perdicum, turturum, merularum, phaſianorum,oua aſſata. Oryza, amylo, panico cruſtaq.panis fiat puls,& lacte;cui ſemina plantaginis, parumque cinnamomi addetur. Prædicta quoque carnium iuſculis coqui poterunt,vt puls inde fiat. Vitentur diligenter mordacia,acetoſa,ſalſaque, propter vlcus in inteſtinis exiſtens.

Potus. Vinum conuenit rubellum aſtringendi vim habens; cui ſaccharum roſatum addetur.

Exercitium motusque vitentur,quiesque impetetur.

Somnus conciliandus eſt; plurimùm enim dyſentericos iuuat; vigiliæque malum irritant.

Animi perturbationes immodicæ ablegentur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. roſatus. Violarum. Intubi. Endiuiæ.
Cydoniorum. Aqua plantaginis,bugloſſæ,abſinthii.

Vbi aliquali euacuatione vſi fuerimus in principio mali, tunc demum præſentibus materiam digerere, naturæque obedientem reddere poterimus; præſertim vbi periculum nullum imminebit, & ſi excrementa non ita copioſè excernantur.

VACVANTIBVS *materiam redundantem, obſtructionemque facientem.*

Myrobalani citrini, kebuli.
Tamarindi. Rhabarbarum.

Agaricus,cùm pituitoſa ſunt quæ deiiciuntur.
Diacatholicum. Syr. roſatus, violatus. Clyſteres

Acres, bilioſos, prauoſque humores qui ad partem affectam ruunt, educere debemus medicamentis quæ aliqualiter laxant; & , ne fluxum fluxui implicemus, iis addere debemus quæ aliquali virtute aſtringendi prædita ſunt, etiam non præcedente digeſtione; via equidem ipſis humoribus malignis ſic aperitur, vt redundantes euacuentur, obſtructioneſque tollantur. ſæpiùs autem repetenda erit euacuatio, eò quòd noua continuò ſuggeratur vitiata materia. Quare aſtringentibus in initio locus non erit; id enim frequenter magno ægrotorum fit detrimento; febris equidem,nec non inflammatio, vlceraque inteſtinorum, nec non ſpaſmi hinc excitantur,eò quòd materia maligna in ſuperiores partes regurgitet, cùm prohibetur euacuari. Clyſteri autem meliùs quàm potione educetur materia quæ inteſtina exulcerat atque vellicat,modò in craſſis inteſtinis hæreat; vti contrà, potione, dum in tenuibus exulcerationem molitur. Scammoniata autem acriaque omnia medicamenta vitanda quàm maximè hîc ſunt, vt eſt elect. roſatum, diaprunum ſolutiuum.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectionem inſtituemus ipſius humeratiæ in principio mali, antequàm vlcus aliquod præſens fuerit, modò vires validæ ſint, & potiſſimùm ſi dolor adſit magnus, aut magna inflammatio, aut ſi conſueta aliqua vacuatio ſuppreſſa fuerit, hæmorrhoïdum nimirum menſiúmve; reuellit enim ſanguinis impetum, eiuſque acrimoniam remittit. Hoc quoque fiet, ſi ex ſubita alui ſuppreſſione æger laboret; periculum enim eſt ne viſcus aliquod nobile obruat excrementa vitiata, excernique ſolita: vlcere autem præſente nequaquam fiet venæ ſectio; neque enim vlcus curat; adde etiam quòd vires deiiciat.

Vomitorium leue, vt eſt aqua tepida.

Vrinam ducentia.

Frictiones brachiorum, ſpatularum.

Ligationes dolorificæ partium prædictarum.

Lotiones

Lotiones pedum manuumque in vino aſtringente.
Balneum ſiccum ſudorem promouens, quod lateribus calentibus, pannisque inuolutis fiet; vino autem conſpergentur, pedibúsque accommodabuntur.

SISTENTIBUS *fluorem, & corroborantibus ventriculum & inteſtina.*

Trochiſci de terra ſigillata cum ſucco burſæ paſtoris, trochiſci de ſpodio Meſuæ cum ſemine oxalidis.
Elect. diatrium ſandalorum, diarhodonis abbatis, ſyr. cydoniorum, de roſis ſiccis, violarum, papauerinus, myrtilorum.
Saccharum roſatum, conſerua roſarum, cydoniorum, aqua roſacea aut plantaginis, in qua maſtix priùs decoquetur; hinc addatur ſaccharum roſatum.
Athanaſia, phylonium Perſicum cum ſucco plantaginis, diacodium Actuarii cum aqua cæleſti, in qua ſpodium ferbuerit.
Succus ribes, berberorum, meſpilorum, cydoniorum, prunorum ſilueſtrium.
Cornu cerui vſtum elotúmque, ſi virulentæ materiei ſuſpicio adſit. coagulum hædi, leporis, hepar lupi.
Lac & aqua commiſceantur. chartam albam in lacte diſſoluunt nonnulli; hinc cum farina fabarum contundunt peroptimè, additóque ſaccharo, & cinnamomi aliqua portione, pulticulam conficiunt.
Vuæ paſſæ enucleatæ, tritæ cum melle, ſaccharo ſpodióque. rhabarbarum eſt ſaluberrimum hîc medicamentum. piſtatiæ, cubebæ, hepatica.
Potus ex aqua in qua ſaluia, balauſtia, ſumach, conſolida maior, radix ſymphyti, roſę, plantago, necnon maſtix decoquantur.
Fomentum ex aqua in qua decoquantur radices plantaginis, roſæ, ſandali, intubus, ſpodium.
Vnguentum ex oleo cydoniorum, roſaceo.
Vnguentum ex oleo cydoniorum, carabe, maſtiche, puluere roſarum, bolo Armeno, corallis, ſanguine draconis; pro ventre.
Cataplaſma ex pane toſto, maſtiche, oleo cydoniorum, roſarum, vino auſtero; pro ſtomacho.
Emplaſtrum diaphœniconis in frigida cauſa eſt efficaciſſimum

Digitized by Google

ciſſimum ad dyſenteriam hepaticam curandam.

Cùm bona ex parte vitioſa materia vacuata erit, hiſce vtemur medicamentis aſtringentibus; nequaquam autem à principio, cùm tunc febrem, pleuritidem, peripneumoniam, inteſtinorum inflammationem, ſpaſmum, aliaq. grauiora ſymptomata generare poſſit materia maligna; periculum enim eſt ne in ſuperiores partes regurgitet materia feruida ante tempus ſuppreſſa. Vtemur autem primò iis quæ leuiùs aſtringunt; hinc à lenioribus ad fortiora progrediemur: hiſce interim ſemper addemus quæ hepar ventriculumque corroborare poſſunt.

MVNDIFICANTIBVS *& glutinantibus.*

Potus ex aqua hordei ad priſanæ formam compoſitus, multo ſaccharo roſato addito.

Clyſtere ex aqua hordei, ſaccharo, vitellis ouorum, aut ex vino rubro aſtringente, ſero lactis caprini, hydromelite, melle roſato, aut ex decocto furfurum, frumenti, ciceribus rubris, ligno guaiaco, roſis, plantagine, lupinis.

Clyſtere ex decocto roſarum, plantaginis, lupinorum, boli Armeni, ſanguinis draconis, gummi Arabici, thuris, myrtilorum, polygonii, burſæ paſtoris, hordei torrefacti, tutiæ, lithargyri, trochiſ. de terra Lemnia, aqua chalybeata. olea omittemus, quia conſolidationem impediunt.

Mundificantibus, abluentibusque acrem materiam exulcerantem, primo loco poſitis, vtemur, ſi multum puris excerni ab vlcere videamus, & profundum eſſe vlcus intelligamus: quod vbi optimè mundatum erit, ſecundo loco poſitis conſolidantibus medicamentis locus erit. Singulariſſima autem ſunt clyſteria in hoc morbo medicamenta.

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

Clyſtere ex decocto roſarum, oleo roſato, mucilagine ſeminis pſyllii plurimùm valet. Vel ex ſolo lacte ouino, vel vaccino, in quo lapis ignitus aliquoties extinctus

Digitized by Google

finctus ſit, & roſæ ſint decoctæ, additis vitellis ouorum, vt diutiùs adhæreat.

Micleta N. Triphera magna, athanaſia, phylonium Romanum, pillulæ de cynogloſſa.

Syr. de papauere, saccharum roſatum.

Decoctum ſeminum papaueris in aqua roſata.

Clyſtere ex lacte ouino, gummi tragacanthæ, adipe caprino, butyro, oleo roſaceo, pillulis de cynogloſſa.

Dolorem, qui aliquando crudeliſſimus eſt in hoc morbo, ſedant priora; poſteriora autem etiam ſomnum conciliant, & materiam ineptiorem ad fluendum reddunt.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* DYSENTERIA *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO DYSENTERIAE.

℞ hordei mundi m. iiij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. colaturæ adde ſacchari rubri ℥ j. ß. duo vitella ouorum; fiat *Clyſtere*, quod ſæpius iniicietur ad lauandum inteſtina ab acribus excrementis ſubſiſtentibus.

℞ iuris decocti plantaginis, roſarum, hordei aliqualiter cum corticibus torrefacti ℔. j. mellis roſacei, ſacchari rubei ana ℥ j. olei roſacei ℥ j. ß. vitella ouorum duo; fiat *Clyſtere*; iniiciatur ante cibum; mundificat atque detergit. Cum vrina humana quoque, & aqua mellis in eundem finem *Clyſtere* parabitur; præſertim ſi vlcus adſit. ℞ iuris decocti hordei ℔. j. mucilaginis pſyllii cum aqua roſacea extractæ ℥ ij. adipis caprini ℥ j. ß. mellis roſacei ℥ j. phylonii Perſici ℈ j. ß. olei roſacei ℥ ij. fiat *Clyſtere* dolorem leniens. Aut ℞ radicum & foliorum althææ, anethi ana m. j. ß. foliorum maluæ, florum camomillæ, meliloti, roſarum ana m. j. ſeminum cydoniorum ℥ ß. ſeminum lini, fœnugræci ana ℥ j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. ß. colaturæ adde olei roſacei ℥ viij. fiat *Clyſtere*: dolorem feliciter remittit ab acrimonia

nia humorum ortum. ℞ foliorum abſinthii, parietariæ, centaurei minoris, betæ ana m. ß. roſarum rubrarum m. j. ſeminum lupinorum, cicerum rubrorum ana ʒ iij. furfurum, hordei ana m. j. ß. coquantur in ſero lactis ad ℔. j. colaturæ addantur mellis roſacei ℥ iij fiat *Clyſtere* deterſorium. ℞ hordei excorticati, plantaginis, polygonii, burſæ paſtoris ana m. j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. colaturæ addatur boli Armeni, ſanguinis draconis, thuris, maſtiches ana ʒ j. ſucci plantaginis ℥ j. gummi Arabici, tragacanthi ana ℈ iiij. oui vitellum, fiat *Clyſtere*. hîc minor quantitas iniicitur, vt diutiùs retineatur, idque ſemper cùm aſtringere conſolidareque volumus; maior autem erit, cùm detergere decreuerimus.

℞ rhab. optimi parum toſti ʒ j. ß. corticum myrobalanorum citrinorum ʒ iij. paululum macerentur in vino rubro, radicum plantaginis ℥ j. glycyrrhizæ raſæ ℥ ß. coquantur in aqua q. ſ. ad vncias decem, colaturæ adde mellis deſpumati ℥ ß. fiat *Potio* duorum hauſtuum.

℞ rhab. leuiter torrefacti ℈ iiij. cornu ceruini cremati & eloti in aqua plantaginis, cinnamomi ana ℈ j. aquarum endiuiæ ℥ iij. fiat *Hauſtus*. ℞ corticum myrobalanorum citrinorum ʒ iij. kebulorum ʒ ij. contundantur, addatur paſſularum mundatarum ℥ j. ſpicæ ℈ ß. bulliant ſimul in aqua plantaginis q. ſ. ad ℥ iij. exprimantur fortiter, addantur rhab. electi ℈ ij. ß. ſacchari parum, fiat *Hauſtus*. ℞ rhabarbari, myrobalanorum citrinorum ana ʒ j. ß. kebulorum ʒ j. tempore vſus detur ʒ j. cum ſyr. roſati ℥ ß. aquarum plantaginis, burſæ paſtoris ana ℥ j. ß. fiat *Hauſtus*. ℞ roſarum rubrarum m. ij. violarum m. j. ſeminum plantaginis, cydoniorum ana ʒ iij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. colaturæ adde ſyr. cydoniorum ℥ iij. fiat *Potio*. Si conſolidare vlcus etiam quis velit, addemus prædictis thuris ʒ ij. boli Armeni ʒ j. terræ ſigillatæ ʒ ß. ℞ ſyr. myrtillorum, roſar. cydoniorum ana ℥ j. ß. vini rubri ſtyptici vncias decem, fiat *Iuleb*. ℞ ſyr. cydoniorum, de roſis ſiccis ana ℥ ij. ß. decocti prædicti ℥ iiij. detur duabus vicibus. ℞ ſyr. roſati, rob berberorum, miuæ cydoniorum ana ℥ j. boli Armeni, terræ ſigillatæ, ſanguinis draconis, cornu cerui vſti ana ʒ ß. conſeruæ roſar. antiquarum q. ſ. fiat *Conditum*, capiat ſæpe.

℞ cornu

℞ cornu cerui vſti, boli Armeni, trochiſcorum de ſpodio, ſanguinis draconis ana ʒ j. concharum vſtarum ℈ ij. ſeminis plantaginis ʒ ß. gummi tragacanthi ʒ j. coralli rubri ℈ j. rad. tormentillæ ℈ ij. myrrhæ ℈ j. ß. fiat *Puluis*, doſis ʒ j. cum aqua plantaginis. ℞ ſem. plantaginis ℥ ij. cinnamomi ʒ ij. contuſa dentur in papyro pro *Pulticula*. ℞ conſ. roſarum antiquarum ℥ j. cornu cerui vſti & loti in aqua plantaginis ʒ j. ſpecierum diatrioſandali, trochiſcorum de carabe ana ℈ ß. miuæ cydoniorum ʒ vj. ſyr. roſati de roſis ſiccis q. ſ. fiat *Conditum*. Decoctum hordei cum melle roſato dari per os poterit dum abſtergere volumus. ℞ aquæ plantaginis, cichorei, acetoſæ, roſarum ana ʒ ij. ſacchari roſati tabellati ʒ vj. ſpecierum diarhodonis abbatis ſine moſcho, diatrium ſandalorum ana ʒ ß. caryophyllorum, macis ana ℈ ß. rob de berberis ℥ j. ß. ſacchari albiſſimi ℥ ij. traiiciatur per ſaccum hypocraticum. fiat *Nectar*. ℞ diacydonites ſine ſpeciebus ℥ j. ß. gummi tragacanthi ℈ ij. trochiſcorum de ſpodio, de terra Lemnia ana ʒ j. ß. ſeminum oxalidis, plantaginis, antheræ ana ʒ j. balauſtiorum, malicorii, ana ℈ ij. cornu cerui vſti, corallorum rubrorum, amyli ana ℈ ij. ß. ſyr. myrtini, cydoniorum ana q. ſ. fiat *Electuarium* mollis conſiſtentiæ. ℞ rad. althææ, verbaſci ana ℥ ß. flor. roſarum, camomillæ ana m. j. ſeminum myrtilorum, granorum ſumach, plantaginis ana ʒ ij. malicorii, balauſtiorum ana ʒ j. ß. mediocriter comminuantur, & coquantur in vino rubro aſtringente nonnihil, fiat ventris *Fomentatio*. ℞ olei cydoniorum, myrtilorum, roſarum, anethi ana ℥ j. trochiſcorum de ſpodio ʒ j. ß. boli Armeni, ſeminum myrtilorum ana ʒ j. maſtiches ʒ ß. ceræ parum, fiat *Vnguentum* molle, quo paulò poſt principium vtemur, vbi natura aliqualiter expurgata fuerit; à principio enim virulentam materiam intrò cohiberet. Idem de aliis iudicandum medicamentis aſtringentibus.

℞ emplaſtri diaphœnici ℥ j. roſarum rubrarum, balauſtiorum, ſanguinis draconis ana ʒ j. farinæ hordei, fœnugræci ana ʒ j. ß. ſeminum plantaginis, myrtilorum ana ℈ iiij. boli Armeni, maſtiches ana ʒ ij. olei maſtichini, myrtini, roſacei ana ℥ ß. ceræ & reſinæ q. ſ. fiat *Emplaſtrum*.

APPENDIX

ad prædicta pro curatione DYSENTERIÆ inſeruiens.

A principio fluxus inhibendus non eſt. ſed omnium primò, etiam ante corporis purgationem, clyſterio ipſa inteſtina lauanda ſunt; debet autem hoc clyſtere ſæpiùs repeti. Si coniectura conſequi liceat materiam eſſe craſſam viſcidamque, aut acrem, ita vt vlcus excitare poſsit, clyſterio prædicto permiſcenda erunt medicamenta quæ abſtergendi, acriumque humorum vim, vnde vlcus fieri poſſet, remittendi vires habent. Dictis quoque adiicientur ea quæ dolorem lenire poſſunt, ſi multùm doleat æger ob vſum abſtergentium medicamentorum. Demum clyſteria aſtringentia, & quæ ſiſtere poſſunt fluxum dyſentericum, imperabimus; quibus tandem etiam addemus quæ conſolidare, cicatricemque inducere, nec non corroborare valent viſcera. Debent autem diutiùs retinere huiuſmodi clyſteres ſiſtentes, conſolidanteſque. Purgantibus quoque medicamentis interea temporis per os ſumptis vacuanda erit materia prædicta, ſiſtenduſque interim etiam aliqua ratione fluxus. Diuerſionum quoque inſtrumentis remorabimur ipſum fluxum. Potiùs autem potionibus vtemur ſi in ſuperioribus inteſtinis hæreat vlcus, & primò quidem lenientibus dolorem, ardorem, inflammationemque. Secundò detergentibus vlcus à materia acri. Tertiò aſtringentibus, quibus permiſcebimus quæ conſolidare poſſunt, carnemque generare. In inferioribus autem inteſtinis ſi ſit vlcus, clyſteribus potiùs vtemur. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione accommodentur. Ab hepatis intemperie calida, ſi humores acres dyſenteriam excitantes generentur, hanc intemperiem dicti viſceris mitigabimus oleo roſato, cerato ſandalino, ſimilibuſque medicamentis aliis.

Methodus

Methodus pro cognitione COLICÆ ATQVE ILIACÆ PASSIONIS INSERVIENS.

COLICVS AFFECTVS, paſſio eſt diuturna inteſtini quod colon dicitur; quam ſequitur difficilis exitus ſtercoris, flatuumque in inferiora; dolorque per interualla admodùm ſæuus, puncturæque multùm grauantes excitantur, eò quòd inteſtinum prædictum craſſum eſt & neruoſum, vnde non facilè ſi quid noxii eius tunicis ſe inſinuet, expellitur. A parte autem affecta, colo nimirum inteſtino, appellationem ſumpſit; in quo inteſtino flatus cumulari ſolent; eſt enim proprium eorundem quaſi receptaculum. Affinitatem magnam habet hoc malum cum iliaca paſſione; tam enim colica laborantes quàm iliaca oppreſſi, acutiſſimis doloribus torquentur, aluum aſtrictam habent, vomitu denique moleſtantur; in iliaca tamen dolor magis eſt intenſus, eò quòd tenue inteſtinum, in quo hoc malum latet, magis ſentiat ipſo colo inteſtino: magis hîc quoque vomitus moleſtus eſt ſua frequentia, ventriculus omninò ſubuertitur, aliquando etiam ſyncope, aliàs quoque delirium concurrit in hoc malo; ſæpiusque frigidi ſudores mouentur. dolor quoque hic ab vmbilici regione magis ſurſum vagatur, eſtque magis fixus. In lateribus verò iuxta eam partem ventriculi, vbi colon eundem præterlabitur, colicus dolor potiùs vrget.

PARS AFFECTA eſt inteſtinum laxius quod colon dicitur. Signa autem partis affectæ ex ſequentibus patebunt; permixta enim ſunt cum ſignis ipſius affectus.

SIGNA affectus, dolor vehementiſſimus, ſæpeque terebro perforanti ſimilis excitatur in intima abdominis parte vbi colon ſitum eſt; & magna ex parte eſt inſtabilis, circuire enim videtur, & modò in hac, modò in illa parte validiùs vrget: nunc enim hepatis regionem ſubire videtur, nunc ſplenis, nunc ventriculi, & frequenter

quenter quoque renum perambulat loca, ſæpiusque in ſiniſtro inguine plus vrget, eo quòd colon ibidem magis ſit anguſtum. Dicta quoque ratione à nephriticis doloribus, qui magis ſunt frequentes colicis cruciatibus, diſcernitur: cùm hi dolores eodem quaſi loco, in dextro nimirum aut ſiniſtro latere iuxta renis ſitum, permanentes, ægrotum iugiter affligant. Lenientibus quoque clyſteribus atque fomentationibus mitigantur dolores colici magis quàm nephritici. Vrina in doloribus nephriticis ſæpè fit aquoſa, pauca quoque redditur, quæ aliquando etiam ſupprimitur: tandem verò maiori redditur copia, quæ aliquando etiam craſſa eſt dum profunditur. Dolores colici magnam ſæpè ventris partem occupant, niſi à vitrea fiant pituita; tunc enim quaſi ſtabiles ſunt; magis quoque dolores colici dextram perturbant partem, vnde in ſiniſtram quoque diffunduntur, & iuxta renes dorſumque veſtigia etiam aliqua impriмunt. Certius etiam colici doloris indicium eſt, ſi dolor in altiori loco percipiatur quàm renum regio eſt poſita. Concurrit flatuum multitudo in colico malo. Ita quoq. aſtrictam aluum habent ſæpe, vt nihil ferè excludatur, etiam ne ventus quidem; & ſi aliquid excludatur, id flatibus prodit multis, & aquæ ſupernatare conſueuit. In nephritide verò frequenter arenoſa quędam corpuſcula, ſubinde quoque lapis, & nonnumquam ſanguinolenta ſubſidere inueniuntur; lapide verò excluſo à dolore liberantur; nihilque dictorum cum vrina excernitur in colico dolore, ſed aliquando humor craſſus & pituitoſus. Vomitus aliquando, ſed magis frequenter nauſea mouetur in doloribus colicis, magisque hæc moleſtare ſolent, diuturnioraque eſſe conſueuerunt quàm in nephritico dolore. appetitus atque concoctio labefactatur, propterque magnos dolores contingit ſæpe vrinæ colorem admodum bileſcere, tingi, &, vt ita dicam, igniri, bilioſamque naturam falsò repræſentare: propterea autem hoc fit, quòd bilis ad renes deferatur, cùm ita viæ inteſtinorum per quas excludi ſolebat bilis, ſint interceptæ, vt neque ructus, neque ventris flatus, exire poſſit.

CAVSA. Doloris colici cauſæ plures ſunt; variæ equidem materiæ ad inteſtina ruunt, propter eorum amplitudinem;

plitudinem; præcipuè tamen quatuor exiſtunt, aliquando enim excitatur ab inflammatione eiuſdem partis, tuncque dolor magis eſt ſtabilis & acerbus; adeſt tunc quoq. ardor, ſitis, nauſea, bilisq. vomitus fit, necnon ſtercoris, aliquando etiam vrinæ fit retentio; feruor quidam eſt interiùs, febrisq. moleſta. Aliàs verò ab acri mordaciq. excitatur humore, tunc quoq. experientur ardorem, ſitim, vigilias, febrem, ſed non ita validè vrgebunt, quemadmodum ſi ab inflammatione ipſius coli fiat malum; ab vſu frigidorum leuabuntur, vti à contrariis calidis nimirum deteriùs ſe habebunt; quæ per aluum excluduntur, biliosa ſunt; vrina dum fluit, percipitur acris. Aliàs fit ab humoribus lentis, craſſis, atque à vitrea pituita in coli membranis ſubſiſtentibus; tunc quoq. magis eſt ſtabilis ipſe dolor, vixque curatur ante eiuſdem materiei vacuationem; inteſtinumq. quaſi perforari videtur: vomitus fit humoris potiſſimùm pituitoſi; nauſea, ructusq. concurrit; aluus ita aſtricta eſt, vt nihil ferè transmittatur; & ſi aliquando flatus aut ructus emittantur, parum aut nihil inde leuatur æger; à calidis miteſcit malum, à contrariis verò irritatur, præceſſit ſatietas, cruditas, otium, ciborum frigidorum vſus. Cùm autem colon inteſtinum proprium quaſi ſit receptaculũ flatuum, ab iiſdem quoque frequentiſſimè contingit colicum dolorem excitari, cùm videlicet nimia eorundem illis in locis cumulatur copia. Hi aliquando arctè concluduntur atque coſtiguntur in colo vel eiuſdem membranis à fecibus multum induratis: aliàs etiam hoc fit à viſcida craſſaque pituita viis communibus impacta: ſubinde quoque hoc prouenit à tumore aliquo circumſtante, aut in inteſtinis exiſtente, à quo inteſtina ita fortiter comprimuntur, vt exitus perquàm difficilis fiat ipſis ſpiritibus; tuncque contingit maximos dolores excitari, eò quòd inteſtinum maxima vi ſic ſæpe diſtendatur: tunc præceſſit vſus ciborũ qui flatus generant; ægri quoque ventris torſiones rugitúsque maiores experiuntur. Quotiescumq. autem tanta eſt obſtructio, vt excrementis nullus exitus pateat, iliaca paſſio oritur.

PROGNOSTICA. Sæpe coli dolor in reſolutionem neruorum, vel in morbum articularem, vel in iliacam paſſionem,

paſſionem, nonnumquam etiam in hydropem tranſit. Inter omnes colicas affectiones, ea quæ ex inflammatione ortum ducit, eſt grauiſſima; in ileon enim tranſitionem minatur. Minùs periculoſus erit coli dolor, vbi non omninò excrementa retinentur, neque in vna ipſius coli parte fixus dolor ſentitur; vehementiſſimi enim colici dolores periculoſiores ſunt quàm mitiores, vtpote qui à leuioribus cauſis fiunt.

Methodus pro curatione
COLICÆ ATQVE ILIACÆ PASSIONIS
INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër temperatè caleat, potiusque ad ſiccum vergat: meliùs tamen pannis calentibus natiuus calor partium abdominis conſeruabitur.

Cibus ſit facilis digeſtionis, & qui paucas ſuperfluitates generet. ſit liquidus, minimeque flatuoſus aut viſcoſus. Carnes conueniunt volucrum in aqua non degentium, pullorum, gallinarum, caponum, auicularum montanarum, hædinæ, vitulinæ, elixenturque potiùs quàm aſſentur. Plurimùm hîc iuſcula pinguia conueniunt caponum, pullorum; meliùs enim per inteſtinorum ductus transferuntur. Incoquemus thymum, ſampſuchum, origanum, ſatureiam, hyſſopum, fœniculum, aſparagum, apium: addemus iuſculis commodè nonnihil vini maluatici. parcè autem prandeat æger, parciusque cœnet.

Potus. Vinum conuenit generoſum; interim parcè bibat; aquoſum autem atque aqua omninò vitentur, ſimiliter & ptiſana.

Exercitium conuenit antequàm alimentum ſumpſerit; eo equidem ſumpto, quies imperanda.

Digitized by Google

Somnus, ſi neceſſitas dictet, admittatur etiam ſolito diutiùs; quo etiam interdiu frui poterit.

Excrementa alui reſpondeant, diligenterque euitentur omnia ea quæ aluum aſtringere poſſunt.

Animi perturbationes euitentur; non omninò tamen inutilis ira breuis eſt.

PRAEPARANTIBVS.

Mel roſatum colatũ, oxymel ſimplex potiùs obeſt quàm iuuat. Syr. de duabus vel quinque radicibus.

Aqua fœniculi, meliſſæ, abſinthii.

Decoctum radicum aſparagi, enulæ campanæ, aſari, galangæ, zedoariæ, pæoniæ, foliorum menthæ, maioranæ, origani, praſii, thymi, hyſſopi, florum roriſmarini, camomillæ, ſeminum aniſi, carui, anethi, ficuum; in vino odorifero fiet.

Magna ex parte in hoc malo materia plurimùm contumax eſt, & propterea concoquentibus incidentibusq́ medicamentis naturæ obediens reddetur peccans materia. qui acetum recipiunt, reiiciendi ſunt ſyrupi.

VACVANTIBVS.

Clyſtere ex floribus camomillæ, meliloti, rad. althææ, ſeminibus lini, aniſi, anethi, centaurea minori, calamintha, origano, maluis, ficubus, carthamo contuſo, agarico, colocynthide, caſſia, electuario de baccis lauri, hiera picra, hiera logodii, hiera diacolocynthidos, benedicta laxatiua, oleo camomillæ, rutaceo, nucum, butyro recenti: decoquantur decoquenda in iuſculo carnium pinguium, eritque ſæpe infundendum hoc enema; vſque ad perfectam curationem videlicet.

Electuarium eleſcopi, diaphœnicum, electuarium Indum, hiera picra, benedicta laxatiua, diaturbith cum rhabarbaro.

Pill. alephanginæ, aggregatiuæ, fœtidæ; ante cibum. Trochiſci alhandal.

Rhabarbarum, myrobalani; caſſia verò & ſena cùm flatus generent, nequaquam hîc admittantur.

Terebinthina.

Suppoſitorium longum hîc ſubiiciatur.

Vomitus ante cibum, ſi quis facilè vomat, in mali principio

cipio potiſſimùm fiet: iuuari autem commodè poterit cum decocto raphani, aſari, aut cum oleo & vino maluatico inuicem permixtis.

Venæ ſectio, ſi ab apoſtemate fiat, omninò neceſſaria eſt, ſi nihil aliud obſtet.

A leuioribus medicamentis purgantibus ad fortiora progrediendum eſt, ſi malum ipſum admodum fuerit contumax, poſtquàm incidentibus detergentibúſque medicamentis vſi fuerimus priùs.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio efficax ſæpe remedium in dolore admodum graui deprehenditur.

Cucurbitula magna vmbilico affigatur atque loco affecto; maximi enim ſæpe eſt iuuamenti.

Clyſteria.

Suppoſitoria.

Frictiones brachiorum, ſpatularum.

Balneum.

SEDANTIBVS *dolorem, diſsipantibuſque flatus.*

Iuſculum caponis vel gallinæ, addito croco. Cornu cerui vſtum, decoctum florum camomillæ, radicum althææ in vino, aut aqua camomillæ.

Clyſtere ex pinguibus iuſculis, oleo lini, camomillæ, vel ex decocto florū camomillæ, meliloti; vel ex oleo rutaceo, laurino, hiera picra, vino generoſo; aut ex ſolo oleo, aut vino generoſo; aut ex oleo rutæ & electuario de baccis lauri, quod admodum eſt præſtans.

Balneum ex decocto florum camomillæ, meliloti, foliorum lauri, rutæ.

Oleum amygdalorum dulcium cum vino hypocratico bibatur.

Veſica magna impleatur ex parte oleo camomelino, lini, anethino, vel communi, ventríſque regioni admoueatur.

Filorum quantitas, lixiuio cineribúſque cocta, ventri apponatur calens.

Sacculus ex milio, ſaléque toſtis, floribus camomillæ, ſeminibus fœnugræci, foliis maluæ, fœniculi, althææ.

Vnguen-

Digitized by Google

Vnguentum ex oleo camomelino, liliorum, lini, petrolei, anethino, rutaceo, caſtorei, vino maluatico, aut aquæ vitæ parum addito, idque fiat tempore inunctionis. Vnguentum ex oleo laurino, rutaceóque.

Theriaca recens, athanaſia Nicolai, philonium Romanum, Andromachi, cũ decoctione camomillæ & rutæ.

Opium caſtoreo permiſceatur. Pillulæ de cynogloſſa.

Clyſtere ex iuſculis pinguibus, addendo ex nunc dictis narcoticis medicamentis portionem aliquam.

Potus ex diaphœnicone, hiera Galeni, electuario eleſcopi, philonio Romano.

Horum aliqua dolorem leniunt, aut propterea quòd cauſam auferant, aut propterea quòd partis vel humorum intemperiem emendent, aut quia ſtuporem parti inducant. Narcotica quidem, dum calida eſt materia, conueniunt, non ita in frigida; periculum enim eſt ne humores frigidi magis infrigidentur, & ne tum flatus, tum humores craſſi magis craſſeſcant, magíſque contumaces ad expellendum reddantur, obſtructionéſque augeantur; cogimur tamen aliquando illis vti, cùm ſcilicet nihil aliorum medicamentorum ope proficimus. clyſteribus autem id meliùs quàm potionibus conſequemur. ſolemus tamen ſubinde purgantibus medicamentis dragmam horum medicamentorum permiſcere, ſi coacti fuerimus per os propinare, ſæpe enim ea ratione malum leuatur: eſtq. efficax tutáque medicandi ratio; ſimul enim ſic & cauſa tollitur, & dolor mitigatur.

ROBORANTIBVS *intemperiemque corrigentibus, reliquiaſque reſoluentibus.*

Conſerua noſtra magna præſtans hîc eſt medicamentũ.

Mithridatum, theriaca, diacuminum, diatrium pipereon, aromaticum roſatum, diagalanga, roſata nouella.

Electuarium de baccis lauri, diamoſchus, vinum abſinthites, cui cumini dragma vna infundatur, colaturáq. bibatur; vel foliis eiuſdem modicè ſiccatis aqua ardens ſuperfundatur, & tantundem vini maluatici.

Caſtoreum præſtantiſſimum eſt medicamentum, cum aquæ mulſæ dragma vna, ſi bibatur.

Digitized by Google

Cornu cerui, oſſa meſpilorum, lumbrici terræ, ſtercus lupi & inteſtinum.

Cucurbitula magna loco affecto admoueatur.

Vnguentum ex oleo rutæ, anethi, camomillæ, petrolei, lauri, caſtorei, liliorum, ſeminibus aniſi, cumini, fœniculi, galbano, ſagapeno, caſtoreo.

Fotus ex floribus camomillæ, meliloti, foliis rutæ, calaminthæ, origani, lauri, roriſmarini.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* COLICA *atque* ILIACA PASSIONE *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO COLICAE PASSIONIS ATQVE ILIACAE.

℞ radicum liliorum ℥ j. ß. angelicæ ℥ j. florum camomillæ, meliloti ana m. j. ß. foliorum calaminthæ, abſinthii, rutæ, centaurei minoris, abrotani ana m. j. ſeminum lini, fœnugræci ana ℥ ß. nigellæ, cumini, aniſi ana ʒ iij. coquantur in iuſculo pingui carnium q. ſ. ad l'. j. ß. colaturæ addatur benedictæ laxatiuæ, electuarii eleſcopi ana ʒ iiij. olei rutacei, camomelini ana ℥ j. butyri recentis ℥ ij. electuarii de baccis lauri ʒ iij. ſalis communis ʒ j. vitellum vnum oui, fiat *Clyſtere.*

℞ ſyrupi de quinque radicibus ℥ iij. oxymellis compoſiti ℥ j. ß. decoctionis camomillæ, menthæ, marrhubii ℥ vj. iuſculi pullorum ℥ iiij. miſceantur, detur tribus vicibus, modò morbus inducias concedat.

℞ electuarii eleſcopi ℥ iij. ß. benedictæ laxatiuæ ʒ ij. ß. diaphœniconis ʒ ij. ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Bolus.*

℞ radicum fœniculi, petroſelini ana ℥ j. ſeminum aniſi, rutæ, cumini, fœniculi ana ʒ iiij. polypodii quercini, agarici albi & leuis ana ʒ iij. ſeminum carui, dauci, ameos ana ʒ vj. coquantur in aqua q. ſ. ad l'. j. ß. colaturæ addatur benedictæ laxatiuæ, electuarii eleſcopi ana ʒ iij. fiat *Potio*, bibat hauſtum manè & veſperi.

℞ hieræ

Digitized by Google

℞ hieræ diacolocynthidos ℈ ij. rhabarbari ℈ j. diagridii gr. iij. ſyrupi de abſinthio q. ſ. fiant *Pillulæ*.

℞ pillularum ſine quibus eſſe nolo, pillularum fœtidarum ana ℈ j. ß. caſtorei gr. xij. trochiſcorum alhandal gr. iij. fiat *Bolus*: vna eademque opera dolorem leuamus, cauſamque mali expellimus.

℞ hieræ Galeni ʒ j. opii gr. j. croci gr. iij. ſyrupi de quinque radicibus q. ſ. fiant *Pillulæ*, quæ dabuntur maximè ſæuiente malo.

℞ phylonii Romani ʒ j. diagalangæ ʒ j. ß. electuarii eleſcopi ʒ iiij. ß. fiat *Hauſtus* cum vino generoſo.

℞ electuarii de baccis lauri ʒ j. diacumini ʒ ß. vini generoſi ʒ iiij. detur calidum.

℞ olei rutacei ℥ viij. camomelini, liliorum ana ℥ j. gummi ſerapini, opopanacis, caſtorei ana ℈ j. electuarii de baccis lauri ℥ ß. opii gr. ij. vini generoſi q. ſ. fiat *Clyſtere*. ℞ olei communis ℥ x. olei liliorum ℥ iiij. butyri non ſaliti ℥ iij. fiat *Clyſtere*, dum ex ſiccitate & retentione fecum fit colica.

℞ ſeminum anethi ℥ j. ß. radicum raphani ℥ j. coquantur in aqua q. ſ. ad medietatis conſumptionem. Vnciis quinque huius colaturæ addatur ℥ j. ß. olei liliorum alborum, miſceantur, fiat *Vomitorium* medicamentum: tepidum bibat. ℞ ſpecierum diacumini, dianiſi ana ʒ iij. electuarii de baccis lauri, diagalangæ ana ʒ j. ß. detur ʒ j. cum vino hypocratico, cui tempore vſus permiſcebitur dragma vna theriacæ veteris.

℞ electuarii de baccis lauri, phylonii Romani ana ʒ ij. diagalangæ ʒ j. electuarii eleſcopi ʒ iij. ß. detur tempore vſus ʒ j. ß. cum hauſtu vini potentis.

℞ radicum althææ ℥ j. foliorum maluæ m. ij. ß. florum camomillæ, meliloti ana m. j. ß. ſeminum lini, cumini, fœnugræci, fœniculi, apii ana ℥ ß. nigellæ ʒ iij. ß. coquantur in hydrelæo ad tertias, fiat *Fomentatio* abdominis cum veſicis ſemiplenis.

℞ florum camomillæ, meliloti, mentaſtri, pulegii, origani ana m. j. ſeminum fœniculi, aniſi, ameos, anethi ana ℥ j. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem, fiat *Balneum*. Potiùs tamen loco balnei ſequenti ſacculo vtemur, plus enim inde leuaminis ſentiet æger.

Digitized by Google

℞ florum camomillæ, meliloti ana m. j. pulegii, furfurum panici ana m. ij. nigellæ Romanæ ʒ iij. ſeminum aniſi, cumini, fœniculi ana ʒ ij. ß. ſalis communis ʒ v. calefiant aliqualiter vaſe aliquo, ſine aqua tamen, floribus exceptis, quæ omnia *Sacculo* concludantur, vinoque calido irrorentur, calentiaque ventri apponantur.

℞ vnguenti dialthææ, olei camomelini ana ʒ vj. olei amygdalorum dulcium, anethini, liliorum, ana ʒ iiij. olei ſpicæ ʒ ß. butyri recentis, pinguedinis capi, axungiæ humanæ ana ʒ v. miſceantur, fiat *Vnguentum*, ſi ex ſiccitate & excrementorum retentione fiat.

℞ olei liliorum alborum ℥ j. ß. de caſtoreo ℥ j. olei petrolei, rutæ ana ℥ ß. radicum galangæ ʒ j. galbani ʒ iij. ceræ q. ſ. fiat *Vnguentum*.

℞ emplaſtri de baccis lauri ℥ ij. ß. olei liliorum, rutacei ana q. ſ. fiat *Emplaſtrum*.

℞ emplaſtri de baccis lauri ℥ ij. vnguenti Agrippæ ℥ j. olei liliacei q. ſ. fiat *Emplaſtrum*.

APPENDIX

ad prædicta pro curatione COLICÆ PASSIONIS inſeruiens.

Omnium primò dolorem ſedabimus ſi immodicus fuerit; curatioque vera, quæ cauſæ debetur, ad tempus differetur. Lenientibus autem medicamentis dolorem leuabimus: quibus ſi nihil profecerimus, ad ſtupefacientia & narcotica tranſeundum eſt: & aliquando quidem à principio oportet admittere narcotica, periculum enim alioqui erit ſi expectemus donec cauſa præſentis morbi auferatur (quæ plerumque admodum pertinax eſt) ne vires opprimantur. Ad narcotica interim non tranſibimus, niſi in caſu deſperato: ſed omnium primò, ſi fieri aliqua ratione poſſit, cauſam mali auferemus; ſic equidem dolor verè mitigabitur. Magna autem ex parte à pituitoſis fit humoribus, flatibusque hoc malum. In hunc finem, omnium primò alui excrementa emolliantur clyſterio blando, hinc materiam quæ dolorem excitat in colica, enemate conuenienti educemus potiùs quàm per os ſumpto medicamento. In iliaca autem magis conueniunt quæ per os ſumuntur medica-

menta,

Digitized by Google

menta, iis enim magis iuuantur ægri: omniam tamen primò etiam clyſtere leniens hic vti in colica præſcribetur; curabimuſque iliacam vti colicam à ſimili cauſa dependentem, cùm maximam inter ſe affinitatem habeant hæc mala, cùm non differant in alio, quàm quòd iliaca fiat ab obſtructione in gracilibus inteſtinis facta; colica verò fiat ab obſtructione inferiorum inteſtinorum. In iliaca itaque primò proderit purgatorium per os propinare medicamentum, hinc poſt horam clyſtere iniiciemus, vt ad inferiora melius proliciatur medicamentum per os ſumptum. Clyſteribus autem in colica vtemur ſæpius, donec conualeſcat. Prædictis autem addemus ſemper quæ flatus diſcutere poſſunt, nec non dolorem lenire. Hinc quæ inteſtina, viſcera principalia roborare, intemperiemque emendare poſſint, admittentur; in qua re magni momenti erit clyſtere ex vino hypocratico paratum, iniectumque. Vbi vomitu clyſteribuſque vtcumque vacuata erit materia mali ab inteſtinis, ſi ab aliis partibus corporis in ventrem materia aliqua morbum fouens ruat, medicamentis tum demum per os ſumptis vniuerſum corpus purgandum erit, præparantibus interim medicamentis conuenientibus præmiſſis. In valida obſtructione, maximo cum ſucceſſu propinare poterimus olei communis ℥ v. cum iuſculo pullorum in quo flores camomillæ cocti ſint: tuncque quatuor aut quinque horarum ſpacio nihil aliud offeretur alimenti. Aquæ potus omnino interdicatur. A fortiter quoque purgantibus medicamentis omnino abſtinebimus, in principio potiſſimùm mali; periculum enim eſt ne materiæ aſtantes ad inteſtina ſic præcipitentur, vnde malum ingeminari poterit. Præſtantiſſimum autem medicamentum in hoc malo eſt caſtorium, ſi ſæpius bibatur.

Methodus pro cognitione HYDROPIS INSERVIENS.

HYDROPS paſſio eſt quam aquoſi humoris copia comitatur, propter ſanguificandi facultatem vitiatam: eſt autem morbus diuturnus, ex frigiditate hepatis magna ex parte ortum habens. Sunt autem tres hydropis ſpecies: anaſarca, aſcites, & tympanites; quæ diſtinguuntur tum ratione materiæ, tum ratione loci. Anaſarca eſt pituitoſi aquoſique humoris in toto corpore diſſeminatio. In hoc morbo tota corporis moles incrementum ſumit præter naturam; totum enim intumeſcit, & humore oblinitur, qui è flegmatico ſanguine mixtus eſt. Hîc materia pituitoſa effunditur inter cutem & carnoſum genus totius corporis, ſpongiarumque inſtar imbibitur in toto corpore, contingitque ab eius copia in vniuerſo corpore malum colorem enaſci. Aſcites verò eſt, cùm in totum illud ſpatium, quod inter peritonæum & inteſtina vacuum eſt, ſpatiumque abdominis dicitur, flatuum quidem copia, maior tamen aquæ quantitas quàm vaporum colligitur. In hoc malo primò venter abdomenque ſenſim, & tandem etiam crura diſtenduntur & intumeſcunt; reliquæ verò corporis partes extenuantur. Cùm verò maior eſt copia flatuum quàm aquę, à quibus abdomen præter rationem diſtenditur, tympanites dicitur; tunc flatuum potiùs percipimus ſonum quàm humoris, ex abdominis percuſſione; ſonum enim tympani percipiet, vnde etiam nomen habet; naturalis quoque color faciei magis eſt hîc conſtans. In aſcite verò ſonus talis non percipitur, ſed dum de latere in latus deuoluitur æger, venter fluctuat, vti veſica media repleta.

PARS AFFECTA eſt maiori ex parte ipſum iecur; hoc enim inſtrumentum eſt ſanguinis generatiuum. Hydrops autem non generatur, niſi vbi ſanguificationis officina deficit; neceſſarium eſt ergo in hoc morbo ipſum iecur affici. Contingit autem hydropem ſæpiſſimè excitari, ob primariam iecoris affectionem, tunc ſemper ferè exigua

& exigua tuſſis comitatur, propterea quòd iecoris moles circa pulmones anguſtiam aliqualem facit;alui quoque excrementa minimè erunt liquida: contingit quoq. iecur ſubinde affici per conſenſum,aliquando quidē meſenterii,lienis,ventriculi,ieiuni inteſtini,venarum mezaraicarum, vnde venarum etiam conſequitur debilitas, quibus ad iecur alimenta transferuntur, ſicq. cumulantur in inferioribus partibus excrementa,donec corrumpantur & grauare incipiant, tuncque profluuio alui ſæpe corripitur æger.

SIGNA communia hydropis. febricitant magna ex parte, multumque ſitiunt hydropici, potiſſimùm qui aſcite laborant, propter humores putrefactos & ſalſos: cibum faſtidiunt: concurrit color ex virore quaſi albicans,adeſt ſpirandi difficultas corporisque grauitas: pedum tumefactio concurrit, propter diſtantiam à corde. In anaſarca totum corpus quaſi eneruatum languet, & æqualiter quaſi intumeſcit, maximè tamen in pedibus atque tibiis ſub noctem veſtigium impreſſi digiti aliquamdiu remanet; manè bona ex parte euaneſcit. venter hîc minimè inflatur vt in aſcite,tactus tamē magis craſſum experitur: carnes emortuo corpori perſimiles habet æger; molles enim, laxæ, pallidæque efficiuntur:febris ferè lenta concurrit; vrinæ tenues albæque funduntur. ſpiritus quouis tempore impeditè trahitur, & potiſſimùm poſt alimenta: in aſcite autem contingit ventrem intumeſcere magis, & alias corporis partes contabeſcere; ſpiritus difficulter trahitur, eò quòd diaphragma à tumore comprimitur; morboque increſcente,paulatim incipiunt tumere pedes, femora, ſcrotum; fluctuationes excitantur in ventre dum de latere in latus mouetur æger,ex humore aquoſo in abdmominis capacitate concluſo: nec mirum, cùm inteſtina quaſi in aqua natent; multum quoq. vrinæ reddere ſolent in principio; paulò verò poſt,paulatim eius copia imminuitur,magisque fit rubicunda & craſſa; multum quoque fit ſiticuloſus æger, poſteà verò etiam febricitat. In tympanite autem facies non ita de naturali habitu recedit, ex ventrisque percuſſione,tympani quaſi ſtrepitum audiri contingit:non hîc moles tanta neq. tam moleſta adeſt atque in aſcite, fre-

quenter hinc inteſtina rugitu obmurmurant, multáque flatuum indicia concurrunt.

Cavsa. Iecoris venarumque refrigeratio magna, huius grauiſſimi diuturnique morbi cauſa eſt, quam ſequitur nimia humoris abundantia. Id autem iecori accidit aliàs per ſe. Subinde verò ita immutatur ex refrigeratione ſplenis, inteſtinorum, meſenterii, ſepti tranſuerſi, renum, qui aliquando propter eorum obſtructionem, aliàs quoque ob eorundem imbecillitatem, ſeroſam ſanguinis ſubſtantiam non attrahunt; item ex immodico ſanguinis profluuio ex naribus, nec non ex immodica menſium hæmorrhoïdúmve vacuatione aut ſuppreſſione; ſic enim calor natiuus ſtrangulatur, ob ſpirituum vnà cum ſanguine iacturam factam. Ex dyſenteria quoque nec non lienteria idem malum accidit, diutiùs ſi perſiſtant; ſpiritus enim naturalis inſitusque calor nimium diſſipantur. Icteritia denique, aut articulari morbo, podagra nimirum, coxendicúmve dolore laborantes, ſæpe in hydropem tranſeunt; ſic qui longis conſumuntur febribus, vnde inſitus calor atque ſpiritus nimiùm diſſipatur, ſanguificationiſque officina intercidit. eiuſdem quoque mali cauſa eſt ſubinde aquæ frigidæ immodica potatio poſt æſtum, corporíſve exercitationem; &, vt ſummatim dicam, quicquid ſanguificationis virtutem infringere poteſt, efficeréve ne iecur chymum in ſanguinem tranſmutare poſſit, hydropem efficere poteſt; aſcites tamen non tantùm ex partium nimia refrigeratione aut cruditate vt anaſarca ortum habet, ſed frequenter quoque fit ob ſolutionem continuitatis alicuius viſceris, aut vaſculi quo humores contineri ſolent: eaque ratione cauſæ omnes quæ iecur vehementer exiccant, vt ardentes febres, potentium vinorum immodicus vſus, alimenta quoque multùm calentia, hydropem ſæpe excitant, eò quòd viſcera, & frequentiùs quidem iecur ex occurſu ſiccitatis nimiæ quaſi exareſcant atque rumpantur, nec non dehiſcant, vt in terra ex nimia ſiccitate fieri ſolet; vnde humores in abdomen facilè per fiſſuram illabuntur in aſcite quaſi exudando atque deſtillando. Ex tumore duro iecoris, lienis aut alterius partis quoque fit frequenter; contingit enim viſcera ſic quoque

frequenter

frequenter findi propter nimiam eorum ſiccitatem atque humoris inopiam, vnde tempore etiam ipſa membrana ambiens frangitur, ſicque ſenſim ſeroſa excrementa in abdominis capacitatem decidunt.

PROGNOSTICA. Aqua inter cutem laborantibus, vlcera in corpore facta, difficulter ſanantur, propter nimiam humorum abundantiam. Quicumque ſuppurati, aut aquam inter cutem habentes vruntur aut ſecantur, ſi aqua, aut pus vniuerſum effluxerit, omnes moriuntur. Aqua inter cutem laborans ſi à tuſſi habeatur, aut ſi poſtquam ſectus eſt malum redeat, deſperatus eſt. Omnium periculoſiſſima tympanites eſt: ſecundum locum obtinet aſcites: anaſarca verò cæteris facilior eſt curatu; ſignificatur enim robur naturæ, cùm ad omnes partes diffunditur id quod noxium eſt. Omnes autem inueteratæ hydropes, & quæ iam habitum corrumpunt, ſunt periculoſiſſimæ, neque niſi cum magna moleſtia diſcutiuntur. A tumore duro iecoris vel lienis ſi fiat hydrops, inſanabile fit malũ. Phthiſici hydropem incurrunt magna ex parte, eò quòd iecori malum communicetur; eluuies enim ſanioſa atque virulenta viam inueniens, in iecoris ſubſtantiam diffuſa aliquando obhæret, eiusque ſubſtantiam corrumpit.

Methodus pro Curatione
HYDROPIS
INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër lucidus ſit in quo æger verſatur, modiceque ad calidum atque ſiccum declinet; morbum enim auget humidus ventoſusque aër.

Cibus. Carnes conueniunt leporinæ, cuniculorum, phaſianorum, perdicum, pullorum, auicularum, gallinarum. Oua ſorbilia atque gallinarum hepata pluri-

mùm laudantur. Tempore cœnæ potiùs conueniunt aſſæ quàm elixæ carnes. Carnes bouinæ, cùm difficulter concoquantur, vitentur. Iuſcula carnium vix admittantur, niſi deiectorium ſumpſerit medicamentum. Cinnamomo atque caryophyllis condiantur alimenta: vti piſces, ſic lacticinia vitentur. Nullo quoque modo legumina admittantur.

Potus ſit vinum tenue, nequaquam dulce; cùm hoc ſitim nequaquam ita ſedet. ab aquæ autem potu omninò abſtineat. Vti autem tolerare famem magnum in hoc malo remedium, ſic ſitim perferre omnium maximè prodeſt.

Exercitium moderatum quamplurimùm prodeſt ante alimentorum aſſumptionem. Commendatur autem inter alia, equitatio, nauigatio, ambulatio, frictio, balneum ſiccum.

Somnus ſit nocturnus, non multus.

Excrementa alui reſpondeant. à Venere abſtineat.

Triſtitia atque timor quemadmodum obſunt, eò quòd digeſtionem impediant, ſic nonnihil iuuat ira, ſolicitudoque.

PRÆPARANTIBVS.

Syr. de eupatorio, abſinthio, de ſucco endiuiæ, cichorei.

Acetoſus ſimplex, oxymel ſimplex.

Aqua cuſcutæ, abſinthii, praſii, radices ebuli, raphani, aſparagi, fœniculi, apii, alkekengi, cuſcutæ.

Decoctio abſinthii, marrubii, eupatorii, cuſcutæ, aſparagi, radicum graminis, fœniculi, aſari, petroſelini, ſeminum aniſi, fœniculi, cicerum rubrorum, glycyrrhizæ in vino albo.

Syr. Byzantinus, de endiuia, granatorum.

Oxyſaccharum.

Aqua capillorum Veneris, endiuiæ, lupulorum, abſinthii, praſii, fœniculi.

Quandoquidem frequenter iecoris aliqualis durities concurrit in hoc morbo, ea ratione aperientibus vrinamque prouocantibus vtemur medicamentis aliquamdiu.

VACVAN-

VACVANTIBVS.

Diaturbith cum rhabarbaro, hiera diacolocynthidos, hiera logodii, electuarium Indum.

Pill. de euphorbio, mezereo, de rhabarbaro, de eupatorio cum ſucco ireos, de agarico, de ſagapeno.

Decoctum radicum ebuli aut ſambuci in vino. Sagapenum in pill. redigatur, nam vt braſſica marina iuuat.

Succus cucumeris agreſtis ſiccatus ſeu elaterium, ſuccus braſſicæ marinæ ſeu ſoldanellæ. Succus radicum ireos ſilueſtris, aut decoctum eius per aliquot dies in aurora propinetur: taleolæ quoque huius radicis ſectæ, vinoque albo maceratæ xij. horarum ſpatio, exprimi poterunt, colaturaque bibatur. hoc remedio plerumque malum exſtirpari ſolet, modò curam admittat.

Rhabarbarum hepar roborat, agaricus. Senæ decoctum.

Thymelæa & ex ea elect. Meſ. magnam quidem aquarum copiam euacuat; verùm id fit cum magna moleſtia, hepatique nocet, eaque ratione nequaquam in hoc affectu vtemur. idem quoque ſentiendum de laureola.

Aqua deſtillata corticis ſambuci, florum ireos.

Serum lactis caprini in quo per aliquot horas in cineribus calidis infundantur grana alkekengi aliquot, folia fumariæ, cuſcutæ, abſinthii, ſemina aniſi, fœniculi.

Vomitus inſtituetur hîc etiam magno cum commodo.

Venam autem hîc nullo modo ſecabimus, vti nec in tympanite, etiamſi vrina rubra fuerit, eò quòd intemperiem humidam augeat ſanguinis vacuatio, niſi à ſuppreſſis menſibus aut hæmorrhoïdibus periculum impendeat, ne in hepar ſanguis irruat, eiuſque natiuum calorem opprimat ob malignam aliquam qualitatem, aut eiuſdem copiam.

Clyſteria vtilia multum hîc ſunt; ex ſuperiorum autem materia fient mediocriter fortia, aliquãdo verò leuia: potiſſimum tamen in aſcite ſuccum ireos ponemus.

Vnguentum de arthanita.

Ventris ſectio fiet, ſi prædictis nihil profecerimus, ægerque iuuenis ſit & robuſtus; inciſio autem fiet quatuor quaſi digitis ſub vmbilico, idque ſplenis, iecoriſque tumore ſcirrhoque abſente, pulmonumque vlcere, paulu-

paululúmque reducatur phlebotome in latus dextrũ aut ſiniſtrum; neque enim multum refert quodnam latus pertundatur; deorſum autem externa cutis reuelletur; ſic equidẽ meliùs oſcula vulneris occludentur, locum naturalem repetente externa cuticula; cauendum enim maximè hîc eſt, ne magna aquæ copia vno tempore effluat: poterit autem mediante ſiphone bis térve in die educi mediocris quantitas; pluribus enim vicibus euacuatio inſtituetur; non enim niſi maximo cum periculo vniuerſam aquam vna vel duabus vicibus eduxerimus; vnde præſtat inſumere in eductione aquæ decem vel duodecim dies. Sectionis loco, cauterium potentiale etiam adhibebimus, viámque aperiemus, deinde actuali locus erit, hinc foramen exiguum facilè ſcalpello, tenuiori cuſpide prædito, moliemur. Veſicatoria quoque medicamenta, ſcrotíque ſcarificationes, fontanellæque in cruribus excitatæ hîc locum habent.

Magnæ vacuationes nequaquam fiant, ne virtus proſternatur ipſius iecoris, ſed frequenter atque parcè vacuabimus, intercedentibúſque diebus aliquot, roborabimus ſtomachum atque hepar iis quæ ſubiiciuntur medicamentis.

ROBORANTIBVS *hepar, & reſoluentibus materiei reliquias.*

Trochiſci de rhabarbaro, diacurcuma, dialacca, diarhodon abbatis, diatrion ſandali, theriaca vetus.

Syr. de abſinthio, eupatorio, capillorum Veneris, de praſio.

Succus eupatorii, cuſcutæ, abſinthii: aqua cuſcutæ, eupatorii, praſii, abſinthii.

Conſerua magna N. in principio mali mirificè opitulatur.

Decoctum guaiaci, radicum cynæ, ſarſæparillæ.

℞ habarbarum, eupatorium, cuſcuta.

Fomentatio ventris fiat ex decocto florum camomillæ, meliloti, foliorum lauri, origani, roriſmarini, ſaluiæ, calaminthæ, maioranæ, anethi, pulegii, ſulfuris, aluminis: fiátque decoctio partim in lixiuio, partim in

vino

vino albo; ne autem refrigeſcat, ſubinde lapides ignitos impones; dolium autem aliquod ita commodè aptabis, vt ventri applicari poſſit.

Sacculus paretur ex ſulfure, ſale atque arena, baccis foliisque lauri, ſeminibus aniſi, ventrique applicetur.

Balnea naturalia, ſulfurata, ſalſa, vel artificialia, ex aqua in qua decocta ſint radices ireos, bryoniæ, hyſſopus, maiorana, pulegium, calaminthum, roſmarinus, fœniculum, ruta, camomillæ, anethum, baccæ lauri, iuniperi, ſulfur, ſal. hiſce reſoluendi facultas ineſt ſatis quidem valida.

Thermæ ſiccæ. Cochleæ tritæ ventri accommodentur emplaſtri modo.

Veſicatoria fiant in diuerſis locis ipſius ventris ex fermento, cantharidibus, aceto forti, & per decem horas ſupraponantur, veſiculæque vbi excitatæ fuerint, aperiantur, & conſeruentur apertæ per quadraginta vel ſexaginta dies, ſuperponendo folia braſſicæ, quæ inungẽtur butyro vel oleo, grano ciceris, aut ceræ momento foramini impoſito. ſcarificabimus quoq. ſcrotum atque femur tumefactum audacter, vulnuſculaq. faciemus parua. fontanellam quoque in tibia quatuor digitos ſupra talum excitare poterimus, ad modum quo venæ aperiri ſolent.

Vnguentum Agrippæ, oleo anethino liliorumq. addito.

Emplaſtrum de baccis lauri, radice cyperi, ſtercoréque caprino aut vaccino ſicco addito.

THEORICA ET EMPIRICA

medicamenta nobilia, in ASCITE *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO ASCITIS.

℞ radicum cyclaminis, ebuli, aſari ana ℥ ß. foliorum mercurialis, braſſicæ marinæ, eupatorii, abſinthii, pulegii, ana m. j. ſeminum carui, petroſelini, geniſtæ, aniſi ana ʒ iij. polypodii quercini, ſenæ Alexandrinę ana ℥ ß. florum

ß. florum geniſtæ m. j. coquantur in aqua q. ſ. ad ſ. j. colaturæ addatur diaturbith cum rhabarbaro ʒ v. benedictæ laxatiuæ ʒ iij. olei rutacei, irini ana ℥ j. ß. ſalis communis ʒ j. fiat *Clyſtere.* eo ſæpiùs vtetur.

℞ ſyrupi de quinque radicibus, de eupatorio ana ℥ j. endiuiæ, acetoſi compoſiti ana ℥ ß. aquarum cuſcutæ, cichorei, raphani, vini clari ana ℥ iij. fiat *Iuleb.*

℞ radicum ebuli, rubiæ tinctorum, aſari ana ℥ j. fœniculi, petroſelini ana ℥ ß. cuſcutæ, eupatorii, endiuiæ, betonicæ, ſcolopendriæ, abſinthii ana m. j. glycyrrhizæ raſæ ʒ v. paſſularum enucleatarum ℥ ij. ſeminis carthami contuſi ʒ j. ſenę Alexandrinæ ℥ j. ß. polypodii quercini ʒ v. agarici albi & leuis ʒ ij. ß. ſeminis fœniculi, dauci, melonum ana ʒ j. florum geniſtæ m. ß. zinziberis, cinnamomi ana ʒ j. coquantur in aqua q. ſ. ad ſ. j. ß. colaturæ adde ſyrupi Byzantini ℥ iij. aceti ſquillitici ℥ ij. ſacchari albiſſimi ℥ j. fiat *Potio.*

℞ diacatholiconis ʒ iij. diaturbith cum rhabarbaro ℥ ß. agarici trochiſcati ℈ ß. aquarum eupatorii ℥ iij. fiat *Hauſtus.*

℞ pilularum de rhabarbaro ℈ ij. aggregatiuarum ℈ j. ß. elaterii gr. iij. ſucci radicum ireos q. ſ. fiant *Pillulæ* octo numero.

℞ hieræ diacolocynthidos ʒ j. pillularum de rhabarbaro ℈ ß. oxymellis compoſiti q. ſ. fiant *Pillulæ.*

℞ pillularum de euphorbio, aut de mezereo ℈ ij. ß. de rhabarbaro ℈ j. ſyrupi de eupatorio ℥ j. aquarum eupatorii ℥ iij. fiat *Hauſtus*: hîc ſyrupum & aquam addimus vt citiùs operationem perficiat.

℞ dialaccæ, diacurcumæ ana ʒ iij. nucis muſcatæ, ſeminum petroſelini ana ℈ ij. glycyrrhizæ raſæ ℈ j. ſyrupi de abſinthio, de eupatorio ana q. ſ. ad *Electuarii* mollis conſiſtentiam.

℞ ſpecierum diarhodonis abbatis, trochiſcorum de eupatorio ana ℈ ij. ſucci radicum ireos ʒ vj. aquæ mellis ℥ iij. fiat *Hauſtus.*

℞ rhabarbari electi ℈ ij. maſtiches, ſpicæ, roſarum, laccæ ana ℈ j. foliorum laureolæ ſiccatorum, & infuſorum in aceto ʒ j. agarici albi & leuis, turbith ana ʒ ß. eupatorii piſtati gr. vj. lumbricorum terræ exiccatorum ℈ j. pul-

℈ j. pulueriſentur omnia ſubtiliter, addendo elaterii ℈ ß. ſucci radicum ireos ʒ j. ß. ſacchari albiſſimi in aqua endiuiæ & cichorei ana q. ſ. diſſoluti, fiat arte *Electuarium* in tabulis.

℞ diarhodonis abbatis ſine moſcho, dialaccæ, roſatæ nouellæ, trochiſcorum de rhabarbaro ana ʒ ß. ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua cichorei & eupatorii ana q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis.

℞ trochiſcorum alkekengi ℈ j. carnis erinacei in ſole exſiccatæ ℈ ij. ß. radicum aſari ℈ ß. oxymellis ſquillitici ℥ j. decocti radicum raphani, ebuli, glycyrrhizæ ℥ iij. fiat *Potus* diureticus.

Vomitus in principio mali ſi prouocetur, plurimùm iuuabit; ab eo tamen abſtinendum erit vbi morbus multùm increuerit.

℞ radicum aſari, ariſtolochiæ rotundæ ana ʒ j. ß. rutæ, lupinorum, petroſelini, cumini ana ʒ ij. cicerum rubrorum ʒ j. ſucci panis porcini, braſſicæ marinæ ana ℥ ß. laureolæ, thymelææ ana ʒ iij. olei ſcorpionum ℥ j. ceræ q. ſ. fiat *Linimentum* pro regione renum, vmbilici, atque veſicæ.

℞ vnguenti Agrippæ ℥ j. ß. arthanitæ ℥ j. martiati, olei nardini, ſcorpionum ana ℥ ß. ſucci rutæ ʒ iij. aquæ vitæ ℥ ß. aceti guttas aliquot, fiat *Vnguentum* arte.

℞ radicum ebuli ℥ j. ß. bryoniæ, ireos ana ℥ j. baccarum lauri ʒ vj. florum camomillæ m. ij. ſeminum aniſi ℥ j. coquantur in aqua & vino q. ſ. ad mollitudinem, addendo rebus piſtatis farinæ lupinorum, cumini ana ℥ j. ß. ſulfuris ℥ j. ſtercoris vaccini vel caprini ʒ vij. mellis q. ſ. fiat *Cataplaſma* molle pro ventris regione.

℞ emplaſtri de baccis lauri ʒ j. ß. vnguenti Agrippæ, radicum ebuli ana ℥ ß. ſtercoris vaccini, columbini ana ℥ ij. ſulfuris viui ʒ iij. ß. cum vrina infantis & melle q. ſ. fiat pro ventris regione vt priùs *Cataplaſma*.

APPEN-

Digitized by Google

APPENDIX

ad prædicta pro curatione Ascitis inſeruiens.

Omnium primò humores hîc bene concoquantur. Demum quæ aquoſos potius quàm alios humores abſumere, è corporeque propellere poſſunt, præſcribantur, quibus ea addentur quæ iecur confortare, eiusque intemperiem emendare poſſunt; id quod fieri poterit tam ſumptis quàm admotis medicamentis. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione applicentur. Deinde ſymptomata emendanda ſunt, vt ſunt ſitis, partium corporis tumores, vrinæ difficultates, aliaque ſi quæ vrgeant accidentia grauia. Cataplaſmata autem atque vnguenta ventri cautè ſunt applicanda; iecoris enim regionem ne attingant diligenter cauendum eſt. Pro tibiis inflatis, balneum fiat cum lixiuio facto de cineribus caulium, vitis, ficus, radicum aſphodeli, alumine, ſale communi. Hinc fiat Cataplaſma cum ſtercore caprino, vaccino, ficubus, vino. In tympanite, quæ flatus validè diſcutere poſſunt, præſcribantur, eaque ratione emplaſtra multùm calefacientia atque exiccantia imperentur, vt eſt emplaſtrum de baccis lauri, de ſtercore caprino, vaccino, ſulfure, oleo rutaceo, baccis lauri. Anaſarca, purgantibus medicamentis, vomitumque cientibus, curabitur. Hinc balneis, ſtuphisque ſiccis, iisque quæ ſudorem mouere poſſunt, curabitur. Si vires quoque conſtent, & ſi malum fiat à menſium hæmorrhoïdumve ſuppreſſione, venam ſecare licebit in anaſarca; nequaquam autem admittetur in tympanite, nec in aſcite, etiam ſi vrina maximè intenſum colorem habeat, cùm ſic hepatis intemperies frigida magis augeatur. Si verò aſcitis periculum impendeat ob menſium, hæmorroïdúmve ſuppreſſionem, tunc ſecanda erit vena, ne ad iecur regurgitet materia noxia, vnde iecur tandem obrueretur.

Methodus pro cognitione

CALCVLI

INSERVIENS.

Calcvlvs renum, eſt ſubſtantia quædam dura toto genere præter naturam, inſtar lapidis vel tophi, in ſubſtantia ſinibúſve ipſorum renum genita, vnde vrinæ impetu ſæpe per anguſtos vreteres in veſicam defertur, ſi non nimium magnus fuerit: qui maximo cum dolore meatus vrinarios dilatando & quaſi dilacerando excruciat, ſi ſubſiſtere propter magnitudinem contingat & inæqualis exiſtat. quemadmodum autem illi non ſemper vnus eſt color formaque vna, ſic nec vna ſemper magnitudo; aliquando enim in renibus lapides gignuntur parui, ſubinde maiores, aliquando numero plurimi, nonnumquam pauci, qui frequenter multum variant tum forma, tum aſperitate, tum colore A colico dolore hoc differt malum, cùm ille plerumque per omnem ventris regionem euagetur. In hoc verò malo, dolor quaſi fixus eſt. A materia autem efficiente hoc malum nomen habet.

Pars affecta. Renes affectos eſſe indicabit ipſe dolor cum poſitu; in renum enim loco quaſi ſtabilis dolor iugiter ſæpe affligit, in dextro quidem latere aut ſiniſtro; aut vtroque, prout ren dexter vel ſiniſter vel vterque affectus erit. Generantur autem calculi, aut in renum ſtomacho ſinibúſve, vel in carne eorundem, ſubſtantiáve Aliquando etiam generantur calculi in iecore, pulmone, inteſtinis, iuncturis, aliiſque corporis partibus, ſed frequentiùs multo generantur in veſica atque renibus, de quibus potiſſimùm hîc ſermo eſt.

Signa. Magnum concurrit ſæpe cibi faſtidium, frequentes etiam eduntur ructus, dolor vrget in loco renum ſæpe acerbiſſimus, cùm in vrinarios meatus illabitur calculus, vel cùm ita ſedem mutat intra renem, vt membranam attingere poſſit; dolorque tunc potiſſimùm intenditur; cùm motibus vehementioribus corpus exercetur, ſpinamque crebriùs inflectit æger; dolor autem

Digitized by Google

hic tactu haudquaquam exacerbatur, vti fit ſi dolor à catarrho decumbente fiat. ſæpe quoq. ita vrget lapis cùm ſibi exitum parat, vt infixi aculei ſenſum exhibeat; quãdiu verò quieſcit, dolor grauans potiùs quàm punctorius ſentitur in rene incumbens, qui magna ex parte ſtabilis & fixus eſt, qui ſubinde etiam ad teſtem proximum & aliquando etiam ad coxendicem excurrit. excrementa alui magna ex parte detinentur, vnde dolor in renibus augetur, eò quòd tum etiam à fæcibus vel flatibus comprimantur renes: nauſea quoque concurrit, & ad vomitum irritatio; doloribusque increſcentibus, nauſea maior oritur, tandem etiam vomitus pituitæ, hinc bilis flauæ, ſubinde etiam æruginoſę ſequitur, vnde dolores miteſcunt; renes equidem ventriculo copulantur mediante peritoneo. Dolores quoque ex decubitu in partem aduerſam, & ex ſumpto alimento increſcunt; vti acceſſiones minuuntur, ſi cibo vacuus ſit æger, etiam ſi per inediam affectus non tollatur. ægrè ſpina inflectitur, nullusque circa locum affectum tumor eſt perſpicuus. crus atque femur quod è directo lateris affecti eſt, ſæpe obtorpeſcit propter compreſſionem neruorum, eiuſdemque lateris teſticulus quaſi retrahitur; contingit equidem quòd teſtes atque crura renibus conſentiant, mediantibus venis, arteriis atque neruis, qui dorſo incumbunt, & per dictas corporis partes transfunduntur. Vrina tempore paroxyſmi tenuis & pauca eſt, ſæpe quoque hinc fit ſanguinolenta, potiſſimùm tamen poſt equitationem & laborem, & dum calculus è renibus transfertur. Et ſi lapis vrinarios meatus obſtruat, maximus dolor, potiſſimùm ſi aſper ſit, excitatur. Remeante autem in renem calculo, aut ſi ex meatu vrinario in veſicam protrudatur, craſſa magnáque copia profluit vrina, cum qua aliquando arenulæ inæqualesque calculi educuntur. Contingit autem frequenter, quòd ii qui diu obnoxii fuerunt huic malo, craſſam ſubrubrámque vrinam reddant, quæ aliquando etiam turbida permanet; alias verò ſedimentum arenoſum, rubrum atque viſcoſum deponit. talis vrina ſæpe redditur per plures menſes & annos, abſque aliquo vitæ incommodo: nec mirum, cùm etiam calculi mediocriter magni in renibus mortuorum

frequen-

frequenter inuenti ſint, abſque vlla moleſtia in dorſo habita antè. Cùm in veſica lapis obhæret, dolor in pubis regione, & pruritus in canali virgæ percipitur. commune vtrique malo, eſt vrinæ retentio, quam æger ſæpe profundere parturientium modo laborat: dolor quoque punctorius concurrit.

CAVSA calculi eſt arenoſa calculoſaque renum conſtitutio, concurrente ſæpe renum immodico calore, & maxima quoque ex parte, craſſiorum viſcidorumque humorum copia.

PROGNOSTICA. Rariùs hoc malo moleſtantur qui ſolutam aluum habent, frequenterque vomunt. Difficillimam curationem recipit in ſene calculus renum; eſtque ſenibus magis frequens tormentum quàm pueris, cùm hi in veſica hunc potiùs experiantur. Corporibus quoque craſſioribus rariùs hoc malum inſidiatur. A parentibus autem prolibus hoc malum ſæpe imprimi ſolet. Leues rotundique calculi faciliùs excluduntur quàm longi atque aſperi. Minimo etiam calculo multùm ægri cruciantur, dum per vrinarios meatus propellitur, qui antea hoc malo non laborârunt. Magna ex parte renum calculi ſubrubri, ſubinde quoque albi ſunt, dum pure renes perfunduntur. In viuentibus autem ſæpe calculi præſentia in renibus deprehenſa eſt, ſola ſanguinis mixtione, nullo alio concurrente incommodo; in quibus contingit aliquando quòd præter omnem opinionem in tali caſu dolor excitatur omnium acerbiſſimus; contingit quoque hunc dolorem redire poſt longa aliquando interualla, quaſi per periodos quaſdam. A renum calculo, renum vlcus ſæpe originem habet; ille enim ſuo attritu renes quaſi exedit comminuitque; tunc autem magna ex parte cruenta vrina purulentam præcedit, abſque vlla febre: renum quoque calculus faciliùs communitur quàm veſicæ, propter loci diſtantiam duritiemque quam in locis illis lapis ille inducere ſolet; ex vtroque tamen periculum impendet, ne ex vrinæ ſuppreſſione aut apoſtema, quod ex dolorũ ſæpe ſæuitia excitari ſolet, aut morbus irruat: adde quòd veſicę calculus ſi magnus ſit, non niſi ſectione tollitur.

Digitized by Google

Methodus pro Curatione CALCVLI INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër lucidus atque temperatus conuenit.

Cibus. Carnes conueniunt vitulinæ, angninæ, auicularum; ſintque potiùs elixæ quàm aſſatæ. Moderatè autem ſumat alimentum; ſatietas equidem non ſolùm exaſperat malum præſens, ſed etiam morbum hunc generat frequenter. Lacticinia, omniaque viſcoſa vitentur.

Potus. Vinum mediocre conuenit, nec non ptiſana, iuſcula carnium.

Exercitium in hoc malo conuenit admodum moderatũ.

Somnus ſolito admittatur diutiùs.

Excrementa alui reſpondeant quotidie. Plurimùm autem præſeruationis cauſa, proderit ſemel in menſe ſumere ℥ x. caſſiæ recenter extractæ cum iuſculo carnium, in quo ſemina alkekengi decocta ſint.

Animi perturbationes vitentur.

PRÆPARANTIBVS.

Syr. de duabus vel quinque radicibus.

Syr. Byzantinus.

Acetoſus ſimplex.

Oxymel ſimplex.

Aqua ſaxifragiæ, betonicæ, pulegii, calaminthæ.

VACVANTIBVS.

Clyſtere ex decocto radicum althææ, ſeminum aniſi, fœniculi, carui, florum camomillæ, meliloti, anethi, maluæ, violarum, ficuum pinguium, benedicta laxatiua, oleo anethino, camomelino, ſcorpionum, butyro recenti, oleo amygdalorum dulcium, caſſia fiſtula additis.

Diaca-

Diacatholicum, electuarium eleſcopi, benedicta laxatiua, hiera picra.

Caſſia fiſtula alternis diebus cum decocto communi detur.

Rhabarbarum, agaricus.

Vomitorium medicamentum.

Suppoſitoria.

Venæ ſectio fiat cubiti lateris dolentis, ſi corpus ſit plethoricum, inflammationisque periculum ex incurſu humorum cum dolore acerbiſſimo, vrgeat.

Clyſteribus potiùs tempore paroxyſmi vtemur quàm medicamentis per os ſumptis: dolorem equidem citiùs leniunt, cùm ſubitò onere inutili inteſtina renesque leuent. integris quoque quaſi viribus ad renes perueniunt emollientium doloremq. ſedantium vires; vnde grauitas dolorq. lumborum miteſcit manifeſtè. parua autem ſit quantitas quæ iniicitur, ne copia renes comprimantur.

RELAXANTIBVS *meatus vrinarios, doloremque mitigantibus.*

Clyſtere prædictum, aut ex ſolo oleo camomelino, addita caſſia fiſtula.

Iuſcula pinguia carnium ſæpe ſumantur, in quibus althæa, malua, butyrum incoquantur.

Terebinthina cum nuce muſcata permixta detur, poſtea hauſtum vini albi ebibat.

Fomentatio fiat cum aqua in qua folia althææ, furfures, camomilla, ſemina aniſi, fœniculi, carui ſint decocta.

Balneum ex decocto ſeminum lini, fœnugræci, florum camomillæ, meliloti, maluæ, radicum althææ.

Vnguentum pro renum regione ex oleo liliorum, amygdalorum dulcium, violarum, camomillæ, axungia gallinę, butyro recenti.

Vnguentum Agrippæ, dialthææ.

Cucurbitulæ ſecundum ductum vaſorum diureticorum applicentur: idque vna poſt aliam, ad pubem deſcendendo obliquè; adeò enim coaceruatim mouent lapidem, vt dolores repentè ſupprimantur, lapide nimirum in veſicæ amplitudinem tranſuecto.

Digitized by Google

Cataplaſma ex floribus camomillæ, meliloti, farina lini, fœnugræci, tritici, lupinorum.

DVCENTIBVS *urinam, lapideſque commi-nuentibus & expellentibus.*

Lithontripon cum terebinthina lota, aut cum decocto radicum graminis, fœniculi.

Elect. Iuſtinum, de cineribus ſcorpionum, dialacca.

Decoctum ligni guaiaci, Scorpionum cinis, mandibulæ lucii piſcis, teſtæ ouorum ex quibus pulli excluſi ſunt.

Conſerua magna noſtræ deſcriptionis mirabiliter in præſeruatione valet.

Conſerua radicum apii, raphani, naſturtii aquatici, terebinthina in latere candente vſta, perſicorum nuclei & ceraſorum.

Sanguis hirci adhuc calens; cui, ne in grumum concreſcat in ventriculo, coaguli aliquid adiicietur.

Puluis leporis cum pelle exiccatus in furno, fructus alkekengi contuſi, vinoque percolentur, lapis Iudaicus.

Motacilla auicula, empetrum, ſemina ſaxifragiæ, pimpinellæ, ruſci, fœniculi, petroſelini, raphani, milii ſolaris, geniſtæ. Decoctum raphani, cicerum rubrorum, petroſelini, ruſci, aſparagi, maluæ, fœniculi, apii, vrticæ, ſaxifragiæ, radicum graminis.

Cortex raphani acerrimi contuſus, vinoque albo maceratus.

Flores geniſtæ in oleo camomelino macerentur, & inſolentur.

Oleum de ceraſis, oleum ſcorpionum ſimplex: hiſce vtetur medicamentis cum ſumit quod calculum frangit.

Cucurbitulæ prædicto modo applicatæ.

Balneum ſulphureum.

Syringa, vrina ſi ſubſiſtat, educi poterit; ſcampno autem inſideat, genuaque dilatet: cum qua quoque immitti poterit diureticum aliquod medicamentum; vt oleum ſcorpionum, poſtquàm excreta erit vrina. Cùm autem vrinam educere vis, filum duplicatum per ſyringæ concauitatem traducatur, eiuſdemque fili extremitate pauxillum lanæ aut cotonis fortiter alligetur; ita vt concauitatem ſyringæ ſubire poſſit, dum altera fili extremitate introducitur; non poterit enim non ſubſequi

ſequi vrina, ſi commodè in virgam mittatur, filumque trahatur.

Priuſquam medicamenta lapidem comminuentia exhibeantur, dolor mitigari debet, corporiſque ſentina expurganda eſt; alioqui enim humores circumiacentes cum medicamentis diureticis lapidemque comminuentibus, ad partes affectas deferentur; paulatim autem comminuere debemus lapidem inueteratum.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* CALCVLO *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO CALCVLI.

℞ radicum petroſelini, althææ, ariſtolochiæ rotundæ ana ℥ ß. foliorum betæ, maluæ, mercurialis ana m j. furfurum ℥ j. florum camomillæ, meliloti ana m. j. ß. ſem. geniſtæ ʒ iij. fructuum alkekengi ʒ v. ſem. lini, fœnugræci ana ʒ iij. ficus pingues octo numero, coq. in aqua q. ſ. ad ℔ j. colaturæ addatur electuarii eleſcopi ℥ j. benedictę laxatiuę ʒ ß. olei rutacei, camomelini ana ℥ j. ß. ol. ſcorpionũ ʒ vj. terebinthinæ Venetæ ℥ ß. ſalis communis ʒ j. fiat *Clyſtere.* Reddito clyſteri, capiat per os olei amygdalorum dulcium ℥ ij. vini maluatici ℥ iiij. fiat *Hauſtus.*

℞ olei camomelini, olei ſeminum lini ana ℥ v. amygdalorum dulcium ℥ ij. rutæ ℥ j. ß. fiat *Clyſtere* anodynum: ſæpiùs autem dari debet; aut eius loco ſumi poterit ſolum oleum oliuarum. ℞ foliorum maluæ m. ij. parietariæ m. iij. artemiſiæ, rutæ, hypericonis ana m. ß. radicum fœniculi, petroſelini ana m. iij. ß. florum camomillæ, meliloti ana m. ij. ß. ſem. lini, fœnugræci ana ℥ iiij. fiat *Balneum.* ℞ rad. althææ ℥ j. folior. maluæ, althææ ana m. j. ß. furfurũ, flor. camomillæ, meliloti ana m. ij. ficuum pinguium numero octo, ſeminum lini, fœnugræci, anethi ana ʒ j. ß. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad tertiæ partis conſumptionem, fiat *Fomentatio* pro renum & veſicæ regione.

℞ olei liliorum alborum, adipis humanæ ana ℥ ß. olei camomelini ℥ j. olei de nucleis perſicorum ʒ vj. pro dorſo fiat *Vnguentum*.

℞ parietariæ m. iij. florum camomillæ, meliloti ana m. ij. ficuum pinguium numero decem, foliorum maluæ m. ij. ſeminum milii ſolis, lupinorum ana ʒ v. coquantur in aqua q. ſ. ad mollitudinem, hinc piſtentur, addendo farinæ lini, fœnugræci, hordei, tritici ana ℥ ß. olei camomelini, anethini, butyri recentis, adipis cuniculi ana q. ſ. croci ℈ j. fiat *Cataplaſma* doloris ſedatiuum.

℞ aquæ calidæ ℥ iiij. olei crudi ℥ j. ſyrupi acetoſi ſimplicis ℥ j. ß. miſceantur, fiat *Potio Vomitoria*: maximè quidem dolorem lenire ſolet.

℞ ſeminum aniſi, milii ſolis ana ʒ iiij. radicum fœniculi, petroſelini, althææ ana ℥ j. ſeminum apii ℥ ß. glycyrrhizæ raſæ ʒ vj. ligni guaiaci ℥ j. ß. foliorum maluæ, ſummitatum althææ ana m. j. ß. fructuum alkekengi numero quatuordecim, ficuum pinguium, prunorum damaſcenorum ana numero vj. vuarum paſſarum ab acinis mundatarum ℥ ß. foliorum maluæ, violarum, florum bugloſſæ, boraginis ana m. j. quatuor ſeminum frigidorum maiorum ana ʒ j. turbith albi & gummoſi, agarici albi & leuis ana ʒ j. ß. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ addatur electuarii eleſcopi, benedictæ laxatiuæ ana ℥ ß. fiat *Potio*.

℞ caſſiæ recenter extractæ ℥ j. ſumat ante cibum media hora cum decocto glycyrrhizæ, prunorum damaſcenorum, vuarum paſſarum. Per biduum autem antequam medicamenta quæ lapidem comminuunt & educunt, ſumant, propinetur hic *Hauſtus*.

℞ electuarii eleſcopi, benedictæ laxatiuæ ana ʒ iij. ß. diaturbith cum rhabarbaro ʒ j. ß. ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Bolus*.

℞ electuarii eleſcopi ʒ iij. ß. caſſiæ recenter extractæ ℥ ß. ſeminis petroſelini, nucis muſcatæ ana ℈ j. aquæ florum fabarum ℥ iij. fiat *Hauſtus*.

℞ radicum filipendulæ ℥ ß. rubiæ tinctorum ʒ ij. radicum althææ ℥ ß. cicerum rubrorum m. j. ß. ſeminum iuniperi ℥ ß. ſem. aniſi, fœniculi, dauci ana ℥ j ſeminum

alkeken-

alkekengi ʒ v. florum keiri m. j. ſeminis cerefolii ʒ ij. vuarum paſſarum mundatarum ℥ ß. glycyrrh. raſæ ʒ iij. fiat decoctio in aquæ & vini Rhenēſis æquali quantitate ad l'. j. ß. colaturæ addatur ſacchari parum, fiat *Potio*.

℞ ſanguinis hirci præparati ʒ j. gummi tragacanthi ʒ ß. milii ſolis, corticum ouorum, è quibus pulli egreſſi ſunt ana ℈ j. nucis muſcatæ ʒ j. fiat *Puluis*, ſumatur quatuor vicibus cum potione præſcripta.

℞ milii ſolis ʒ ij. ſeminis petroſelini Macedonici ℈ ij. aniſi, fœniculi, leuiſtici, baccarum lauri ana ℈ j. piperis longi, ſaxifragiæ, dauci ana gr. quindecim, macis ℈ ij. ß. fiat *Puluis*.

℞ ſpecierum electuarii ducis ℈ ij. pulueris reginæ, lithontripi ana ℈ j. ſpecierum diatrii ſandali ſine camphora, pulueris electuarii de baccis lauri ana ℈ ß. ſeminis ſaxifragiæ, nucis muſcatæ ana gr. v. croci gr iij cinnamomi ʒ ß. ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua cardui benedicti q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis. doſis ʒ j. ß.

℞ cicerum rubrorum ℥ j. ß. ſeminum geniſtæ, petroſelini, dauci, milii ſolis ana ʒ ij. macis ʒ j. fiat *Puluis*.

℞ ſeminum geniſtæ ʒ ij. radicum ſaxifragiæ ʒ iij. ſpecierum lithontripi ʒ ß. pulueris glycyrrhizæ ʒ ß. fiat *Puluis*, doſis ʒ j. cum ſucco fœniculi, petroſelini, vino albo ana ℥ j. ß. fiat *Hauſtus*.

℞ milii ſolis, ſeminum apii, cucumeris, alkekengi ana ʒ iij. chamædryos, cicerum rubrorum, ſaxifragiæ ana ʒ ij. cineris ſcorpionū ʒ j fiat *Puluis*: detur ʒ j. cum aqua deſtillata ex herbis diureticis.

℞ olei keirini ℥ j. ſcorpionum, camomillæ, anethi ana ℥ ß. pinguedinis hirci ℈ ij. ceræ parum, fiat *Linimentum*.

℞ olei lini, liliorum alborum, adipis humanæ ana ℥ ß. olei camomelini, ſcorpionum ana ℥ j. fiat *Vnguentum*.

℞ vnguenti Agrippæ ℥ j. olei ſcorpionum ℥ ß. olei de nucleis perſicorum ʒ iij. miſceantur, fiat *Vnguentum*.

Emplaſtrum fiat ex materia eorum quæ in fomento ponuntur; addendo oleum lini, camomelinum, butyrum recens aut maiale, pinguedinem gallinæ.

APPENDIX
ad prædicta pro curatione Calcvli inſeruiens.

Omnium primò clyſterio conuenienti aluus ſubducenda eſt, idque bis in ſeptimana; quibus ea etiam addemus quæ dolorem lenire, flatusque diſcutere poſſunt. Cauendum autem vnicè ne validiores offerantur clyſteres; iis equidem humorum copia maior ad inteſtina trahetur, vnde meatus vrinarii comprimi poſſent; hinc venam ſecabimus, ſi ratio dictet. Interim anodynis medicamentis tam intrò quàm extrà adhibitis, dolorem mulcebimus: hinc quæ humores concretos emollire, meatusque renibus adiacentes ampliare poſſunt, imperabuntur omni ratione; vti eſt balneorum, iuſculorum pinguium, necnon cataplaſmatum vſus; ſic equidem poſteà cum diureticis medicamentis arenulæ nec non calculi faciliùs expellentur. Poſtquàm autem dolor remiſſus, humoresque concreti, emolliti, meatusque ex parte reſerati erunt, quæ lapidem comminuere atque expellere poſſunt medicamenta adminiſtrabuntur, & non antè. Priusquàm tamen hæc offerantur medicamenta, conſultum eſt offerre, modò corpus ſit plethoricum, aliquid quod ventriculum, inteſtina, vrinariosque meatus purgare poſsit; periculum enim eſt alioqui, ne humores dictis locis concluſi, ad renes vnà cum medicamentis lapidem comminuentibus, diducantur, ſicque dolorem augeant. Poſteà inſtituetur etiam enema cum hiera picra, lithontripo, electuario eleſcopi, benedicta laxatiua, oleo rutaceo, camomelino. Tandem per os ea propinabimus etiam medicamenta quæ calculum propellere poſſunt. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Vt autem calculus renum & veſicæ magnam conuenientiam habent ratione cauſarum atque generationis, ſic quoque in ratione curandi quaſi conueniunt. Paulò tamen validiora præſcribentur in veſicæ calculo remedia, eò quòd magis duram plerumque habeant ſubſtantiam, & per remotiora loca traduci debent medicamenta. Ventriculus autem roborabitur cum oleo macis, menthæ, abſinthii, roſarum. Si ardor magnus in renum regione moleſtus ſit, oleo violaceo aut roſaceo inungentur, quibus parum aceti addemus. In veſicam autem calculus illapſus ſi ſit, medicamentisque ob magnitudinem excludi nequeat, exſcindendus eſt.

Methodus

Methodus pro cognitione DIABETES INSERVIENS.

DIABETES eſt proprium renum vitium, & velox exitus per vrinarios meatus, eius quod potatum eſt, eo à ſua qualitate non mutato, ſiti inexhauſta concurrente. Seu eſt affectio diuturna circa renes conſiſtens, multum potum inducens, vnà cum hoc, quòd quidquid bibitur, ſimul vt acceptum eſt, per vrinas nihil ferè immutatum, exuberanter reiicitur, quaſi ſolummodò colaretur per renes.

PARS AFFECTA. Ren vterque hîc afficitur: id quod patet ex actione læſa; expurgant equidem venoſum genus renes à ſanguine ſeroſo, imò in hoc morbo quaſi vi rapiunt à partibus vicinis; venæ autem hac ratione exiccatæ, ab hepate trahunt, & ſic per continuum ordinem etiam à ventriculo, eaque ratione potum continuò homo expetit: cuius initium à renibus procedit; propter eáque diabetes, renum eſt affectus. Accidit autem renibus idem hîc quaſi quod accidit ori ipſius ventriculi in canina appetentia: attractrix equidem renum facultas immoderatè trahit; retentrix verò tam imbecillis eſt, vt retinere nequeat humorem attractum donec alteretur; vnde à qualitate ſua non mutata, redduntur ea quæ bibita ſunt. Eſt ergo ſymptoma in genere excretorum immodicè.

SIGNA. Manifeſta ſentitur in renibus caliditas: ſitis hîc ſæpe vſque eò pertinax concurrit, vt nulla ſatietas ex humore aſſumpto contingat, imò cum clamore quandoque aſſiduè potum aſſumere coguntur, nec tamen ſatiantur, eò quòd eueſtigiò citiſſimè per lotium reddatur id quod potatum eſt, parum aut nihil mutatum. Si autem pertinaciter retinere vrinam laborent, teſtes intumeſcunt, nec non lumbi atque coxæ. magnus calor in intimis partibus percipitur, ita vt illis vri viſcera videantur, eò quòd aquoſa ſanguinis humiditas, à qua temperari debebat ſanguis, à renibus attrahatur; imò

tandem

tandem etiam partium ſolidarum humores attrahuntur à renibus, tandemque caliditate incrementum in viſceribus ſumente, tabes corporis accedit; corpus enim conſumitur ac veluti liqueſcit.

Cavsa. Sæpius eſt immoderata renum intemperies calida, cui retentricis facultatis imbecillitas quoque coniungitur. Aliàs idem malum quoque fieri obſeruatum eſt ab humoribus acerrimis renibus imbibitis, bile nimirum acri. fit quoque à pituita multùm ſalſa. Aliàs etiam fit à venenoſa materia præſens hoc malum; aliquando enim pernicioſa qualitas ſanguini aut humoribus permiſta in renibus figitur. A potu quoque copioſiore vini, præſertim tenuis, frequenter vrina redditur: de eo tamen malo nihil hîc agimus, modò non concurrat ſitis immodica.

Prognostica. Totius corporis ſiccitas atque tabes tempore ſequitur, cùm non ſolum humores venarum, ſed totius etiam corporis attrahere renes in hoc malo contingat, ob earundem partium immodicam caliditatem. Erit in iuuene malum curabile, in ſene verò difficulter curabitur. Rurſus, ſi recens malum fuerit, curari poterit; inueteratum autem ſi euaſerit, vix quoque curabitur. Subitò autem hoc malum increſcit; ita vt eius principium atque incrementum vix percipiatur, antequam ad ſtatum peruenerit, vnde ſubitò quaſi videtur aduenire. Hacque ratione difficulter curatur, quòd non facilè in initio deprehendi queat. ardenti febri hoc malo laborans ſi corripiatur, incurabile eſt; propterea quòd humor radicalis immodicè exhauriatur à duabus cauſis validiſſimis.

Methodus

Methodus pro Curatione

DIABETES

INSERVIENS.

Perſicitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ad frigidum declinet atque humidum.

Cibus. Ea quæ bonum ſuccum, interim craſſum generare, humorumque acrimoniam temperare poſſunt, præſcribantur, iisque ſatis liberè alatur, ad frigidumque nonnihil arte declinent. Lac amygdalorum, oua ſorbilia, ptiſanæ ſuccus, piſces ſaxatiles, poma, pyra, oryza, caſeus recens non ſalitus. Caro bouina, porcina macilenta & bene cocta, vitulina. Inter olera conuenit intubus, lactuca, portulaca. Ab iis quæ vrinam incitare poſſunt, abſtineat, & ab omnibus acribus atque ſalſis.

Potus. Vinum aſtringens meracius, ſuccus granatorum, ſuccus ribes cum decocto intubi, lactucæ, myrtilorum.

Exercitium inhibendum, quies enim humorum motum componit.

Somnus admittatur conſueto diutiùs.

Excrementa alui arte aut natura reſpondeant.

Animi pathemata immodica euitentur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. papauerinus, de acetoſitate citri, nenupharinus, bugloſſæ.

Syr. violaceus, roſaceus, myrtinus, de ſucco acetoſæ, de roſis ſiccis.

Aqua portulacæ, violarum, nymphææ, intubi, acetoſæ, plantaginis, bugloſſæ.

Decoctum radicum & florum nenupharis, plantaginis, ſaccharo addito.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiat in cubito in mali principio, idque moderatè; præter enim quàm quòd reuellat, etiam plurimùm

Digitized by Google

rimùm in hoc malo ardorem temperat; non autem ſi inueteratum malum ſit, vena ſecabitur; eò quòd magis corpus tunc inde incendatur, adde etiam quòd vires debiles nimium imminuantur.

Manna, caſſia, tamarindi.

Syr. de multiplici infuſione roſarum.

Diaprunum ſimplex, diacatholicum.

Rhabarbarum.

Clyſtere ex aqua in qua decocta ſint folia violarum, althææ, maluæ, pruna Damaſcena, addendo oleum violarum, caſſiam recenter extractam.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio.

Vomitus cum oleo & aqua tepida procuretur.

Frictiones fiant brachiorum, capitis, ſcapularumque.

Sudoris prouocatio.

Diuerſiones hîc admodum conuenire, experientia conſtat.

SISTENTIBVS *motum ſeroſæ partis ipſius ſanguinis.*

Elect. fiat ex cornu cerui vſto, roſis rubris, balauſtiis, ſeminibus plantaginis, cydoniorum, portulacæ, acetoſæ, intubi, hypociſtide, myrobalanis citrinis, bolo Armeno, corallo, camphora, ſaccharo roſato, ſyr. myrtino, gummi Arabico, ſyr. violarum.

Decoctum quoque rerum prædictarum in vino rubro ſtiptico fieri poterit; colaturæ autem ſi addatur ʒ j. myrobalanorum citrinorum, præſtans fiet ſic medimentum.

Trochiſci de ſpodio, de ſucco polygonii, de terra Lemnia, de camphora.

Theriaca, athanaſia magna, diacydonites ſine ſp. ſaccharum roſatum antiquum.

Conſerua florum nymphææ, roſarum, ſuccus ribes, ſuccus ſanguinariæ cum vino aſtringente.

Myrobalani conditi, caro ericii exiccetur in furno, doſis ʒ j. cum vino rubro aſtringente: murium eſus.

Cataplaſma pro pectine, & lumbis, & hypochondriis ex lactuca, parietaria, portulaca, vitis foliis, farina hordeacea.

Vnguentum ex oleo roſaceo, myrtino, aceto roſaceo.

Vnguentũ roſatũ M. Ceratum refrigerans Galeni.

Lamina plumbea perforata plurimis foraminibus, renum regioni applicetur, ſæpiusque mutetur.

Emplaſtrum pro renibus ex malicorio, ſemine cydoniorum, burſa paſtoris, farina hordeacea, portulaca, roſis rubris, bolo Armeno, gummi Arabico, oleo myrtino, roſarum.

CORROBORANTIBVS, *calidamque renum atque iecoris intemperiem emendantibus.*

Trochiſci alkekengi cum vino aſtringente, aut aqua mulſa. Ptiſana multùm prodeſt.

Epithema pro hepate fiat ex aqua roſarum, nymphææ, intubi, acetoſa, aceto, corallo albo & rubro, ſandalis albis, ſeminibus portulacæ, acetoſæ, ſpica nardi, camphora.

Vnguentum pro renibus, pectine, hypochondriis atque lumbis ex oleo roſato, nymphææ, papauerino, myrtino, ſpica nardi, roſis rubris. Vnguentum infrigidans Galeni, populeonis, roſatum Meſuæ.

Sacculus ex floribus violarum, nymphææ, roſarum, ſemine intubi, portulacæ, acetoſæ, ſandalis albis rubriſque, ſpica nardi, plantagine, cichoreo.

Ceratum ſandalinum, cui ſubinde ſuccum papaueris albi addimus, ſi magnus ſit ardor in renum regione.

Cataplaſma ex portulaca, roſis, farina hordei, ſeminibus papaueris, balauſtiis, ſandalis, oleo myrtino, roſaceo, cydoniorum, lumbricorum terreſtrium.

Emplaſtrum ex farina hordeacea, plãtagine, roſis rubris, balauſtiis, malicorio, hypociſtide, oleo myrtilorum.

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

Collo adaptetur veſica ſuilla, antè oleo emollita; hac arte vt quidquid elabitur vrinæ, veſica excipiatur.

Theriaca. Syr. de ſucco acetoſæ.

Syr. granatorum, de agreſta.

Priori ingenio efficiemus ne fœtor lecti, aut braccæ oriatur, quod alioqui fieri ſolet, cùm omnia permingant in hoc malo ægri. Sitim autem poſteriora ſedant.

THEORI-

Digitized by Google

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* DIABETE *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO DIABETES.

℞ rad. & folior. althææ ana m.j.ß. folior. violar. mercurialis, betę, maluæ ana m.j. hordei mundati m ij. rhab. electi ℥ ß. myrobalanorum citrinorum ʒ iij. ſem. quatuor frigidorum maiorum ℥ j. coq. in aqua q.ſ. ad l'.j.ß. colaturæ adde diacatholiconis ℥ j.ß. olei violacei ℥ iij. fiat *Clyſtere.* ℞ ſyr. nenupharini, roſar. ana ℥ j.ß. myrtini, de ſucco oxalidis ana ℥ ß. decocti plantaginis, myrtilorum, ſanguinariæ, violarum l'. j. miſceantur, fiat *Iuleb.*

℞ diacatholiconis ʒ iij. ſyr. de multiplici infuſione roſar. ℥ j.ß. caſſiæ recenter extractæ ℥ j. myrobalanorum citrinorũ ℈ j.ß. rhab. ℈.ß. aquar. acetoſæ, violar. ana ℥ j.ß. fiat *Hauſtus.* aut, ℞ pulpæ caſſiæ fiſtulæ recenter extractæ ʒ v. pulpæ tamarindorum ʒ iij. rhab. electiſſimi ℈ j.ß. ſacch. roſacei q ſ. fiat *Bolus.* detur in aurora. Diſſolui quoq. poterit iuſculo carnium, ſi hac ratione magis gratum fuerit ægroto medicamentum. ℞ rad. boraginis, bugloſſę ana ℥ j.ß. plantaginis ℥ j. folior. violarum, plantaginis ana m. j. ſem. plantaginis, portulacæ ana ʒ iij. florum boraginis, violarum, nymphææ, bugloſſæ ana m. j. myrobalanorum flauorum ʒ vj. coq. in aqua ad l'.j.ß. colaturæ adde ſyr. de multiplici infuſione roſar. ℥ ij. fiat *Potio.* Vnciis quatuor huius mixturæ, adde tempore vſus rhab. electiſſimi, myrobalanorum citrinorum ana ℈ ij. detur in aurora. ℞ conſ. bugloſſæ, miuæ cydoniorũ ana ℥ j. gummi tragacanthi in aqua roſarum ſoluti ʒ iij. ſanguinis draconis, boli Armeni ana ℈ ij.ß. miſceantur cum ſyrupo de papauere q. ſ. fiat *Electuarium.* ℞ cornu cerui vſti, carnis ericii in furno exiccatæ ana ʒ ß. ſeminum plantaginis, portulacæ, antheræ ana ℈ ß. ſacchari albiſſimi in aqua plantaginis diſſoluti q.ſ. fiat *Electuarium* in tabulis. ℞ trochiſcorum de ſpodio ʒ v. cupularum glandium ʒ j.ß. ſeminum roſarum, portulacæ

Digitized by Google

ana ℈ j. carnis cydoniorum abſque ſpeciebus ʒ ij. ſyrupi myrtilorum q. ſ. fiat *Electuarium* mollis conſiſtentiæ.

℞ carnis ericii in furno exiccatæ ʒ iij. roſarum rubrarum ʒ j. ß. ſpodii ʒ iiij. boli Armeni ʒ j. ſeminum coriandri præparati, lactucæ. portulacæ ana ʒ ij. ß. camphoræ ℈ j. ß. ſyrupi violarum q. ſ. fiat *Electuarium* molle.

℞ boli Armeni ʒ j. balauſtiorum, roſarum rubrarum, ſpodii ana ʒ j. ß. ſeminis plantaginis, lactucæ, portulacæ ana ʒ ij. gummi Arabici ʒ ß. camphoræ ℈ ß. ſyrupi myrtilorum q. ſ. fiat *Maſſa pillularum*.

℞ trochiſcorum alkekengi ℥ ß. de carabe ʒ j. ß. thuris, gummi Arabici ana ʒ j. cinnamomi ℈ ij. fiat *Puluis*, aut cum miua cydoniorum q. ſ. fiat *Electuarium* molle.

℞ myrobalan. citrinarum conditarum ℥ ij. conſeruæ florum nymphææ ℥ j. ß. trochiſcorum de ſpodio ʒ j. ß. roſarum rubrarum ʒ ß. ſacchari roſati ℥ j. ß. ſyrupi nymphææ q. ſ. fiat *Mixtura*.

℞ radic. & foliorum plantaginis ana m. ij. granorum ſumach ʒ iij. roſarum rubrarum m. j. ſeminum portulacæ ʒ j. antheræ ℈ ij. ſandalorum alborum & rubrorum ana ʒ j. coquantur in aqua q. ſ. fiat *Fomentatio* ipſorum renum, decocto calente.

℞ aquæ roſaceæ ℥ vj. endiuiæ, cichorei ana ℥ viij. aceti ℥ j. ſandalorum ʒ ij. ſeminum plantaginis ʒ j. fiat pro hepatis regione *Epithema*: ſolet equidem ſequi ad hoc malum hepatis intemperies calida.

℞ omnium ſandalorum ℈ j. cornu cerui vſti ℈ ß. roſarum rubrarum, ſeminum portulacæ ana ℈ j. ß. olei roſarum, myrtilorum ana ℥ j. vnguenti populeonis ʒ vj. aceti roſacei guttas aliquot, ceræ q. ſ. fiat *Vnguentum*.

℞ vnguenti roſacei, frigidantis Galeni, populeonis ana ℥ ß. camphoræ ʒ j. olei roſacei, cydoniorum ana ʒ iij. ceræ & aceti parum, fiat *Vnguentum* pro renibus; quo tota quoque ſpina, ab vltimis potiſſimùm coſtis, inungetur.

℞ foliorum plantaginis, burſæ paſtoris, foliorum ſalicis ana m j. ß. roſarum rubrarum m. ß. granorum ſumach ʒ iiij. balauſtiorũ, malicorii ana ʒ iij. coquantur in aqua q. ſ. ad mollitudinem, piſtentur, addaturque farinæ hordeaceæ ℥ j. ß. olei violarum, myrtilorum & aceti roſacei q. ſ. fiat pro renibus *Cataplaſma*.

℞ foliorum violarum, endiuiæ, maluæ, althææ, plantaginis, nymphææ ana m. iij. roſarum rubrarum m. iij ß. ſeminum cydoniorum ℥ iij. hordei ℔. j. ß. coquantur in aqua quantum ſatis pro *Balneo*. Tempore vſus addantur lactis recenter mulcti aliquot menſuræ.

APPENDIX

ad prædicta pro curatione DIABETES inſeruiens.

Omnium primò humores peccantes naturæ obedientes reddemus. Demum purgante medicamento interim leni è corpore eoſdem euocabimus. Deinde reuellemus humoris impetum frictionibus brachiorum, capitis, ſcapularum, vomitu; plurimum diuerſiones hic momenti habent. Poſteà quoque quæ ſiſtere aliqualiter poſſunt humores ad renes ruentes propinanda atque exteriùs admouenda ſunt; quibus addemus ea quæ acrimoniam bilis nonnihil obtundere poſſunt, cuius ſemper aliqua portio à iecore cum vrina nobis etiam inuitis ad renes tranſmittitur, etiamſi optimè temperatum ſit iecur; cui rei glutinoſa, muccilaginoſaque medicamenta dedicabimus. Poſtremò renes atque iecur corroborabimus, intemperiem quoque calidam emendabimus tam ſumptis quàm admotis medicamentis. Quæ omnia nunc anteaquæ dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Prædictis autem medicamentis ſi res non ſuccedat ex voto, affectuſque incrementum potiùs ſumere videatur, narcoticis vti licebit; vnde ʒ j. phylonii Romani imperabimus. aut, ℞ phylonii Perſici, theriacæ recentis ana ℈ j. ß. cum decocto polygonii præbeatur. Omni autem ratione ea quæ vrinam incitare poſſunt, hic quàm maximè vitabimus.

Methodus

Methodus pro cognitione

HÆMORRHOIDVM SANGVINEM SINE MODO FVNDENTIVM INSERVIENS.

HÆMORRHOIDES ſunt venæ ani præter rationem dilatatæ, aut factæ varicoſæ. Contingit autem aliquando ita illas intumeſcere ex ſanguine melancholico, vt exteriùs circa anum viſu appareant; externæque tunc vocantur: aut intùs tumefactæ ita latent vt non appareant; tunc internæ vocari ſolent, ſæpiusque ſanguinem fundunt abſque vllo dolore tumoréve. Sanguinis autem huiuſmodi melancholici, certis quibuſdam temporibus natura hac ſpontanea euacuatione fundit mediocrem quantitatem; ſicque harum operâ natura non ſolùm à morbis imminentibus hominem ſecurum reddit, ſed etiam ab iis qui iam inuaſerunt, hominem liberat, adeò vt ab omnibus iam concedatur medicis, harum mediocre profluuium à multis morbis nos ſecuros reddere: vniuerſum equidem corpus expurgant à noxiis humoribus, & aliquando etiam à boni ſanguinis quantitate nimia. Hoc autem multis ad naturæ commodum per interualla fieri ſolet, incertisq. tēporibus, eritque hęc vacuatio naturalis dicenda, cùm ad animalis commodū id quod graue eſt atque moleſtum, tamquam pondus inutile, citra virium iacturam deponat. Alias verò nimiā ſanguinis quantitatem profundunt, ita vt vires corporis immodicè inde proſternantur, non leuentur, infirmitatemque conduplicent, cùm potius illo vti oportebat ad corporis leuamen. id fit tanto ſubinde impetu, vt aliquando pro ſanguine nigro, craſſo atque melancholico, bonus ſanguis profundatur immodicè. Aliàs verò contingit has venas intumeſcere atque dilatari, nihilque omnino ſanguinis eas profundere; & tam eſt præter naturam vacuari tunc non poſſe ſanguinem, atque prædictum

Digitized by Google

ſymptoma. maximo autem dolore homo affligitur, vocanturque tunc cæcæ hæmorrhoïdes; cùm verò ſanguinem profundunt, generis nomine vocantur. Tam autem cæcis quàm fluentibus inflammatio aliquando coniungitur. Cæcæ autem interdum duræ ſunt, vt verrucæ, tuncque verrucales dicuntur, ſuntque aliis deteriores; aliæ tractabiles ſunt atque molles, morales dictæ. aliquando verò ob colorem purpureum quo perfunduntur, vuales vocantur. Præſtat autem cæcas naturæ potiùs permittere quàm aperire; hoc enim non fiet niſi doloris magnitudo aut tumor nimius vrgeat. Partim autem venæ iſtæ à ramo venæ portæ ad inteſtinũ rectum, muſculumq́; ani tranſmittuntur, partim etiã à ramis venæ cauæ in dictas ſedes demittuntur, magisq́. ad ani extremitatem deſinunt, dicenturq́. hæmorrhoïdes externæ: vt per priores venas ſi ſanguis melancholicus deferatur; internæ hæmorrhoïdes dicentur, cùm ita altè intus lateant venæ, vt viſus eas aſſequi non poſſit abſque ſpeculo, aut ani euerſione. Hîc cruor cum excrementis deiicitur, nequaquam tamen permiſcetur; ſed ſeorſum ſubſiſtit, idque nullo ſæpe ſenſu doloris concurrente: in dyſenteria verò cum excrementis permiſcetur. Vtitur natura nunc hiſce ramis, in iecoris nimirum renúmve affectibus præter naturam, & cùm in venoſo genere fiunt errores, quos ſæpe hac ratione emendat; aliàs verò prioribus vtitur ramis, in lienis nimirum venarumque mezeraïcarum aliarumque partium vicinarum affectibus, prout rei neceſſitas dictat ſcilicet.

PARS AFFECTA. Hîc venæ quæ in anum inſeruntur, afficiuntur.

SIGNA. Dum immodicè fluunt, ſanguis melancholicus in principio profundi ſolet, tandemque loco ſanguinis melancholici ſeu nigri atque craſſi, bonus ſanguis rutilusque profunditur; tandem verò citrinus pallidusque fit, vnde corporis vires labuntur, imbecillitasque crurum, coxarumque dolores grauantes concurrunt, faciei color vitiatur. Hæmorrhoïdes verò fluere conſuetæ, ſi præter naturam retineantur, concurrit dolor dorſi, coxarum, tibiarum, renum, ani, pectorisque. Sanguis autem ab hæmorrhoïdibus profuſus ſi in recto

inteſtino

inteſtino ſubſiſtat, ſæpe formam grumi ſanguinis rubentis nanciſcitur. Qui verò à iecore infirmo per aluum excluditur ſanguis, aquæ aſſimilatur, in qua carnes animalis alicuius mactati, lotę ſunt. Mezenterium verò paruam eius quantitatem fundere ſolet. Venę autem ſupernarum partium aliquæ ſi ruptæ aut exeſæ, aut apertæ nimiùm ſint, ſanguis qui effunditur, diuturna aſſatione, picis ſpeciem conſequitur; fit enim niger & retorridus. Ratione dyſenteriæ ſi profundatur, eius ſigna prædicta ſunt. Hinc intelligere poterimus, quãdo ab hęmorrhoïdibus, & quando potius à iecore aut partibus ſuperioribus ſanguis excernatur per anũ; multis enim modis ſanguis per anum effluere ſolet; quare non ſtatim ab hęmorrhoïdibus fluxum ſanguinis per anum fieri dicemus.

Cavsa. Propter copiam ſanguinis feculenti & melancholici qui gignitur in corpore ex malitia digeſtionis, ſanguis dicto modo ſæpe profunditur, quem iecur, ſplen, parteſque circumiacentes ad venas has ani, per dictos ramos depellunt. Aliquando à nimia fit copia ſanguinis. Aliquando quoque ob nimiam eius tenuitatem, acredinemque hoc natura molitur. Interdum etiam fit in mulieribus vterum gerentibus, menſiúmve ſuppreſſione laborantibus; aliquando enim in illis natura per ramos qui dimittuntur à vena caua iuxta imam iliorum partem in podicem, ſuperfluum ſanguinem expellit, vti facit in viris. aliàs hoc malum periam fit propter venarum apertionem, ruptionem, vel exulcerationem. Supprimi autem contingit huiuſmodi ſanguinem ſuperfluum prętet naturã ob cauſas contrarias prędictis.

Prognostica. Cui maturè fluunt hæmorrhoïdes, hunc neque lateris neque pulmonum tentare inflammatio, neque vlcera exedentia, neque lepra vel elephantiaſis, neque melancholica, nec quartana febris ſolet. Inſanientibus, atra bile vexatis, & renum paſſionibus hęmorrhoïdes ſuperuenientes, bonum; immodicè tamen ſi profundantur, maximo cum periculo id fit; hydropem enim minantur, eò quòd vires immodicè conſumantur amiſſo vitæ theſauro; eaque ratione ſi immodicè fluant, ſtatim ſupprimantur, cùm inde tum iecur, tum vniuerſum corpus refrigeretur, nec non vires deficiantur.

ciantur. Hæmorrhoïdes ſananti antiquas, ſi vna relicta non fuerit, periculum impendet hydropis, pleuritidis, peripneumoniæ, lepræ, febris quartanæ, melancholiæ, maniæ aut phthiſis; ad iecur enim præcordiaque regurgitare hæc inutilia excrementa ſolent: quare haud leuiora pericula ex hæmorrhoïdum intempeſtiua ſuppreſſione, quàm ex nimia profuſione excitari ſolent.

Methodus pro curatione

HÆMORRHOIDVM NIMIVM FLVENTIVM INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ad ſiccum declinet.

Cibus. Ea quæ paucis redundant excrementis offerantur, & quæ modicè adſtringere poſſunt. Iuſcula carniũ pinguia propinentur, ne feces induratæ dolorem excitent, quibus ſuccus cydoniorum addetur. Puls cum lacte fiat atque oryza.

Potus ſit vinum modicè aſtringens.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de ſucco oxalidis.
Roſatus, de roſis ſiccis.
Syr. cydoniorum.
Aqua plantaginis, oxalidis, nymphææ.

Mel roſatum.
Syr. de abſinthio.
Syr. de myrobalanis emblicis.
Aqua abſinthii, bugloſſæ, menthæ.

Si ſanguis nimium biliosus, tenuis, & ad fluendum aptus

aptus fuerit, prioribus; ſi autem nimiùm aquoſus fuerit poſterioribus corrigetur. Idem quoque in ſequentibus remediorum generibus obſeruabitur.

VACVANTIBVS.

Syr. roſarum ſolutiuus.
Diaſena.
Rhabarbarum.
Myrobalani flaui.

Pill. de bdellio.
Myrobalani chebuli, emblici.
Polypodium quercinum, ſemen carthami.
Suppoſitoria acria inhibeantur ad mouendum aluum, ſed procuretur cum candela è ſeuo parata, vel pingui lardo.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio iecorariæ dextri brachii, non ſolùm reuellit, ſed etiam melancholici ſanguinis generationem remoratur.
Cucurbitulæ in dextro ſiniſtroque hypochondrio, splenis atque iecoris regioni ſuperponantur, nec non humeo antequam cibum ſumat.
Frictiones aſperæ brachiorum manuumque.
Ligaturæ dolorificæ prædictarum partium.
Fotus balneaque pro manibus brachiisque.

CONTRAHENTIBVS *ora venarum, ſanguinemque intraſſantibus.*

Trociſci de ſpodio cum ſemine acetoſæ; de terra ſigillata.
Confectio de ſcoria ferri.
Conſerua magna noſtræ deſcriptionis optimè edomat huius mali exordia.
Saccharum roſatum, conſerua roſarum antiquarum.
Syr. granatorum, cydoniorum, myrtillorum, roſarum, de ſucco acetoſæ.
Pillulæ de bdellio.
Sanguis draconis, bolus Armenus præſtans eſt medicamentum, ſemenque oxalidis.
Terra ſigillata, ſquama & ſcoria ferri, malicorium, thus cydoniorum, hypociſtis.

Digitized by Google

Aqua plantaginis,roſarum,ſolani.
Galbanum.
Phylonjum Romanum,triphera Perſica,phenonis,athanaſia Nicolai.

Balneum ex rebus adſtringentibus.
Fotus ex vino aſtringente, in quo decoquentur radices plantaginis, roſæ rubræ, balauſtiæ, myrtilli, terra ſigillata, bolus Armenus, rhus obſoniorum, gallæ, cornu cerui vſtum: ex iiſdem quoque ſuccus exprimi poterit, iniicique cum ſyringa,ſi internæ ſint hæmorrhoïdes.
Gallæ ſi cum oleo myrtilorum in modum emplaſtri componantur, plurimùm iuuant.
Suppoſitoriũ ex plumbo vſto,ceruſa, colophonia,acatia.
Vnguentum comitiſſæ multum vtilitatis affert ſi ſedi lumbisque admoueatur.
Emplaſtrũ ex aloë, thure,oui candido, pilisq. leporinis.
Emplaſtrum ex ſcoria ferri.
Anguillæ pinguedo,dum torretur,collecta in sartagine, radiceq. filipendulæ ſubacta, ſuprapoſita aut iniecta, aut etiam ſuppoſitorio immiſſa, potenter retinet ſanguinem hæmorrhoïdalem.

Nequaquam hîc præcipitanter hæmorrhoidum fluxus ſiſtendus eſt; periculum enim hinc hydropiſis aut tabis impendet; potiùs autem paulatim illud fiet, eritque vna pro tempore relinquenda aperta.

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

Phylonium Romanum, athanaſia N.
Vnguentum ex oleo violarum, lumbricorum, liliorum, lini,vnguento populeonis, oui vitello, albumine oui, opii momento.
Vnguentum populeum.
Inſeſſus ex aqua chalybeata, in qua ſint decocta ſemina lini, folia verbaſci,plantaginis, maluæ, violarum,flores cammomillæ,meliloti,capita papaueris albi, myrtilli, balauſtia.
Mucilago ſeminis lini aut fœnugræci commodè applicabitur.

Emplaſtrum

Emplaſtrum ſiue cataplaſma ex farina triticea, fœnugræci; mucilagine althææ, pſyllii, meliloti, portulacæ, oleo roſaceo, albumine oui, mica panis, lacte cocto.
Diachylum cum modico croco & opio.
Tentæ fiant oblongæ, quæ vnguentis prædictis imbuantur & immittantur ſi intùs lateant.

Si cum fluxu dolor adſit vehementiſſimus, mitigari debet, ne ob excrementorum aſperitatem duritiemque fluxio ingeminetur: hiſce quòque addemus quæ inflammationem prohibere poſſunt, cùm frequenter eam concurrere obſeruatum ſit.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* HÆMORRHOIDIBVS NIMIVM FLVENTIBVS *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO HAEMORRHOIDVM NIMIVM FLVENTIVM.

℞ ſyrupi myrtini, cydoniorum, roſacei ana ℥ j. ß. decoctionis myrtillorum, ſumach, balauſtiorum ℥ viij. vini rubri aſtringentis ℥ iiij. miſceantur, fiat *Iuleb.*

℞ pillularum de bdellio ʒ j. rhabarbari ℈ ß. ſyrupi roſarum ſolutiui q. ſ. fiant *Pillulæ* octo numero, dentur poſt primum ſomnum.

℞ rhab. electi ℈ ij. myrobalanorum citrinorum ℈ j. ß. ſyrupi menthæ ℥ j. aquarum bugloſſæ ℥ iij. fiat *Hauſtus.*

℞ ſyrupi cydoniorum ℥ j. ß. boli Armeni loti in aqua roſarum ʒ ß. maſtichis ℈ j. ß. ſacchari roſacei ℥ ß. aquarum plantaginis ℥ iij. fiat *Hauſtus.*

℞ conſeruæ roſarum antiquarum ℥ j. trochiſcorum de ſpodio, de ſuccino ana ʒ iij corallorum rubrorũ, oſſium dactylorum ana ʒ ij boli Armeni, balauſtiorũ ana ʒ j. ſyrupi roſacei, myrtini ana q. ſ. ad *Electuarii* mollis conſiſtentiam.

℞ oſſium dactylorum, myrobalanorum Indorum ana

ʒ ß. coriandrorum præparatorum, corallorum rubrorum ana ℈ ß. vini rubri aſtringentis & ſacchari albiſſimi quãtum ſatis, fiat *Electuarium* in tabulis.

℞ trochiſcorum de terra ſigillata ʒ j. ſyrupi cydoniorum ℥ j. aquæ plantaginis ℥ iij. fiat *Hauſtus*.

℞ radicum & foliorum plantaginis ana m. j. rhois obſoniorum, balauſtiorum, malicorii, granorum ſumach ana m. j. ß oſſium dactylorum ʒ v. ſeminum lini ℥ j. ß. ſeminum myrtilorum ʒ ij. ß. boli Armeni, cornu cerui vſti ana ʒ j. ß. coquantur omnia in vino rubro aſtringente q. ſ. fiat *Fotus* pro ano.

℞ thuris ℥ ß. aloës ʒ ij. cum oui candido miſceantur, molliſſimisq. pilis leporinis excipiantur, locoque ſanguinem eructanti accommodentur.

℞ olei myrtilorum ℥ j. vnguenti comitiſſæ ℥ ij. boli Armeni, ſanguinis draconis ana ʒ j. antimonii, cornu cerui vſti, ceruſæ, lithargyri ana ℈ ß. fiat *Linimentum* molle efficaciſſimum.

℞ vnguenti populeonis ʒ iij. olei violacei ℥ j. ß. adipis anſeris, gallinæ ana ℥ ß. olei amygdalorum dulcium ʒ vj. croci ℈ ß. vitella ouorum duo, fiat *Vnguentum*.

℞ vnguenti comitiſſæ q. v. eo ſpina dorſi inungatur; plurimum equidem iuuat.

℞ vnguenti populeonis ℥ j. olei lini ℥ ß vitellum oui vnum, opii ℈ ß. croci ℈ j. fiat arte *Vnguentum*: in vehementiſſimo dolore ſolummodo admittitur. aut huius loco ℞ foliorum violarum m. iij. pſyllii m. j. ß. coquantur in lacte vaccino ad mollitudinem, addendo farinæ triticeæ ℥ j. farinæ hordei ℥ ß. vitella ouorum duo, olei roſacei, violarum ana q. ſ. fiat *Cataplaſma*. Ex pulpis quoque pomorum ſub cineribus coctorum in vnciis duabus rad. althææ *Emplaſtrum* ſi fiat cum butyro recenti, croco & albumine oui, multum quoque valet in ſedatione doloris. iisque ſi dolor non mitigetur, addi poterunt ſolani m. ij. ſicque dolorem ſummè mitigabimus.

℞ radicum & foliorum plantaginis m. iij. roſarum rubrarum m. j. ß. balauſtiorum ℥ ß. coquantur nonnihil in vino aſtringente, fiat *Fotus* ani.

℞ pulpæ cydoniorum ſub cineribus coctorum ℥ iij. balauſtiorum, boli Armeni ana ʒ ij. gallarum, thuris

ana

ana ʒ j. præſtantiſſimum fiet *Emplaſtrum*.

℞ plumbi vſti ʒ j ceruſæ lotæ ʒ ß. colophoniç, boli Armeni ana ℈ ij. ſucci plantaginis, albuminis oui & olei violacei ana q. ſ. fiat *Suppoſitorium.*

℞ radicum althææ, ſeminis myrtillorum, malicorii, balauſtiorum ana ʒ vj. tapſi barbati m iij. coquantur in vino nigro ſtiptico ad mollitudinem; adde demum pulueris oſſium dactylorum. gallarum, thuris ana ʒ j. ß. olei violacei, roſacei ana q. ſ. fiat *Cataplaſma.*

℞ boli Armeni, aloës, maſtichis, thuris ana ℥ ß. ſanguinis draconis ʒ iij. ß. oſſium myrobalanorum Indarum, gallarum ana ʒ j. ſubigantur cum oui candido & ſucco plantaginis q. ſ. fiat *Emplaſtrum* cum molliſſimis pilis leporinis.

℞ trochiſcorum de terra ſigillata ʒ j. ß. albuminis oui conquaſſati q. ſ. fiat *Cataplaſma. Emplaſtrum* autem ex ficubus atque aloë ſuperponere poterimus illi venæ ſanguinem eructanti quam apertam conſeruare conſultum videbitur.

APPENDIX

ad prædicta pro curatione HÆMORRHOIDVM SVPERFLVE FLVENTIVM.

Ne ex immodica ſanguinis vacuatione hepar refrigeretur, totiuſque corporis vires deiiciantur, atque morbi priùs indicati excitentur, cohibebimus ſanguinem nimium fluentem, & non antè. Omnium autem primò ſi ſanguini commiſceantur humores multùm acres ſubtileſque, illos omnium quoque primò naturæ obedientes reddemus; demum purgante medicamento è corpore educentur. Hinc venæ ſectio fiat in copioſa ſanguinis vacuatione, ſi vires permittant, partim vt ſi ſuperabundans ſit, minuatur; partim vt ſanguinis impetus hac ratione impediatur. In quem finem quoque omnia alia quæ auertere poſſunt, præſcribantur. Poſteà ea danda ſunt quæ contrahere poſſunt ora venarum, ſanguinemque incraſſare. Dolorem quoque interea mitigabimus, ſi multùm vrgeat. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis fœliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. In cæcis autem, cum inſculis carnium

carnium aut caſsia extracta, aluus ſoluta permaneat, quia feces indurata maximum cauſant dolorem ſua duritie & aſperitate. Cùm autem iam primùm erumpunt, laborabimus primò vt dolor mitigetur; ſecundò vt exſiccentur; præter naturam enim eſt hæc vacuatio, niſi iam in conſuetudinem abierit; neque vmquam, niſi coacti fuerimus ob magnum dolorem aut tumorem, prouocabimus fluxum hæmorrhoidum, aut ſi hominem periclitari de prædictis intellexerimus morbis, tuncque ſanguiſugis commodiſsimè prouocari poterunt: lauentur autem antea aqua calente, aut vino ſanguiſugæ. Idem quoque fieri poterit ſcalpello; pannuſque tunc apponatur rarus intinctus in oui candido, & applicetur; exiccatus autem vbi erit, vi abſtrahatur, ſic enim aperientur, & ab apoſtemate præſeruabitur. Aut ℞ *colocynthidis* ʒ ij. ß. *olei amygdalorum amarorum* ℥ j. *ſtercoris vaccini nonnihil, fiat* Cataplaſma. *aut* ℞ *pulpa pomi ſub cineribus cocti, fimi columbini ana* ℥ j. ß. *ſucci cepæ q. ſ. fiat* Emplaſtrum *pro ano; priuſquam applicetur, anus foueri debet cum decocto emolliente. Dum autem exiccare animus eſt,* ℞ *viridis æris* ℥ ß. *gallarum, maſtichis, boli Armeni ana* ʒ ij. *aquarum plantaginis, aut vini rubri aſtringentis* ℥ xij. *bulliant donec mellis craſsitudinem conſequantur, apponatur calens.* ℞ *viridis æris vſti* ℥ ij. *aluminis vſti* ℥ iij. *cum vino aſtringenti ad mellis craſsitudinem coquantur, atque cum lana apponantur ſuccida. Si vlcus adeſſe exeuntibus intellexerimus, vnguentum factum ex lithargyro & ceruſa, iniiciatur actu frigidum, vt melius operetur.*

Methodus

Methodus pro cognitione MENSIVM SVPERFLVENTIVM INSERVIENS.

Mensivm svperflvvs flvxvs erit cùm is ampliùs non ſit ad animalis commodum, & cùm nocumentum potiùs ex eorum fluxu ſubſequitur. Nonnumquam enim plus iuſto purgantur, & potiſſimùm quæ humidioris ſunt naturæ mulieres, propter victum liberaliorem longámve deſidiam, abſque earum læſione, ſed potiùs ſit cum bona tolerantia, tuncque ſiſtendus non eſt. Quapropter non tantùm quantitatem, qualitatémve atq. genus ſubſtantiæ hîc obſeruare debemus, ſed potiùs auſcultandum an tempeſtiuè vel intempeſtiuè, ſeu ad animalis commodum vel incommodum fluant. Subſiſtere debent lactantibus, vtero gerentibus, puerperis. In grauidis tamen primo aliquando menſe prorumpunt non omnino contra rationem, cùm tunc os vteri non ita firmiter adhuc ſit conſtrictum vti aliquandiu pòſt fieri ſolet, cùm ne minima quidem corpuſcula tandem admittere ſoleat vterus. Subinde quoque in grauidis etiam poſtquàm arctiſſimè os vteri conſtrictũ fuerit, aut menſes (quòd virginibus etiam interdum accidit) aut quid ſimile menſibus profundi per ramos venæ cauæ conſueuit, qui inſeruntur ceruici oriique vuluæ, ad eum modum quo hæmorrhoïs in recti inteſtini extremitatem quaſi terminatur.

Pars affecta. Afficitur dum immodicè fluunt menſes, vterus aut per ſe, aut ſimul cum toto corpore, vel aliquibus partibus eius. Eſt autem hic affectus ſymptoma pertinens ad genus immodicè excretorum; eſtq. non toto genere præter naturam, vti hæmorrhagia, aliæque ſanguinis vacuationes, ſed ſola quantitate.

Signa. Si immodicè menſes vacuentur, proſtratio ſit appetitus, concoctioque ſit impedita, cruditateſque colliguntur in corpore; totum ſit infirmum corpus, vi-

Digitized by Google

rium magna ſequitur imbecillitas ; quod inter alia certiſſimum ſignum eſt, menſes ſuperfluè fluere : facieique color vitiatur, febriles enaſcuntur in corpore ardores. Subinde vnà cum pedibus totum corpus inflatur, & hydrops introducitur.

Cavsa. Vt plurimùm menſes profunduntur vberiùs, propter ſanguinis caliditatem, tenuitatem aut copiam plus iuſto maiorem, aut propter magnam eiuſdem exagitationem; iis enim omnibus concurrentibus, naturam facilè illudet, vaſaque aperiet : adde quòd tanta aliquando eſt ſanguinis copia, vt non tantùm ora venarum aperiat, ſed ſubinde etiam venas rumpat, id quod in validis exercitationibus ſæpe fit : hoc quoq. in abortientibus magno cum earum detrimento, nec non in laborioſè parientibus fit, ſiue propter obliquum fœtus exitum, ſiue eiuſdem magnitudinem fiat. Hanc quoque vaſorum apertionem molientur balneorum alimentorumque calidorum vſus, tempus anni calidum, aliaque conſimilia. Aliquando verò immodicus hic fluxus prouenit propter venarum aperturam, cui ſæpe coniungitur eroſio, nec non exulceratio, quæ in ceruice vteri frequentiùs fieri ſolet ab acredine ſanguinis, quam adeſſe oſtendunt ea quæ excernuntur, quia ſanioſa atque virulenta cum ſanguine excernuntur, ſuntque maleolentia. dolor quoque magis vehemens circa vterum percipitur, qui aliquando etiam tactu animaduertitur per digiti immiſſionem ſi circa os ceruicis conſtiterit. Abundanter autem ſanguis profunditur ex apertura aut ruptura venarum, præcipuè quidem magnarum, quales multæ ad vterum perueniunt ; à minoribus autem minùs copioſè profluit, ſed paulatim modiceque, & abſque vllo ordine. Ex frequenti quoque concubitu, necnon ob retentricis facultatis imbecillitatem immoderati fluxus aliquando fiunt : à noxiis quoque humoribus & venenatis, putridis, mordacibusque ſæpe excitatur hoc malum.

Prognostica. Immodica menſium profluuia quę ex partu grandiori fiunt minùs ſunt periculoſa, cùm ſua ſponte etiam ceſſent. Si autem abortiui fœtus cauſa fiant, repentinum quandoque periculum inducunt. Si propter vlcus aut eroſionem fiat immodicus ſanguinis fluxus,

fluxus, vel difficulter, vel non curatur, propter humorum circa vterum collectorum malam complexionem, vnde continuò menſes quaſi fluunt, vulneraque & vlcera maxima cum difficultate ſanantur, quia ſemper habent multas ſuperfluitates cum ſanguine miſtas, & propterea medicamenta fruſtrà offeruntur. Quemadmodum ex omnimoda menſtruæ purgationis ceſſatione, periculum hydropis impendet; ita ex immodico diuturnoque profluuio, ſi totum infirmum inde fiat corpus, colorque vitietur, idem morbus metuendus eſt; ad magnam enim frigiditatem inde mulier deducitur; animi quoque tandem minatur deliquium, nec non ſyncopen & mortem.

Methodus pro Curatione MENSIVM NIMIVM FLVENTIVM INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër verſus ſiccum declinet frigidumque.

Cibus: alimenta adſtringentia incraſſantiaque, & quæ bonum ſanguinem generare poſſunt, conueniunt, vt pedes animalium, carnes perdicum, phaſianorum, merularum, auicularum, cuniculorum, capreolorum, leporum. carnes autem potiùs aſſæ quàm elixæ offerantur.

Potus: aqua conuenit, in qua plantaginis folia, radices ſeminaque decocta ſint.

Exercitia vitentur; potiusque quieſcat.

Somnus ſit moderatus.

Animi perturbationes vitentur.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus de Endiuia, cydoniorum.

Roſarum,

Roſarum, de ſucco granatorum.

De ſucco acetoſæ. Succus berberorum.

Aqua acetoſæ, roſar., plantaginis, portulacæ, endiuiæ.

VACVANTIBVS.

Vena interna in dextro brachio aperiatur, ſi corporis adſit plenitudo, vireſque conſtent, & menſes rubeant: partitiſque vicibus ſanguis educatur.

Caſſia recenter extracta, myrobalani citrini, cepuli: Agaricus hîc cum commodo addetur, eò quòd plerumque ſeroſa pituita ſanguini commiſceatur.

Syr. de multiplici infuſione roſarum.

Rhabarbarum.

Diaphœnicum, electuarium Indum, hiera picra.

Pillulæ de bdellio maiores.

Decocto è floribus violarum, roſarum, bugloſſæ, nymphææ, prunis damaſcenis, zizyphis, myrobalanis flauis, rhabarbaro, addito ſyrupo ex multiplici infuſione roſarum.

AVERTENTIBVS.

Vena ſecetur baſilica.

Frictiones & ligaturæ fiant dolorificæ ſupernarum partium.

Cucurbitula magna vna affigatur in dextra aut ſiniſtra parte ſub mammis, repetendo per plures dies, & per horam ſingulis vicibus. alia quoq. loco ſplenis adhæreat, & tandem etiam mediæ regioni ventris applicetur, nec non humeris. præſertim ſi venæ ſectio impediatur ob immoderatũ fluxum, aut virium debilitatẽ.

Fotus ventris infernarumque partium fiat ex decocto plantaginis, roſarum rubrarum, balauſtiorum, corticum granatorum, hypociſtidis, verbaſci, gallarum, boli Armeni, acatiæ, ſanguinis draconis.

Inſeſſus ex prædicto decocto multum quoque valet.

Vomitus multum quoque confert.

Sudorem prouocantia conueniunt, potiſſimùm ſi ſanguis multum fuerit aquoſus.

SISTENTIBVS *& contrahentibus vias per quas ſanguis fluit, ſanguinemque incraſſantibus.*

Diaolibanum, Tryphera Phenonis, phylonium Romanũ,

nec

nec non Perſicum, athanaſia, electuarium diatrium ſandalorum.

Trochiſci de terra ſigillata, carabe, ſpodio. Syrupus myrtilorum, roſarum, granatorum, de ſucco acetoſæ, cydoniorum.

Conſerua è roſis ſiccis & antiquis, de ſucco ribes. aqua roſacea manè & ſerò bibatur.

Caro cydoniorum, cornu cerui vſtum, burſa paſtoris, balauſtium, calyces glandium, terra Lemnia, polygonium, hypociſtis, galla, roſæ, ſuccus plantaginis, aut aqua eiuſdem cum trochiſ. de terra ſigillata, ſuccus millefolii & portulacæ. folia quercus, ſumach, gummi Arabicum, maſtix, olibanum, coriandri ſemina, alumen vſtum & ſuppoſitum.

Aqua plantaginis, portulacæ, lactucæ, acetoſæ, roſarum; cum trochiſcis de carabe, de ſpodio, de terra ſigillata.

Balneum ex decocto radicum & foliorum plantaginis, ſymphyti, equiſeti, polygonii, gallarum, granorum ſumach, glandium cucullis, malicorio, roſis, rhoë obſoniorum, balauſtiis; inſideat autem vſque ad vmbilicum. decocti quoque huius fumus per infundibulum in vterum recipiatur.

Suffumigatio facta cum fumo ſeminis ſinapi.

Iniectio fiat è vino aſtringente, in quo ſaluia, roſæ, plantago, bolus Armenus, ſanguis draconis decoquantur, aut ex ſucco fiat roſarum, plantaginis, nec non ſolani; potiſſimùm ſi vlcerationes aliquæ adſint.

Peſſulus fiat è mummia, tryphera, mycleta, bolo Armeno, ſucco plantaginis, roſarum, ſolani, bombyce excipiantur, & imponantur.

Linteolum quoque molliuſculum, aut goſſypium lanáve loco peſſuli imbuatur ſucco plantaginis, genitalibuſque immittatur.

Epithema ex vino rubro aſtringente, in quo radices plãtaginis cum foliis ſumach decoquantur, pubi venarumque ſpermaticarum regioni, atque lumbis accommodabitur. Vnguentum comitiſſæ, additis roſis, myrtillis pro renum regione, tumque frigeſcat; ſi autem venter vngatur, caleat.

Vnguentum ex oleo roſato, myrtillorum, cydoniorum,

ſucco portulacæ, pul. ſandalorum, antheræ, balauſtiorũ.
Ceratum ſandalinum.
Emplaſtrum è roſis, balauſtiis, malicorio, radice plantaginis, gallis, ſanguine draconis, bolo Armeno.

Iſtis etiam à principio vtemur, neque procraſtinanda erunt hæc remedia; periculum enim eſt ne natura ita aſſueſcat huic excretioni, vt tandem difficulter, & etiamſi velit pedem reuocare non poſſit, cùm orificia venarum diu aperta fuerint detenta per continuum fluxum; difficillimè enim tunc conſolidabuntur; vnde difficulter curabitur malum ſi diu perſeuerauerit; & tamen plerumq. ſolet medico huius mali cura committi, poſtquàm inueteratum fuerit; cùm plerumque dominæ erubeſcant medico anteà ſignificare. Athanaſia autem confectio, & alia huius naturæ medicamenta quamuis ſanguinis exagitationem ſiſtant, non erunt propinanda, niſi vires validæ adhuc fuerint, & poſtquàm alia fruſtrà propinari obſeruabimus medicamenta, & in caſu deſperato.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* MENSIBVS NIMIVM FLVENTIBVS *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimarum ægrotarum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO MENSIVM NIMIVM FLVENTIVM.

℞ ſyrupi roſati, myrtilorum, cydoniorum ana ℥ j. ß. aquarum plantaginis ℥ v. decoctionis ſumach, myrtilorum ℥ vj. miſceantur, & fiat *Iuleb.*

℞ diacatholiconis ʒ iiij. rhabarbari electiſſimi parum toſti ʒ j. ſyrupi roſati ℥ j. aquarum plantaginis ℥ iij. fiat *Hauſtus.* ℞ pillularum cochiarum, de agarico ana ℈ j. ß. diagridii gr. iij. cum ſyrupi artemiſiæ quantitate ſufficienti, fiant *Pillulæ* octo.

℞ radicum plantaginis ℥ j. ß. rhabarbari optimi ʒ j. myrobalanorum citrinorum ʒ iij. coquantur in aqua q. ſ. ad vncias quatuor aut quinque, colaturæ adde rhab.

electiſſimi

electiſſimi ℈ j.ß. ſyrupi cydoniorum ℥ j.ß. fiat *Hauſtus.*

℞ pillularum de bdellio ℈ ij.ß. ſyrupi de cichoreo cum rhabarbaro q. ſ. fiant *Pillulæ* octo numero.

℞ ſucci plantaginis, millefolii ana ℥ ij. gummi Arabici ʒ j. ſacch. albiſſimi q.ſ. ad dulcorandum, fiat *Hauſtus.*

℞ vini ſtiptici ℔. j.ß. in eo caſei ſicci portio modicè ebulliat. feliciter inhibet fluxum menſtruorum ſuperfluum. ℞ coralli rubri optimè pulueriſati ℈ j. plantaginis ℥ iij. ſyr. cydoniorum ℥ j. miſceantur, fiat *Hauſtus.*

℞ rad. plantaginis ℥ iij. boli Armeni ʒ j. coquantur in vino rubro aſtringenti ad libram vnam: colaturę adde ſacchari roſacei q. ſ. ad dulcorandum, fiat *Potio.*

℞ trochiſcorum de terra ſigillata, de carabe ana ʒ j. maſtichis, thuris, balauſtiorum, cornu cerui vſti ana ℈ j. ſem. antheræ, corallorum rubrorum ana ℈ ß. conſ. roſarum antiquarum, carnis cydoniorum ana ℥ ß. ſyr. myrtilorum q. ſ. ad *Electuarii* mollis conſiſtentiam.

℞ conſeruæ roſarum antiquarum ℥ j. olibani, thuris, myrrhæ ana ℈ ij. boli Armeni, ſeminum antheræ ana ℈ j. maſtichis ℈ j.ß. ſucci cydoniorum ℥ ß. fiat *Electuarium* cum ſyrupi cydoniorum quantitate ſufficienti, detur in aurora & duabus horis ante cœnam. ℞ trochiſcorum de terra ſigillata ʒ iij. athanaſiæ ʒ ij. detur ʒ j. cum aquę aut ſucci plantaginis vnciis tribus, & ſyr cydoniorũ ℥ j.

℞ pillularum de cynogloſſa ℈ j. phylonii Perſici ℈ ij. ß. theriacæ magnæ recentis, boli Armeni ana ℈ ß. fiat *Bolus.* ℞ pillularum de cynogloſſa ʒ j. phylonii Romani ℥ ß. detur ʒ ß. alternis diebus: præſtans enim eſt admodum in hoc malo medicamentum. ab iſtis tamen abſtinebimus ſtupefacientibus medicamentis, niſi neceſſitate coacti fuerimus. ℞ coralli rubri, optimè pulueriſati, ambræ citrinæ ana ʒ j. boli Armeni ʒ ß. ſem. antheræ, plantaginis ana ℈ j. boli Armeni ℈ ß. ſyr. roſati de roſis ſiccis ℥ j. fiat *Electuarium.* ℞ trypheræ ʒ j. pillularum de cynogloſſa ℈ ß. ſyr. cydoniorum ℥ ß. vini rubri aſtringentis ℥ iij fiat *Hauſtus.* ℞ ſucci plantaginis ℥ vj. gummi tragacanthi ℥ ß *Iniectio* fiat in vterum, ſi ægra admiſerit. ℞ trochiſcorum de ſpodio ʒ j.ß. ſucci plantaginis, ſaluiæ ana ℥ ij. fiat *Iniectio* in vterum; aut iniiciatur aqua plantaginis in qua diſſoluatur mucilago ſeminum cy-

doniorum, ſyrupus de roſis ſiccis, papauerinus. aut,

℞ mellis roſati ℥ j. aloës, thuris, boli Armeni, terræ ſigillatæ ana ʒ j. coralli, myrrhæ, balauſtiorum ana ℈ ij. tempore vſus dragmæ duæ iniiciantur cum aquæ plantaginis ℥ iiij.

℞ ſucci plantaginis ℥ iij. boli Armeni, corticum granatorum, balauſtiorum, thuris ana ʒ j. ß. cornu cerui vſti, gallarum, ana ℈ j. ß. miſceantur, & cum cotone iis madefacto fiat *Peſſarium*.

℞ radicum & foliorum plantaginis, ſymphyti ana m. j. foliorum ſaluiæ m. ij. balauſtiorum, roſarum ana m. j. ß. gallarum, ſumach ana ʒ iiij. ß. hypociſtidos, rhois obſoniorum ana ʒ ij. ß. coquantur in vino rubro aſtringenti quantum ſatis ad tertiæ partis conſumptionem, quo ſumen, & renum regio fomentabitur.

℞ trypheræ ℥ ß. balauſtiorum, gallarum, thuris ana ʒ j. boli Armeni, gummi Arabici ana ℈ ij. fiat *Peſſarium*.

℞ thuris, maſtichis ana ʒ ij. gummi tragacanthi ℈ iiij. pellis anguillæ exiccatæ, vngulæ equi ana ℥ ß. fiat *Suffumigium*, in ſella autem perforata excipiat. Stercoris quoque ouilli atque thuris recipiatur æqualis quantitas, fiat *Suffumigium* alternis diebus. Balneum fiat ex eorum materia quæ in fomenti deſcriptione propoſuimus, idq́. in aqua ferrata: generoſum hoc medicamentum experimur, ſi huic aquæ iniiciatur boli Armeni libra media, eique inſideat vſq. ad femur vbi calor aquæ ſe remiſerit.

℞ vnguenti comitiſſæ ℥ j. ß. olei myrtilorum, cydoniorum, roſarum, ana ʒ vj. boli Armeni, ſanguinis draconis ana ʒ j. balauſtiorum ʒ ß. aceti roſacei parum; fiat *Vnguentum*, quo pubis, perinei, renumq́ue loca inungentur.

℞ malicorii, balauſtiorum, hypociſtidis, boli Armeni, corticum ouorum, mummiæ, olibani ana ʒ j. roſarum rubrarum, gallarum ana ʒ ß. thuris ʒ iij. farinæ fabarum, hordei ana ʒ ij. ß. olei myrtilorum ℥ j. ß. ceræ & reſinæ q. ſ. fiat *Emplaſtrum* pro renum regione, ventriſq́ue parte inferiori.

APPEN-

Digitized by Google

APPENDIX

ad prædicta pro curatione MENSIVM NIMIVM FLVENTIVM inſeruiens.

Quum primùm debilitas ex nimio fluxu menſtruorum percipitur, inhibenda eſt eorum fluxio, & non antè: hoc quoque paulatim fieri debet. Si plethora in cauſa fuerit, vena ſecabitur, vt prædictum eſt: tenuisque inſtituatur diæta, abſtineatque ab iis quæ ſanguinem augent. Cùm autem magna ex parte fluor hic immodicus, à ſanguinis nimia aquoſitate, aut caliditate, aut acredine vel tenuitate fiat, primò humores peccantes concoquantur, demum purgante medicamento è corpore propellantur. Deinde ſanguinis impetus reuellatur cucurbitulis, aliisque diuerſionum inſtrumentis. Demum quæ ſiſtere poſſunt ſanguinis impetum, eundemque incraſſare, oraque venarum contrahere, præſcribenda ſunt; quorum nonnulla exteriùs applicantur, alia intrò ſumuntur. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione applicentur. Cùm autem in omni fluxu menſtruorum cor debilitetur atque iecur, vtrumque viſcus confortari debet medicamentis ſuo loco dictis. Iniectiones autem atque peſſaria ex rebus ſtipticis compoſita, multum hîc momenti habent, eò quòd citiùs ad locum affectum perueniant quàm ea quæ per os ſumuntur. Goſſypium autem alicui conuenienti materiæ immergatur, tenuique integatur panno; eamque longitudinem habeat, vt ad oſtium vteri perueniat intimum. Si ab vlcere aliquo interno fiat depaſcente, mundetur cum aqua mellis: hinc cum thure, aloë, terra ſigillata aliisque prædictis ſanetur. Hiſce etiam vtemur ſi propter rupturam alicuius vaſis fiat. Cum vino autem rubello aſtringente glutinantia iniicientur & ſubdentur: optimè tamen anteà purgabitur corpus, modò vitioſi humores in corpore redundent. Præſtantiſſima autem medicamenta hîc inter reliqua ſunt, ſuccus plantaginis, burſæ paſtoris, tam ſumptus quàm iniectus: quibus maiori cum commodo nonnihil gummi Arabici & tragacanthi admiſceri poterit.

Digitized by Google

Methodus pro cognitione MENSIVM NIMIVM SVPPRESSORVM INSERVIENS.

MENSIVM NIMIA SVPPRESSIO dicitur eſſe, cùm grauium morborum periculum impendet propter nimiam menſtrui ſanguinis retentionem. Eſt autem menſtruum, ſanguinis quædam portio generationi à natura deſtinata, in vena caua redundans, è qua in vteri venas prolabitur, eaſque copia diſtendens aperit, ſicq. ab eorum oſculis ſtillans, per vteri ceruicem profluit, magna ex parte ſemel in menſe: eſtq. omninò præter naturam menſium ſuppreſſio, ſi ad maturam ætatem peruenerit mulier, niſi fortè conceperit. In mulieribus autẽ potiùs quàm in viris contingit huiuſmodi ſanguinẽ increſcere, eò quòd infirmior frigidiorq. ſit mare ipſa mulier; eſt equidem feminâ maſculus multò calidior, eaq. ratione quæ quotidie ſumit alimenta perfectiùs concoquit: præterea id quod redundat potentiùs quoq. diſcutit. Licet autem mulier pro ratione etiam ſatis alimentũ conficiat, non tamen id quod ſuperuacaneum in illis eſt, poteſt ita feliciter diſcutere maſculorum more, eò quòd calorẽ infirmiorem conſecuta ſit; & hoc quidem à natura data opera factum eſt in femina, vt alimenti vbertatem ſuppeditare poſſet femina fetui, cùm vterum gerit. Vti autẽ menſes ſtato tempore incipiunt, & etiam deſinunt; ſic etiam contingit ſtatis circuitibus profluere, ſingulis nimirum menſibus, niſi femina conceperit; tunc equidem omninò ſiſtuntur, ne vtile fœtus alimentum etiam emanare contingat via patente. Id quoque in lactantibus accidit, eò quòd ſanguis in illis ad lactis generationem, ad mammas deriuetur. Primùm autem aliquando circa annum decimum quartum erumpit menſtrua purgatio aliquibus, nonnullis duodecimo; in aliis verò non ante vigeſimum.

Digitized by Google

vigeſimum. Deficit verò circa quinquageſimum, nonnullis etiam circa ſexageſimum. Non agimus autem hîc de ea menſium ſuppreſſione quæ ex naturali aliqua cauſa fit, ratione nimirum ætatis, lactationis, conceptionis, vehementis exercitationis, inediæ: medicamentisque prouocari non debet, eò quòd nullam ex hiſce cauſis ſi ſupprimantur menſes, moleſtiam in corpore ſuo mulier percipiat: ſed de ea menſium ſuppreſſione ſermo erit, quæ præter naturam eſt, & vnde periculum grauium morborum impendet, vti in mulieribus fit in quibus fluere conſueuerunt, & in quibus huiuſmodi ſanguine vniuerſum corpus ſuperabundat; quo onere, natura ita prouidente, naturaliter ſolet ſe leuare per modum iam dictũ. Neque propterea quòd ſanguis ſit vitioſus, hoc ſolùm fieri exiſtimandum eſt, ſed propter eiuſdem etiam copiam; neque enim ſanguis ille anteaquam è venis lapſus fuerit, in muliere effectus producit malos, qui menſtruo ſanguini à diuerſis attribuuntur ſcriptoribus, quorum multi venenoſa qualitate præditum eſſe aſſerunt, non magis quàm genitale ſemen antequam è vaſis ſpermaticis lapſum fuerit. Hoc verum eſſe, inde ſatis euidenter conſtat, quòd fetus ante natiuitatem & poſt natiuitatem per plurimos menſes illo nutriatur ſanguine menſtruali, cùm etiam poſt natiuitatem menſes ſupprimantur in lactantibus.

Pars aff. ipſe eſt vterus, qui afficitur aliquando per ſe, propter nimiam eiuſdem membri pinguedinem; compreſſio enim venarum inde cùm ſequatur, menſes aliquando vacuari prohibentur. nonnumquam in cauſa eſt carnis excreſcentia in vtero, aut cicatrix ex vlcere relicta: aliàs per conſenſum alterius partis fit, & aliquando quidem non tranſmittuntur ſuperuacanea ad vterum, quæ à toto corpore tranſmitti eò ſolebant, cùm bene ſe haberet. Eſt autẽ ſymptoma in genere immodicè retentorum.

Signa. Dolor anteriorem partem capitis occupat, diffunditque ſe ad fundamenta oculorum, ad ceruicem & ad ſcapulas, & ad lumbos; totũ corpus fit graue, appetitus proſternitur; fit cogitabunda, triſtis & inquieta. Faciei color vitiatur; nauſea comitatur, cibiq. faſtidium, ſputationes pituitæ fiunt, inhorreſcit ſubinde ac ſi concepiſ-

ſet, vrina fit craſſa, rubicunda atque turbida, nec non nigricans ſubinde, rubramque quaſi deponens ſaniem.

Cavsa. Potiſſimùm phlegma craſſum atque viſcoſum ſanguini permixtum, cauſa eſt huius mali; obſtruit enim venas quæ ad vterum mittuntur, cum quo incommodo etiam ſæpe concurrit denſitas vteri & anguſtia venarum eiuſdem viſceris, ſiue à natura, ſiue aliunde hoc acceſſerit. Aliàs etiam retinetur ſanguis menſtruus propter vteri inflammationem, aut pinguedinis copiam, vnde compreſſio anguſtiaque ſequitur venarum. aliàs contingit menſes non reſpondere quoque, eò quòd abſumantur ob tenuem victus rationem, timores, immodicas curas, vigilias, mœrores, exercitationes validas, vacuationes magnas per aluum, ſudorem, vomitum, ſanguinísve profluuium, morbos longos. Atque in his caſibus non laborabimus in prouocatione menſium. Intemperies quoque calida vel frigida totius corporis, aut iecoris, pulmonis, ventriculi, lienis, vteri, aliquando huius mali cauſa eſt. In calidiore enim temperatura hoc excrementum conſumitur atque diſcutitur; in frigidiore verò craſſeſcit, magisque fit tenax ſanguis, à quo vteri vaſa obſtruuntur.

Prognostica. Grauiſſimarum ſæpe ægritudinum cauſa eſt menſium longa ſuppreſſio; aliquando enim hinc hydropes, præfocationes matricis, podagræ, articulorum, capitis, dorſi, lumborumque grauiſſimi dolores, difficiles ſpirationes, tuſſes, melancholicæ paſſiones, capitis vertigines, neruorum reſolutiones, cordis tremores, viſcerum tumores, ſyncope, dolores quaſi colici nephriticique; inſignis enim humorum hinc prauitas enaſcitur, quæ ad pulmones, cor, iecur, caput, vniuerſumque corpus transfertur. Cùm autem vlcerum cicatrices, oſcula vaſorum in vtero excæcauerint, proptereaque menſes fuerint detenti, incurabile malum erit. Bonum autem eſt in menſium ſuppreſſione nimia, ſanguinem è naribus profundi. Si quoque diutiùs menſes ſubſiſtant, tandem vaſcula per quæ traduci ſolet ſanguis, ita concluduntur, indurantúrque tempore, vt vix curam ampliùs res admittat.

Methodus

Methodus pro curatione MENSIVM NIMIVM SVPPRESSORVM INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ad calidum vergat.
Cibus ſit calefaciens.
Potus, vinum odoratum.
Exercitia plurimum iuuant atque labores.
Somnus conſueto ſit tempore breuior.
Animi pathemata euitentur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de quinque radicibus, capillorum Veneris.
Syr. artemiſiæ, Byzantinus, de eupatorio, capillorum Veneris.
Oxymel compoſitum.
Aqua apii, cuſcutæ, fœniculi, meliſſophylli, artemiſiæ, petroſelini, nepitæ, thymi, rubiæ tinctorum, abſinthii, pulegii.
Decoctũ fiat ex radicibus fœniculi, petroſelini, aſari, rubiæ tinctorum, foliis nepitæ, origani, artemiſiæ, ſauinæ, pulegii, cinnamomo, croco, ſeminibus aniſi, fœniculi, dauci; floribus ſambuci, roriſmarini, bugloſſæ, ciceribus rubris, in magna ſi quantitate ponantur, præſtans fiet decoctũ; colaturæ addatur oxymel cõpoſitum.

Aliquamdiu materia craſſa attenuantibus, lentaq. incidentibus præparanda erit; frequẽter enim à pituita craſſa atque lenta malum hoc fieri ſolet, quæ tempore eget vt appareret; hanc eandem quoque ob cauſam ſæpius ſequentibus purganda erit medicamentis mulier.

VACVANTIBVS.

Venæ malleoli ſectio fiat aut poplitis bis térve in anno, ſi copia adſit ſanguinis, ſecabitur quoque vena in cubito, hinc poplitis vel malleoli, ſi magna adſit plenitudo, à cuius copia ſæpe obſtructio fouetur, quæ etiã repeti poterunt. Fouebuntur autem partes illæ antea decocto maluæ, camomillæ, meliloti, liliorum; ſic equidem ſanguis citiùs deſcendet.

Pillulæ de agarico, maſtichinæ, alephanginæ.

Hiera ſimplex, logodii, diacolocynthidos.

Diacatholicum, diaphœnicum,

Benedicta laxatiua, electuarium eleſcopi, Indum maius.

Pillulæ aggregatiuæ, fœtidæ, de ſagapeno, alephanginæ.

Agaricus.

PROVOCANTIBVS, *aperientibus, & ad locum conuenientem menſtruum ſanguinem allicientibus.*

Theriaca Andromachi, mithridatum cum decocto cinnamomi.

Tryphera magna ſine opio cum aqua cinnamomi.

Trochiſc. de myrrha plurimum hîc momenti habere, experientia conſtat.

Electuarium hæmagogum magnarum quoque eſt virium, nec non elect. diacalaminthes Fernelii.

Aqua menſalis noſtræ deſcriptionis.

Vinum Hypocraticum fiat ex vino albo & cinnamomo, diluaturque cum eringii decocto: vinum abſinthites.

Syrupi prædicti.

Succus eringii, cum vino albo.

Decoctum prædictum, decoctum ſalſæ-parillæ.

Vinum infuſionis ſauinæ, diptami.

Milium ſolis, ſauina cum vino albo data. Caſtoreum plurimùm quoque valet cum vino albo ſi detur.

Baccæ lauri, ſaluia, ſemen nigellæ, hermodactyli, agaricus, colocynthis, zinziber, piper.

Myrrha, azari radix.

Diptami radix.

Cucurbitulæ cum ſcarificatione inguini, poplitibus, pubi aut coxæ affigantur, ſanguisq. ſic trahatur ad vterũ.

Frictiones

Frictiones fiant infernarum partium cum panno calente, ligaturæ quoque dolorificæ coxarum fiant.

Sacculi, inſeſſus, fomentationesq́ue fiant decocto prædicto pro lumbis atque ventre, idq́ue tempore expurgationis; plurimùm enim iuuant.

Balneum fiat ex floribus camomillæ, meliloti, radice rubiæ tinctorum, hyſſopo, abrotano, meliſſa, nepita, maiorana, baccis foliisq́ue lauri, radicibus fœniculi, petroſelini, artemiſia, calamintha, origano, pulegio, roremarino, baccis iuniperi.

Suffitus ex artemiſia, ariſtolochia, baccis lauri, iuniperi, cinnamomo, caryophyllis, caſſia lignea, origano, nepita, thure, ſtyrace, galbano.

Vnguentum pro ima ventris parte, quo poſt balnei vſum vtetur, ex mucilagine ſeminis lini, fœnugræci, butyro recenti, medulla oſſis cerui, oleo amygdalorum dulcium, liliorum, rutæ, ſauinæ.

Vnguentum arthanitæ, oleum liliorum, oleum de lateribus, oleum ex piperibus.

Emplaſtrum ex abrotano, ſauina, radice cyclaminis, ſagapeno, myrrha, galbano, opopanace, ſtyrace.

Peſſulus ex oleo muſcellino, lateritio, medulla ceruina, radice gentianæ, & cotone muſcato dictis imbuto.

Peſſulus ex mercuriali contuſa, theriaca, mithridato, gentiana, caſtoreo, myrrha, baccis iuniperi, tryphera magna, aut ex gummi ammoniaco, galbano, opopanace, ſagapeno, ſemine melanthii, radice cyclaminis, rubia tinctorum, nigella, ſauina, medulla ceruina. ex dictis quoque emplaſtrum fieri poterit; peſſarium autem immittetur eodem tempore quo emplaſtrum ſuperponitur pubi.

Prouocantia menſes nequaquã iis præſcribemus quæ à morbo aliquo conualeſcunt, neq. iis quæ à ſuppreſſione nihil incommodi ſentiunt; ſic nec in pinguibus, nec poſt 45 annum, neque ante decimum quartum: non grauidis, lactantibus, rurſus nec iis quæ corpus habent cacochymicum, modò parum ſanguinis habere veriſimile ſit, & quæ diuturnis morbis extenuatæ ſunt; ſic nec iis quæ magnã ſanguinis iacturam fecerunt per profluuium

ſanguinis

ſanguinis è naribus aliámve aliquam regionem; tunc enim potiùs omnibus modis ea quæ ſanguinis boni copiam generare poſſunt, præſcribemus, vitiaque ſi quæ ſint, quæ hoc impediant, emendabimus. Cauere ergo debemus ſ[illegible]mopere ne menſium fluorem fruſtrà prouocare cum præſentibus medicamentis tentemus, cùm prędicta aliqua incommoda adeſſe intelligemus. Verùm ſi copia adſit ſanguinis, & ſi ſubſiſtant ob eiuſdem craſſitiem, aut lentorem, aut vaſorũ vteri partiúmve circumſtantium obſtructionem magnam, vteri denſitatem, tunc tutò dictis remediis menſtrua prouocabimus.

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

Lac.
Oui albumen conquaſſatum.
Oleum violaceum, roſaceum.
Aqua roſacea.

Mitigant ardorem mordacem præſentia, ſi aliqua à peſſulis ſimilibúsve medicamentis excitata ſit; linteolum autem prædictis inſuccatum collo vteri inſeratur.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* MENSIBVS NIMIVM SVPPRESSIS *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimarum ægrotarum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO MENSIVM NIMIVM SVPPRESSORVM.

℞ diacatholiconis ʒ vj. mannæ Calabrinæ ℥ j. ſyr. artemiſiæ ℥ j. ß. aquarum artemiſiæ ℥ iiij. fiat *Hauſtus.*

℞ ſyrupi artemiſiæ ℥ ij. ſyrupi de duabus radicibus, ſyrupi Byzantini ana ℥ j. aquarum matricariæ, fœniculi, petroſelini ana ʒ iiij. fiat *Iuleb.*

℞ radicum aſari ℥ ß. fœniculi, petroſelini ana ℥ j. ß. ſauinæ m. ß. nepitę m. j. ß. capillorum Veneris p. j. coquantur in aqua q. ſ. ad lᵗ. j. colaturæ addantur ſyrupi de quinque radicibus ℥ iij. fiat *Potio*: obſtructiones ſoluit, & materiam quoque præparat.

℞ rad. fœniculi, apii ana ℥ j. ariſtolochiæ rotundæ ʒ ij. ſemi-

Digitized by Google

ſeminum aniſi, cicerum rubrorum ana ʒ ij. ß. vuarum paſſarum enucleatarum ℥ j. ß. ſauinæ ʒ j. ß. florum boraginis, bugloſſæ, foliorum nepitæ, artemiſiæ ana m. j. florum ſambuci m. ß. glycyrrhizæ raſæ ℥ ß. polypodii quercini ℥ j. agarici albi & leuis ʒ iij. ß. zinziberis ℈ ij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔ j. ß. colaturæ addatur electuarii eleſcopi ℥ j. ſyrupi artemiſiæ, Byzantini ana ℥ j. ß. fiat *Potio*. ℞ electuarii eleſcopi ʒ vj. benedictæ laxatiuæ ʒ ij. ſyrupi artemiſiæ ℥ j. aquarum nepitæ ℥ iij. fiat *Hauſtus*. ℞ pillularum de ſagapeno, maſtichinarum, fœtidarum ana ℈ j. cinnamomi optimi ℈ ß. caſtorei, ſauinæ ana gr. xij. ſyrupi artemiſię q. ſ. fiant *Pillulæ* ſeptem aut octo. ℞ trochiſcorum de myrrha ℈ ij cinnamomi, caſtorei ana ℈ j. ſyrupi artemiſiæ, vini albi odoriferi ana ℥ ij. fiat *Hauſtus* præſtantiſſimus ad ſollicitandum menſium fluorem. ℞ boracis, corticum caſſiæ fiſtulæ ana ℈ ij. ß. radicum cyclaminis recentioris, cinnamomi ſelectiſſimi ana ʒ ß. myrrhæ ℈ j. fiat *Puluis*, doſis ℈ ij. cum vino optimo. ℞ tripheræ magnæ abſque opio, trochiſcorum de myrrha ana ʒ ij. theriacæ veteris ʒ j. caſtorei ℈ j. ß. mentaſtri, radicum diptami, ſauinæ, cinnamomi, caſſiæ ligneæ ana ℈ j. conſ. bugloſſæ ℥ ij. ß. fiat *Mixtura*.

℞ trochiſcorum de myrrha ʒ iiij. radicum diptami ʒ ij. ß. ſauinæ ʒ ß. caſtorei ℈ ij. fiat *Puluis*, doſis ʒ j. cum aqua artemiſiæ. ℞ radicum aſari ℥ j. cyclaminis ʒ iij. foliorum nepitæ m. j. ß. ſauinæ ʒ ij. ſeminum apii, milii ſolis ana ℥ ß. carui ʒ ij. glycyrrhizæ raſæ ʒ v. ebulliant nonnihil in vino albo odorifero: libris autem duabus ipſius colaturæ adde ſyrupi artemiſiæ, de quinque radicibus ana ℥ j. ß. fiat *Potio*. ℞ radicum fœniculi, petroſelini, rubiæ tinctorum, aſparagi, ruſci ana ℥ j. florum camomillæ, meliloti, ſambuci ana m. ij. ß. foliorum roriſmarini, artemiſiæ, ſauinæ, nepitæ, lauri ana m. j. ß. meliſſæ, origani ana m. j. ſeminum lini, fœnugræci ana ℥ j. ß. ſeminum dauci, ammi ana ℥ ß. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem; fiat *Balneum*, vt humores liquentur atque fundantur: liquori autem calefacto inſidebit vſque ad vmbilicum, idque abſque ſudoris prouocatione, cùm menſium purgationem impediat. Pubi autem applicabit ſacculum artemiſia

miſſa repletum, inſidebitque ſacculo ex decoctorum materia. Poſt exitum autem balnei detur hoc ſubſequens medicamentum.

℞ caſtorei ʒ j. cinnamomi ℈ j. mithridati ℈ j. ß. decocti cinnamomi, aut vini hypocratici ℥ iiij. aut cum conſerua florum anthos detur.

℞ radicum ebuli ℔. j. ſambuci ℥ v. radicum rubiæ tinctorum, ireos ana ʒ ij. foliorum ſaluiæ, artemiſiæ ana m. iij. coquantur in æqua portione aquæ & vini ad tertiæ partis conſumptionem. hoc liquore quotidie à coxis infrà, lotiones fient manè & veſperi: magnarum autem virium. eius continuus vſus ad tempus aliquod eſſe ſolet.

℞ olei liliorum ℥ j. ß. amygdalorum dulcium ℥ ij. camomillæ, axungiæ gallinæ ana ℥ ß. radicum aſari, ariſtolochiæ ana ℈ j. ß. fiat *Vnguentum* pro inferiori regione ventris, eaque lateris parte vbi renes occultantur.

℞ radicum diptami, cyclaminis ana ʒ iij. fœniculi, petroſelini, rubiæ tinctorum ana ℥ j. foliorum ſaluiæ, nepitæ, artemiſiæ ana m. j. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem; fiat *Iniectio*. doſis ℥ iiij. cum ℈ j. ß. caſtorei & grano moſchi.

℞ theriacæ veteris ℥ ß. croci ℈ ß ſucci ebuli, ſauinæ cum aqua artemiſiæ extractæ ana ℥ iiij. fiat *Iniectio*.

℞ medullæ ceruinæ ℥ j. ß. radicum rubiæ tinctorum, nigellæ, baccarum lauri ana ℈ j. myrrhæ, caſtorei ana ℈ ij. cyclaminis, ſauinæ ana ℈ j. ß. olei liliorum q. ſ. fiat *Peſſulus*.

℞ colocynthidis, cyclaminis ana ʒ ß. nigellæ, gentianæ ana ℈ ij. theriacæ antiquæ ʒ ß. cum ſucco ſauinæ paretur peſſulus, qui ſubiiciatur cum filo vt pro lubito educi poſſit, cùm non abſq. detrimento ſubſiſtere poſſit.

℞ trochiſcorum galliæ muſcatæ, radicum rubiæ tinctorum, ariſtolochiæ rotundæ ana ʒ j. cinnamomi, caryophyllorum ana ʒ ß. artemiſiæ, nepitæ, meliſſæ ana ℈ ij. thuris, ſtyracis, galbani ana ℈ j. ß. fiat *Puluis* pro *Suffumigio*; vapor per infundibulum traducatur ad interiora matricis.

APPEN-

APPENDIX

ad prædicta pro curatione MENSIVM NIMIVM SVPPRESSORVM inſeruiens.

Vbi cum magno ſanitatis detrimento menſes in muliere ſubſiſtunt, eorum curam aggrediemur, aliàs non. Si autem à viſcidis frigidisque hoc malum fiat humoribus (vti maiori etiam ex parte fit) quæ præſcribuntur, ſint calefacientia, minimeque exſiccent. Omnium autem primò leniente medicamento redundantem minuemus humorem, id quod reliquum eſt naturæ obediens vt fiat, laborabimus, tandemque purgante medicamento è corpore propellemus; demum quæ venarum ora reſerare, menſesque prouocare poſſunt, imperanda erunt. Hinc deorſum ſanguis alliciatur ſectione ſaphenæ, aut cucurbitulis, quæ poplitibus etiam cum ſcarificatione affigentur. Aut lotionibus id fiat, vel balneis, nec non peſſulis; quibus addemus quæ dolorem ardoremque mitigare poſſunt, ſi ægra de iis conqueratur. Peſſaria autem, ne locum contiguum vlcerent, diu non permittantur in corpore ſubſiſtere; & poſt eorum ablationem cum vino calente locus lauetur, in quo meliſſa atque pulegium priùs nonnihil ebullierint. A lenioribus autem incipiemus medicamentis, hinc ad mediocria tranſibimus, omnium vltimò ad fortiora, quæ in parua quantitate admittenda ſunt, ne vlcus aut febris excitetur. Quæ omnia nunc antea que dictis medicamentis facilè conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Si à nimia pinguedine obſtructio fiat, exercitio vtatur valido, tenuique victu. Si ſubſiſtant menſtrua propter ægritudinem, aut vacuationem aliquam immedicam, aut propter inediam, ſeu parcam victus rationem, tunc nequaquam prouocabimus antequam prædictis malis conuenientia adhibuerimus remedia. Præſtantiſſima autem medicamenta in menſium prouocatione inter reliqua hæc ſunt, caſtorei ʒ j. cum vino generoſo data poſt exitum balnei. Diacalaminthes Fernelii, trochiſci de myrrha, tryphera magna ſine opio.

Methodus

Methodus pro cognitione PRÆFOCATIONIS VTERI INSERVIENS.

PRAEFOCATIO vteri, eſt vteri vel malignorum vaporum in vtero generatorum reuerſus ad ſuperiora, vnde inteſtina, nec non ventriculus & ſeptum tranſuerſum ita comprimitur ſubinde, vt dilatari non poſſit inſpirationis tempore; videtur enim in hoc malo vterus modò ſurſum ita attolli, vt etiam membra ſupraposita per ordinem continuum ad ſuperiora impellat: ſubinde quoque in latus retrahitur vterus. Quamquam præfocatio vteri conuenientiam cum epilepſia, ſyncope, nec non apoplexia habeat, quòd loquela ſæpe auferatur atque corruat, aut ſaltem ſtare haud poſſit; tamen differt ab epilepſia, eò quòd in epilepſia fiat ſpuma in ore, oculi conuertantur, neruorumque fiat diſtenſio, quod in præfocatione numquam videtur. Præfocata denique vti audit, ſic ſentit compuncta & intelligit, obtusè interim: epilepticus autem omnibus iſtis deſtituitur. Ex dictis patet quoque quomodo ab apoplexia differat A ſyncope autem in hoc differt, quòd pulſus in præfocatis permaneat, exiguus tamen eſt, nec non rarus languidusque. In ſyncope verò quaſi ceſſat: magis quoque pallet ſyncope correpta quàm præfocata, ſudoreque magis frigido perfunditur: odorata quoque naribus præfocatæ admota nocent; & contrà vtero oblata iuuant; quod non accidit ſyncope laborantibus.

PARS AFFECTA. Vterus eſt focus huius morbi; in eo ſanguis menſtruus aut alius quiſpiam humor, & frequenter quoque ipſum ſemen corruptum, venenatam quandam qualitatem ex natura loci aſciſcit. Propter conſenſum autem quem vterus cum cerebro habet per ſpinæ membranas atque neruos, cum iecore autem mediantibus venis, cum corde verò mediantibus

bus arteriis; nequaquam mirum eſt, etiamſi præcipuæ dictæ partes conſentiant, atque malè afficiantur, hiſceque mediantibus vniuerſum etiam corpus.

SIGNA. Magna ex parte nauſea cibique oritur faſtidium, ſine vomitu tamen, cùm vapor malignus ex vtero ad viſcera ventriculumque delatus, iiſdem partibus moleſtus eſt; hinc ſpiratio crebra atque breuis, tandemque ſi ad diaphragma deferatur vapor, aut vterus plurimùm inflatus, ita comprimit diaphragma nec non inteſtina, atque ita arctantur partes, vt ſuffocationis metus impendeat, quaſique animo deſpondeat, triſtis fit aſpectus, animaque tandem leuiter deficit, pulſu tamen vix immutato. Si caput autem petat, aliquando iracundia, aliàs metu turbatur, hinc aliquandò quaſi alto ſopore concurrente obmuteſcit mulier, oculiſque clauſis corruit, palletque. Quamuis autem in aliquibus ſenſus motuſque ſeruetur, magna tamen ex parte ſine voce, ſenſu motuq. quaſi attonita iacet; ſpiritus ſubinde ita paruus obſcuruſque eſt, vt ſenſum omninò interdum effugiat, aliquibus partes extremæ frigore corripiuntur, quod è capite quaſi originem habere videtur, & hinc per ceruicem in ſcapulas, brachia, crura atque pedes illabitur, quem difficilis motus comitatur, ſpeciesque quædam paralyſis; breui tamen diſcutitur. Declinante verò malo, oculi poſt multam grauitatem aperiuntur, malæ rubeſcunt, corpus firmari incipit, hinc vterus paulatim laxatur, humoriſque quippiam è locis muliebribus effluit, inteſtina murmurant; hinc mens, ſenſus motuſque redeunt. Inſtante autem acceſſione, crurum imbecillitas irruit; hinc ſopor, pigritia facieique pallor, paulatimque grauiora ſymptomata, vt prædictum eſt, irruunt. Cùm autem grauia ſymptomata excitantur, facilè mulierem præfocatione laborare intelligere licet. Satis autem difficulter innoteſcit malum hoc, cùm nonnulla huiuſmodi ſymptomata concurrunt mitia, eò quòd affinitatem cum cardiacis & melancholicis nonnullam tunc habeat; non contingit enim in omni præfocatione matricis, prædicta accidentia omnia, quæ maximè terrere ſolent, concurrere, ſed nonnullæ mitiùs affliguntur; nonnullæ enim ſenſu, motu, nec non anhelatione priuantur; pulſuſque admodùm

fit paruus, altiſſimaque ſyncope corripiuntur: aliæ, ſenſu motuque permanente, in ſyncopen quaſi incidunt: nonnullæ dolorem cordis, & tumorem matricis atque ventris conqueruntur, in tantum aliquando quòd incuruari ſupra ventrem cogantur. Diuerſitas autem harum ſpecierum accidit propter cauſæ magnitudinem, diuerſitatemque.

Cavsa præfocationis eſt menſtruus ſanguis corruptus, vaporq́. malignus inde efflorescens, aut vteri abſceſſus; maiori verò ex parte fit propter ſemen ad vterum tranſmiſſum, ibique detentum atque corruptum. Subinde quoque ab aliis fit humoribus ibidem corruptis; in vtero enim cùm prædicta corrumpuntur, malignam venenatamque qualitatem ſæpe aſciſcunt ex natura ipſius loci: acciditque vt vnde vita, illinc etiam ſumma veneni pernicies oriatur; tuncque vaporibus venenatis facillimum eſt, non ſolùm per venas & arterias, ſed etiam per occulta ſpiracula ad ſuperiores partes deferri, earumque functiones perturbare.

Prognosticvm. Comitialis modo, ſi diuturnus fiat affectus, ſæpiusque inuadere aſſueſcat & per circuitum repetere, quamuis tutus appareat, ſingulis tamen acceſſionibus præceps quaſi periculum adfert; multæ tamen à malo ſe recolligunt, & ad ſe redeunt; nonnullæ verò in ipſis acceſſionibus ſubitò, aut poſt paucas horas moriuntur: tunc ſolet diu acceſſio permanere, ſenſus atque motus aufertur, pulſus multùm fit inordinatus creberque, tandem omnino etiam aboletur. poſtremò frigidus ſudor corpus occupat, ſpiritusque quaſi deficit; hinc ſyncope atque mors. Non ita metuendum malum eſt, ſi prædictis malis concurrentibus ſpiritus illæſus perſiſtat. hoc quoque minus periclitantur, quæ vnà cum reſpiratione ſenſum motumque ſatis habent liberum. Vti autem epilepſia, ſic etiam hoc malum quaſi circuitibus quibuſdam repetit.

Methodus

Digitized by Google

Methodus pro curatione PRÆFOCATIONIS MATRICIS INSERVIENS.

Perſicitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit temperatus, non frigidus, minimeque ventoſus.

Cibus. Caueat ab alimentis quæ ſanguinis ſpermatisq́. multum generare poſſunt. Parcè quoque victitet. Vitentur omnia quæ flatus humoresq́ue malignos atque melancholicos generare poſſunt.

Potus. Vinum non admittatur niſi aquâ dilutum fuerit; ſi ſyncopis tamen periculum irruat, admittatur merum vinum.

Exercitia mediocria admodum proſunt.

Somnus ſolito ſit breuior.

Excrementa alui reſpondeant arte aut natura.

Triſtitia euitetur, gaudiumq́ue quibuſcumque fieri poterit modis procuretur.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus de quinque radicibus.

Oxymel ſquilliticum.

Decoctum petaſites, bryoniæ, artemiſiæ, ariſtolochiæ rotundæ.

Syrupus artemiſiæ.

Aqua nepitæ, artemiſiæ, diptami, petaſites,

VACVANTIBVS.

Benedicta laxatiua.

Electuarium eleſcopi.

Agaricus trochiſcatus.

Hiera picra. Hiera diacolynthidos.

Pillulæ de agarico, fœtidæ. Clyſtere.

Methodus pro cognitione MENSIVM NIMIVM SVPPRESSORVM INSERVIENS.

MENSIVM NIMIA SVPPRESSIO dicitur eſſe, cùm grauium morborum periculum impendet propter nimiam menſtrui ſanguinis retentionem. Eſt autem menſtruum, ſanguinis quædam portio generationi à natura deſtinata, in vena caua redundans, è qua in vteri venas prolabitur, easque copia diſtendens aperit, ſicq. ab eorum oſculis ſtillans, per vteri ceruicem profluit, magna ex parte ſemel in menſe: eſtq. omninò præter naturam menſium ſuppreſſio, ſi ad maturam ętatem peruenerit mulier, niſi fortè conceperit. In mulieribus autē potiùs quàm in viris contingit huiuſmodi ſanguinē increſcere, eò quòd infirmior frigidiorq. ſit mare ipſa mulier; eſt equidem feminâ maſculus multò calidior, eaq. ratione quæ quotidie ſumit alimenta perfectiùs concoquit: præterea id quod redundat potentiùs quoq. diſcutit. Licet autem mulier pro ratione etiam ſatis alimentū conficiat, non tamen id quod ſuperuacaneum in illis eſt, poteſt ita feliciter diſcutere maſculorum more, eò quòd calorē infirmiorem conſecuta ſit; & hoc quidem à natura data opera factum eſt in femina, vt alimenti vbertatem ſuppeditare poſſet femina fetui, cùm vterum gerit. Vti autē menſes ſtato tempore incipiunt, & etiam deſinunt; ſic etiam contingit ſtatis circuitibus profluere, ſingulis nimirum menſibus, niſi femina conceperit; tunc equidem omninò ſiſtuntur, ne vtile fœtus alimentum etiam emanare contingat via patente. Id quoque in lactantibus accidit, eò quòd ſanguis in illis ad lactis generationem, ad mammas deriuetur. Primùm autem aliquando circa annum decimum quartum erumpit menſtrua purgatio aliquibus, nonnullis duodecimo; in aliis verò non antę vigeſimum.

Digitized by Google

vigeſimum. Deficit verò circa quinquageſimum, nonnullis etiam circa ſexageſimum. Non agimus autem hîc de ea menſium ſuppreſſione quæ ex naturali aliqua cauſa fit, ratione nimirum ætatis, lactationis, conceptionis, vehementis exercitationis, inediæ: medicamentisque prouocari non debet, eò quòd nullam ex hiſce cauſis ſi ſupprimantur menſes, moleſtiam in corpore ſuo mulier percipiat: ſed de ea menſium ſuppreſſione ſermo erit, quæ præter naturam eſt, & vnde periculum grauium morborum impendet, vti in mulieribus fit in quibus fluere conſueuerunt, & in quibus huiuſmodi ſanguine vniuerſum corpus ſuperabundat; quo onere, natura ita prouidente, naturaliter ſolet ſe leuare per modum iam dictũ. Neque propterea quòd ſanguis ſit vitioſus, hoc ſolùm fieri exiſtimandum eſt, ſed propter eiuſdem etiam copiam; neque enim ſanguis ille anteaquam è venis lapſus fuerit, in muliere effectus producit malos, qui menſtruo ſanguini à diuerſis attribuuntur ſcriptoribus, quorum multi venenoſa qualitate præditum eſſe aſſerunt, non magis quàm genitale ſemen antequam è vaſis ſpermaticis lapſum fuerit. Hoc verum eſſe, inde ſatis euidenter conſtat, quòd fetus ante natiuitatem & poſt natiuitatem per plurimos menſes illo nutriatur ſanguine menſtruali, cùm etiam poſt natiuitatem menſes ſupprimantur in lactantibus.

PARS AFF. ipſe eſt vterus, qui afficitur aliquando per ſe, propter nimiam eiuſdem membri pinguedinem; compreſſio enim venarum inde cùm ſequatur, menſes aliquando vacuari prohibentur. nonnumquam in cauſa eſt carnis excreſcentia in vtero, aut cicatrix ex vlcere relicta: aliàs per conſenſum alterius partis fit, & aliquando quidem non tranſmittuntur ſuperuacanea ad vterum, quæ à toto corpore tranſmitti eò ſolebant, cùm bene ſe haberet. Eſt autẽ ſymptoma in genere immodicè retentorum.

SIGNA. Dolor anteriorem partem capitis occupat, diffunditque ſe ad fundamenta oculorum, ad ceruicem & ad ſcapulas, & ad lumbos; totũ corpus fit graue, appetitus proſternitur; fit cogitabunda, triſtis & inquieta. Faciei color vitiatur; nauſea comitatur, cibiq. faſtidium, ſputationes pituitæ fiunt, inhorreſcit ſubinde ac ſi concepiſ-

ſet, vrina fit craſſa, rubicunda atque turbida, nec non nigricans ſubinde, rubramque quaſi deponens ſaniem.

Cavsa. Potiſſimùm phlegma craſſum atque viſcoſum ſanguini permixtum, cauſa eſt huius mali; obſtruit enim venas quæ ad vterum mittuntur, cum quo incommodo etiam ſæpe concurrit denſitas vteri & anguſtia venarum eiuſdem viſceris, ſiue à natura, ſiue aliunde hoc acceſſerit. Aliàs etiam retinetur ſanguis menſtruus propter vteri inflammationem, aut pinguedinis copiam, vnde compreſſio anguſtiaque ſequitur venarum. aliàs contingit menſes non reſpondere quoque, eò quòd abſumantur ob tenuem victus rationem, timores, immodicas curas, vigilias, mœrores, exercitationes validas, vacuationes magnas per aluum, ſudorem, vomitum, ſanguinísve profluuium, morbos longos. Atque in his caſibus non laborabimus in prouocatione menſium. Intemperies quoque calida vel frigida totius corporis, aut iecoris, pulmonis, ventriculi, lienis, vteri, aliquando huius mali cauſa eſt. In calidiore enim temperatura hoc excrementum conſumitur atque diſcutitur; in frigidiore verò craſſeſcit, magisque fit tenax ſanguis, à quo vteri vaſa obſtruuntur.

Prognostica. Grauiſſimarum ſæpe ægritudinum cauſa eſt menſium longa ſuppreſſio; aliquando enim hinc hydropes, præfocationes matricis, podagræ, articulorum, capitis, dorſi, lumborumque grauiſſimi dolores, difficiles ſpirationes, tuſſes, melancholicæ paſſiones, capitis vertigines, neruorum reſolutiones, cordis tremores, viſcerum tumores, ſyncope, dolores quaſi colici nephriticique; inſignis enim humorum hinc prauitas enaſcitur, quæ ad pulmones, cor, iecur, caput, vniuerſumque corpus transfertur. Cùm autem vlcerum cicatrices, oſcula vaſorum in vtero excæcauerint, proptereaque menſes fuerint detenti, incurabile malum erit. Bonum autem eſt in menſium ſuppreſſione nimia, ſanguinem è naribus profundi. Si quoque diutiùs menſes ſubſiſtant, tandem vaſcula per quæ traduci ſolet ſanguis, ita concluduntur, indurantúrque tempore, vt vix curam ampliùs res admittat.

Methodus

Methodus pro curatione MENSIVM NIMIVM SVPPRESSORVM INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ad calidum vergat.
Cibus ſit calefaciens.
Potus, vinum odoratum.
Exercitia plurimum iuuant atque labores.
Somnus conſueto ſit tempore breuior.
Animi pathemata euitentur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de quinque radicibus, capillorum Veneris.
Syr. artemiſiæ, Byzantinus, de eupatorio, capillorum Veneris.
Oxymel compoſitum.
Aqua apii, cuſcutæ, fœniculi, meliſſophylli, artemiſiæ, petroſelini, nepitæ, thymi, rubiæ tinctorum, abſinthii, pulegii.
Decoctũ fiat ex radicibus fœniculi, petroſelini, aſari, rubiæ tinctorum, foliis nepitæ, origani, artemiſiæ, ſauinæ, pulegii, cinnamomo, croco, ſeminibus aniſi, fœniculi, dauci, floribus ſambuci, roriſmarini, bugloſſæ, ciceribus rubris, in magna ſi quantitate ponantur, præſtans fiet decoctũ; colaturæ addatur oxymel cõpoſitum.

Aliquamdiu materia craſſa attenuantibus, lentaq. incidentibus præparanda erit; frequẽter enim à pituita craſſa atque lenta malum hoc fieri ſolet, quæ tempore eget vt appareret; hanc eandem quoque ob cauſam ſæpius ſequentibus purganda erit medicamentis mulier.

VACVANTIBVS.

Venæ malleoli ſectio fiat aut poplitis bis térve in anno, ſi copia adſit ſanguinis, ſecabitur quoque vena in cubito, hinc poplitis vel malleoli, ſi magna adſit plenitudo, à cuius copia ſæpe obſtructio fouetur, quæ etiã repeti poterunt. Fouebuntur autem partes illæ antea decocto maluæ, camomillæ, meliloti, liliorum; ſic equidem ſanguis citiùs deſcendet.

Pillulæ de agarico, maſtichinæ, alephanginæ.

Hiera ſimplex, logodii, diacolocynthidos.

Diacatholicum, diaphœnicum,

Benedicta laxatiua, electuarium eleſcopi, Indum maius.

Pillulæ aggregatiuæ, fœtidæ, de ſagapeno, alephanginæ.

Agaricus.

PROVOCANTIBVS, *aperientibus, & ad locum conuenientem menſtruum ſanguinem allicientibus.*

Theriaca Andromachi, mithridatum cum decocto cinnamomi.

Tryphera magna ſine opio cum aqua cinnamomi.

Trochiſc. de myrrha plurimum hîc momenti habere, experientia conſtat.

Electuarium hæmagogum magnarum quoque eſt virium, nec non elect. diacalaminthes Fernelii.

Aqua menſalis noſtræ deſcriptionis.

Vinum Hypocraticum fiat ex vino albo & cinnamomo, diluaturque cum eringii decocto: vinum abſinthites.

Syrupi prædicti.

Succus eringii, cum vino albo.

Decoctum prædictum, decoctum ſalſæ-parillæ.

Vinum infuſionis ſauinæ, diptami.

Milium ſolis, ſauina cum vino albo data. Caſtoreum plurimùm quoque valet cum vino albo ſi detur.

Baccæ lauri, ſaluia, ſemen nigellæ, hermodactyli, agaricus, colocynthis, zinziber, piper.

Myrrha, azari radix.

Diptami radix.

Cucurbitulæ cum ſcarificatione inguini, poplitibus, pubi aut coxæ affigantur, ſanguisq. ſic trahatur ad vterũ.

Digitized by Google

Frictiones fiant infernarum partium cum panno calente, ligaturæ quoque dolorificæ coxarum fiant.

Sacculi, inſeſſus, fomentationesq́ue fiant decocto prædicto pro lumbis atque ventre, idq́ue tempore expurgationis; plurimùm enim iuuant.

Balneum fiat ex floribus camomillæ, meliloti, radice rubiæ tinctorum, hyſſopo, abrotano, meliſſa, nepita, maiorana, baccis foliisq́ue lauri, radicibus fœniculi, petroſelini, artemiſia, calamintha, origano, pulegio, roremarino, baccis iuniperi.

Suffitus ex artemiſia, ariſtolochia, baccis lauri, iuniperi, cinnamomo, caryophyllis, caſſia lignea, origano, nepita, thure, ſtyrace, galbano.

Vnguentum pro ima ventris parte, quo poſt balnei vſum vtetur, ex mucilagine ſeminis lini, fœnugræci, butyro recenti, medulla oſſis cerui, oleo amygdalorum dulcium, liliorum, rutæ, ſauinæ.

Vnguentum arthanitæ, oleum liliorum, oleum de lateribus, oleum ex piperibus.

Emplaſtrum ex abrotano, ſauina, radice cyclaminis, ſagapeno, myrrha, galbano, opopanace, ſtyrace.

Peſſulus ex oleo muſcellino, lateritio, medulla ceruina, radice gentianæ, & cotone muſcato dictis imbuto.

Peſſulus ex mercuriali contuſa, theriaca, mithridato, gentiana, caſtoreo, myrrha, baccis iuniperi, tryphera magna, aut ex gummi ammoniaco, galbano, opopanace, ſagapeno, ſemine melanthii, radice cyclaminis, rubia tinctorum, nigella, ſauina, medulla ceruina. ex dictis quoque emplaſtrum fieri poterit; peſſarium autem immittetur eodem tempore quo emplaſtrum ſupraponitur pubi.

Prouocantia menſes nequaquã iis præſcribemus quæ à morbo aliquo conualeſcunt, neq. iis quæ à ſuppreſſione nihil incommodi ſentiunt; ſic nec in pinguibus, nec poſt 45 annum, neque ante decimum quartum: non grauidis, lactantibus, rurſus nec iis quæ corpus habent cacochymicum, modò parum ſanguinis habere veriſimile ſit, & quæ diuturnis morbis extenuatæ ſunt; ſic nec iis quæ magnã ſanguinis iacturam fecerunt per profluuium

ſanguinis

ſanguinis è naribus aliámve aliquam regionem; tunc enim potiùs omnibus modis ea quæ ſanguinis boni copiam generare poſſunt, præſcribemus, vitiaque ſi quæ ſint, quæ hoc impediant, emendabimus. Cauere ergo debemus ſummoperè ne menſium fluorem fruſtrà prouocare cum præſentibus medicamentis tentemus, cùm prędicta aliqua incommoda adeſſe intelligemus. Verùm ſi copia adſit ſanguinis, & ſi ſubſiſtant ob eiuſdem craſſitiem, aut lentorem, aut vaſorũ vteri partiúmve circumſtantium obſtructionem magnam, vteri denſitatem, tunc tutò dictis remediis menſtrua prouocabimus.

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

Lac.
Oui albumen conquaſſatum.
Oleum violaceum, roſaceum.
Aqua roſacea.

Mitigant ardorem mordacem præſentia, ſi aliqua à peſſulis ſimilibúſve medicamentis excitata ſit; linteolum autem prædictis inſuccatum collo vteri inſeratur.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* MENSIBVS NIMIVM SVPPRESSIS *ſæpiùs cum ſumma ſalute pluri-marum ægrotarum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO MENSIVM NIMIVM SVPPRESSORVM.

℞ diacatholiconis ʒ vj. mannæ Calabrinæ ℥ j. ſyr. artemiſiæ ℥ j. ß. aquarum artemiſiæ ℥ iiij. fiat *Hauſtus.*

℞ ſyrupi artemiſiæ ℥ ij. ſyrupi de duabus radicibus, ſyrupi Byzantini ana ℥ j. aquarum matricariæ, fœniculi, petroſelini ana ʒ iiij. fiat *Iuleb.*

℞ radicum aſari ℥ ß. fœniculi, petroſelini ana ℥ j. ß. ſauinæ m. ß. nepitę m. j. ß. capillorum Veneris p. j. coquantur in aqua q. ſ. ad ľ. j. colaturæ addantur ſyrupi de quinque radicibus ℥ iij. fiat *Potio*: obſtructiones ſoluit, & materiam quoque præparat.

℞ rad. fœniculi, apii ana ℥ j. ariſtolochiæ rotundæ ʒ ij. ſemi-

ſeminum aniſi, cicerum rubrorum ana ʒ ij.ß. vuarum paſſarum enucleatarum ℥ j.ß. ſauinæ ʒ j.ß. florum boraginis, bugloſſæ, foliorum nepitæ, artemiſiæ ana m. j. florum ſambuci m.ß. glycyrrhizæ raſæ ℥ ß. polypodii quercini ℥ j. agarici albi & leuis ʒ iij.ß. zinziberis ℈ ij. coquantur in aqua q.ſ.ad ℔ j.ß. colaturæ addatur electuarii eleſcopi ℥ j. ſyrupi artemiſiæ, Byzantini ana ℥ j. ß. fiat *Potio*. ℞ electuarii eleſcopi ʒ vj. benedictæ laxatiuæ ʒ ij. ſyrupi artemiſiæ ℥ j. aquarum nepitæ ℥ iij. fiat *Hauſtus*. ℞ pillularum de ſagapeno, maſtichinarum, fœtidarum ana ℈ j. cinnamomi optimi ℈ ß. caſtorei, ſauinæ ana gr. xij. ſyrupi artemiſię q. ſ. fiant *Pillulæ* ſeptem aut octo. ℞ trochiſcorum de myrrha ℈ ij cinnamomi, caſtorei ana ℈ j. ſyrupi artemiſiæ, vini albi odoriferi ana ℥ ij. fiat *Hauſtus* præſtantiſſimus ad ſollicitandum menſium fluorem. ℞ boracis, corticum caſſiæ fiſtulæ ana ℈ ij.ß. radicum cyclaminis recentioris, cinnamomi ſelectiſſimi ana ʒ ß. myrrhæ ℈ j. fiat *Puluis*, doſis ℈ ij. cum vino optimo. ℞ tryphera magnæ abſque opio, trochiſcorum de myrrha ana ʒ ij. theriacæ veteris ʒ j. caſtorei ℈ j.ß. mentaſtri, radicum diptami, ſauinæ, cinnamomi, caſſiæ ligneæ ana ℈ j. conſ. bugloſſæ ℥ ij.ß. fiat *Mixtura*.

℞ trochiſcorum de myrrha ʒ iiij. radicum diptami ʒ ij.ß. ſauinæ ʒ ß. caſtorei ℈ ij. fiat *Puluis*, doſis ʒ j. cum aqua artemiſiæ. ℞ radicum aſari ℥ j. cyclaminis ʒ iij. foliorum nepitæ m. j.ß. ſauinæ ʒ ij. ſeminum apii, milii ſolis ana ℥ ß. carui ʒ ij. glycyrrhizæ raſæ ʒ v. ebulliant nonnihil in vino albo odorifero: libris autem duabus ipſius colaturæ adde ſyrupi artemiſiæ, de quinque radicibus ana ℥ j. ß. fiat *Potio*. ℞ radicum fœniculi, petroſelini, rubiæ tinctorum, aſparagi, ruſci ana ℥ j. florum camomillæ, meliloti, ſambuci ana m. ij.ß. foliorum roriſmarini, artemiſiæ, ſauinæ, nepitæ, lauri ana m. j.ß. meliſſæ, origani ana m. j. ſeminum lini, fœnugræci ana ℥ j.ß. ſeminum dauci, ammi ana ℥ ß. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem; fiat *Balneum*, vt humores liquentur atque fundantur: liquori autem calefacto inſidebit vſque ad vmbilicum, idque abſque ſudoris prouocatione, cùm menſium purgationem impediat. Pubi autem applicabit ſacculum artemiſia

miſia repletum, inſidebitque ſacculo ex decoctorum materia. Poſt exitum autem balnei detur hoc ſubſequens medicamentum.

℞ caſtorei ʒ j. cinnamomi ℈ j. mithridati ℈ j. ß. decocti cinnamomi, aut vini hypocratici ℥ iiij. aut cum conſerua florum anthos detur.

℞ radicum ebuli ℔. j. ſambuci ℥ v. radicum rubiæ tinctorum, ireos ana ʒ ij. foliorum ſaluiæ, artemiſiæ ana m. iij. coquantur in æqua portione aquæ & vini ad tertiæ partis conſumptionem. hoc liquore quotidie à coxis infrà, lotiones fient manè & veſperi: magnarum autem virium eius continuus vſus ad tempus aliquod eſſe ſolet.

℞ olei liliorum ℥ j. ß. amygdalorum dulcium ℥ ij. camomillæ, axungiæ gallinæ ana ℥ ß. radicum aſari, ariſtolochiæ ana ℈ j. ß. fiat *Vnguentum* pro inferiori regione ventris, eaque lateris parte vbi renes occultantur.

℞ radicum diptami, cyclaminis ana ʒ iij. fœniculi, petroſelini, rubiæ tinctorum ana ℥ j. foliorum ſaluiæ, nepitæ, artemiſiæ ana m. j. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem; fiat *Iniectio*. doſis ℥ iiij. cum ℈ j. ß. caſtorei & grano moſchi.

℞ theriacæ veteris ℥ ß. croci ℈ ß ſucci ebuli, ſauinæ cum aqua artemiſiæ extractæ ana ℥ iiij. fiat *Iniectio*.

℞ medullæ ceruinæ ℥ j. ß. radicum rubiæ tinctorum, nigellæ, baccarum lauri ana ℈ j. myrrhæ, caſtorei ana ℈ ij. cyclaminis, ſauinæ ana ℈ j. ß. olei liliorum q. ſ. fiat *Peſſulus*.

℞ colocynthidis, cyclaminis ana ʒ ß. nigellæ, gentianæ ana ℈ ij. theriacæ antiquæ ʒ ß. cum ſucco ſauinæ paretur peſſulus, qui ſubiiciatur cum filo vt pro lubito educi poſſit, cùm non abſq. detrimento ſubſiſtere poſſit.

℞ trochiſcorum galliæ muſcatæ, radicum rubiæ tinctorum, ariſtolochiæ rotundæ ana ʒ j. cinnamomi, caryophyllorum ana ʒ ß. artemiſiæ, nepitæ, meliſſæ ana ℈ ij. thuris, ſtyracis, galbani ana ℈ j. ß. fiat *Puluis* pro *Suffumigio*; vapor per infundibulum traducatur ad interiora matricis.

APPEN-

APPENDIX

ad prædicta pro curatione MENSIVM NIMIVM SVPPRESSORVM inſeruiens.

Vbi cum magno ſanitatis detrimento menſes in muliere ſubſiſtunt, eorum curam aggrediemur, aliàs non. Si autem à viſcidis frigidiſque hoc malum fiat humoribus (vti maiori etiam ex parte fit) quæ præſcribuntur, ſint calefacientia, minimeque exſiccent. Omnium autem primò leniente medicamento redundantem minuemus humorem, id quod reliquum eſt naturæ obediens vt fiat, laborabimus, tandemque purgante medicamento è corpore propellemus; demum quæ venarum ora reſerare, menſeſque prouocare poſſunt, imperanda erunt. Hinc deorſum ſanguis alliciatur ſectione ſaphenæ, aut cucurbitulis, quæ poplitibus etiam cum ſcarificatione affigentur. Aut lotionibus id fiat, vel balneis, nec non peſſulis; quibus addemus quæ dolorem ardoremque mitigare poſſunt, ſi ægra de iis conqueratur. Peſſaria autem, ne locum contiguum vlcerent, diu non permittantur in corpore ſubſiſtere; & poſt eorum ablationem cum vino calente locus lauetur, in quo meliſſa atque pulegium priùs nonnihil ebullierint. A leuioribus autem incipiemus medicamentis, hinc ad mediocria tranſibimus, omnium vltimò ad fortiora, quæ in parua quantitate admittenda ſunt, ne vlcus aut febris excitetur. Quæ omnia nunc antea que dictis medicamentis facilè conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Si à nimia pinguedine obſtructio fiat, exercitio vtatur valido, tenuique victu. Si ſubſiſtant menſtrua propter ægritudinem, aut vacuationem aliquam immodicam, aut propter inediam, ſeu parcam victus rationem, tunc nequaquam prouocabimus antequam prædictis malis conuenientia adhibuerimus remedia. Præſtantiſſima autem medicamenta in menſium prouocatione inter reliqua hæc ſunt, caſtorei ʒ j. cum vino generoſo data poſt exitum balnei. Diacalaminthes Fernelii, trochiſci de myrrha, tryphera magna ſine opio.

Methodus

Methodus pro cognitione PRÆFOCATIONIS VTERI INSERVIENS.

PRAEFOCATIO vteri, eſt vteri vel malignorum vaporum in vtero generatorum reuerſus ad ſuperiora, vnde inteſtina, nec non ventriculus & ſeptum tranſuerſum ita comprimitur ſubinde, vt dilatari non poſſit inſpirationis tempore; videtur enim in hoc malo vterus modò ſurſum ita attolli, vt etiam membra ſupraposita per ordinem continuum ad ſuperiora impellat: ſubinde quoque in latus retrahitur vterus. Quamquam præfocatio vteri conuenientiam cum epilepſia, ſyncope, nec non apoplexia habeat, quòd loquela ſæpe auferatur atque corruat, aut ſaltem ſtare haud poſſit; tamen differt ab epilepſia, eò quòd in epilepſia fiat ſpuma in ore, oculi conuertantur, neruorumque fiat diſtenſio, quod in præfocatione numquam videtur. Præfocata denique vti audit, ſic ſentit compuncta & intelligit, obtusè interim: epilepticus autem omnibus iſtis deſtituitur. Ex dictis patet quoque quomodo ab apoplexia differat. A ſyncope autem in hoc differt, quòd pulſus in præfocatis permaneat, exiguus tamen eſt, nec non ratus languidusque. In ſyncope verò quaſi ceſſat: magis quoque pallet ſyncope correpta quàm præfocata, ſudoreque magis frigido perfunditur: odorata quoque naribus præfocatæ admota nocent; & contrà vtero oblata iuuant; quod non accidit ſyncope laborantibus.

PARS AFFECTA. Vterus eſt focus huius morbi; in eo ſanguis menſtruus aut alius quiſpiam humor, & frequenter quoque ipſum ſemen corruptum, venenatam quandam qualitatem ex natura loci aſciſcit. Propter conſenſum autem quem vterus cum cerebro habet per ſpinæ membranas atque neruos, cum iecore autem mediantibus venis, cum corde verò mediantibus

bus arteriis; nequaquam mirum eſt, etiamſi præcipuæ dictæ partes conſentiant, atque malè afficiantur, hiſceque mediantibus vniuerſum etiam corpus.

SIGNA. Magna ex parte nauſea cibique oritur faſtidium, ſine vomitu tamen, cùm vapor malignus ex vtero ad viſcera ventriculumque delatus, iiſdem partibus moleſtus eſt; hinc ſpiratio crebra atque breuis, tandemque ſi ad diaphragma deferatur vapor, aut vterus plurimùm inflatus, ita comprimit diaphragma nec non inteſtina, atque ita arctantur partes, vt ſuffocationis metus impendeat, quaſique animo deſpondeat, triſtis fit aſpectus, animaque tandem leuiter deficit, pulſu tamen vix immutato. Si caput autem petat, aliquando iracundia, aliàs metu turbatur, hinc aliquando quaſi alto ſopore concurrente obmuteſcit mulier, oculiſque clauſis corruit, palletque. Quamuis autem in aliquibus ſenſus motuſque ſeruetur, magna tamen ex parte ſine voce, ſenſu motuq. quaſi attonita iacet; ſpiritus ſubinde ita paruus obſcuruſque eſt, vt ſenſum omninò interdum effugiat, aliquibus partes extremæ frigore corripiuntur, quod è capite quaſi originem habere videtur, & hinc per ceruicem in ſcapulas, brachia, crura atque pedes illabitur, quem difficilis motus comitatur, ſpecieſque quædam paralyſis; breui tamen diſcutitur. Declinante verò malo, oculi poſt multam grauitatem aperiuntur, malæ rubeſcunt, corpus firmari incipit, hinc vterus paulatim laxatur, humoriſque quippiam è locis muliebribus effluit, inteſtina murmurant; hinc mens, ſenſus motuſque redeunt. Inſtante autem acceſſione, crurum imbecillitas irruit; hinc ſopor, pigritia facieique pallor, paulatimque grauiora ſymptomata, vt prædictum eſt, irruunt. Cùm autem grauia ſymptomata excitantur, facilè mulierem præfocatione laborare intelligere licet. Satis autem difficulter innoteſcit malum hoc, cùm nonnulla huiuſmodi ſymptomata concurrunt mitia, eò quòd affinitatem cum cardiacis & melancholicis nonnullam tunc habeat; non contingit enim in omni præfocatione matricis, prædicta accidentia omnia, quæ maximè terrere ſolent, concurrere, ſed nonnullæ mitiùs affliguntur; nonnullæ enim ſenſu, motu, nec non anhelatione priuantur; pulſuſque admodùm

fit paruus, altiſſimaque ſyncope corripiuntur: aliæ, ſenſu motuque permanente, in ſyncopen quaſi incidunt: nonnullæ dolorem cordis, & tumorem matricis atque ventris conqueruntur, in tantum aliquando quòd incuruari ſupra ventrem cogantur. Diuerſitas autem harum ſpecierum accidit propter cauſæ magnitudinem, diuerſitatemque.

CAVSA præfocationis eſt menſtruus ſanguis corruptus, vaporq. malignus inde effloreſcens, aut vteri abſceſſus; maiori verò ex parte fit propter ſemen ad vterum tranſmiſſum, ibique detentum atque corruptum. Subinde quoque ab aliis fit humoribus ibidem corruptis; in vtero enim cùm prædicta corrumpuntur, malignam venenatamque qualitatem ſæpe aſciſcunt ex natura ipſius loci: acciditque vt vnde vita, illinc etiam ſumma veneni pernicies oriatur; tuncque vaporibus venenatis faciliimum eſt, non ſolùm per venas & arterias, ſed etiam per occulta ſpiracula ad ſuperiores partes deferri, earumque functiones perturbare.

PROGNOSTICVM. Comitialis modo, ſi diuturnus fiat affectus, ſæpiusque inuadere aſſueſcat & per circuitum repetere, quamuis tutus appareat, ſingulis tamen acceſſionibus præceps quaſi periculum adfert; multæ tamen à malo ſe recolligunt, & ad ſe redeunt; nonnullæ verò in ipſis acceſſionibus ſubitò, aut poſt paucas horas moriuntur: tunc ſolet diu acceſſio permanere, ſenſus atque motus aufertur, pulſus multùm fit inordinatus creberque, tandem omnino etiam aboletur. poſtremò frigidus ſudor corpus occupat, ſpiritusque quaſi deficit; hinc ſyncope atque mors. Non ita metuendum malum eſt, ſi prædictis malis concurrentibus ſpiritus illæſus perſiſtat. hoc quoque minus periclitantur, quæ vnà cum reſpiratione ſenſum motumque ſatis habent liberum. Vti autem epilepſia, ſic etiam hoc malum quaſi circuitibus quibuſdam repetit.

Methodus pro curatione PRÆFOCATIONIS MATRICIS INSERVIENS.

Perſicitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit temperatus, non frigidus, minimeque ventoſus.

Cibus. Caueat ab alimentis quæ ſanguinis ſpermatisq́. multum generare poſſunt. Parcè quoque victitet. Vitentur omnia quæ flatus humoresq́ue malignos atque melancholicos generare poſſunt.

Potus. Vinum non admittatur niſi aquâ dilutum fuerit; ſi ſyncopis tamen periculum irruat, admittatur merum vinum.

Exercitia mediocria admodum proſunt.

Somnus ſolito ſit breuior.

Excrementa alui reſpondeant arte aut natura.

Triſtitia euitetur, gaudiumq́ue quibuſcumque fieri poterit modis procuretur.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus de quinque radicibus.

Oxymel ſquilliticum.

Decoctum petaſites, bryoniæ, artemiſiæ, ariſtolochiæ rotundæ.

Syrupus artemiſiæ.

Aqua nepitæ, artemiſiæ, diptami, petaſites,

VACVANTIBVS.

Benedicta laxatiua.

Electuarium eleſcopi.

Agaricus trochiſcatus.

Hiera picra. Hiera diacolynthidos.

Pillulæ de agarico, fœtidæ. Clyſtere.

Digitized by Google

AVERTENTIBVS, *vaporeſque ſurſum ferri prohibentibus.*

Ligaturæ partium infernarum dolorificæ, maximè crurum coxarumque, fiant etiam vſque ad ſtuporem. Hypochondrium autem fortiter manibus comprimatur deorſum; hac equidem ratione vterus non ita liberè aſcendere poterit. In eundem finem faſciis ſuccingi poterit aſtrictoriis.

Frictiones fiant earundem partium, plantarumque pedum, vt ſpiritus excitati humores noxios propellant.

Cucurbitulæ inguinibus coxiſque affigantur, nequaquam autem ſuperioribus partibus ipſius ventris; tunc enim vterus in ſuperioribus aut retineretur, aut eò magis attraheretur.

Sacculi aut fomentationes ex abſinthio, artemiſia, camomilla, pulegio.

Panni quoque multum calidi imæ ventris parti applicati plurimum commodi afferunt.

Suffumigationes ex plumis perdicum, calceamentorum ſoleis, cornu caprino, caſtoreo, pice, funiculo lucernæ recenter extincto, iiſque ſimilibus. Talia enim facultatem expultricem excitant, quæ noxiam materiam expellendo paroxyſmum abbreuiat.

Odoramenta quoque naribus admota ex aſſa fœtida, caſtoreo, ſagapeno, galbano. Ad inferiores enim partes vterus vt deſcendat, efficiunt, cùm grauem ſpirantia odorem vterus refugiat, boniſque reficiatur ſpiritibus, haud ſecus atque ſi inſtrumentum olfactus haberet: eaque ratione gratum eſt lignum aloës, ciuetta, gallia moſchata, alipta moſchata, caryophylli, oleum liliorum alborum, in quo muſci aliquid imponatur. Emboto autem admittatur fumus in vterum earum rerum quæ bonum ſpirant odorem.

Sternutatoria quoque medicamenta ex elleboro, caſtoreo, ſubitò paroxyſmum abrumpunt; vterus enim in propriam ſedem redit propter corporis exagitationem in ſuperioribus partibus perceptam.

Spiritum comprimat aliquamdiu ægra, aut inſufflatio ore in nares fiat; ſic enim vterus quoque deturbatur.

Venæ internæ ſectio inſtituetur in menſium ſuppreſſione;

ne; hinc ipſius tali vena aperiatur, aut ſaltem ſanguiſugis aut ſcarificatione vtemur; alioqui ſuſpectum remedium venæ ſectio erit.

Frictio internarum partium vteri tam tempore paroxyſmi quàm tempore quietis fiet digito obſtetricis oleo liliorum alborum illito, in quo zibeti, moſchi aliquid diſſoluatur; ſic enim interdum noxiam materiam vacuari contingit, matricemque ad inferna deſcendere.

CONFORTANTIBVS, *intemperiemque malignam vteri emendantibus.*

Diacuminum, dauci ſemen.

Conſerua magna noſtræ deſcriptionis mirabiliter huius ægritudinis radices demolitur.

Caſtoreum cum decocto artemiſiæ in vino tenui detur per interualla.

Nares aliquando claudantur, & aër retineatur, idque fiat breui tempore, & per interualla; ſic equidem contingit calorem naturalem propter collectionem vnionemque confortari, vaporeſque malignos diſſipari.

Peſſaria è cumino, agarico, hiera picra, theriaca, mithridato, pipere, zinzibere, ammoniaco, adipe anſerino, ſtyrace.

Suffitus per ſedem perforatam, vel infundibulo fiat è cinnamomo, caryophyllis, macere, ligno aloës, ladano, trochiſcis aliptæ & galliæ moſchatæ.

Iniectio fiat in vterum ex oleo ſpicato, irino.

Vnguentum pro ſumine & lumbis ex oleo liliorum, nardino, gallia moſchata, cinnamomo, oleo ambræ.

Peſſulus ex ladano, alipta moſchata, moſcho, ſtyrace, ambra, ligno aloës, cinnamomo, caryophyllis, oleo ſpicæ, aqua roſacea.

Emplaſtrum ex ladano, gallia aliptaque moſchata, moſcho addito.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* PRÆFOCATIONE MATRICIS *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimarum ægrotarum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO PRÆFOCATIONIS VTERI.

℞ radicum angelicæ, bryoniæ ana ʒ vj. ariſtolochiæ rotundæ ʒ iij. foliorum mercurialis, artemiſiæ ana m. j. ß. florum camomillæ, meliloti ana m. j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ adde hieræ logodii ℈ ij. electuarii eleſcopi ℥ j. olei liliorum alborum, keirini ana ℥ j ß. vini generoſi ℥ iij. fiat *Clyſtere.*

℞ ſyrupi artemiſiæ, ſyrupi de quinque radicibus, oxymellis ſimplicis ana ℥ j. ß. aquarum artemiſiæ, nepitæ ana ℥ v. fiat *Iuleb.*

℞ radicum angelicæ ℥ ß. bryoniæ ʒ v. fœniculi, petroſelini ana ℥ j. ſeminum aniſi, apii, pæoniæ ana ℥ ß. nepitę, artemiſiæ ana m. ß. vuarum paſſarum enucleatarum ℥ j. glycyrrhizæ raſæ ʒ iij. pruna damaſcena, ſebeſten ana numero vj. polypodii quercini, ſenæ Alexandrinæ ana ℥ j. agarici albi & leuis ℥ ß. florum boraginis, bugloſſæ ana m. j. zinziberis ʒ j. ß. cinnamomi ʒ ij. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. colaturæ adde benedictæ laxatiuæ, electuarii eleſcopi ana ℥ ß. miſceantur, fiat *Potio.* dentur ℥ iiij. in aurora.

Electuarii eleſcopi ʒ iij. agarici trochiſcati ʒ j. aquarum diptami, nepitæ, petaſites, ſyrupi artemiſiæ ana ℥ j. miſceantur, fiat *Hauſtus.*

℞ pillularum fœtidarum, hieræ diacolocynthidos ana ℈ j. ß. ſyrupi artemiſiæ q. ſ. fiant *Pillulæ.*

℞ pillular. de ſagapeno, fœtidarum ana ℈ j. ß. caſtorei ℈ ß. cum ſyr. artemiſiæ q. ſ. fiant *Pillulæ* octo numero aut,

℞ hieræ diacolocynthidos, pillularum aggregatiuarum ana ℈ j. aſſæ fœtidæ ℈ ß. caſtorei gr. vj. fiant *Pillulæ* vt prædictum eſt, dentur ſemel in ſeptimana.

℞ theriacæ magnæ, mithridati optimi ana ℈ j. ß. aſſæ fœtidæ ℈ ß. decocti ſeminum dauci ℥ iiij. fiat *Hauſtus.*

Decoctum

Digitized by Google

Decoctum radicum petaſites, bryoniæ, glycyrrhizæ, radicum angelicæ cum ſaccharo per plures dies potatum magnarum eſt virium ad abigendum hoc malum.

℞ olei liliorũ alborum ℥ ij. decoctionis hordei mundi ℥ vj. oxymellis ſquillitici ℥ j. ß. miſceantur; fiat *Potio Vomitoria*, ter detur in aurora modicè calens.

℞ diamuſci dulcis, diambræ, aromatici roſati ana ʒ ij. mithridati optimi ʒ j. caſtorei ʒ ij. ß. radicum diptami ℈ j. conſeruæ bugloſſæ ℥ j. ſyrupi de artemiſia q. ſ. ad electuarii mollis conſiſtentiam.

℞ piperis albi, ellebori albi an. ℈ ij. caſtorei ℈ j. ſeminis rutę ℈ j. ß. miſceantur, fiatque *Puluis ſternutatorius*, cuius exigua quantitas in nares reiiciatur calamo.

℞ calami aromatici, ligni aloës ana ʒ j. ſalis gemmæ & nitri ana ʒ j. ß. ſtyracis ſiccæ ʒ ß. moſchi gr. ij. aceti optimi & aquæ roſaceæ ana q. ſ. fiat *Peſſarium*.

℞ trochiſcorum galliæ muſcatæ ʒ ij. aliptæ muſcatæ ʒ j. calami aromatici, ſtyracis ſiccæ, caryophyllorum, maceris, ligni aloës ana ℈ iiij. moſchi, zibetti ana gr. vj. cum aqua roſacea q. ſ. fiant trochiſci pro *Suffitu*. Tempore vſus, vnus in carbones ardentes coniiciatur, fumuſque in vterum per infundibulum recipiatur.

℞ olei liliorum, nardini ana ℥ j. ß. keirini ℥ j. moſchi gr. v. galliæ muſcatæ, ſtyracis ana ʒ ß. commiſtis omnibus fiat *Linimentum* molle pro regione pubis parteque vteri interna. ℞ emplaſtri ceronei ℥ ij. trochiſcorum galliæ moſcatæ ʒ j. ß. cinnamomi electi, foliorum lauri ʒ j. ladani ℈ j. ß. olei liliorum alborum q. ſ. fiat *Emplaſtrum* quod pectinis regioni applicetur; bis autem in die idem locus, nec non ſinus vteri, oleo liliorum alborum inungetur placidè; calentibus autem optimè id fiet manibus.

APPENDIX

ad prædicta pro curatione PRÆFOCATIONIS VTERI inſeruiens.

Si ex acceſſione periculum immineat ob accidentium extremitatem, omnium primò ſymptomata pernicioſa placabimus antequàm cauſam morbi oppugnare incipiamus: ægrotam ergo excitabimus,

tabimus, partim odoribus ingratis ex aſſa fœtida, ſulfure, caſtoreo, candelis extinctis, pice, plumis, vngulis aſinorum, aliiſque ſimilibus vſtis; habent enim huiuſmodi odores magnam efficaciam in hoc malo. Peſſariis quoque ſubiectis materiam peccantem euocabimus, accidentiaque grauiſsima placabimus. Idem quoque conabimur odoratis rebus vtero admotis perficere; bene enim olentibus reficitur, vti malum ſpirantibus odorem offenditur, imò à vaporibus certæ naturæ ita intumeſcit & attollitur, vt etiam ad diaphragma aſcendat, vt illos effugiat; illudque comprimendo ſpiritum impedit, vtque magna cum difficultate trahatur, efficit. Omni etiam ratione quæ malignos vapores ad cor aſcendere prohibent, hîc adminiſtrentur; bona etenim pars curæ in eo conſiſtit, vt vapores ſurſum ne ferantur, inhibeamus; in quem finem ligaturis, frictionibusque partium infernarum vtemur, aliiſque priùs dictis ingeniis quæ auertere poſſunt vapores malignos ſurſum aſcendentes. Cùm autem à paroxyſmo conualuerit, obſeruabimus quænam ſit mali cauſa; & ſecundum eius diuerſitatem, legitimam curandi rationem inſtituemus. A menſium enim ſuppreſsione ſi fieri intelligamus; vt debitis temporibus fluant procurabimus, quemadmodum prædictum eſt. Si autem ob ſemen in vtero retentum corruptumque fieri veriſimile ſit, ea quæ ſeminis generationem fieri prohibent, præſcribantur, aut viri conſuetudinem admittat; aut titillari digitis obſtetricis collum vteri debet, vt materia corrupta vacuari queat; digitum autem inungat prius oleo liliorum obſtetrix. Si autem ab aliis corruptis in vtero humoribus fiat malum, concoquantur omnium primò naturæque obedientes reddantur ſecundum rei exigentiam. Hinc purgentur conuenientibus medicamentis, & è corpore educantur, tandemque quæ corroborare, intemperiemque malam vteri emendare poſſunt, præſcribantur. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Præſeruationis autem cauſa, ieiunare frequenter laboribuſque ſe exercere ſatis ſeriis proderit. Item vtatur ſemine cumini, cinnamomo, croco, ſemine dauci; ſecretum equidem hoc eſt quibuſdam remedium.

Methodus pro cognitione
MORBI
ARTICVLARIS
INSERVIENS.

ARTHRITIS, ſeu morbus articularis eſt, vbi multi articuli doloribus moleſtantur ex interuallis recurrentibus; ſeu eſt articulorum imbecillitas dolorque ex interuallo inuadens, magna ex parte à fluxione ortum habens, quæ ſe inſinuat inter ligamenta aut mēbranas tendinésve articulorum. Hoc enim in malo ipſi articuli primùm humores ſuſcipiunt, qui demum membranis aſtantibus etiam ſe inſinuant. Si in manuum carpo, digitorúmve articulis, ligamētis, vel lacertis fiat, chiragra dicitur. Si verò in genu obhæreat, tunc genogra; coxendicis verò dolor dicitur, cùm grauiſſimè excruciat ſupra articulum coxæ, vnde in femur, ſuram, extremumque pedis diffunditur, ſecundum ductum neruorum ſcilicet. Non autem in magno coxæ articulo, ſed altiùs hęret, ad ſummam natem ſcilicet. In pedibus verò podagra nominatur; ſiue malleolos, ſiue plantam pedis, ſiue pollicis articulum occupet. Non itaque quilibet articulorum dolor, morbus articularis vocabitur; verùm ille ſolummodò, qui ex imbecillitate articulorum propter eorum laxitatem, viarúmve amplitudinem, humorumque defluxum natus eſt. Humerorum quoque articulos atque vertebras aliquando inuadit. Adde nullam aliquando eſſe oſſium connexionem, quæ immunis ſit ab hoc dolore. Quilibet autem alterius articuli dolor, generis nomine, arthritis dicitur. Vſus equidem tribus tantummodo articulorum malis nomina propria indidit. Hinc quoq. conſtat ſpecies iuncturarum affectuum, non toto inter ſe differre genere, ſed ſolummodò locorum affectorum diuerſitate.

PARS AFFECTA. Partium corporis articuli atque tendines, vincula, membranæque quæ oſſa vel conne-

ctunt, vel ambiunt, hîc afficiuntur; contingitque membranas impleri, ſubindeque etiam diſtendi. Eſtque hic affectus ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis ſenſitiuæ: ipſe equidem tactus oblæſus eſt.

SIGNA. Grauibus doloribus afficitur æger diu, qui per interualla recurrunt. Cùm autem primò malum inuadit, paulatim accedit, oriturque aut leuis podagra, aut genogra, aut chiragra, coxendicisve dolor. Si autem mala victus ratione vtatur, ſæpe plures in corpore articulos circumuenit, imò ſubinde nulla connexio expers huius cruciatus eſt, ita vt aliquando vertebras dorſi, quandoque etiam ipſum guttur, nonnunquam etiam ipſas genas inuadat. Nullus magna ex parte tumor conſpicuus eſt in podagra; nec in coxendicis malo. In chiragra verò, necnon in genogra, frequenter cum dolore pulſatili, tumor, rubor, moleſtusque calor ex doloris vehementia concurrit. adde quòd ſubinde etiam inflammatio accerſatur, tuncque appetitus proſternitur, vigiliæ moleſtæ perturbant, aliquando etiam febris.

CAVSA. Cuiusvis articularis morbi cauſa magna ex parte eſt copia humoris pituitoſi, alteriúsve in venis magnis, iecore, capitêve, nimium exuberans, dictasque partes propterea grauans, quæ vt ſe onere leuent prædicta excrementa aliquando in articulorum vincula, membranas tendinésve propellunt. Ex eorum autem illapſu contingit impleri atque diſtendi has partes, nec non debilitari. Accidit hîc quoque humorem illapſum tempore craſſeſcere, & indureſcere virtute caloris circumſtantis, aut vi medicamentorum, vnde tophi calculíve quaſi naturam induit; & tunc quidem nodoſa arthritis oritur: in qua articuli aliquando diſtorquentur, nonnumquam quoque incurueſcunt, mouendique facultas amittitur. Copiam autem horum excrementorum maximè accerſere ſolent quatuor hæ cauſæ: veneris, viníque generoſioris immodicus vſus, cruditas, partisque imbecillitas; adde otium, conſuetarum exercitationum intermiſſionem, nec nón vacuationum conſuetarum ſuppreſſionem. A parentibus quoque in prolem deriuari ſolet hoc malum.

PROGNOSTICA. Dolores podagrici vere & autumno

tumno magna ex parte mouentur. Hic morbus ſi in adultam incidat ætatem, numquam perfectè curatur. In iuniore autem ætate multum ſperare licet, ſi bona vtatur victus ratione, aluumq́ ſolutam habeat, corpusque haud ſegniter exerceat; modò nodoſa necdum ſit enata arthritis, cùm ea curam non admittat. In hoc malo ſi tormina concurrant, aut diarrhœa, leuatur æger: plurimumque ingraueſcit malum ex immodico vſu veneris atque vini generoſioris. In coxendicum malo dolor grauior excitatur, quàm in aliis ſpeciebus arthritidis, eoque magis diu durabit, quò maior torpor, frigusque in crure, coxis, lumbisque fuerit, & quò magis eſt annoſus, aſtrictamque aluum habet. Bonum eſt hîc dolorem ad inferiora tranſiiſſe, coxa lumbisque relictis. Hydropem, aliquando quoque aſthma adducunt tum podagra, tum coxendicis dolor, eaq́ incurabilia mala magnâ ex parte fiunt. Vti autem podagrici dolores, ſic & coxendicum, etiam ſi homo iam liberatus videatur, facilè recurrere ſolent.

Methodus pro Curatione
ARTICVLARIS MORBI
INSERVIENS.

Perſicitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit temperatus, potiùs tamen ad ſiccitatem declinet & caliditatem.

Alimenta conueniunt quæ modicè nutriunt, quibus ſobriè quoque vti conuenit: ſatiari enim cibis admodum noxium eſt, imò famem perferat ſubinde per aliquot dies.

Potus ſit aqua mellis, aut aqua in qua parum cinnamomi decoctum ſit, aut ſemina aniſi. vitet vinum, potiſſimùm generoſum.

Exercitium ſatis ſit ſerium, vbi malum quieuerit; tempore enim fluxionis illud vitabit.

Somnus

Somnus ſit moderatus; longior enim fomenta ſuggerit ipſi morbo, noxiusque eſt.
Aluum ſolutam arte aut natura habeat.
Veneris abſtinentia vti multum in hoc malum iuuat, ſic immoderatus vſus mirum in modum huic malo incrementum dat.
Animi perturbationes fugiat.

PRAEPARANTIBVS.

Oxymel ſimplex.
Mel roſatum.
Syrupus ſtœchados.
Syrupus de ſucco boraginis.
Aquæ betonicæ, abſinthii, boraginis.

A multùm aperientibus acetatiſque hîc abſtinebimus medicamentis; cùm priora materiam ad fluxum irritent, acetum verò inimicum exiſtat neruis.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiat, ſi ſanguis redundet, & morbus iam primò hominem affligat, ipſius humerariæ eiuſdem lateris, potiſſimùm ſi infernæ partes laborauerint. Tandem verò ſecabimus etiam poplitis aut malleoli venam; coxendicùm enim dolorem omninò aliquando delet. Ea quoque quę iuxta annularem & paruum digitum reperitur, ſecabimus maximo cum commodo, ſi ſuis temporibus repetatur. Si verò manus brachiáve dolore afficiantur, ſecabimus venam poplitis eiuſdem lateris maximo cum commodo.
Electuarium de ſucco roſarum, benedicta laxatiua, elescopi, elect. diaturbith cum rhabarb. diacatholicum. Tryphera Perſica leniſſimè vacuat citra agitationem humorum.
Pillulæ coxiæ, fœtidæ, de ſagapeno, aureæ, de hermodactylis maiores, artheticæ, de opopanace, Arabicæ, plurimùm hîc proſunt.
Hiera picra, agaricus trochiſcatus, rhabarbarum, myrobalani kebuli, turbith.
Syrupus de multiplici infuſione roſarum.
Decoctum radicum aſari, ſtœchados, herbæ paralyticæ, iuæ, ſenæ, polypodii, agarici, myrobalanorum citrinorum,

citrinorum, kebulorum, centaurei minoris, ſeminum aniſi, fœniculi, benedicta laxatiua, electuario eleſcopi additis.

Clyſteres in coxendicum ſupernarumque partium malis efficaces ſunt: reuellunt equidem; placidoque calore qui membris ab oleis communicatur, refocillari contingit partem languentem.

Nulla ratione omittenda ſunt quæ totum corpus onere leuare poſſunt. Cùm autem rariùs hoc malum ab vno fiat humore peccante, curatio correſpondens quoque inſtituatur.

AVERTENTIBVS.

Vomitus fiat cum decocto radicum raphani, atriplicis, ſeminis aſari, florum geniſtæ, ſyrupo acetoſo ſimplici, oxymelle ſimplici, ſquillitico, aqua tepida.

Cucurbitulæ quoque maximam vim habent in coxendicum dolore, ſi primò ſuperioribus partibus affigantur frequenter, à quibus humores ruere in locum affectum veriſimile eſt. Deinde magnæ loco dolenti etiam accommodabuntur.

Frictiones.

Ligaturæ.

Vrinam mouentia.

Sudorem prouocantia.

Cauterium potentiale ex calce viua, melle anacardino, ſapone, nitro, euphorbio. Aut ex cantharibus, capitibus aliſque abiectis, ſtaphide agria, fermento, melle anacardino; aut cum radicibus foliiſque iberidis herbæ cum axungia veteri emplaſtrum fiat, quod articulo coxæ, vniverſoque accommodetur cruri; quod ſingulis vicenis diebus repetetur.

A repellentibus hîc abſtinere debemus medicamentis, cùm dolorem potiùs augere poſſunt; eò quòd humores intrò pellant, ibique detineant.

MITIGANTIBVS *dolorem.*

Oleum ſambucinum, axungia humana, oleum amygdalorum, camomelinum, oleum florum verbaſci in coxæ doloribus plurimum iuuat. aut radices & flores verbaſci

baſci in vino rubro macerabuntur 24 horis, deſtilletur poſtea; hinc ſpleniũ madeſcat in extracto liquore, caleatque dum parti affectæ accommodatur; fiatque hoc aliquoties in die. Inungi pars quoq. poterit oleo prædicto. Oleum ſpicæ multum quoque commendatur.

Vnguentum ex prædictis oleis, addendo pinguedinem vulpis, axungiam ſuill. veterem, butyrum, oleum terebinthinæ. Cataplaſma fiat ex folis radicibus althææ cum farina hordei, axungia ſuilla; aut cum radicibus althææ, farina lini, fœnugræci, hordei, floribus meliloti, camomillæ, abſinthio, iua, mica panis, ſtercore bouis, ſemine papaueris, momento opii, oleo camomelino, vulpino, roſarum, lacte caprino; aut ſemina lini, fœnugræci, aqua & aceto coquantur, mucilaginiſque quantitas extrahatur, quæ melli permiſta, parti per triduum apponantur.

Ceratum ex thure, galbano, ammoniaco, croco, oleo roſato, aceto, reſina, cera.

Anodynis medicamentis vtemur, non autem ſtupefacientibus, niſi dolor ſupra modum fuerit acerbus. Quotieſcumque autem ſtupefacientibus coacti fuerimus vti medicamentis, ea quæ placidè calefacere poſſunt, applicabimus, poſtquam iam dicta ſtupefacientia medicamenta ablata erunt; periculum enim eſt ne membrum alioqui nimium debilitaretur ab intemperie relicta.

ROBORANTIBVS *partem affectam, digerentibuſque reliquias mali.*

Theriaca, mithridatum, diacorallum, decoctum geniſtæ, radicum cynæ, guaiaci.

Conſerua magna noſtræ deſcriptionis mirificè præſeruat ab hoc malo.

Vnguentum ex oleo vulpino, nardino, camomelino, liliorum, laurino, de euphorbio, de lateribus, roſato.

Vnguentum ex decoctione vermium terreſtrium, ſaluia, nepita, roremarino, geniſta, ariſtolochia, vulpe.

Vnguentum Agrippæ, martiatum, aregon, ex adipe anſeris, ſuillæ, oleo vulpino, camomelino.

Balneum ex granis iuniperi, floribus camomillæ, meliloti, radicibus ebuli, foliis lauri, ſaluiæ, roriſmarini,

origani,

Digitized by Google

origani, abſinthii, betonicæ, roſis, ebulo. Fomentetur quoque locus cum ſpongia hiſce imbuta liquoribus, poſtea inungatur cum axungia humana, petroleo.

Balneum naturale ſulfureum.

Ceratum fiat ex oleo camomelino, anethino, lumbricorum, caſtoreo, addito ſulfure.

Cataplaſma ex floribus camomillæ, meliloti, foliis & radicibus althææ, ſeminibus lini, fœnugræci, cumini, oleisq́ue prædictis.

Emplaſtrum ex floribus camomillæ, meliloti, ſaluia, pulegio, farina fœnugræci, gummi ammoniaco, opopanace, ſagapeno, oleo ſambucino, rutaceo, vulpino, camomelino, laurino, terebinthino, pice, cera.

Emplaſtrum Iohannis de Vigo.

Ab immodicè reſoluentibus hîc quoque abſtinere debemus prouidè: periculum enim eſt ne tenuiori humore diſſipato, craſſoque relicto, cum in tophaceam calloſámve tranſmutemus ſubſtantiam.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* MORBO ARTICVLARI *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO ARTICVLARIS MORBI.

℞ rad. acori, polypodii quercini ana ℥ j. agarici ℥ ß. foliorum ſaluiæ, lauri, maluæ, rutæ, centaurei minoris, hypericonis, ana m. j. ß. florum camomillæ, meliloti ana m. j. ſeminum aniſi ℥ j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. colaturæ adde electuarii eleſcopi, diaturbith cum rhabarbaro ana ʒ vj. olei rutacei, camomelini, ſambucini ana ℥ j. miſceantur, fiat *Clyſtere:* ℞ oxymellis ſimplicis & ſquillitici ana ℥ ij. aquæ tepidæ ℥ iij. olei communis ℥ j. miſce pro *Vomitorio* medicamento.

℞ oxymellis ſimplicis, ſyrupi ſtœchados, mellis roſacei ana ℥ j. aquarum fœniculi, petroſelini, betonicæ ana ℥ iiij. miſceantur, fiat *Iuleb.*

℞ radi-

℞ rad. aſari ʒ iij. petroſelini ℥ ij. chamæpityos, endiuiæ, hypericonis, ſaluiæ ana m. j. ſeminis aniſi ʒ vj. ſeminis melonis ʒ v. hermodactylorum ʒ j. ß. folior. ſenæ, carthami contuſi, polypodii quercini ana ʒ v. zinziberis albi ℈ ij. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad libram vnam : colaturæ adde ſacchari albi ℥ ij. fiat *Potio*.

℞ pillul. fœtidarum, de ſagapeno, cochiarum ana ℈ j. rhabarb. electi, myrobalan. Indorum ana ℈ ß. fiant *Pillulæ* ſeptem aut octo. ℞ radicum aſari ℥ ß. ſeminis naſturtii, atriplicis ana ʒ iij. ſeminis erucæ, aſari ana ʒ ij. radicum raphani ℥ j. coquantur in aqua q. ſ. ad medietatis conſumptionem. Vnciis quinque huius decocti addatur oxymellis ſquillitici ℥ j. olei camomelini ʒ vj. fiat *Vomitorium* medicamentum, detur tepidum.

℞ pyrethri conditi ℥ iij. zinziberis conditi ℥ j. ß. diatrion piper. ʒ iij. fiat *Electuarium* molle. ℞ electuarii eleſcopi, diaturbith cum rhabarb. ana ʒ iij. ß. electuarii de ſucco roſarum ʒ j. ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Bolus*.

℞ rad. ruſci, aſparagi ana ℥ j. herbæ paralyticæ, ſtœchados Arabicæ, iuæ ana m. j. ſem. aniſi, petroſelini ana ℥ ß. glycyrrh. raſæ ʒ iij. ß. ſenæ Alexandrinæ, polypodii quercini, carthami contuſi ana ʒ v. coq. in aqua q. ſ. ad ℔ j. ß. colaturæ addatur electuarii eleſcopi, benedictæ laxatiuæ ana ʒ v. electuarii de ſucco roſarum ʒ j. ß. fiat *Potio*.

℞ rad. ebuli ℔. j. ſaluię m. iiij. hyſſopi, pulegii, abſinthii ana m. ij. rapas duas aut tres, flor. camomillæ m ij. ſem. lini ℥ ij. granorum iuniperi ℔. ß coquantur in aqua in qua vulpes exenterata cocta fuit ad diſſolutionem : tandem addantur ſulfuris, aluminis ana ℥ vj. fiat *Balneum*.

℞ mithridati, theriacæ electæ ana ℈ ij. aquæ cinnamomi q. ſ. fiat *Hauſtus*, ante balnei ſumat exitum, & poſt exitum lecto ſe committat ita vt ſudare poſſit.

℞ olei lateritii, petrolei ana ʒ ij. olei camomelini, vulpini, terebinthini, ſambucini ana ʒ iij. vnguenti Agrippæ, pinguedinis cati ſilueſtris ana ℥ ß. axungiæ canis ʒ j. ß. miſceantur, fiat *Vnguentum*.

℞ olei lumbricorum ℥ j. galbani ʒ j. caſtorei ℈ ij. ß. nucis muſcatæ, ſaluiæ ana ℈ ij. ß. axungiæ humanæ, olei terebinthini ana ℥ ß. miſceantur, fiat *Vnguentum*.

℞ olei ſambucini ℔. ß. in eo coquantur rad. ebuli contuſæ

tuſæ ℥ iij. colaturæ addantur axungiæ humanæ ℥ ij. olei vulpini, petrolei ana ℥ ß. galbani, ammoniaci ana ʒ vj. adipis gallinæ ℥ j. ß. ceræ & aceti q. ſ. fiat *Vnguentum* molle.

℞ rad. ebuli ℥ iij. rapas tres numero, ſeminum fœnugræci ℥ j ß. coquantur in aqua q. ſ. ad mollitudinem; addendo ſtercoris vaccini ℥ iiij. mellis q. ſ fiat *Cataplaſma.*

℞ picis ℥ iij. ſulfuris viui ℥ j. ß. olei roſacei q. ſ. fiat *Emplaſtrum*, extendatur in pelle ouina calente.

℞ rad. althææ ℥ ij. florum camomillæ m. ij. roſarum rubrarum, folior. abſinthii, maioranæ, caulium ana m. j. rapas duas iuſtæ magnitudinis: bulliant in ſufficienti quantitate cereuiſiæ bonę. adde farinæ hordeaceæ, triticeæ, ſem. lini, fœnugræci ana ℥ ß. olei lateritii ʒ iij, olei vulpini, camomelini in quo vermes terreſtres ebullierint, ana q. ſ. vitellum vnum oui, croci ℈ ß. fiat *Cataplaſma* doloris ſedatiuum & reſolutiuum optimum.

APPENDIX
ad prædicta pro curatione ARTICVLARIS MORBI inſeruiens.

Omnium primò communem corporis ſentinam euacuabimus enemate conuenienti. Humores demum peccantes naturæ obedientes reddemus. Hinc è corpore deturbabimus purgatorio medicamento. Demum humores aliundè influentes in partem affectam auertentibus medicamentis inhibebimus; in quem finem vomitũ prouocabimus per tres aut quatuor dies continuos: anteà verò vtemur alimentis diuerſis, potiſſimùm liquidis pinguibusq́;. Demũ dolores ſi perſiſtant, leniemus anodynis medicamentis. A ſtupefacientibus autẽ quàm maximè abſtinebimus, niſi nimius dolor atque ardor contrarium imperat: tuncq́; licebit vnguentũ componere ex olei roſacei, camomelini ana ℥ j. opii granis aliquot, ceræ & aceti ſufficienti quantitate. Partem autem ægram abluemus poſt amotionem ſtupefacientis medicamenti, cereuiſia calente Commodè quoque propinabimus ſyrupum cydoniorum, roſarum, cum aqua plantaginis ſæpius: humoribus equidem ſic libertas illa ad fluendum ex parte adimitur. Tandem roborabimus cerebrum partemq́; affectam conuenientibus medicamentis, intemperiemq́; relictam emendabimus. Quæ omnia nunc anteaq́; dictis medicamentis conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur.

Digitized by Google

Methodus pro cognitione LVIS VENEREÆ INSERVIENS.

LVES VENEREA malum eſt contagioſum, quod conſuetudine Veneris magna ex parte contrahitur. Superioribus ætatibus incognitum fuit malum; nunc autem plurima ſecum mala, deteſtanda atque moleſtiſſima accidentia adducit. Ex paruo quidem ſæpe initio ortum habet; tempore nihilominus ita increſcit, vt non ſolummodo humores, & hinc ſpiritus oppugnet, ſed tandem etiam neruos, membranas, tendones, carnem, oſſa, reliquaſque corporis partes emori faciat paulatim, eorum temperamentum, totamque ſubſtantiam peruertendo, vnde diuerſa plurimaque excrementorum genera enaſcuntur. Vocatur autem commodè lues Venerea, eò quòd conſuetudine Veneris magna ex parte contrahatur. Per plures autem menſes ſæpe in corpore deliteſcit, priuſquam ſæuire incipiat; aliquando etiam per annum.

PARS AFFECTA. Iecur hîc primariò laborat, quod patet ex actionibus naturalibus læſis: mala equidem concoctio fit in ventriculo, cerebro, aliiſque partibus, vnde magna coloris mutatio fit, nec non torpor totius corporis. Appetitus quoque coëundi proſternitur. Eſtque morbus totam ſubſtantiam peruertens, non temperamentum tantùm; eaque ratione tam varia excrementorum vitiorumque genera efflorefcunt: habetque analogiam ad totam hepatis ſubſtantiam potiùs quàm ad cor, ſtomachum, vel cerebrum; eiuſdemque ſpiritus naturales potiùs quàm vitales, aut animales oppugnat; qui corrupti, iecur non poſſunt non inficere, vnde gummata morbi Gallici, pilorumque defluuium fieri ſolet aliquando, etiamſi numquam pruritum circa pudenda, aut vlcera, aut gonorrhœam veneream perpeſſi ſint.

SIGNA. In principio mali in inguinibus bubones venerei frequenter enaſcuntur; atque in pene, ductibuſque vrinariis malignæ fiunt puſtulæ, quæ tempore len-

tam

tam ſaniem quoque reddunt, vrinæque ſtillicidium atque ardocem efficiunt. Venerei quoque ſeminis ſæpe comitatur profluuium. Nonnumquam quoque exiguæ frequentesque maculæ, nunc flauæ, nunc rubræ ſqualidæque lentiginum inſtar per ſumma corporis apparent in locis diuerſis, quæ non niſi reſoluto morbo tolluntur. Dolor denique neruorum, grauitas capitis, ſcapularum, colliqué ſæpe comes eſt. Prædictæ quoque maculæ ſubinde ſubſident, rurſus quoque oriuntur, quæ tempore virulentiam ſæpe acquirunt, cutemque canant, vnde vlcera plura in corpore oriuntur ſordida atque virulenta. Huiuſmodi etiam puſtulæ fœtidæ ſæpe in intimo oris angulo, in palato, in naribus, in faucibus enaſcuntur nigræ fœtentesque; temporeque lingua, fauces nariumque particulæ exulcerantur, eò quòd magis ſint tenellæ partes aliis. Hinc brachiorum, crurum, capitisque dolores fiunt, nec non exulcerationes. Sæpe quoque in hoc malo capitis atque barbæ pili defluunt. Inſomnes noctes peraguntur. Dolores autem frequentiùs mediis hîc artubus inhærent; non autem ita in articulis, cùm hoc morbis articularibus conueniat. In prædictis autem locis ſæpe tophi tuberoſitatesq. ægrè diſſolubiles oriuntur, quibus tamen magis frequens ſedes eſt in fronte, in capite, in tibiæ priori parte, in medio humeri: vnde tandem difficilia vlcera quoque enaſcuntur, quæ oſſa etiam tempore corrumpunt, maximosque dolores per noctem potiſſimùm inferunt, cùm nerui, membranæ, vincula atque oſſa hîc infringantur; imò oſſa haud aliter atque carnes exeduntur: membranæque ab oſſibus diuelluntur, humorisque acrimonia punguntur. Atque iam dicta ſigna omnia non ſemper in omnibus obſeruantur, ſed nunc hæc, nunc alia.

CAVSA. Qualitas ſordida atque maligna, in ſe continens contagii labem ex infecto corpore alteri communicata per contactum, huius mali cauſa eſt. Magna autem ex parte ex concubitu venereo pudendis communicari ſolet propter mollitiem raramque eorum ſubſtantiam. Veſtibus quoque, ori, nec non cuti communicatur aliquando hæc qualitas: quæ eò citiùs vires exeret, quò virtutes naturales hepatis imbecilliores fuerint. Vnde

quoque accidit aliquando quòd plures cum infecta coëuntes, omnes quaſi inficiantur, iis demptis qui vires naturales validas habent. Quemadmodum in peſte, quamuis omnibus communicetur peſtilens aër, non tamen omnes ex æquo inficiuntur, eò quòd ſpiritus vitales validiores nonnulli aliis habeant.

PROGNOSTICVM. Recens quamdiu malum fuerit, medelam admittit; cùm verò iam in vetuſtatem abierit, nequaquam. Contagioſa autem hæc lues vener[ea] omninò eſt, contactuque ſolo excitatur, cui feminæ oportuniores ſunt viris. Contingit in hoc malo hominem frequentibus vigiliis, continuis ærumnis, febrique etiam tandem moleſta opprimi atque perire. Malum quoque hoc à parentibus ad liberos transfertur. Solet frequenter quoque adducere phthiſim, hydropem, aſthma, vbi iecur immodicè læſum fuerit.

Methodus pro curatione LVIS VENEREÆ INSERVIENS.

Perſicitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër ſit aliqualiter calidus; frigus enim medicamentorum operationem impedit.

Cibus. Tenui victus ratione vtatur. Sit panis biſcoctus; aut cruſta panis. A multis quoque conceditur panis bene coctus. Carnes conueniunt gallinarum, pullorum, caponum, phaſianorum, auicularum; ſintque aſſæ potiùs quàm elixæ. In die tamen quo purgatorium ſumit medicamentum, elixæ concedantur. Ea autem quæ frigidos craſſosque humores, nec non flatus generare, ſanguinemque inflammare poſſunt, prohibenda ſunt.

Motus admodum conuenit qui ſudorem placidè mouere poſſit; ſic equidem materia liquefacta frequenter expellitur.

Som-

Somnus ſit moderatus.
Excrementa alui purgante medicamento ſemel in ſeptimana mouenda ſunt, & potiſſimùm ſi humores peccantes multùm craſſi ſint; tenues enim meliùs per ſudorem euacuantur.
A Venere abſtineat.
Animi omnes fugiat perturbationes.

Praeparantibvs.

Oxymel ſimplex, ſyrupus acetoſus, fumariæ, endiuiæ, violarum, bugloſſæ, lupulorum.
Aqua cichorei, violarum, boraginis, endiuiæ, bugloſſæ.

Syrupus de ſtœchade, oxymel ſimplex, ſquilliticum.
Syrupus de fumaria, compoſitus.

Prioribus, ſi bilioſi fuerint humores redundantes, vti in illis accidit qui vlcera habent virulenta; poſterioribus verò, ſi pituitoſi ſint humores exuperantes, vtemur.

Vacvantibvs.

Pillulæ aggregatiuæ, artheticæ, de hermodactylis, cociæ, de fumaria, de agarico, de colocynthide, fœtidæ, ſine quibus eſſe nolo, aureæ, aſſaieret, de rhabarbaro, de quinque generibus myrobalanorum.
Hiera Pacchii, electuarium eleſcopi, addito lapide lazuli, diaſena.
Confectio hamech, electuarium de pſyllio.
Electuarium Indum maius, diaprunum ſimplex.
Decoctum ſenæ.
Apozema ſeu potio ex radicibus aſari, iridis, fœniculi, aſparagi, diptami, tormentillæ, ariſtolochiæ, cichorea, betonica, fumaria, eupatorio, ſcabioſa, ſcolopendria, cuſcuta, corticibus ebuli, thymo, epithymo, ſeminibus aniſi, fœniculi, floribus boraginis, violarum, bugloſſæ, ſena, agarico, polypodio, elleboro nigro, rhabarb. hermodactylis, myrobalanis citrinis, kebulis, glycyrrhiza, vuis paſſis, cinnamomo, caryophyllis, zinzibere, ſyrupo de fumaria, de epithymo, oxymelle ſimplici.

Hermodactyli, colocynthis, agaricus, ſena, epithymus.
Clyſtere ex decoctione vrticæ, bugloſſæ, althææ, maluæ, fumariæ, lupulorum, camomillæ, mercurialis.
Venæ ſectio fiet, ſi corpus ſit plethoricum, & recens adhuc ſit malum, ipſius iecorariæ, & potiſſimùm ſi dolores magni concurrant; eos enim ſedat.

Frequenter ſunt reiteranda hæc medicamenta purgantia, eò quòd magna ex parte vitioſorum humorum hîc ſit multa copia. Detur autem apozema quatuor continuis diebus ſingulis ſeptimanis, idque per quatuor vel quinque ſeptimanas fiet. Reliquis diebus vtetur electuario huic morbo dicato. Licebit hîc poſt prandium exire, imò etiam ante prandium, cùm electuarium ſumit.

DISSIPANTIBVS *expellentibusque contagionis ſeminaria, labemque mali.*

Potio ſudorifica ex decoctione ſcobis ligni guaiaci, medicamentum admodum eſt tutum atque efficax tam in nouo quàm in veteri morbo Gallico, nec non in recidiua. Decoctum radicum cynæ, ſarſæ-parillæ, apios, hæc enim in locum guaiaci ſucceſſerunt. Spuma autem decoctionis guaiaci, ſarſæ-parillæ, cynæ, vlcera puſtulæque vngantur.
Aqua theriacalis, theriaca cum aqua vitæ deſtillata.
Electuarium ex theriaca, mithridato, radice angelicæ, tormentillæ, pimpinellæ, zedoariæ, limatura ligni guaiaci, ſeminibus iuniperi, pæoniæ, cardui benedicti, ſcabioſa, hypericone, diptamo, gentiana, cortice citri, tamariſci, ſucco ſcordii, cinnamomo, myrrha, thure, conſerua bugloſſæ, ſaccharo roſato, ſyrupo de corticibus citri.
Conſerua noſtra magna.
Vnguentum ſudorificũ ex myrrha, maſtiche, thure, radice enulæ campanæ, theriaca, mithridato, bdellio, galbano, gummi ammoniaco, vnguento martiato, oleo laurino, liliorum, camomelino, amygdalino, terebinthino, butyro, axungia ſuis, gallinæ.
Ceratum ex materia prędicta ſeu ſparadrapũ, quo corpus veſtietur ſi negotia ita vrgeant; ſudabit autem manè.

Vnguentum

Digitized by Google

Vnguentum ex prædictorum materia, argento viuo, oleo terebinthino, philoſophorum, petroleo, aqua vitæ. Vnguentum Iohannis de Vigo, vel Neapolitanum dictum, in grauibus huius morbi querelis plurimùm proderit.

Suffitus ſudorificus ex ladano, olibano, maſtiche, thure, aloë, ſandaracha, ſtyrace, cinabrio ſublimato, radice diptami, zedoariæ, mace, caryophyllis, calamo aromatico, guaiaco, lauri baccis, theriaca. Præſtantiſſimum quidem eſt medicamentum; eo tamen non vtemur, niſi fruſtrà alia tentauerimus auxilia, cùm frequenter noceat. Certis tamen diſtantibus corporis partibus tutò adhibere licet, cruribus nimirum, vel brachiis, cùm dolores ſcilicet, aut mala adſunt vlcera. Eo autem totum corpus ſuffumigabimus, donec ſaliua fluere incipiat, aut donec dolores remittantur, aut vlcera exiccentur.

ROBORANTIBVS.

Lætificans Galeni, theriaca, mithridatum cum conſerua bugloſſæ.

Diatrion ſandali.

Diamargaritum frigidum.

Diarhodon abbatis.

Cortices citri conditi, myrobalani conditi.

Conſerua bugloſſæ, florum ſaluiæ, radicum enulæ campanæ, acori, florum roriſmarini.

Epithema pro corde ex ſpeciebus diamargariti frigidi, ſandalis, meliſſa.

Symptomata autem atque accidentia diuerſiſſima atque grauiſſima cùm hunc morbum comitari ſoleant, ſi altiùs radices veneni labes in corpore egerit, quomodo curari debeant, ſuo loco proponemus.

Digitized by Google

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia, in* LVE VENEREA *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO LVIS VENEREAE.

℞ radicum communium ana ℥ ß. ſeminum petroſelini, leuiſtici ana ʒ iij. calaminthi m. ij. glycyrrhizæ ℥ ß. coquantur in aqua quantum ſatis ad libram j. ß. colaturæ addantur oxymellis compoſiti ℥ iiij. fiat *Potio*, detur in aurora antequam ſudatorio balneo vtatur.

℞ ſyrupi fumariæ ℥ iij. lupulorum, oxymellis ſimplicis ana ℥ j. aquarum fumariæ, lapathii acuti, lupulorum ana ℥ iiij. fiat *Iuleb.*

℞ foliorum ſenæ, polypodii quercini ana ℥ iij. ß. myrobalanorum Indorum ʒ ij. paſſularum mundatarum ℥ j. bulliant in aqua bugloſſæ ℥ xvj, ad tertias; fiat *Hauſtus.*

℞ lapathii acuti, enulæ campanæ, ebuli ana ʒ vj. abſinthii p. j. cichorei, bugloſſæ, boraginis, fumariæ, ſcabioſæ, cuſcutæ, capillorum Veneris, betonicæ, ſaluiæ, agrimoniæ ana m. ß. maioranæ, roriſmarini ana p. j. epithymi ℥ ß. ſtœchados Arabici, carthami contuſi, folior. ſenæ, glycyrrhizæ ana ʒ vj. agarici electi ʒ j. ß. ſem. melonum, aniſi, fœniculi ana ʒ j. coquantur in ſ. q. aquæ lactis ad ℔ j. ß. addendo colaturæ oxymellis ſimplicis ℥ iij. ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Potio.* antequam validiori medicamento purgetur, hac potione priùs meatus reſerari debent. ℞ radicum lapathii acuti recentis ℥ iij. radicum enulæ campanæ ℥ j. betonicæ, cuſcutæ, ſcabioſæ, eupatorii, boraginis, bugloſſæ, ſcolopendriæ, ceterach ana m. ß. ſeminum aniſi, fœniculi ana ʒ iij. polypodii quercini, foliorum ſenæ, carthami contuſi ana ℥ j. ellebori nigri ʒ ij. ß. thymi, epithymi ana ℥ ß. paſſularum mundatarum ℥ j. glycyrrhizæ ℥ ß. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ß. addatur colaturæ ſacch. albiſſimi q. ſ. fiat *Potio.*

℞ electuarii eleſcopi, caſſiæ recenter extractæ ana ℥ ß. electuarii de ſucco roſarum ʒ ß. aquæ fumariæ ℥ iij. fiat *Hauſtus.*

℞ diaca-

Digitized by Google

℞ diacathol. confectionis hamech ana ʒ iij. ſp. diacarthami ʒ ß. electuarii de ſucco roſarum ʒ j. ſyrupi fumariæ ℥ j. aquæ lupulorum ℥ iij. fiat *Hauſtus*.

℞ pillul. Indarum, de rhabarb. aggreg. ana ℈ j. diagridii gr. iij. ſyrupi fumariæ q. ſ. fiant *Pillulæ* octo.

℞ agarici trochiſcati, pillul. aggregatiuar. de hermodactylis ana ℈ j. diagridii gr. v. ſyr. de fumaria q. ſ. fiant *Pillulæ*.

℞ theriacæ, mithridati ana ℈ j. ß. ſyr. de corticibus citri ℥ j. decocti ſcordii ℥ iij. fiat *Hauſtus*.

℞ florum camomillæ, meliloti, maioranæ, parietariæ, matricariæ, artemiſiæ, fœniculi, calaminthi, foliorum lauri, hederæ arboreæ, praſii, roriſmarini, eupatorii, ana p. j. rad. lapathii acuti, ebuli, fœniculi ana ℥ iiij. grana iuniperi ſ. j. fœnugræci ſ. ß. ſeminum aniſi, fœniculi ana ℥ j. herbæ incidantur, ſemina & rad. contundantur, dentur pro *Balneo* ſicco.

℞ ramentorum ligni guaiaci ſ. j. aquæ ſ. xij. poſt macerationem xxiiij. horarum, coquantur lento igne ad dimidium: coletur, & fiat *Potio* prima vel *Syrupus*. Pro prandio & cœna potus ſit iſte:

℞ ramenta prædicti decocti, quibus addentur nouorum ramentorum ℥ iiij. coquantur in libris xij. aquæ ad nouem libras. Si autem vnum altero priùs fuerit abſumptum, licebit vnum alteri commiſcere; & ſic dum abſumptum fuerit, bibat. Ab vnciis autem quatuor ſyrupi ad vncias octo paulatim aſcendet æger; dabimusque in primis, & quatuor vltimis diebus in aurora tantùm, in aliis verò manè & veſperi: caleat autem dum propinatur. Vtetur autem 20, 40, ſubinde etiam 60, diebus, modò morbus inueteratus fuerit. aliquando autem purgabitur cum decocto ſoluente, in quo ponetur lignum guaiacum, colocynthis, hermodactyli; quia hæc duo hîc maximè conueniunt.

℞ axungiæ porcinæ, vnguenti martiati, pinguedinis gallinæ ana ℥ j. olei liliorum, laurini ana ʒ ij. argenti viui ʒ vj. olibani, maſtichis, ſaluiæ, ſtœchados, lithargyri ana ʒ j. ß. aquæ vitæ ʒ ij. olei laurini ℥ iij. fiat *Vnguentum*. primò autem argentum viuum cum axungia non ſalita nec liquefacta miſceatur diligenter in mor-

tario : deinde reliqua addantur ſecundum artem bene incorporando.

℞ olei camomelini, ſpicæ, liliorum, ana ℥ß. olei de croco ʒ ij. pinguedinis porci non liquati nec ſaliti ℥ ij. euphorbii ʒ j. thuris ʒ iiij. olei laurini ℥ ß. lumbricorum lotorum in vino ℥ j. ſucci radicum ebuli, lapathii acuti, enulæ campanæ ana ℥. ß. ſquinanthi, ſtœchados, matricariæ ana p. j. vini electi ℔. j. coquantur lento igne omnia ſimul ad conſumptionem vini: addendo colaturæ lithargyri aurei ℥ ij. terebinthinæ claræ ℥ j. ceræ q. ſ. fiat ad ignem *Cerotum* in modum *Sparadrapi*, addendo in fine coctura ſtyracis liquidæ ʒ iij. pòſt auferatur ab igne, baculo ſemper agitando, donec tepidum fuerit, addendo argenti viui extincti vt decet ℥ ij. baculóque ſemper adhuc agitetur donec optimè incorporatum ſit.

℞ olei laurini ℥ ij. petrolei ℥ ß. argenti viui ʒ ij. cinabrii ℥ ij. axungiæ porcinæ non ſalitæ nec liquatæ ℔. ß. fiat *Vnguentum*. Cum oui autem albumine & ſputo rectificetur argentum viuum : diſſoluantur autem primò pinguia, hinc adde cinabrium & alia.

APPENDIX

ad prædicta pro curatione LVIS VENEREÆ inſeruiens.

Si lues Venerea non ita pridem hominem inuaſerit, ita curari abſque moleſtia poterit. Primò vena ſecabitur. Hinc humores craſſi præparantibus medicamentis attenuabuntur, corporiśque meatus reſerabuntur. Demum purgante medicamento è corpore propellentur. Poſteà reliqui balneo ſicco quod ſudorem prolicere poſſit, excludantur, ſi opus eſt; & vbi ſudare incipit, abſtergat ſe æger. Antequam autem balneo ſe committat, bibat hauſtum eius quod meatus corporum neruoſorum, in quibus morbi materia potiſſimùm latet, aperire poſſit, materiamq; ad externas corporis partes protrudere, vti eſt decoctum radicum fœniculi, enulæ campanæ, lentium, vuarum paſſarum, ficuum. Huius decocti vnciis quatuor addentur theriacæ aut mithridati ℈ ij. *Trium autem horarum ſpatio balneo ſudorē prôuocabimus: ſudoremq; abſterget, hincq; lecto ſe committet, in quo etiam ſudabit*

dabit placidè: ſæpiuſq; ordo prædictus repetendus eſt. Si verò hac ratione medendi nihil profecerimus, eò quòd altiùs malum radices egit, ſanguinis miſſione facta, ad decoctum ligni guaiaci, aut ſarſæ-parillæ, aut radicum cynæ, apiósve transeundum erit, vbi corpus purgatum fuerit. Decoctum autem calere debet dum propinatur, ſtraguliſq; bene cooperiatur æger vt ſudare poſſit. Hinc ſurgere & obambulare in cubiculo poterit. Prandere autem licebit quatuor aut quinque horis à ſumpto medicamento, nec non cœnare. Satis autē fuerit pullus gallinaceus. Si verò propter negotia aut egeſtatem non admittat vſum decocti, eius loco inunctionibus mercurialibus vti poterit feliciſſimo etiam cum ſucceſſu; quod etiam aliquando maximo cum commodo fiet poſt vſum prædicti decocti: ſic equidem reliquiæ optimè expellentur; tuncq; propinabimus decoctum per triginta dies ſolùm. Idem malum aliquando ſuffumigiis cogimur oppugnare: idq; fiet in debilibus alternis diebus, vel quarto quoque die. Hoc tamen medicamenti genus nunquā admittemus, niſi prædictis fruſtra vſi fuerimus. in brachiis tamen & cruribus id tutiſſimè fieri poterit, ſi dolores, vlcera, aut gummata morbi Gallici adſint. Pro iis verò qui ob negotia domi manere non poſſunt, vnguenta in corio aut panno lineo extendemus, ſuperq; iuncturas paſſim ponemus; biſq; in ſeptimana renouabimus. In quem finem recipe emplaſtri de meliloto ℔. ß. argenti viui ℥ ij. olei laurini, petrolei, terebinthini ana q. ſ. fiat Cerotum. Pro tumoribus induratis, radices althææ, ficus, fœnumgræcum, coquantur in vino, & cum axungia gallinæ fiat Emplaſtrum.

Methodus

Digitized by Google

Methodus pro cognitione PESTIS INSERVIENS.

PESTILENTIA, morbus eſt in multos paſſim ſæuiens, à perniciosa inſolitaque putredine ortum habens, quæ longè ſuperat conditionem vulgaris putredinis. In nobis autem aliquando ortum habet hæc pernicioſa qualitas; contingit enim humores noſtri corporis aliquando in tantum degenerare à naturali temperie, vt pernicioſam atque venenatam tandem induant qualitatem, ita vt cum lethalibus venenis certare poſſint. Aliàs verò extrinſecus illabitur, ab exhalationibus videlicet malignis atque putridis, qui aëri communicantur; aliquando à cadaueribus non ſepultis, à lacubus atque paludibus corruptis, fœtentibus cloacis, à ſpecubus venenoſos metallicoſq. ſpiritus eructantibus. Subinde etiam fit à variis ſiderum commiſtionibus, tuncque ſemper arcanum atque admirabile ſummi iuſtiſſimique Dei eſt flagellum; atque propriè tunc peſtilentia vocatur. Cùm verò ab aliis cauſis ortum habet, morbus malignus vel febris maligna vocatur. Febres quæ à veneno fiunt, lethales quidem ſunt, ſed non peſtilentes, quia contagioſæ non ſunt.

PARS AFFECTA. Cordi omnium primò quaſi peſtilens aër ſe inſinuat, propter reſpirandi neceſſitatem, modò homo ipſe idoneus ſit vt ſemina peſtilentialia recipiat aëri communicata: ſua equidem ſubtilitate facilè per pulmones ad cor hauſtus illabitur; ibique omnium primò vitales ſpiritus, hinc humidum radicale, demum quoque ſolidam eius ſubſtantiam oppugnat.

SIGNA. Cùm humores concurrunt mali corpus perturbantes, impatienter huc illúcve ſe transfert æger, neque in vno loco conſiſtere poteſt: appetitus proſternitur, horror quoque in principio, membrorumque torpor concurrit, capitis quoque magna ex parte dolor adeſt, imò rariùs abſque dolore capitis atque ſtomachi, peſtis inuadere

Digitized by Google

inuadere ſolet, ſæpe quoque punctiones corporis fiunt, vires tandem omnes ex æquo concidunt; & potiſſimùm vitales; frequenter incidit animi defectio. Extrema ſæpe frigent; interiora verò, cor nimirum, ſtomachus, pulmoque exæſtuant: magna quoque ex parte ſiti excruciantur, plerumq. etiam concurrunt vigiliæ moleſtæ, ſubinde verò in ſomnum fit magna propenſio, nauſea quoque fit frequens, tandem etiam vomitio fit inſolita, ſubinde bilioſorum, ſæpe etiam variorum humorum: ſordida fit lingua, & os amareſcit. Vultus temulentorum more ferox atq. incertus eſt. Vrina magna ex parte turbida grauiterq. olens redditur. Hinc ſingultus etiam frequenter moleſtare ſolet; pulſus tandem fit languidus, celer, frequens; hinc delirium accidit, & balbuties cum ſtupore enaſcitur, hypochondria diſtenduntur. Certiſſimum autem peſtis ſignum eſt contagio; quod quia primò videri non poteſt, alia obſeruanda ſunt ſigna; eſtque proximum bubo peſtilentialis in inguinibus, poſt aures, ſub alis ſubitò oriens. In aliquibus verò exanthemata ſeu maculæ ſubinde purpureæ, nonnunquam nigræ, aliquando etiam cęruleę, potiſſimùm circa ſtatum morbi erumpunt in diuerſis corporis partibus, nullo tumore extuberantes. Aliquando etiam bubones & puſtulæ comitantur. Frequenter quoque in hoc malo carbunculi enaſcuntur, modò in hac, modò in illa corporis parte pullulantes. Horum autem ſignorum aliqua ſemper adſunt, non omnia. Si cælitus mortalibus mittatur hoc malum, prædicta ſigna frequenter mitiora ſunt, ita vt homo non admodùm ægrotare videatur; ſæpe appetitus conſtat, neque ſitis, neque febris multum vrget, omnes tamen vires ſtatim concidunt, pulſus fit celer, paruus, languidusque, vomitus ferè concurrit aſſiduus, ſicque viribus extinctis homo moritur frequentiſſimè.

CAVSA eſt aër maligna qualitate perfuſus, cordique inſpiratione communicatus; efficaciſſimas enim vires habet aër venenatus labefactandi non ſolùm corporis ſpiritus atque humores, ſed etiam ſolidam ipſius cordis ſubſtantiam, cùm continuò lege naturę eundem haurire cogamur, inque ipſius cordis penetralia admittere; vbi primò ſpiritus, hinc humores, tandem etiam ſolida cor-

dis

dis ſubſtantia veneni labe deuaſtatur, atque tandem vniuerſum etiam corpus. Subinde huiuſmodi pernicioſa qualitas aëri communicatur ex fœtore cadauerum, nec non ex hominum animaliumque excrementis, ex paludibus aquiſque ſtagnantibus, atque fœtentibus, ex antris terræque hiatibus. Frequenter denique ex ſiderum commiſtionibus oritur. Interdum etiam oritur ex venenata qualitate quæ intùs in nobis ſponte gignitur, ex humoribus putridis ortum habens, aliquando melancholicis, ſubinde etiam cholericis, aliàs etiam pituitoſis: vnde contingit peſtem aliquando referre naturam febris tertianæ, aut quotidianæ, nonnumquam quartanæ; frequenter enim contingit humores corruptos præter ſimplicem putredinem, tandem etiam venenoſam, pernicioſam, peſtilentemque induere qualitatem; vnde aliquando contingit aëre nuſquam infecto, aliquem hominem ſolum peſtilentia laborare in hoc aut illo loco, neque alium aliquem corripi, eo homine excepto.

PROGNOSTICA. Peſtilentia omnibus aliis morbis exitioſiſſima eſt calamitas, in qua frequenter etiam bonis apparentibus ſignis, nihilominus tamen aliquando præter opinionem etiam ipſius medici, inopinata mors irruit; pluſque periculi imminet, ſi carbunculus, aut bubo, vel exanthemata nulla prorumpant è corpore: quibus quoque apparentibus, ſi æger tamen inde non leuetur, peſſimum eſt. æquè quoque periculoſum eſt, ſi carbunculus, aut bubo peſtilens intrò ſe ſubducat. Soletque xxiiij. horarum ſpatio ita confirmari hoc malum, vt magna cum difficultate poſt vnum aut alterum diem poſſit expelli; eaque ratione nullus nimium ſuo robori, vrinæ, pulſuique confidat. Dum ſudor frigidus emergit, faciei & oculorum color quaſi verſus nigrum vergit, dumque animi deliquium frequenter irruit, vomitibuſque frequentioribus turbatur, variorumque colorum protruduntur excrementa, mortem quaſi ſeriò ſignificat. Qui cum ſtupore, ſpaſmo & amentia balbutiunt, magna ex parte moriuntur quoque.

Digitized by Google

Methodus pro curatione
PESTIS
INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

Aër rectificetur cum rebus odoratis, aliquoties in die.

Cibus. Tenui victus ratione vtatur in mali principio atque refrigerante. Iuſcula conueniunt gallinarum, pullorum, duabus horis à ſudore elapſis. Gelatina quoque iuſcula, ſeu congelata vocata, conueniunt ex capone, carne vitulina, vuis, ſaccharo roſato. Potus ſit aqua in qua ſuccus limonum vinumque granatorum diſſoluantur. A vino arcendi ſunt ægrotantes. Iuſculis incoquantur borago, bugloſſa, carduus bened. flores violarum, roſarum, ſemina acetoſæ.

Somnus moderatus ſit; non enim abſque periculo diuturnus admittitur ſomnus; tam enim veneni quàm ſpirituum ſic fit ad cor reuocatio.

Excrementa alui reſpondeant. A venere abſtineat.

Animi perturbationes vitet.

VACVANTIBVS.

Syr. roſarum ſolutiuus præſtantiſſimus eſt. Syr. de cichoreo cum rhabarbaro.

Diacatholicum, electuarium de ſucco roſarum, diaprunum ſolutiuum, pill. peſtilentiales.

Tryphera Perſica. Rhabarb. infuſum in aqua endiuiæ & ſero lactis. Agaricus.

Diaſena, confectio hamech.

Decoctum thymi, epithymi, foliorum ſenæ, polypodii, florum violarum, boraginis, bugloſſæ, angelicæ, ſyr. de multiplici infuſione roſarum addito.

Clyſtere ex iuſculo gallinæ, capi, vel carnis vitulinæ, in quo coquantur mercurialis, malua, althæa, flores violarum, lactucæ folia, & caſſia fiſtula, mel roſaceum, oleum violaceum ſecundum artem addantur.

Vena

Vena incidenda erit mox ab initio mali, cùm primùm ſuſpicio mali adeſt, antequam elabantur ſex aut octo horæ, idque ſanguine peccante, tum quantitate, tum qualitate, aliter non, & antequàm ſanguini atque cordi ita communicata ſit veneni labes, vt reuelli non poſſit: id quoque eò audentiùs fiet, ſi materia mali adhuc fluat, ægerque multum affligatur ex lateris dolore aut inflammatione; vt ſi ab initio difficilis reſpiratio concurrat, aut pectoris anguſtia. Si verò venenum malignique ſpiritus ſanguinem iam infecerint, diffuſique per corpus fuerint, à ſanguinis miſſione abſtinebimus. Vena autem ſecabitur in eo latere in quo dolor atque grauitas maior percipitur; Cephalica quidem, ſi circa faciei, capitis collíve partes ſentiatur dolor; baſilica verò, aut, ea non apparente, mediana ſecabitur, ſi ſub alis grauitas percipiatur, aut in pectore, aut latere, aut ventre; malleoli verò, dum in crure vel in inguine percipitur grauitas. Detrahemus autem vncias quatuor vel plus, prout humores adhuc immunes exiſtunt à veneni labe, & prout multo ſanguine æger abundat; nec eſt quòd tunc vereamur humorum exagitationem, hoc enim in magna ſanguinis miſſione ſolùmmodò fieri poteſt. Venæ ſectio quoque non admittitur, ſi malum incipiat cum alui lubricitate aut vomitione.

Vacuare licebit leniente medicamento in mali principio, potiſſimùm ſi materia mali fuerit furioſa, & modò non fiat à ſanguine peccante ſua copia; tunc enim potiùs fiet venæ ſectio moderata. Cùm autem rariùs hoc malum ab vno fiat humore peccante (ſolent enim omnes ferè putreſcere in iſtis febribus peſtilentialibus; atque incendi; alius humor tamen magis alio) contingit non modò continuas febres peſtilentiales fieri, ſed etiam intermittentes propterea generantur peſtilentiales; ideò pro ratione humorum peccantium purgatoriũ præſcribatur quod cõueniat medicamentum Nullo autẽ modo fortioribus vtemur medicamentis ſoluentibus, ne humorum exagitatio fiat & ebullitio, quæ hîc ſæpe fit, haud aliter atq. vinũ perturbari ſolet in dieb. canicularib.

AVERTEN-

AVERTENTIBVS.

Vomitus conuenit multùm ab initio, ſi ventriculus multùm cibo repletus fuerit, humoréſve maligni in eo fluctuent.

Cucurbitulæ hirudinéſve cruribus, humeris, natibus aut dorſo, iiſque locis vbi bubones emergere ſolent, affigentur cum ſcarificatione: & potiſſimùm hoc fiet, ſi venæ ſectio fieri prohibeatur; contingit equidem ſæpe hoc medio humores venenatos ſic trahi ad locum vbi ſpes eſt bubonem emerſurum; multum autem ſanguinis educemus. Tuberculis quoque erumpentibus admouenda erit cucurbitula magna, vt à corde auertatur vis veneni, & ne intrò rurſus ſe ſubducat, quod ſæpe fit.

Sudores promouendi ſunt ſtatim vbi venæ ſectio facta fuerit; hos enim natura ſæpe per ſe, tertio quartóve die excitare ſolet; fiet autem cum decocto petaſites, cardui benedicti, ſcabioſæ.

EXPELLENTIBVS *peſtis ſeminaria, vimque veneni, humorumque malignorum agitationem impedientibus.*

Diatragacanthum frigidum, diamargaritum frigidum, diatria ſandali, confectio alchermes.

Theriaca, mithridatum, in præcautione potiùs locum habent, ſi antiqua ſint, vti omnia alia multùm calentia, quàm in peſte iam correptis. Aqua acetoſæ & cardui benedicti dentur correptis vt ſudare poſſint.

Conſerua boraginis, bugloſſæ, roſarum, acetoſæ, nenupharis. Syr. violarum, limonum, de ſucco ribes, acetoſæ, bugloſſæ. Conſerua magna noſtra mirificè operatur in principio mali, ſi propinetur antequam cor obrutum à veneni viribus erit.

Catapotia peſtilentialia, elect. de gemmis, lætificans Galeni, diaſcordium Fracaſtorii, Tryphera Saracenica.

Electuarium de ouo, potus ex aqua ſcabioſæ, pimpinellæ, boraginis, dracuntio, mithridato, theriaca, croco.

Cardui benedicti ſuccus vtiliſſimè ſumitur ab infectis: ſic & mali citri ſuccus & ſemina, corticeſque conditę.

Sudatorium fiat recenter correpto cum theriaca, mithridato, ſp. liberantis, caſtoreo, camphora, baccis lauri,

Digitized by Google

aqua tormentillæ, ſcabioſæ, dracuntii, pimpinellæ. detur poſt phlebotomiam. Petaſites ſudore etiam feliciter diſcutit venenum. Potus ex decocto lentiũ, croco in aqua mulſa, oxymelite addito.

Potus ex aqua fœniculi, acetoſæ, apii, intubi, in quibus decocta ſint ſemina apii, ficus ſicci, lentes, addendo ſyrupum ex acido citri ſucco, ſudore puſtulas protrudit. Idem facit aqua angelicæ, tormentillæ, oxalidis, pimpinellæ, diptami, ſerpentariæ.

Bolus Armenus aceto roſaceo aliquoties lauetur. Radix tormentillæ, angelicæ, diptami, gentianæ, zedoariæ, pimpinellæ, betonicæ. Maſtix, crocus, aloë, myrrha, ſcabioſa, acetoſa, ruta, vino aut aceto maceretur, calentique lapidi iniiciatur, fumúſque toto corpore excipiatur. Vnicornu, cornu ceruinũ. Aqua ex putaminibus nucum iuglandium deſtillata menſe Septembri, plurimùm prodeſt quoque.

Vnguentum pro bubone & tuberculis, ex theriaca Andromachi, oleo ſcorpionum, hypericonis. Cataplaſma ex farina hordei, melle, theriaca, rad. lilior. tormentillæ, diptami, ficubus, cepis aſſis, ſale, fermento, fimo columbino, olei lilior. Emplaſtrum ex theriaca cum ſucco rutæ ſubactum. id ſæpiùs renouari debet.

Cauſticum ex calce viua, iuglandibus, ſapone, fermento, ficubus, vitriolo Romano, terebinthina. Epithema ex aqua bugloſſę, meliſſæ, acetoſę, roſarum, aceto roſato, aqua frigida, lactucæ, cucurbitæ, intubi, plantaginis, pul. roſarum, ſandalorum, diamargariti frigidi.

Vnguentum pro corde ex oleo hypericonis, cinnamomi, ex perſicorũ nucibus, ſemine citri, cornu ceruino, roſis.

Sacculus ex floribus roſarum, violarum, bugloſſa, keiri, cortice citri, aurantii, cornu ceruino, cinnamomo.

Multa ex iſtis ſudorem mouent, poſtquam ſumpta ſunt. qui vt meliùs ſequatur, lecto ſe vt committat optimum erit; poſt aſſumptionẽ eius quod ſudorem mouere poteſt, laborandũmq. erit vt optimè ſudet per vj. aut vij. horas; id quod calentibus lateribus fieri poterit, ſi pedibus conuenienter ſubiiciantur. Poterunt quoque lagenæ aqua calente refertæ linteíſq. inuolutæ, ne vrant, alis ægrotantis accommodari. Veſicæ quoque bubulæ aqua

aqua calente impletæ, idem præſtabunt. Repetetur autē tribus diebus hæc ſudandi ratio. Cauendum autem ne nimis diu ſudet: in ſubitum enim exitium præcipitat nimius ſudor. nihil autem boni, nimium quoque breuis præſtat. à ſomno autem atque alimentis abſtineat eo tempore quo ſudat æger. Sunt permulta hîc quoque quæ promouent tumores vix apparentes, atque venenum extrà prolectant. Summa autem diligentia hîc obſeruare debemus ne multùm calentia admittamus, ſi æger ipſe immodico turbetur calore; imò ne theriacam tunc quidem admittemus.

CONFORTANTIBVS *& corroborantibus cor & ſtomachum.*

Confectio liberantis, lætificans Galeni, ſp. diamargariti calid. atque frigid. diatrhodon abbatis, diamuſcum dulce. Syr. de endiuia, de acido citri ſucco, limonum, granatorum, de ſucco acetoſæ, aqua boraginis, bugloſſæ, violarum: in quibus per noctem infundentur bolus Armenus, margaritæ, corallum rubrum. viſcerum igneum calorem moderatur.

Conſerua roſarum, violarum, bugloſſæ, ſaccharum roſatum, manus Chriſti perlata, ſuccus limonum, acetoſitatis citri, berberorum. Aqua cinnamomi deſtillata.

Vnguentum ex corallo rubro, roſis rubris, ſucco citri acido, limonum, theriaca, croco, camphora, roſis rubris, oleo roſato, violato, pro cordis regione.

Epithema ex ſp. de gemmis, trochiſc. de cāphora, corticibus mali citrei, ſuccino, ſandalis, ligno aloës, zedoaria, oſſe de corde cerui, corallo rubro & albo, croco, mace, moſcho, caryophyllis, vino generoſo, aqua acetoſæ, roſarum, meliſſæ, aceto roſaceo, cardui benedicti, meliſſophylli.

Sacculus ex prædictorum materia in epithemate dicta.

THEORICA ET EMPIRICA *medicamenta nobilia in* PESTE *ſæpiùs cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO PESTIS.

℞ ſyr. roſarum ſolut. ℥ j. decocti rhabarbari, myrobalanorum

lanorum citrinorum, cardui benedicti, angelicæ ℥ iiij. fiat *Hauſtus*.

℞ theriacæ Andromachi ℈ ij. Mithridati ℈ j. boli Armeni præparati ℈ ß. aquæ ſcabioſæ ℥ iij. fiat *Hauſtus*.

℞ radicum angelicæ, tormentillæ, diptami ana ʒ j. petaſites ʒ ß. corticum mali citri, cinnamomi, myrrhæ, croci ana ℈ ij. aloës parum lotæ ℥ ß. doſis ʒ j. cum decocto roſarum, acetoſæ, cardui benedicti.

℞ radicum angelicæ, diptami ana ʒ j. ß. pulueris vnicornu gr. viij. theriacæ Andromachi, Mithridati, boli Armeni ana ʒ j. ß. ſacchari roſati ℥ j. doſis ʒ ij.

℞ radicum angelicæ, diptami, pimpinellæ, tormentillæ, galangæ, zedoariæ, ana ℥ ij. cinamomi, caryophyllorum, macis ana ʒ j. ß. myrrhæ, thuris ana ʒ j. theriacæ Andromachi ʒ iij. ß. ſeminum cardui benedicti, baccarum iuniperi ana ʒ j. macerentur xxiiij. horis in æquis partibus vini & aquæ angelicæ: hinc in duplici vaſe deſtillentur. Doſis ℥ iij. cum ʒ ß. theriacę.

℞ theriacę Andromachi, zinziberis ana ℈ ij. ſacchari Candi ℥ ß. aquarum dracunculi ℥ iij. boli Armeni ℈ j. aquæ deſtillatæ prædictæ cochlearia duo vel tria; fiat *Hauſtus*.

℞ boli Armeni præparati, radicum tormentillæ, diptami ana ʒ ij. zedoarię electæ ʒ j. ß. ſeminum citri, cardui benedicti ana ʒ j. raſuræ eboris, corticis citri, galangæ, caryophyllorum ana ℈ ij cinnamomi ℈ j. ß. ſacchari roſati quantum ſatis, fiat *Puluis*. doſis ʒ j. cum aqua cardui benedicti. ℞ theriacæ antiquæ ʒ j. ß. Mithridati ℈ iiij. ſp. liberantis ℈ j. ß. caſtorei gr. vj. camphoræ gr. ij. baccarum lauri excort. ℈ ß fiat *Mixtura* ſudorem mouens. detur ʒ j. cum aqua pimpinellæ, ſcabioſę, tormentillæ, poſt venæ ſectionem.

℞ radicum angelicæ ℈ j. ß. theriacę magnę ʒ j. aquæ rutaceæ, angelicæ, draguntcę ana ℥ j. fiat *Hauſtus*.

℞ conſeruę bugloſſę, roſarum, corticum citri condit. ana ℥ ß. manus Chriſti ℥ j. diamargariti frigidi ʒ j. ß. ſyr. de ſucco acetoſitatis citri q. ſ. fiat in forma *Opiati*.

℞ conſeruæ roſarum, violarum ana ℥ j. corticum citri conditarum ℥ ß. coralli rubri, boli Armeni ana ℈ ij. ſyrupi de bugloſſa, violarum ana q. ſ. fiat *Mixtura*.

℞ roſatæ

℞ roſatæ nouellæ ʒ.j. ſyr. acetoſi ſimplicis ℥ j. ß. aquæ roſarum ℥ iij. fiat *Hauſtus*. ℞ ſyr. de ſucco limonum, de ſucco acetoſæ, ſyr. de cichoreo cum rhab. ana ℥ j. ß. aquarum violar. roſarum, acetoſæ ana ℥ iiij. fiat *Potus*.

℞ radicum angelicæ, tormentillæ ana ʒ ij. diptami albi ʒ iij. theriacæ ad pondus omnium. Doſis ʒ j. cum aqua violarum, roſarum, acetoſæ. detur correptis, nec non ſanis præſeruandi cauſa.

℞ radicum gentianæ, angelicæ, tormentillę ana ʒ ij. ariſtolochiæ rotundæ, myrrhæ, caſtorei, baccarum lauri ana ʒ j. croci ℈ j. ß. theriacæ ad pondus omnium; detur ʒ j. bis in die cum aceto roſato; præſeruationis verò gratia detur etiam bis térve in ſeptimana.

℞ aquarum bugloſſæ, roſarum, violarum, acetoſæ ana ℥ iiij. ſandalorum purpu. ſp. è gemmis ℈ iiij. corticum mali citri ℈ ij. miſceantur pro *Epithemate*.

℞ boli armeni, terræ ſigillatæ ana ʒ j. ß ſucci limonum, granatorum ana ℥ j. ß. vini albi ℥ iij. aquarum boraginis, nymphææ ana ℥ iiij. roſaceæ ℥ viij. fiat *Epithema* pro cordis regione.

APPENDIX

ad prædicta pro curatione PESTIS inſeruiens.

Celerrimè medicamenta adhibenda ſunt in hoc malo, cùm pernicies hæc eius ſit naturæ, quòd mox ad cor pergat, eiusq; vitam extinguat citiſſimè: Omnium autem primò vena ſectio inſtituatur, & potiſſimùm primis ſex horis. hinc ſtatim quod venenum expellere poſſit, propinetur; idq; vt commodius fiat, mox ſumpto medicamento, vt ſudet correptus, laborandum eſt. Et magna quidem ex parte à ſudoris prouocatione incipere debemus, cùm plerumque non ante ſecundum aut tertium diem medicũ accerſere ſoleant ægri; quo tempore vena ſectio potiùs oberit. Admittet autem ſudorem per quinque vel ſex horas, prout vires validæ fuerint; nonnumquam etiam per octo horas. ſi robuſtus fuerit: idq; repetet duobus ſequentibus diebus: abſtinebitq; eo tempore quo ſudat ab omni cibo, nec non à ſomno; diligenterq; cauebit, ne frigus vllo modo admittat. admittemus tamẽ ſyr. limonum, violarum,

de corticibus citri. Demum alia quæ venenum auertere & expellere poſſunt, adminiſtrabuntur. Hinc maſſa malignorum humorũ è corpore leniente medicamento educi poterit, quod alterabitur prout plures obſeruabuntur humores peccare; melius autẽ id fiet clyſteri, potiſſimùm ſi primo die vi morbi, ſanguinisq́; miſſione, ſudorũq; prouocatione plurimũ debilitatus ſit. Interea quoq; temporis quæ cor corroborare poſſunt, interiùs, tum exteriùs, adminiſtrabuntur. Quæ omnia nunc anteaq; dictis medicamentis conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Præcauendi cauſa, præſtantiſſima nonnulla medicamenta in prioribus indicauimus. Inter omnia tamẽ alia, ſoli celiq; mutatio ſecuriſſimum erit remedium; aut ſi id non liceat, aërem emendet rebus odoratis, carbonibus iniectis: aut ſuffumigia ex iiſdem parentur, vt eſt lignum iuniperi, roriſmarinus, ſaluia, caryophylli, thus, maſtix, myrrha, ruta. Manipuli quoque duo aut tres rutæ in ſinu gerantur pectoris, ita vt odor ad nares pertingere poſſit. Conuenit quoq. acetum olfacere, cui aqua roſacea optima permiſta ſit: ea quoque oculos, faciem, nares, manusq́; ſæpius in die lauabit, manúſque lotas odorabit. Acetum quoque rutaceum ſpongia excipiet, olfaciétq. ſæpiùs. mirè equidem aëri peſtilenti reſiſtit. Alimentis vtatur quæ bonum ſuccũ ſuppeditare poſſunt. A nimia autem repletione & inanitione ſibi caueat. Catapotiorum Ruffi ℈ j. *quoque ſumet aliquando, bis térve nimirum in ſeptimana. Maſticare quoque vtile erit, angelicæ, zedoariæ, aut enulæ campanæ radicẽ cùm in publicum ire debet, aut peſte correptos inuiſere. In quem finẽ dentes theriaca, aut ſucco allii vtiliter illinentur; conueniunt in hunc finem electuarium de ouo, allia, cepa. Pill. optimæ:* ℞ *aloës electæ* ʒ j. ß. *gummi ammoniaci* ℈ j. *myrrhæ* ℈ ß. *pill. de agarico* ℈ ij *ſyr. de corticibus citri q. ſ. fiant* Pillulæ, *capiat aliquando* ʒ ß. *in aurora.* ℞ *corticum citri conditorum* ℥ vj. *conſerua anthos* ℥ j. *Mithridati* ℥ ß. *theriacæ* ℥ ij. *ariſtolochiæ longæ, zedoariæ, diptami ana* ʒ j. *radicum angelicæ* ℈ ij. *aromatici roſati* ʒ ß. *ſyr. de corticibus citri q. ſ. fiat* Conditum.

PIA

PIA AD DEVM
PRECATIO
GVALTERI BRVEL.

SED quoniam hactenus quomodo temporalis vita à grauiſſimorum morborum incurſibus atque iniuriis ſit liberanda, pro noſtro modulo ſignificauimus, quam modis infinitis excedit vita æterna; vt ea poſthac nobis quoque frui liceat, ſupplices genibus tum corporis, tum animi ante thronum maieſtatis tuæ procumbentes, æterne Deus, te medicum æternum inuocemus, vt poſt hanc vitam ærumnoſam, æterna tua nobis gaudia concedas.

CREATOR *omnium Deus, qui expoſuiſti omnium oculis vniuerſam hanc mundi machinam, eámque longè pulcherrimam, in qua mirabilia tam multa produxiſti, quæ ſapientiam tuam mirabilem, potentiámque infinitam, gloriam denique atque bonitatem incomprehenſibilem declarant tuam erga nos; & quidem tantã, vt nullus mortalium reperiatur, niſi brutis annumerari debeat, qui non mirum in modum miretur amplitudinem cæleſtium orbium, infinitámq. eorum dimenſionẽ, ſtellarũmq. multitudinem innumerabilem, earundémq. mirabiles virtutes, tum motuum admirandã conſtantiam, veréq. ſtupendas leges, quæ ſingulis diſpenſatæ ſunt à te ab initio in ſempiterna ſecula. Et quidẽ hæc omnia, infinitáq. alia, noſtra ſolùm cauſa à te formata ſunt, inter quæ mundi creata non eſt vel vnum ne eorum quidem quæ nobis vicina ſunt, ſi penitius introſpicere velimus, quod nõ mirabiliter in contemplationem ſui rapere poſſit. Imò quæ nullo tu perfeciſti negotio Domine, ordinẽ habent tã admirabilẽ tamq. iucundũ decorem, virtutésq. tam potentes, vt ſatis admirari atq. contemplari pro dignitate nequeamus. Imò tanto fulgore mentis aciem perſtringunt permulta eorum quæ à te perficiuntur Domine, vt plurima eorum quaſi intacta relinquere cogamur, atque cum ſtupore quaſi abſcedere, cùm ſtupenda atque miranda dici poſſint de rebus tuis etiam minimis Domine. Quis enim oculi fabricam naturámque ſuprà modum non admirabitur, cuius mirabilis natura atque fabrica, iuſto volumine explicari vix poteſt etiam ab homine eloquentiſſimo. Quis rurſus cauſam ortus aquarum tam copioſarum è viſceribus terræ continuo ebullientium reddere poterit plenariè? Quis nõ admirabitur huiuſmodi ſpectaculum, cùm per ſecula huiuſmodi fluxus conſtanter perſeuerent? vti enim ante ætates plurimas, ita & hodie ebulliunt aquæ, idque, quod magis quoque mirum eſt, non in vno ſolùm hoc ſpectaculum videtur loco, ſed in infinitis paſſim locis per vniuerſum terræ ambitũ. Cùm igitur infinitus ſit operũ tuorum mirabilium, Domine, numerus, quorum mira gratiſſimáque varietate, mirificè mentem noſtram rapis in tui conſtantiſſimum amorẽ atque admirationem plus quàm humanam, te magnum Deum auctorem tùm horum, tùm omnium aliorum mirabilium eſſe pia mente confiteor atque aſſero. Verùm, ſi ſic parua miramur tua opera Domine, nónne meritò te qui omnia reliqua modis infinitis pulchritudine tua, atque gloria ſempiterna excellis, etiam vſque ad ſtuporem reuereri, amare atque timere conuenit; tibíque à nobis omnis laus, honor & gloria attribui meritò debet? Cùm autem à plurimis magnorum operum tuorum ignaris negligatur pia veráque gloria tua, mentibus hominum inſere, æterne Deus, deſiderium cognoſcendi tum te, tum opera tua, quæ nimium ſunt mira-*

Digitized by Google

lilia atque diuina. Hoc enim expertus ſum in ipſa veritate, creator meus Domine, quòd quiſquis guſtauerit delicias mentis quæ ex admiratione illa tuorum mirabilium operum capiuntur in hac lachrymarum valle, intelligit ſupra captum omnem mirabiles eſſe delicias, quas præparaſti filiis hominũ poſt hanc vitam, vbi facie ad faciem videbimus te auctorem vitæ mirabilem omnium horum mirabilium, cuius intuitum mortalium oculos non poſſe intueri præ nimia maieſtate, nequaquam mirum eſt: ibi nobilis hæc Dei creatura æternitati à te deſtinata, quam miſello hoc corporis mei ergaſtulo quaſi compedibus detineri certò firmitérque credo, miſeriis omnibus, quibus quidem & cum gemitibus quotidianis nunc oneratur, planè exonerabitur. Gratiáſq. tibi ago, ô gloria æterna, cuius laus in æternum permanet, quòd me participem aliqualiter facere placuerit mirabilis dulcedinis, quæ ex contemplatione mirabilium operum tuorum percipi ſolet à piè contemplantibus: in quibus aliquando obſtupeſcit anima mea, quòd cauſam hinc mihi dederis, quòd te mirabilem horúmque mirabilium operum auctorem, multò magis admirari didicerim, quàm vmquam aliàs fortè eram facturus: mirè equidem hæc ſobriè cognita ad Dei gloriam decantandam, proficiunt contemplantibus in veritate; de quibus quoque ſemper loqui, cogitare, tibique gratias agere mirum in modum mihi dulce eſt. In iis enim inuenitur mirabilis tuæ laudis, amoris atque confeſſionis materia vberrima Domine. quis enim præſtantis artificis opera admirari poterit non reuerendo eorum auctorem? Tu Domine Deus noſter ſis benedictus in omnibus operibus tuis, tibique honor & gloria cedat ab omnibus tuis creaturis, tuamq. inæſtimabilẽ ſapientiam atque bonitatem concelebrent in omni æternitate. Tu Domine Deus vniuerſæ creaturæ, qui es in omnibus creator mirabilis, qui gloria es regum terræ, dominatórque omnium in virtute tua, qui intueris abyſſos, & intima terræ illuminas, cui nihil occultum eſt eorum quæ futura ſunt, nihílque præteritorũ in obliuionem venit, cùm vtrũque præſens ſit tibi ô æterne Deus, concede propitius, vt omni qua poſſum humilitate tibi quietè iugitérque ſeruire mihi liceat omnibus diebus vitæ meæ, vtque tuam deitatem piè collaudare poſſit anima mea in hoc graui corporis ergaſtulo pro mea tenuitate. Vtinam in ſpiritu & veritate tibi gratiarum actiones perſoluere poſſem pro omnibus quæ tribuiſti mihi Domine omnibus diebus vitæ meæ! Te rogo Domine, qui ſaluas omnes ſperãtes in te, vt me benedicere digneris benedictione tua æterna, ô æterne Deus, vt bene ſit animæ meæ, vtq. in viis mandatorum tuorum ambulare poſſim omnibus diebus vitæ meæ: ſic equidem à te replebitur anima mea ea dulcedine tuæ gloriæ, quam neque oculus vidit, neque auris audiuit, neque cor hominis vnquam comprehendere potuit. Sic denique ſpiritus meus cum ſpiritu Domini, indiſſolubili vinculo vnietur per omnem æternitatem: tuncque demũ ſatiabitur anima mea, quam nihil alioqui præter te Domine, ſub cœlo, aut ſuper cœlos ſatiare poteſt: ita enim mirabilis atque magna creata eſt à te mirabili magnoque Deo anima mea. Abſque omni autem dubitatione tibi fidens, æterne Deus, qui cuncta tua virtute omnipotenti viuificas, ſtabo ſuper ſpeculam, ibique excubias agam, expectabóque aduentum tuum, Domine: ſicutq. mater lugens ſuper vnigenito vteri, renuam conſolari, quotidianiſque non deſinam, Domine, ſuſpiriis atq. gemitibus exoptare diem illum particularis iudicii, in qua die ſumma cum fiducia ſpero me viſurum reuelata facie tuam deitatem: túncq ad plenum ſatiabitur anima mea, cùm manducare dabitur mihi panis æternus in regno Dei, vbi labia noſtra confitebuntur nomini tuo laudes in ſeculum, & in ſeculum ſeculi. Hoc quoque mihi concede, pie Domine, vt cum timore, atq. amore

tuas

tuas laudes iugiter decantare poſſim omnibus diebus vitæ meæ, vtque amore plus quàm humano ardeat te anima mea, tibique canticum gloriæ, ſacrificiúmque laudis pſallat in omni tempore; vtque intelligere valeam tuam voluntatem in omnibus quæ ſignificaſti nobis per ſacrum verbum tuum, & ne meam patiaris perditionem, Domine, qui ex vtero matris meæ formaſti me. Concede mihi cor mundum, animamque mundam: & cùm magnus ſit miſeriarum noſtrarum numerus, compeſce hoſce fluctus tribulationis quibus in dies perturbamur, Domine, & erue me ab anguſtiis & periculis huius turbulenti maris mundani, & ad hunc me deduc portum, vbi beatorum ſpiritus nimium felices, tibi incorporati, æterna vita fruuntur, tecumque regnant, atque per omnem æternitatem regnabunt. Tu, æterne Deus, qui bene velle mihi cõceſſiſti, concede etiam perficere vt poſſim, & in die tribulationis talem concede animi conſtantiam, vt non perturbetur anima mea ab iis qui odio habuerunt me gratis, & ab homine malo atque inſidioſo, confuſionémque meam quærente, & à lingua doloſa, animáque mendaci libera me, pie Domine. Concede mihi, te rogo, æterne Deus, per viſcera miſericordiæ tuæ, portionem æternæ hæreditatis tuæ in reſurrectione prima atque in die particularis iudicii, vbi à compedibus huius ergaſtuli tuo iuſſu liberabitur anima mea: tunc equidem ſecurus ero à timore atque tremore, in die illa magna atque tremenda, in die illa calamitatis & miſeriæ, quando cœli mouendi ſunt & terra, & quando æternus Dei filius, Dominus noſter Ieſus Chriſtus, venturus eſt cum gloria iudicare viuos & mortuos. Concede mihi, ô Rex gloriæ, vt in omni æternitate cum omnibus angelis & archangelis, cum thronis & dominationibus tibi iugiter decantare mihi liceat hoc canticum gloriæ: Laus, honor & gloria illi qui ſedet in excelſis per omnes æternitates benedictus, quique iugiter per cuncta ſecula regnat.

FINIS.

IOHAN. IAC. VECTENSIS
MED. DOCTOR.

Τῆς μεθόδου ὅστις πρῶτος θησαυρὸν ἔδειξεν
Ἀνθρώποις, αὐτὸς τῶν τεχνῶν κλεῖδα δέδωκε,
Καὶ τὴν τρηχεῖαν καὶ δύσβατον οἶμον ἐπ' αὐτὰς,
Τῷ δὲ καλῷ δώρῳ ῥάδιόν θ' ὁμαλόν τ' ἐποίησεν.
Τήνδ' ἄρα νυνὶ βίβλον, σπουδαῖον ἔργον ἰητροῦ
Βρυΐλλου, χαίροντες νῦν ἀναγινώσκετε παῖδες
Ἰητρῶν· ὁ γὰρ εὐτάκτως, μεθόδῳ τε διδάσκειν
Πειρᾶται, φύσιάς τε, τόπους, συμπτώματα γνῶναι,
Αἴτια, διαγνώσεις, παντοῖά τε φάρμακα νούσων.
Ἔστιν ὑμῶν ὁ φίλος, τῷ δ' ἀντιποιεῖν κλέος ἔστω.

Ec TYPO-

A01 1460824

Digitized by Google

TYPOGRAPHVS LECTORI S.P.

MAGNAM Praxeos huius Brueliana partem abſolueramus, Beneuole Lector: quum ecce offertur nobis noua editio Geneuenſis. Quâ primùm conſpectâ, inutilem noſtram operam, editionemq. hanc aut ſupprimendam, aut non continuandam eſſe cenſebam. Sed quum Geneuenſem illam conferre leuiter, & committere cum Raphelengianis editionibus cœpimus; inuenimus in eâ tot ac tanta & pudenda toto opere ſuccreviſſe Menda (præter leuicula paſſim, in diſtinctionibus neceſſariis omiſſis, aut malè poſitis) vt Artis Medicæ ſtudioſos Lectores ferè vbique turbaturæ ſint ponderum medicinalium dubiè, obſcurè, aut perperam expreſſæ notæ; vſque adeò vt ſæpe drachmarum, vnciarumque pondera doſésve duplicaturi ſint, aut interdum imminuturi; niſi illos aut iudicium ſubactum, aut ingenii acumen, aut potiùs alterius emendatioris exemplaris inſpectio in viam reducat. Quæ res quum medicis etiam prouectioribus moleſtiæ & remoræ ſit, & ægris periculoſa; editionem cœptam abſoluere conſtitui: ſedulò cauens, ne à meis, exemplo Geneuenſium, in perniciem ægrorum ſimilia Errata committantur. In hoc nobis adfuerit Deus Optimus Maximus! qui vt librum hunc vtilem tibi & ſalutarem eſſe velit, Beneuole Lector, ex animo optamus.

INDEX

Digitized by Google

INDEX
MORBORVM OMNIVM
QVORVM
DESCRIPTIO ET CVRATIO
HOC LIBRO.

A.

Anaſarca. 326
Angina 156
Apoplexia 72
Arthritis ſeu Articularis morbus 393
Aſcites 326
Aſthma 174
Auditus grauitas 130
Aurigo. 285

B.

Bilis effuſio. 285

C.

Calculus renum 337
Capitis dolor 1
Cardialgia 241
Caros ſeu Veternus grauis 82
Catalepſis ſeu Cõgelatio 90
Catharracta ſeu ſuffuſio 113
Catarrhus 146
Cephalalgia 1
Chiragra 393
Cholera. 223
Colica atq. Iliaca paſſio 315
Conuulſio ſeu ſpaſmus 62
Cordis palpitatio 205
Coxendicis dolor. 393
Cruditas Ventriculi 249

D.

Debilitas Hepatis 267
Deſtillatio ſeu Catarrhus 146
Diabetes 347
Diſtenſio 62
Dolor ſtomachi 241
Dyſenteria 304
Dyſpnœa 174

E.

Effuſio bilis 285
Epilepſia 55

F.

Faucium inflammatio 156
Fluxus menſiũ nimius 365
Fluxus menſium ſuppreſſus 374
Furor 96

G.

Gallicus morbus 402
Gonagra 393
Grauitas auditus 130

H.

Hæmorrhagia è naribus 137
Hæmorrhoïdes ſanguinẽ ſine modo fundentes 355
Hemicranea. 1
Hepatis debilitas 267
Hepatis obſtructio 258
Hydrops 326
Hypochondriaca melancholia 31

I.

Icteritia 285

Iliaca & Colica paſſio 315
Imbecillitas Vētriculi 249
Incubus 47
Inſania 96

L.

Lethargia ſeu Veternus 82
Lienis tumor 276
Lipothymia 214
Lippitudo 120
Lues Venerea 402

M.

Mania ſeu inſania 96
Matricis præfocatio 348
Melancholia 21
Melancholia Hypochondriaca ſeu flatulenta 31
Menſes nimium ſuppreſſi 374
Menſiū nimius fluxus 365
Morbus articularis 393
Morbus Gallicus 402
Morbus Regius 285

O.

Ophthalmia 120
Oppilatio hepatis 258
Orthopnœa 174

P.

Palpitatio cordis 205
Paralyſis 11
Paraplexia ibidem
Peripneumonia 146
Peſtis 412
Phrenitis 102
Pleuritis 184
Podagra 393
Præfocatio vteri 384

R.

Regius morbus 285
Renum læſio 347

S.

Sanguinis profluuium è naribus 137
Sanguinis ſputatio 195
Singultus 238
Spaſmus 62
Splenis tumor 276
Stomachi dolor 241
Suffuſio ſeu Cataracta 113
Syncope 214

T.

Tumor ſplenis 276
Tuſſis 165
Tympanite 326

V.

Venerea lues 402
Ventriculi cruditas & imbecillitas. 246
Ventriculi dolor 241
Vermes 295
Vertigo 40
Veternus 82
Vteri præfocatio 384

FINIS.

A01 146082

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

B

Digitized by Google

Digitized by Google